

༥༩། །མ་དུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་དགའ་འབྲུམ་མཚན་བཟང་གྲངས་ལྡན་ལས། བོད་བརྟུགསུམ་པ། །ཁྱེད་ལ་ལྟོ་བའི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཉན་རང་བདག་མེད་རྟོགས་རིགས་ལ་དགའ་བའི་གནས་བརྟོན་པ། དབྲུམ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་ཐོང་པ། དབྲུམ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་འཇམ་
དབྱངས་བྲུམ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་དང་དམ་ཚེས་དོགས་སེལ་བཅས་སོ། ། མདོ་རྟོགས་ཚེས་རྒྱལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་པ། །མཐས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཕྱོད། །ཐུབ་བརྟུན་སྟོང་པོ་གསང་རྟོགས་
ལ་རྒྱུར་པའི། ། བརྟུན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིང་ཐུབ་གྲུར་ཅིག །

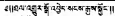

༄༅། །ཚེ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་མེད་ཚེས་དབྱེད་ས་མཁའ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲིན་བྱལ་དེ་
 གྲུན་བསྐྱེད་མ་གཉིས་སྤྱི་མེད་ལྷོ་ཟལ་མོ་དཔུ་མ་ལ། །ལྷོ་གས་འཇུག་ཐེག་མཚོག་ཚེས་ཀྱི་པར་
 ལྷན་དང་རྒྱལ་པ་ཡི། །སྒྲོ་བ་མའི་གཙོ་དང་རྒྱལ་པའི་བརྒྱད་འཛིན་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་པར་
 གཟིགས་ནས་ཚེས་བཞིན་འདོམས་མཛད་པས། །ཟལ་མོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ས་མཁའ་
 ཚེགས་ལས། །དང་པོར་གྱུར་པ་ཚེས་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་གཙོག་ལ། །སྒྲིན་པ་ཡང་དག་རིགས་པའི་

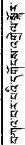

མཛེས་པ་མཚན་བརྒྱུག་མཛད་སྤྱི་དབང་།

བཞིན་ཉིད། །ཡེ་སེས་གཟིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་མཐའ་གྲུས་འདྲ་སྒྲོང་ཅན། །འཕགས་
 རྒྱལ་རྒྱས་དགོ་ལྷོགས་སེས། །རྒྱལ་པ་མ་ཉམ་མེད་སྤྱུ་འི་རྒྱལ་པོ་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་པའི་
 རྒྱལ་གྲུན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འཕགས་མཚོག་སྤྱི་སྤྱི་བ་ལྷོ་པའི་དགོངས་པའི་གནད། །དོན་བཞིན་
 མཚོག །འཇུག་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩི་རྩི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདི་ན་རྩིགས་པ་བཞི་ཡི་གཏན་
 ལམ་གསལ་པའི། །བསྐྱར་བཅོས་གཞུང་གི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པར་དགོད། །དེ་ལ་འདིར་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ཐལ་རང་ཐུན་མོངས་པའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པ་ལ། གཞུང་འདིས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་གྱིན་བུལ་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་ཐུན་མིན་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀལ་བ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པའི་སའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ། མཐར་ཐུག་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་དང་བཅས་པ་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པའི་རྩལ་རེག་དང་བུལ་བས་འཇམ་པ་དང་དོན་གཉིས་འབྱོར་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྩལ་བའི་ཡལ་ཏུ་གྱུར་གྱུར་རྩལ་སྤུས་གཞིན་རྩུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཆེལ་ལོ། །ཉེས་ལོ་ཏུ་བས་འགྱུར་མཛད་པའི་སྤྲེལ་ལགས་སུ་ཐུག་མཛད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་ཐུག་གྱུར་བཀལ་བཅད་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར་བཛོད་པ། བརྩམ་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བརྩམ་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་གཞན་ལས་གདམས་ངག་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོས་པའམ་སྒྲོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉན་ཐོས་ལས་འཕགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལྟར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་རང་སངས་རྒྱས་འབྱིང་པོ་རྣམས་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྒྲིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་སྒྲོབ་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་།

༩༩། །ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ལུང་ས་གྱིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་པར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དྲང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་སྤྲེལ་སེམས་རབ་དྲང་། ལུང་ལུང་གྱི་སེམས་དྲང་གསུམ་པོ་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིན་ཏེན་འདིས། །སྤྲེལ་ལུང་ལུང་ཐོབ་པར་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་ལུང་ལུང་སེམས། །རིང་བར་རྒྱལ་པོ་ལྷན་བརྒྱན་དང་། །ཕྱོགས་མཐར་གཏུག་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དྲང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡོ་སེམས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱེ་སྤྲེལ་ལུང་ལ་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་བརྟེན་པ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་པའི་པོ་ཏྲོག་སྤྲུལ་སུམ་ཚཱ་གས་པ་འདྲིའི་དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་དྲང་ནི། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྤྲེལ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འདྲ་སྤྲེལ་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དང་སྟོད་པ་རན་ཅིང་བྱས་པ་དེར་དུ་མི་གཞོ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཐམས་གལ་ཆེ་བ་ལྷན་རིང་དུ། །ཡོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྷ་ལྷར་འདོད་པར་གྱུར་པ། དེ་ཕྱིར་བླ་པའི་ཞབས་བདུག་གིས་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བཤིའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ད་ཡིར་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་འཕྲུང་དྲུང་པོར་ད་ཞེས་པའི་འཛིན་སྤངས་གིས་བདུག་ཡོད་

མ་ཐོག་པ་ལྟར།

པ་ལ་ཞིན་པར་གྱུར་ཅིང་། བདུག་གི་འདི་ཞེས་མིག་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་ཞིན་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། མོ་རྒྱན་འབྱུང་ལྟར་རུང་དབང་མེད་པ་ཤིང་ཕྱི་ནས་མནར་མེད་པར་ལམས་བཞུགས་ལ་སྐྱེད་ཆེར་གྱུར་གྱི་ལ་འདྲུད་དེ་ཞེས་པ་ལོ། རི་ལྟར་མོ་རྒྱན་འབྱུང་མོ་དང་འདྲ་ན་དེ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་བཅུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཉོན་གྱི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྐྱེད་པ་འདྲ་དང་། འབྱུང་ལམས་ལམས་ལ་ཐོབ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་ཤིས་བསྐྱེད་པ་ལ་རགས་ལས་པར་འདྲུག་པ་འདྲ་དང་། ལམས་པའི་ཤོན་པ་ཆེན་པོ་ཤིང་ཕྱི་ནས་མནར་མེད་པར་ཐུག་པ་ཐབ་ལ་བར་མེད་དུ་འཕྱེད་པ་འདྲ་དང་། ཐུར་དུ་ངན་འགྲོར་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་གུན་དུ་བདེ་འགྲོར་འབད་པས་དྲང་དགོས་པ་འདྲ་དང་། མ་རིག་ཤིང་ལོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདྲ་ཕྱེད་ཤིང་པའི་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བར་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་མི་ཐོན་པ་དེ་དག་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འདྲུག་པས་པར་མེད་པ་འཁྲུག་ལ་མེ་ལྟ་ལུ་ལོ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་འབྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཁྱབ་པ་འདྲ་ཕྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་ཅུ་གཉིས་དང་འདྲ་བ་རྒྱུ་ཤིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་མཐུན་དུག་གིས་སོ། གཉིས་པ། འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཤིས་མེད་པའི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཅིག་གྱུར་མི་སྐྱེད་པར་གཞོན་པ་དང་། རུང་བ་ཞིན་ཉིད་གྱིས་

༡༡། སྒྲོང་པར་མཐོང་བ་ཡི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲོང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཁུ་དྲུངས་པ་རྒྱུ་མི་དྲག་པས་གཡོ་བའི་ནང་གི་བླ་བ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་ཁུ་དང་ལྟན་ཅིག་
 གླུ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་དྲག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པས་སྒྲོང་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཁུ་བ་སེམས་དཔལ་སྒྲོང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྒྱམས་གྱིས་གྱུང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོར། དེ་རྒྱས་
 བྱིར་འབབས་པ་མ་རིག་པའི་ཁུ་སྒྲོན་རྒྱ་ཆེ་བ། ཁུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུར་གིས་བསྒྲོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ། མ་པའ་བླ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྒྱམས་ཚོས་ཅམ་ལ་བཏགས་
 པ་གླུ་ཅིག་རེ་ལ་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པས་སྒྲོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བདེན་མིད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་དྲག་པས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་གྱུང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོང་རྗེའོ། །དེས་ན་སྒྲོང་རྗེ་གསུམ་ཀའི་རྒྱུ་པ་སྟུག་བསྟུ་ལ་དང་བྲལ་འདོད་དུ་འདུ་ཡང་།
 དམིགས་ལུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པ་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱམ་བྱ་བ་སྟུན་བཙོས་གྱི་ལུས་དངོས་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་ས་བབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་བབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བརྒྱ་སོ་སོར་བབ་པ་དང་། ས་

ལག་འཁུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

五、

ཡི་ཡོན་ཏྱན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་ཚོགས་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་། ས་རྒྱལ་པ་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པ་བཤད་པ། རིང་རྒྱ་སོང་བ་ཚོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་བཤད་པ། གཉིས་པ་རྩི་མ་
མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྟ་བུ་སྐྱུར་དགའ་བ་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་རི་སྐྱབས་བསྐྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྱད་གཞི་ས་ཡི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ལྱད་
ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏྱན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏྱན་བཟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ས་པོ་འདྲི་ཡི་སེམས་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མས། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མ་པར་གྲོ་ལ་
བར་བུ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྩེ་ལོག་པ་ཞུ་དབང་རྒྱ་ཁྱུར་ཅིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སོགས་སྒྲོ་ན་ལམ་འབྱུང་ལྷག་གངས་མེད་པ་ལྷག་བརྒྱ་ས་དང་པོ་པས་འདེབས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་སྒྲོ་ན་ལམ་ཀྱི་ནང་རྒྱ་
འདུས་པས་སྒྲོ་ན་ལམ་དེས་དགོ་བ་རྒྱུ་མས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེས་གིང་གཉིས་སྐྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོ་སེམས་ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྟེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱད་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏྱན། གཞན་གྱི་རྒྱད་མེད་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏྱན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏྱན་བསྐྱར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏྱན། རིགས་སྐྱ་

[illegible]

महाराष्ट्र शासन, न्याय विभाग

རོ། །ལྷ་པ། ས་དང་པོ་ནས་སར་ཏེ་གཉིས་པ་གནོན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་གིན་རྟེ་ཆེ་བར་བྱེད་ཅིང་ས་གོང་མར་རབ་རྟེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་
 ཆེ་བྱང་སེམས་འདྲི་འི་ངན་འགྲོ་འི་ལམ་རྣམས་མཐུའ་དྲག་འགྲག་པར་འགྱུར་ཅིས་པས་བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་རྟེ་མི་སྒྲོ་བ་སྒྲིན་མ་ཆང་བས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཉིན་པོས་ངན་སོང་རྟེ་སྒྲོ་བ་འི་ས་པོན་བཅོམ་པ་འོ། །ས་ཐོབ་པ་དེ་འི་
 ཆེ་འདྲི་ཡི་སོ་སོ་འི་སྒྲོ་བ་འི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། འདྲི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་སྐགས་མར་བརྩིས་པ་འི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་ས་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བ་སྐགས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ནི་ལྷ་པ་དེ་ལྟར་དཔེ་འི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བཞེད་པ་འང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་
 རྒྱུ་ལ། དངོས་དང་འབྲེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་ལྷ་ཞིང་དོན་གཉིར་བྱང་སེམས་ས་དྲང་པོ་ལ་གནས་གྱུར། ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲིས་ཉན་ཐོས་དྲང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་དམིགས་མེད་སྤྱིར་རྗེའི་བསོད་ནམས་དྲག་གི་དབང་གི་ས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་འི་རྫོབས་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་

ཞི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྲུར་རོ། །གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྒྲིན་པའི་པར་སྒྲིན་ལྷག་རྒྱུ་ལ། སྒྲིན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། སྒྲིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་དེ་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱ་གས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་། པར་སྒྲིན་པའི་དྲུང་པོ་སྒྲིན་པའི་པར་སྒྲིན་ནི་དེ་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་འགྲུར་ཀྱི་གཞན་རྒྱུ་ས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་གཞིར་བ་ལ་འདྲ་འདྲུན་འཛིན་ཀྱི་ཆགས་པ་ལྷ་མོ་ཡང་མེད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་གས་པར་བྱས་པ་ཡིས། སྒྲིན་པོ་པལ་ལ་སྒྲུར་དུ་མི་རྒྱུ་བ་གང་གིས་ས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྲུར་དེ་དུ་བས་མི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིན་པའི་བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱུ་ས་ཀྱས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོན་དམན་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་། བྱང་སེམས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་མཐུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ་། དང་པོ་ལ། རྟོན་དམན་པ་ལ་སྒྲིན་པ་དགོས་རྒྱུ་དང་། སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པའི་པར་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྒྲིན་པོ་འདི་གྲུན་ནི་བདེ་བ་ལ་མ་དོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་མོ་ཡིན་ཅིང་། མི་རྒྱུ་ས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲོམ་སྒྲོགས་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆོས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡོངས་སྒྲོད་མེད་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྒྲོད་བྱང་ནི་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་ལས་འགྲུར་པར་མ་སྒྲིན་

۵۰۰

[illegible]

༡༡། །བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེན་པས་འདྲེན་པ་དེ་ཕྱིར་སྟེན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་གིན་རྟག་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུགས་པ་དེ་
ལྟན་གྱི་སྟེན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྲུས་ཚུལ་ལ། སྟེན་པ་ལ་ཅི་ཙམ་གྲུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུས་ནས་སྟེན་པ་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་སྒྲོང་མོ་པས་བྱེན་ཅིག་ཅིས་སྒྲུ་ཐོས་ནས་དེའི་ཚུལ་བསམས་པ་ལས་དེ།
བདག་ལ་སྒྲོང་མོ་བྱང་སྟམ་པའི་དུས་ན་འད་ཚུལ་སྟེན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟབ་པ་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ། ཞི་བར་མུང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སྟེན་པ་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
བདེ་བས་སྒྲོང་མོ་བཙོམ་པའི་སྐབས་ན་བདེ་བ་ལྟ་ཞིག་སྟེན་ཅི་དགོས། གཉིས་པ། སྟེན་པ་ལ་གིན་རྟག་ཏུ་དགའ་བའི་སྟེ་སྟེས་པ་ན། སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་སྐབས་སུའང་ལུས་ཀྱི་ག་བཙུང་དེ་སྟེར་ཞིང་དེ་ཡི་བདག་གི་སྟག་བསྐྱེད་གྱིས།
དཔོག་ནས་གཞན་དུ་ག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སྟོགས་པའི། སྟག་བསྐྱེད་ལུས་བཙུང་པ་ལས་སྟེར་འགྱུར་འཕེལ་བ་རང་རིག་གིས་སྟེར་བའམ་གེས་པ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའམ་བསྐྱེད་ནས་ནི། རང་གི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མེད་བདེ་ནས་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་དེ་བཙུང་བ་སྟེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྟེན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། སྟེན་པ་དང་སྟེན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལྟན་པོ་དང་

གཏོང་པོས་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་ལོཾ་ལ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་གྱིས་ཟིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་ལ་པ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་རྟ་ཞེས་པ་ཆོག་བསྟུས་ཏེ་པ་ར་ལ་རྣམ་
 དཔྱེའི་གཅིག་ཆོག་ཨི་ཕྱིན། ཨི་རྟའི་རྩེས་སུ་དང་པོའི་སི་ཕྱིན་ཏེ། པ་ར་མ་ཨི་རྟ་ཞེས་ཆོག་བསྟུས་ན་ཨི་སུ་མི་མངོན་པ་ར་འགོ་འདྲ། འདིར་ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པ་ར་མི་བུའི་ཞེས་སྒྲའི་རྩ་པའི་ཆོག་གིས་སུ་མི་
 མངོན་པ་ར་བུས་ཀྱང་ཨི་མི་མངོན་པ་ར་མ་བུས་པའོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་ཐོབ་པ་བུང་ཆེན་དུ་བསྟོ་བས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་རེས་པ་ལ་བཞག་པས་སོ། །ཕ་རོལ་འདིར་ཞེས་ལས་ལ་སྐྱར་ན་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་ན། ཐོབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཕ་རོལ་ནི་ལོཾ་ལ་པའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་ར་འགྲམ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་
 མོ། །ལོཾ་ལ་གསུམ་པོ་དྲག་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་སྒྲིས་པ་ར་བུར་པས་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན་ཏེ་དམིགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་ཡི་མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་མཐོན་
 པོར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་སྐྱས་གྱིས་དང་པོ་པའི་ཡིད་ལ་རབ་དུ་གནས་བུང་སྟེ། ས་དང་པོའི་བུང་སེམས་དེའི་ཡིད་གྱི་ཆ་གས་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །ས་དང་པོའི་སེམས་དེ་རང་གི་རྟེན་མཆོག་དུ་མ་པའི་རྟེན་བུང་སེམས་དེའི་

ལྷ། །ཆུད་དེ་ལ་ཡི་སེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱིས་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་མོ་ར་ལུ་རྩ་སྟེ་ལ་རྩ་པའི་དགྱིལ་ལོ་ར་རྩི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱའི་ལྷན་པ་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཞིན་པོ་ཡི་སེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ར་བས་ལ་རྩ་ས་དེ་དག་རྩལ་ཏེ་རྩམ་པར་གྲོལ་ལོ། །གཞིས་པ་སྒྲིབ་ས་བསྟུ་བ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲང་པོའི་བཤད་པའོ། །གཞིས་པ་རྩི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ལེའུའི་སྒྲིབ་ས་བསྟུ་བ་གཞིས། དང་པོ་ལ། རྩད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་ །ས་དེའི་རྩད་པར་གྱི་ཚིག་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ས་གཞིས་པ་པ་དེ་རྩལ་བྱིམས་ལྷན་སུམ་ཚིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྩམ་པར་དྲག་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སད་པར་མ་ཟད་རྩི་ལམ་དུ་ཡང་བཅས་འགལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་བྱིམས་རྩི་མ་སྒྲིབ་ས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་རྩམ་པར་བཞག་གོ། །ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོད་དམ་རྩལ་པ་ཞེས་ལྷན་པ་ཕྱོམས་ཀྱང་དྲག་པར་གྱུར་པས། དམ་པའི་ལུས་དག་གི་སྒྲོད་བདུན་ལས་ཡོན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དེ་སྒྲོད་བྱེད་ལམ་སྟེ་དགོ་བ་བཅུ་ཆར་སྟོག་པར་བྱེད་པ་སྒྲིབ་ཆ་ནས་སོ། །གཞིས་པ་ལ། ས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་དྲག་པར་བསྟན་པ། རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟུགས་པ། རྩལ་བྱིམས་པར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྩལ་བྱིམས་དག་རྩལ་བཤད་པ་གཞིས། དང་པོ་ནི། དགོ་བའི་ལམ་འདི་

五、

ལྷ་ཞིག་པར་ཆར་ཡང་། ས་དང་པོ་པ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་པ་པ་དེ་ལ་གྲགས་ཞེས་སྒྲ་ལས་བསྐྱེད་དེ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་གིན་རྟུ་དྲག་པར་འགྱུར་དེ་ཕུལ་བྱུང་དག་པའི་དོན་དོ། །ཞིན་བལ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལྟར་རྟག་རྟུ་ཚུལ་བེམས་
རྒྱལ་དྲག་དེ། ཟླ་བས་ཚ་གདུང་ཞི་བ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་པའི་ཞི་བ་དང་དགར་འོད་ཀྱི་ལམ་མེར་བུས་པ་ལྟར་འོད་ཆེགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དྲག་གིས་རྒྱལ་པར་མཛོམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་དེ་དགོ་སྟོང་སོ་ཐར་གྱི་
བེམས་ཆེས་དག་གུང་དེ་ནི་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་བེམས་དྲག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟོན། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བེམས་དྲག་པར་མི་འགྱུར་བ། རྒྱལ་ཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་དེ་ནི་རྟག་རྟུ་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྟོང་པ་དང་།
སྤང་གཉེན་གང་ཕྱེད་དང་། གང་གིས་སྟོང་བ་གསུམ་ཆར་ལ་འུང་། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྟོང་རྒྱ་པ་ཡང་དྲག་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་དངོས་དང་།
བསྐྱེད་པ་པོ་ལྟོན་གྱི་ཚུལ་བེམས་ལ་བྱུང་སེམས་རྒྱལ་སེམས་གནས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟོན་དམན་པར་ཡང་ཚུལ་བེམས་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་རྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་རྟུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་བེམས་དང་བལ་བའི་
ཉིས་དམིགས་དང་། ལྟོན་པའི་ལྟོན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་བེམས་དང་བལ་ན་བདེ་འགྲོ་མི་ཐོབ་པའི་སྟོན་དང་། བདེ་འབྲས་ལན་གཅིག་རྟུ་ཟད་པའི་སྟོན་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དགའ་བའི་སྟོན་དང་། སྟོན་དེ་རྒྱལ་སེམས་པས་ལ་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་ས་པ་ཐུན་པའི་ཚུལ་པའི། དང་པོ་ནི། ཕྱིན་པ་ས་ཕྱུང་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་དེན་པ་ན་འད་འཕྱུང་པ་དེ་སྤྱི་བོ་མཐོ་རིས་པ་གོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་རྒྱུར་པ་
 ཉམས་པ་ལས་འཕྱུང་པ་ཡིན་དེ་སྤྱི་དང་ཉི་མོ་བ་ཡི་དུག་ས་སྤྱི་འཕྱུང་པ་ཆེན་པོ་སྟག་ས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཀོ། །གཉིས་པ་དེན་པ་འགྲོ་བྱུན་པ་ས་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ས་གསར་དུ་ཕྱིན་སྟག་ས་མི་བསྐྱུ་བ་པས་སྤྱོད་པ་ཅུ་ས་དངོས་པའི་འདུ་བ་སྤྱི་བ་
 པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་ཐད་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་འད་འཕྱུང་པར་མི་འགྱུར་པ་ནི་སྤྱི་མེད་པའི་འཕྲོན་པ་དང་བུལ། སྤྱི་མེད་པས་པ་ལ་སྤྱོད་དེ་ཐད་པས་ཁེ་བྱེད་པའི་ཅུ་བ་སྤྱོད་དེ་ཐད་པ་བཞིན་ཀོ། །
 གསུམ་པ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་འཆིང་བ་མེད་པ་ལྟར། གང་ཆ་གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྟ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ། གལ་དེ་གང་ཐག་འདྲི་ནི་བདུག་ཉིད་དེན་པ་འགྲོར་ལྱུང་པ་ལས་
 འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་རི་སྤལ་བསྐྱར་བ་ལྟར། གལ་ང་སར་ལྱུང་པས་གཞན་དབང་ཁོ་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དེན་པ་འགྲོ་དེ་ལས་ཕྱིན་ས་གང་གིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་སྤྱི་མི་འགྱུར་རོ། །པའི་པ། དེ་ཕྱིར་ཚུལ་
 པས་ཕྱིན་པའི་གང་མ་ཐོག་མར་མཛད་ནས། ཚུལ་བྱིས་ས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་འཕྲེ་འགྲོ་བ་འཕྲེ་པའི་གང་མ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ཀོ། །གཉིས་པ། དགོས་པ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིས་ས་ཁྱིང་དུ་རྒྱུ་འཕྲེ་ལ་ན། རྒྱ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

2000

ལྷོན་མོགས་དང་འབྲས་སུ་ལུས་ཡོངས་སྟོན་བཟང་པོ་ལ་ཉེར་སྟོན་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རྒྱལ་ལ། མོ་མོའི་སྒྲུ་པོ་རྒྱམས་དང་གསུང་སྒྲུམ་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྒྱམས་དྲང་། རྒྱལ་སྒྲུམ་རྒྱམས་ཀྱི་དེས་པར་ལེགས་པ་དྲང་། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དེ་རྒྱལ་བྲིམས་དང་བྲལ་ན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱ་གཞན་གཅོད་པ་མིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་བསྐྱུགས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱམས་གནས་རྒྱལ་ནི། རི་ལྟར་རྒྱ་གཅོད་སྒྲ་ཅན་གནས་པ་ས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རོ་དྲང་ལྟན་ཅིག་དྲང་། བཟུ་བྲིས་པ་དང་རྒྱ་ནག་མ་སྟེ་བཟུ་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པ་དྲང་ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན། རི་ལྟར་རྒྱལ་བྲིམས་དབང་བྱས་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་འཁོར་གྲོགས་རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་བ་དྲང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་འདོད་དེ་རྒྱལ་འཆལ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་
 བ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྲིམས་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་སྟེན་ཅིས་བབྱང་ལ། རྒྱལ་བྲིམས་དེ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཆེན་གྱི་
 རྒྱལ་པ་ས་སྟོང་པའི་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་འདུས་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་པར་སྟེན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་པས། རྒྱལ་སྒྲུམ་ས་གཉིས་པ་པའི་བླ་བ་ལས་བྱུང་བ་ས་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་

༡། མིན་ཡང་མིན་པ་ཡི་དཔལ་གྱི་རྒྱ་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྱལ་བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་། མཚན་གཤིན་ལྷན་གྱི་བྱེད་པའི་འོད་ནི་རི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་ཡིད་གྱི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐབས་བསྐབས་པ། དབྱུང་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་འོ། ། །།གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། བྱེད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ། བྱེད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་མཇུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ། དང་པོ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྤྲེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེས། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་ཀུན་མཉམ་བཞག་དུ་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་འོད་བྱེད་པ་སྤྲེག་བདེ་གསེགས་སྐྱས་པོ་ལ། ས་གསུམ་པ་དེ་ཚེ་ནི་མ་འཆར་བའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་བཅས་སྒྲུབ་བྱའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདི་དཔལ་བཅས་འདྲའི་སྒྲུང་བ་དམར་ལམ་པ་རྗེས་ཐོབ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྐྱེག་པ་བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་བཤད་པ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དང་། བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ། བཟོད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། གྲལ་དེ་ཐོང་བྱེད་པའི་གནས་མིན་པ་བྱེད་སེམས་ལ་འཇུག་པ་འགྲེལ་ཡིས་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལས་གྲུ་ནི་གཏིང་གི་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་རིང་དུ། མཚར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་རེ་རེ་ནས་བཅད་

པར་གྱུར་གྱུར་བྱུང་སེམས་དེའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་ཚུལ་ལ། རོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་སྒྲེམ་ཚུལ་དང་། ཀྱན་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་སྒྲེམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེར་མ་ཟད་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔལ་ལ། གཙོད་བྱ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གང་གིས། རུས་གང་ཆེ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་གཙོད་པ་སྒྲེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱན་སེམས་དཔལ་དེ་ཡིས་གསུགས་བརྒྱན་ལྟར་མཐོང་བ་དེས་གྱུར་བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔལ་དེ་ཡིས་ཆེས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྒྲོ་ན་ལ་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་སྒྲེམ་ཚུལ་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་རུ་མ་རྒྱག་བསྒྲུབ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོན་མེད་པས་ཁྱོད་བར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་པ། ཕན་བྱེད་གནོད་པར་བསྒྱུར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་པ། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་པ་གིན་རུ་སྒྲོ་བས་ཆེ་བར་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་པ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ན་རུ་མར་བསམ་སྒྲེ་བཟོད་པ་བསྒྲེམ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་དེར་བཀོན་པ་སྒྲེ་བྱོན། དེ་ལ་བཀོན་པས་སྒྲུབ་བྱས་ཟིན་གྱི་གནོད་པ་ལྷག་གམ་ཅི། དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་དེས་པར་ཆེ་འདིར་རོན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གི་བའི་འོག་རུ་རྒྱུ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ལོ། །གཉིས་པ། རང་གི་སྒྲོ་ན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་གྱི་

༡༡། །འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྟོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི། གནོད་བྱེད་གཞན་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་དེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་སྤོང་ཉིད་དུ་རྩི་སྤྲུག་བྱུང་ན་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ་བཟང་པོ་ངན་པར་བསྐྱུར་མི་རིགས་པས་སོ། །གསུམ་པ། གང་ཕྱིར་ཡུལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་བྱོས་པ་ཡིས། སྤྱིན་དྲང་ཚུལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསྐྱེད་པ་ཁོང་ཁྱོ་བ་སྤྲོད་ཅིག་གིས་འཛོམས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྤྲུག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། དེ་ཡང་བྱུང་སེམས་ཡིན་པས་ཡུལ་བྱུང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་བྱོས་ན་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་དང་། བྱུང་སེམས་མིན་པས་ཡུལ་བྱུང་སེམས་ལ་བྱོས་ན་བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་མཛོམ་ལ། བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་སེམས་གཅིག་ལ་ལུས་ངག་དུ་མཐོན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་སེམས་དེ་བསྐྱེད་གངས་ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་ལ། བགོ་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྤྲུག་པོར་སྤྲུག་ལམ་དུ་འཕོ་བྱུང་པ་གཅིག་གིས་ལུང་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ལ་བྱོས་ན་བྱོ་སེམས་ཀྱི་གངས་དེ་སྤྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་སྤྲུག་ལམ་དུ་འཕོ་མི་བྱུང་བར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ། ཁྱོ་བ་སྤྲོས་ཙམ་ནས་གདོང་མི་སྤྲུག་པའི་གསུགས་སྤྲུག་བྱེད་ཅིང་དུ་མ་པ་མིན་པར་བགྱི་བ་དང་། ཚུལ་དྲང་ཚུལ་མིན་གྱིས་པའི་རྣམ་དཔྱད་འབྲེག་པར་བྱེད་ཅིང་ཁོང་ཁྱོས་རྒྱུད་དུ་གསུགས་དེ་ཡོང་བ་ལྟར་

འཇུག་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྤྲུག་

ལྷུང་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་ལྷུང་དུ་སྒྲིམ་རྒྱུ་འགོར་ལྷུང་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བསྐྱེད་ཟེན་མ་ཐག་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷུང་པར་འགྲེལ་
 པའི་ཚྭ་ཕྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་ལུས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་སྒྲིབ་དུ་མ་པ་ལ་པངས་མེད་གཅེས་པ་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་གྱིས་པ་ལ་མ་ཐས་པར་འགྱུར་ཞིང་གིན་དེ་ཡི་འག་རྩུན་ལྷ་མིའི་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་
 པ་དང་ཁྱོ་སྟགས་སྟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། སོ་སོ་སྒྲིབ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱིས། ཁྱོ་བ་དང་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་
 ལྷུངས་ནས་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་བསྟགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་དུ་ལྷུང་དུ་བསྒྲིན་པ་སྟེ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ། བཟོད་པ་བསྒྲིམས་ནས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་མྱིར་བསྒྲིམ་གྱང་། བཟོད་པའི་
 འགོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ས་འདིར་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་
 ཅི། སྤགས་པ་དེར་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གསུགས་མེད་བཞི་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་མདོན་གྱིས་ལྷ་ཐོབ་པ་དྲང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྦྱང་དང་གཏི་ལུག་གྱང་ཡོངས་སྤྱ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་རང་གི་ངོས་

གཉིས་པ་ལེའུའི་མིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པའོ།།

གསུམ་། དང་པོ། མཛོན་མཚོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱིང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་དང་སྒྲོ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེམས་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི་ས་དེ་ནི་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དེར་ནི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ཐུགས་སྒྲུས་ལ་རྩོགས་པ་ཡི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱགས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལྷག་པར་རབ་དུ་བརྩོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་བྱིང་འོད་འཕྲོ་བས་ན་འོད་འཕྲོ་བའོ། །གསུམ་པ། རང་དུ་ལྷ་བ་སྟེ་བདག་ལྷ་ཕྱ་བ་དྲང་འབྲེལ་བའི་རང་རྒྱར་འཛིན་པ་སྟེགས་གང་ཐག་གི་བདག་རགས་པ་དང་ཚེས་བདག་སྟེགས་ཡོངས་སུ་ཐད་པ་སྟེ་ས་དེའི་སྒྲུང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་པའོ། །ལེའུའི་མིང་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་པའོ།།

།ལྷ་པ་སྒྲུང་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ། །བྱང་གཞི་སའི་དེས་ཚིག་དང་། །བྱང་ཚེས་སའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདུག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་ལྷ་པ་དེ་བདུད་ནམས་གྲུག་གིས་

ལྷ། །ཀྱང་། སྤྱང་དགའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཆེན་པོ་མ་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གོས་བཟང་པོ་སྟེ་འཕགས་པའི་མིང་ཅན་དེས་
བརྟེན་པ་བཞིའམ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ལོ་རྟོགས་ལ་འདྲ་གྱིན་རྟེན་མ་པས་པ་འབྲེལ་པའོ། །ཡེ་ཤུའི་མིང་ནི། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ས་
དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ལུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ལུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་གྱུར་པ་མཉམ་བཞག་སེམས་
སྣལ་གྱུང་ལ་གནས་ཏེ། བདེན་མཐས་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་སྟོབས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་མཐོང་བས་རྟོགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ས་ལྷ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་
གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་འབྲེལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་གྱིང་། འདི་སྤྱང་ཆོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟེ་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་
མཆོག་ལ་གནས་པས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་སོ། །འགོག་པ་ཞེས་པ་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཉན་རང་གི་ལྟར་མིན་པར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོས་བྲལ་ལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ།

ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བཟོད་པ་དང་། ཆེ་བ་དེ་ལྷན་གྱི་ལྷོང་ཉིད་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྷར་ལོང་བའི་ཆོག་ས་གྲན་དཀའ་ཆོག་ས་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་རྟ། མིག་ལྷན་སྒྲེས་སུ་གཅིག་གིས་གར་འགོ་བར་འདོད་པ་ཡི་
 ལུལ་རྟ་བདེ་སྒྲག་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ལྷོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས། དེ་ཉིད་ལྷ་བའི་མིག་རྣམས་པའི་སྒྲིན་སོགས་པར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་འབྲས་སུ་གྱུན་རྟ་འོད་རྒྱལ་བའི་ས་ཉིད་ལ་
 འགོ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་ལྷར་བཤད་པའི་རྩྭ་པ་དང་། གར་ལ་བཤད་པའི་ལྷོད་དང་། གར་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ། དང་པོ། འགོ་ལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རི་ལྷར་མཐོང་ཞེ་
 བ། མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་གིས་སྤོ་མིག་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ལུལ་རྟ་མི་འགོ་ཡི། དུག་པ་སོགས་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་ལུལ་རྟ་གྱུར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་བ་མིན་གྱི། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མིག་སྒྲིན་མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་
 འཛོམས་པར་བསྐྱས་པ། སྤོའི་སྒྲིན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིང་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་དེས་ཤིག་ཅིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་གྱུར་ལ་དེ་བའི་དབང་རུ་འོ། །གལ་ཏེ་ལུམ་དང་ས་བརྩུ་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་
 རྣམས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མ་གསུང་ངམ། ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་གོད་ཅིག་ཞེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དཀའ་བས་བདག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་གུང་དེ་

ལྷོ། ཉིད་རང་དབང་དུ་བསྟན་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཚད་མ་ནི། རྩི་ལྟར་སྤྲུག་པ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟགས་པ། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་དྲང་དེ་ཁོ་རྩལ་མ་ཟད་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་ལྟར་པའི་འཕགས་པ་ལྷུ་ལྷུ་གཞུང་ལུགས་ལས། རྩི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བྱ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོད་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་པར་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སོའི་སྟོ་བོའི་དུས་ནུང་སྟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐིམ་ཅི་མ་ཡོག་པར་ཐོས་ནས་ནུང་དུ་ཡིད་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དྲང་ཡང་དུ་འབྱུང་ནིང་། རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ནིར་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་མ་པར་མི་རྟག་པ་ཡི་ས་བོན་ནམ་སྟོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་རྩལ་ཉིད་ཉི་བར་བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་དུ། དེ་ལ་འཆད་འགྱུར་གྱི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་ན་འབད་པ་འབྲས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྩོབ་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་ཡོ་གེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོད་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཡི་རྩོས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་

2000

རྟེན་ རྩུང་རྩུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །ཆོས་རྒྱམས་སྟོང་པ་འདི་སེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་ལུ་རྟེན་པ་གང་། །དོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཆར། །རྩུང་རྩུབ་བས་ཀྱང་འདི་རྩུང་རྩུབ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། །རྩུང་འབྲས་ལུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཐད་པ་ལ་དེས་སེས་སྒྲིམ་ནས། །ཐབས་སྤྲེགས་ལ་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས།
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །སེས་རབ་རྩུང་རྒྱམས་ལུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་རྩུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩི་ཅམ་གོ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་རྟེན་པས་རྩུབ་བྲིམས་འཆལ་བས་རན་འགྲོར་སྒྲིམ་ན་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་སྒྲོམ་རྩུན་ཆད་དུ་དོགས་པས་རྟག་དུ་རྩུབ་བྲིམས་ཡང་དུག་ལྟར་ནས་མི་ཉམས་པར་ལུང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་ལ། །བདེ་འགྲོར་སྒྲིམ་ཀྱང་ལྟ་བ་ཉན་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་ཟས་སྒྲན་གོས་སྟགས་ཡོངས་སྟོང་གྱི་རྩུབ་
 ཡར་མར་ཞིང་ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལྟ་བ་སྟོང་རྩི་དང་འབྲལ་བས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་རྩི་ཆེ་ཆེན་པོ་རྩུང་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱོ་བས་རན་འགྲོར་སྒྲིམ་པ་དང་། མདོག་རན་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་
 རྒྱམས་མི་དགེས་པ་སྟགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་བཟོས་ན་རྩུན་ཆད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བས་རྩུབ་བྲིམས་སྟགས་དེ་ཡི་དགོ་བ་འདྲ། སྟོང་ཉིད་གཞིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩུང་

༡༡། །ཀུའ་རྩ་འགྲོ་བ་དགྲོ་ལ་བར་བྱ་སྒྲིར་ཡོངས་སྒྲུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་རང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་མི་ནུས་པས་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་གྱི་སྒྲོགས་པའི་བྱང་ཀུའ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་ལ་གིན་རྟེ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་སྟེ་སེམས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མ་བྱལ་བ་ལ་མ་ཁས་པའི་སྟེ་བོས་ནི། ཆོགས་སྒྲོར་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་རྩ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བ་འགྱུར་བས་ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་རྩ་གཉིར་བས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟབ་མའི་ལམ་འདི་མཉམ་པར་གྱིས་སྟོག་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལུང་ནི། ས་བརྩུ་བ་ལམས། ས་ལྟ་བ་དེ་རྟལ་པར་འཇུག་ན་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩུས་འཇུག་གོ། །བརྩུག་པ་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་དང་། སྟེ་བ་མེད་པར་དང་། མ་སྟེས་པར་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྒྱལ་པར་དག་པ་དང་། སྟེས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་མེད་པར་དང་། སྒྲུ་མ་མི་ལམ་མིག་གཡོར་བྲག་ཆ་ཆུ་ལྷ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཆོན་མ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་ས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀུན་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲིར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་སྟེ་མེད་མ་འོངས་པ་དང་། བཞི་པ་མ་སྟེས་པ་དུས་གཞན་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་

2000

དང་། ལྷ་པ་དབེན་པ་ནི་སྒྲིལ་ལྷུང་དང་སྒྲིལ་པས་སྒྲིང་པ་དང་། རྟལ་པ་དེ་ལྷ་ལྷུང་དེ་ཡང་འབྲལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་གདོད་ནས་རྣམ་དག་དེ་ལྷར་དུ་གནས་པ་དང་། བདུན་པ་སྒྲིལ་མེད་ནི་གཉིས་སྒྲིལ་གི་རོང་སྒྲིལ་གིས་སྒྲིལ་པར་མི་རྣམས་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲིལ་དོར་མེད་པ་ནི་དངོས་སོ། །དགུ་པ་དབེ་བདུན་པོས་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརུ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིལ་མེད་མཉམ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྐྱབས་པས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འདིར་དེ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་བཤད་པའི་ཆོས་ལ། སྒྲིང་པ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིལ་བ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅུ་ཀྱི་དོན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུ་ལ། རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་ལུ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིལ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དགག་པ། དེ་ལྷར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲིང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིལ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྒྲིལ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒྲིལ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྷར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མཇུག་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་ལུ་དེ་

ལྷ། ཁྱིད་དེ་ག་རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་དུ་ག་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མི་སྟེ་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲུབ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རྒྱ་མེད་པ་རྟེ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་སྟེ་ན་འདི་གང་རུང་གིས་སྟེ་བས་བྱུབ་པས་སོ། །ཀོ་ལ་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་བའི་ཚུང་གཞིའི་སྟེང་དུ། ཚེས་འགའ་ཞིག་དགག་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། གཞུང་གིས་
 དཔྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཚེས་ཅན་སྒྲུང་ས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐུན་སྒྲུང་སྒྲ་ཚེས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། རྒྱ་མི་དུག་པར་བསྒྲུབས་པས་མཐུན་སྒྲུང་གི་རྒྱ་མི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཞན་དུག་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་གི།
 རྒྱ་བཀག་པ་མིན་པ་ལྟར་གོ་བའི་ཚེས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དུགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་འཛོག་རྒྱལ་འདིས། ལུས་པ་ལུས་པས་མི་སྟེང་། བདེན་པས་སྟོང་ཐེར་བའི་ཁས་ལེན་དེ་བྱུང་ངོ་། ཁོང་ལྟར་སྒྲུབ་རྒྱལ་དེ་ཁྱིད། ལུགས་དེའི་དབང་
 དུ་སྟོན་མེད་ཡིན་གྱི་དགག་དགོས་པ་ནི་མིན་དེ། ཚེས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གསར་དུ་བྱི་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་འཕེལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། རོ་བོའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲོ་བ་མེད་པ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། ལུལ་
 ཡོད་ན་ཡང་སྟོངས་པས་འདིར། གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་ཀྱང་། གྲུབ་པ་དང་ནི་ཚེས་མཐུན་ལས། ཁབ་འདུན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཇི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བཞིན་དེ། །དེ་གཉིས་ལ་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

རི་འབྲས་ཁུ་སྟོགས། ཁ་དང་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། ཅེས་སོ། །དེས་ན་མཐུན་སྒྲུང་ལུང་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཀག་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ། དལུ་མ་པ་སྟེ་ཡི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བུས་ན་བདེན་མེད་སྟུང་
 ཚུལ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཚེས་ཅན་དུ་བུས་ཚེ། རྟག་པའི་བྱུང་པར་དུ་བུས་པའི་སྒྲ་འདོད་ན། རྟང་པ་ལ་མ་གྱུ་བ། མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་བུས་པ་ལུ་སྟེགས་ལ་མི་གྱུ་བ་པས། རྟ་བ་མཉན་བྱའི་སྒྲ་ཅམ་འགོད་ཀྱི། ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་
 གིས་བྱུང་སྟེ་ནས་མི་བཀོད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལུ་སྟེགས་པ་སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན། མངས་རྒྱས་པ་སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པར་འཛིན། གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲུང་སྒྲ་ནི་སྒྲ་བས་དེར་གང་གིས་བྱུང་པར་མ་བྱེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་པ་འདྲ་ཡང་། དངོས་པོའི་
 དོན་གྱིས་དབང་དུ་བུས་ན། རྟག་པའི་སྒྲ་དང་། རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲ་ནི་གེས་བྱ་ལ་མི་སྟོད་པས། དེ་གཉིས་མཐུན་པར་དབང་པོའི་ལུ་ལ་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲ་དེ་མིན་ལ། རྟ་ལུ་ལ་སྒྲུང་བྱའི་སྒྲ་ནི། མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་དུ་
 བུས་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལུང་པ་བདེན་གྱུ་བ་དང་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཞི་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དངོས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཅན་དེས། མཐུན་སྒྲུང་གི་སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ།
 སྒྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བུས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པས། སྒྲ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེན་ལུ་ལ་མེད་པར་ཁེགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་པས། སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གཞན་བས་ལ་ནས། སྒྲ་ཉིད་

ལ
འཕྲིན་ བུ་བདེན་ འགྲེལ་

༡། །མ་བསལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་དོན་ལ་སྒྲིལ་བྱེད་ན་རྟག་པ་ཡི་ནས་མེད་པས་གསར་དུ་བསལ་བ་མེད་ཀྱང་། གློ་འདོགས་གསར་དུ་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཐུན་སྒྲུང་གི་ལུས་པ་མི་
འགོག་པར་བཞག་ནས། དེའི་སྒྲེང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པར་གློ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གློ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཞེགས་པ་ན་བདེན་གྲུབ་གི་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་པའི་ལུས་པ་རང་ཞེགས་ཏེ། ལུས་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་གི་ལུས་པ་ཡི་ནས་མེད་པར་གཤམ་སོ། །བདེན་གྲུབ་གི་ལུས་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཏེ། མཐུན་སྒྲུང་གི་ལུས་པ་འདི་མ་ཡིན། འདི་བདེན་
མེད་གི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐུན་སྒྲུང་གི་ལུས་པ་མི་བཀག་པར་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་སྒྲུང་གི་ལུས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བསམས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་གིས་ལུས་པ་མི་འགོག་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གིས་ལུས་པ་མ་བཀག་པར། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། དོན་
དམ་པར་ལུས་པ་མི་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་གི་བར་དུ། དེའི་བདེན་མེད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གིས་མཐུན་སྒྲུང་ཀྱན་རྫོབ་གི་ལུས་པ་དེ་ལ་དཔྱོད་ན། དཔྱོད་བཟོད་གང་ཡང་མ་རྟེན་པའོ། །མ་དམིགས་པ་དེ་ལ།

འགྲེལ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོམ་

རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། དབྱུང་བཅོད་དུ་གྱུ་བ་པའི་བདེན་གྱུ་བ་མེད་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྱུ་བ་འཛིན་བྱེད་
 དང་། བདེན་མེད་འཛིན་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་མོགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འབྱུལ་པའི་ཞེན་ལུལ་བསལ་བ་ན། མཐུན་སྒྲུང་གི་ལུས་པ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་བསལ་ནས། བདེན་མེད་
 གྱུ་བ་པ་ལྟར་སྒྲུ་བར་རིགས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་བསལ་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་བ་ཚུལ་དབྱུ་མའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་འཛིན་དགོས་གྱི་རོན་དཔྱོད་གྱིས་རིག་པའི་དགག་བྱ་
 བདེན་གྱུ་བ་ཁེགས་པ་ལས་ལྟག་པའི་དགག་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲུ། མཐུན་སྒྲུང་ལུས་པའི་སྟོང་གི་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པ་མིན་གྱི་མཐུན་སྒྲུང་ལུས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱུ་མའི་གཞུང་གི་རྣམ་བཞག་སྤུས་ཀྱང་མི་སྒྲུ་མོད།
 མཐུན་སྒྲུང་མི་འགོག་པར་བདེན་མེད་སྒྲུ་བ་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། ལུས་པ་ལུས་པས་མི་སྟོང་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་
 དེས་ན་རོན་གཞན་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཆོས་གང་ལ་དབྱུང་ཀྱང་དེའི་རོ་བོ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་མི་སྟོང་སྒྲུ་བ་དུ། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་དངོས་སྒྲུ་བའི་

པ
འཕྲུལ་
བཅོ་བརྒྱད་
འགྲེས་

༡༡། །ཞེ་འདོད་སྒྲིང་ལ་དམ་དུ་བསྐྱར་ནས། ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པ་ཞིག་རིགས་པས་དགག་བྱར་འདོད་པ་ནི། དགུ་མའི་གཞུང་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་དུ་ཁས་འཆིས་ཀྱང་། དངོས་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྐགས་ནི་ཅམ་དུ་སྐྱར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱར་ས་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །མིག་ནི་མིག་གིས་མི་སྟོང་དེ་ཡི་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། ཆོག་ལ་དབྱུང་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་སྤྲངས་ན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཟུ་
གཞན་མེད་པས་དེ་བདེ་འམ་སྟམ་ན། བདེན་པས་སྟོང་པར་འགྲུབ་ན་དེ་ལས་ལྷག་མེད་པར་བདག་ཅག་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་འཛིན་པའི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་མི་དམིགས་
པའི་སྟོང་པ་ཁས་མི་ཡིན་པས། འདི་ཡི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་ཆོག་གི་དམ་བཅའ་ཅམ་ལས། མིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་མི་འགྲུབ་སྟེ། མིག་ནི་མིག་གིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན། ཐ་སྐྱད་དུ་མ་སོང་པར་
དོན་དམ་པར་དབྱུང་ཀྱང་དེ་དེས་མི་སྟོང་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་དབྱུང་ན་མིག་མི་དམིགས་པར་འགྲུབ་ན། དེ་དེས་མི་སྟོང་བ་ག་ལ་སྟོང་། མིག་མི་སྟོང་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་བཀག་མི་ཁྲེགས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེས་སྟོང་།

ལ། མིག་བདེན་ལྷུ་བ་ཤིག་ས་སོ་སྒྲུ་པ་ལོ། །མ་ཐུན་པར་སྒྲུང་བའི་ཀུན་རྫོག་པ་འི་མིག་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མི་དམིགས་པར་མ་གྱུ་ན། མིག་བདེན་ལྷུ་བ་རྩ་འབྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ཞིང་།
 བདེན་པར་གྱུ་བ་ན། བདེན་ལྷུ་བ་གཞན་གྱིས་སྟོང་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཀ་བ་ལ་སྒྲུ་མ་ལུ་མེད་པ་ཙམ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོང་པ་དོན་དཔྱོད་ལ་མི་སྟོང་པར། ཐ་སྟོང་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྱུ་བ་ཀྱང་། དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ག་ལ་ཡིན།
 དོན་དཔྱོད་གྱིས་དབྱུང་གྱང་ལུ་མ་པ་ལུ་མ་པས་མི་སྟོང་ན། བདེན་ལྷུ་བ་གྱིས་སྟོང་དུ་རྩལ་ན་འང་། དགག་བྱ་བདེན་ལྷུ་བ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་ལུ་མ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་རྩ་འབྱུར་ལ། ལུ་མ་པ་ཉིད་
 བདེན་པར་གྱུ་བ་ན། ལུ་མ་པ་བདེན་ལྷུ་བ་གྱིས་སྟོང་པ་ག་ལ་ཤིང་དེ། ཡང་ན་ལུ་མ་པ་བདེན་ལྷུ་བ་རྩ་བས་ཡིན་པ་འཇམ། ཡང་ན་ལུ་མ་པ་ལུ་མ་པར་བདེན་ལྷུ་བ་དང་། བདེན་ལྷུ་བ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་དགོས་པས་དེ་མི་ཤིང་
 དོ། །དེས་ན་མ་ཐུན་སྒྲུང་གི་ལུ་མ་པ་མི་བཀག་པར། དེ་ལ་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་པ་སོགས། འདི་འདྲའི་ཚུ་ཇི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཇེས་པར་མི་བཀག་པ་ཞིག་ལྷུང་ན། དེ་ཀུན་རྫོག་རྩ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་
 མི་བཀག་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་དོན་དཔྱོད་གྱིས་དབྱུང་བཟོད་ལྷུ་བ་པར་དེ་འབྱུར་ལ། བདེན་མེད་གྱང་སྒྲུ་བ་རྩ་མེད་དོ། །ཀུན་རྫོག་རྩ་ཡོད་པ་མི་ཤིག་ས་པ་ནི་དལུ་མ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུ་བས་འདིར་སྟོང་མི་

ཞུ། མེད་ཞེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་མི་མེད་མ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ། མི་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རོན་དམ་པར་མི་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་མེད་དེས་
 ལུ་གོ་བར་བྱའོ། ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལུ་པ་ལུ་པ་པས་མི་མེད་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་མེད་ན་ལུ་པ་པ་མེད་པར་འགྲུལ། དེ་བཞིན་ལུ་པ་ལུ་པ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འདྲ་ཅི་མེ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་ཚད་མས་ལུ་པ་
 ལུ་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་དེ་ལས་འབྲས་བདེན་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐ་སྙད་གྱི་མེད་པ་བསྐྱེད་མེད་འདི་རྣམས་ལ། རང་གི་དོ་བོ་མེད་པ་ཞིན་དུ་མེད་པ་མ་འགག་པར་གར་བའི་
 མེད་དེན་འབྱུང་བུང་འདུག་གོ་གོ་ཚུ་པ་ཞིག་ནི་རྣམ་ཡང་མེད་པ་སྐྱིད་ལ་འཆར་བཞིན། ཚིག་གི་སྒྲིལ་ས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱེས་པས། དེ་བས་སྐྱེས་པའི་མེད་ཉིད་སྐྱེ་ཚུ་པ་མེད་པས་ཅི་ཡང་མི་དགོས། དགོས་ན་ཆད་མེད་དོ་སྐྱེ་མེད།
 ཚེས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་དོ་ལས་སྐྱེས་གིང་། དེ་སྐྱེར་ཡིད་ལ་གསལ་གྱང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་མིང་གིས་མེད་པ་ཅི་མ་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མེད་པ་ཡིད་ལ་འཆར་བྱུ་མེད་ཅིང་། མེད་པ་ཉིད་དེན་འབྱུང་དུ་འཆར་
 ཚུ་པ་ཡང་། བདེན་པ་མེད་པས་གྲུན་ཐོ་བ་དུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་བདེན་པ་མི་འགལ་ཞེས་སྐྱེས་ན་མི་འགྲིག་པ་ཅི་འདྲ་མེད་དོ། །བདེན་མེད་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་པ། མེད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཚིག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དེ་མིན་ཞེས་སུ་རྒྱུ་མི་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱལ་བཅས་། ཆོས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བདེན་མེད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པས། ཆོས་གཞན་བདེན་གྱུ་བ་ཅེས་པ་ཡོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ལ་དེ་མེད་དོ་སྐྱེ་མ་པ་ལ་
 གཞན་སྟོང་དུ་བརྟགས། རང་གི་དོ་བོ་མ་སྟོང་པར་ཆད་བདེན་གྱུ་བ་ཡན་གར་བས་སྟོང་རྒྱལ་མི་གེས་ལ། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་དེར་གར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོད་རྩ་མེད་གཡག་གི་རྩ་རི་ལྟར་འཆར། དེ་
 འདྲི་ཆོས་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་ཅིང་མི་སྟོང་པ་ལ། ཆོས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། སྟོང་པའི་ཐ་སྟོང་བརྟགས་པའི་བྱུང་འབྱུང་དེ་གེས་ཀྱང་། སྟོང་རྒྱལ་ལ་རྩར་བཅད་མི་གཞོད་ལ། སྟོས་བྲལ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིད་པར།
 སྟོ་འགྲིག་པར་ཕྱིད་པས་ན། འདི་འདྲི་ཆོག་གི་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་གནད་ཉམས་པའི་འཆད་རྒྱལ་ལ་ནན་ཏན་ཕྱིད་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པར་བཅད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུས་པ་ཉིད། བདེན་གྱུ་བ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་གཞན་སྟོང་དུ་བསྐྱབས་ན། ལུས་པ་ཉིད་བདེན་མེད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་བརྟགས་པར་འབྱུང་ཏེ། དགག་བྱ་གཞན་པ་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་འད་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་ལུས་པའི་དོ་བོ་བདེན་མེད་
 ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་བྲག་པས་མཚན་མཚོན་ཐ་དད་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཁྱུ་ག་ན། ལུས་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་རོ། །ལུས་པ་དང་བདེན་གྱུ་བ་གཞན་

༡༡། །དུ་ལས་ལེན་པ་དང་། ལུམ་པ་དང་བདེན་སྟོང་གཞན་དུ་ལས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོངས་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱུ་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱིས། སྐྱུ་སྐྱུས་མི་སྟོང་པ་ལས་ལེན་པ་ལྟར། སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱི་ལྟེ། སྐྱུ་ཉིད་མི་རྟག་པ་མིན་པར་ལས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་ཉིད་མི་རྟག་པར་དངོས་སྟོང་གས་གྱིས་ལུག་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལས་ལེན་མི་རུང་ལ། སྐྱུ་དང་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་འཇམ། སྐྱུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཆོད་མས་བསལ་བ་འདི་ཕྱིར། སྐྱུ་ལ་རྟག་པ་གཞན་འགོག་གོ་ཟེར་ན། སྐྱུ་རྟག་པ་ཡིན་ས་ཡོད་མི་ཉིད་པ་འདི་ཕྱིར། སྐྱུ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འདང་བཞག་དུ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། དེའི་སྟོང་འདོགས་བསལ་བ་འདི་ཆོད་ན། སྐྱུ་མི་རྟག་པར་ལུག་གོ། །གཞན་ཡིན་ན་སྐྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མོ་གཤམ་ལུ་དང་བདེན་ལུག་སོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་འདང་མེད་པ་རྣམས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཆོད་རྣམས་ལ་མིང་ཅམ་གྱི་སྟོང་ས་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པ་འདི་ཐ་དད་ཅམ་དུ་འདོད་རུང་མོད། དོ་པོ་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་དོ་པོ་ཐ་སྐྱད་དུ་འདང་མེད་དོ། །ལུམ་པ་མོ་གཤམ་ལུས་སྟོང་པ་ལ་གཞན་སྟོང་ཟེར་ཞི་རུང་། གཞན་ཡང་ལུམ་པ་བདེན་ལུག་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་ལུམ་པ་ཉིད་བདེན་ལུག་དུ་འཛིན་ཅིང་། ལུམ་པ་ལས་གཞན་བདེན་ལུག་དུ་སྟོང་འདོགས་པ་འདི་འབྲུལ་བ་མི་འཛིན་པས། བདེན་ལུག་མེད་པར་དགག་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་འདི། དལ་མའི་དོན་མི་གཤམ་པ་འདི་སོ་སྟེ་ལ་དགོས་སམ། གཤམ་པ་འདི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

རྒྱལ་འབྱོར་ལ་དགོས། དང་པོ་ལྷོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ན། མགོ་གཉིས་པ་སྟགས་ལྷོ་ར། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བསལ་དགོས་སོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའི་
སྒྲོ་བོས་ཀྱང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པས་ཀུན་བཏགས་རིགས་པས་མི་གྲུབ་ཞིག་བསྐྱུན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། བསལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ནི། ལུས་པར་སྐྱུང་བ་བསྐྱུ་མེད་འདི་ཉིད། རི་ལྷོ་སྐྱུང་བ་ལྷོ་རོན་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་འགོག་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྷོ་རྒྱབ་ན་ལུས་པར་སྐྱུང་བ་འདི་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱིས་དབྱུང་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེས། རོན་དམ་པར་མེད་
པའམ། བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་པ་ལ་མི་དབྱུང་པར་བཞག་ནས། ལུས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཤེར་མདོ་དང་། དཔུ་མའི་བསྐྱུན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་
ཏུ་མེད་བཞིན། ལུས་པ་ལུས་པས་མི་སྟོང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་བསྐྱུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྐྱུངས་ནས། གཞན་སྟོང་ཁས་བྱུངས་པ་ལ། གོ་རྒྱུ་དང་
ཤེས་རྒྱ་དོན་ཅན་ཅི་འདྲ་མེད་དོ། །ལུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་དཔུ་མའི་གཞུང་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་བཏོན་འདོད་པས་བྱུང་གཞི་ཉམས་ཤོར་ན་མི་ལེགས་པས་དཔྱེད་ཅིག །མདོར་ན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་ནི་མི་སྟོང་

༡༡། །པར་གནས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ་མེད་པར་དགག་པའི་ལུགས་འདི་སྤེལ་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། ལུ་མ་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་མ་ཁན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལུ་མ་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་གྱི་ལུ་མ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུ་མ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། རྒྱུ་འདོགས་མ་རྒྱུས་པ་ལ་དེ་བསལ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ནོ། །ལུ་མ་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་མི་དགོས་ཏེ། ལུ་མ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུ་མ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འཛིན་ཏེན་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། དེ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་རྒྱུས། དེའི་ཕྱིར་ལུ་མ་པ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ལུགས་འདིའི་ལྟར་ན། ལུ་མ་པར་སྟང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་འདོད་པས་ལུ་མ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དཔྱད་གྱི་དཔྱད་ན་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་ལས་བདེན་གྲུབ་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ན། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་དེ་སྟོང་པ་ག་ལ་སྤིང་། གལ་ཏེ་ལུ་མ་པའི་སྟོང་ན་ལུ་མ་པ་བདེན་གྲུབ་རྣམས་བྱ་བདེན་གྲུབ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོང་ངོ་ཟེར་ན། འདི་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པས། བདེན་མེད་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ལུ་མ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐ་སྟང་དུ་མེད་པ་རི་དུ་སོགས་གྱིས་ཐ་སྟང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དུ་སྟུན། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་

2000

ཐགས་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཀྱལ་བོ། །དེ་དགས་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་མོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཇུག་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་ཆ་གས་སུ་སྒྱུ་ནས་དཔྱད་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་རི་ལྟར་འཇུག། །བདེན་གྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་འད་དེ་དང་འདྲ་ཏེ། བདེན་གྱལ་ལ་མཐའ་བཞི་སྒྱུ་འགོག་མོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དགས་བྱུར་རི་ལྟར་འགོག། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ། སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱལ་བ་མེད་པའི་ཆེད་དུ། ལུམ་མོགས་ཆ་དང་ཆར་སྒྲེས་ཏེ་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། ལུམ་མོགས་སྒྱུ་བར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་སྒྱུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་བཞི་སྒྱུ་འགོག་དང་། ལུ་བཞི་སྒྱུ་འགོག། ཡོད་མེད་སྒྱུ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་དཔྱད་ན། ལུམ་བར་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་གཅིག་དུ་བྱལ་མོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྟོན། སྒྱུ་མོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་། མཐའ་བཞི་སྒྱུ་འགོག་མོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་སྒྱུ་མོགས་མི་འགྲུབ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་སྒྲུང་ཡང་། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱལ་བ་མེད་པར་དཔྱད་པས། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་འད་དེས་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྱལ་བ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས་གིང་། གལ་ཏེ་དཔྱད་བཞེད་དུ་གྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བདེན་གྱལ་ཅེས་བཏགས་པས། རྟོན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་དགས་བྱུར་བདེན་གྱལ་ཡིན་པ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མ་གྱལ་བའི་སྒྲོང་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་འགལ་མེད་དོན་

༡༩། །གཅིག་དུ་གར་བའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་གྲལ་གྲལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་བཀག །མི་སྒྲོང་ཞེས་ནམ་ཡང་སྒྲུ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུས་ན་བདེན་མིད་ཀྱི་མིང་ཅམ་འབྲུག་
 ཀྱང་། སྒྲོང་ཉིད་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྒྲུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྲུག་ལ། དེས་སྒྲུ་བའི་འདོད་པ་སྒྲུར་མཐར་བདེན་གྲུབ་འབྲུག་པའི་སྒྲོང་དུ་ཕྱོག་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་སྒྲུར་སྒྲུ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཆོ་གཅིག་དུ་གྲལ་
 སྟགས་ཀྱི་དྲགས་ལ་བདེན་ནས། རྒྱལ་དེ་བསྒྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་རང་གི་དོ་བོ་མི་སྒྲོང་པའི་གཞན་སྒྲོང་ཁས་སྤྱང་བ་དེ་མ་བཟུང་གི་བར་དུ་ཁས་ལེན་དེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་རིག་པའི་འཕུལ་འཆོམས་འདི། དེས་པར་འཕྲུག་པས་རྗེ་ཙྰ་ཁ་པས། རང་རྒྱུད་པ་དེས་སྒྲུ་བའི་གྲལ་དུ་འཛོག་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་འཆོམས་ཀྱང་འདི་དང་བརྗོད་རྒྱལ་མི་འདྲ་ཡང་། དོན་འདི་ལས་མི་འདྲ་འཕྲེ།
 རང་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་ལ། བདེན་གྲུབ་འགོག་པར་ཁས་ལེན་པས་ཐ་སྙད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་སྟགས། བུམ་སྟགས་ཀྱིས་མི་སྒྲོང་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པས་སྒྲོང་པས།
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། སྒྲེ་སྟགས་འགོག་ཆོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུར་ནས་སྒྲོན་པ་དེ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་བཀག་མི་ཐེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འབྱུར་བས། ཐ་སྙད་

གྱི་ཚེས་ཅན་རང་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་། རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་མི་སྟོང་བར་འདོད་པ་སྟེ། རོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་ཁེགས་ན་བདེན་འགྲུབ་དུ་འགྱུར་བས། བདེན་གྱུ་བ་ཁས་མ་བྱུངས་ཀྱང་། རང་གི་རང་མཚན་དོན་དཔྱོད་གྱིས་
 མི་བཀག་པར་ཁས་བྱུངས་པ་དེས། མི་འདོད་བཞིན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་དག་དཔུ་མ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། དངོས་སྒྲུབ་དང་། དཔུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་མི་
 འཐད་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འདི་དག་རང་བཞིན་ཁས་བྱུངས་ཀྱང་། མི་དགག་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཐ་སྟོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སོང་ལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ལེགས་པར་ཁེགས་ན་མི་སྟོང་པ་མེད་པར་གྱུ་བ་པས་
 ཁས་བྱུང་ནང་འགལ་སོང་པའི་ཆ་ནས་དངོས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་བབ་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་ཐ་སྟོད་གྱི་ཚེས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པས་དོན་ལ་དཔུ་མ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པ་ལྟར།
 ལུ་མ་པ་གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་པའང་དཔུ་མའི་རིགས་པས་ཚེས་གང་ལའང་བདེན་གྱུ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ན། དཔུ་མ་པ་ཡིན་པ་ལས་མི་ཉམས། ཐ་སྟོད་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ཤུགས་གྱིས་ལུ་མ་སོགས་རང་དོན་ས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བྱུངས་པ་
 དེས། སྟོང་རྟོན་འབྱུང་བུང་འཇུག་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དཔྱད་ཚུལ་ཉེས་ན་དངོས་སྒྲུབ་དང་བྱེད་མེད་པའི་གོ་ལ་ས་ཡོད་ལ། ཐ་སྟོད་རྗེ་འདྲར་སྒྲུབ་ཀྱང་གཞུང་གི་ཕྱོགས་རའི་འཆད་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་ཚེས་ཐམས་

༡༩༩༩ | ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲོང་པ་ལས་མ་འདས་ན། སྒྲོང་རྟེན་འབྲུང་བྱུང་འདུག་ལའང་ངེས་པ་སྒྲུབ་ཤིང་མོད་དོན་དཔྱུད་ཀྱིས་དཔྱད་ན། འོན་ཀྱང་མིག་མིག་གིས་སྒྲོང་པ་སྟགས་ཁས་ལེན་ནས། དཔུ་མའི་སྒྲོན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཞུགས་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་སྒྲུར་ལ། མིག་མིག་གིས་སྒྲོང་ཞེས་ཐ་སྐྱད་ལ་གཞོད་པར་སེམས་ཞིང་། མིག་བདེན་པས་སྒྲོང་ཟེར་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་བདེ་སྒྲུག་དུ་གོ་བ། འཆད་ཚུལ་འདི་གིན་དུ་ལེགས་སྒྲུམ་པ་ཡིད་ལ་བཅག་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་མིག་བདེན་པས་སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་བདེན་པས་སྒྲོང་པའི་མིག་ཐ་སྐྱད་དུ་མི་སྒྲོང་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས། དཔུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱང་ལས། རྟེན་འབྲུང་བསྐྱུ་མེད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནས་འབྱས་ཏེ། མིག་ཐ་སྐྱད་དུ་མི་སྒྲོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོང་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་དེས་མ་ཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་གཉིས་དེ་ལས་ལྷག་པའི། གསལ་ཁ་བ་བཏོད་ནས་དེའི་སྒྲོང་དུ་མིག་མིག་གིས་མི་སྒྲོང་ཞེས་བསྐྱར་པ་འདིས་རྗེ་ལེགས་སྒྲུམ་སོང་བར་དོན་དམ་པར་མིག་མིག་གིས་མི་སྒྲོང་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་སྒྲུམ་པ་དོན་མེད་པར་གནས་གིང་། ཐ་སྐྱད་དུ་མིག་མིག་གིས་མི་སྒྲོང་པ་ནི། མིག་བདེན་པས་སྒྲོང་ཞེས་པའི་སྟགས་ཀྱིས་གྱུ་བ་པ་ལ། སྒྲུར་ཡང་དེ་བཟོད་པས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་དེ། མིག་བདེན་པས་སྒྲོང་ཞེས་གསུངས་པས། མིག་བདེན་སྒྲོང་དུ་སྒྱུ་བ་པའི་གཞིར་

པག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་།

2017

བསྟན་ལ། གཞི་དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལས་ལྷག་པའི་མིག་གྱུང་སྟོང་པ་ཆེག་དེས་ནམ་ཡང་མི་སྟོན་ཏེ། མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་མིག་སྟོང་གཞིར་འཕང་བའི་བྱིར་རོ། དེའང་ཐུམ་སོགས་གང་ལ་དབྱུད་གྱུང་བདེན་གྱུ་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཆེག་འདིས། བདེན་གྱུ་བ་མེད་གྱུང་མི་བདེན་པའི་སྟངས་ལྷ་བྱ་བྱགས་ལ་འཕང་བ་ཡིན་པས། བདེན་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་མེད་དགག་འབའ་ཞེག་གི་
སྟོང་ཉིད་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་བདེན་མེད་དུ་གྱུ་བ་བ་དེས། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པ་རྒྱུ་བ་ཟད་མི་འགྱུ་བ་བོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་མིག་མིག་
གིས་སྟོང་པས་བདེན་གྱུ་བ་སྟུར་མི་དགོས་པར། མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཅེས་མི་བརྗོད་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་གྱུང་བདེན་པས་སྟོང་པར་བརྗོད་པས་དེའི་དོན་གྱུ་བ་བོ། །དེས་དོན་གྱུ་བ་གྱུང་། མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དོན་དམ་
པར་མི་དམིགས་པ་འབའ་ཞེག་གོ་ལ་མིག་བདེན་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མིག་དོན་དམ་པར་མེད་གྱུང་། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོ་འོ། །དེའི་བདེན་མེད་སྟུར་ན། མིག་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་གིན་
དུ་འཐད་ཅིང་གོ་བདེ་བ་ཡིན་གྱུང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་མིག་ངོ་བོས་མི་སྟོང་། གཞན་སྟོང་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྟོང་སྟུར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟུར་ན་ཆེག་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རུང་མེད། ཆེག་དོན་ལ་བསམས་

ལེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་སྤྱིད་དོ། །བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་ལུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་རུང་། བདེན་མེད་ལུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བས་དེ་ལས་ལེན་མོད།
དེ་ནི་ལུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་ལུས་པ་བདེན་མེད་དུ་བརྟགས་པ་ལ་ཟེར་གྱིས། ལུས་པའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བར་བུས་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་པ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་མེད་ལུས་པའི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་མེད་ཀྱང་། ལུས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་ན། དེ་མི་སྤྱིད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་དེ་སྒྲིག་མེད་དུ་འདྲག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་པའི་ངོ་
བོ་མི་སྟོང་། ཚེས་གཞན་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་འདིས། ཚེས་གཞན་སྟོང་པ་རང་མི་སྟོང་པ་དེའི་ཚེས་ལ་ཚེས་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པས། མཛོར་ན་ཐ་སྟོད་མ་ཐུན་སྟོང་གི་ལུས་པ་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་བར་བསྐྱབས་པ་འདི་
གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་གིང་། དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས་ཀ་སྟོན་མེད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་སྟོང་དུ་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་ཞེས་བསྒྲན་པ་འདིའི་ལས་ལེན་སྟོན་ཅན་དུ་སྟོང་ནས། རི་སྤྱིད་ལས་ལེན་དེ་མ་བརྟར་གི་བར་དུ།
མིག་བདེན་སྟོང་འགྱུ་བ་པ་ལ་གིགས་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་གཞན་སྟོང་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་མིན་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ། ལུས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་དཔྱེད་པའི་རིགས་

༡༡། །པས། ལུམ་པ་རོ་པོ་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དབྱུང་ན། སྟོང་ན་རང་སྟོང་། མི་སྟོང་ན་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་མི་སྟོང་འདི་ལ་སྒྱུར་དོན་མེད་དེ། དོན་དམ་དབྱུང་པའི་དོར་རམ་དོན་དམ་པར་མ་
 དམིགས་ནས་སྟོང་པར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད། ཐ་སྙད་དུ་དབྱུང་པ་དེས་དམིགས་མི་སྟོང་དེ། དེགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་མི་དེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་དབྱུང་པས་
 དབྱུང་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་དམིགས་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་སྒྲིམ་འདིག་རྟེན་སྒྲིམ་དེགས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲིབ་པའི་འདོད་པའི་ཐོགས་བཟུང་ནས། དོན་
 དམ་པར་མེད་ན་འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་ཡོད་མི་དེགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའང་མི་དེགས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་
 དེགས་པ་འདི་འོ་སྒྲིམ་ནས་དབྱུང་བཟོད་ཞིག་སྒྲུབ་ནུས་ན། ཐ་སྙད་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་མ་དམིགས་མ་གྲུབ་པ་ཐ་བསྙད་དུ་མེད་དགོས་ན། འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འདི་ཀྱང་ཐ་
 སྙད་དུ་མི་སྟོང་པར་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ནུས་ན། དོན་དམ་པས་ཐེགས་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་དེགས་ན། དོན་དམ་དབྱུང་པས་དབྱུང་བཟོད་ནི་དངོས་སྒྲིབ་པ་ཁྱོད་མ་ཟད་ལྷ་དང་བཙུམ་པའི་འདིག་རྟེན་ཀྱང་ཀྱིས་འོ་སྒྱུར་སྒྲུབ་ནུས་

ཐ་སྙད་པར་པའི་དགོངས་འགྲོལ་སྟོང་།

མཛེན་པ་གཞི།

དེ། མི་རྒྱལ་སྟོ། །དེས་ན། རྟོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་དམིགས་པ་ལམ། མ་རྟེན་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་ཐོགས་པའི་ཆོས་གཅིག་གུང་མེད་ལ། དེས་ཐོགས་ཆད་ཐ་སྟོད་དུ་མི་སྟོང་པ་ནི། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟུང་
མི་རྒྱལ་པས་དེས་ན་རྩལ་པ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས། སྟོང་པ་བསྟུ་མེད་འདིའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་གྱི་སྟོང་པ་བསྟུ་མེད་དུ་གར་པས། སྟོང་རྟེན་འཕྱུང་
རྟོ་པོ་དཔྱེར་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་གའི་སྒྲ་སྒྲིགས་པ་ལ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་ལ་བརྒྱལ་དེ་རྩོད་རྒྱལ་པ་མི་སྟོང་པས། ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། དཔུ་མའི་གཞུང་རྒྱལ་སྟོང་པ་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟུང་
པར་བྱ་ཡི། རང་གི་སྟོ་ལ་སྟོང་རྟེན་འཕྱུང་འགལ་མེད་དུ་འཆར་མ་རྒྱལ་ནས། རང་སྟོར་འཆམས་པའི་ཆོག་རིས་མདོ་དང་བསྟོན་བཅས་རྒྱལ་སྟོང་པ་བསྟུན་ནས། རེ་ཞིག་རང་སྟོར་བདེ་བདེ་འདྲ་ཡང་། མདོ་དང་བསྟོན་
བཅས་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་བསྟོན་རྩལ་དང་འགལ་པའི་ཐས་ལེན་གང་ལྟར་པར་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོག་མེད་དུ་འབབས་པས། དཔུ་མ་འཆད་ན་དཔུ་མའི་མདོ་དང་། བསྟོན་བཅས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྟོང་པ་བསྟུང་པ་མཛེན་
པ་ལྟར། རིགས་པའི་ལམ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཐོགས་བསྟེད་དང་། ཐོགས་རབ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཕྱུང་དེས་སྟོ། །དངོས་སྒྲ་པ་དང་དཔུ་མ་པ་གཉིས། མཐུན་སྟོང་གི་སྟུང་པ་འདི་བདེན་པར་གྱུ་མ་སྟུང་རྩོད་ཆོ། སྟུང་པ་ཆོས་

[illegible]

ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། བདེན་གྲུབ་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ལ། ལུམ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་མིན་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཀྱང་། ལུམ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་སྟོན་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ལ།
 བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ནི་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དེ་ལ་དབྱུད་བཟོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱུད་བཟོན་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ལས། དོན་གྱི་སྟེང་ན་ལུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་འདི་བདེན་
 གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་དགག་བྱ་རྒྱུར་ཟུང་མེད་དེ་ཆོས་ཅན་ལུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་འདི་བདེན་གྲུབ་ནི་ལུམ་པ་འདི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པས། དེ་བཀག་པས་ལུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བདག་ས་ཙམ་ཡིན་གྱི། མོ་
 སྒྲུ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ལུམ་པ་ལས་གཞན་པ་འདི་ལུམ་པ་འདི་བདེན་གྲུབ་མི་འཛིན་ཏེ། ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་ཡོད་གྱི། དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མི་ཤིང་དོ། །དེས་ན་སྒྲུ་རྒྱུ་པ་སེལ་བ་ནི། སྒྲུ་
 ལས་ཐ་དད་པ་འདི་རྟག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པ་འདི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ལུམ་པ་ལས་བདེན་གྲུབ་བསལ་བ་འདྲ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་གི་ལྟོག་པ་འདི་སྒྲོ་ནས་ལུམ་པ་བདེན་གྲུབ་
 གཞན་གྱིས་སྟེང་བར་བཟོན་རྒྱུར་ཡང་། དོན་གྱི་དོ་བོའི་སྟེང་ན་ལུམ་པ་ཉིད་ལུམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟེང་བ་འཇམ། དབྱུད་བཟོན་གྱིས་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་པས། ལུམ་པ་འདི་དོ་བོ་ཉིད་སྟེང་བ་འདི་རང་སྟེང་

པ
འཕག་
ཆར་བདེན་
འབྱེད

༡༩། །ཡིན་གྱི། གཞན་སྟོང་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཀ་བ་སྒྲུལ་བུས་སྟོང་པ་བ་ལང་གི་རྩ་རི་རྩས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་པས་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཚད་དོ། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟོང་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྟོང་སྟེ། ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ལུམ་པ་གཞན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་འདྲིའོ། །ལུམ་པ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་དོར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ལུམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི་ལུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་བདེན་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་བར་ཟད་གྱི། དེ་ལུམ་པ་དམིགས་ན་བདེན་མེད་མི་སྟོང་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པས་ནི་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དོན་དཔྱོད་གྱིས་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ། དོན་དེའི་སྟོང་ན་བདེན་གྲུབ་དོན་གཞན་བཀག་གོ་སྒྲུལ་ན། དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་གྱི་ལུམ་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱིས་མི་དབྱུང་པར་བཞག་ནས་དོན་གཞན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་དབྱུང་དགོས་ན། ལུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ལན་གར་བ་རི་རྩ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབྱུང་པ་རི་ལྟར་འཇུག །རི་རྩ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལ། དོན་དཔྱོད་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་ཚུལ་གྱིས་བློ་བྱིད་ནས། དོན་

བཀག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན

ཁྱི་སྒྲིང་ན་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་ནས། ལུམ་པ་ལུམ་པ་ས་མི་སྒྲིང་། ལུམ་པ་བདེན་པ་ས་སྒྲིང་སྒྲིང་པ་ནི། རི་རུ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བས། མཐུན་སྒྲིང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རུང་ཟད་སྒྲིང་སྒྲིང་
མི་རུས་ཏེ། ལུམ་པ་ཉིད་མི་སྒྲིང་བ་ལ་ལུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲིང་འདོགས་ཀྱི། ལུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྲིང་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་མ་སྒྲིང་བ་ལ་ལུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲིང་འདོགས་མ་ཐན་གྱི་སྒྲིང་བོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་
ཁྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་འཕགས་པོད་ཀྱི་བསྒྲུན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཐ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཚུལ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་རུས་ཀྱང་། ཆོག་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་དོན་དཔྱེད་ཀྱིས་མི་དགག་ཐུ་ཞིག་
ཡོད་པར་བཟུང་ནས། མིག་མིག་གིས་སྒྲིང་སོགས་གསུང་བའི་ལུང་དོན་ལ་འགལ་བར་སྒྲིང་བའི་ཞེ་འདོད་དེ་སྒྲིང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་གོལ་སར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གིས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་འགལ་མེད་ཏུ་
གོ་ན། ལུམ་པ་བདེན་པ་ས་སྒྲིང་པའི་ཐ་སྒྲིང་སྒྲིང་མེད་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ས་སྒྲིང་ན་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའང་གོ་རུས་སོ། །ཇི་སྒྲིང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་རུང་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་
ན། རིག་པ་སྒྲིང་བ་ལས་མ་འདས་པས། བདེན་གཉིས་སྒྲིང་ཏེ་མ་སྒྲིང་པར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་བརྟུབ་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་གང་གི་ཁས་

པ
འགྲེལ་
པོ་པོ་
འགྲེལ་
པོ་

༡༡། །ལེན་མེད་པ་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སོན་ཆོ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་སྒྲེ་མི་དགོས་ལ། གཅིག་དགག་པས་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཅིག་སྒྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་ལ་བྱུ་བུ་འཇམ་པས་
ལེན་དུ་མི་འགོ་སྒྲེ། སྒྲོས་པ་གང་མེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིམ་མུ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱེད་སྐྱེད་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་གོ་ཆོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཁས་ལེན་གྱིན་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་གྱི་གསུང་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཁས་ལེན་
གྱིན་བྲལ་ཁོ་ནར་འཆད་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཁས་ལེན་གྱིན་བྲལ་གྱིས་གནས་ལུགས་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་མེད་པས་མུ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཁེགས་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཡིན་
གཉིས་མིན་བཞི་ཁས་ལེན་མི་རུས་དེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་གྱི། མུ་གསུམ་ཁས་སྒྲུབ་མི་རུང་ངོ། །བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། བདེན་གྲུབ་གྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་རུས་སམ།
དེས་ན་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་ནས་མཐའ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བརྒྱད་ཁེགས་ཚུལ་འཆད་ཐུབ་ན་དེ་གྲུབ་པར་གྱུར་ནའང་། བདེན་མེད་དང་། ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཐུང་དུ་མ་སྒྲུབ་པར་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་
ནས་དེ་དག་མེད་མཐའ་འགོག་མི་རུས་པ་དངོས་སྒྲོབས་གྱིས་གྲུབ་པ། རྩོད་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །མེད་མཐའ་མ་ཁེགས་ན། མུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཇི་འདྲ་ཁེགས་སོམས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ། གཞན་ལས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

གྱེ་བ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་གྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་གྱེ་བ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བ། རྒྱ་ལྷ་མཚན། བསྐྱེད་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་པོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་གྱེ་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་གྱེ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྐྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་གྱེ་བ་
 དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། གྱེ་བར་མི་རིགས་པས་དགག་པ། འབྲས་ལུ་གྱེ་བ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ས་བོན་ལྷག་མེད་དུ་
 གྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་བཞི། དང་པོ། གྲངས་ཅན་པས་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་དུས་འབྲས་ལུ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འབྲས་དུས་མཛོན་པར་གསལ་བའོ་ཞེས་ཟེར། འབྲས་ལུ་དེ་ནི་དེ་ག་རང་
 ལས་འབྱུང་ན་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་པ་འགྲེལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་ནས་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འབྲས་ལུ་མ་གྱེས་པའི་གོང་ནས། དེ་གྱེ་བའི་རྒྱ་
 བདག་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གྲུབ་ཟིན་ན་ད་གྱེས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། གྱེས་པར་གྱུར་པ་སྒྲུར་ཡང་མི་གྱེ་གྱེ་གྱེས་གྲུབ་པ་ལས་བོགས་དཔུང་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །དེ་གྱེས་ན་གྱེས་ཟིན་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ད་ཡང་མི་ལྷོག་

[illegible]

ལ་ཇི་ཏེ་གཞི།

པར་འབྱུང་ནས་འགགས་ཏེ་ལྷ་གུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲིབ་དེ་མེད་ལ། ས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་རྣམ་པོ་ལོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མིན་ལོ་སྒྲིབ་ན། དེ་ལྷ་ར་ས་ལྷ་གུ་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཅིག་ན་
འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་པོར་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་ཏེ་འབྱུང་མི་རིགས་པ་ལྷ་གུ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ། སྒྲིབ་གཞན་ཡང་བྱེད་ལྷ་ས་པོར་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ཐ་དྲ་དྲ་ཏུ་ལྷ་ར་བའི་ལྷ་གུ་འེ་རིང་
ལྷ་རྣམ་པོ་ལོ་གས་ཀྱི་དབྱིབས་དྲ་རྒྱུ། ལོ་མེར་ལོ་གས་ཐ་དྲོ་ག་དང་། མངར་བ་ལོ་གས་ཐོ་དང་། བད་མེལ་བ་ལོ་གས་རྣམ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་འེ་སྒྲིབ་པོ་མས་སྐྱ་རྩེ་ལོ་གས་མངར་བ་ལྷ་བུ་ཐ་དྲ་དྲ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་གས་ལ་མེད་པ་རྩེ་འབྱུང་
ཏེ་དེ་གཉིས་པོ་ལོ་གཅིག་ཡིན་པས་ལོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སྐབས་ཅན་པས་ཐ་དྲ་ཡོད་པ་དང་ལྷ་གུས་ས་པོར་འཛིག་པ་ལོ་གས་རྣམ་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ནས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཛིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལོ་གས་ཐ་དྲ་
མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ག་ལ་ཡོད་སྒྲིབ་ཡང་། དེ་ག་ས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ལ་རྣམ་འབྱུང་ལོ་ལོ་པ་མི་འཐད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པར་གཤམ་པར་གྱིས་གིག།
གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཐ་དྲ་ན་པོ་ལོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྷ་ར་འཐད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་སྐབས་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་སྒྲིབ་པོར་གྱི་གནས་

༡༡། །སྐབས་བཅུ་ལྔ་མ་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པས་ས་པོ་ནི་དུ་གུར་འབྲུར་བ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དོ་པོ་གཅིག་གོ་སྐྱམ་ན་གཤམ་དེ་སྐར་གྱི་ས་པོ་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡི་གནས་
 སྐབས་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན། ལྷ་གྱེ་གནས་སྐབས་གྱི་དོ་པོར་འབྲུར་ན་དེ་ཆོ་ས་པོ་ནི་ཡི་རང་བཞིན་ལྷ་གྱེ་ནི་དུ་རྩི་སྐར་འབྲུར་དེ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གཤམ་དེ་ཕྱིན་གྱི་ས་
 པོ་ནི་དང་ལྷ་གྱེ་འཛིག་དེ་དེ་ར་དོ་པོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་གྱེ་སྐབས་ན་ས་པོ་ནི་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་གྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པ་འཇལ། ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་རྩི་སྐར་ལྷ་གྱེ་དབང་པོའི་ཤེས་
 པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་འདྲི་བཞིན་དུ། ས་པོ་ནི་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འབྲུར་དེ་དེ་གཉིས་དོ་པོ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་གི་ཆ་གཉིས་མི་རུང་བ་དེ་ཕྱིར་འདྲི་ནི་ཁས་མི་བྱུང་དོ། །མདོར་ན་གྲངས་ཅན་པས་ས་པོ་ནི་
 ལྷ་གྱེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་པོ་གཅིག་རྩིས་སྐྱེ་འགྲོ་བས་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་འབྲུར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་མོད། རྒྱུ་འབྲུར་རྒྱུ་ས་རང་བཞིན་
 གཅིག་སྐྱུ་ཡང་། དཔུ་མའི་རིགས་པས་ལུ་ལ་ན། བདག་སྐྱེ་གཞན་པ་འབད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱུ་བ་པའི་དོ་པོ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འབྲུར་ཐ་དད་ཀྱང་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ། འཛིག་དེ་ནི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡང་བདག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲིབ་

2000

[illegible]

༡༡། །དུ་དགག་པ། །འབྲས་ལུ་ལ་མུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །རྩ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། །སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྩ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲུལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་ལུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་བསལ་བུ་སྒྲིན་པ་འབྲས་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་ཡང་རྩ་ལྷན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་དངོས་
ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྒྲི་བར་འགྱུར་ཏེ་རྩ་མཚན་གང་གི་བྱེད་ན། །སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྩ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་མཛུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་རྩ་འབྲས་ས་སྒྲུག་ཅམ་ལ་ཐལ་བ་
འཕེན་པ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། །རྩ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ། །འབྲས་ལུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་སོ་སོ་ནས་གྲུབ་པས་རྩ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བཞག་མི་ཤེས་པས་རྩ་ཅང་ཐལ་ཏེ། །རྩ་དང་རྩ་མིན་
མཛུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ལུང་ས་བོན་སྤྱི་ལུང་སྤྱི་ལུང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། །མེ་དང་སོལ་བ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཀྱང་། །སྤྱི་ལུང་སྤྱི་ལུང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན། །གཞན་ཡིན་པར་ཚུལ་
མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་གཉིས་ལ་སྟོབས་མཛུངས་པས་སྟོས་འབྲེལ་མེད་པས་མི་དགོས་པས་སོ། །ས་སྒྲུག་སོ་སོར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་ས་ན་རང་དབང་གིས་གྲུབ་ཟེན་པ་དགོས་

གྱི་གཞན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟེན་གཞན་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཟེན་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན། གཞན་ལས་གཞན་ལྱུང་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ནི་མི་འབྱུང་དེ། རོ་པོས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་མི་འཐད་ལ། གཉིས་ཀ
 རོ་པོས་མཉམ་པར་གྲུབ་ཟེན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་མི་སྟེས་ཞིང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཡིན་ཚད་རྒྱ་འབྲས་ལུ་ཅིས་མི་རུང་ཞེས་པ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་སྤང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་
 པོ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་འབྱུང་སྟེ་དངོས་པོ་གང་གིས་རང་འབྲས་རོ་པོས་གྲུབ་པ་ལེ་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རབ་དུ་བྱ་བར་རྣམ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་དེའི་འབྲས་ལུ་ངེས་པར་བརྟོད་ཅིང་། གང་
 ཞིག་འབྲས་ལུ་དེ་སྟེད་རྣམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ལེ་གཞན་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཕྱི་ཤུག་རྒྱ་འབྲས་ནང་ཚན་པ་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་དྲང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ས་ཕྱི་མ་རྩ་ལུ་སྟེད་པར་བྱེད་རུང་བ་ལས་སྟེ་བ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར་། སྒྱ་ལུ་འེ་སྒྱ་ལུ་ནི་རྣམ་པ་སྟེགས་པ་ལས་སྟེ་བ་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྟེན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་དྲང་པར་སྟེགས་གྱི་ཟེའུ་འབྲུག་གི་སར་དྲང་ནི་གི་དུ་ག་ཡི་མི་ཏོག་ལ་སྟེགས་གཞན་ཡིན་ཕྱིར་སྒྱ་ལུ་འེ་
 སྟེ་ལུ་འེ་སྟེད་པར་བྱེད་པར་འདྲོད་པ་མིན་པ་དང་སྟེད་པ་ལེ་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བ་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། སྒྱ་ལུ་འེ་ས་པོན་ཡང་ནི་ས

པ
འཕྲུག་མ་གཤིས་འབྱེད

༡། །ལུང་ལྷ་གུ་དེ་ཡི་རྒྱ་བྱུང་པར་བཞི་ལྷན་མིན་དེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། དོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ལ་མི་འདྲ་བ་རྩུང་ཟད་གྱང་མེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་མིན་གྱི་བྱུང་པར་གྱུན་རྒྱ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱེ་
བྲག་རྩུང་གག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲི་བ་ལ་གཞན་སྒྲི་དགག་པ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲི་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཀག་པ་དངོས་དང་། རྒྱུན་སྒྲུབ་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་གུ་དེ་ས་པོན་དྲུང་མི་
དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། གཞན་ལྷ་གུ་ཉིད་མེད་པར་ས་པོན་ལྷ་གུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གྲ་ལ་འགྱུར་དེ་གཞན་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲི་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་བཞིན་ཕྱོད་ནས་སྒྲི་ད་དགོས་
ན་འདིར་ཕྱད་པ་མི་སྤྱིད་ན་གཞན་ལས་གཞན་རི་ལྟར་སྒྲི་ད། དེ་ས་ན་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྷ་གུ་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ས་པོན་ལས་སྒྲི་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས། གཞན་ལས་སྒྲི་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱག་ས་འདི་
གཉོད་པར་བྱོས་གིག །དེ་འདྲ་བུ་མས་པ་དང་ཉེར་སྒྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་པར་རྒྱུན་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལྟར། ས་ལྷ་གུ་གྱང་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་གང་ལས་གང་ཐ་དད་པའི་གཞི་གཉིས་
པོ་འདྲ་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་གི་སྒྲི་ད་ནས་ཐ་སྒྲི་ད་བྱས་པ་མ་གཉོགས། གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་ཅམ་རྩ་ཟད་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུར་རྒྱུད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུབ་གི་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲི་ད

ལྷོ་ལྷོ་

མདུའ་ཡི་མགོ་མཐུག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དྲག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་དེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་ཅེད་རྒྱ་དྲག་གི་སྐྱེ་འགྲག་གི་བྱ་བའང་
དུས་གཅིག་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་འགྲུར་ཞིན། གཉིས་པ། བར་ལན་འདི་ལ་དམ་བཅའ། རིགས་པ། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་སྟུང་པ་དགག་པ་གསུམ་རིམ་པར། གལ་དེ་དཔེ་སྤང་གི་དུས་མཐོ་དམན་
ད་ལྟ་ཡིན་ན་གཅིག་ཆེའམ་དུས་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་རུང་ཡང་དཔེ་ཅན་འདིར་ནི་ས་སྐྱུག་དུས་གཅིག་དུ་མེད་པས་ན་དཔེའི་འདུ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྤང་གི་མགོ་མཐུག་དངོས་པོ་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བཞག་གི། དཔེ་ཅན་ས་སྐྱུག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་དོན་མི་འདྲའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱུག་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགྲག་
བཞིན་པ་ས་པོན་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་ལ་ཕྱོགས་དེ། ད་ལྟ་ཞིག་མ་ཆར་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་པ། མདོར་ན་ས་པོན་རི་མིད་ཡོད་པ་མིད་དུ་སྐྱུག་མ་འོངས་པ། སྐྱུག་གྲུབ་ཟེན་པ་དང་། ས་པོན་ཟད་པར་འགྲགས་ནས་མེད་པས་
དེ་གཉིས་ནམ་དུ་འང་སྐྱེད་ཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པས་དེ་ཆེ་ས་སྐྱུག་འདི་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་དེ་མི་མཚུངས་ནོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་སྐྱུག་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བྱ་བ་

༡། །སྒྲུབ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་རྟེན་སྒྲུབ་མེད་པར་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་སྐུ་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། སྤང་མདའི་མཐོང་མན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤང་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འགགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐུ་གྱི་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་སྤང་གི་དཔེ་བཞེད་པ་མིན་ནམ། དེ་ཕྱིར་ས་སྐུ་གཞིས་སྤང་མདའི་མཐོང་མན་དང་འདྲ་བར་འདོད་པ་འགོག་མི་རིགས་སོ་ཟེར་ན་བདེན་མོད་གྱི་ལུང་དེ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 སྒྲུབ་བརྟན་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུབ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་འགོག་གི། །ས་བོན་ལས་སྐུ་གྱི་སྒྲུབ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོར། རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་གྱི། ངོ་
 བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་མིན་ནོ། །སྐུ་མ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ཅམ་མཉམ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་བ་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་སོ། །གཞིས་པ་རྒྱ་འབྲས་
 དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲུབ་འགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་སྒྲུབ་མི་འཐད་ཀྱང་དུས་མཉམ་ལ་འཐད་སྐུ་མ་ན་དེ་འདྲ་མི་འཐད་དེ་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་སྒྲིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རང་དང་དུས་གཅིག་པ།
 མིག་དབང་དང་ལ་སོགས་པས་གཞུགས་སོགས་དྲང་རང་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་ལས། འབྲས་བུ་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་རྒྱ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་སྤང་ཡོད་ལ་ཡང་འབྱུང་བས་

འགལ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་འབྲས་ལུ་རྩ་རྩམ་ན་མེད་ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་རྩ་འབྲས་མི་མཉམ་པ་འཇིགས་པ་ལུ་བཟུང་བེན་དོ། །གཞུམ་པ། འབྲས་ལུ་ལུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ། མེད་པར་བྱེད་པ་རྩམ་པ་མེད་
 ལུ་འབྲས་ལུ་གཞན་མེད་པ་རྩ་ལེན་ན། དེས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། གཉེས་ཀྱང་དགཉེས་ལུ་ལ་ཞིག་མེད་ལུ་རྩ་མེ་བརྟག་གོ། །ཡོད་ན་མེད་བྱེད་ཅི་དགོས་དེ་སྟེས་མེན་ལུ་རྩ་མི་སྟེ་བས་སོ།
 མེད་ལ་འདྲ་རྩ་རྩ་མི་ཅི་ཞིག་ལུ་སྟེ་རི་རྩེ་རྩ་བཞིན་ལོ། །གཉེས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་ལུ་སྟེ་གཉེས་ཆོག་ས་མི་མེད་པས་སོ། །གཉེས་དང་ལུ་ལ་འདྲ་དེས་ཅི་ལུ་སྟེ་དེ་གཉེས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་མེད་པས་སོ། །གཉེས་པ། དེ་ལུ་
 དགག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤང་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་འོྱོད་པ་བཞོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉེས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྷ་པ་ཁོན་ལ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་
 པ་ཚད་མར་འདྲོད་པས་ན། གིན་རྩ་སྟོབས་དང་ལན་པ་འོྱོར་འདི་རྩེ་གཞན་སྟེ་མེད་པར་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྩམ་པ་ཉིད་གྱིས་ལྷ་གོ་ཅི་ཞིག་ལུ་སྟེ་དེས་སྟོག་མི་བརྟུབ་སྟེ་མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་པ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་འབྱུང་དེ། དེས་ན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་པ་འདི་རྩེ་རྩམ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་དེ་མཛོན་སུམ་ཡིན་པས་སོ་སྟུམ་ན། གཉེས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་གཞན་སྟེ་པས་བྱུངས་བྱུང་

༡༡། །འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པའི་རྩལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྤྱོད་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་སྤྱིར་ན་ཡུལ་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་གནོད་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟེན་བ་
གསུམ། དང་པོ། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ཚོར་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཐོག་མེད་ནས་བདེན་འཇིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་མ་འདྲིས་པ། འཇིག་རྟེན་
གྱིས་གནོད་པའི་རྩལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་སྤྱོད་ལ་བསྒྲགས་མི་རུས་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ་ཞེས་གནོད་ཡུལ་བྱུང་
པར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཞེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྤྱིར་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། བདེན་གཉིས་རང་གི་དོ་བོ་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མ་སྤྱིན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟོས་ལྟོས་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ལ་མཐོང་བ་ཡང་དུག་དང་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡུལ་ཅན་གཉིས་རང་རང་གི་མཐོང་དོན་གྱི་དངོས་རྟེན་པའི་དོ་བོ་གཉིས་ནི་དངོས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་དེ་ཆོད་མས་ལུལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་བདག་གིས་གྲུབ་པར་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཡི་ལུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོ་བོ་གཅིག་པ་དེ། ལྷུང་ལྷུང་དབྱེར་མེད་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་སྟེ། གང་ལྷུང་འདི་ལྷུང་། ལྷུང་པ་དེ་ལྷུང་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། ཆོས་དེའི་དོ་བོ་མི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དེ་ནི་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དེ་ལ་གང་དུ་འད་བརྫོད་མི་ཤེས་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་རང་རིག་གི་ལུལ་ལོ། །དེ་ནི་ཆོས་དབྱེད་ས་དང་རིགས་སོགས་ཡིན་དེ། ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི། རྣམ་གངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་མིན་རྟགས། རྣམ་གངས་པའི་ལྷུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐའ་བཞི་འགོག་ཆོ། བདེན་མེད་གྱི་ཡོད་མཐའ་སེལ། ཐ་ལྷུང་དུ་ཡོད་པས་ཆོད་མཐའ་སེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྷུང་ན་གནས་ལུགས་རང་གི་དོས་ནས་མཐའ་བཞི་སེལ་མི་རུས་དེ། གནས་ལུགས་མེད་དགག་ལ་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་རུས་པ་ཡོད་གྱི། མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་པའི་བྱིར། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་གི་དོས་ནས་མཐར་ལྷུང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་མཐར་ལྷུང་གི་ལྷུང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་བྱེས་དེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་ལ་བརྫོད་

ལྷོ་

༡༡། །པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་ཐ་དད་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན། དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ཟུང་འདུག་གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ། ཆོས་དབྱེར་ས་ལ་སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱི། སྒྲུང་མེད་སྒྲོང་རྒྱུང་མིན་པར་གྲུབ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་པའང་མི་འགྲུབ་ལ་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དོན་འགལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འི་ལྟར་གེས་
 བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རང་ལྟེན་རྟག་པར་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དེ་ལ་ལྟེན་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། ཟུང་
 དུ་འདུག་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཞིན་སྒྲོ་ངོར་དབྱེར་མེད་གྲུབ་པ་ལ་འདྲེས་ཞེས་བརྟེན་ཀྱི། དོན་ཡོན་ས་དབྱེར་མེད་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པས་སྒྲུང་སྒྲོང་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་ཀྱི། སྒྲུང་སྒྲོང་གིས་
 བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་མེད་པས་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེའི་སྒྲུང་ཆ་དེ་ཡང་འདི་ཞེས་རིས་ཆད་ཅན་དང་། འདུས་བྱས་ནི་ཆེ་བ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་པའོ། །སྒྲོང་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆེ་བའི་སྒྲོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁས་ལེན་ཀུན་བྱལ་གྱི་སྒྲོང་པ་སྒྲུང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་གྲུན་མཆོག་ལྟར་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལྟར་ན་ཡོད་མེད་མཐའ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

གཉིས་དེ་ལྟར་ཁེགས་གྲང་། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་རྗེ་ལྟར་འགོགས། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་སྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། རོ་བོ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པས་མཐའ་འགོག་
 ཚུལ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པའི་སྐྱར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་དེ། ཡོད་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། མིན་ན་བྱང་འཇུག་གི་མཐའ་མི་ཁེགས་པས། དོན་གཅིག་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །རྗེ་ལྟར་ག་བ་ཡོད་ལ་སྐྱམ་སུ་མེད་པས་ག་བའི་ཡོད་མཐའ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ག་བ་དེ་ག་བར་ཡོད་པ་དང་སྐྱམ་སུ་མེད་པ་གཉིས་ག་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་མེད་རོ་བོ་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་པའི་
 གེས་བྱ་འདོད་པ་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱང་སྐྱང་ཡང་རོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱང་བ་མི་ཚུ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཡིན་མིན་གཉིས་
 མིན་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་གཞི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་། གཉིས་ཡིན་མིན་ན་གཉིས་མིན་ཡིན་དགོས་ལ། གཉིས་མིན་མིན་ན་གཉིས་ཡིན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་གེས་བྱ་ལ་མེད་དོ། །
 ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་འཛིན་པ་ཅན་རང་གིས་ཁས་ལེན་ན། བཞི་ཀར་བདེན་གྲུབ་སྐྱར་ན། མཐའ་བཞི་བསལ་ཅི་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་བཀག་པས་ཆོག་གི། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་

༡༢། །ཁོ་ནས་མཐའ་བཞི་བསལ་གྱི། ལྷོང་རྟེན་འབྱུང་སོ་སོས་ཅི་བྱེད་ལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱབས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དུ་འབྱུར་རོ། །རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་མཐའ་བཞི་ཅུར་ཁེགས་པས་བྱུང་པར་སྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ། ལྷོས་པའི་དུ་བ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ལུས་པ་དང་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་དངོས་གཉིས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གཅིག་ །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འདིའི་སྟོང་ན་པ་རོ་ལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོད། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བྱས་ན། བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཉག་གཅིག་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དུ་མ་མེད། དུས་གསུམ་བྱུང་པར་སྒྱུར་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་སྟགས་ཐེག་ཆེན་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་འོང་གི། རྣམ་གྲངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འོངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་དད་དུས་གསུམ་རེས་འགའ་པ། ཆོས་ཉི་ཆེ་བ་སོ་སོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་སྟགས་སོ། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གི་མི་རྟག་ཀུན་གྱི་མི་རྟག་ཡིན། གཅིག་གི་

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་ལོགས་འདྲ་བ་ཅུ་མ་གྱིས་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སེམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་དངོས་ཀུན་དེ་ལྟར་མཐོང་གསུངས་པ་
 རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་དབང་དུ་སྟེ། རྒྱུ་གངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཅུ་མ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 དེས་ཡུལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཀྱི་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་མཐོང་བ་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་འདོད་དེ། འབྲུལ་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྟན་པ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡང་དག་
 དྲར་བསྟན་པས་དབང་པོ་ལོགས་པའི་སྒྲོ་ན་ལྟར་ནོ། །འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ན་ལྟར་དབང་ཅན་རྒྱུ་སྟེ། སེམས་པ་ནི། དབང་པོ་ལོགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོགས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་
 ཡང་ལོགས་གི་བྱེད་པར་སྟོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་བྱག་ཏུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེའི་ངོར་ཡང་བདེན་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་ཅན་དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་

༡། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་རྟེ། འཛིན་རྟེན་ནི་དམ་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མ་རྟེ། དབང་པོ་འབྱུང་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རབ་རིབ་མིག་སེར་རྩ་དུ་ར་ཐོས་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་དང་དབང་པོ་ལ་གནོད་རྟེན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ། མེ་ཡོད་དང་བྲག་ལྷག་ན་སྒྲ་བརྗོད་པ། མོས་ཀའི་ནི་ཟེར་བྱེ་ཐང་སྒྲ་བའི་ཡུལ་དང་ནི་བ་སྟེ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲག་ཆ་སྟོག་རྒྱ་ལ་རྩ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྟེ། །དེ་བཞིན་མིག་འབྱུང་མ་ཐན་གྱིས་སྒྲགས་སྒྲན་སོགས་ཕྱེ་རྟེ། །ཡིད་དབང་ལ་སྒྲགས་སྒྲན་གྱུ་བ་མཐའ་ལོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲང་དང་། གནིད་གྱི་གནོད་པ་རྩི་ལམ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟའི་འབྱུང་རྒྱུས་བསྐྱད་པས་གཟུང་བ་ནི་དེ་འཛིན་རྟེན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱིས་དབྱེད་ན། དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཐུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གནིས་ཀ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དམི་རྟེད་པའམ་མེད་པར་མཛུངས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་གོ་མི་ཚོད་དེ། འདིར་ཐ་སྙད་ཚད་གྱུ་བ་གྱི་སྒྲ་བས་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཐུམ་སོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་མེད། མེད་ན་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཆད་གྱུ་བ་ཅུང་ཟད་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་མེད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲར་

གྲུང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བདེན་རྒྱན་མེད་པར་འགྱུར་རྟོ། །དགོ་སྒྲིག་རྒྱ་འབྲས་བཟང་ངན་གྲུང་དོར་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བས་ལྷགས་འདིར་ཐ་སྐྱད་ཚད་
 གྲུབ་གཏན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དོན་མཐུན་ཚད་གྲུབ་དང་། དོན་མི་མཐུན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་ལ་དོན་མཐུན་མི་མཐུན་ནི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལས་མ་
 བྱེས་པར་འཛོག་ཚུལ་གཏན་མེད་པས་ལུལ་ཅན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཛོག་པ། ཐ་སྐྱད་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཛིན་སྐྱར་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ལུལ་ཚད་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་མ་ལྟུང་པའི་སྒྲིག་པ་ཡིན་མིན་
 ལས་བཞག་དགོས་གྱི། ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ལ། ལུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། ལུལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བཞག་སྐྱམས་སྒྲིག་ །དེས་ན་གཞོན་མེད་གྱི་དབང་པོ་ལ་
 སྐྱར་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་འཛོག་གི །དེ་ལས་འདས་ན་ཐ་སྐྱད་ཚད་གྲུབ་འཛོག་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྐྱད་དུ་རྟོག་པས་གཏགས་གཞི་མེད་པར་པར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན། རི་བོང་རྩ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཚད་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཡོད།
 གཏགས་གཞི་རྟོན་འབྱུང་གི་སྐྱར་བ་ཡོད་ན་དེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་པར་བཏགས་ཙམ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྐྱད་གྲུབ་པས་གོ་ཚད་ན། དུག་ལ་སྒྲན། དགོ་ལ་སྒྲིག་པ། མེ་ལ་རྒྱ་

༡༡། །སྟགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས། ཚད་མ་ཚད་མིན་མེད། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ན་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྐྱད་གྱི་གོ་མི་ཚད་ལ་དབང་པོ་གཞོད་མེད་ལ་སྐྱར་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཐ་
 སྐྱད་དུ་པས་ལེན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ལུགས་མི་སྟེས་པའི་གཏི་མུག་གཉིད་གྱིས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་ཅིང་བརྒྱབས་པའི་མུ་སྟེགས་ལུགས་མཐའ་གནས་ཚེགས་ལྟར་སྐྱར་ཅན་རྒྱམས་གྱིས་རང་གཞུང་གི་བརྟག་ཉིད་རྗེ་བཞིན་
 བརྟག་དང་གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟགས་གང་བརྟགས་པ་དྲང་། སྐྱ་མ་སྟེགས་རྒྱ་སྟགས་ལ་རྟ་བླ་དང་རྒྱ་སྟགས་སུ་བརྟགས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དྲག་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ལས་གྲང་ཡོད་མིན་པ་ཉིད་དེ་ཐ་སྐྱད་
 གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་རྒྱམས་ནི་ཡུལ་ལྗུང་དུ་འགོ་བར་འདོད་ནས་གཤིང་ལ་འཇོགས་པ་ཡལ་ག་སྐྱ་མ་བརྟང་ནས། ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ལྟ་ངན་གྱི་གཡང་སར་ལྟང་བའོ། །གཉིས་པ་དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་
 སྟེས་དྲི་མེད་ལ་མི་གཞོད་རྒྱལ། གཞན་སྟེ་དགག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་པ་མིན་གྱི་འཕགས་པ་རྒྱམས་གྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་པས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་སྟགས་སུ་དམིགས་པ་ཡིས།
 མིག་དག་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྟེས་པས་མ་མཐོང་བ་ལ་གཞོད་ལུས་པ་མིན་པ་རྗེ་ལྟར། དེ་བཞིན་དྲི་མེད་དམ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་སྟེས་སྐྱར་ས་པའི་སོ་སྟེའི་བྱོས། དྲི་མེད་ཡེ་སྟེས་གྱི་བློ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ།

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེང་

མཛེས་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེས་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཉི་ལྷག་གི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་སྒྲིབ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་མཐོང་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འགོ་བ་པའམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྒྲིབ་ཅན་དེས་ཆོས་གང་བཙོས་མ་ར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་
དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཙོས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཅི་རིགས་པར་བྱང་ཅིང་སྒྲུ་མ་ར་མཐོང་པའི་འཕགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྒྲུང་བ་
བཙོས་མ་ར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཅན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་མཛོན་རྒྱུ་མེད་པས་བདེན་སྒྲུང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉི་ལྷག་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུན་
ཡིན་ལ། རྒྱུན་དེས་བཙོས་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་དང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དེས་ཆོག་གི་དོན་གྱིས་བཤད་དེ། ལྟོ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་བསྒྲུ་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱ་བ་དུང་བྱང་གཞན་དུ་མི་དགོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་
མེད་དེ། མེ་ཆ་བ། ལུག་ཤེར་བ། དགོ་བས་བདེ་བ། མི་དགོ་བས་སྒྲུག་བསྒྲུལ། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཐར་བ། བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ། དུག་གིས་ན་བ། ལྷན་གྱིས་པན་པ་སོགས་བཞིན་ཏེ། མནར་མེད་གྱི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་

པ་

༡༩། །སྤྱིར་ཡང་། མེད་དང་ལུས་སུ་འབྲུད་པའི་ཚེར་བ་སྤྱིར་བར་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཚངས་དབང་གི་བདེ་བ། འཕགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བའི་བར་ཀུན་སྒྲུང་ནི་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་
 པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་འདྲའོ། །རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཚད་གྲུབ་ཀྱང་བཞག་ཚེག་ །སྒྲུང་བ་དེས་སྒྲོ་མ་ཚེམ་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་ན་བདེན་
 གྲུབ་དུ་འགྱུར་མོད་དེ་མི་སྤྲིད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་ལས་བསགས་སེམས་ལ་སྒྲུང་། སེམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་འདི་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་དེ། དེ་མིན་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་མོ། །རྟོག་པས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་གྲུབ་ཚད་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེ་བས་གཞན་མི་རྟོན། དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་མོ། །རྟོག་པས་འདོགས་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་ཀ་པ། འདི་ནི་ལུམ་པ། འདི་བདེ་བ། འདི་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱུགས།
 རྟག་མི་རྟག་འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས་སྤྱུགས་ཚེས་སྤྱི་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ངོར་མི་མཉམ་ཞིང་གཉིས་ཚེས་ཅན་གསུང་འཛིན་ཅན་ནོ། །མཉམ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ། དངོས་དངོས་མེད་རྟག་མི་རྟག་སྤྱུགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ག་ལ་སྤྲིད། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཞེས་སྤྱུགས་

གསུངས། མདོར་ན་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོང་འཛིག་པ་ལས་བརྒྱལ་ན་བདེན་གྱུ་བ་རྟུང་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཅི་ཞིག་རྟུ་རྟོག་པས་བརྟགས། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་བསྐྱུ་མེད་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་རྟོག་པས་ཅམ་ཡིན་ཕྱིར་དམིགས་སུ་མེད་བཞིན་ཐ་སྐྱད་རྟུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པ་འོ། །མི་རྟོག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་
 མི་འཛིན་མོད་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་མེད་པར་མི་རྟེན་དོ། །དེས་རྟོགས་སྒྲིན་སྒྲུང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པོ། །འོག་རྟུ། གང་གི་སྒྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྐྱུག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ། ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་
 རྟུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། སོགས་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། རུབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པ་བསེ་རྟུ་སོགས་སྒྲོད་གྱི་ནང་རྟུ་སྐྱུ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པ་དེ་ཉིད་གྱི་བདུག་ཉིད་དམིགས་པའི་གཞི་གང་རྟུ་མིག་དྲག་པས་བལྟས་ན་སྐྱུ་བྱད་སོགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་པའི་ཚུལ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་གྱིས་སྤྲིན། གསུམ་པ། མཐུག་བསྐྱུ་བ་ལ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུད་པའི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་རང་གི་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆད་མར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་ཆད་མིན་གྱིས་

༡། ཚད་མ་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་གིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་འཕགས་གཞན་གྱིས་
 ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་རང་ག་པའི་སྟོན་པོ་ནི་ཚད་མ་ར་དེ་གས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་རང་ཉིད་ལས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་
 རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་གཤམ་ཏེ་སེལ་ཏེ་ནང་འགལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྩལ་སྟོགས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། རྩལ་ཅི་ལུ་པའོ། །ལུ་པ་རྩལ་མིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྩི་ལམ་གྱི་ལུ་པ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུ་པ་པ་མ་གྲུབ་ཞེས་དང་། ལུ་པ་པ་དང་ལོ་ཏྲེག་སྟེ་བ་མེད་ཞེས་སོགས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ནས་སྐྱེས་
 གྱི། གཤམ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་རྩལ་མིན་དང་། སྟེ་མེད་དུ་བསྐྱབས་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མས་སེལ་འོང་བ་བཞིན་ནོ། །

འགྲུབ་པར་པའི་དགོངས་འགྲུབ་སྟེ་མ་

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྒྲེ་མེད་པར་སྟོན་པ། གྲང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ས་པོན་ཅུ་མ་མའི་མངལ་དུ་བཏབ་ནས་བདག་གིས་སུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་བཏབ་པའི་
 སྤྱིང་འདི་ཡང་བདག་གིས་བཏབ་ས་སྟོ་སྒྲུ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་དུ་བཏབ་ས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྱུར་མེད་དོ། །ཡོད་ན་སུ་དང་གིང་ལ་འདི་
 རས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བརྟོད་མི་རིགས་དེ། དེའི་ས་པོན་དང་རྒྱ་བཏབ་གྱི་འབྲས་སུ་དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བས་སྟོ་སྒྲུ་གསལ་སྒྲུ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་
 འཛིན་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཐ་སྟོད་དུ་འང་གཞན་སྒྲེ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། ས་
 སྒྲུ་རྒྱ་འབྲས་མི་དུང་བས་སྒྲུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ས་པོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དེ། ས་སྒྲུ་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བས། སྒྲུ་གུ་ཡོད་ཀྱང་ས་པོན་གྱི་རིགས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཐོན་དེ། བ་ལང་ཡོད་པས་དུ་གི་ནས་རིགས་རྒྱན་ཆད་པ་
 མིན་པ་ལ་མི་ཐོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། སྒྲུ་གུའི་སྒྲུ་བས་སུ་འང་ས་པོན་མ་འགག་པར་རྟག་པར་འགྱུར་ན་འདིར་རྟག་ཆད་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་གྱི་སྟོན་ལས་རང་གྲོ་ལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་

༡༡། །ལས་བྱང་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱང་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་ས་པོན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་ཆེ་ས་པོན་ཞིག་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡི་སྒྲིབ་མེད་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། ས་པོན་ལྷ་གྲུ་འཕྲོས་པ་མེད་པས་ལྷ་གྲུ་ཆེ་ས་པོན་ཡོད་ཅེས་རྟག་པར་ཡང་བརྟོད་པར་མི་བྱུང་། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་རྟོན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཞེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། དོན་དམ་པས་སྒྲིབ་པ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་དེའི་དབང་གིས་བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། རྟོད་རྟེན་འབྲུང་རོ་གཅིག་དུ་འདྲེ་བ་མེད་པས་ན་འདི་འགོག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུར་ཐུན་མིན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོང་འོག་གི་རིགས་པ་སྒྲིབ་དང་། བྱུང་པར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་

ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་གནད་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་རང་མཚན་རྩུང་ཟད་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་དེ་མེད་པས་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཞིག་པས་ན་ཐོ་བས་
 ལུམ་པ་བཞེན་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྒྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་སྒྱུར་ཐལ་བ་དེ་མི་རིགས་པས་སོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་རྩུང་ཟད་ཅིག་གྱུ་བ་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ལ། མ་གྱུ་བ་ན་ཀྱན་
 རྫོང་ཏུ་ཡང་གྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཆོར་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་ལུམ་རྟོགས་པའི་ཆེ་དངོས་པོའི་རང་
 བཞེན་དེ་ལ་སྒྱུར་པ་བྱ་བ་པས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཡི་གེས་དེས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་སྒྱུར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གདོད་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པ་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་ལུམ་པ་ལུམ་པས་མི་སྟོང་། བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པ་འདྲི། དོན་དཔྱོད་གྱིས་ལུམ་པ་མ་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དོན་ཁྱད་མེད་ལ། ལུམ་པ་རང་སྟོང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ། ལུམ་
 པ་དོན་དཔྱོད་གྱིས་དམིགས་ལ། བདེན་གྱུ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་འདྲི་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྒྱུར་མེད་བཞེན། དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པར་སྒྱུ་བ་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་འདྲི་ནི་ཆོས་ཅན་

༡༡། །ལུ་མ་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དགག་གཞི་ལུ་མ་པའི་སྤྱི་དགག་བྱ་བ་དེམ་གྱི་བ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་ལུ་མ་པ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྱི་བ་ཐ་སྣང་དུ་མེད་པའི་
 ལུ་མ་པ་ཐ་སྣང་པས། དོན་དཔྱོད་ལ་ལུ་མ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གྱི་བ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་། ལུ་མ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལུ་མ་པ་བདེན་གྱི་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྤང་གི། །ལུ་མ་པ་མེད་པའི་དོན་
 དུ་མ་སྤང་སྟེ། བཀོད་ཚོད་ལ་ལུ་མ་པ་མེད་པར་འགོག་ཀྱང་སྤང་ཚོད་ལ་བདེན་གྱི་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། སྤང་ཚོད་ལ་བདེན་གྱི་བ་བཀག་པར་སྤང་ན། ལུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་ཡང་སྤང་བས་ལུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཀྱང་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མ་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་བ་མེད་ཀྱང་ལུ་མ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡོད་པ་སྟེ་གས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལུ་མ་པ་འབྱེད་དགའ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་སྤྱོད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྤྱོད་མེད་
 དེ། ལུ་མ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་སྤྱོད་དུ་བརྗོད། ཐ་སྣང་དུ་ལུ་མ་པ་མེད་པ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་། དོ་བོ་ཉིད་གྱི་བ་བཀག་པའི་དོན་དུ་སྤང་བས། རང་སྤྱོད་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་ལ་བསམ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི།
 དེའི་དོན་དུ་མ་སྤང་ན་བདེན་གྱི་བ་བཀག་པའི་སྤང་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདྲ་མི་ཤིང་དོ། །གཞན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་གཞལ་བྱ་མིན་ན་ཐ་སྣང་དུ་མེད་པའི་ལུ་མ་པ་ཁས་ལེན་ན། ཐག་ལྷ་སྤྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐག་པ་ཡོད། དེ་ལ་

བཀག་པར་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལྟེ་ལྟར་

2000

ལྷུལ་མེད། ས་ཕྱོགས་སུ་མ་པ་སྟོང་པ་ལྟར། དགག་གཞི་སུ་མ་པ་ཡོད། བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་རྒྱུ་ལ་གུན་རྟེན་མཆོངས་པས། དེ་འདྲའི་རང་གིས་མི་སྟོང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་འདིས་ཐ་
 སྟོང་རྟེན་ཡོད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྒྲུབ་སྟེ་བ་སོགས་འགོག་མི་རུས་པས། དེས་གདུལ་བྱ་སྒྲུལ་པར། དེ་ལྟར་སུ་མ་པ་བདེན་མེད་ཅེས་པ་ཐ་སྟོང་གི་སུ་མ་པ་རང་མཆོན་པ་མི་བཀག།
 དེ་བཞིན་སུ་མ་པའི་ཆོས་སྟེ་འགག་ལ་ཡང་། སུ་མ་པ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད། ཐ་སྟོང་གི་སྟེ་བ་ཡོད། བདེན་པའི་འགག་པ་མེད། ཐ་སྟོང་གི་འགག་པ་ཡོད་པས། ཆོས་ཅན་སུ་མ་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟེ་འགག་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་
 ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བདེན་སྟེ་སོགས་མེད་རྟེན་རྟེན་གྱི་སྟེ་བ་ཡོད། ཐ་སྟོང་གི་སྟེ་བ་ཡོད་པས་གནས་གསུམ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སུ་མ་པ་རྒྱུ་ལ་ཐ་སྟོང་རང་མཆོན་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རང་མཆོན་
 པར་ཡོད་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་རྟེན་ཞེན་པ་འདི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེ་ས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྟེན་སྟོང་པས། ཆགས་སྒྲུབ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟེ་གཅིག་མི་ལྟོག་ལ། ཐ་སྟོང་གི་ཆོས་རང་རང་གིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་འདོར་བར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གནས་པས། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅེས་ཐ་སྟོང་སྟོན་མེད་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། དོན་རང་མཆོན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་རྟེན་སྟོང་པ་མ་ཆོར་བར་བདེན་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་རྟེན་

༡། །འཕུལ་བའི་རིགས་པ་དེ་བྱིད་ལའང་མཆོངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རང་མཆོན་བཀའ་ན་ཐ་སྐྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དུ་སྒྱེ་བ་དེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྱེ་བའམ་སྒྱེ་བའི་རང་མཆོན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་ཐ་སྐྱད་མེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ན། རོན་དཔྱེད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་སྒྱེ་བ་བཀའ་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྱེ་བ་རང་མཆོན་པ་མ་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབྱུད་དོར་རོན་དམ་པར་མི་རྟེན་གྱི། ཐ་སྐྱད་དུ་རྟེན་བ་མི་སྤྱིད་དེ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྱེ་བ་རང་མཆོན་པ་འདི་མིན་པའི་རོན་དཔྱེད་ཀྱི་དགག་ཀྱི་འདི་སྒྱེ་བ་གཞན་འདྲིལ་རྟེན་སོ་སྒྱེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཛིན་ན་དེ་བཀའ་མི་དགོས་ལ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྱེ་བ་རང་མཆོན་འདི་འདི་ལྟར་སྐྱར་བ་ལྟར་ཡོད་དོ་སྐྱམ་པས་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཡིན་པས། རོན་དཔྱེད་ཀྱིས་དབྱུད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྱེ་བ་མེད་གྱི། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རང་མཆོན་མ་བཀའ་ཅེས་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ། ཐ་སྐྱད་དུ་གཞན་སྒྱེ་ཡོད་དགོས་ཟེར་ན། རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཅུམ་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ལས་གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དྲག་མཐོང་བཞིའི་གང་ལས་སྒྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན། དེ་ཉིད་མ་སྒྱེས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དངོས་ལས་གཞན་ནམ་ཚུ་རོལ་དུ་གྱུར་པ། སྒྱེ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འདྲིལ་རྟེན་གྱི། ཐ་སྐྱད་བདེན་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་མི་བྱ་སྒྱེ་དེས་དབྱུད་ན་འདྲིལ་རྟེན་ཐ་སྐྱད་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འོན་ཐ་སྐྱད་རྩོད་ཆད་དམ་སྐྱམ་ན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྱེ་

སྟོན་པ་དོན་དམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྟོན་རྒྱུན་ག་ལ་ཆད་དེ། དེ་ཉིད་མ་སྟོས་འཛིག་རྟེན་སྟོས་རིགས་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་སྟོ་བ་ལྟར་སྟར་བ་ཡོད་པ་སྟེས་གྲང་དགག་མི་རུས་
 ཏེ། བྱོད་དང་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕྱོད་གྱིས་དང་། ཞེས་སྟོན་པ་ཞེན་ནོ། དེས་ན་སྟོ་བ་འདི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡོད་གྲང་། དོན་དཔྱོད་གྱིས་དཔུང་ན་མ་ཐའ་བཞིའི་སྟོ་རྩལ་དུ་མི་སྟོ་བས་ཐ་སྟོན་
 གྱི་སྟོ་བ་རྟེན་བར་མི་འབྱུང་། ཁས་ལེན་དུ་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་རྒྱུ་པར་དཔུང་མི་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་རི་ལྟར་སྟར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། དཔུང་ནས་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནས་དགག་རྒྱ་གཞན་ཞེས་
 དགག་པའི་རྩལ་དུ་ཁས་སྤངས་ན། བདེན་སྟོ་མེད་པས་སྟོ་མེད་གྱི་གོ་ག་ལ་ཆོད་ལ། ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོ་བ་ཡོད་པས་སྟོ་ཡོད་གྱི་གོ་ཆོད་ནས་སྟོ་བ་ཡོད། འགག་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ། སྟོ་འགག་རང་མཆོན་པ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་
 འབྱུང་རོ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་འདོད་པ་ལས་ལྟག་པའི་སྟོ་འགག་མེད་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་འབྱུང་པོ། ཁབ་པ་ཡོད། གཞན་ཡོད། ཉན་མོངས་ཡོད། ལས་ཡོད། ལྟག་པས་ལ་ཡོད་སྟོན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་
 ཆད་སྟེ་གཅིག་མི་ཁེགས་པས། བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཞེས་གིས་སྟོས་པ་སྟེ་གཅིག་མི་ལྟོག་པས། གྱུན་རྒྱུ་ཐ་སྟོན་གྱི་གནས་རྩལ་ཙམ་ཞེས་ལས་ལྟག་པའི་དོན་དམ་དོན་དཔྱོད་གྱིས་དཔུང་པས་སྟེ་གཅིག་

ལྷ། །གསར་དུ་གོ་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་འད་བདེན་གྲུབ་མེད་
 ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་པའི་ཆོག་སྟུར་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པ་ཡིན། རང་ག་ཞན་སྟུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད། དེའི་
 བརྗོད་རྒྱུ་ལ་ལས་མས་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་ལུས་སྟོགས་ལས་ག་ཞན་པའི་དགག་བྱ་ག་ཞན་དུ་གོ་ནས། ལུས་པ་ག་ཞན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། མི་མིས་སྟོང་པའི་ལུང་དོན་དོན་དཔྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པ་མི་གོ་བར་
 མི་མིས་སྟོང་ན་མི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་གོ་བ་ཞིག་གསར་དུ་བྱུང་ས་ནས། ག་ཞན་སྟོང་དུ་ཁས་བྱུང་ས་པ་དེ་དེའི་དོར་ཆོས་ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲར་གྱུར་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
 མོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་སྟོང་པའི་གནད་མ་གོ་བར། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བྱུང་ས་བས་བདེན་མེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་སྟུང་ཆོག་གི་གྲུབ་མཐས་ཤོ་ཆོས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་པའི་སྟོན་ཞིག་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བརྒྱ་བས་བརྗོད་པ་འདི་འོར་
 རོ། །འདྲག་དང་ཆོས་སུ་བརྒྱུད་བས་གརྒྱུད་འཛིན་སྟུ་ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེས་བརྒྱུག་པ་དེའི་ལུ་ལ་བདག་དང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དཔྱད་པས་མེད་པར་གིས་ནས་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་

五、

ལུ་འཛིན་པ་བསྐྱོད་དགོས་ན། བསྐྱོད་བྱའི་བདག་དང་ཚེས་དེ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ཚེས་ལུ་བདེན་པར་བཟུང་བས་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསྐྱོད་བྱ་ཡིན། ཞེས་ཞི་ལྷན་གསུངས་
 གྱི་བདག་དང་ཚེས་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བདག་དང་ཚེས་བསྐྱོད་ན་ཆད་ལྟར་འབྱུར་རོ་སྟམ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ། བདག་དང་ཚེས་རྣམས་མི་སྟོང་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་
 བདེན་མེད་གཞན་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་དོན་མིན་ལ། སྟོང་ལྟར་ན་བདག་དང་ཚེས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་སྟངས་ལྟ་ལ་དམིགས་
 རས་འདི་ནི་ངའོ་ཞེས་བཟུང་བར་ངར་འཛིན་ལྟར་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ནམ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེ་བར་གྱུར་པ་འཇམ་སྟག་བསྐྱེད་པར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་འདོད་པ་ན། །ངའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོག་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟར་ཅིག་སྒྲིབ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་སུམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ཚེས་ལུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་དེར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་གོ་ཚེས་སོ་ཞེས་རྟོག་ན། ཀུན་རྟོག་འདི་ཙམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྒྲིད། ལས་ཀྱང་བསགས། ལྷག་
 བསྐྱེད་ལ་ཡང་སྟོང་ཚོག་པས། འདི་མ་བཀག་ན། འདི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྲུབ་གཞན་དེས། ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིད། ལས་མི་བསགས་པས་རི་བོང་གི་རུ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟོད་དུ་མེད་པ་དེ་དགག་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉི་བྱའི་

༡༢། །སྐབས་སུ། མིག་སྟགས་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ལ་ནང་། བྱི་ཡི་དུག་ལ་བྱི། དེ་བཞིན་གཞན་གྱིན་ལ་དེ་དང་དེར་འདྲ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་དོ་བོར་ཞེན་པ་སྒྲིལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་
 དེར་འཇོན་ཞེན་འཕྲུང་བས། དེའི་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་སྒྲུབ་པར་མི་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་ན། བྱི་བདེན་གྲུབ་དང་། བྱི་བདེན་གྲུབ་སྟགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཤེས་གྱུར། དེ་ནང་ལ་ནང་གི་ཆོས་སུ་འཇོན་པ་སྟགས་དེ་
 དེའི་ཞེན་པ་མི་སྟགས་པས། བྱི་དང་བྱི་དང་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ། ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟགས་ལ་དེ་དང་དེར་འཇོན་པ་བསྒྲུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དགོས་མེད་དུ་བཤལ་རྟེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་དེར་འཇོན་སྒྲིལ་ཅིག་
 བསྒྲུག་མི་རུས་པའི་བྱིར་མོ། ཁྱི་སྟོང་ལུང་པོར་འཇོན་ཡོད་པ། ཁྱི་སྟོང་དེ་ལ་དར་འཇོན་ཡོད། གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལུང་ལྟ་རང་གིས་མ་སྟོང་པར་ཡོད་ན། ལུང་འཇོན་མི་སྟག་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ།
 རང་ལྟར་ཀྱི་ལུང་པོར་བཟུང་བ་ཙམ་ནས་དར་འཇོན་སྒྲིལ་པར་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། དར་འཇོན་རི་ལྟར་བསྒྲུག། ལུང་ལྟ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོན་མེད་སྟམ་ན། ལུང་པོ་ལྟ་རང་གི་དོ་བོས་མི་སྟོང་པར་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དར་འཇོན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གྱིས་སྟོང་ཡང་རུང་། ལུང་པོར་འཇོན་པ་ལ་ལུང་ཟད་གཞོད་མི་རུས་རྟེ། ལུམ་པ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སྟོང་ཡང་ལུམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་ལུང་ཟད་མི་ཐན་པ་བཞིན་ནོ།

འགྲེལ་བཤེས་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་

དེས་ན་ལུང་ལུང་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་བདེན་མེད་ཁྱད་མེད་དུ་བཟུང་ན་བདེན་གྱིས་སྟོང་པར་བཟུང་ནས་དེ་
འདྲི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་ཟེ་ཙམ་མེམས་ཀྱང་ལུང་པོར་འཛིན་པ་མི་ལྟོག་གོ། །དེས་ན་ལུང་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྱུ་བ་པས་སྟོང་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་
ལྟོག་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་གན་དེས་ལུང་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་ལུང་པ་འདི་བཞིན། ལུང་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་པས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། ལུང་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་འདིས་ལུང་པ་དང་ལུང་པའི་སྟོང་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་ལུང་པ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་
མི་ཤིགས་སོ། །དེས་ན་ལུང་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་སྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ། ལུང་པ་ལས་ལུང་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་པར་གོ་ན། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་མེ་དོན་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་མི་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འཆོལ་བ་འདིས། ལྟོགས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ལ། དོན་གྱི་རྟོགས་བྱས་སྟོང་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་མི་སྟེ་བའི་གིགས་སུ་འགྱུར་བ་མང་

༡༡། །པམ། ཚེག་གི་གྲུབ་མཐའ་གནས་སྐབས་སུ་ཟེན་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་ཆེ་འདྲ་སྟེ། སྟོན་དུ་སྟོགས་ནས་བསམས་ན་དངོས་འཛིན་མི་སྟོག་པའི་ཚེག་གི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲས་རྒྱུ་གྲོལ་མི་
 ཐོབ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན་རྒྱུ་གྲོལ་ཐོབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་གྱི། ཚེག་གི་འཐེན་ཁྱེར་ཙུང་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟང་པོ་ལྟར་སྟང་བ་བསྟུ་མེད་འདི་ལ་རགས་པ་
 རྒྱུ་ས་དུལ་སྟེ་རབ་གྱི་བར་དུ་གཞིག་ཆོ། སྟང་པོ་ལྟ་རིལ་པོ་དང་རགས་པ་མེད་པར་རིགས་པ་དེས་རྟོགས་ནུས་གྱི། དེའི་ཕྱིར་སྟང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །དུལ་སྟན་ཆ་མེད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་དེས་
 གྲུང་། སྟང་པོ་ལྟ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟང་ལྟའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེའང་གཅིག་སྟར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་ཆོ། དེ་འདྲའི་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་འདི་ཡང་ཞེས་མི་འཛིན་ཏེ། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་རང་གི་སྟོས་རྟོགས་ནས་བདག་ཅེས་པ་སྟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅུམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཤེས་པ་དེས་བདག་འཛིན་སྟོག་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་པ་ལའང་ཡོད་དགོས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་
 སྟང་པོ་རགས་པ་མི་སྟོང་གི་རགས་པ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་། དུ་མ་མི་སྟོང་གི་དུ་མ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་མི་རྟག་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་གི་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་ཞེས་སྟུར་བའི་གཞན་སྟོང་འདི་མ་སྟུར་གྲུང་བདག་མེད་རྟོགས་

2. 2. 2. 2. 2.

རྒྱལ་ལ། ལྷུང་ན་ལྷུང་པོ་རགས་པར་བདེན་པ་དེ། ལྷ་ག་གཅིག་རྩ་ཆོགས་པའི་རགས་པའམ། རྒྱལ་གེས་རྩ་ག་ཆོགས་པའི་རགས་པའམ། ཐ་ན་ཡིད་རགས་པ་མི་སྟོང་པ་དེ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་བྱས། བདག་འཛིན་གྱི་ལུལ་
བདག་ཡིད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་བསྟན་རྩ་མེད་ལ། རགས་པ་དེ་རིལ་པོ་དང་། གཅིག་ལུ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རིལ་པོ་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་རིལ་པོ་གཅིག་ལུ་དང་། ལྷན་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་
རྟག་པར་འགྱུར་རྟེ། ད་དུང་དེ་རྩ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མར་དབྱེ་བའི་ཆར་གསེལ་རྒྱ་ཡོད་ན། རྟག་གཅིག་རྩ་བདགས་པའང་རྩ་མའི་ཆོས་ལ་རྟག་གཅིག་རྩ་བདགས་ཀྱི། རྟག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་
གཅིག་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བད་ལྷུང་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྷུང་པོ་བོས་ཀྱང་འདོད་མོད། རྟག་གཅིག་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་བྱོད་ལྷུང་ན། རང་ངོས་མི་སྟོང་
པར་ཁས་བླངས་པན་ཆོད་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཡང་མི་པན་རྟེ། རྩ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ལུ་འི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་མིན་པའི་གཅིག་ལུ་བདེན་གྱུ་བ་ཞེས་པ་དང་། རྟག་པ་བདེན་གྱུ་བ་དང་རིལ་
པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཞེས་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟོང་རྩ་མི་སྟོང་པས། དེས་སུ་ལའང་ལྷུང་པོར་འཛིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་མི་སྟོང་པས་དེ་དག་གི་འགོས་སོ། །ཆོས་ཀུན་རང་སྟོང་མིན་གཞན་སྟོང་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་འདིས། འོན་

ལྷ། །དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟེང་ལ་ནི་གོ་བྱུང་ཡེ་ལྷག་ཡོད་པས་ཡན་པ་ཕྱད་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་ཀྱིད་དེ། རང་གི་རོ་བོ་མི་སྟོང་པར་གྱུ་བ་ཡན་ཆོད། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུས་གྱུར་དེར་འཛིན་བཟོག་
མི་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་བྲུངས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་སྟེང་ལ་རང་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གོ་བ་སྟོང་ཕྱ་ཕྱད་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་དེ། བ་སྒྲུང་སྒྲུང་སྟེང་ལ་ཕྱད་ལྷ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་། སྒྲུང་བ་དེ་དུ་མར་སྒྲུང་བ་དང་འབྲུང་
བ་ཅན་སྒྲུང་གི། དེ་ལས་བཟོག་པ་གཅིག་ལྷ་དང་རྟག་པར་མི་སྒྲུང་བས། བ་སྒྲུང་སྒྲུང་སྟེང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རོ་བོར་སྟོང་པར་དབྱུང་པས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་གྱི། བ་སྒྲུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་རང་ཀུ་བར་རྟོགས་སྟེང་མེད་
པས། བ་སྒྲུང་རང་གི་སྒྲུང་སྟེང་གིས་ཡོ་ནས་རང་གི་རོ་བོ་ལ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་རང་སྟོང་དུ་བརྫོད་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྱུ་བ་པས་དེ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་བརྫོད་པས་མི་ཆོག་པར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་
བ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་སྟོང་མེད་པར་མ་ཟད། གོང་བཤད་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གྱུ་བ་ཡན་གར་བ་འཛིག་རྟེན་སུ་ལ་འང་སྒྲུང་བ་དང་དེར་ཞེན་མེད་བཞིན། རང་བློས་བརྟག་པའི་དོན་
བཞིན་ཀུན་བརྟག་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་བཟུབ་པ་དོན་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ཉིད་འཛིན་གྱི། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྱུ་བ་འཛིན་པ་མི་ཤིང་། བུམ་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་དེར་འཛིན་གྱི།

གཞི་དེ་འདྲམ་སྟོང་ཡང་ཐ་སྟོང་སྟོང་མ་ལྷ་ལུ་མེ་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་ལ་མེད་པས་ཐག་པ་སྟོང་མ་མེ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྟོང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
 ལྷ་ར་སྟོང་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་སྟོགས་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའོ། །སྟོང་པ་ལྷ་ར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་
 བདེན་གྲུབ་དུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས། བདག་དང་ཆོས་དང་ཕྱི་ནང་ལ་སྟོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་སྟོང་ཆོགས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་སྟེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་འདས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་ཞིབ་སྟངས་དེ། འཁོར་བའི་སྟེག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ་
 དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཞིབ་གཉིས་སྟངས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་ཐེག་པས་མི་གནས་པའི་ལུང་འདས་འཕྱོང་པ་ཡིན་པ་སྟེར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་ཆོས་གང་དང་གང་དུ་འཛིན་པ་དེའི་གཟུང་ལུ་གྱི་རོ་བོ་
 མེད་པར་རྟོགས་ན་དེར་འཛིན་ལྟོག་གི། གཞན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷ་ས། ལུལ་ལ་བདེན་མེད་མཐོང་ནས་ནི། སྟོང་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་།

༡༡། །རྒྱལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ལུང་དང་སྟོང་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྟོང་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སྟགས་པ་ནི་
 དོན་དཔྱད་གྱིས་དགག་མི་དགོས་ཏེ། འདིག་རྟེན་པ་སྟུ་ལ་ཡང་དེས་དམིགས་སྟེན་བྱས་ནས་བདག་འདོན་སྟགས་མི་སྟོང་པའི་སྟེར་རོ། །དེས་ན་སུམ་པ་ལྟ་སྟུ་ལ་དེའི་རང་མཆོན་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་ཐ་སྟོང་གྱི་སུམ་པ་ཉིད་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་སྟེར། སུམ་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་སྟོང་པར་བསྐྱབ་བྱ་སུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་སུམ་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་སྐྱབ་དགོས་གྱི། དེ་མ་
 གྱུ་བ་པར་དུ་སུམ་པ་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་སོ་སྟེ་རྣམས་གྱིས་དང་པོར་བདེན་གྱུ་བ་དུ་སྟོ་འདོགས་པའི་གཞི་སུམ་པ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པར་འདོན་གྱི་སུམ་པའི་སྟོང་གི་བདེན་གྱུ་བ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བདེན་
 པར་འདོན་པ་མ་ཡིན་ལ། བདེན་གྱུ་བ་མིག་གེས་ལ་སྟགས་པས་མདོན་སུམ་དམིགས་མི་ཤིད་དེ། དེ་འབྲུལ་བས་སྟོ་བཏགས་པའམ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་སྟེར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དགག་ཆུ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་
 ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སུམ་སྟགས་ཐ་སྟོང་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་བསྐྱུ་མེད་པ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། འདི་སྟོང་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཞིག་གམ་མ་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་

སྐྱམ་དུ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབུ་མའི་གཏུན་ཚིགས་བཞིས་དབུད་ན། ལུམ་སོགས་འདི་སྒྲུང་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་ཚོས་སུ་རྩལ་ལྷ་རབ་ཙམ་དབུད་བཟོད་དུ་མ་དམིགས་པ་ནི། ལུམ་སོགས་ཚོས་རྒྱམས་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པར་
 ལུས་པའི་གཞན་སྒྲོང་མིན་གྱི། རང་གི་གཞིས་སམ་བབ་གྱིས་གདོད་ནས་སྒྱེ་བ་མེད་པའམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གཏུན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་སྒྲོང་པ་དེ་ལ། ཚོས་རྒྱམས་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབུད་ན་དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲུང་བཏགས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། མཚན་
 མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྒྱམས་གངས་གཞན་བདེན་
 གུལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུམ་སོགས་རོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་གྱིས་དབུད་པའི་ཚེ་དབུད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས་གྱི་ཚོས་གང་ལ་རོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབུད་བཟོད་རྟོད་པ་མི་མྱོད་
 པའི་ཆ་ནས་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེས་ན་ལུམ་སོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྒྲོང་ལ། གཞན་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་སྒྲོང་ཡིན་ཞེས་དེང་སང་གི་ཚོས་སྐྱུ་བ་རྒྱམས་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་ལྟར་ན། ལུམ་

ལྷ། །ཚོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་སྟོང་པར་བསྐབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྐབ་མི་རུང་བས། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་བཀག་པར་ཐ་སྐད་དུ་
མེད་པའི་བདེན་གྱུ་དགག་པར་བྱས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དགག་པ་བརྗོད་ཆོད་ལ། བདེན་གྱུ་གི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ཏེ་འགོག་པར་སྒྱུར་ངོ་། །སྒྱིར་བདེན་གྱུ་གི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་
སྐབས་ཡོད་དེ། ཚོས་རྒྱམས་གི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་ལ་བདེན་གྱུ་མེད་པའི་ཐ་སྐད་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གི། ཚོས་རྒྱམས་གི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་ལ་བདེན་མེད་གི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། བདེན་གྱུ་ཡན་གར་བ་
འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་ཚོས་རྒྱམས་ལ་དེ་དེའི་དངོས་འཛིན་སྒྱ་གཅིག་མི་ཁེགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བ་དང་། ཚོས་རྒྱམས་གི་གནས་ལུགས་ཚོས་རང་ལས་གཞན་པའི་
བདེན་གྱུ་ཡན་གར་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིན་འབྱུང་གི་སྒྱུར་བ་རྒྱུ་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་གི་དོན་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིས་པ་ཀྱན་བྲལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་ཅིང་། མེད་དགག་གི་སྒྲིས་པ་མ་
དོར་བ། གཞུང་འཛིན་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྱུར་མེད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། བདེན་གྱུ་ཡན་གར་བ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་གོམས་ཀྱང་དེས་གཉིས་སྒྱུར་སེལ་མི་རུས་པ་དང་། དཔུ་མའི་གཞུང་གི་དོན་

དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དངོས་ཞེན་འགོག་རྒྱས་པ་དེ། འདིས་འགོག་མི་རྒྱས་པར་བདེན་གྱུ་བ་ཞེས་དགག་བྱ་སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་པ་ཀུན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ལ་བ་རིང་
 དུ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་རྒྱུ་དག་རྒྱུ་སྒྲིང་དང་འགལ་བའི་འགལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་གནས་སྒྲུ་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གདན་
 ཚིགས་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཡིན་ལ། དེས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གང་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་མེད་ཀྱང་། དེས་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པར་མི་
 རྒྱུ་བ་ཀྱི། དེས་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྒྲིང་པར་བྱས་ནས་བདེན་གྱུ་བ་དགག་བྱ་དང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་བསྒྱུ་བ་བྱ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྒྱུ་བ་བྱ་དང་སྒྲིང་པར་བསྒྱུ་བ་བྱ་མིན་པར་བདེན་གྱུ་བ་ཁོ་ན་མི་དམིགས་པ་དང་
 སྒྲིང་པ་ཡིན་པར་སྒྱུ་བ་དགོས་ན། ལུས་སོགས་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་དཔྱད་པར་བདེན་གྱུ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དཔྱད་དགོས་ནའང་། ཆོས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བའི་བདེན་གྱུ་བ་མི་དཔྱད་གི་རྩ་བཞིན། མིང་
 གིས་བདགས་པའི་མིང་ཙམ་བཟོད་བྱ་དོན་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ཡིན་ན། དེ་ལུས་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐེ་ལྟར་དཔྱད། ཐ་རོལ་པོས་འདི་སྒྲུ་དུ། དཔེར་ན་ཐག་པར་སྒྲུ་ལ་དུ་འབྱལ་བའི་ཆོ། སྒྲུ་ལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་

༡༡། །པའི་གཞི་ཐག་པ་ཡིན་ལ། ཐག་པར་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེས་ཐག་པ་ཉིད་སྐྱལ་དུ་འཛིན་གྱི། ཐག་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱལ་དུ་མི་འཛིན་པས། གཞི་དེར་སྐྱལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་མེད་པར་རྟོགས་ཆོ། ཐག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཆོས་གཞན་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་སྐྱལ་འཛིན་པའི་སྒོས་སྐྱལ་མཐོང་མ་སྟོང་ཡང་། སྐྱལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟག་ཆོ་ཐག་པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་སྐྱལ་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐག་པ་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཐག་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་ལྟར། ལུས་སྟོགས་བདེན་གྱིས་སྟོང་སྒྲུབ་དེ་དང་འདྲ་སྟུང་ན། ཐག་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་ལྟར་ལུས་སྟོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་ན། ལུས་སྟོགས་བདེན་གྱིས་དུ་ཁས་མ་བླངས་གྱང་། རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བདེན་གྱིས་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་བཅོད་དང་དམིགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་པའི་ཞབས་གྱིས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྟགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་འཕང་པ་དེ་ལུགས་འདི་ལ་འབབ་པོ། །ལུས་སྟོགས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱིས་ན་བདེན་གྱིས་གཞན་གྱིས་མི་ལྟར་སྟོང་སྟེ། ཅི་ཞིག་གི་བདེན་གྱིས་གྱིས་སྟོང་། དེས་ན་འདི་བཅོད་ལུས་སྟོང་པའི་རག་འབྲེལ་མེད་དོ། །མི་ལྟར་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་བསལ་བ་དེ་བཞིན་ཐག་པ་ཉིད་སྐྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་ཐག་པ་ཉིད་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ན་སྐྱད་དང་དུ་མ་

ལྷ་མོ་གྱི་པར་དེ་ལྷ་རྩེ་ཡིན་པ་ལ་ཐག་འཛིན་གྱིས་པ་དང་། དེའི་ལུ་ལ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐྱད་དུ་མ་འབྱུང་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མོ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་ཆེ་ཐག་པར་བདེན་གྱུ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་མེད་སྐྱུ་བ་ཆེ་སྐྱུ་ལ་
 བདེན་གྱུ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པ་འདི་བཞིན་དུ། བདེན་གྱུ་གྱི་བྱུང་པར་མ་སྐྱར་བར་སུམ་པ་བཀག་ན་ཐ་སྐྱད་བཀག་པའོ་སྐྱུ་མ་དུ་འདི་དག་གིས་འདི་ལྷ་རྩེ་ཆོ། །སྐྱུ་ར་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ཅིས་དང་དེ་བཞིན་དུ་དོ་བོ་
 ཉིད་གྱུ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་རང་གི་རང་བཞིན་མི་ལྷ་མོ་པ་དག་ག་བྱ་ཡིན་ཅིས་བདག་ཅག་གྱང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱི། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པར་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་རྣམས་དག་ག་པ་
 འབྱུ་བ་ཐབས་མེད་ལ། གྱུ་བ་ན་བདེན་མེད་ལོགས་གྱང་གྱུ་བ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དཔྱོད་གྱིས་ཐག་པ་དང་སྐྱད་སུ་ལོགས་ཆ་དང་ཆར་བསེལ་ནས་བཤེག་ཆོ། དགས་པ་ཐག་པ་ལོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་གིས་གྱུ་བ་པ་མེད་པར་
 བདགས་པ་ཅུ་མ་དུ་འབྱུ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གྱུ་བ་ན་བདེན་གྱུ་བ་གྱང་མི་ལོགས་ལ། གྱུ་བ་ན་བདེན་གྱུ་བ་དང་དོ་བོ་ཉིད་གྱུ་བ་པ་ལོགས་གྱང་ལོགས་པས། སུམ་ལོགས་རང་གི་དོ་བོས་མི་ལྷ་མོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།
 དེས་ཐ་སྐྱད་བཀག་ན་ཆད་ལྷ་མོ་དུ་འབྱུར་བས། བདེན་གྱུ་བ་བཀག་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་སུམ་ལོགས་མ་བཀག་ཅིས་ཁས་ལེན་དགོས་སྐྱུ་མ་ན། བཀག་ཅིས་དོན་དཔྱོད་གྱིས་མ་དམིགས་པས། ཐ་སྐྱད་རྣམས་ཐ་སྐྱད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་དོར་

༡༡། །འགག་སྒྲུལ་པ་གྱི་ན་སྟེ། རོན་དཔྱོད་གྱི་རོར་མ་རྟེན་པའམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཚད་ཐ་སྒྲུད་དུ་མེད་དགོས་ན། རོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་རྟེན་གྱི་ཚེས་གཅིག་གྱང་མི་སྤིང་དེ། སྤིང་ན་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྒྲུད་གྱི་ཚེས་གྱང་ཡོད་པས། དེ་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་བཞིན་དུ། རོན་དཔྱོད་གྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་ཚད་ཐ་སྒྲུད་དུ་མེད་དགོས་སྒྲུལ་པ་བྱེད་ཅག་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཤྱོ་སྟོན་ཏེ། རོན་དཔྱོད་གྱིས་མ་རྟེན་ཚད་ཐ་སྒྲུད་དུ་མེད་དགོས་ན་རོན་དཔྱོད་གྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཞིག་ཡོད་དགོས་གྱང་དེ་མི་སྤིང་པས། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་སུམ་པ་དང་སྟེ་བ་སྟོགས་མ་གྲུབ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཚིག་གི་ལམ་བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བས་ཐ་སྒྲུད་མི་འགོག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་པན། དེས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རོན་དཔྱོད་གྱིས་འགག་ལ་ཐ་སྒྲུད་གྱི་ཚེས་རྒྱམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་འགག་པ་མིན་ཏེ། དེས་སུམ་སྟོགས་ཐ་སྒྲུད་གྱི་ཚེས་རྒྱམས་དཔྱད་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པས། སུམ་སྟོགས་དེ་དག་ཐ་སྒྲུད་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་གྱི། དཔྱད་བྱའི་ཡུལ་སུམ་སྟོགས་བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་ཤྱོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་སུམ་སྟོགས་མིན་ཞེས་མི་ཏྱར་སྒྲུ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སུམ་སྟོགས་ཤྱོ་གཞོད་མེད་གྱི་མིག་སྟོགས་གྱི་ཡུལ་དུ་

ལྷུང་མི་ཤིང་པས། དེ་ཆ་གས་སུ་བསེལ་ཏེ་དགག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་སྟོགས་ཆ་གས་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བསེལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྟེ་བའི་ལུ་གུ་སྟོགས་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་དེས། ཆོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིས་དང་། སྟེ་འགག་སྟོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིས་བཟོད་རིགས་ཀྱི། དོན་དཔྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་སྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དང་། སྟེ་མི་སྟེ་རིགས་པ་དེས་མི་དབྱུང་པར།
 བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། བདེན་པའི་སྟེ་བ་ཞེས་སྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྟེ་བ་སྟོགས་ལ་དབྱུང་པས་ཆོག་སྟེ། ངོ་བོ་དང་སྟེ་བ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབྱུང་
 ག་ཞི་འམ་སྟེང་པ་བསྐྱབ་ཀྱི་དེ་ལུས་སྟོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་
 གྲུབ་པས། ལུས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིས་དང་བདེན་པའི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་དབྱུང་བཟོད་རྟེན་ན་བདེན་སྟེ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཡང་མ་རྟེན་པས་བདེན་མེད་དང་སྟེ་མེད་དུ་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་

༡། །ཁེགས་པ་དང་བདེན་མེད་གི་ཐ་སྙད་དེར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དཔྱད་གིས་མི་རྟོན་ཐུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་སུམ་སྟགས་དང་། རྩེ་བ་སྟགས་ཡིན་གི་བདེན་གྲུབ་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སུམ་སྟགས་དང་། རྩེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མི་མེད་པས་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གི་རིགས་པས་དཔྱད་ལུལ་མིན་པས། དཔྱད་ལུལ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་དེ། དཔྱད་ལུལ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་བསྐྱབས་པས་དགག་བྱུར་སྟོང་བ་ལྟར་འདོད་པ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཐ་སྙད་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་། རི་ལྟར་བདེན་གྲུབ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའམ་སྟོང་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་སུམ་སྟགས་དང་རྩེ་བ་སྟགས་གྱུར་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་སྟོང་པར་གྲུབ་བཞིན། སུམ་སྟགས་མི་སྟོང་པར་ཅི་ལ་སྒྲ་སྟེ། དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟེར་ན་ཐ་སྙད་མ་བཀག་པར་གོ་ལ། དེའི་བྱུང་པར་མ་སྒྲུར་བར་བཀག་ན་དོན་དཔྱད་གིས་ཐ་སྙད་བཀག་ཅིས་པ་འདི་ཐ་སྙད་དཔྱད་པས་མེད་པར་བཀག་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་བཀག་པ་ནི་ཚོས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། འདིས་བཀག་དགོས་ཏེ་མ་བཀག་ན་ཐ་སྙད་རྒྱུས་གི་དོ་བོ་ཅིད་དང་བདེན་གྲུབ་གྱུར་མི་ཁེགས་པས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས། ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྩེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་དཔྱད་གིས་དཔྱད་ན་སུམ་པ་དོན་དམ་

བཀག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

དཔར་མ་རྒྱུད་མི་དམིགས་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་གྱི། དེས་ལྷག་མ་ཐ་སྒྲོད་དུ་ལུས་པ་རྩུང་བཟད་ཅིག་གྲུབ་ནས། ཐ་སྒྲོད་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་བཟད་ཡོད་མི་མེད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་འེ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུ་
 དེགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་དྲུང་ག་ཞན་ལས་སྒྲེ་བ་དེགས་པ་མིན་པ་དག་གིས་དེགས་པ་དེས་ཐ་སྒྲོད་དུ་ཡང་སྒྲེ་བ་དེགས་པ་མིན་པས་ཁྱོད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པར་འབྱུར་དེ་མི་འབྲུབ་
 པོ། །གཉིས་པ་སྒྲོང་པ་སྒྲོང་། ཀུན་སྒྲོལ་དུ་ལུལ་རང་གི་སྒྲོང་ན་སྒྲོང་ལུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འེ་སྒྲེ་བ་པོ་དེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་ན་གསུགས་སྟགས་གང་ན་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གསུགས་སྟགས་མིག་ལ་སྒྲུང་པར་
 མི་འབྱུར་དེ། དེ་མིན་ན་དེ་དུ་ཡང་སྒྲུང་པར་འབྱུར་དེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་སྟེ་ཐེར་ན། ལན་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྒྲོད་མི་རྒྱས་ན་དངོས་པོ་སྒྲོང་པ་སྒྲེ་བ་རྒྱན་པ་གསུགས་བརྒྱན་དང་སྒྲུ་བརྒྱན་ལ་སྟགས་པ། མི་
 ཡོད་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་ག་ཞན་ལ་མ་སྒྲོས་པ་རྒྱལ་ས་འཛིག་དེན་ན་མ་གྲུགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྒྲེ་རྒྱན་པར་གྲུགས་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་འཛིག་དེན་ལ་གྲུགས་པ་དེར་ནི་ལུལ་གསུགས་བརྒྱན་
 སྟགས་སྒྲོང་པ་ལས། ལུལ་ཅན་གྱིས་པ་འདྲ་གསུགས་བརྒྱན་སྟགས་དེ་ཡི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བར་འབྱུར་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྒྲོང་ན་ཡང་། སྒྲོང་ན་སྒྲུང་མི་གེས་པ་མིན་པར་དོ་པོ་

༩། །སྒྲོང་ཉིད་དྲག་ལས་དེར་སྒྲོང་གི་གེས་པ་རབ་དྲ་སྒྲོང་བར་འབྱུང་དེ་མདོན་སྒྲུབ་སྒྲོང་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའམ་སྒྲོང་བཞིན་སྒྲོང་རུས་ན་དེས་
 སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོང་རུང་བའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པོར་སྒྱེས་པ་ཡིན་དེ་གསུགས་བརྒྱན་ལ་གང་སྒྲོང་གི་ཆ་ནས་སྒྲོང་ཡང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཞིང་གསུགས་བརྒྱན་མེད་པར་མི་འགོ་བ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོང་ཡང་སྒྲོང་བའི་འབྲང་པ་སྒྲོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྒྲོང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་དགག་པའི་ཡན་ཡོན་ལ། རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་གིན་དུ་ཕྱ་བ་སྒྲོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆེས་འབྲང་བའི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་སྒྲུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ། དེ་དྲག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་ཀྱང་རྫོགས་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དེ་ཆོ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
 ལ་སྒྲོས་པའི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ཕྱ་བའང་ཤེགས་དེ། འདི་ལྟར་ཀྱང་རྫོགས་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་། ཀྱང་རྫོགས་གྱི་སྒྲོང་གི་རྟག་ཆད་ཤེགས་མི་རུས་ལ། འདིར་ཀྱང་རྫོགས་དུ་མེད་པས་ཀྱང་རྫོགས་ལ་སྒྲོས་པའི་རྟག་ཆད་ཕྱ་བའང་
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀྱང་གཞི་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་རུས་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱན་པ་ལ་སྒྲོང་པ་སྒྲོང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དདོས་དང་། དཔེ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ། གང་སྒྲུབ་ལས་

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་དེ་ཕྱིར་གུན་གཞི་སྟགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་བར་ལག་སྟེ་ལ་བ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པ་འདི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལ་ལར་ལས་
 འགགས་དེ་བསྐྱལ་བ་སྟགས་ལུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་ལུ་ཡང་དྲག་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས་ཞེས་སེམས་ཅམ་པའི་གུན་གཞི་དང་མདོ་སྟེ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ། ཕྱི་སྒྲིའི་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་སྟགས་ཡོངས་ལུ་
 རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་ལས་འབྲས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་སྟེ། ལས་འབྲས་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལས་འགགས་ཟིན་ན་དེས་འབྲས་ལུ་མི་བསྐྱེད་པས་དེའི་བག་ཆགས་བགོ་སའམ་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པའི་བར་རྒྱུན་ཆགས་
 ཞིག་མེད་ན་མི་ལོ་བ་དང་། འདིར་ལས་འབྲས་གཞིས་ཀ་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ཅམ་ལས་བར་ཆད་མ་ཆད་ལྷད་མ་ལྷད་ཀྱི་བརྟགས་མཐའ་མི་འཇུག་པ་ལྷད་ལ་སྟགས་པ་ལྷ་ལུ་ཡིན་དེ། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྷང་
 བ་ཅམ་ལས། རྒྱ་འབྲས་ལྷད་མ་ལྷད་སྟགས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ས་ལྷག་སྟགས་རྒྱ་འབྲས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །མོ་གཤམ་གྱི་ལུ་མ་སྟེས་པ་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་བཞིན་འགག་པ་ནི་སྟེ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྷང་
 ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་ཡང་མེད་ལ། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་འགགས་པས་ཅི་ཞིག་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་དོ། །དེར་མ་ཟད་ན་གཤིའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེ་བ་སྟགས་

༡། །ལུང་དང་། རི་སྤྱིད་མ་འགག་པར་མི་སྒྲིབ་པ་སྟགས་ཞིག་པའང་འབྲས་ལུང་རྒྱུར་འབྲུར་པ་ཞིག་ན་སྒྲིབ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོའི་ལུང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བ། ལྷ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་ངན་འདས་བརྟག་འགོག་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའམ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོབ་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་ལུ་གི་པ་ལས་ ལྷ་ངན་སྒྲིབ་པའམ། མོ་གཤམ་ལ་ལུ་མེད་པས་ལྷ་ངན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་གཏན་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་། མོ་གཤམ་ལུ་མེད་དངོས་པོ་དང་ལུ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གོ་ལོག །སྒྲིབ་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་འཆར་བས་དངོས་པོ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ དགག་ཏུ་འབྲུར་ཏེ། ཟེད་ལུགས་ཞིག་དངོས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་སྒྲིབ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་ལུད། ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའམ། ལུམ་པ་ཞིག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཞིག་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་པ་སྒྲིབ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཞིག་པ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས། ཞིག་པ་རང་དངོས་པོར་མི་རུང་ལོ། །ལུམ་པ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞིག་པ་མེད་པ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མ་ ལས་བརྒྱུག་པས་སོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་གོ་པ་ནི་དངོས་པོའི་མིང་ལ་སྒྲིབ། དགག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་ལ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུག་ལ་གསུམ་རྒྱལ་མ་འདྲ། དེ་བས་ན་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན།

འགྲེལ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

དགག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་འཇུག་པའི་མཛེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟེན་ནས་དངོས་དངོས་མཛེད་ཅོར་བར་ཐལ་ལོ། །ཐུ་དངོས་མཛེད་དུ་སོང་བའི་དུས་ནས་ཡང་
 མི་སྤྱིད་བར་ཐལ་། ཐུ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་བ་སྟེ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཐུ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འགགས་མ་འགག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤང་འགལ་མིན་
 བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐུ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འགལ་སྤྱད་དངོས་མཛེད་སྤང་འགལ་མིན་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འང་མི་འགལ་ཏེ། ཞིག་མ་ཞིག་དང་རྟག་མི་རྟག་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བརྟེན་ཚུལ་ཅམ་ལས་
 རྟེན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིལ་རྟག་བར་ཐལ་ཏེ། སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་མཛེད་གཞི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་མར་མེ་གི་བ་ལས་ཐུན་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་སྤྱད་ཕྱིད་སྤྱ། དེའི་
 ལུགས་ལ་མར་མེ་ཐུན་པའི་བརྟེན་ཐུར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མར་མེ་མཛེད་ན་དེ་གི་བ་མཛེད། དེ་མཛེད་ན་ཐུན་པ་མི་སྟེ་བས་སོ། །གྱིང་བར་རྣམས་སུ་ཆོས་ཅན། ཐུན་པ་མཛེད་བར་ཐལ། མར་མེ་གི་བ་མཛེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མར་
 མེ་མཛེད་པ་དང་གི་བ་དོན་གཅིག་སྟམ་ན། མོ་གསལ་ལུ་གི་བ་ཡོད་བར་ཐལ། མོ་གསལ་ལུ་མཛེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟ་གི་བ་ལས་རྟ་ཐང་ཐང་དུ་འགོ་བ་སྤྱིད་ན། རྟ་མཛེད་སྤང་པོ་རྟ་ཐང་ཐང་དུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། རྟ་གི་བ་མཛེད་པའི་

མཛེད་གཞི།

གཡང་མེད་པར་མཆུངས་ཟེར་བ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་རྣམ་མི་རྣམ་ལ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རི་རྩ་དང་སྒྲ་གད་སྟགས་རྒྱན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་མིན་པར་མཆུངས་བྱུང་།
སྒྲ་གད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་རྩ་བ་རི་བ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ཡུལ་དེ་སྒྲ་གད་གི་རྣམ་པར་ལྟོ་མཐོང་གི་རི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་ཡུལ་སྟགས་པའི་དངོས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ལྷག་མེད་དུ་མི་
འཁྲིན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་ལུ་འཆོལ་བར་མི་འཁྲིན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་དཔེ་དེ་བཞིན་ལས་གྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་མཆུངས་ན་ཡང་ལས་མ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྲས་ལུ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལས་སྒྲུབ་སྒྲིན་པ་མིན་པར་
བྱེས་པར་གྱིས་སྟོག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱན་པའི་ཡུལ་སྒྲ་གད་དེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེས་པ་སྒྲ་གད་གི་རྣམ་པར་སྒྱེད་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པ་ལྟར་མེད་པའི་ཆོས་གྱིས་རང་འབྲས་སྒྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་གད་ལྷུང་ལྷུང་མིན་པར་མི་འཆོལ་བར་
སྒྱེད་རྣམ་ན། མེད་པའི་ལས་སྟགས་གྱིས་བྱུང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡངས་པོར་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་གད་དེ་ཇི་ཅིང་ཡོད་པའི་བར་ཡུལ་ཅན་གྱང་དེའི་རྣམ་པར་སྒྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེར་མ་ཟད་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་མི་དགོ་སྟགས་
རང་བཞིན་མེད་གྱུར་དེ་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགོ་ཞིང་མི་དུ་མི་འོང་བ་ལྷག་བསྐལ་ན་ག་པོའི་ལས་གྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་བ་དེ་བ་དགོ་ཅིང་དགོ་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། ལྟ་འབྲས་འཆོལ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཅིང་།

༡༩། །དུ་ངེས་པར་ཡིན་ཞིང་། མིག་དག་པ་ལ་སྒྲ་གད་སོགས་མིག་སྒྲིན་ཅི་ཡང་སྒྲ་པ་མིན་པ་ལྟར་དགྲ་བ་དང་མི་དགྲ་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྒྲིན་ཅན་ཐར་བར་འགྱུར་དེ། ལས་འབྲས་
རྒྱམས་ལ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་ལུ་འདི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འབྲད་སྒྲུབ་གྱིས་ཞིབ་པར་བཅུ་ལ་ནས་དཔྱོད་པ་རྒྱམས་གྱིས་འབྲད་པ་མ་རྟེན་ན་ལས་འབྲས་མི་འབྲད་པར་སེམས་པའི་གོ་ལ་ས་འབྲུང་མིན་པས་རྒྱུར་མ་ཐོང་གིས་
ལས་འབྲས་བསྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་དབྱུད་པའི་སེམས་པ་འདྲ་དགག་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཞེས་གསུང་བར་མཛད་དེ་རྒྱལ་ཟབ་ལ་རྟོགས་པར་དགའ་བས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲུང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་
པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ལས་པའི་རྒྱས་པའི་བྱུད་པར་གྱི་གཞི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཆོས་མཛོན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྤང་བོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་དེ་སྤང་བོ་འདྲི་དྲག་འབྲའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་
འདྲི་ནི་བདེན་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་གྲང་ཡིན་དེ་ལ། ཁ་དྲུང་བའི་སྤང་དུ་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་

འཛིན་པའི་ལྷ་པ་དེ་དྲང་བྱལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འཛིན་ཏེན་ཐ་སྦྱད་ཁོང་རྒྱ་རྒྱ་སྦྱད་ཏི་རྒྱར་དགོས་དབང་གིས་ངས་ཁྱོད་ལ་ཞེའམ་དྲ་དྲང་ལེ་བྱས་སོགས་པ་སྦྱར་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱུ་མ་རང་བཞིན་མེད་
མོད་ཀྱི། ཡོད་ཅེས་གསུལ་བྱ་ལ་དྲང་དོན་ཉིད་རྒྱ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷགས་ཏེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་ལ། ལྷགས་སྒྲ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྲང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་སེམས་
རང་ལས་སྒྲས་གཞན་པའི་གཞུང་པ་མེད་པར་དེ་འཛིན་པ་འམ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ལྷལ་ཙན་གྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་དམ་པར་སྦྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་ཙམ་དུ་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྦྱང་གི་
སྒྲིལ་རབ་ལ་གནས་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དྲག་པ་དེས། འདིར་ནི་གཉིས་སྦྱང་གི་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་ནི་མེད་དོ། །ཁྱེ་རྣམས་མེད་པར་དེའི་རྒྱུ་པ་
ཙན་གྱི་སེམས་ཏི་ལྟར་སྦྱོ་བར་འགྱུར་ཞེན། དཔེ་རྟོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མི་ཆེ་ལས་རྒྱ་རྒྱ་བས་གཡོ་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་སྒྲིལ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དང་སོགས་འགགས་བཞིན་པ་རང་གི་རྒྱས་པས་དེ་རྒྱས་པ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་ཙམ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྒྱུ་མ་སྒྲིལ་གཞུང་།

ལྷོ། །འཛིན་སྐྱུང་ཆད་དུ་འཛིན་ནོ། །འདིར་དཔེར་ན་དབང་ལྷན་པས། ད་ནི་བ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ། །ཆུ་ཤེལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །ལྷན་པ་ཡན་པས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་གྱུན་གྱི་སྐྱུ། །ཁིས་དབང་
 ལྷན་པས་འགོ་བའི་ཕྱིད་པོར་སྐྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །གྱུན་གཞི་སྐྱུ་བའང་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟོན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་སྐྱུ་ཡང་། །དབང་ལྷན་རྒྱལ་ལ་གྱུན་གཞི་མི་རྟག་ཁིས་པ་ཁྱུད་པར་རོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པའི་དོ་དོ་གྲང་ཡིན་པ་འདི། །གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུན་དུ་བརྟགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་དུ་བ་ལ་ལུས་པའི་སྐྱུར་རམ་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མེད་པར་རང་གི་དག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྐྱུ་རྟོག་གི་སྐྱོས་པ་གྱུན་གྱི་ལུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྱུད་ཆོས་གསུམ་
 རྟོན་དུ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཐག་པའི་སྐྱུ་མཆོན་གྱིས་འབྱུལ་པ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་མི་སྐྱུ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་གཞི་མེད་ན་སྐྱུར་བ་མི་འཐད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུལ་རྟོག་གི་སྐྱུ། །མ་དག་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། །དེ་གྱུན་ཁྱུར་
 འཆིང་གོ་ལ་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ་ཁིས་ཟེར་ན། །གཉིས་པ་ལ། །རིགས་པས་དགག་པ་དང་། །མེས་ཅམ་དུ་གསུང་པའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་དགག་པ་དང་།

ཐག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

ལྟོན་པ་གྲུ་

གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་གེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། དེ་ལས་ལེས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དགག་པ། དེ་སྒྲུབ་བགག་པའི་མཛུག་
བསྒྲུབ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ། བག་ཆགས་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་གེས་པ་སྒྲེ་བའི་དོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། ལྷ་
གད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱོད་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གྲང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། ཁང་མིག་ཚུང་
དུར་ཉལ་བ་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་དུ་གྲུང་ཆེན་མྱོས་པའི་བྱ་མྱིས་པའི་གྲུང་པོ་ཁང་པ་དེར་ཡོད་པ་མིན་པ་མི་ལམ་གྱི་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བསམ་པ་འམ་དབྱུད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་གེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྒྲུན་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྒྲུན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་གྲུབ་ཚུལ་བསྒྲུན་པ་གསུམ། དང་པོ། གྲང་
ཆོང་ཡི་ལུང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་ལུལ་གྲང་པོ་ཆེ་མེད་པ་སྒྲུབ་དེའི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ལུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ཆོ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་བྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་

པ་ལ

ལྷ། །པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ན་ཡིད་ཡོད་དེ་མེད་ན་སྤང་ཆེ་མྱི་ལམ་དུན་མི་ཤིང་ལ་དེ་དུན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མྱི་ལམ་ན་གེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་
 རྒྱུར་ཏེ། སྤི་ལྟར་སྤང་པའི་གནས་སྐབས་ལུ་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་མྱི་ལམ་མཐོང་སྐྱམ་དུ་གེས་གེད་དུན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་མིས་སྐྱམ་དུ་ལུལ་དུན་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མཆོངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་
 པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ན་མིག་དབང་མེད་པས་མིག་སྒྲོའམ་མིག་གེས་གཉིས་མི་ཤིང་པས། གཟུང་བུ་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་ཡོད་པ་མིན་ལ་འོན་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱར་པའི་ཡིད་ཀྱི་གེས་པ་ཁོ་ན་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་གེས་དེ་ཡི་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཅུ་ཡིན་ལ། མྱི་ལམ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་
 པ། སྤི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་ལུལ་དེ་དག་མྱི་ལམ་དུ་མ་སྒྲེས་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་གེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མྱི་ལམ་ན་མིག་དྲར་མིག་གི་ལུལ་མེད་པ་དྲར་དེ་བཞིན་
 དེས་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་ལུལ་དབང་གེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། མིག་སྐྱེས་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ན་པ་དང་སྐྱེས་སྐྱུ་སྐྱ་དང་ཕྱི་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

མ་ལུ་ལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་འདྲ་བའི་པ་མེད་པའོ། །མི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གསུམ་པོ་བཟུང་པ་ནི་ལྷ་པ་དེ་བཞིན་སང་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཡང་ལུ་ལ་དབང་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཟུང་པ་ཡིན་པས་ན་
 མེས་སེའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྷོ་དྲུག་གསུགས་སོགས་ཀྱང་མེད་ཅིང་བདག་སྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའོ། །གསུམ་པ། འདྲི་ན་ནི་ལྷ་ར་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་མ་ལུ་ལ་མེད་དེ་ལས་ཐང་དང་པའི་གཉིད་སང་པའི་སྐབས་
 དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ནི་ཤིད་དུ། གཉིད་ལས་མ་སང་དེ་ཤིད་དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལུ་ལ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཉིད་སང་པར་ལྷ་ར་ན་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལྷ་ར། མ་རིག་གཉི་ལྷ་ག་
 གཉིད་མ་ལུ་ལ་པ་དྲུང་ལྷ་དབང་ལས་སང་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་མདོན་སུམ་མཛད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷུ་ལ་པའི་ལུ་ལ་དབང་ཤེས་གསུམ་མེད་དེ་མི་ལམ་སང་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་གད་ཀྱི་དབེད་གག་པ་ནི། བདག་སྟེན་
 མིག་གི་དབང་པོ་ར་པ་རི་བད་དང་བཅས་པ་ཡི་ལྷོ་གང་གིས། ར་པ་རི་བ་གིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱ་གད་ལ་སོགས་པའི་ལུ་ལ་རྣམས་གང་མཐོང་པ། མཐོང་མ་པར་དེ་ཡི་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ས་ན་ལུ་ལ་ཤེས་གཉིས་ཆར་བདོན་པ་སྟེ་དེ་དང་
 དེར་སྐྱེད་པས་སོ། །ར་པ་རི་བ་ལུ་ལ་པའི་དོན་གསལ་མཐོང་པ་ལ་ལྷོ་ས་ན་ལུ་ལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་དང་བཟུང་པ་ཡིན་དེ་གཉིས་ག་དེ་ལ་མི་སྐྱེད་པས་སོ། །གལ་དེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱ་གད་ལྷ་ལྷ་ལུ་ལ་མེད་ཀྱང་དེར་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལྷོ་

[illegible]

ལ་ཏེ་དུ་ལྟོ་ལྟོ་

རྒྱལ་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་ཀྱི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་མིད་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་ལྷ་སྒྲུ་མ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱལ་མེས་ཞེས་དེ་ཕུང་འབྲེལ་ལྷ་པ་ཐོབ་ན་
ནི། རྒྱལ་མེས་རང་དང་སྒྲུབ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པ་ལས་འབྲུང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་སོ། །མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་མེས་ད་ལྟར་མིད་པས་རྒྱལ་པ་འདི་རྒྱལ་མེས་འདིའི་རྒྱལ་པའོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ།
བྱུང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་མིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་མེས་ད་ལྟར་པ་ལ་རྒྱལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་
པ་གསུམ། དང་པོ། རྒྱལ་མེས་སྒྲུབ་པ་ད་ལྟར་པ་ལ་རྒྱལ་པ་སྒྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། སྒྲོན་སྒྲུབ་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་
སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མེས་གྱི་ངོ་པོ་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་བྱུང་པར་རྒྱལ་མེས་མ་འོངས་པ་མིད་པར་དེས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཡོད་མི་དགོས་པར་དེ་ཡི་
རྒྱལ་པ་ཞེས་བཞག་ཀུང་ན་མོ་གསུམ་དུ་ལ་འདར་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་བྱལ་ལོ། །གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་དང་། ལྷ་ལ་མ་འདི་ལ་རས་ལྷག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། དམྱན་བཅོས་ལས་གྱུར། མངལ་དུ་

༥༩། །འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པས་འཁོར་བསྐྱར་སྟོན་སྟེ་འཇུག་ཀྱི་ཞེས་པ། དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྲུ་ལ་ཏེ་རྒྱུ་ཤེས་དེ་མ་
འོར་ས་པ་ན་འཇུག་པར་འཇུག་པས་དེ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཞེས་དེ་འཇུག་རུང་གི་རྒྱུ་པ་ལ་བསྐྱར་པར་འདོད་དོ་སྟུམ་ན། མི་འབྱུང་དེ་གང་ལས་འཇུག་བའི་རྒྱུ་པ་རང་ད་ལྟམ་གྲུ་པ་པས་རྒྱུ་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པ་འདི་ཡི་འབྲས་ཀྱི་
འཇུག་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཤེས་འཇུག་འཇུག་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྒྱུ་པ་འོློག་ལ་རྒྱུ་པ་ལས་རྒྱུ་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་ཤེས་འོློག་པས་གྲུ་པ་པོ་སྟུམ་ན། མི་གྲུ་པ་
སྟེ། ལྟོས་གྲུ་པ་ནི་གཅིག་གྲུ་པ་ལ་གཅིག་ཤེས་དེའི་རྩོན་དུ་གྲུ་པ་དགོས་ན། དེ་མ་གྲུ་པ་པས་བསྐྱར་བྱ་ཡང་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུ་པ་པར་འགྲུར་ཏེ། བཅུ་ཚུ་གི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུ་པ་པོ་རིང་ལུང་དང་། བ་མི་
ཚུ་མི་སྟོན་སྟེ་ལྟོས་ལྟོས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུ་པ་པོ་མིན་ནི་དུ་ཅིས་དུ་མ་པ་སྟེ་མ་ཅིན་རབ་མངའ་བ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འདས་པའི་རྒྱུ་པ་དག་གལ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྱོད་
གི་ལན་དག་གལ་གཉིས། དང་པོ། འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་འདོད་པ་དངོས་ཏེ། གྲུ་པ་ཏེ་རྒྱུ་ཤེས་འགྲུགས་པའི་རྒྱུ་པ་སྒྲིན་པ་ལས་འཇུག་འཇུག་གི་ཤེས་པ་སྟེ་པར་འཇུག་པོ་སྟུམ་ན་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་

རྒྱལ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱལ་ཚན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་རྒྱན་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱལ་མ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར་མན་རྒྱན་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གྲལ་ཏེ་རྒྱལ་ཤེས་རྒྱན་གྱིས་འདུག་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་རྩམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དོ་བོ་ཐ་དད་གྱི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བ་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ནི་གཅིག་ལས་ཐ་དད་པ་
 མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་པ། རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ལ་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པ་འདྲོ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེ་སྒར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། སྔ་ཕྱི་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་རྒྱལ་མ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་གཅིག་
 ཡོད་པའི་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྟར་ན། བུམ་ས་པ་དང་ཉེར་སྒྲུས་ལ་བརྟེན་པའམ་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་མ་ནི། གང་ཐག་སོ་སོ་བ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སུན་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལས་བཅའ་བོར་སྐྱབ་པའི་

ལ
འཕྲུག་ རེག་ཅིག་ འབྲེལ་

༡༢། །འག་ཆགས་སྒྲིན་ཚུལ་དགག་པ་ལ། རྟུགས་སྒྲ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མིག་གི་སྒྲ་སྒྲི་བར་འབྱུང་བ་ཡི་རང་གི་རྟུམ་པ་འག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་རྒྱམ་སེས་སྒྲ་མས་བཞག་
པ་དེ་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་རྒྱུ་སྒྲིན་པ་ལས་མིག་སེས་དེ་སྒྲི་བར་འབྱུང་ཞིང་། མིག་རང་གི་རྒྱམ་སེས་སྒྲི་བའི་རྟེན་གྱི་རྟུམ་པ་འི་སྒྲ་དེ་ཅིག་བར་མེད་ཏུ་སྒྲི་བ་དེ་ལ། གཉི་ལྷག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱམས་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟུགས་ཀྱི་རྒྱམ་སེས་ལས་ཐ་དང་པོའི་མིག་དབང་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སྒྲིགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བཞི་ལོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱམ་པར་རིག་པ་གཟུགས་
སྒྲིགས་སྒྲ་ལང་། སྒྲི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐོག་མེད་ནས་བཟུང་བའི་རྒྱམ་སེས་རང་གི་སྒྲ་བོན་སྒྲིན་པ་ལས། སྒྲ་སྒྲིགས་སྒྲི་རོལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟུགས་རྒྱས། སྒྲི་བོས་སྒྲི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་སེམས་སྒྲིང་
ཞེས་པས་ཁས་ལེན་དེ། དཔེར་ན་རྒྱི་ལམ་ན་རྒྱི་གཟུགས་སྒྲིགས་སྒྲི་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར། སེས་པ་རང་གི་རྟུམ་པ་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲིགས་དེ་ཡི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
སྒྲིང་པ་ལྷུང་འདྲིར། སྒྲི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་པར་ནང་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ། འགག་པ་དངོས་དང་། སེས་པ་ལས་དོན་སྒྲིང་སྒྲི་བའི་སྒྲ་བྱེད་ལྷག་མ་རྒྱམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

འག་འབང་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གཤམ་པ་ཁོ་ན་དོན་སྒྲུབ་གི་རྒྱུ་པར་སྒྱེན་སྒྲུབ་དུས་སུ་ཡོང་བ་ལ་གཞུགས་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། མད་དུས་སུ་རྒྱུས་པ་མ་སྒྲིན་པར་འདོད་ན་རྒྱེ་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡང་གཞུགས་སྒྲུབ་མི་སྒྱེ་པར་ཐལ་བས་དགག་
 པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་གཤམ་གསུམ་བདེན་རྒྱན་མཉམ་པར་བསྒྲུན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་རྒྱུར་ན་རྒྱེ་རྒྱུར་མིག་དབང་མེད་པར་ནི་རྒྱེ་ལམ་དུ། རང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྱེ་སྒྲིགས་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡིད་
 གཤམ་གྱི་སྒྲིམས་ཉིད་མད་པའི་མིག་གཤམ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུར་ན། མིག་དབང་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་གཤམ་རང་གི་ས་པོ་ན་ནི་མད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་ཡོང་བ་འདི་ལ་མད་པའི་སྒྲིམས་འདི་ར་ཡང་མ་ཡོང་བ་རྒྱུར་
 གཞུགས་སྒྲིགས་སྒྲུབ་པ་ཅིས་མི་སྒྱེ་སྒྱེ་དེ་རྒྱེ་ལམ་དང་མད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཆུངས་པས་སོ། །དེའང་གཞུགས་སྒྲིགས་མེད་པར་གཤམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྱེན་རྒྱེ་མད་ལ་ཁུང་མེད་པའི་གནད་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །མད་པའི་ཡོང་བ་ལ་གཞུགས་སྒྲིགས་གསལ་སྒྲུབ་རྒྱེ་ལམ་གྱི་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་པར་ནི་མིག་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་པའི་ཡིད་གཤམ་འབྱུང་པའི་རྒྱུས་པ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲིན་པ་གཉིད་ན་ཡོད་གྱི་མད་པ་ལ་མིན་
 བོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་མིག་དེ་དོན་དུ་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉམས་པས་མི་སྒྲུབ་ན། རྒྱེ་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ་མིག་མེད་པས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱུར་རྒྱེ་ལམ་ན་དུག་པ་ཡི་སྒྱེ་དུག་པ་ཡིད་གཤམ་གྱི་རྒྱུས་པ་

ལྷ། །སྒྲིན་པ་ཡོད་ལ་སང་པར་སྒྲིན་པ་མེད་ལྟར་ཅེས་ཀྱི་མཚན་མེད་པར་ཆོག་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་ཆོག་ནུ་དེད་གྱིས་ཀྱང་། དུག་པའི་རྣམས་སྒྲིན་ནི་ལྟར་སང་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཡོང་བ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ནའང་ཅེས་མི་དེགས་དེ། རི་ལྟར་མིག་མེད་སང་པའི་སྐབས་གྱི་ཡོང་བའི་རྒྱུད་འདྲི་ལ་དོན་སྒྲུབ་གི་བཀའ་ཆགས་སྒྲིན་པ་འདྲི་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར། མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ཉིད་ནི་དོན་སྒྲུབ་གི་བཀའ་ཆགས་སྒྲིན་པའམ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིད་གྱི་སྐབས་ན་མིག་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲུབ་གི་བཀའ་ཆགས་སྒྲིན་རྣམས་པ་ལྟར་ཉིན་པར་མིག་མེད་པའི་ཡོང་བ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མིག་ལ་ཀུན་དུ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་སྒྲུབ་ན། སང་པའི་ཡོང་བ་ལ་མིག་མེད་པ་དེ་གཟུགས་སྒྲུབ་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་བ་ལྟར་མཚན་མོ་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་མིག་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་མིག་མེད་པ་བྱ་བ་འདྲ་བས། གཉིད་དེ་གཟུགས་སྒྲུབ་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཅོ། །གཟུགས་ནི་ཤེས་པ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་མེད་པས་མིག་གཟུགས་གཉིས་ཀ་རྒྱན་ལ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་ན། གཟུགས་ནི་བདེན་པ་མི་སང་གཉིས་ཀར་མེད། མིག་དབང་ནི་སང་ཡོང་དང་གཉིད་སྐབས་གཉིས་ཀར་མེད། ཤེས་པ་རྟག་དུ་ཡོད་པས། གཉིད་གྱིས་མིག་དབང་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་གྱི། དོན་སྒྲུབ་དང་ཤེས་པ་ལ་ནི་

མི་གཞོན་པར་ཕྱོགས་སྒྲུབ་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་མ་ཐག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྗེ་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་དབང་མེད་པར་གཤམ་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་མིན་གྱི་སང་པའི་སྐབས་ལྟར་རྗེ་ལམ་དེ་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་གྱི་དངོས་པོ་དང་
 དེའི་སྐབས་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞིག་དེར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ཏེ་རྒྱལ་པ་ཞིར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་བྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་
 པའི་སྐབས་བྱེད་མེད་པ། ལུང་གི་སྐབས་བྱེད་མེད་པ། དཔེས་སྐབས་བྱེད་མེད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་གཤམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདྲེ་ཡིས་ཡུལ་མི་བདེན་ཀྱང་གཤམ་པ་བདེན་གྱུ་གྱི་
 ལན། སང་པའི་སྐབས་གྱི་གཤམ་པ་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་རྗེ་ལམ་གྱི་གཤམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སང་པའི་སྐབས་ཡུལ་རྟུན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀྱན་བྱང་འདི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་མི་
 རིགས་ཏེ། ཏེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རུ་སྐལ་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལན་ནི་གང་དྲང་གང་བདུབ་པ་འཇམ། སྐལ་པ་དེ་དྲང་དེ་ནི་དབུ་མ་པའི་དོར་དྲམ་བཅའ་ཙམ་ལས་གྱུ་བ་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་
 མཐོང་སྟེ་བསྐྱེད་བྱུང་གྱུ་བ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཅོད་པ་འདྲི་སྟེ་ལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རིགས་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་འགྲམ་ཡང་

༡༩། །དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིས་མ་བསྟན་ཏེ། །ཡང་གསེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་པ། །འོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་
བརྟགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་དེ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་སྟུང་ན། །སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་གལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་
བ་ཡང་རྟ་མིན་པའི་སྟེར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞན་མེད་པས་སྟོང་གོ་ཅི་ཞིག་ཆོད་དེ་མི་ཆོད་དོ། །སྟེར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གང་ན་ལ་འབེབས་ཆོ། ཐ་སྟོང་དཔྱེད་བྱེད་
ཀྱིས་ཐ་སྟོང་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟེན་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་པས་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོ་སྟེ་སུས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་མི་འཛིན་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་བདེན་པ་མེད་པར་དོན་དཔྱེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་གཅི་བོ་རྟག་
པ་སོགས་སུ་སྟེགས་པས་གསར་དུ་སྟོ་བརྟགས་པ་རྣམས་ཐ་སྟོང་དུ་མེད་པར་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོ་ནས་བཀག་པ་འདི་ཡང་ཐ་སྟོང་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྟོང་དུ་བསྒྲུ་
མེད་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་འཇུག་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྟོ་མའི་གྲང་པོ་ཆེ་གྲང་པོ་ཆེ་ལྟར་སྟོང་ཡང་གྲང་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་

वसन्तः पश्यन् पश्यन् पश्यन् पश्यन्

五、

མཐོག་མཐོག་རྟེན་རང་ལ་གྲུབ་ཐོན་གྱི་དཔེས། རྟེན་འབྲུང་གི་དབང་གིས་གྲུང་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་སྐྱུང་བ་འདི་ཡང་། སྐྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པར་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་ཆར་མས་བསྐྱབས་པས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆོ་དོན་དམ་
དཔྱེད་བྱེད་གྱིས་དཔྱུད་བཟོད་རྒྱུ་གྲུབ་པ་འཇམ། མ་རྟེན་པ་འཇམ། མ་དམིགས་པ་དེ་ལ། ཐ་སྐྱད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱིས་དཔྱུད་བཟོད་རྒྱུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་འདི་དག་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཁུད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་ཁུད་མེད་པར་གཞན་གཅིག་རྒྱ་འབབ་པོ། །དེས་ན་སུམ་སོགས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་རམ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར། སུམ་པ་སུམ་པས་མི་སྐྱོང་། སུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྐྱོང་། དེས་ན་སུམ་པ་རང་ངོས་མི་སྐྱོང་། གཞན་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྐྱོང་ཞེས་སྐྱོང་ཉིད་བསྐྱབ་
པའི་སྐྱབས་སུ་ཁས་གྲུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་གྱི་སྐྱོང་། སྐྱོན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། སུམ་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྐྱོང་ན་སུམ་པ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱིས་དཔྱུད་བཟོད་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱེད་པས་དཔྱུད་བཟོད་རྒྱ་
ཡོད་ན་མི་སྐྱོང་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བདེན་སྐྱོང་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྐྱོང་མི་སྐྱོང་གི་ཁུད་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱོང་ཞེས་ཁས་གྲུངས་ན་དོན་དཔྱེད་གྱིས་དཔྱུད་བཟོད་རྒྱ་གྲུབ་

༡༢༡། །པར་པས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་མི་དགོས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱད་པས་མིན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་པས་ལེན་རུང་པས་བདེན་གྲུབ་རང་སྟོང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་སྟགས་ཐ་སྟོང་
 ཏུ་ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྟོང་ཏུ་མེད་པས་རང་སྟོང་ཡིན་སྟུང་ན། བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡིན། གཅིག་ཏུ་བྲལ་སྟགས་ཡིན་ན། རིགས་པ་དེས་ལུས་པ་ཆ་དང་ཆ་གས་ལྟེན་དཔྱད་ན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། ལུས་པ་
 རང་དོས་ཅི་ལ་མི་སྟོང་། མི་སྟོང་ན། ལུས་པ་ཆ་དང་ཆ་གས་ལྟེན་ནས་དམིགས་སྒྲུབ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ལུས་པའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་ཅིག །དེ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་
 ལ་ལུས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་བྱས་པ་དང་། རང་དོས་ནས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། ལྟ་བུའི་ཚུད་ཡིག་པ་ལམ་དུ། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་བྱས་
 པ་མིན་ཚུལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་སྟོན་བཟོད་རྣམས་ལྟར་རོ། །དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཏུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རིགས་པ་
 འདིས་ལུས་པ་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རིགས་པའི་གཞན་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ན་སྟོས་གིག །ལུས་པ་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་གྲུབ་ན་ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟུང་གཞིག་མི་རུས་ལ། དཔྱད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་

བཟོད་མེད་ན་ལུམ་པར་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་ལུས་ཀྱང་བསྒྲིག་མི་རུས་སོ། །འཛིག་རྟེན་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུམ་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལུས་པ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་བསྒྲིག་དགོས་ན། ལུམ་པ་ཉིད་དོན་དཔྱད་
 ཀྱིས་དཔྱད་ནས་མ་དམིགས་པར་མ་གྱུར་བར་དུ། ལུམ་པ་བདེན་འཛིན་རི་ལྟར་ཁེགས། དེ་མི་ཁེགས་བཞིན་དུ་ལུམ་པ་ལུམ་པས་མི་སྟོང་པར་བཞག་ནས། ལུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་རིགས་པ་གང་གིས་རི་
 ལྟར་འགོག་བཀག་ཀྱང་མི་དགོས་དེ། སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། ལུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་འཛིན་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་སྤྱི་ངོར་འགོག་པ་ཡིན་སྟེ་ཁེགས་ཀྱི། གལ་སྲུང་པ་ལ་དཔེ་གཞན་མི་སྟུག་པ་བསྒྲིམ་
 པའི་ཡིད་ངོར་གཏང་རུས་སྟངས་པའི་དཔེས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་ཀྱང་ལ་རྣལ་ཁྱབ་དུ་མཐོང་བའི་དཔེས་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་སྟུག་པ་བསྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་རག་
 ལས། དེ་དག་གོམས་པར་གྱུར་ན་གཏང་རུས་ཀྱིས་གང་བའི་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་། ཡུལ་མེད་ལ་གེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ་སྒྲུབས་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་གས་པ་གསུམ་ཆར་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་།
 ཉིད་འཛིན་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕྱིད་ཀྱི་དབང་སྤྱི་ཡུལ་སྟོས་གར་གྱི་ལྟར་མི་སྟུགས་གཅིག་

༡༡། །ལ་སྐྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་འད་སྐྱུང་བ་རྗེ་ལྷ་བ། རྟེ་ལྷ་ར་ཀེང་རུས་སོགས་མི་སྐྱུལ་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་འགྱུར་དགོས་ན། རྟེ་བཞིན་རུ་ཀེང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་སྟོ་གཏད་ན་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་
གཅིག་སྟོས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྷ་ར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྟེས་པ་བཞིན་ནོ། ཁྱིང་འཛིན་རྟེ་ནི་བརྟུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་རུས་པས་དངོས་སུ་སྐྱུང་དགོས་སོ། །འདི་ཞིབ་དཔུང་དགོས་
མཆོད་ གཉིས་པ། ར་བ་རིབ་དྲུང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་སྐྱ་ཤད་དང་མཆོངས་པ་སྟེ་འགྲེལ་པར། ར་བ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་དང་མཆོངས་པ་དེ་ལྷ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། ཁྱུ་འབྲུག་གྲུང་ལ་ཡི་དུགས་རྣམས་སྟོ་ཡང་། ཞེས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དུགས་དྲུང་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་རྗེ་ལྷ་ར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་
དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱུ་གྲུང་ལ་ཡི་དུགས་གྱིས་རྣམས་བྱུག་དང་། ཉ་སོགས་གྱིས་གནས་དང་། མིས་ཁྱུ་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ལས་སྟོ་མས་འཇུག་པའི་ལྷ་ས་ནམ་མཁའ་རོ། །དངོས་མཐའ་ཆོས་ཉིད་
ལ་བྱུག་ནས་ཁྱུ་མཆོན་མི་འཆོལ་བ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ལ་བྱུག །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་མེ་ཆ་བ་ལོག་པའི་རི་དུགས་མེའི་གཙང་སྐྱ་ཅན་སོགས་ལྷ་བུས་ཆད་མ་མ་གྲུབ་པ། བད་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ལས་ཕྱི་དོན་རང་

དབང་དུ་མ་གྲུ་བ་པའི་གནད་ལ་ཐུག །དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་ལོ་སྒྲུ་མ་ན། མི་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ལ། རྟེན་འབྲུང་གི་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་ཚད་གྲུ་བ་ལ་དབྱུང་ན། མི་ཚ་བ་ཚད་གྲུ་བ་ལ། རི་དུགས་མེད་གཙང་སྒྲུ་ཅན་ལ་མི་ཚ་བ་དང་།
 བཅོན་དུག་གིས་འཛིང་མ་གནོད་པ། རྒྱ་ཕུ་ལ་པན་པ་སྟགས་ཀྱིས་མ་ཚོན། རུ་གཅིག་ལ་འད་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུ་ནས་མི་ནང་བཞིས་ཀྱང་མི་འཛོག་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་མི་མི་ཚ་བ་སྟགས་རྟེན་འབྲེལ་
 རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲུ་འཆར་བ། ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཐུགས་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་རྒྱ་མ་པ་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲུ་འབྲུར་བ་ནི་བསྒྲོན་དུ་མེད་པ་འདི། ཕྱི་དོན་ནམ་དངོས་པོ་
 བདེན་གྲུ་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲུ་འབྲུར་བས་ཚོས་ནིད་བྱ་བྱེད་ལྟོས་གསུམ་རིགས་པས་མི་རྟུར་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་དང་རྒྱར་ནས་དབྱུང་དོ། །འོན་མི་དགོ་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱག་བསྒྲུལ་བསྐྱེད་མོད། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་འཛོལ་བ་ཚོས་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་རྒྱ་ཕུ་གཅིག་ལ་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་བསྒྲུ་མེད་མིན་ལོ་སྒྲུ་མ་ན། རྟག་གཙང་སྟགས་འབྲས་ལུ་ཐུག་བསྒྲུལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 ཚན་ས་མི་དགོར་བཞག་པ་དེ་ནིད་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་གི་རྒྱུ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་བདེ་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དགོ་བར་བཏགས་ཀྱང་དེར་མི་འབྲུར་ཏེ། མི་ཚ་བ་ལ་མི་ཚ་བར་བཏགས་པ་གོམས་ཀྱང་ཚ་བ་མི་ལྟག་པ་བཞིན་ནོ། །འི་

ལྷ། །དུགས་བཞིན་དུ་མི་ཆ་དུས་ཡོད་ཤིང་ཟེར་ན། གྲོག་གཙོང་ལྷ་ལུས་ཀྱང་གྲོག་མ་བཅད་པར་གྱུར་ན་འབྲས་ལུ་ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཡང་མི་སྦྱོང་མོད། གྲོག་བཅད་ན་རྒྱུ་མ་སྦྱོང་ངན་པ་འདྲ་མི་བསྐྱེད་ལྟེ། མི་མ་བཏང་ན་
 གྲོག་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲོག་བཅད་པ་ལ་གྲོག་གཙོང་པར་གྱེས་བཞིན། དེས་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་བྱེད་ཅེས་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་མི་འབྱིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་བཅད་
 པ་ལྷ་ལུ་ལྷ་ག་བསྐྱེད་པ་བདེ་བར་ཆོར་ཞིང་། རྒྱལ་ཤིང་གི་བདེ་བ་ལྷ་ལུ་འདྲ་ལྷ་ག་བསྐྱེད་དུ་མ་བོང་བ་ཡོད་མོད་གྱི། རྒྱུན་རི་ལྷ་ར་བྱས་ཀྱང་འདྲ། སེམས་རང་ཉིད་ལ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ། ལྷ་ག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་དངོས་ལྷ་ག་
 བདེ་ལ་བདེ་མི་བདེ་ཞེས་འདོད་པས་ན། བདེ་ལྷ་ག་ཡན་རྒྱུན་འཆོལ་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་པའི་ལས་ལ་དག་མི་དག་པ་འཇོག་གི། འདི་
 དག་འཇོག་སྒྲིག་གོ་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་སྒྲིག་གི་འབྲས་ལུ་ནམ་ཡང་མི་འཆོལ་ལོ། །པས་ད་ནས་ག་ཟོས་པས་ཡན་པ་དང་། དག་བསད་པས་ཡིད་བདེ་བ་སྒྲིག་སྦྱོང་བ་ནི། ད་ལྟའི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་དེས་
 ལུས་པའི་བདེ་ལྷ་ག་ནི་རྒྱུན་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོང་འབྲས་ལུ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དག་སྒྲིག་གི་རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་ལ། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུན་གང་དང་གང་འཇོག་ས་པའི་རྗེས་ལྷ་བྱེད་དེ་བདེ་ལྷ་ག་སྦྱོང་བའི་དེས་པ་མེད་དོ། །དེས་པ་

པལ་འབྲས་པའི་དགོངས་འབྱེད་སྦྱོང་

མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ཚེས་ཕུ་ལྟོས་གསུམ་ཚུགས་ཐུབ་པ་མེད་པས་ཐལ་དུག་གི་སྒྲིན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ཅི་དང་ཅི་ཚེགས་པའི་སྒྲུང་
 ཕུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་དེ་འདྲིའི་སྒྲུ་ཕུ་བ་ཕྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། སྒྲུ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཚོར་གཏན་དབབ་པ་འཐད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ནམ་ཡང་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་བརྟུ་ཕུ་ཐུན་མོང་པ་ཚུ་སྟགས་ལ་བརྟུན་གསལ་རམ། །ཁ་དོག་དཔྱི་བས་སྟགས་རུང་ཐད་མཐུན་པ་དེ་མེད་དུ་བརྟུ་ཕུ་ཐུན་མོང་བར་འཇོག་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་ཀྱང་འཕྱེད་ངོ་། །མི་ལ་ཚུ་
 དང་ནག་དང་ཤོ་ཚུ་ཐ་དད་སོ་སོར་སྒྲུང་། ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་ཉིད་ནག་གམ་ཤོ་ཚུར་སྒྲུང་བས་ཐ་དད་དེ་གང་བདེན་མ་དཔྱད་པར། བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཁྱད་མེད་པར་བརྟུ་བས་ན་བརྟུ་ཕུ་ཐུན་མོང་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་
 རེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ངོ་། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དཔྱད་ན་ཚུ་ལྟ་ཕུ་མཐོང་བ་གང་རུང་གཅིག་དུ་བདེན་པ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་པས་མཚུངས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྒྲུང་ཚུ་ལ་ཤི་ཚད་ཐུབ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སོ་ལ་གང་སྒྲུང་
 བ་དེ་ཉིད་རང་ངོར་བརྟུ་མེད་དུ་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་ཐ་སྒྲུང་ཚད་ཐུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། རེ་ཞིག་ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་ཐམས་ཅད་ནག་དུ་སྒྲུང་ཡང་ཚུའི་སྒྲུང་བ་གཏན་ཁེགས་མི་འབྱུང་ཞེ་ཚུ་སྒྲུང་ཡོད་པས། ཕྱིར་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཚུ་དང་ནག་

མཛེད་གཞི།

བཞིན་ཕྱི་དོན་ལའང་འབྲལ་དུ་སྒྲགས་སོགས་གྱིས་མི་མི་ཚ་བ། ཏུག་མེད་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་དག་གྱང་འབྲལ་གྱི་རྟེན་འབྲུང་ལས་མི་འདའ་ལོ། །ལུག་བཅད་ན་སྟོན་བརྩུད་རྣམས་ལས་གྱིས་བཀོད་ལ། དེ་ཡང་སེམས་གྱིས་བུས་
ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་སྟོས་པ་ལོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟོག་བྱེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །སྟོས་པ་ནི་རང་སེམས་གྱིས་རང་རྩལ་ཏེ།
སྒྲུང་བ་སྒྲུ་རྟོགས་ལ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། མདོར་ན་རྗེ་ལྟར་གྲུ་བྱུ་ལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་དོན་འདི་སྟེས་པར་གྱིས་སྟེག །གཉིས་པ་གཞན་
དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འབྲད་པ་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། བདེན་གཉིས་མཛོར་བ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་
ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་ལས་ལེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ལས་ལེན་པ་མི་མཛུངས་པར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲི་བའི་རྩལ་གྱི་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྩལ་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་པས་བྱུད་པར་དུ་མ་བུས་པའི་གཞན་དབང་གི་དོ་པོ་ཙམ་ཞིག་དགག་པ། གྲུ་ལ་ཏེ་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་བྱུ་ཞིང་། ཐ་དང་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་

ུམ

གི་དབྱིབས་འདི་འདྲ་སྒྲུམ་དུ་ནུམ་ཡང་མི་དུན་པ་བཞིན་ལོ་སྒྲུམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དུན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་མེད་མ་ཁན་རང་གཞན་གང་རུང་དུ་ངེས་ན། གཞན་ཡིན་ཆེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་གེས་པ་སྒྲུམ་ལ་གཙོད་
 བྱེད་མི་མ་དགོས་པས་སོ། །ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་ཐལ་ཏེ། གེས་པ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པས་སོ་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། དུན་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེག་དུ་མ་གྱུ་
 པས་དགག་པ་དང་། རང་རིག་ཡོད་དུ་རྟག་ཀྱང་དེ་དུན་པར་མི་རིག་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་རིག་དོན་དམ་མ་གྱུ་པ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་དུན་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡི་གཏན་ཆེགས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་གཟུང་བྱ་རྟགས་
 སྒྲུ་བཀོད་པ་ལྟར་རང་རིག་འགྱུ་པ་པའི་རྟགས་སྒྲུ་མ་གྱུ་པ་པ་དུན་པ་འདྲི་ནི་སྒྲུ་པ་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་སྒྲུ་རུང་བ་མིན་ཏེ་ཅི་ལྟར་མ་གྱུ་པ་ན་རྒྱས་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྱུ་པ་པའི་དབང་དུ་ན་ནི་དུན་པ་ཀུན་དུ་མི་འགྱུ་པ་པས་
 མ་གྱུ་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དུན་པ་མ་གྱུ་པ་སྒྲི། མི་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་མེད་པར་དེའི་འབྲས་བུ་མི་རུང་བ་ལྟར་རྒྱ་རང་རིག་ད་རུང་མ་གྱུ་པ་པས་དེའི་
 འབྲས་བུ་དུན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུ་པ་ལ། རྒྱ་དང་མི་ཅམ་མཐོང་པས་རྒྱ་གེལ་དང་མི་གེལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་ཏེ། གཞན་ཆར་དང་གཙུག་གིང་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྒྲི་རྒྱུ་པ་ཡོད་ན་དུན་པ་ནི་

༡༩། །རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་ལྟུང་མེད་གི་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་པའདྲ་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ལན་གི་བྱུང་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཛོམས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཅི་སྟེ་ཤེས་པས་ལུལ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀ་སྟོང་བས་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་རག་མོད་གི་སྟེ་གྲུབ་རྒྱུ་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བྱིས་གི་དྲན་པས་སྤར་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ལུལ་གཉིས་དྲན་པར་རིགས་པ་མིན་དེ། བྱུང་གི་ལུགས་སྤར་སྟོང་མ་ཁན་དང་ད་ལྟ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྤར་སྤར་ཤེས་པ་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་དང་ལུལ་སྟོང་ག། སྤར་རྣམས་སུ་མ་སྟོང་བས་ཉེར་སྤྲས་གིས་ཤེས་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་འདྲིས་ནི་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདྲོད་པ་སོགས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་རུང་གི་བྱུང་པར་བཞག་པ་མཐའ་དྲག་ཀྱང་འཛོམས་ཤིང་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་ལུགས། འོན་ཏེ་བྱུང་རང་གི་ལུགས་ལ་ངེ་ལྟར་དྲན་སྟམ་ན་གང་བྱིར་སྤར་ཤེས་པ་གང་གིས་ལུལ་སྟོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས། ད་ལྟ་དྲན་པ་ཅན་གི་ཤེས་པ་འདྲི་ནི་སྤར་སྟོང་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ང་ཡི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་སྟེ་བོ་དག་གིས་ཁར་སང་ཡང་

དེ་ཡིས་མཐོང་སྐྱེས་དུན་ལུང་བཅད་པ་དང་སེམ་པ་མེད་པོ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་རིག་སྟེ། འདི་ཡང་འཛིན་རྟེན་ཐ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གྲུ་བ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་པ་འི་
 ལུགས་ལ་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མེད་གང་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། ཐ་སྟོན་དུ་དེ་འཛིན་པ་ཞུག་མེད་པ་འི་ཆ་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་མོད། དེས་དེ་མིར་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་བྱེད་
 གྱིས་ཤེགས་དགོས་ཏེ་སྒྲ་དུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་ལ། ལྟོ་སེམ་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་སེམ་པ་ཡིན་པ་སུགས་རྟོགས་དང་། མར་མེ་གསལ་བྱེད། རལ་གྱི་གཙོད་བྱེད་མེགས་ཀུན་ལ་འདྲ། ལྟོ་ལུང་སེམ་པས་རང་
 ཉིད་དེ་སེམ་པར་གྲུ་བ་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོག་གོ། ཚོགས་དུག་གིས་ལུང་དུས་སེམ་པས་ཚོག་གི་རང་རིག་གི་ཐ་སྟོན་མ་བུས་ཀྱང་རུང་། ཡང་དག་པར་ན་མར་མེ་ལ་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པར་གྲུ་བ་པ་ཡིན་མོད། རང་གསལ་བ་
 མིན་ཏེ། མུན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མིན་པས་སོ། །རང་རིག་ན་མུན་པས་རང་སྒྲིབ་རལ་གྱིས་རང་གཙོད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་དབྱུང་པ་འོ། །རང་རིག་གི་ཐ་སྟོན་བདགས་པས་གྲུ་བ་པ་ནི་མི་འགོག་སྟེ་ཤེགས་མི་རུས་ལ།
 བདགས་པ་འི་ཐ་སྟོན་དོན་མཐུན་འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་མཛོན་སྐྱེས་མི་གྲུ་བ་པ་འི་ཚུལ། ལྟོ་མཚན་དེ་མིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྟོ་གྱི་གཞན་དབང་ལུང་ཅན་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་

[illegible]

དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་ཐ་སྐྱད་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱིས་སྟེ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་རྒྱ་ས་ཤས་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འཛིན་ཏེ་ན་གྲགས་པའི་ཚོ་སྤྱོད་སོང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱིར་
 གཞུགས་སྤྱོད་པ་དམིགས་པ་ལས་སྟེ་ས་པའི་ཚོར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཞུགས་ཀྱང་ཀྱང་རྫོགས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་མེད་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་དག་ལྷན་ཕྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་
 རར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་མ་ཚོར་བར་བྱེད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་གཙོ་བོའི་ཐབས་ཉིད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཞུགས་མ་ཚོར་བ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་མི་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་དང་། བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེད་མ་ཤེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་མཚན་ནི་མུང་འདས་ཆེན་པོ་བདེན་
 གཉིས་མ་ཚོར་བར་རྟོགས་པ་ལས་འཕྱུང་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྫོགས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ལ་དེ་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་དུང་། དོན་དམ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་

व्याख्या-यदि दण्डस्य दोषो भवेत्

2005

སྒྲུང་ཅེས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུང་པ་འདི་ཡིན་པས། བཅ་ཚུན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐེབ་ནས་ཁས་ལེན་གུན་བྲལ་ལ། འདིའི་རང་བཞིན་སེམས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཀྱི། རོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་དེས་འདི་བཀག་
གོ་སྒྲུལ་པའི་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་སྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟེན་འབྱུང་དང་སྒྲོང་ཉིད་རོན་གཅིག་ཏུ་མ་སེམས་པ་སྟེ། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། གཞན་དབང་ཁས་ལེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐ་
སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་ན་དེ་དོད་ཅག་གྲུང་བྱོད་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ་གཞན་སུན་འབྱེན་པའི་མ་ཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་
པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན་དེ་དོད་ཅག་གཞན་ལས་སྟེ་བ་སྟགས་འགོག་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དཔུ་མ་པ་བྱོད་ལ་གྲགས་པའི་གུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་
དོ་ཟེར་ན་བདག་གིས་བྱོད་ལ་གཞོད་པའི་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་པའི་ཐན་ལན་གཞོད་པ་བྱེད་ན་ཅི་ལ་རག་སྟེ་བདག་ནི་མངོན་མཐོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔུ་མ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཕུང་ཐད་
གྲུང་རིགས་པའི་འཐད་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་འདྲ། རིགས་པས་འཐད་པ་མེད་པར་འཐད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུ་མི་རིགས་སོ་ཟེར། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཡོད་ཟེར་པ་རང་བཞིན་

༡༡། །གྲིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་མིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་དེའི་ངོར་ཡོད་ཅེས། མཐོང་བ་དེའི་ངོར་རམ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པས། གཞན་དབང་རང་དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ག་ལ་འདྲ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཙམ་དེའི་ངོར་མེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་སྒྲིས་པའི་དེ་དག་ག་ལ་སྒྲུང་བྱེད་གྲིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡང་དེ་མེད་ཅེས་ཚུང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་གིན་དུ་སྒྲུབས་དང་ལུན་པ་མེད་པར་དག་བཅོམ་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཚུང་རྒྱལ་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེད་ཆོག་གོ། །གང་ཡོད་ཆོད་ལ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་དབྱུང་དགོས། ཚུང་གི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་ཞེས་པ་དེའང་ཡོད་པར་མཐའ་བཞིའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ཡང་མེད་པར་ཅེས་མི་སྒྲུ་ཞེན་ནི་འཇིག་རྟེན་རང་གི་ངོར་ཡོད་ཐེར་བ་སྒྱུར་ཡོད་ཐེར་བ་དང་མི་འདྲའོ། །རྗེ་ལྟར་ཚུང་གྲིས་རང་དབང་དུ་གནས་ནས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་འདྲོད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་དབྱུང་པ་བདུག་གིས་ཁས་ལུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟགས་འབྲས་བུའམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲུང་བ་འདྲི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཙམ་པོ་དེའི་ངོར་བྱས་ནས་བདུག་ནི་སྒྲུ་བར་བྱེད་གྱི་རང་དབང་གིས་མིན་ནོ། །འདི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་སྒྲུལ་བ་མིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཐ་སྟོན་བྱེད་

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཅེས་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་སྒྲུང་པ་འདི་ལྟར་བསྒྲུ་མེད་འདི་ལ་ཟེར་བ་གོ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་བརྟག་མ་དཔུང་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུང་པ་
བསྒྲིག་རྟེ་མེད་དོ། །འདི་ལ་རང་བཞིན་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་སོ། །ནི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལུང་པོ་ལྟག་མ་མ་ལུས་པ་སྒྲུངས་ནས་ཞི་སྟེ་ཞི་བ་ལུང་འདས་སུ་ལྷགས་པ་འདི་དུ་གྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ལུང་སྟགས་གྱི་
སྒྲུང་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟག་མ་མེད་པའི་ལུང་པོ་ལ་སྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ལས་ཀུང་ཡོད་ཅེས་
བདུག་གིས་མི་སྒྲུ་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་སྒྲུ་མི་རྣམས་གྱི་གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་མི་
གཞོད་ན། དེགས་ཤེས་མི་དགོས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་བཤག །དེ་ལྟར་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་འདི་རྩི་ཚུང་པ་གྱིས་དང་། ཕྱི་ནས་སུ་
རྟོགས་དང་རྟོན་ཏེ་ཁྱལ་བ་དེ་ལ་བདུག་གིས་ཀུང་བརྟེན་པར་བུའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྟེ་ས་བརྩུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་

མཛེ

པ
འདྲུག་
རྩལ་གསུམ་
འབྲེལ་

༡༩། །ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་པས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་
བྱེད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན་ནི་ལུང་གི་གནོད་པའི་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལས། དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པས་སོ་སྒྲུལ་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་མིན་ཏེ་ས་དུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མཛོན་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་རྩལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་ཡོད་པས་སེམས་དཔལ་ཡིས་
བྱེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་གྲང་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་ནི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱིར་བྱུང་སེམས་དེས། རྗེས་སོབ་དུ་འཇིག་རྟེན་
བྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ལུང་པོ་བྱེད་པོ་དང་ཆོར་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པོ་ལ་ཞེན་པས་ལས་ཡོད་དེ་བྱེད་པོ་མེད་
ན་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སྒྲུལ་སོགས་གསུངས་མཐར། དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། བྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་

ལག་འབར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུལ་

མཛེན་པ་ལྟར།

ལྷ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྟག་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐུག་བསྐྱབ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོ་གང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་བློ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློ་ནི་འཕྲེལ་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལང་ཀར་གསལ་གསལ་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཐེན་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེགས་སྐྱེ་མཐོན་ཞེས་སྐྱེ་སྐྱེགས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་བདག་གཙོ་པོ་སྐྱེགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་ལྷ་ངན་གྱི་དེ་པོ་སྐྱེ་མཐོན་འཇོམས་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟོ་རྟོ་འདི་ནི་མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོ་ཕྱིར་གསུངས་དེ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དག་གི་རྟོ་རྟོ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་སྐྱོན་དང་ལུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱོན་དང་རྟུལ་དག་དང་། །གཙོ་པོ་དབང་ལྷག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་ནས་དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་ང་སྐྱོའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། རི་བཞིན་ནམ་རི་ལྟར་རང་རང་གི་ལུང་དུ་ལྟར་པ་བསྐྱོན་བཙོས་དེ་དང་དེ་ལས། སྐྱེ་སྐྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་གཙོ་པོ་དབང་ལྷག་སྐྱེགས་དེ་དུག་བྱེད་པོར་སྐྱབ་པ་དེ་དུག་བྱེད་

མཛེན་པ་ལྟར།

ལྷ། །པོར་ཡིན་པར་མ་གཟེགས་ནས་རྒྱལ་བས་འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་ནི་མེད་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཛིན་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་དོན་མིན་པར་སེམས་གཙོ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། དེ་ལྟར་འཐད་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟན་པ་རི་བཞིན་དེ་ཆོག་སྒྲ་མ་སངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཟུགས་སེམས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་གཙོར་དེ་གཙོ་པོར་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་པོའི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྟེན་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མདོ་འདྲིར་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་དང་། གཙོ་པོར་འདོད་པ་འཐད་པའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། གཤམ་དེ་བྱེད་ལྟར་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་འདྲི་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཆེན་ལྟས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ན་ནི། སྒྲར་ཡང་མདོ་དེ་ལས་བདུག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱིས་སེམས་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉི་ལྷག་མ་རིག་པ་དང་ལས་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལས་སྒྲེས་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་གསུངས་དེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་

༡༨༥ འདྲ་ཕྱིད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་སྟགས་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་ཤེས་རྒྱུ་ཅན་དུ་གསུང་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །གྲུབ་པར་གསུངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་ལ་ནི་ལྟོས་པས་སེམས་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་ཕྱིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་པར་ཡིན་པར་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ། གསུང་པ་པོ་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་པས་འགལ་འདྲ་ཅན་དུ་མི་གསུངས་ལ་ཡུང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་མིན་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་གཙོ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་། གཞན་དེ་ཅུ་ལ་དུ་མི་གཙོ་བའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་པོ་ཡིན་རྒྱུ་སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་ཐུན་མིན་གྱི་ལས་གྱིས་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཚྭ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཐུན་མོང་གིས་ལས་བསགས་པས་རྒྱུ་དཀྱིལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཁང་བཟང་གི་བར་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་བྱིན་དུ་སྒྲ་ཚྭ་གསལ་འགྲོད་པ་ལམ་བསྐྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་གྱི་དབང་གིས་རི། རྒྱག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། སེམས་དཔྱུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། མཚོན་དང་རིན་ཆེན་གིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་སྒྲ་ཚྭ་གསལ་བསགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་གྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་སེམས་ལ་བསྟེན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གྲུལ་ཏེ་མདོ་དེར་ཡང་གཞུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་གྱི་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་

19

༡༢༡། །འགོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པ་འི་བྱེད་པ་པོ་བསྟོག་པ་སྟེ་བཀག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་
 དམ་རྒྱུ་བཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ལུང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱིས་དེ་ལྟ་ཆར་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་སྤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་སྟེ་གྲུར་པ་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དེའི་དོར་དེ་ལྟ་ཆར་
 ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །འབད་རིགས་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་ལྟོ་བ་
 ཏུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་ཉིད་ལུང་རིགས་གྱིས་གྲག་པས་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ན་འདྲ་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཅུ་ན་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་ལུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དྲག་སྤེས་
 ར་བ་གྱི་ལར་ཕྱིན་གྱི་རྩལ་བསྟན་པ་འི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་མཆོངས་པར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱིས་སྟོང་སྟོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲག་པ་སྤངས་ཤིང་སྟེ་བཀག་ལ། མདོན་པ་འི་ཆོས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
 རས་མཆོངས་པར་གསུངས་ལ་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དྲག་བསྤིག་ནས་དེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བསྟུང་ནས་ཀྱང་། རྟོན་གྱི་རྣམས་གཞན་དབང་བཞག་པ་ནི་རིགས་པས་བཀག་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟུར་

བཀག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

པལ་དང་པ་དེ་ལྟའི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་སྟེ་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་གནོད་ནས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་སྟེས་ཀྱང་འདི་ག་རྟེན་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་སྟེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའགག་རིག་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདིའི་
ཐད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོན་ཀྱི་རང་མཚན་མི་འགོག་པའི་སྟོན་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་གནད་བསྟན་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དོར་ནས།
འགྲེལ་བ་གཞན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་མི་འདོར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ལེགས་པར་ཤན་མ་སྟེད་ན་འདི་གཉིས་ལ་གོ་ཚུལ་རེས་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་དང་། རེས་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། བན་ཚུན་སྟུན་སྟུང་ཡང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བལ་པ་རྩ་ལྟར་འཛིང་བ་ཞིག་ལས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་རེས་སེས་སྟེ་དཀའ་ལ། དེའི་གནད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་དབྱུད་ཚུལ་འདི་ལ་བྱུག་
པར་སེས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པོ་རྒྱ་ལེགས་སེད་རེས་སེས་འདྲོང་ལ། དེ་ལྟར་རེས་སེས་སྟེས་ཆེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་སྒྱུར་ཚུལ་བདག་གཉིས་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མི་འགོག་
པ་ལེགས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་མེད་པས་དོན་གནད་གཅིག་དུ་འཆར་བ་ཡོད་པས། བན་ཚུན་ཆེག་གི་འཛིང་ཚུལ་ཅམ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་ཚུད་པ་མང་བོས་ཅི་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་དང་།

[illegible]

རྟོགས་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ན་ལུང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་སྟེ། འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་འབྱུང་དེ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་གིས་
 འབྱུང་པའི་ལུང་ནི། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཁི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། ལྷན་པས་ལྷན་རྒྱལ་ས་གཏོང་བ་ལྟར། ལངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་ལྷན་
 གང་སྟེར་བ་ནི་ལྷན་པའི་རང་དབང་གིས་མིན་ཏེ་ནད་པའི་ནད་རྒྱལ་དང་བསྟན་དགོས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པས་རང་དབང་གི་ཡོ་སེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་འགོད་པ་མིན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་སེས་རྒྱས་སོ། རྒྱལ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལས་དོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་
 འདིས་གསལ་བ་བྱེད་དོ། གཉིས་པ། དང་པོར་སེས་བྱ་བྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་དུ་སེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ནི་བདེ་བླག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟེ་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 རྟོགས་གྲུབ་ཡིན་པས་སོ། དེ་བས་ན་སེས་བྱ་མེད་པར་མཐོང་ན་སེས་པ་དེ་ཡང་རྟོགས་པས་བཀག་པ་འབྱུང་པས་སེས་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་ན་སེས་པ་དེས་འགའ་རང་པོ་ནས་རྟོགས། དེས་འགའ་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་

༡༢། །པས་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་འདྲུག་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་དྲང་པོར་གྱེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བའི་ལུང་ལའང་
དྲང་དེས་གཉིས་ཡོད་པ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞག་གྱེས་པར་བྱས་ཏེ་མདོ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤུད་དོན་ནམ་བཤོད་བྱ་ཅན་རྒྱུ་ལ་བྱ་བ་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདྲ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་
རྟོགས་ནས་དེའི་གདུལ་བྱ་དག་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་བཤོད་བྱར་བྱས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ཉིད་དེས་དོན་ཡིན་པར་གྱེས་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ། གོང་གི་དེགས་པ་རྒྱུ་ལས་
ཁེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འབྲད་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གཅེར་བུ་བ་རྒྱུ་ལ་ནི་འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུག་དང་འཁོར་ལོ་དང་། ཅུ་དང་རྩ་མ་ཐན་ལ་སྟགས་པ་དག་ལས་བུམ་
པ་འབྱུང་བ་ན། རྩ་བུམ་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བའི་བྱིར་བདག་ལས་སྟེ་ལ། རྩ་མ་ཐན་གྱི་བྱ་བ་སྟགས་གཞན་དུ་བྱུར་པ་དག་རྩ་བུམ་གྱི་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བས་ན། གཉིས་ཀ་ལས་
སྟེའོ་བྱེ་རོལ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྟེའོ། །དེ་ལ་སྟོག་སྟེ་གང་ཟག་དང་བདག་དང་། དབང་སྟགས་སྟོག་མིན་པ་དང་། མདོར་མཐོང་དེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བསྟོག་ཆོས་

མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་། འཆལ་བྱིམས་འགོག་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་གིང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པ་འདྲ་བའི་ལྷགས་ཏེ་ཆོག་གི་དོན་དགའི་རྒྱུ་བཞག་
 བྱས་ནས་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྒྲིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལོན་པའི་བྱིར་བདག་ལས་སྐྱེས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྒྲིག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་པ་མ།
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་སྒྲིགས་གཞན་དུ་ལྟར་པ་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའོ། །དེའི་བྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་གཅིར་བྱ་བ་དག་བདག་གཞན་གཉིས་
 ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་དོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་གྲང་གི་བྱིར་ན། གོང་དུ་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཟེན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཅིག་ཆར་ཡང་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་གྲང་བྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན། ཉིལ་གཅིག་འབྱུ་མར་
 འབྱིན་རྒྱས་ན་མང་པོས་ཀྱང་འབྱིན་ལ། བྱི་མ་རེ་རེ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པས་མིང་པོས་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ལ་སྒྲིགས་སྒྲིག་པ་རྫོང་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུང་འཕེན་པ་རྒྱ་མེད་དོ་བོས་

[illegible]

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནི་རྒྱ་མིད་པས་དེའི་འབྲས་ལུ་འཇིག་རྟེན་གྱང་ཡོད་མི་རིགས་པས་རྣམ་མཁའ་ཡི་ཡུལ་ལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་བར་མི་རྣམས་པ་ནི་བཞིན་ཆོས་
 གུན་གྱང་གསུང་དུ་མིད་པ་ཉིད་ན། དེ་ལྟ་མིན་པར་གྱིན་དུ་ཆེས་བགྱའི་འཇིག་རྟེན་འདི་མདོན་སུམ་དུ་དབང་པོས་འཇིན་པ་འདར་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲོ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོན་པོ་ལས་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་
 འདི་ཡང་རྒྱ་ལས་ཕྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེས་པར་གྱིས་གིག། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མིད་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པའི་སྒྲོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མིད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པར་
 སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཞི་སྟེ་ས་རྒྱ་མི་རྒྱང་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱུང་པར་ལས་པདྨ་དང་བལ་པོའི་སེའུ་སྟགས་
 དང་མ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སྟགས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེར་མ་ཐད་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་དཔྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྟེས་ཏེ། རི་རྩར་ཆང་ལ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ལྷད་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་བྱུང་པར་ལས་
 སྟོག་ཆགས་རྣམས་སྟོས་པ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་སྟོས་འབྱུར་གྱི་རྣམ་པ་སྟེས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱར་རྒྱར་པོ་སྟགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་སྟེ་སྟེ་ཡལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་གུན་

༡༡། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཚེ་སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། ཅི་ཙམ་དཔང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །
བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྤྱུས་པ། །དེ་ནི་རྒྱུ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །
སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །
དེ་ལྟར་ན་དེས་མེད་འགལ་བྱེད་མེད་པས་དེས་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་པོ་དང་དེས་མེད་མེད་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་མེད་པའང་ཉམས་སོ། །མཐོང་སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །
ཅི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །

འཕྲུག་པོ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཉིད་རྩ་ཡོད་པ་དེས་ནི་རྟེ་ལྷ་རྩ་གིན་རྩ་པ་ལྷ་ཡི་མིག་གི་ལྷོད་ལུང་རྩ་ལྷ་རྩ་པ་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དྲག་པར་རྟོགས་པར་འཕྲུར་རྟེ་རྟོགས་མི་ཤིང་ལ། ལྷ་བད་དང་ལྷ་གཉིས་སྟོགས་མཐོང་
 པའི་རབ་རིམ་ཅན་མིག་མི་དག་པ་དེས་གཟུགས་གཞན་མཐོང་བའང་ཡིད་ཆེས་སུ་མི་རུང་བ་ལྷ་རྩ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྷོ་དེ་འདྲ་བ་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ལྷེན་ཅི་ལོག་རྩ་ལྷགས་པའི་ལྷོ་ཡིན་པར་ལྷ་པ་པ་
 དང་། དེའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པ་ལྷོད་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་འདིར་འཕྲུར་བ་བཞི་པོ་ཅན་རྩ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་འདི་ནས་པ་རོལ་དང་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་རྩ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱང་འཕེན་པ་བདྲག་ཉིད་ནི་གེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལྷེན་ཅི་ལོག་རྩ་ལྷ་པར་རྟོགས་པ་ལྷེ། ལྷ་རྩ་འདེབས་དེ་ཡི་ལྷ་པའི་རྒྱལ་པའི་རྟེན་རྩ་ལྷ་རྩ་རྒྱ་དང་འདྲ་བའམ་མཆོངས་པའི་ལུས་དྲང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷེར། ལྷ་
 གི་ཚེ་སྟོགས་འཕྲུར་བའི་བདྲག་ཉིད་བདེན་མེད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་རྩ་ལས་ལེན་པ་དེ་ཚེ་ལྷ་པའི་རྒྱལ་པའི་རྟེན་མཆོངས་ལུས་དྲང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། གེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལྷེན་ཅི་ལོག་རྩ་ལྷ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་
 གེས་བྱ་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ལྷོ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་མེད་པར་མཐོང་བ་ལྷེ་དེ་ལ་ཅིའི་ལྷེར་ལྷེན་ཅི་ལོག་རྩ་ལྷ་ཞེན། ལྷ་རྩ་འདེབས་དེ་ཡི་ལྷ་པའི་རྒྱལ་པ་ལྷེ་དེ་

༩༩། །ཡང་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྗན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇིག་རྟེན་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལྷ་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལྗན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པའོ། བེ་ཚོམ་གྱིས་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་ཕྱིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱུར་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ། འབྲུང་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་། དེ་ཡི་ལྷ་པའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྗན་པ་ཡིན་རྟེ། དེའི་སྐབས་ནི་གཉིས་རྟེ། གཅིག་ནི་འབྲུང་པའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་དང་། གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་གྱུར་པ་འདེབས་པའི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་ཚེ་འབྲུང་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་རྟེ་འབྲུང་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་དཔེ་མ་གྱུར་པོ་སྟུང་ན། ལྷ་པ་རྟེ། འབྲུང་པ་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གྱུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དངོས་མེད་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། དུས་དང་། རུལ་དང་། རོ་པོ་དང་། རང་བཞིན་སྒྲུབ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལའང་། རང་རང་གི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་གྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་

བཀའ་འབྲུང་པའི་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

དཔེ་སངས་རྒྱལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། སེམ་ཕུའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་སྟགས་གོང་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟགས་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་
 དཔེ་ཕྱིར་རོ། །བྱོད་ལའང་ཐལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྱུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ལོ། །རི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། སེམ་ཕུའི་རང་བཞིན་
 དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྟན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཆོ་མི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་
 བ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ སེམ་ཕུའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་རྟགས་དང་དཔེ་ནི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། །འདིར་རང་ནི།
 འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་འཁེབ་པ་ནི། སེམ་ཕུའི་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་ནི་
 རྒྱུད་ན་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་བདེན་པར་བསྐྱུང་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ས་རོལ་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅེས་དམིགས་པས། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ད་ལྟའི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་

༡༩། །ཕ་རོལ་མེད་པར་དམིགས་པས་སོ། །རང་གིས་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རི་ལྷར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་
ལུང་། རྒྱུད་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ལ་མེད་པར་འཇིན་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་
པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་སྒྲིལ་
ལོག་པར་ལྷ་བ་ཡིན་པར་དང་། ཡང་དག་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལྷ་དང་། ཆད་ལྷའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་སྒྲིལ་བའི་དུས་ལུང་བདེ་ལྷག་པ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་པ་རིགས་
འགྲོའོ། །གཉིས་པ། འབྱུང་བ་དེ་དག་རི་ལྷར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྷར་བསྐྱེད་ཟེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་རང་དང་གཞན་ལས་སྒྲིལ་བ་དྲུང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲིལ་བ་དྲུང་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིལ་
བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་ཕྱན་མོད་དུ་ནི་བཀག་ཟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྒྲུབ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཀག་པའམ་མ་བསྐྱེད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྷ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྷར་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཕྱི་

མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་ས་བྱུང་བ་དེ་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་བདུག་དྲང་གཞན་དྲང་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་སྟོན་པར་སྒྲིབ་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྒྲོང་དང་། སྒྲུང་གཞི་མེད་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་རྒྱལ་དང་། དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བར་སྒྲོ་སྟགས་མངོན་སུམ་དུ་ཅི་ལ་སྒྲུང་སྒྲིབ་སྒྲིས་པས་སྒྲོ་བེར་ན། སྒྲོ་སྟགས་དེ་རང་བཞིན་མིན་ཀྱང་རྫོངས་པས་བསྒྲུད་པས་དེར་དམིགས་ཀྱི་མ་དུག་པ་དང་བྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས། གང་གིས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་ཆར་སྒྲིན་ནག་པོའི་ཆོགས་དང་མཆོངས་པའི་གདི་ལུག་སྒྲུག་པོ་སྒྲིབ་ཀྱིན་དུ་འབྱུག་པོ་ཞིག་འཛིག་དེན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདི་ལུག་གིས་བསྒྲིབས་ནས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལོག་པ་དྲག་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དཔེ་རྒྱུ་

ཕྱིད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པར་མ་ཟད་རྟེན་འབྲུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་བཟང་པོ་ནི་མས་སྐྱེན་པ་སྐྱུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིས་ལས་འདྲ་ཕྱིད་དག་གྱུར་མི་ལེན་པར་དེ་ལོའི་ར་བ་ལས་
 གོ་ལ་ལོ། །འདི་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེས་འབྲས་ཕུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེད་པའི་དུས་ནིད་ནའང་། སྐྱེད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་སྐྱེད་ནིད་ཁོང་དུ་ཁྱུད་ནས་གོ་ལ་གྱི་དེར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་ཕྱར་མི་ཞེན་ནོ་ཞེས་གནས་
 ལྷགས་ཏེ་ལྷ་བཞིན་མཐོང་པའི་སྒོ་བཟང་པོའི་ནི་མས་དངོས་འཛིན་གྱི་སྐྱེན་པ་སྐྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི་མཁས་པ་དྲག་ནི་རྒྱ་འབྲས་དང་སྐྱེད་གཉེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ནིད་ཁོང་དུ་ཁྱུད་ཅིང་
 གོ་ལ་པར་འབྲུག་གྱི་གཏི་ལྷག་ཟད་ནས་གོ་ལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གཞི་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་ན་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཚུངསྐྱེད་ལ། ཚུང་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲལ་ཏེ་
 གཟུགས་ལ་སྐྱུགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་དུ་དེས་པར་མེད་ན། ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་མོ་གཟུགས་གྱི་ཕུ་རྟེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དྲག་མེད་པ་ནིད་དུ་འབྲུག་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཟུགས་སྐྱུགས་དེ་དྲག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས་ཚུང་པ་དེ་མ་དེས་པར་སྐྱོན་པ་དང་། དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྐྱོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱེད་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གྲལ་

[illegible]

དམིགས་མེད་དང་། སྤང་དོར་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། གུན་རྩོལ་སྤང་ཚུལ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཤེགས་ག་ལ་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་སྤང་དོར་དགག་སྤྱུང་སྤྱུ་ཚོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་སྤྱུ་སྤང་ཡང་། སྤང་བ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དམིགས་མེད་ཡང་དག་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོའོ། །གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩི་དང་གིས་འཇུག་སྟེ། མངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་པའི་ན་
 རོ། །ཐ་སྤྱང་དུ་དགོ་སྤྱུང་སྤྱིག་སྤྱིང་སྤང་དོར་བྱེད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ལ་སྤང་དོར་དང་དམིགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་ལ་དེ་དག་དམིགས་སྤྱུ་མེད་པས་ཐ་སྤྱང་དུ་དམིགས་པ་དང་སྤང་དོར་གང་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན། གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་མེད་སྤྱུ་ཐ་སྤྱང་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྒྱུ་མས་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་
 ཅན་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོར་། དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་སྟགས་འབྱུང་བའི་ཤིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་སྤྱུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྤྱང་དུ་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་གང་
 རུང་མེད་པར་ལྟོགས་གཅིག་དུ་གྱུར་ན། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐ་སྤྱང་དམིགས་པ་པའི་ན་གཉིས་ཚོས་མེད་པའི་དམིགས་མེད་མི་སྤྱིད་པས་དོན་དམ་མེད་པར་འགྱུར་

༡༡། །རོ། །ཡང་ན་གནས་ལུགས་གནིས་ཚོས་གང་ཡང་མེད་པའི་དམིགས་མེད་བཞིན་ཐ་སྐྱད་གནིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་བར་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གནིས་སུ་མེད་ཀྱང་གནིས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། གནིས་སུ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པར་སྒྲུང་བ་གནིས་འགལ་མེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་བདེན་གནིས་སུ་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཕྱེན་ནས་བསྐྱུན་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་སུ་སྒྲེགས་སོགས་ལ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་བདེན་གནིས་འགལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས། དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་མི་རུས་པར། བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དུ་བརྒྱུད་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། གནས་ལུགས་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་མིན་པར། དངོས་མེད་གྱི་ཕྱི་བྲག་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་མེད་དགག་ལ་གནས་ལུགས་སུ་རྒྱུ་ལ། བདེན་གྲུབ་ནི་བདེན་པ་གནིས་ཆར་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་འགོག། །ལུས་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་མེད་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་དྲིས་ན་ལུས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ལུས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་རུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེས་གོ་མི་ཆོད་པར། བདེན་གྲུབ་ལོགས་སུ་ཕྱི་བས་ཅི་ཕུ་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཆོད་མི་རུང་བར་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་ན། ལུས་པ་འང་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

དམིགས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་མོད། འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད། བདེན་གྲུབ་དེ་གཉིས་ཆར་མེད་པས་
 གཞལ་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་བྱལ་དུ་ལུས་པ་དངོས་སུ་འཕྱེན་པས་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཚད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བས། བས་ལེན་དང་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ལུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་མར་འཕྱེན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་དངོས་མེད་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ལམ་དེས་ཐམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ངེས་པར་རི་ལྟར་འབྱུང་། མི་རྟོག་ཡི་གེས་རི་ལྟར་འབྱུང་གཉིས་སྟངས་རི་ལྟར་རྒྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གནག་རྩ་རི་རྩས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་གྱི་རྟོགས་པ་ཐབ་མོ་འཕགས་པའི་སྟོང་ལུལ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཁྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནག་རྩ་རི་རྩས་སྟོང་པར་གེས་མོད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་
 མེད་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། འགལ་པར་དོགས་པའང་མི་ཐ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་སྟགས་མི་སྟངས་པར་ཐལ་པ་འཕྱེན་པ་དང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཆེགས་དེ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་

ཆེ། །པོ། གཤམ་ཏེ་མྱི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟེེ་གོང་ཁྱེར་བཅུ་ལ། མྱི་ག་རྒྱུ་ཏེ་རྒྱ་དྲུང་མི་ག་འབྲུལ་གྱིས་མྱེས་པ་བྱུང་མེད་མོགས་དང་གཞུགས་བརྒྱན་པ་བྱུང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མོགས་དང་། བྲག་ཆ་དང་
མྱེས་པ་མོགས་ལ། མྱི་མེད་དེ་ཕོད་པ་མིན་པར་མཐོང་ན་ཕོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཆོངས་གྱུར་། དངོས་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་རྒྱེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེར་འབྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་མོ་གསལ་གྱི་བུ་ལྟར་དེ་མི་རྒྱུར་བར་འབྱུར་དགོས་སོ།
གཉིས་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཞུགས་བརྒྱན་མོགས་འདྲི་རྒྱེ་ལྟར་ཡང་མྱི་བ་མེད་གྱུར་། མོ་གསལ་གྱི་བུ་ལྟར་གང་ཁྱེར་འཇིག་རྟེན་གྱི། མཐོང་བའི་ལྷལ་དུ་མི་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲུབ་པ་འདྲི་
མ་དེས་པ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མྱི་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པར་སྟོན་པ། མྱི་བ་མེད་གྱུར་སྒྲུབ་པར་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མྱི་བ་མེད་པར་བརྒྱན་པ་དངོས་དང་། ལྷལ་
གིས་གྱུར་དེ་ལྟར་བརྒྱན་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། མོ་གསལ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མྱི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་དུ་འདྲེལ་ཕོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲེལ་གཞུགས་མོགས་དངོས་པོ་འདྲི་གྲུན་གྱུར་
རང་གི་པོ་པོ། ཉིད་གྱིས་མི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆར་དུ་མ་མྱེས་སོ། །འདྲིར་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་ཐ་སྐྱད་གྱི་བུམ་མོགས་དང་མྱི་བ་མོགས་རང་གི་པོ་པོ་སྟེ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་

མཐོང་དུ་གཞིགས།

གྱི། འདི་ལ་བདེན་གྲུབ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པར་གོ་དགོས་ན། མོ་གསལ་ལུ་ལྟར་རང་རང་ངོ་བོས་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། མོ་གསལ་ལུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི། མོ་གསལ་ལུ་འཇིག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་དཔེར་མ་བུས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ན་དོན་དམ་ཞེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་བཀག་པའི་སྟེང་པ་ལྟར་ཆད་ཞིག་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་རྣམས་བཞག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཀག་པར་འགྱུར་སྟུང་ན། ཐ་སྙད་བཀག་ཅིས། མེས་གིང་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྟེང་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་དེ་ཡན་ཆད་ཐ་སྙད་སྟེང་པ་ལྟར་ཆད་དགོས་ན། ལུས་མོགས་ཐ་སྙད་འདི་རྣམས་དབྱུད་རྒྱུ་མ་དབྱུད་རྒྱུ། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་པར་གནས་སུ་ཐེན་གྱིང་། དེ་ལྟར་སྟེང་པ་ཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཉིད་
འབྱུང་གི་སྟེང་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ལྟུན་མ་ཆད་པར་སྟེང་ལ། ད་ལྟ་ཐ་སྙད་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་བྱེད་དང་ལྟོ་བ་མོགས་གྱི་ཆར་བྱེ་སྟེ། དུལ་བྱ་རབ་གྱི་སྟེ་ཞིང་དབྱུད་ན། ཡན་ལག་ཅན་
དང་ཡན་ལག་གི་ཆ་གསལ་ལུང་ཟད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉིད་སྟེ་མེད་པ་ཞིན་ལུས་པར་སྟེང་པ་མེད་མི་འགོ་བ་འདི། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེང་པ་ཞིན་སྟེང་པ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་ཡིན་པ་དེས་ཐ་སྙད་གྱི་རང་
པ་ཞིན་གསལ་པར་བུས་གྱི། ཐ་སྙད་གྱི་སྟེང་པར་བཀག་པ་ལུང་ཟད་མེད་པར་མཐོན་ལུས་གྲུབ་ན། འདི་ལ་བརྟག་པའི་དོན་དཔྱད་གྱིས་དབྱུད་ཆེ་དགག་ལྟ་གཞན་ཞིག་སྟེང་པར་བུས་པའི་སྟེང་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པས་

༡༩། །དགག་ཕུར་མ་ཕུས་པའི་ཐ་སྐད་ཕུམ་སྟགས་རང་ངོས་མི་སྟོང་པའི་སྟངས་པ་གཉིས། ཕུམ་པ་སྟུམ་ཕུས་སྟོང་པ་དང་། བ་ལང་གི་རུ་རི་པོང་གི་རུས་སྟོང་པ་ལྟར་ཚོས་ཐ་དད་གཞན་གཉིས་སྟངས་ཕུད་ཕུད་ཀར་
 བག་པ་སྒྲིལ་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་གིས་ཚོགས་པ་ཅུམ་ལ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཐུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྟུབ་དང་སྟུ་གྲགས་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོན་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚོད་གདའ་སྟེ། འདི་
 པའི་ན་པ་སྟོམས་པས་སྟེ་ནང་གི་ཚོས་རྒྱུམས་ལ་དངོས་འཛིན་ནི་གཞིག་མི་རུས་པས། ཚོག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱལ་ལམ་ལ་ཐན་པ་ཞིག་བཟུང་ན་ལེགས་འདུ་ཡང་། སོ་སོ་རང་རང་གི་ཕྱགས་
 ཅིང་ཕྱིས་སྟུ་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག་ །འོན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཕྱད་པར་གཏན་སྟུར་མི་རུང་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་དགག་ཕུར་སོང་པ་སྟགས་གཏན་བཟོད་མི་རུང་ཞེས་དཔུམ་སྟུ་བ་སྟུས་ཀྱང་སྟུ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟུར་ན་གོ་
 བདེ་བ་སྟགས་གྱི་སྟུབས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཕུམ་པ་ཕུམ་པས་མི་སྟོང་། ཕུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྐད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་། གཞན་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་ཞེས་དམིགས་བསལ་ཏེ་བཟོད་ཚུལ་
 འདིས། བདེན་སྟོང་གི་ཐ་སྐད་སྟུབ་པའི་སྟུབས་སྟུ། ཕུམ་པ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྟུར་པའི་སྟུབས་ན། སྟོང་གཞི་ཕུམ་པ། དགག་ཕུ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསམ་འདུག་ཀྱང་། ཐ་སྐད་སྟུབ་ཚེ།

རི་པོར་རྩ་ཚེས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཚེག་གི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་གྱི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེག་གི་
 བཅད་དེས་གཞན་སྟོང་ལྟ་བུར་སྒྲས་ཀྱང་དེ་ཙམ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་རོ་པོའི་སྒོ་ནས་དབུ་མའི་གཏན་ཚེགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐ་སྟོད་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་མས་རང་སྟོང་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་བཟུང་ན་གོང་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དུ་མ་འབྱུང་བས། འདི་ལྟ་བུ་ཚེག་གི་འཕེན་སྟོང་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་པ་ལྷོ་གཞོལ་བ་རྒྱུ་མས་གྱིས་བསམ་བྱ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གནད་མདོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སྒྲིབ་སེལ་གྱིས་ཚེས་གྱི་འཕོར་ལོ་བསྟོར་བ་ན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྟེས་པ། །རང་བཞིན་སྤྱད་ན་འདས་པ་ཡི། ཚེས་རྒྱུ་མས་མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱིས་བསྟན། ཅིས་གསུངས་པ། དེ་ཡི་བྱིར་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སྟོན་པས་དངོས་པོའི་ཚེས་རྒྱུ་མས་ཀྱང་། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོངས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་གསུངས་པར་གྱུར་པ། དེ་ཡི་བྱིར་དུས་རྟག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་ཀྱང་སྟངས་པར་མི་འགལ་བོ་ནི། གང་བྱིར་བྱི་མདོ་སྟགས་དངོས་སྟེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་བུམ་པ་དང་ནགས་ཚལ་སྟགས་འདི་དྲག་ཁྱེད་གྱི་ལྷགས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་

༡༡། མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་རྒྱུ་གཤམ་པར་ཡོད་པ་ནི་བཞིན། རྟེན་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ན། མོ་གསུམ་
 བྱ་དང་མཆོངས་པར་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་པའི་གདགས་གཞི་རྒྱལ་རྒྱས་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྒྲུལ་ན། ལུས་པ་ནི་དེ་བརྒྱད་མིན་པས་ལུས་པ་རང་ལ་མི་པན། རྒྱལ་
 རྒྱས་ཀྱང་དབྱུད་ན་མི་གྲུབ་པོ། །ཡང་ལུས་སྟགས་ལ་སྒྱུར་གཞི་ཡོད་པས་ཁྱོད་དང་མི་མཆོངས་སྒྲུལ་ན་ཡང་མིན་ཏེ་དེའི་སྒྱུར་གཞི་རྒྱས་སུ་བརྒྱུབ་པར་མི་རུས་ཏེ་རྒྱལ་སྟགས་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །འདི་རྒྱམས་ལ་གོ་བ་
 དཀྱིས་ཐུན་པ་ཆགས་ན། སྒྱུར་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྱུར་སྒྱུར་བྱང་འདུག་གི་གནད་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ་བས་ཤིན་དུ་ཅུད་ཆོད་ཅིག །ཡང་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་མི་འགལ་བར། གཞི་གཅིག་ལ་ཐ་སྒྱུད་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཐ་སྒྱུད་དུ་ལུས་སྟགས་སྒྱུར་བའམ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲུས་ཀྱང་ཁེགས་མི་རུས་ལ། དེ་དོན་དཔྱོད་གྱིས་བཅའ་ཏེ་རྟེན་དོན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པས་མེད་པ་མི་འགལ་བ་དངོས་
 པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་འཆར་མ་རུས་པའི་སྒྱུར་ཉིད་སྒྲུབ་དག །གཞི་གཅིག་གི་སྒྱུར་དུ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་

ཡོད་མེད་འགལ་བར་འཛིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་པམ་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་འདྲ་རུང་སྒྲུལ་ནས། ཡོད་ལྟ་བུམ་པ། མེད་ལྟ་བུདེན་གྱལ་ཡན་གར་བ་ཞིག་འཛིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་གང་
 མེད་པ་དང་། གང་ཡོད་པ་པམ་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བ་ནི། རི་བོང་རྩ་དང་བུམ་པ་བཞིན་གཅིག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའོ། །དེ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ་ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་མེད་པ་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་ལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་རུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་ན་དོན་དམ་པར་མེད་ཚད་ཐ་སྙད་རུ་ཡང་མེད། ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། དོན་དམ་དཔྱད་པས་དགག་བྱའམ་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ། ཐ་
 སྙད་རུ་མེད་པའི་རི་རྩ་ལོགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་གྱུང་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཆེས་འགལ་བར་འགྱུར་ནའང་། དོན་དམ་དཔྱད་པས་དམིགས་སུ་མེད་པར་
 བསྐྱབ་བྱ། ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤང་བ་བསྐྱབ་མེད་འདི་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་རུ་མེད་པ་རི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་ལུ་ལོགས་ནི་ཐ་སྙད་རུ་མེད་པར་གྱལ་བེན་པས། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་མེད་པར་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་
 བྱ་མིན་ཏེ། དོན་དཔྱད་མེད་གྱུང་དེ་གྱལ་བེན་ལ། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ལྟག་པོར་སྐྱབ་རུ་ཅིའང་མེད་པས་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་ལུ་ལ་མིན་ནོ། །བུམ་ལོགས་ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གཅིག་རུ་བུམ་ལོགས་ཀྱིས་

༡༡། །དཔྱད་ན་རྣལ་ཙམ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་མ་རྟེན་པ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དམིགས་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པཞིན་ཐ་སྟོན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུ་མེད་ཙམ་སུས་ཀྱང་མི་ལོགས་པས། ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རིགས་པ་མི་སྤྱིད་པས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒྲུག་སྟེ་སྒྲུ་མི་རུས་པ་ནི། ཚོལ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྒྲུང་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་སྒྲུང་། སྒྲུང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་གར་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཚོས་རང་དོས་ནས་མ་སྟོང་པ་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོང་རྣལ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོན་ལུལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲུམ་སུ་མེད་པ། གནག་གི་རྩ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟོང་རི་བོར་རྩ་མེད་པ་ལྟ་སུས། ཀུན་རྟོབ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པའི་གོ་ག་ལ་ཚོད། ལུམ་ཡོད་དང་། དེ་ལ་སྒྲུམ་མེད་དང་། གནག་རྩ་ཡོད། རི་རྩ་མེད་པ་གཅིས་ཀ་ཀུན་རྟོབ་དཔྱོད་པའི་ཚོད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་སྒྲུམ་མེད་ལོགས་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ལུམ་པ་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡིན། ལུམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅིས་མིང་བཏགས་པ་ལས། ལུམ་པ་དམིགས་ན་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་།

མཛེས་པ་ལྟར་ལྟོས་པར་

བདེན་མེད་མི་འགྲུབ། བདེན་མེད་གྲུབ་ན་ལུས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་ན། འདི་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་བྱེད་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་དཔྱད་མི་དགོས་པར་ཐ་དཔྱད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་ཅི་ཞེས་བྱ། དོན་དཔྱད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་ལུས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་རི་ལྟར་
ཞེས། མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅི། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་ལུས་པ་མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ཐ་སྟོན་དུ་དམིགས་པའང་མི་སྟོང་དོ།
དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ཐ་སྟོན་དཔྱད་པས་རི་རྩ་མེད་པར་གྲུབ་པར་ལྟར། ཚས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྟེ་མ་སྟོང་། དེའི་ཕྱིར་འགག་མ་སྟོང་སྟེ། རི་ལྟར་ཡོ་ནས་མ་སྟེས་པར་རྟོགས་ཀྱི། ཐ་སྟོན་དུ་སྟེ་ཞེས་པའང་མི་དམིགས་
ཏེ། དམིགས་ན་སྟེ་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་སྟོང་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཚས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་
སྟོང་བཞིན་སྟུང་བས་སྟུང་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟོར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆར་བརྟུང་ལ། སྟུང་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ཚས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྟོན་རྟོག་འབྱུང་གི་སྟུང་བ་རྣམས།

༡༢། །རང་གི་རོ་བོ་དཔུང་བཟོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གྱུ་བ་ལ། ཐ་སྟོང་དུ་བུམ་སོགས་རང་གི་རོ་བོར་སྟོང་བ་དེ་དཔུང་རོར་མ་གྱུ་བ་པས། རོན་དམ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲི་དཔུང་པ་བོར་ནས་མ་བརྟག་མ་
 དཔུང་པའི་རོར་སྟོང་བ་བཟོག་དུ་མེད་པས་སྟོང་འདྲུག་དུ་གྱུ་བ་ལ། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་རང་གི་རོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དང་། རོན་གཞན་ཐ་སྟོང་དུ་མེད་པའི་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྟོང་བ་གཉིས། སྟོང་སྟོང་རམ་སྟོང་སྟོང་ཚུལ་ཚུལ་
 དང་ཡིན་པས། བུམ་པ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བཞིན། ཚུལ་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལ་སྟུར་ནས། བ་ལང་རུ་སྟོང་དང་། རི་བོར་རུ་སྟོང་སྟོང་དུ་སྟུར་བ་སྟོང་
 བའི་སྟོང་འདྲུག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་སྟོང་བཞིན་སྟོང་པའི་རོན། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སོགས་བཞི་བོ་དེ་བུམ་པའི་སྟོང་དུ་ལོར་མི་ཤྲོད་པར།
 བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལོར་བར་རིགས་ནའང་། བདེན་གྱུ་བ་གཞི་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་སྟོང་བ་རི་སྟུར་ཡོད། དེ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཐེར་ཚད་སྟོང་པ་རྒྱུད་པ་སྟོང་པ་དང་། བ་སྟུང་བ་དང་། སྟོང་ཚ་ཐེར་ཚད་སྟོང་པ་དང་། བ་སྟུང་བའི་སྟོང་
 རྒྱུད་གི་མཐར་སྟོང་པས། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་མིན་པར་

2000

[illegible]

༡༡། །གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཡང་དེ་ནི་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་ན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ལ།
 རྟེན་འབྱུང་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ནས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གོ་བ་གནད་དུ་འདྲོང་བ་གལ་ཆེན་ཤོད། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་མི་གཞོན་པར་ད་ལྟ་སྐྱོང་བཞིན་དུ་སྐྱུང་
 པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱར་མི་སྐྱོང་པར་ད་ལྟ་དཔྱད་པས་ཐོ་བས་བུམ་པ་ལྟར་སྐྱོང་སོང་ན་སྐྱར་སྐྱུང་མི་གེས་ཀྱང་སྐྱུང་བཞིན་པ་འདི་སྐྱོང་། སྐྱོང་བཞིན་དུ་སྐྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
 འབྱུང་དོ་ཞེས་རིགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དཔྲོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བས་ན། བདག་གཞན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་པ་དང་དཔྲོས་དཔྲོས་མེད་རྟག་ཆད་སྟགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་རྟག་བརྟག་པར་མི་རྟུག་པ་ཡིན་པ།
 དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། མཐར་འཇིག་གི་ལྟ་བུ་ངན་པའི་དུ་བ་མཐའ་དྲག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་དཔྲོས་
 བཟུང་བ་ལ། དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་ཐུ་དཔྱད་པ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྣམས་ལྟོག་པའི་ཐུ་མཚན་དང་། ཐུ་མཚན་དེ་ལྟར་གྱིས་རྟོག་པ་ལོག་པ་དེ་དཔྱད་པའི་འབྲས་

ལུར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ལྟར་མེད་པར་ཡོད་ས་སུ་དབྱུང་བ་ཞིན་པ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་དཔེར་ནི། ལུད་གྱིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཆོས་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་གེས་པ། མོ་མོའི་
 རྩེ་པོ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ས་བཅིངས་གིང་། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འཛིན་སྤང་གི་ཡུལ་མ་ཡུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་རྣམས་ཡོག་པར་གྱུར་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་མིག་སྟོན་
 བསྟུན་པས་རབ་རིབ་སངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེད་པ་ལ་སྟོན་མེད་པས་དབྱུང་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དབྱུང་དགོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་གིན་དུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་རྩེ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དེ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡༡། ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱུང་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་ཉིད་མིན་པ་གཞན་གཞུང་རྣམས་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཚུགས་མི་བྱུང་པར་སྟུང་
བས་མུན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། གཉིས་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོགས་བསྟུངས་ནས་འདི་ནི་ང་ཡི་འོ་ཞེས་མེད་དེ། གང་གིས་ན། གང་ལ་ལྟ་བའི་ཁས་ལེན་དངོས་པོར་དམིགས་
པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་མཆོག་རྒྱ་ཆགས་གིང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྟུང་བ་སྟེ་བ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་སྟུང་བ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་རྟོག་པ་ད་དུང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དངོས་པོ་མེད་པར་
རྟོགས་ནས་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟོགས་གཤམ་ལ་ཡོད་དེ། སྟོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ལ་མེད་པའི་སྟེར་རོ། དེས་ན་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དྲུང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་
བ་ལ་ལྟུག་པ་གང་ཡིན་པའི་འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་སྟེར་དེ་ལྟའི་རང་སྟོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་གཞན་ལ་ཁོང་སྟོ་རྣམ་པར་བས་ལ་ཏེ། དོན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་
པ་ནི་སྟུང་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟོགས་སྟུང་པ་མེད་པས་སོ། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཐར་འདོད་གྱིས་ཐོག་མར་བདག་དགག་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་

म
४४४

2004

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲིལ་ན་འཆི་སོགས་སྒྲིལ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ནི་ད་དང་ད་ཡིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ། ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བར་
 གྲོ་སྟེ་སེམ་རབ་གསལ་པོ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། འཛིག་ལྷའི་འཇུག་པར་གང་ལས་གྱུར་ན་དེའི་དམིགས་པ་བདག་ནི་འཛིག་ལྷའམ་རང་འཛིན་འདྲི་ཡི་ལུལ་དུ་ཉོག་པར་བྱས་ནས། ཐར་པ་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིས་ལུལ་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་མ་བཀག་པར་དེར་འཛིན་མི་ཤེགས་པའི་བྱིར་རྒྱེད་ཞེན་ལུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་མྱིང་དུ་བདག་འཛིན་འཇུག་ལ་དེ་སྟུན་བྱུང་ན་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྲོག་གོ། །བདེན་
 འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་ནི། མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བདགས་པ་འབྱུང་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་སེམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་དེ། མ་རིག་བག་
 ཆགས་གྱིས་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིབ་མོངས་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཉོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སེམ་སྒྲིབ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།
 དེས་ན་ཐར་པ་ལ་གིགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཛིག་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གིགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་

༡༡། །རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་གཤམ་སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་བདག་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་
 གཉིས་། དང་པོ་ལ། བདག་སྤང་བ་དང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་སྤང་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་སྤང་གཅིག་བ་དང་གང་དུ་འང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོགས་སྤྱི་མའི་ལུགས་བརྟེན་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པས་གཤམ་བྱ་བམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཉེར་ལུང་འདོད་དེ། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སྟགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དུག་པོ་
 མི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྒྲིམ་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཟེར་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལུན་པ་ལྷེ་གཡོགས་དང་། སྒྲིང་སྟོབས་གསལ་ཡང་ངོ་། །དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་
 པ་གང་གི་རྟོགས་སྤྱི་མ་ལྟར་བའི་གནས་སྤྱབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་རྒྱལོ། །དེ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་དེ་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་སྟོ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁྱི་ལུལ་དང་། ཀང་གི་སྒྲིམ་བུའི་
 གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་སྟེ་སྒྲིམ་བུས་ལུལ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྒྲིང་སྟོབས་ཅན་དང་། ལུན་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལས་དེ་

བཀའ་ལ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིབ་

ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟོ།

ཙམ་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་སྟོགས་སྟོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་ལྟར་གདགས་པ་གཟུགས་སྟོགས་རེ་རེ་དང་གཉིས་ལ་སྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཞག་གོ། །སྟོང་སྟོངས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི། མིག་སྟོགས་དབང་ལྟ་
དང་། དག །ལག་པ། ཀྱང་པ། ཀུལ། འདྲིམས། ལྷོ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལུས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་གོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་
གྲོགས་ཕྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེས་སྟ། རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མིན་པ་གཙོ་བོ། རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མིན་པ་འབྱུང་ལྟ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དུག །རང་བཞིན་
རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན། གཙོ་བོ་དང་སྟེས་སྟ་རྟག་ཅིང་ནམ་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱས་ནས་སྟེས་སྟ་ཡུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཡན་གར་གནས་པ་གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་རྟག་ཅིས་གཙོ་
བོ་ཀུན་གཞི་ལ་སྟེས་རིག་གི་སྟེས་སྟ་ནི་ཡིད་སྟེས་ལ་ཟེར་ཏེ། ལྷོང་ལས་མཆེད་པ་སྟེས་ཙམ་རྣམ་རྟུན་པ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་ཡོད་དོ། །གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཟ་བྱ་སྟེ་བདེ་སྟག་སྟོགས་ལོངས་སྟོང་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གྱི་ཕྱིད་པ་པོ་མིན་པའི་བདུག །རྒྱལ་སྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་འགོ་འོང་སྟོགས་མེད་པ་ལྟ་སྟེ་གསུམ་རྣམས་གྱིས་བརྟགས་ཏེ། ལུས་ཕྱིད་ཡིན་པས་སྟོ། །བདག་

༡། །དེའི་དབྱེ་བ་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྲག་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྟགས་དགུར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བརྩུང་བསྐྱུམ་སྟགས་ཡོད་པ་དང་ལུས་ཐ་དང་ཀྱང་བདག་གཅིག་འདོད་པ་སྟགས་ལུགས་ནི་ཐ་དྲད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་མི་སྤིང་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་པོ་ལས་ཐ་དང་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཀུན་གྱང་འཛོམས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། དཔེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཡིན་དེ་སྟེ་བ་དྲད་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་སྟེས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། མ་སྟེས་པའི་བདག་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩུང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདུང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པར་ན་རུ་འཛིན་གྱི་རྟེན་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྩོལ་ཅན་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། མ་སྟེས་པའི་མོ་གཤམ་ལུ་བཞིན་ཡོད་མ་སྟེང་བ་སྟེ། ལུ་རྟེན་ནས་མ་སྟེས་པ་དེ་བཞིན། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནས་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །མ་སྟེས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཅི་ཡིས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་སྤིང་དོ། །གཉིས་པ། གྲང་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པ་དང་རྩུང་ཟད་མི་འདྲ་པའི་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཐུད་པར། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་

བདག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

2. 2. 2. 2. 2.

ལ། མུ་སྟེགས་པ་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་མ་སྟེས་ཞེས་པའི་གདན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་གཞི་དེ་མེད་པས་བདག་དེ་ཡི་བྱད་པར་གྱུན་གྱིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་
དགག་པ་ནི། ལྷ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་གྱུ་བ་ན་སྤང་པོ་ལ་མ་སྟེས་པར་བདག་འཛིན་རྣམ་པ་ལ་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། སྤང་
པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་སྟེས་པའི་བདག་དེ་ལྷ་སྤྱའཛིག་རྟེན་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། བརྟགས་པའི་བདག་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྷ་སྤྱི་རྒྱལ་རིག་སྟེ་ཤེས་སམ་འཛིན་པ་མིན་
པའང་བདག་སྤྱི་རྟེ་སྟེ་བདག་དུ་ལྷ་པའི་ཕྱིར་དེ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་སྟེས་པའི་བདག་དེ་འདྲ་བ་རིགས་ཤིང་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་རུང་ན། དེ་མིན་དེ་ལྷ་མཚན་གང་
གིས་ན་བདག་དེ་ལྷ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། མ་སྟེས་པ་སྟོགས་དེ་འདྲ་གྱུན་བརྟགས་ཡིན་པས་གྱུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་ལ་མི་དམིགས་པར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱིས་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དེ་སྤྱི་
དེ་ལ་མི་དམིགས་དེ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་མི་སྟེ་སྟེ་དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་རྟེན་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། མ་སྟེས་པ་སྟོགས་ཀྱིས་

༡༩། །ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་གསལ་ཏེ། གྲང་དྲག་དེ་རྒྱམས་ལ་སྒྲར་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་དུད་འགོར་ཡང་ཡང་སྒྱེས་ནས་ཆེ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ལུས་བསྐྱེད་པར་
 སྒྲར་པ་མིན་དུ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྒྱེས་པའི་དྲག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་འདྲི་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་ལ། རུང་འཛིན་དེ་དྲག་ལ་ཡང་འདྲུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་སྒྲར་པོ་ལས་གཞན་དུ་བྱུར་པའི་བདག་འགྲེལ་ཡང་མེད་དོ།
 གཉིས་པ་བདག་སྒྲར་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་སྒྲར་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་དག །དགོ་སྒྲོང་རམ་བྲམ་ཐེ་གང་སུ་དག་བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲར་པོ་སྒྲ་པོ་འདྲི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་སྒྲའི་དམིགས་པར་སྒྲར་ལྟ་འཛིག །ཡང་མང་བཀུར་ཁ་ཅིག་
 ནི། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། །མཐས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་གཅིག་བདག་ཡིན་ནོ། །མདོ་
 ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་བྱལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཅེས་སོ། །གོ་རམ་པས། འཛིག་སྒྲའི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་

བདུགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་ཚུགས་རང་ཆུད་པ་མཛ་ཆད་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཇིག་ལྟེ་དམིགས་པ་ལུང་པོ་ཡིན་གུང་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས། ལུང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བདུག་ལྟེ་དམིགས་པ་ནི་ལུང་པོ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟེ་དམིགས་པའི་རྟེན་ཏུ་ལུང་པོ་ནི། ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་གཅིག་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལ་བདག་ལུང་གཅིག་པ་
 འདོད་ཚུལ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། ལུང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་པོར་བདག་ལྟེ་དམིགས་པར་མི་འབད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་གསུངས་
 པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ལུང་གཅིག་པ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། ཚུགས་ལྟེ་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་པའི་སྒྲིན་སྒྲིལ་ལུང་པར་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་དེ་ཕྱིར་
 ལུང་པོ་དེ། ལུང་པོ་ལྷ་དང་ནང་གསེས་དང་སེམས་ཚེགས་ཏུག་དང་སྒྲིལ་ཅིག་གིས་དབྱེ་བས་མང་ཏུ་འགྱུར་བས་བདག་དེ་དག་གུང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། དེ་ཡང་འདི་མང་པོ་དང་དོ་པོ་གཅིག་པ་ཅུ་ལ་འཕེན་མི་བདུག་གུང་། བདག་
 ལུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་གུང་། དོ་པོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅུ་ཡིན་པ་རྒྱན་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་གུང་། བདག་ལུང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་

༡༡། །དབྱེར་མིད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ནས། དེ་འདོད་པ་ལ་བདག་མང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་བ་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ། ལུང་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
གསུམ་དེ་དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ལུང་འདས་བསྐྱལ་
པ་དོན་མིད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྩ་སྒྲ་ལྟར་ཞིང་སྟེ་ལུང་པོ་རྩ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་དེར་ལྟ་བུ་རྩ་སྒྲ་ལ་འཐུག་པས་སྟོ་མེར་
འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཕྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་མི་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ། སྟོན་གཞན་ཡང་ལྟ་རྟོག་འདྲ་ས་ཆོ་དེས་བར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་དེ་ལུང་པོ་རྩ་སྒྲ་ཆད་པར་འདོད་པས་སོ། །
དེ་མི་འདོད་དེ་བདག་ཆད་པ་ཆད་ལྟར་ལས་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ། ལྟ་རྟོག་འདྲ་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་སྒྲ་ཅིག་དྲག་ལ་ནི་ལུང་པོ་བཞིན་ཏུ་བདག་སྟོ་འཛིན་ཕྱོད་པར་འགྱུར་དེ། བདག་ལུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར་ན་སྟོ་བ་དྲན་ནས་བདག་ང་ལས་ཏུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་

བ་དང་འབྲས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་སྒྲིལ་འཛིག་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ལས་ཕྱིན་པོ་མེད་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་ཏེ་དེ་ཡི་འབྲས་ལུང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལས་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པས་འབྲས་ལུ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་ཏེ་ཡོངས་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་འདོད་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྒྲིལ་གི་ལན་དགག་པ། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་ཅིག་སྒྲིལ་གཞན་ཡིན་མོད།
 དེ་ཉིད་དུ་ཆུད་གཅིག་ཡོད་པས་ན་སྒྲིལ་དེ་མེད་ཟེར་ན། བྱམས་པ་ཉེར་སྒྲིལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི་སོགས་སྒྲིལ་རྣམས་པར་དཔུང་ཆོ་ཆུད་ལ་ཉེས་པ་རྣམས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྐྱུ་པ། དེ་ཕྱིར་ལུང་པོ་ལུང་
 སེམས་པོ་དག་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་པ། ལུང་གིས་ཀྱང་གསལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྟར་ལ་སོགས་ལུང་བསྐྱུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་བསྐྱུ་མིན་པ་བཙུ་བཞི་ནི། འཛིག་རྟེན་
 མཐའ་ལྟར་མི་ལྟར་སོགས་བཞི་དང་། རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གོངས་མན་ཆད་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི། ལུས་སྒྲིལ་གཅིག་ཐ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་བཅས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ནི་བདག་ལས་བརྒྱུ་མེད་
 བ་དང་། སྒྲིལ་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ལུང་པོ་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཆོ་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་དང་། ལུང་ན་འདས་པའི་འོག་ལུང་པོ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟར་ཆོ་ཞེས་

༡༡། །དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གོངས་པན་ཆད་མེད་དོ་ཞེས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ལུང་ཕྱོགས་སྟུགས་འདོད་པ་དང་། ལུང་སྟོགས་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ། ལུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་དངོས་རྒྱུ་མ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ལུང་སྟོགས་ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་མི་ཤེགས་པས་ཆགས་སྟོགས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་འཇམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན་སྟོགས་སྟུགས་ལྟོད་ཀྱི་ལུང་ན་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་སྟུགས་མཐོང་བ་ལ། ཏེ་ཆེ་རེས་པར་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལུང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་སྟུང་བས་སོ། །བདག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ལུང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་མིན་པར་ལུང་པོ་རང་ཡིན་ན་དེ་བདག་ཡིན་དགོས་པར་གྱུ་བ་སྟེ་ལུལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་ལས་འགོ་ས་མེད་དོ། །གཅིག་འདི་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ། ལས་འབྲས་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་བདག་གི་སྟུགས་ལུང་པོ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་བདག་གི་སྟུགས་སྟོགས་ཕྱིན་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ནང་ནི་སྟུགས་ལུལ་འདུག་ན་མི་རུང་སྟེ་བདག་གི་སྟུགས་པར་འདོད་དུ་འདུག་ཆོག་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པས་སོ། །བདག་མེད་མཐོང་བ་

འགྲེལ་བཤེས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

དེའི་ཆེ་རྒྱ་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ཡི་ཆེ་ན་བདག་རྒྱ་པའི་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་མི་རྒྱ་པའི་ལུང་སྟགས་དང་གཅིག་མིན་པས་ལུང་པོ་ནི་བདག་རྒྱ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཆགས་སྟགས་ཀྱང་མི་ཤྲོག་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་རྒྱ་ལ་འགྱུར་པས་རྒྱ་པའི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སྟགས་དེ་ལ་རྒྱ་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པ་ནི་གཟུགས་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེན། རྒྱ་པའི་བདག་ཙམ་ནི་དེའི་ཟ་བ་པོ་མིན་པས་རྒྱ་པའི་བདག་སྤངས་ཀྱང་། ད་ལྟར་འདྲོད་ཆགས་མི་སྤྲོད་ཏེ། ཟེའུ་འགྱུ་ལ་
 ལུ་གྲུག་མེད་ཀྱང་མངར་པོ་སྤྲོད་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་མི་རུས་པ་བཞིན། སྤྲོད་མཁའ་ནི་ད་ཙམ་པ་ཡིན་པར་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱ་པའི་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སྟགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཟུགས་སྟགས་ལ་
 དམིགས་ནས་བདག་རྒྱ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་འཇུག་ཕྱིར་དར་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པ་ཡང་། སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་ལུ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དམིགས་ལུ་ལ་མ་ལོག་པར་ལུ་ལ་ཅན་མི་
 ཤྲོག་པས་སོ། །ཁུ་ཡང་ནང་གི་སྒྲེས་ལུ་བདེ་བར་བུའི་སྒྲུམ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཛོད་ལས་ལུང་པོ་བདག་རྒྱ་འདྲོད་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་དོན་ལུང་པོ་བདག་རྒྱ་འདྲོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ།

༡༢༡། །རྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅེས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཚུགས་སྟེ་ལུགས་བཤོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ་ ལུང་ལས་
 གྲུང་གྲུང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ལུང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དག་གོ་ནིས་པའི་ལུགས་དག་སྟོང་དག་དག་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྟེ་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྟུང་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་བོ་
 འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟོ། །ཞིས་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དག་ག་ཏུ་གཅོད་ཚུགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་སྐབས་ཚུགས་
 ནས་ཡིན་ཏུ་ཚུགས་གྲུང་དེས་ཚུགས་སྟེ་འདོད་པ་ལ་མི་ཐན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ལུང་དེ་ནི་ལུང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་གྲུང་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་ལུང་པོ་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གྲུང་ཕྱིར་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་བདག་མིན་ཞིང་འདྲ་བྱེས་གྲུང་། བདག་མ་ཡིན་ལ་འདྲ་བྱེད་རྣམས་
 བདག་མིན་རྣམ་བྱེས་གྲུང་། བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་པའི་ལུང་དེས་ནི་ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ལས་

བཀག་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

وہابی

[illegible]

༡༡། །དགག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དཔེ་ཅན་བདག་ཀྱང་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པའ་གསུངས་པས་ཚེགས་ཅམ་བདག་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚེགས་པ་ནི་ཚེགས་ཅན་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་
 མེད་པས་མགོན་པོ་གསལ་ཡིན་ཚེགས་སྒྲུལ་ན། ཚེགས་དང་ཚེགས་ཅན་གཅིག་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚེགས་སེལ་བྱུང་གནས་པ་རྒྱུས། ཤིང་རྩ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་དྲང་བདག་མཆུངས་ཞིང་མདོ་ལས་ཀྱང་འདྲ་
 བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདྲ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚེགས་རྒྱུས་ལ། །
 བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྒྱུས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། མདོ་ལས་ལུང་པོ་ཚེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་གདགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་
 ཡི་ཕྱིར་ལུང་པོ་འདྲས་པ་ཅམ་པོ་དེ་ག་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་ནས་བདག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་བརྟེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ཚེགས་པ་ཅམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་འབྱུང་བ་
 དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན། ཚེགས་ཅམ་མིན་གྱི་ཚེགས་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱབས་བྱུང་བར་བ་ཞིག་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཚེགས་ཅན་ཆང་བ་ལ་ཚེགས་ཅན་མེད་ཅེས་སྒྲུ་མི་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

མ་ཇི་ཏ་གྲྭ་མོ།

རུང་སྟེ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་ཚོགས་ཅན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ། ཚོགས་ཅན་འགྲིགས་ལུགས་གྱི་དབྱིབས་ཁྱུང་པར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ་སྟེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གིང་རྟ་ལྟ་ལྟ་ལ་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱེད་ལ་གཟུགས་སྟགས་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་དྲག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། སེམས་སྟགས་མིང་བཞིའི་ཐུང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སེམས་སྟགས་དེ་དྲག་
ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་རང་དང་ཉེར་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་བྱ་ཐུང་པོ་
གཉིས་ནི་གཅིག་རུ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་རུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བྱེད་པོ་བདག་ནི་མེད་ལ་དེའི་ལས་སྟུབ་བྱ་བ་ཡོད་སྟུང་རུ་སྟོ་ལ་སེམས་པ་དེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མ་
ཡིན་ཏེ་གང་བྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པར་དེའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། དེས་སྟོས་པ་ཀུན་ཀྱང་དཔྱོད། གཉིས་པ་མདོ་ལས་བདག་བདགས་པར་གསུངས་པ་ལ། མདོ་ལས་ཐུང་སྟགས་བདག་རུ་མ་གསུངས་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་བདགས་པར་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་ལྟར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་དང་། རེ་རེ་བ་ཚོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་བདག་རུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་

༩༥

པ
འཕྲིན་གྱི་དགེ་ལྡན་འགྲེལ་

༡༩། །དམིགས་ལུ་ལ་དེ་སྒྲུབ་མ་ལྟར་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་སྤྱད་པས་ཡང་སྒྲུབ་མཁལ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་པོ་
གང་ཟག་དེ་ནི། །ཐམས་ཅད་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དུག་པ། མིང་ཉི་ལར་རྒྱ་པ་པའི་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་པས། བདག་དེ་སྒྲུབ་མེ། རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུ་ལྷན་མཁལ་པའི་ཞེས་པ་ལ། །ཐམས་ཅད་དྲར་ནི་མིག་སྟགས་ཀྱི་འདུས་ཉི་
རེག་པ་ཡི། རྟེན་དུག་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིར་བསྟན་ཞིང་། མེས་སྤར་མེས་སྤར་ཆོས་རྒྱུ་མཁལ་གདགས་གཞིར་ཉིར་བསྟན་ནས། དེས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་བདག་དེ་ནི་སྟགས་དེ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་པ་དྲར་།
དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུ་མཁལ་ཀྱི་ཆོག་པ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མཁལ་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཉི། དེ་རྒྱུ་མཁལ་བདག་ཏུ་མི་རྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མཁལ་དེ་ཕྱིར་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་དར་འཛིན་ལྷན་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུ་ལ་དམིགས་
པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དང་། དེའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་འཕྲོར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྟོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་དར་འཛིན་ལྷན་རྒྱལ་ཀྱི་རྟེན་
ནས་ལུ་ལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་པར་གྱུར་བའི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གེས་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ། ལྷན་རྒྱལ་དཔྱིས་ཀྱང་འཕྱིན་པར་གྱུར་ཞེས་སྟེ་པ་གེན་དུ་མཆོར་ཉི་པན་

བསལ་བར་བའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་
197

ཚུན་འཕྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཁྱིམ་རྒྱུ་གི་པའི་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། འདི་ན་གླུང་ཆེན་མེད་ཅེས་སྒྲུལ་ནས་དེས་སྤྱུལ་གྱི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་བསལ་ནས་
 སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པ་འཇུག་པོ་དང་པོ་དང་སྤྱོད་པ་འཇུག་པོ་འཕྲུང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། གྱི་མ་གཤམ་ལྷན་གཞན་གྱི་གནས་པོར་ཏེ་བཞུད་གད་གྱི་གནས་སུ་འཕྲུར་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་ལུལ་ཐ་དད་པས་སོ། །
 གཞན་ཡང་རྟག་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་གཤམ་པས་རང་འཛིན་ལྷན་སྤྱོས་མི་ལྟོག་པ་ལྟར་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་གུང་སྤྱང་བ་ཡིང་ཡིང་རང་སར་བཞག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ན་ལུལ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྤྱོས་
 གྱི་ཞེན་ལུལ་སྤྱན་མི་འཕྱིན་ཏེ་ལུལ་པའི་སྤྱུལ་པའི་ལུལ་འདི་ཆགས་སྤང་དང་ལན་གཞོད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཐ་གལ་གྱིས་མི་ལན་སྤྱང་བཞིན་པའི་རྟེན་འཕྲུང་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་
 རོགས་སུ་མི་འཛོལ་བ་འདི་གྱུ་འེ་ལུགས་སོ། །དེས་ན་ལུལ་པ་ལུལ་པས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ། སྤྱོད་ན་མི་སྤྱང་བ་མིན་ཏེ། སྤྱང་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། དཔྱད་ན་བཟོད་བྱལ་དམིགས་མེད་དུ་ཞིག་པས་སོ། །འདི་ཐལ་འཕྲུར་བའི་རང་
 ལུགས་དངོས་ཡིན། ལུལ་པ་ལུལ་པས་མི་སྤྱོད་ན་ལུལ་པའི་ལྟོ་ལྟེར་སོགས་ཐ་སྤྱད་དུ་འི་ལྟར་མི་གྱུ་བ། དེ་གྱུ་བ་གུང་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་མི་འདྲ་ན་འི་ལྟར་མི་འདྲ། དཔྱད་བཟོད་གྱིས་སོ་ཞེན་རང་མཚན་གྱུ་བ་པ་

ལྷ། འདྲ་། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་སྒྲིམ་སྟེན། འཇར་རྒྱུད་པ་དངོས་སྒྲིམ་ཡིན་ཟེད་དུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཟེད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟེན་གྱི་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཚེས་བདག་
འགོག་ལུགས་ནི་འདྲ་ཡོད་སྒྲིམ་དང་འཇར་རྒྱུད་པ་ལས་ཟེད་འཕགས་ཚུལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ཕྱང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་དུ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མ་དགག་པ་ལ། ལྷ་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་དང་།
ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བལྟ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ལ་ཕྱང་པོ་ལྷན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ཕྱང་པོར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ལ་བདག་ལ་ཡང་། ཕྱང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་འདྲིར། བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཡོད་ན་མ་ཁར་གཞོང་རྒྱ་ལུགས་ལྷ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་འདྲིར་འགྱུར་རིགས་ན་འདྲ། གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རྟེན་བརྟེན་པར་འདོད་པ་འདྲི་བཅོས་མའི་རྟོག་པ་འོ། གཉིས་པ། བདག་ནི་གཞུགས་དང་ལྷན་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཕྱིར་
བདག་ ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྷན་དོན་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ་མོ་གསུམ་པའི་གཞུགས་བཞིན་ནོ། བདག་ཕྱང་གཞན་ཡིན་ན་ལྷས་སྒྲིམ་གནག་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ཕྱང་གཞན་མིན་དེ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྷས་བྱིན་གཞུགས་དང་།

2. 10. 2017

ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནུང་བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ནི་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ནི་དེ་དུ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་ཤུ་བཅོམས་དེ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཅུ་བའི་འཛིག་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་གུན་བརྟགས་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཁོ་རང་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མིན་ཞེས་དེན་བདེན་པར་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པ་མིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་ལ་འདྲ་གཟུགས་
ཡོད་པ་མིན་དེ་དེ་གཉིས་པར་དེན་ཚུར་དེན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་གཞན་བཞི་གུན་སྒྲེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བདག་དུ་ལྟ་བུ་གཉི་ཤུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། བདག་དུ་ལྟ་བའི་རི་བདག་མེད་རྟགས་བའི་
ཡེ་སྒྲོལ་རྩྱ་རྩྱ་ཡིས། བཅོམ་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲེས་གང་དྲང་ནི་ཤུ་པོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་པ། ཅུ་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ལྟ་སྒྲེས་གྱི་རི་ལྷན་སྒྲེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་གུན་བརྟགས་བའི་རྩེ་མོ་མཐོ་པར་གྱུར་
པ་དག་ནི་འཛིག་ལྟ་ནི་ཤུ་པོ་འདྲི་དྲག་གོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྤྱི་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་སྡེ་གནས་མ་སུ་མང་བཀྱར་པ་ཁ་ཅིག་བདག་སྤང་དེ་ནི་དྲང་གཞན་
ནི་དྲང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད་དེ་རྟོགས་རེར་རེ་ནམ་ཡང་མི་འབད་ལ་ལས་འབྲས་གྱི་དེན་དུ་བདག་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། བདག་དེ་རྣམ་སྒྲེས་དུག་གི་སྒྲེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་

༡༡། ཁྱི་རུ་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཇམ་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འདྲུག་བདག་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་གང་གིས་འཛིན་ཞེན་གྱིས་པ་རེ་རེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ན་དེའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་རིས་སུ་ཆད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་ཅིས་སྐྱེ་མི་རུང་བས། དེ་ཞི་ལུང་ལུ་དང་ཐ་དད་མིན་པར། རྒྱུ་གྱིས་ཕྱག་ཆར་གྱིས་གྱིས་ཞེས་སོ། འདི་ལ་འོ་མ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཡོད་པས་དབང་པོ་དུ་མའི་ཡུལ་
 ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་སྐྱེ་མ་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱག་པས་ཞེས་བཞུར་བ་མི་འབྱེལ་ལོ། །གང་ཟག་དེ་རང་གི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྱིས་ཕྱག་པས་ཞེས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སྟོགས་སྐྱེ་མ་ཆེད་དུག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དོ་གྱིས་པར་
 བྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག། བརྗོད་དུ་མེད་ན་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་གཉིས་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པས་
 དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་ཐ་དད་པས་ན་སེམས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐ་དད་ཅིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནི་དུ་དེ་གང་
 རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་འགྱུར་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྷན་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་ཕྱིན་གྱིས་གྱུང་བུམ་པ་

རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི། རོ་པོ་ཡིན་པས་རང་གི་གདགས་གཞི་ག་ཟུགས་སྟགས་ལས་གཅིག་ཐ་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་འགྱུར་བ་དེའི་རིགས་པས། བདག་གིས་ལྷན་པོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་
 དང་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རང་གིས་སམ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ནི། མི་འདོད་ཅིང་ག་ཟུགས་སྟགས་
 ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་མེད་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར་ཆ་བ་མེད་
 བ་མེ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཅུང་དུ་བསྟན་པ་ལ། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་གིང་རྟ་དང་འདྲ་བ་བསྟན་པ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་ཀྱང་དེ་འདྲ་པའི་
 བདགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་བདགས་རྒྱལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་གཤམ་པའི་ཐན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཅན་བདག་མེད་རྒྱལ་དང་། དེའི་དཔེ་གིང་རྟའི་རྒྱལ་དང་ལྟར་བ་གཉིས། དང་པོ་
 རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གང་ཟག་རྣམས་ལྟ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་དེ་ཕྱིར་རར་འཛིན་པའི་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམས་ལྟ་གྲུབ་པ་མིན་ཅིང་། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་བདག་ལྷན་པོ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་ལ་ལྷན་པོའི་རོ་པོ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཡ་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་ལྟར་འབྱེད་པ་

༡༡། །གུལ་གང་ཡང་མིན་པ་དང་། བདག་ལུང་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་ལ་འདྲི་ནི་ལུང་པོ་དེ་དང་ལྟན་པར་མིན་ཏེ། བདག་འདྲི་ནི་ལུང་པོ་རྒྱལ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་པ་ཙམ་
ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོ་དང་། རྩེ་བྱག་གཉིས། དང་པོ། དེ་དཔེས་བཤད་ན་གིང་རྟེན་རང་གི་གདགས་གཞི་འཕང་ལོ་སྟགས་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས་སོ། །གཞན་
མིན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རེ་རེ་བ་ལ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་དག་ལ་གིང་རྟེན་པར་རྟེན་པ་འཕང་མིན་ལ་ཡན་ལག་དག་གིང་རྟེན་རྒྱུར་
རྟེན་པ་མིན་ཏེ་ཐན་རྒྱན་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་འདུས་པ་སྟེ་ཚྲིགས་ཙན་མིན་པའི་ཚྲིགས་ཀྱང་ཙམ་པོ་ཡང་གིང་རྟེན་མིན་པ་ལ་དཔྱིབས་ཀྱང་གིང་རྟེན་མིན་པ་རྩི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚྲིགས་དཔྱིབས་ཀྱི་བྱག་དུ་
དགག་པ་ལ། ཚྲིགས་ཙམ་གིང་རྟེན་འདྲོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚྲིགས་ཙམ་གིང་རྟེན་འགྲུབ་ན་ནི། གིང་རྟེན་བཞིག་ནས་གསོལ་མདའ་སྟགས་
ཡན་ལག་སིལ་ལུང་གནས་པའི་ཚྲིགས་པ་དེ་ལ་འཕང་གིང་རྟེན་ཉིད་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཆང་བར་ཚྲིགས་ཀྱང་ད་རུང་ཡང་གིང་རྟེན་འི་མིང་མི་རྟོག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དཔྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར་ན་ནེས་དེ་

འགྲུབ་པར་པའི་དགོངས་འགྲུབ་སྟེན་

པ
འཇཉག་
འཁོར་
གཞིས་
འབྲེལ་

༥། །ཚེགས་པའི་ཚེ་སྤར་དབྱིབས་བཏང་ནས་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་ཡོད་ན་དུ་ལྷ་གལ་ཏེ་གིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར། ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སྤྲུགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཐུང་དུ་བ་ཞིག་ཡོད་ན།
དེ་འདྲ་བ་འདི་གསུང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་གིང་རྩར་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚེགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚེགས་པ་
ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གིང་རྩར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་རྒྱ་རྩྭ་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བར་འཕད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བསྐྱེགས་པའི་ཚེགས་པ་བྱུང་པར་བའི་དབྱིབས་དེ་གིང་རྩ་
ཡིན་ཆེར་ན་གང་ལྟར་བྱུང་བྱུང་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཚེགས་པ་ཙམ་མེད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྩ་མིན་པ་སྟ། དབྱིབས་དེ་རྩ་ཡན་ལག་ཚེགས་གྱི་མ་ཡིན་པར་ཚེགས་པ་རྒྱུར་པ་དེའི་ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྩ་སུ་མེད་
པའི་ཚེགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྩའི་སྐབས། འདིར་ནི་མཐོང་དུ་རུང་བའི་དབྱིབས་སུ་ལྷ་ཞིག་གི་སྤར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བརྟེན་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གིང་རྩ་ཚེགས་པ་ཙམ་སོ་སོ་མིན་ལ། དེ་རྣམས་
ཚེགས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཚེ། ཚེགས་པའི་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་དེ་གིང་རྩ་ཡིན་ན། དེ་སྤྱི་དབྱིབས་ཡིན་པར་དབྱུང་ཚེ་འཕང་ལོ་སྤྲུག་གིང་གཞེར་ལུ་ལྟེ་ཅི་བས་དང་ལུ་བྱུང་རྣམས་གྱི་མིན་ཏེ་སྤར་མེད་པས་སོ། །

ཐག་འཕར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

ཨ་ཁོ་ཏ་གཞི།

དེས་ན་དབྱིབས་དེ་སྒར་སོ་སོ་པ་ལ་མེད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སྒྲ་གྲ་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྟེན་ཚོགས་ཅན་བཅད་པའི་ཚོགས་རྒྱུར་མིན་པར་གྲགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱིབས་ཅམ་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དེས་ནི་བར་
ཐུང་བྱ་ཡིན་ཕྱིར། གིང་རྟེན་དབྱིབས་ཞེས་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱོད་ཀྱི་འདི་རྩི་རྩི་སྒྲུར་མི་བདེན་དུ་ཟེན་གྱུར་ཚོགས་པ་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་བརྟགས་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ། ཏེ་སྒྲུར་མི་བདེན་པ་མ་རིག་པ་དང་ས་པོན་སྒྲ་བྱ་ཡི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འདྲ་བྱེད་སྒྲ་གྲ་སྒྲ་འབྲས་བྱེད་རྒྱུ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱུར་ནི་སྟེ་བར་གྱིས་པར་གྱིས་གིག་སྟེ། སྒྲུང་གཞི་རྣམས་སྒྲ་ཡོད་མི་དགོས་པར། རྟེན་པ་ལས་རྟེན་པ་འབྱུང་བར་རྟེན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གིང་རྟེན་དཔེ་སྒྲ་བས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་པ་འདིས་ནི་གཞུགས་པ་སོགས་
པའི་རྟེན་པ་བརྒྱུད་འདབ་འབྱོར་དེ་དེ་སྒྲུར་རྣམས་སྒྲ་གནས་པ་རྒྱུས་ལ། ལུས་བྱོ་སོགས་འབྱུང་དོ་ཞེས་བྱུང་རྟེན་གས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གདགས་གཞི་གཞུགས་སོགས་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན་སྟེ་བ་མེད་པས་གཞུགས་
སོགས་གྱུར་ཡོད་པ་མིན་པ། ཏེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་བདག་དང་ལུས་སོགས་དེ་དག་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་འད་མི་རིགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་རྟེན་པའི་ཐན་

འཇུག་པའི་བཞི་པ་

༡༩། །ཡོན་ལ་དཔེ་བེད་རྟ་དང་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ལ་སྦྱར་རྟེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྦྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཇིག་པར་གིན་རྟ་འཐད་པའི་ཡོན་རྟ་དང་། རོན་དམ་པ་བདེ་བྱག་
རྟ་རྟགས་པའི་ཐན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བདུན་རྟ་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པ་ཙམ་རྟ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྟོས་རྟེ་བརྟགས་པའི་ཐ་སྦྱད་རེས་རོན་གྱུ་པ་པའི་རྣམ་གཉིས། དང་པོ་བེད་རྟ་
རྟགས་རྟེ་རྟེ་རྟེ་རྟེ་རོན་དམ་རྟ་འམ་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ཞིང་དབྱེད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པ་མིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་རྟེ་ལས་འདྲིར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་
ལ་བརྟེན་ནས་བེད་རྟ་ཞེས་འདྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟགས་པའི་བེད་རྟ་རྟེ་རྟེ་ཐ་སྦྱད་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་རྟེ་ཆ་གསུམ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། བེད་རྟ་རྟེ་རྟེ་ལས་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པོ་ཞེས་རང་
གི་ཡན་ལག་སྟགས་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོར་རྟེ་འགྲོ་བ་རྣམས་གྱིས་འདྲིར་བསྟན་ཅིང་། ལྟེ་པོ་རྣམས་ལ་རྟེ་བར་བྱང་བུའི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པོ་རྟེ་རྟ་རྟེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་རྟོགས་ལ་ལེན་པོ་སྟགས་
ཐ་སྦྱད་ཀུན་རྟེ་བེད་རྟེ་བརྟགས་རོན་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་པ་པ་དབྱེད་ནས་འཇོག་པའི་ལུགས་ལ་མི་རྟེད་པས་བེད་རྟ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཡན་པས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་པའི་

བཤམ་པར་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲུབ་

ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཞེས་མ་བརྒྱུག་ཅིག །བདག་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ། ཐ་སྙད་དུ་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཚོགས་ཅན་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་མ་བླངས་ན་རིགས་པས་རི་ལྟར་
 དབྱུང་པའི་རྩོན་འདི་འཇུག་གོ། །བདགས་པའི་བདག་ཅམ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆ་ཆ་ཅན་དང་བདག་གི་སེམས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཉམས་པར་བཞག་རུང་གི །གཞན་ལྟར་ན་གིང་རྟེན་དབྱེ་བས་ཞེས་དང་།
 བདག་གི་སེམས་སོགས་བརྟོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་གིང་རྟེན་མ་པ་བདུན་གྱིས་མེད་པ་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར་ན། ཡོད་ཅིས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་
 ཚུལ་མི་རྟོག་དེ། ཡོད་ན་དེ་བདུན་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདྲ་བདེ་བྱག་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དཔུ་མ་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་གིང་རྟེན་གྱི་ལྷ་པ་པའམ་
 ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་མ་བརྒྱུགས་མ་དབྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དོགས་ན། གིང་རྟེན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་དེ་ཐེར་ན་གིང་རྟེན་ཡོད་ཉིད་མིན་
 རྟེན་ཡི་ཆོ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལ་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་དུ་འཇིན་པའང་སྟར་གིང་རྟེན་མ་ཐོང་བའི་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་གི་གིང་རྟེན་མ་གེས་པས་དེ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་དུ་

༡༡། མི་དམིགས་སོ། ཤིང་རྩ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་སྒྲི་སེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་བསྟེན་པ་ན་ཡན་ལག་གོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལྟོས་པས་ཡན་ལག་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ། རེས་ན་སྐུམ་སུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྐུལ་མ་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་དགག་པ་ལའང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་རྩལ་དང་། རོན་དམ་པ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་རྩལ་གཉིས། དང་པོ་། རི་ལྗང་འཕང་ལོ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྗང་འདྲེགས་ཤིང་འཕང་ལོ་སྟགས་ཉིར་ལེན་དང་ཤིང་རྩ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྩོད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟུགས་སྟགས་ལྷང་པོ་ལྷ་དང་། མིག་སྟགས་ལམས་དུག་དྲང་དེ་བཞིན་སྒྲི་མཚེད་དུག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་ལྷང་སྟགས་ཉི་བར་ལེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་དོ། ཉིར་ཉི་ཉི་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལས་ནི་ལྷང་པོ་ལྷ་ཡིན་ལ་བདག་འདྲི་ནི་བྱེད་པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ལམ་རྟག་ཆད་དང་ཐལ་བའི་ལྷ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་སུ་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དེ་དངོས་པོར་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་འདྲི་ནི་སྐར་ཡོད་ཕྱིས་མི་འགྱུར་པའི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་། ཡིན་ན་ལྷང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་མེད་པས་སོ། ལྷང་པོ་དང་གཅིག་མིན་པས་ན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ལྷང་པོ་བཞིན་ཏུ་སྒྲི་འཛིག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེང་།

三、

ལུས་པ་ཅན་མིན་པས་བདག་འདི་ནི་སྒྲི་འདྲི་ག་ཅན་གཉིས་ཀ་མིན་ཅིང་། འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་ལ་སྟགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་སྤང་པོ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་མེད་པས་མི་
 རྟག་མི་བརྟན་སྟགས་མེད་པ་དང་ནི་གཞན་ཉིད་རྟག་པ་མེད་པས་རྟག་པ་སྟགས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཅུམ་ཡིན་པས་དར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིལ་ཡུལ་སྤུང་སྤུང་རྟག་པ་དང་། དེ་སྤུང་སྤུང་བས་བདག་གི་བ་ཡང་
 མེད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། མཐའ་བརྟན་རྟ་མེད་ན་ཅི་ལ་འཛིན་སྒྲུལ་ན། གཞི་གང་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་རྟ་འགྲོ་བ་རྣམས་དར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རབ་རྟ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་རྒྱར་
 རྟ་གཏོགས་པ་སྟགས་གང་ཡིན་དེར་འབྲེལ་བའི་ད་ཡིར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བའི་བརྟག་དེ་ནི། ལ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པར་དེ་གྲགས་པའི་དོར་གདོ་སྤྲུལ་ལས་སྤུང་བ་ཡིན་དེ་རང་གི་དོ་བོས་མིན་ནོ། །དེ་སྤུང་
 བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྤུང་སྤུང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྟ་མཐའ་མེད་པར་སྤུམ་པ་མེད་སྤུར་གང་ཕྱིར་ཕྱིད་པོ་མེད་པ་ཅན་ལ་དེའི་ལས་སྤྲུལ་བའང་མེད་ལ། དེ་ཕྱིར་བརྟག་གི་བ་ནི་དབང་སྤུར་ཕྱིད་ཀྱི་བརྟག་མེད་
 པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་བརྟག་དང་བརྟག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་པར་ལྟ་བུ། དེའི་རྒྱན་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུང་རོ། །འདི་

པ
འཛིན།
བཞི།
དུག་
འབྱེལ།

ཆུ། །དག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་གིན་དུ་ཅུང་ཆོད་ཅིག །གཉིས་པ་བདག་དང་གིང་རྟ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་
པ་བསྟེ་བ་ལ། ལུས་སྐྱམ་ཞོགས་ཆ་དང་ཆ་ཙན་ཞོགས་ལ་བསྟེ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྟེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ལུས་པ་དང་སྐྱམ་ལུ་དང་མེ་སྟེ་དང་དམག་དྲང་ནགས་ཆ་ལ་དང་སྟེང་བ་དང་ཕྱོན་གིང་དྲང་། ལང་ཁྱིམ་དང་
གིང་རྟ་དང་གིང་རྟ་ཕྱན་དེ་གིང་རྟ་རྒྱུང་དུང་མིག་གསུམ་ཙམ་གོང་བ་དྲང་མགོན་གནས་ལ་ཞོགས་དངོས་པོ་རྒྱམས་གང་དུག་དྲང་། དེ་བཞིན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚན་གང་དུག་གིས་སྟོན་ནས་སྟེ་པོ་འདིས་བསྟུང་བ་
དེ་རྒྱམས་གང་གིང་རྟ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འདིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ་ལ་དབྱུང་པར་མི་བྱ་སྟེ་གང་ཕྱིར་བྱུང་དབང་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་དང་དང་ཕྱན་ཅིག་ཅོད་ཀྱི་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་དང་ཕྱན་ཅིག་མི་ཅོད་དོ་ཞེས་འདིག་
རྟེན་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་ཅོད་པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་མོ། །ཁྱོ་མོ་ཞོགས་ཡན་ལག་དང་དགར་པོ་ཞོགས་ཡོན་རྟན་དང་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་སྟོ་ཕྱིར་ཞོགས་མཚན་ཉིད་དྲང་ནི་བསྟེག་བྱ་བྱད་གིང་ལ་
ཞོགས་པ་དྲང་། ཡོན་རྟན་ཅན་དུང་ཞོགས་དང་ཡན་ལག་ཙན་ལུས་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དྲང་ལུས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དང་སྟེག་བྱེད་མི་ལ་ཞོགས་པའི་དོན་དེ་དུག །ཐན་ཅུན་རྟོས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱམས་གིང་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྟོན་

2000

[illegible]

པ
འབྲིག་
བཞི
བདུན
འབྲིག་

༡༥༥། །འབྲུག་ཞིང་། མོ་མོར་རྒྱ་རྒྱུ་མ་འབྲུད་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ཏེ་གར་གྱི་ས་པོན་དང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་སུ་ལྟར་རྒྱ་འདྲི་ཡང་རྒྱ་མིན་རྒྱ་མས་དྲང་བྱུང་པར་མེད་པར་འབྲུག་ལ། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་འདྲི་དྲག་
སྤང་ས་རྒྱས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཆར་མི་འབྲུད་པ་དེ་རྒྱར་ན་བྱུང་གི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་སུ། ཞེས་སུ་བ་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ་དེ་མེད་ན་འབྲས་སུ་ཡ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱར་འཇོག་པ་དེ་རྒྱ་མ་ཆོན་རྒྱ་མ་སྤང་པ་ཅན་དུ་འབྲུག་པས་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ་མིན་ནོ། །བཞི་པ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་འདྲི་དྲག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་མི་བདེན་པ་རྒྱ་མ་དྲང་འདྲ་བ་
དེ་ཡི་ཕྱིར་བདྲག་ལ་སྟོན་དུ་མི་འབྲུག་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་དེ་སྒྲུལ་པས་ལག་མཐིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས་གསུལ་འབྱེད་ན་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དཔུང་ཆོགས་དུ་མ་ཟད་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོང་པས་མི་
འབྲུད་ལ་བདེན་པར་མེད་ནས་ལག་མཐིལ་ཆེར་མ་སྟོང་། དཔུང་ཆོགས་རྒྱང་དུར་མ་སྟོང་ཡང་དཔུང་དུ་སྒྲུང་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་པས་འདྲི་ལ་འདྲི་རྒྱད་པར་མི་འབྲུད་ཅིས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མི་འཇུག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མས་གྱིས་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཡི་དཔོན་པོ་རྒྱ་མས་ཀྱང་ཡོད་པར་རུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་གི་སུན་འབྱིན་ལ་ཡང་མཆུངས་པ་དེ་ཚུངས་སྟོང་ལ། ཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་

པས་འབྲུག་པ་པའི་དགོངས་འབྱེད་སྟོན་
213

གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་མོགས་རང་ལ་མཆོངས་པར་ཐལ་བས་ཚུང་བ་དང་། ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུང་བ་དང་། རང་ཕྱོགས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཚུང་བ་གསུམ། དང་པོ་། འོན་དུང་མ་པ་ཕྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་འཕྱིན་འདིས་སྐྱོན་དཔྱུང་བུ་སྤྲོ་ནས་འཕྱིན་ནམ་མ་འཕྲད་པར་སྐྱོན་འཕྱིན། ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཕྱོད་ལ་འདྲ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གང་ཚེ་སྤང་མ་སྤང་མི་རུང་ཞེས་ཚིག་དེ་སྤང་སྤང་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས་འོན་ནམ་པར་འཛོམས་པ། དེ་ཚེ་ཕྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་དཔྱུང་བ་སྐྱོན་ནི་འཕྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་ལ་འདྲ་ཐལ་བ་མཆོངས་པའི་ལྷན་ཚད་ཀྱིས་དེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གིས་གང་མ་སྤང་པར་མཆོངས་པས་སྤྱིད་པར་ཕྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འོས་གིང་འཐད་པའི་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷན་མ་སྤང་གྱང་ལུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་འགྲགས་ཀྱི་མ་སྤང་བ་ཀུན་མི་འདྲོན་ལ་མིག་གིས་མ་སྤང་གྱང་ལུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རྒྱས་གྱང་མ་སྤང་པར་འབྲས་བུ་རུང་བ་བསྐྱེད་གྱང་མ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱེད་པས། རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དྲག་ལ་སྐྱུར་བ་འདྲི་བས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དུང་མ་པ་ཕྱོད་ནི་སྤྱོད་པོ་དམ་པས་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྤྱོད་པོ་མི་འགྱུར་པོ། །གསུམ་པ། གང་གི་ཕྱིར། ཕྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་བཞག་

༡༡། །པ་མེད་པ་ས་གཞན་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་འདྲ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། སྤང་ཚོགས་ཀྱི་ལན་བསྟན་པ་དང་། ལན་ལྟག་མ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ཚུད་པ་དེ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་གྱི་རང་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྱུར་པར་མཛོད་ར་བསྟན། དེ་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱེ་འབྱེན་པས་སྐྱེ་དབྱུང་བྱ་དང་མ་འབྱུང་སྐྱེ་ནི་འབྱེན་པར་བྱེད་དུ་མ། འོན་ཏེ་
 སྤང་ནས་སྐྱེ་འབྱེན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིས་ཟིན་ཉེས་པ་ནི་འདྲི་ར་ཚོལ་བ་གང་ལ་ངེས་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་དབྱ་མ་པ་བདག་ལ་ཕྱོགས་
 འདྲི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བ་འགྱུར་བ་འདྲི་ནི་མིན་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་འབྱེན་བྱེད་དང་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་སྤང་ནས་ཀྱང་དམ། མ་སྤང་པར་ཡང་མི་འབྱེན་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མཛོད་ལས། ཅི་སྒྲིས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་སྒྲིས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མཛོད་པར་
 ཏོགས་པ་མེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཐོབ་པ་དང་མཛོད་ཏོགས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཚོགས་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱང་འཛིག་

300

རྟེན་པ་སྟུང་རྩ་ཡིན་ཤི། རྟེན་དམ་པར་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བསྟན་པ། རྟེན་སྒྲུབ་པ། རི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུགས་སུན་འབྱིན་མི་རྣམས་པའི་རྩལ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོང་གི་དྲི་མ་སྒྱུར་རྣམས་པའི་དཔེ་བྱེ་བྱག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔེ་རི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
 ཡོད་པ་གཟུགས་སྒྱིབ་པ་ལོགས་གྱི་བྱད་པར་རྒྱུས། རྩམ་མེ་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་ཡང་གཟུགས་བརྟན་པ་ལ་ལོགས་པ་རྒྱུས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དྲར་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྒྱུ་པར་ཤད་ནས་
 རྩམ་མ་ཤད་པར་སྒྱེ་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྩི་རིགས་ལོད་གྱི་ཉི་མ་ལོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གཟུགས་
 བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་རྩམ་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཐོང་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཤིང་། གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་རྣམས་པ་གཟུགས་རི་ལྟར་བར་ཡོད་པ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདྲི་ར་ཡང་ཤེས་རུབ་གྱི་གདོང་ལྟ་བུ་དེ། དེ་རྟོག་གི་དྲི་མ་
 གདོ་ཚུགས་སྒྱུར་པར་བྱ་ལ་རྣམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི། ཤད་མ་ཤད་ལོགས་འཐད་པ་དྲར་བུལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཤིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་པ། གལ་ནི་

1
 2
 3
 4
 5

[illegible]

पञ्चमः प्रश्नः

2000

ལྷན་ཅི་ལྷན་དུ་ཆོ་ལ་བ་པོ་ཡང་རྗེ་ལྷན་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་སྐད་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཅིང་སོགས་སྐད་བཟུང་ཐེན་ལ་ལྷན་མ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གདན་ལ་པལ་པའི་
ལྷན་ཉིད་ཀྱི་དབྱི་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཟུང་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་རྒྱལ་པར་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྒྲོལ་པར་བྱ་བྱིར་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་
མེད་རྒྱལ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་ཆར་ཡང་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོན་ཉིད་འདི་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་ཉན་མོངས་པ་སྟོང་
པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཐུན་གློང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་དམན་པར་དགག་སྒྱུ་སྒྱུར་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བའི་ཉན་མོངས་མི་སྟོང་སྟེ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་མི་སྟོང་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དང་ཆོས་བདག་མེད་བྱང་མེད་པའི་ཆ་

ཡ
ལྟུང་།
ལྟུང་།
ལྟུང་།
ལྟུང་།

༡༡། །ནས་ཚས་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་དུལ་གང་འབྱུང་བ་ཅམ་ལ་རྒྱ་མཚོ་མ་འབྱུང་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ལ། དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་གཤམ་ན་ཚས་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མི་གཤམ་ཟེར་བའང་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བས་དབྱུང་པ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ཆར་བ་
ལ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་སྟོང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཞེན་ལྟ་དང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འབད་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་མ་བྱུབ་
སྟེ། རེ་ཞིག་རྟོགས་སུ་མི་རུང་པའི་སྒྲ་ལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཅིག་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་བྱུབ་ན། ཉན་ཐོས་པས་བྱམ་པ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་ན་རུལ་དང་སྒྲ་དེ་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་དེར་རྟོགས་པ་དང་།
སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དེས་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅིས་མི་རྟོགས། སྟོང་པ་གཤམ་ན་སྟོང་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་
དང་བྱུང་འཇུག་ཅིས་མི་རྟོགས། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཅིས་མི་འགྱུར་དེ་ལམ་རྒྱུན་མ་ཆར་ན་ལམོར་བ་པོ་རྣམས་བསྐལ་པ་མཐའ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྒྱལ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་དུ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲར་

ཞུགས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་པར་དུ་མི་རྟོགས་ན་ཉན་རང་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་སྟོགས་དུས་ཐུང་དུར་ཅི་ཕྱིར་རྟོགས། ཉན་རང་རྒྱུ་མེད་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཕྱག་བཅུར་དེ་ཤིག་སྟོང་པ་ལོས་
 མེད། མཐར་མི་དེས་པར་རྟོགས་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་མེད་དགག་ཙམ་ལ་བྱས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་མེད་དགག་དེ་ཡང་མི་
 འཇལ་ཏེ། སྟོང་འདྲོགས་སོག་ཉིས་དང་བྲལ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་མི་ཐོབ་ན། དལ་མ་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོངས་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་
 མིན་པར་ཐལ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟགས་ཀྱི་དལ་མར་གཞུག་སེམས་ཀྱི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་། སྟོང་སྟེ་དང་ཆོགས་བསགས་པས་མ་ཐེན་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ཡོང་
 པར་ཐལ། ཞེས་སྟོན་ལན་ཅི་ཡོད། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྟེན་པའི་རིགས་པ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་སྟེན་ཡབ་ལྷས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྟེན་པ་ཡིན། ཉན་རང་
 གི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ལྷ་འཁྱུར་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་ན་རྟོགས་མ་རྟོགས་པ་སྟོན་ཤིག །བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་

༡༢། རྟོགས་ཞེས་འདྲིའོ། །པདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡི་ཡོང་། དལུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལུ་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་རང་སངས་རྒྱལ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱལ་ལུ་འགྱུར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུ་ལྷན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱལ་ལུ་འགྱུར་དེས་མིན་པར། སྤྱིང་རྩེ་དང་ཚེགས་བསགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལྷན་མིན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོས་ནས་བཞག་པའི་ས་བརྩུ་པའི་བདུན་པོ་ཉན་རང་དང་ལྷན་མོང་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་བརྩུ་པོ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་འགལ་ཚེགས་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་ཡོད་ཟེར་ན། རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན་པད་དགར་གྱི་ལུང་སྟགས་དང་འགལ་ལོ། །སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ལྷན་མིན་ཡིན་ན། ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོས་ནས་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་སྤྱིང་ཉིད་བརྩུ་དུག་ནི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་འཕོར་བ་དང་བྱང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྤྱིང་ཉིད་བརྩུ་དུག་མི་རྟོགས་སོ། །འདི་

གལ་ཆེ། གླིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཞི་མཉམ་ཁོ་ནར་གཞི་ལ་ན་མཉམ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་གཅིག་རྒྱལ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་མེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་
བཞིན་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཀུན་རྩིས་གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་དང་། འཁྱར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་སྟགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བ་
མི་སྤང་། ཞི་མཉམ་མི་གནས་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་ཡིན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩི་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་ན་ཞི་མཉམ་ལྷུང་བ་གལ་ཤིང་། གླིང་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱི་འོད་
གསལ་མའོན་ཏེ་བྱས་པའང་ཞི་མཉམ་ལྷུང་ཤིང་དོ། །བདེན་རྩིས་རྟོགས་པས་གླིང་མཉམ་འགོག་ན། ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པས་ཞི་མཉམ་ཅིས་མི་ཁེགས། ལམ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལམ་བ་རང་མི་ལྷུང་ན། ཟུང་
འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཞི་བ་རྟོགས་གཅིག་པའི་ཟུང་འདས་སུ་གལ་ལྷུང་། ལྷུང་ན་གླིང་མཉམ་ལྷུང་བའང་མི་ཁེགས་ཏེ། གླིང་དང་ཞི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཞི་མཉམ་ལྷུང་བ་བཞིན་ལམ་བ་རང་
ལྷུང་བའང་ཤིང་དོ། །རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱིས་གླིང་ཞིའི་མཉམ་མི་ཁེགས་པར། གླིང་རྩི་ཁོ་ནས་ཞི་མཉམ་འགོག་ན། ལམ་བ་ལ་རྟོག་ནས་རྩི་ཡིད་མེད་ན་རྩིས་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ལམ་བ་རང་ལྷུང་བ་ཤིང་དོ། །དེ་དག་གླིང་

ཆུ། ཁྱིའི་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པས་སྒྲིང་ཆེ་མི་སྒྲིང་། འཕོར་བ་ལ་མཆོན་མར་དམིགས་ནས་སྒྲིང་ཆེ་སྒྲིང་དགོས་པས། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྒྲིང་ཆེ་མི་སྒྲིང་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་ན། སྒྲིང་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འཕགས་རྒྱུ་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ནས། རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིང་ལ་མི་ཆགས་པར་གཞན་དོན་འབྲེལ་ཞིག་གཉིས་བ་སྟགས་ཕྱིན་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ས་དང་པོ་སྟགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཆེ་རང་གིས་སྒྲིང་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ལུང་འཕྲུག་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དོན་ལ་ལ་པར་འདོར་བ་ག་ལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིང་པས་སྒྲིང་ལྟར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ས་ལ་ཕྱེ་སྒྲིང་རྒྱུ་མཛད་གསུང་པ་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེན་གེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩ་དུ་ཕྱིན་པར་རྒྱས་པར་སྒྲིང་དང་བཅས་པར་སྒྲིང་པ་ཉིད་བཅུ་རྒྱལ་དབྱུང་རྒྱས་མདོར་བསྒྲིང་ཏེ། ལྟར་ལྟར་བཞིར་བསྒྲིང་པ་དེ་དག་ནི་ཐོག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཅུ་རྒྱལ་རྒྱ་དཔྱེ་བ་དང་། བསྒྲིང་ཏེ་བཞིར་དཔྱེ་བ་གཉིས་དང་པོ་ལ། རྒྱང་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྟགས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྟགས་བཞི་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྟགས་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྟགས་བཞི་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ། རྒྱང་པ་

2000

[illegible]

[illegible]

2000

དེ་མི་རང་པལ་ལྷོ་མེད་མེད་དེ་ལོ་ན་པའི་ཕྱིར་གསུག་ས་ནི་གསུག་ས་ཀྱིས་མེད་མེད། ཐེར་གསུག་ས་སོགས་འོག་མ་གྱུན་ལ་འགྲོ་མེད་མེད་དེ་མོ་རེག་ཕུ་དྲར་ཆོས་རྒྱལ་ས་མེད་ཀྱང་དེ་པལ་ལྷོ་མེད་མོ། གསུག་ས་སོགས་རང་པལ་ལྷོ་མེད་པ་མེད་མེད་མོ་ལ་མེད་པ་མེད་དེ། གསུག་ས་པ། ཤེས་ཀྱང་ཀྱིས་པལ་ལྷོ་མེད་པའི་དབང་རྟེན་ལོག་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་པས་པལ་ལྷོ་མེད་པ་དབང་པོས་མ་པལ་ལྷོ་མེད་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆར་ལོན་ལ། ཡང་ན་རང་འགྲོ་ལ་ལས། ཕྱི་དྲང་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་ཆར་དེ་རང་པལ་ལྷོ་མེད་པ་མེད་མེད་ཕྱི་ནང་མེད་པ་མེད་ལོན་མོ། པལ་ལྷོ་མེད་པ། འདུས་ཕུས་འདུས་མ་ཕུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་པལ་ལྷོ་མེད་པ་མེད། ཡང་དག་པའི་མ་པས་པ་སངས་ཀྱས་ཀྱིས་མེད་པ་མེད་ཅེས་པལ་ལྷོ་མེད་དེ། མེད་པལ་ལྷོ་མེད་མེད་དེ་ཡང་མེད་མེད་ཀྱི་མོ་པོས་མེད་པར་འདོད་པ་ལོན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མེད་མེད་ཅེས་ཕྱི་ནང་མེད་པ་དེ་མེད་མེད་ཀྱི་མེད་མེད་དེ་འདོད་དེ། དགོས་པ་མེད་མེད་དེ་ལ་པའི་ཆོས་ལྷོ་མེད་པའི་མོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་འཛིན་པ་པལ་ལྷོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ལོན་མོ། དེ་ལྟར་ཡང་། གྱུན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་པའི་ཕྱིར་མེད་མེད་པའདུང་ཅི་པལ་ལྷོ་མེད་པར་མཛད། གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་ལོ་ཕྱི་ནང་ཕྱི་ནང་པར་མཛད། ཅེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་པོ། དོན་དམ་པ། འདུས་ཕུས། འདུས་མ་ཕུས་མེད་པ་མེད་དང་པལ་ལྷོ་མེད་པས། དང་པོ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་མེད་ཀྱི་མ་ལུས་པ་ལ་

[illegible]

རྩེ་ལྷ་མོགས་ཉན་ཐོས་པ་མུང་འདས་འཕོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟག་འཛིན་བསྒྲིག་གོ། །གསུམ་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་སྟོང་། རོར་བ་མེད་སྟོང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 བཞི་ལས། དང་པོ། བཞི་གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྟོད་དེ། མཐའ་འདས་དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བསྒྱུད་དེ། དེ་ནི་མཐའ་
 གྲུལ་སྟོང་ཉིད་དཔུ་མའི་ལམ་ལ་བདེན་ཆེན་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །གཉིས་པ། འདི་ཙམ་ན་ཕུང་ཆེས་ཐོག་མ་དང་པོ་དང་། འདི་ཙམ་ནས་མི་འཕུང་ཆེས་པའི་ཐ་མ་མཐའ་དེ་རྟག་མེད་པས་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་དཔུ་མ་གྱང་མེད་པས་
 འཕོར་བ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དཔུ་མ་གྱང་མེད་པར་བརྟོད་དེ་དེ་ལ་འདི་ནས་ཐིམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་གྲུལ་པའི་ཐིམ་སྟངས་ཙམ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། མྱིད་པ་འདི་མྱིད་པ་དེ་མིས་དཔེན་པ་ཉིད་
 གྱང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པའི་ལུ་ལས་ནི་དེས་པར་བསྒྱུད་དོ། །དེ་ནི་འཕོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །གསུམ་པ། རང་འགྲེལ་ན། རོན་
 དམ་ལ་མུང་འདས་ཙམ་དང་། རོར་མེད་ལ་རོར་བ་མེད་ཙམ་ལས་ཁུད་མེད་ལ་རོར་བ་ཆེས་ཕུ་འཕོར་བ་དང་འཕོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བརྟོད་ལ་རོར་མེད་དེ་པར་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགྲེལ་ལ་རོར་དུ་མེད་པ་ཐོག་ཆེན་

༩༩། །གང་ཡིན་པ་ལོ། །དྲོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དྲོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ར་བརྟོད་དེ་འདི་ཡང་དག་པ་ལ་
བྱང་བྱར་མཐོན་པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །པལ་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་པ་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་
རྒྱུས་ཀྱིས། དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསལ་དུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སྟོགས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མིང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི་རིགས་ཤིས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་སྟུང་པ་དང་། འདིར་ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་གསེས་སུ་གྲུབ་པམ་སྟུང་པའི་འཛིན་པ་བརྟོག་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །
པལ་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། རོ་བོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་པལ་པས། དང་པོ། མིག་སྟོགས་ནང་གི་ཁམས་དུག་གཟུགས་
སྟོགས་ཕྱི་ཡི་ཁམས་དུག་མིག་ཤིས་སྟོགས་རྒྱུ་ཤིས་དུག་སྟེ་དམིགས་པ་དང་ཉེན་དང་བཟེན་པ་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དྲུང་མིག་གི་འདུས་དེ་རིག་པ་སྟོགས་རིག་དུག་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་པའི་ཆོར་བ་དུག་དྲུང་

གཞན་ཡང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཆོས་དེ་དྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་དྲག་གིས་དཔེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུགས་ལས། དང་པོ། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་དོན་ལྡན་ཡིན་པའི་
ངེས་པ་མེད་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་མཆོན་པའི་གཙོ་བོ་སྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན། ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན། འབྲས་ཁུང་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན་གསུམ། དང་པོ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་སྟོང་བའི་བདུག་ཉིད་ཅན་དང་། འདུ་བྱེས་ཕྱིན་པ་གི་སྟུང་སྟེང་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སམ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཕུལ་
གཟུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟག་པ་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཉིར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་སྟག་བསྟུལ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་སྟུལ་གདུག་པ་སྟར་བཟུང་ནས་ལོམ་བར་འཕེན་པའམ་
ལོམ་བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །སྟེ་མཆོད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱང་རམ་སྟག་བསྟུལ་འབྱུང་ཞིང་སྟག་བསྟུལ་སྟེ་བའི་སྟོར་བྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་དེ་

༡༡། ཁི་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲ་འཕྲོད་གི་མཆོམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡི། སེམས་ནི་སྤྱོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་གི་མཆོམ་ཉིད་འཆལ་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་པས་གཏུང་བ་མེད་པའི་མཆོམ་ཉིད་དོ་བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཆོམ་ཉིད་དང་བརྩོན་འགྲུས་གི་མཆོམ་ཉིད་ཁ་རྒྱ་མ་གྱི་བ་མེད་པའི་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་དག་བའམ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་ཡིད་མུད་པའི་མཆོམ་ཉིད་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཀགས་པ་མེད་པའི་མཆོམ་ཉིད་དེ། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྒྱུས་གི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྟོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟགས་བཞི་པོ་རྒྱུས་དང་། བྱམས་སྟགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་དུང་། དེ་བཞིན་གཞན་གྲང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟགས་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། ཁྲོ་བས་མི་འབྱུགས་པའི་མཆོམ་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་ནས་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུན་ཉིད་སྟགས་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་གི་ཆོས་སུམ་རྒྱ་རྒྱ་བདུན་ནི། ཐར་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་མཆོམ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གི་མཆོམ་ཉིད་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་པ་དཔེན་པ་ཉིད་དོ། །མཆོམ་མ་མེད་པ་ནི་སྟོས་པའི་མཆོམ་མ་ཞི་ཉིད་དེ། གསུམ་པའི་སྟེ་རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་མཆོམ་ཉིད་སྟག་བསྐལ་དུང་། སྟག་བསྐལ་གི་རང་བཞིན་འདྲ་

བྱེད་ལ་རྟོགས་པ་ན། ལྷག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་གཏི་ལྷག་ཀྱང་མེད་པས་འདྲ་བྱེད་ལ་མི་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདྲ་བྱེད་ལ་ལྷག་བསྐྱེད་པར་གཤམ་པས་མི་སྒྲོན་ལ། ལྷང་འདས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་
 གཏི་ལྷག་མེད་པས་མི་སྒྲོན་ཞེས་ཀྱང་བེད། རྒྱལ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་འདི། རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ལྷག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རོན་དམ་པར་མི་རུང་ངོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་རྒྱལ་ཐར་
 སྒོགས་རྒྱལ་ཐར་བརྒྱད་པོ་རྒྱལ་སྒྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་པར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ། འཆད་འགྱུར་སྒྲོབས་བཅུ་རྒྱལ་སྒྲིབས་ཅད་གྱིན་དུ་རྒྱལ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབྲེབས་པའི་རང་
 ་ཞེན་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སྒོགས་སྒྲོབས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྒྱལ་སྒྱི། རྒྱལ་པ་སྒྱལ་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་མི་རྒྱས་པས་གྱིན་དུ་
 བརྒྱན་པའི་པོ་པོ་ཡིན་ནོ། །འཆད་འགྱུར་ཆེག་རོན་དེས་ཆེག་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དྲག་རིག་པ་རྒྱལ་སྒྱི། སྒྲོབས་སྒོགས་བཞི་པོ་གཤམ་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་འདུག་པ་རང་རང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་བད་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །འགྲོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལྷག་བསྐྱེད་ཅན་རྒྱལ་སྒྲོབས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །དག་འབྲེབ་ཆེན་པོ་ནི།

བཞི་པ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་པོ་མེད་ལ་འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ལྷན་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ལྷན་པ་ཉིད་དྲོ། །འདུས་པ་པ་ཞེས་ཚིགས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་
 བཞིད་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལས་འདུས་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་ལྷན་པའོ། །རྒྱ་རྒྱུ་ལས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བབས་ལ་གཞལ་ན་རྒྱུ་ལས་སྒྲིས་པ་བདེན་དངོས་སུ་མེད་པ་ལ་དངོས་མེད་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དེ། དེས་ལྷན་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་། ལྷན་ཉིད། དོན་དམ་གསུམ་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་། དངོས་མེད། མཐའ་འདས། མི་དམིགས། དོར་མེད་རྣམས་འཛིན་སྟངས་གིས་བྱད་པར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ལྷན་ཉིད་ནི་ལྷན་པའི་མཛུགས་སུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་ལྷན་པ། དངོས་མེད་ལྷན་པ། རང་གི་ངོ་པོས་ལྷན་པ། གཞན་གྱི་ངོ་པོས་ལྷན་པ་བཞི། དང་པོ། དངོས་
 པོའི་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟུན་སྟངས་པོ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་ལྷན་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་དངོས་པོ་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་བབྱད་དོ། །གཉིས་པ། མདོར་བསྟུན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་པ་ལྷན་པའི་
 ཚིག་རྣམས་དེ་རྣམས་མཐའ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ། དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་ལྷན་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལྷན་པ་ཉིད་དྲོ། །གསུམ་པ། ཚིག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་

པ འཇུག་ བཀྲི་ བཅོམ་གྱི་ འབྲེལ་

ཞུ། །ཞེས་ཕུ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཅི་ཞེན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཞེས་ཕུ་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྟགས་པ་ལུས་ཀྱང་མ་ཕུས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱི་ཕུ་པར་བསྐྱུད་དོ། །པཞི་པ། ལངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱར་བ་ལམ། མ་ཕྱེད་ཡང་རྒྱད་དངོས་ལུ་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ལ། དེའི་མིང་གཞན་ཡང་དུག་མཐུང་དྲང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲིང་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཐེར། ཐེར་དོན་རང་འགྲེལ་ལས། བལ་པོ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཕྱར་པའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལམ། རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོ་སྟོ་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པོ་ཤེས་ལུ་ཕྱར་པའི་རྟོགས་ཕྱི་དངོས་པོ་ལམ། ཡང་ན་པ་རོལ་དེ། འཁོར་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་ལུ་བསྒྲགས་ཞེས་སོ། །དེ་དེ་ག་རང་གི་སྒྲིང་པ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེས་ཀུན་བསྐྱས་དེ་སྟེ་མ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་ཀུན་དང་། ཕྱི་མས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲིང་ཉིད་སྟགས་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མས་དོན་དམ་པ་སྒྲིང་ཉིད་སྟགས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱི་མས་དངོས་པོ་བཅད་ནས་གཞན་ཏུ་སྐྱར་པ་དགག་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་ཁོ་རང་ཙམ་ལས་དགག་ཕྱི་དོར་པའི་འདྲིན་སྐྱར་པར་ཆེར་འདྲུ་ལ། དང་པོ་གཞི་དང་། གཉིས་པ་ལམ་

ལྟམ་ལམ་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིང་

ཉུམ་འདྲ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་སྤྲོད་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། བེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། སྤྲོད་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དྲག་དེ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་བསྟུགས་ནོ། །
 བསྟུམ་པ་པོ་ལོན་ཏུན་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའི། དེ་ལྟ་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་གྲོས་གྱི་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སྤྲོད་བ་གསལ་བ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེས། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་ར་ཕྱོན་པ་
 ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་པར་མཛོན་སུམ་གསལ་བ་བཞིན་དུ། སྤྲོད་བ་གསུམ་པོ་འདྲི་དྲག་མ་ལུས་པ་གཏོད་ནས་སྒྲིབ་མེད་པར། ཏྲོག་ས་ཏྲེ་དོན་དམ་པར་འདུག་བྱ་འདུག་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཐ་སྤྲོད་བདེན་པའི་སྤྲོད་ས་གྱིས་འགོག་པར་འགྲོ་བ་
 མེས་སུ་པར་འདུག་གོ། །དེ་ནི་ཏྲག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོད་གྱི་ཞེས་ཏྲག་ཏུ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཏོགས་པ་སྤྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེས་ཉིད་དང་བློ་ཉི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་
 འགོག་པའི་རྒྱས་པས་སེམས་ཅན་འདོར་རམ་ཟེར་ན་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་བློ་ལ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར། དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མ་གྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་
 མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྲོད་རྗེ་འདྲ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དེས་ན་སྤྲོད་པ་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གོང་ས་བདུན་པར་བདེ་བར་གསལ་བའི་གསུང་ལས་སྤྲོས་པ་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྱེད་རང་རྒྱལ་བཅས་ནི་མ་ལུས་པ་རྒྱུ་མ་

འཕྲིན་པ་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་བ་

༡༢། །སྒྲོ་ཡིས་ཐམ་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོང་དང་ཐབ་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གསོག་ཁྱེན་ཡང་ས་གིང་མདོག་དག་པ་ལོ་རྒྱུས་པར་གྱུར་པ། དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་ས་དུག་པ་དེ་ནི་རང་གི་
གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་དང་བ་ཡིས་མདུན་དུ་བདར་ནས་ཆོག་ས་གཉིས་དགོ་པའི་རྒྱུད་གི་བྱུག་ས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ས་ཀྱིས། རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐད་མི་གེས་པ་མུ་མཐའ་བྲལ་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་དུ་མུར་བར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
མ་ལ་འདྲུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་བཤད་པའོ། །
༥༥། །གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གསོལ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བོས།
བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདྲི་ར་ནི། བྱང་སེམས་འདྲི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲླད་ཅིག་དྲང་སྒྲླད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་སྒྲོམས་པར་འདྲུག་ལྷང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ནིང་། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་
ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ས་དེར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་འདྲ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ནི་བྱང་ས་ལས་དུག་ཆོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་
མཁས་དུག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྒྱེ་བར་ཀླུ་བ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བར་གེས་པ། ལྷ་མེད་འགྲོ་ཡེ་གེས་འདོད་པ། འཁོར་བ་མི་གཏོང་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོ་བ་

བར་ལམ་ལ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་འབར་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དུག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དགོ་ཅུ་རྩུང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཆོག་པ་རྩུང་དུས་དགོ་ཅུ་ཆོན་པོ་སྒྱུབ་པ་དང་། བརྩོན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་རྣམས་གྱི་ཁོང་ཁྱོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུད་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྒྲིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །འགྲེལ་བར་གཤམ་རབ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཁུད་པར་དུ་ཞུགས་པ་ལ། ཐབས། སྒྲོན་ལམ། སྒྲོབས། ཡེ་གེས་ཞེས་བྱ་ལ། རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྒྲུབས་ཁོ་ནར། གེས་རབ་པར་བྱིན་ཞེས་བརྗོད་
 གྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་བྱིན་ཁུད་ཞུགས་པ་པར་བྱིན་བྱི་མ་བཞིར་བཞག་པས། འདིར། ཐབས་འཕགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གིས་གཤམ་བྱིན་ཁུད་ཞུགས་པ་གནད་འདྲའོ། །དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རོན་དམ་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཅུལ། ས་དེར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པར་བྱིན་ལྟ་ཅུལ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁུད་པར་བརྩོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སྒྱུར་
 ས་བདུན་པ་མན་ཚད་གྱིས། དུག་པ་ལས་ལྟག་པ་ཐོབ་བུའི་བྱིར། གང་དུ་མི་སྒྲུའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཅུབ་ལས་བྱིར་མི་ལྟག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་བདུག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག་

པ
འཇུག་
བརྒྱ་
རྒྱུ་
འབྲེལ་

ཆུ། །པར་འབྲུར་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོར་མ་ཕྱིན་པར་གྱུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དགོས། ཕྱིན་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་པར་སྐར་གྱི་ལོ་བརྒྱར་འབད་པའི་ས་ལྗེ་ལུ་འདིར་ཉིན་ཞག་གིས་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། ཕྱིན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ལོ་གེས་གྱིས་ལུད་ཅུ་མ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཕྱིན་པའི་ལོ་གེས་རྒྱུ་ཅུ་མ་གནོན་པ་དེ་ནི། རྣོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་འབྲུམ་དུ་ཡང་། དེ་སྐྱོད་དུ་དཔག་དུ་
མེད་པ་གནོན་པར་མི་རྒྱས་ཞེས་སོ། །སྐར་ས་བརྒྱན་པ་མཚ་ཆད་ཆེད་དུ་འབད་ཚེ་ལ་དང་བཅས་པ་ལ། འདིར་དང་གིས་འབད་མེད་དུ་རྒྱ་མ་ཕྱིན་དུ་འབྲུག་པ་སྟེ། མི་རྒྱས་ཕྱིར་བ་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་པར་རྒྱ་མཚོར་འགོ་བ་སྐར་
ཕྱིན་པས། མ་འབད་གྱུར་དང་གིས་རྒྱ་མ་ཕྱིན་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱུང་ཐད་གྱུར་མི་ཕྱོག་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱིར་དོན་དམ་མཐོང་པར་རྒྱས་པའི་བློ་ལ་བཟོད་པ་བཟེར་ལ། ཐམ་མོའི་རྒྱུ་པ་དང་རྩེས་རྒྱ་མ་ཕྱིན་པ་
འཇུག་པ་ལ་བཟོད་པ། མ་དོན་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་བཟོད་འབྱིར། ལུ་ལ་དང་ལུ་ལ་ཅན་གཉིས་སྐར་གཞོ་ཚེ་ལ་རགས་པ་རྒྱུ་པས་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བུའོ། །གཉིས་པ། འདི་ལིས་སྐར་ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱབ་པའི་སྐྱོན་
ལམ་མི་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོག་ས་ཕྱིན་དུ་དག་པར་འབྲུར་གྱིར། སྐྱོན་ལམ་འབྲུམ་ཐུག་གངས་མེད་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྲུར་པས། སྐྱོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་པར་འབྲུར་པོ། །བྱང་སེམས་མི་གཞོ་པའི་

པག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་
239

སར་གནས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་བཞག་སྟེ། དགུ་པ་ནི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཐོབ་ལ། བརྒྱ་པ་ལ་ཐོབ་རྒྱུར་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤིང་པ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགགས་ཀྱང་སྤིང་པར་རྒྱལ་བ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤིང་པར་མཆོམས་སྟོར་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཀྱང་སྤིང་པར་རྒྱལ་རོལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྐྱལ་བ་དང་། དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ། སྟོན་སྟོན་ལམ་དང་། ཆོས་སྟོའི་རྒྱན་ལ་གནས་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་པར་ཡང་མཛད་དེ། རི་ལྟར་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པའང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེད་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཕྱོད་ལ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བའི་ཕྱིར། སྟོར་པར་བྱོས་གིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་གིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བྱ། ཕྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྒྱལ་བ་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སོ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་ས་ལ་སོམས་གིག །གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་གེས་གྱི་སྒོ་བསམ་མི་བྱལ་བ་དུན་པར་གྱིས་གིག །ཆོས་

༡༡། ཉིད་ཙམ་ནི་དེ་ཉམ་རང་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་བསྐྱལ་བ་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་སྒྲོན་ལམ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས། འགོགས་པ་དང་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་ཚུ་ལ་བྱལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཕྱི་
 རང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་འགོག་པ་ཙམ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་སྟགས་ཉམ་མོངས་སྒྲོན་རྒྱལ་ས་དུག་དུང་
 ལྟོ་ཅིག་མི་གཞན་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་གར་བས། ཉམ་མོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་མེད་པའི་དུ་མ་དེ་དུག་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉམ་མོངས་
 ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ར་གྱུར་ཀྱང་། ད་དུང་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཉི་མོན་དུན་གྱི་འཕྲོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཁའ་དང་བྱལ་བ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་རྒྱས་པ་མ་
 ཐེན་ནོ། །གཉིས་པ་འོན་སྒྲུབ་པ་འགགས་པས་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མི་ལྟར་ཁོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ན། འཐོར་བ་འགགས་ཀྱང་ས་འདིར་དབང་རྒྱལ་ས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དུག་གིས། ལྱང་
 སེམས་དེས་དབང་ཐོབ་གི་མཛོར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཕྲོ་བར་རང་གི་བདུག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྟགས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་བཅུ་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟོད་དུ་

མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆེ་ཆད་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་པས་ཆེ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། ཏིང་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་བཀོད་པ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་བྱིན་རྫོགས་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་བྱིན་གྱི་རྫོགས་གྱིས་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་
 དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་པར་སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱིས་གང་བར་མོས་པ་ལྟར་སྟོན་ཅུས་མོས་པ་ལ་དབང་
 བ་དང་། ཞིང་ཀུན་དུ་རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས་རྩ་འབྱུལ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོབས་མི་འཇིགས་མ་འདྲེས་མཚན་དཔེ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་
 དང་། མཐའ་དང་དུས་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲི་སྒྲུང་བ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ། ཡིད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་བྱིན་ཅིང་། གར་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་འོ། ། །གསུམ་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་གྱི་པར་བྱིན་མཐའ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

༩༩། །ཡར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ནི། བསམ་པའི་སྟོབས་ཉེན་མོངས་པ་ཀུན་རྩ་སྟོང་པ་མེད་ཀྱི་པ། ལྷག་བསམ་ནི་ཡི་གེས་ཡོངས་སུ་སྟོང་པ། གཟུངས་ནི་ཆོས་མི་བརྟེན་པ། ཉིང་འཛིན་
 རྟག་རྩ་རྒྱུ་གཡེར་མེད་པ། ཡར་དག་འགྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྟོང་པ་རྒྱུ་པར་དཔྱེ་མཁས་པ། དབང་སྟོབས་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཤོགས་པ། སྟོབས་པའི་སྟོབས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་
 དཔྱེ་མཁས་པ། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་སྟོར་བ་མི་གཏོང་པ། བར་སྟོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྟོན་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་
 ལྷན་སྟོང་མི་གཏོང་བའོ། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་སྟོབས་པའི་སྟོར་བ་མི་གཏོང་པ། སྟོར་མེད་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལྷག་བསམ་སེལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ལྷ་ལྷ་སྟོན་གསུམ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་མདོར་དུ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གསལ་པ་ཀུན་གྱི་སྟོན་གྱིས་སྟོབས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མདོར་དུ་སྟོགས་པའོ་ནིས་དེ་ལྟར་མདོ་སྟོར་བཤད་པའི་སྟོབས་རྒྱུ་མས་པ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རབ་གི་མཆོད་ཉིད་རབ་དུ་གེས་པ་ནི་ཆོས་དང་། ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་དཔྱེ་བ་རབ་དུ་གེས་པ་ནི་དེས་ཆོག་དང་། ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅད་

བ་མེད་པ་རབ་ཏུ་གེས་པ་སྒྲོབས་པ་སྒྲོ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་ཚེས་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདྲ་འཕྲོ་བ་པོ། །དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་པ་བཤད་པ་འོ། །ཁེ་
 བ་ས་བརྩུ་བ་ལ། ས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡི་གེས་གྱི་པར་ལྷན་དག་ཚུ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། བརྩུ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བརྩུ་གུན་ནས་སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་ས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ། དུམ་པ་འཕྲོ་བ་ཅིང་བྱང་སེམས་འདི་ས་ཏིང་འཛིན་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྱག་བརྩུ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་གེས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་
 དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛོན་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་མ་ཐག་སྒྲོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བརྩུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པས་སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སྒྲོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བརྩུར་ཆང་བའི་རུལ་ཕྱ་རབ་གྱི་རུལ་སྒྲིང་གྱི་པདྨའི་འཕོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་དེ་དང་འཆམས་པར་འདུག་གོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་སྒྲུང་ངོ། །
 དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་གྱི་ཞིང་གུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྒྱལ་ས་གྱི་མཛོད་སྐུ་ནས། འོད་ཟེར་ཕྱང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་ས་བརྩུ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཡི་

ཆུ། །སྤེལ་གྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་པར་མཆོག་རྩ་བུར་བར་གྱུར་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། སྤེལ་རབ་དང་ཡོ་སྤེལ་གྱི་ཁུད་པར་ཁ་ཕྱིན་ནང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཟེར་གྱུར། ཁུད་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་
 རྒྱུ་པར་བཞག་པ་སྤེལ་པ་ཡོ་སྤེལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་ནོ། །དོན་དམ་འཛིན་པ་སྤེལ་རབ། གུན་ཚོ་བ་འཛིན་པ་ཡོ་སྤེལ་ཞེས་གསུངས་པ། དོན་ལ་དོན་དམ་རྒྱུད་པ་མིན་པར་གུན་ཚོ་བ་དང་རོ་གཅིག་པའི་དོན་དམ་འཛིན་པ་ལྟ་
 གཉིས་རྒྱུད་ལ་ཅིར་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པའོ། །དེ་ནི་སྤེལ་རབ་གྱི་འབྲས་ལྟོ། །གསུམ་པ། དཔེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཆར་སྒྲིན་རྒྱུ་ས་ལས་ཆུ་ཡི་ཆར་སེམ་པར་འབབས་པ་རི་ལྟ་བུར་དོན་དེ་བཞུགས་རྩ་འགྲོ་བ་
 རྒྱུ་ལྟོ། །ཁུད་གྱི་རྟག་པའི་པོ་རྟག་བཟང་པོ་ཐན་བདེའི་འབྲས་ལུ་ཅན་བཞུད་པའི་ཆེད་རྩ་བུ་ལ་ཕྱག་ས་བཅུ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གྱུར་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པར་ལྷན་གྱི་ཆུ་ལྟ་བུར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པར་
 འབྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་ཞེས་ལྟོ། །དེ་ལྟ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བཞུད་པ་བཅུ་པ་བཟང་པའོ། །
 རོ་བྱུང་པ་དང་། དེས་གཞན་ལ་བཞེ་ཆུ་ལ་གཉིས། དར་པོ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བུར་སེམས་འདི་ས་ནི་སྐད་ཅིག་ལུད་ཅམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་། བུ་ཡི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་རབ་ཕྱིན་ཕྱིན་

2000

བརྒྱུད་པ་དག་གྲུང་འདི་ཡིས་འོནྒྱུ་ས་པ་སྟེ་སེས་སོ། །ས་པོ་པ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ན་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་ས་ཤིང་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་པ་ཆེ་ན་དང་སྟེ་མའི་ལམ་ལྟར་ཡང་ཡེ་སེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་
 ཡང་དུག་འདྲུག་ཅིང་། སྟོ་ལྟར་ཀུལ་ལྷས་དྲིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱུད་ལྷག་གཅིག་པ་སྒྲུང་ཅིག་པ་སྟོ་མས་པར་འདྲུག་པ་ཅིང་དེ་ལས་ལྷང་བའམ་གཏོང་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུད་འདི་ཡིས་སྟེ་
 འཕྱུལ་གྱིས་ཀྱན་ནས་འོག་ཡོ་ནིང་འགྲུལ་བརྟེན་བྱེད་པས་འཛིག་རྟེན་བརྒྱུད་འདི་ཡིས་འོང་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་ལོག་ར་ནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བས་པོ་ཆའི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེ་ས་སེམས་ཅན་བརྒྱུད་ལྷག་དུས་གཅིག་
 ཆུད་སྟེན་པར་བྱེད་འོཅིང་། བརྒྱུད་ལྷག་གི་གྲངས་དྲང་རྟེན་སྟེ་འབྲེལ་པ་སྟེ་གྲངས་དྲང་ལྟར་པའི་སངས་ཀྱས་གྱི་སྟོང་དུག་དུ་ཡང་འགོ་བར་འོའགྲུར་པ་དྲང་། བྱང་སེམས་དེ་ས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱུད་ལྷག་རྣམས་ཡང་དུག་
 འོའབྱེད་པར་བྱེད་པ་དྲང་། སྟེ་དྲང་གི་རྣམ་པོ་འདིས་རང་གི་ལུས་གཅིག་པ་ལུས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་ནས་སྟེན་པར་འབྱེད་པའང་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ལ་འཁོར་མེད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་འཁོར་དྲང་བཅས་པའི་མཛེས་
 པས་འབྱོར་པའི་ལུས་ཡིན་ཅིང་། ལུས་དེ་ནི་རོ་རོ་སྟེང་འཁོར་ཅི་ཅམ་གཞིན། ཀུལ་པའི་རྣམ་པོ་བརྒྱུད་ལྷག་རོ་རོ་དུག་དྲང་རྟེན་སྟེ་འབྲེལ་འབྲེལ་སྟེན་པའི་རང་གི་འཁོར་དྲང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འབྱོར་པ་སྟེ་སྟོ་ལྟར་ས་

༩༩། །རྩ་བ་དེ་དུག་འབྲུག་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དུག་ནི། ཐོབ་པ་པར་གྲུར་ནས་རབ་དུ་དག་འབྲེལ་། །གཉིས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ས་ལྷག་མ་དུག་ལ་གོང་གི་གངས་འབྲུར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་པ་གསུམ་ལ་རྩེ་ལ་གངས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དར་པོ། བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་དེ་བཞི་ཏུ་མོ་རྩུབ་ས་གཉིས་པ་དེ་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་སྒྲུར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དུག་སྒྲུར་ནི་ཡང་དུག་འཕྲོག་པར་འབྲུར་དེ་པོ་མོ་ཏན་དེ་རྩུམ་ས་གསུམ་པ། བཞི་པ། རྩེ་པ། དུག་པ། བརྒྱ་པ་སྐྱེས་པོ་དེ་དུག་རྩུམ་ས་ལ་གྲུར་སྒྲུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་གསུམ་པ་པས་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་པས་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཕྲོག་པའི་དང་། རྩེ་པ་དེ་ཡིས་ཕྱེ་བ་སྒྲུར་འབྲུར་ཐོབ་པ། དེ་རྩུམ་ས་དུག་པ་པས་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲུར་འབྲུར་ཡང་སྐྱེ་ཕྱེ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོག་པ། བརྒྱ་པ་པས་ཕྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱག་ཕྱིག་ཕྱག་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོག་པ་སྐྱེ་བརྒྱར་སྐྱེ་གསུམ་པར་བརྒྲུར་དང་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུར་ཕྱག་དུ། ཡང་དུག་པར་ནི་བརྒྲུར་པ་ནི་འབྲུམ་ཡོན་པས་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཕྲོག་པར་འབྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན། དག་པའི་ཡོན་ཏན། བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དར་པོ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྩུམ་ས་གངས་གྱི་གནས་གྱིས་བགངས་པར་བགང་པས། མི་གཞི་འི་སར་གནས་པ་སྐྱོས་པའི་རྩུམ་རྩྭ་མེད་པ་དེས། སྒྲུར་གསུམ་

10

[illegible]

༄༅། །སྒྲིགས་འགོ་བཤུག་གྱིང་། རྩེ་གྱིང་རྒྱལ་ཚངས་དབང་འཕྲོང་བཟུང་ཉན་རང་སྒྲིགས་གང་གདུལ་བྱའི་གཞུགས་བཟུང་ནས་རྩལ་གྱིས་བྱལ་བ་མ་འདྲིས་པར་དུས་རྒྱུད་ཅིག་རྒྱུད་ཅིག་ལ་ནི་ཆོས་རྩོམ་པར་
 རྩལ་སྒོ། །གནིས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྒྱུས་པའི་ཆུལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རོ་པོ། བྱང་ཆུབ་བརྒྱུས་ནས་རྒྱལ་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཆུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔོན་བྱེད་པོ་
 དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤངས་པ་གནིས། དང་པོ་ལ། དུས་ཚམས་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཆུལ་རི་རྩེར་བརྒྱུས་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་གྱིར་དཔེ་ཚམས་མཐའ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་རེག་ཐོགས་བྱལ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུ་རྩེད་གསལ་བ་པར་གྱུར་
 པའི་གྱིར། རྩེ་འབྱུར་ལས། རི་རྩེར་ཚམས་མཐའ་དྲི་མ་མེད་པ་སྒྲུ་རྩེད་གསལ་བ་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ཞེས་གྱིང་རོ། །ས་བཙུབ་པར་ཁོ་ན་ཆོ་སྟོབས་བཙུ་སྟེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལ་ཚུད་གྱིས་རྩེར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། ཉམ་
 ཆོའི་འབྱུར་ལས། རྩེར་ཡང་སྟོབས་བཙུ་བསྟེད་པའི་ཁོ་ན་གྱིས་དེར་འབད་པ་མཛད་འབྱུར་ལ། ཞེས་པ་རྩེར། ཚམས་མཐའ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གོ་མི་འགགས་པས་སྒྲུ་པའི་རྩེད་པ་འགོག་མེད་དུ་གསལ་བས་འགོ་བཤུག་རྩེར་པར་
 གྱིང་རྩལ་གྱི་གཞན་གོ་འགགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སྒྲིགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་རྩལ་པ་རྩེར། རྩེར་གྱིས་གྱུན་དུ་སྟོབས་སྒྲིགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བསྟེད་པའི་རྩལ་པ་མེད་ལ། འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐོག་རེག་

མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་ས་བཙུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་སྒྲ་བ་འདྲ་བ་གསལ་རུང་བར་མཆིན་ནས་ས་བཙུ་པ་དེར་སྟོན་ཆེ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཙུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་
ས་བཙུ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འབད་པའམ། སྒྲར་ཡང་ཞེས། སྒྲར་དང་མི་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་ཉེ་བས་ན། ས་བཙུ་པ་འདིར་གང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་སོང་ནས་ཕྱིན་ལ་ཁད་པ་ན། ས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་
པས་དེའི་འབད་པ་རྣམ་མཆིན་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆེར་འབད་པའི་དོན་ཉེ་ས་དང་ཕོ་ལྟ་བུ་ན་འབད་པ་དེ་རྣམ་མཆིན་ལ་འབད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་ས་གཉིས་པ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་ལ་འདིར་དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་
བྱུང་འབད་པས་སྒྲར་དང་མི་འདྲ་བའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པ། འོག་མིན་དུ་ནི་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་མེད་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་འབད་བྱུང་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དྲག་གི་མཐར་ཐུག་པ་གང་དང་
ཡང་མཆོད་ས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས་སོ། །གསུམ་པ། ཚུལ་རྟོ་ལྟར་ན་ལུས་པ་མཁའ་གཞོང་སོགས་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར། གཟུགས་ཆོར་སོགས་དངོས་པོ་བ་དང་
པས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་མཆིན་པའི་སྒྲིད་ཅིག་གིས་ཡང་དྲག་ཐུག་ས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་བྱུང་ནུས། མཆིན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིད་ཅིག་

༡༡། །གིས་ནི་སྤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་དང་པོ་ལ། ལུལ་སྒྲེ་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། ལུལ་ལུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ན་ལུལ་དེ་
 མཆིན་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སྒྲེ་འགགས་སྟགས་སྟོས་པ་ནི་བ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གྲོས་ཏེ་སྤེས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཅིར་ཡང་གཟུང་
 བྱར་མི་གནས་པས་སོ། །སྟོ་མ་ཞུགས་པར་ཡང་སྤེས་བྱའི་ལུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཞེས་པ་འང་དེས་པར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། ལུལ་དེ་ལུལ་ཅན་དེས་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་སྤེས་པ་མེད་པར་ནི་དེ་རྟོགས་པ་འཇུག་སྤེས་
 པར་ནི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྲེལ་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲེ་སྟགས་བྲལ་བས་ལུལ་གནས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ལུལ་ཅན་གྱིས་དེ་ནི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་མི་དམིགས་ལ་མ་དམིགས་པ་ཞིན་དུ་ལུལ་དེ་རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་མི་རུང་
 སྟེ་རྟོགས་བྱ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ་མ་སྤེས་པའི་མི་ངོ་མི་སྤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྩོད་པ་དང་། གཉིས་པ། ལུལ་སྒྲེ་ས་ལ་སྟོན་པོ་འཛིན་པ་ལ་དེའི་ལུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ལུལ་མ་སྒྲེས་པ་དེ་ནི་
 ལྟར་མཆིན། གཞན་ཡང་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ལྟར་གྱུར་ན་ལུལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལུལ་དེ་མཆིན་པོ་མེད་པར། རྩོད་གྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཏེ་སྟོན་མི་

རིགས་སོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་འབད་པའི་ལན་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་འབད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲང་གི་ཆོ་སྐྱེ་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་དེ་དང་མཛུངས་པར་སྐྱེ་པ་དྲད་ཡུལ་པ། དེ་ཆོ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟོན་པའམ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་རིག་གིས་དེ་ཡིས་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོ། ཞེས་ཐ་སྐྱད་བརྟགས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། དཔེ་རྒྱུ་ན་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སྟགས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་སྟོན་པོ་ཡུལ་སྟགས་གང་ཡིན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གིས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
 ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྟགས་སུ་འཛིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོ་མིན་ཡང་། ཡུལ་མ་
 སྐྱེས་པ་རྟུར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བརྟགས་རུང་གི། དངོས་སུ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་མཛད་པ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་གིས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་གིས་རབ་མིན་ཏེ། གིས་རབ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་རོ་མཉམ་བུང་

༡། །འཇུག་ནི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ལུལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ལུལ་ངེ་གཞན་དང་མི་འདྲེས་པར་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱལ་དེ་
ཡི་གཟུགས་སྐྱ་གར་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་སྐྱ་མདོན་སུམ་མཛད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཆོགས་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱལ་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། རྩོད་
དུ་བྱུར་པས་ངེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འབྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་གཞན་རི་བྱག་དང་སྤོན་གིང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྐྱ་གར་
ཞིག་ཐབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྤོན་པ་འབྱུར་བ་དེ་ལས་འདྲ་ག་རྩོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འབྱུར་རོ། །དེའང་ལུལ་ཅན་དང་ལུལ་གཉིས་རོ་གཅིག་སྟེ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེན་ས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་ས་མི་
དགོས་ཏེ། རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱིས་རྩོད་པ་ཁོ་ན་མིན་ཞིང་། རི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་རྩོན་པའི་རྩོན་ཡོངས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སྐྱ་སྤོན་ཟེན་
ཏེ་གནས་པ་དང་། ལུལ་པ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་འབྱུར་ཞིང་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་རྩོགས་པའི་སྤོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཞིན་དུ་གསུང་འབྱུར་པས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་རྩོག་དང་འབད་ཅོ་ལ་མེད་

གྲུང་ད་ལྷ་གཞན་དོན་འབྲུག་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཇུ་མ་ཐན་ལྷོ་པ་ས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ས་འདྲི་ར། ཏུས་ལྷན་རིང་འབྲད་པ་ས་ཆེས་བསྐྱོར་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཇུ་མ་ཐན་དེའི་ཚུལ་བ་ད་ལྟར་ལྷོས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་འད་འཁོར་
 པོ་དེ་འཁོར་ཞིང་ལུས་པ་ལ་སྒྲགས་པ་འབྲུག་པའི་ལྷར་མཐོང་བ་ལྟར། ཏེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལའང་ད་ལྷ་ལྷོས་པའི་ཆོས་འཆད་སྒྲགས་ཚུལ་བ་ལྷར་ཐད་གྲུང་མེད་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཉིད་ལ་བཞུག་
 ས་པ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བུའི་སྤྱི་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོབ་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་འཇུངས་པ་ལས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེས་བྱ་བྱད་ལྷན་གྱི་དོ་པོ་ལ། ཏུན་སྤྱི་རྣམ་བཞག་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་སྤྱི། ཡོངས་སྤྱི། ལྷོ་མ་ལྷན་པའི་སྤྱི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ནས་
 ལྷོ་མ་མཐུན་གྱི་བར་འཛིན་པའི་གཉིས་སྤྱི་གི་སྤྱི་བྱད་ཀྱི་སྤྱི་ལྷོ་མ་པོ་ལྷ་ལུས་ལུས་པ། ཡེ་སྤྱི་ཀྱི་མེས་བཞེས་པས་རང་བཞིན་ལུལ་ལུལ་ཅན་གྱིས་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའམ་སྤྱི་བྱད་སྤྱི་བའི་སྤྱོས་པ་
 ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། ཏེ་ཆོ་སྤྱི་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མས་སྤྱི་མས་བྱད་མཐའ་དག་འགགས་པས་ཆོས་སྤྱི་དེ་དེན་ཡོངས་སྤྱི་ཡིས་མཐོན་སུམ་མཐོང་དོ། །

༡༩། །དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐུ་ཤེས་པུའི་བྱད་ཤིང་སྟགས་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཤེས་པུ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་བསྐྱེད་པུ་བྱད་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཚེས་སྐུའི་སྐུ་བས་ན་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བསྐྱེད་པས་ཤེས་པུ་དང་ཤེས་པ་ཐ་དད་ནི་བ་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་རོ་གཅིག་པ་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུར་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཤེས་པུ་རྣམས་སྐྱར་མི་སྐྱར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་སྐྱར་མེད་ཞེས་སྐྱར་བ་གང་གི་ངོར་སྐྱབ་དུ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱར་མི་སྐྱར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པུ་བའི་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་མིན་ལོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་རི་
སྟེང་གཟིགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྐྱར་བཅས་ཟེར་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་གི། ཐ་མལ་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་གྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱར་བ་ནི་མིན་ལོ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའོ། །དེ་ཆེ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱིངས་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སྟགས་གསུང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པའི་འགག་པ་སྟགས་མེད་དེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །
དེའི་ཆེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཐའ་དག་འགག་སྟེ། དེ་སྟོང་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར། སེམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་སྟོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྟོང་ལ། དེ་ཟད་པར་འགགས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་

མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། སེམས་འགགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་དེ། ཡོངས་སྒྲོད་ཐོག་སྒྲ་སྒྲིལ་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོན་སྒྲུལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཡོངས་སྒྲ་དེ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་སྒྲོས་པ་ཉི་
 བར་ཞེ་ཡང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པའི་འབད་མེད་སྒྲོ་བསྒྲུ་བྲལ་བར་གར་བ་ཡོངས་སྒྲ་དཔག་བསམ་གིང་སྒྲུར་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དེ་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པར་འགོ་
 བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་པའི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྲོར་པའི་སྒྲ་དུ་རྟག་པར་དུ་འདྲི་ནི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུར་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་ཐེ་སྤྱིད་འགོ་བརྒྱམས་མདོན་
 མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འཕྲོར་པའི་སྒྲ་དུ་རྟག་ལ་བྱུང་སེམས་འདྲི་ནི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་པའི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མི་ཡོང་ཐོབ་པ་དག་ས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུར་གི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དམིགས་བཅས་
 རྒྱམས་ལ་སྒྲུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་རེད་མདས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བྱུང་བྱུར་རང་གི་སྒྲོད་པ་ཀུན་སྒྲོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྒྲོད་པ་ཀུན་སྒྲོན་ཚུལ། བཞིད་པ་སུན་ཚོགས་ལ་མཛའ་དབང་བསྒྱུར་ཚུལ་གསུམ།
 དང་པོ་བྱུང་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་རྒྱར་ཆོས་ཡོངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་གཞུགས་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་འཕོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གི་སྒྲི་གནས་སྒྲ་བས། སྒྲུར་འགགས་པ་ཀུན་གསལ་བ་

༡༩། །དྲུག་ལ་འཕྲོལ་བ་སྟེ་པན་རྩྭ་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་རྩྭ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྱ་བ་མཐའ་དྲག་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་ལྟར་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ལྟར་རྩྭ་ལ་ཡང་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྟོན་པའི་པར་སྟོན་སྟོན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བེད་ཀྱི་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་ཀྱི་བྱང་པར་རྟེ་འདྲ་སྟེ་རྟེ་འདྲ་བ་དེར་ཐུབ་དབང་
 བལྟམས་པ་སྟགས་སྟོན་པ་དེ་དྲང་། སངས་རྒྱས་དེ་དྲག་གི་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་སྟོན་པ་ལྟར་བྱུང་བ་རྟེ་འདྲ་བ་དྲང་། དེ་དག་གི་ལོ་ཐོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཀྱི་འདུས་པ་རྟེ་སྟོན་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་སྟགས་སྟོ་
 སྟེ་རང་བཞིན་རྟེ་ལྟ་བ་དྲང་། བྱང་རྩྭ་སེམས་དཔའ་རྩྭ་སྟེ་ར་གཟུགས་མཚན་དཔེས་སྒྲས་པ་སྟགས་རྟེ་འདྲ་བ་དྲང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་བསྟན་པ་རྟེ་འདྲའི་ཆོས་དང་ཞིང་དེར་བདག་བྲམ་ཐེ་སྟགས་རིགས་གཟུགས་
 ཀྱིས་པ་དང་རབ་བྱང་སྟགས་ཆ་ལུགས་རྟེ་འདྲ་དྲང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་གང་ལ་སྟོན་པ་དྲང་། བཟའ་བདུང་གོས་རྩྭ་སྟགས་སྟོན་པ་གང་དུས་དང་ཆད་རྟེ་ཅུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་དེ་དྲག་
 ལ་ཐུལ་བ། དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་པཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་རྩྭ་སྟོན་པ་ཐོན་པ་དང་བཅུན་འཇུག་དང་དྲིང་འཛིན་དྲང་། ཐེས་རབ་ཀྱི་པར་སྟོན་ལ་སྟོན་ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཆད་བ་མཛད་པ་

2000

[illegible]

༡༡། །བྱམ་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟི་མ་མ་ལུས་པ་དྲག་པ་འདྲི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིས་སྒྲོ་ནས་རྟུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའ་འཐམས་གཏུགས་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་
 ཁྱོན་པ་དྲུང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཕྱབ་རྒྱས་པ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་ན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་རྟུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གིས་ཕྱབ་པར་སྒྲོ་ན་པར་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟུལ་གཅིག་པོ་དེ་
 དྲགས་པ་སྡེ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཕྱ་བ་སྡེ་རྒྱུད་བར་ཡང་མི་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་པར་རྟེག་པ་མི་མངའ་བ་ཕྱབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་སྤིང་པ་ལོ་ཐར་བའི་མཐའི་བར་དུ་སྒྲུང་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོད་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཤི་སྒྲོད་སྒྲོན་པ་དེ་སྒྲོད་ཀྱི་གངས་ནི་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་། མ་ལུས་པ་འདི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་གྱིས་གངས་གང་ཤི་སྒྲོད་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོད་ལ་མི་སྒྲོད་པ་འདི་གངས་མེད་པོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྟུ་
 དབང་པ། ཡོན་ཏན་གྱུ་བརྟུ་མི་རྒྱས་པ་འདི་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་པ་འདི་པན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བརྟུས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དབྱེ་བ་གནས་དྲུང་
 གནས་མི་ན་མཁའ་པ་འདི་སྟོབས་དྲུང་། དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་མཁའ་པ་འདི་སྟོབས་དྲུང་། མོས་པ་སྟོབས་ཕྱོགས་སྟུ་རྒྱུད་པ་འདི་སྟོབས་དྲུང་། སྟོབས་ལས་མཁའ་པ་འདི་སྟོབས་དྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་

མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་རྒྱུ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དུང་། ལྷོ་མ་པ་ར་འཇུག་སོགས་མཆེན་པའི་བློ་ལྷོ་བས་དུང་། ལྷོན་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པ་མཆེན་པ་དང་། རྟེ་བཞིན་འཛིན་འཕོ་བ་དང་སྒྲེ་བ་མཆེན་པའི་བློ་དང་། ཟག་པ་རྒྱུ་མ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་ལྷོ་བས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་བས་ནི་བརྒྱ་པོ་འདྲི་དུག་གོ། །གཉིས་པ། རྒྱལ་བཤད་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་མཐར་ལྷོ་བས་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཁྱི་གར་ཞིག་ལས་འབྱས་སུ་གར་ཞིག་དེས་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཆེན་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་མ་གྱིས་གསུངས་ཏེ་དགོ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་སྐབས་ཡོད་ལ་གནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཤད་པ་དེ་ལས་བཞུགས་པ་སྒྲེ་དགོ་བ་ལས་མི་བདེ་བ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་དབང་གིས་ཤིང་པ་བརྒྱད་མི་འགྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གནས་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་མཐའ་ལས་པ་མཆེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གནས་གནས་མིན་མཆེན་པའི་ལྷོ་བས་སུ་བཤད་དོ། །རྒྱུ་མ་སྒྲིན་འདྲོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕེན་པའི་ལས་དགོ་བ་དང་རྒྱུ་མ་སྒྲིན་མི་འདྲོད་པ་འཕེན་པའི་ལས་མི་དགོ་བ་སྒྲེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་དང་དེ་ལས་བཞུགས་པ་འདྲེས་མ་དང་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དངོས་གྱི་ལས་དང་ལས་དེ་ཡི་རྒྱུ་མ་སྒྲིན་གྱིན་དུ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཆོགས་པ་ལ་འུང་། མཆེན་པ་རྒྱུ་མ་སྐབས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་

༡༩། །འབྲུག་པ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་གེས་ལུ་གྱུན་ལ་ཁྱུ་མཛུ་དེ་ནི་ལས་གི་རྒྱུ་མྱིན་སྟོང་ས་སུ་འདྲོད་དོ། །འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་སྟོང་ས་ཞེན་མོངས་གྱུན་འབྲུག་གིས་དང་སྟོང་ས་རྒྱུ་ལུ་གེས་འབྲུག་པའི་སྟོང་ས་པོན་གྱི་སྟོང་ས་གིས་བསྐྱེད་པའི་འདྲོད་པ་ནི་གིན་དུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་དམུན་པ་དང་འབྲིང་དང་གྲང་ཡང་ཁྱུ་འབྲས་འདྲོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གྱུན་དུ་སྟོང་པ་རྒྱུ་ས་གིས་གཤེགས་པའམ་བསྐྱེད་པས་པར་གྲུག་པའི་མོས་པ་ལ་འདྲ་མཁྱེན་པ་ནི་དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱུ་པ་མོས་པ་སྟེ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོང་ས་ཞེས་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཁམས་གི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱུ་ས་གིས་མིག་སྟོང་ས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྒྱུ་ས་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྲང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་སྟེར་ན་ཁམས་དང་། བདེན་གཉིས། ཁམས་གསུམ་སྟོང་ས་། ཁམས་གི་རིགས་ཅན་གྱུན་ལ་སྟོང་ས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ས་གི་མཁྱེན་པ་མཁྱེན་པས་ཀྱིང་རྒྱུ་པར་ལ་འཇུག་པ་ཁམས་སྟེ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོང་ས་སུ་འདྲོད་དོ། །ཡང་དག་མིན་པའི་གྱུན་དུ་ཉོག་སྟོང་ས་གྱུན་ཞེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་ས་སྟེ་ཆོགས་རྒྱུ་ལུ་གེས་འབྲུག་པའི་དབང་པོ་ཆེས་ཚུ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དྲུང་དབང་པོ་རྒྱལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤུད་

2009

བ་དྲུང་། མིག་ལ་སྟོགས་དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་དྲུང་དབང་པོ་དེ་དག་གི་རང་ལུང་ལན་ཚུན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་སྟེ་དབང་པོ་ཉིད་ལ། འདི་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཅེས་སོ། །ཐག་ཅེས་སྐྱ་ཐོས་ནས་མིག་
 ལྟ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོན་པའི་ཐར་ལྟོན་ལ་གནས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལན་ཚུན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱབ་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པའམ་ཆགས་མེད་
 རི་དབང་པོ་མཆོག་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །ལམ་འགྲའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགོ་བ་དྲུང་ལམ་འགྲའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དྲུང་ནི། དེ་བཞིན་ལམ་འགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དྲུང་ལམ་
 འགས་ཡི་དུགས་དྲུང་། དྲུང་འགོ་དང་ལྟ་དྲུང་མི་རྣམས་དྲུང་། དཔྱལ་ལ་སྟོགས་འགོ་བ་ལམ་འདི་ལས་འདིར་འགོ་ཞེས་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་མཐའ་ལས་བར་
 འདུག་པ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་བསམ་གཏན་སྟོགས་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་བྱང་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
 རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་གྲང་ཞི་གནས་ཀྱི་དྲིང་འཛིན་གྲང་དྲག་དྲུང་། མཐར་གྱིས་སྟོམས་འདུག་བྱང་པར་གྲང་དྲག་འདུ་གེས་དང་ཆོར་འགོག་གཅིག་དྲུང་བརྒྱད་ལྟར་པ་སྟེ་དག་པོ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་

[illegible]

སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཆིན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆིན་པ་འི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟ་འདྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་རྣམས་པ་འི་ཚུལ་དང་། འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་འདྲ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པར་སྒྲུ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་། རྟོན་ལས་གཞན་མི་མཛད་པར་སྒྲུ་ཆེ་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྟོན་པ་མིན་
 བ། ལུང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཆེ། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་བརྗོད་མི་རྣམས་པ་ནི་སྒྲིབ་ཅི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནུམ་མཁའ་མེད་པས་འདྲ་བ་ཆགས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་འདྲ་བ་ཆགས་མཐའ་མེད་དཔེར་པོ་དེ་རང་མཐུ་ཟད་
 པས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲིབ་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་འི་སངས་རྒྱུས་སྤངས་ལུང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་རྟོན་པ་པ་འི་སངས་རྒྱུས་ལྟོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདྲི་དུག་ཆ་གསུམ་ཅུ་ཅི་ལྟར་གྲུ་པ་དྲུ་མི་བརྗོད་པར་རྣམས་འགྱུར་རུ་སྒྲིབ། མི་འགྱུར་ནའང་། རྟོན་གྱི་ཆ་ཅུ་མ་བརྗོད་པ་དེ་དུག་
 འཕགས་པ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཆུ་ཆེམས་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཅུ་མ་ཞིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གསུམ་པ། མདོར་བསྟན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཆེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་གཞི་

༡༡། །ལམ་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་དེ། ཡོན་ཏྲན་དེ་ལས་གཞན་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏྲན་དང་། སྒྲིབས་སྒྲིགས་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་རྒྱས་འདི་གཞུང་སྒྱིལ་མེད་མངའ་བ་བཞེད། དེ་འདྲའི་ཟབ་དྲང་རྒྱ་
 ཆེའི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་རྒྱལ་ལོགས་པར་གྲེས་པས་ནི་དོན་དེ་གཉིས་གེས་ནས་བསྒྲེལ་ས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་གཉིས་པོ་འདི་དྲག་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱུང་རྒྱུ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལ་པས་འགོ་དོན་མངད་རྒྱལ་ལ། སྒྲིབ་
 པ་མཆོག་གི་སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་ཐར་སྒྲིབ་པ། བསྒྲིབ་པ་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་གྱུབ་པ། སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བྱུང་རྒྱུ་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ས་ཆད་མེད་པར་བསྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ། སྒྲུར་ཡང་ཆོས་སྒྱུ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྒྱུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྒྲིང་ས་སྒྲིབ་སྒྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས། དག་འཕྲན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གསེགས་པ་དྲང་ནི་ཡུལ་སྒྲུས་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲིབ་པས་བསྒྲུལ་ས་པ་
 དྲང་བྱུང་རྒྱུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སྒྲུང་འདས་སུ་གཞུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐར་ལོ་འདྲ་སྒྲིབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་དེ་པའི་སྒྲིབ་པོ་སེམས་གར་མ་ལན་ལྟར་གིན་དུ་གཡོ་བའི་ངང་རྒྱལ་ལམ་གཡོ་བ་གཉི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཆོག་ས་
 ཅན་ཡུལ་ལ་རེ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིང་པའི་ཞུགས་པ་ནི་མང་པོས་དམ་པོར་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུག་ས་རྟེན་སྒྲུ་ངན་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་རིགས་པས་གྱུབ་རྒྱུ་པ་ཁྱོད་པ་དང་། ཐོག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་

དགས་ལུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་མཚན་གང་ཕྱིར་འདི་ན་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་ལྟར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདུ་བའི་རྒྱལ་འབྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་འདྲ་བ་སྟེན་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་དུ་ཐད་པ་ལ་དེ་མིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་དེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཐ་དྲ་པར་འབྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པ་བྱེད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་པ་དང་། འདིས་འདེགས་པའི་ཐེག་པ་
 ལམ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་གྲོས་ཐ་དྲ་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་ནི། ད་དུང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའི་དེ་མ་མ་བྲལ་བས་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ལ་རི་བཞིན་རྟོགས་ན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་
 སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་པོ། རི་སྐད་དུ། འོད་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤང་ཆོས་འདྲའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་
 འབགས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། བྱེད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་མེད། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ནི་གཞུག་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། འོན་ཏེན་རང་གི་ལམ་གྱིས་སྤང་ཆོས་

༡༩༩། །འདས་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཆེར་སྐྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་པ་ཆེ་སེམས་ཅན་དེ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་པ་འདི་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེས་ལྟ་བུ་པར་མོས་པ་
 འཛོམས་པས་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་ཡུལ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་ཟབ་དཔག་པར་དགའ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཅོམ་གྱིས་དེ་མི་འདོར་དེ་བདེ་བར་གསེགས་པ་གང་
 ཕྱིར་ཕྱིད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཆིན་རབ་དང་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་མི་སྒྲིལ་བའི་ཐུགས་རྒྱུ་ཐོབ་ཐབས་མཁས་དྲུང་ལྟན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དྲུང་གང་ཕྱིར་ཐོན་ཕྱིར་སེམས་དུས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཕྱིད་ཀྱིས་ཞུ་གྱིས་བཞེས་དེ། གདུལ་བྱ་གདོན་མི་ཟབ་པར་གོལ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་དེད་དཔོན་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྒྲི་བོའི་ཚོགས་ཀྱི། ལུན་རང་བཤོད་པའི་རལ་བ་ཉེར་
 དེ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་སྤྲད་དུ་གྲོད་ཕྱིར་ཡོད་འོར་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་མ་སྒྲེབས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལུན་ཕྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཚུ་རྣམ་དེ་དེའི་ཐབས་སྤྱུལ་བའི་ཐོག་པ་རྒྱུར་དུ་འདྲི་ནི་སྒྲིབ་
 མ་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྩལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡོད་ལྟར་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞིང་འཕོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔོན་ལ་འདྲ་བུ་སྤྲད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནས་ཉོན་རང་གི་རིགས་ཅན་

ལས་ལོགས་སུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྤྱིད་པར་བཞགས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། བདེ་བར་གསེགས་པ་ཁྱོད་ནི་མ་ལུས་པ་འདི་ཕྱོགས་
 གྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་དྲག་ཏུ་སྤྱི་རྟུལ་གྱི་རྟུལ་རྒྱུས་བདོག་པ་སྟེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་རྗེ་སྟོན་པ། བདེ་གསེགས་ཁྱོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རལ་དུ་མ་པར་གསེགས་པ་འདི་བསྐྱལ་པ་འདྲ་དེ་སྟོན་དེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་
 འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འདི་ནི་སྟོན་དགོ་རྒྱུ་མ་བསགས་པ་རྒྱུས་ལ་བསྟན་པར་བགྱི་མ་ལགས་ཏེ་མོས་པར་དཀའ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་འདིར་
 བཤད་དོ། །དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལུན་འདས་སྐུལ་པ་འདི་སྐུ་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་དུས་རི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འདིག་ཏེན་ན་མཆོག་གི་སྐུལ་པ་འདི་སྐུ་འབྱུང་
 པ་འདི་དང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནམ་ཞིག་བརྟེན་ནས་བསྐྱལ་པ་དུ་སང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་འདི་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པར་སྤྱ །བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 རབ་དེ་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ། །ངན་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་འདི་དུས་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཟེན་ནས་སྤྱར་སྐུལ་པ་འདི་སྐུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་འདི་རྒྱལ་ཡིན་

འ
འ
འ
འ
འ

༡༡། །ཞེས་གསུངས་ལ། །འཕྱི་གྲོ་ལུ་རྩི་བྱལ་གྱི་ཚེས་སྐྱ་རྒྱུ་མས་གཅིག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་མི་འབྱད་ཟེར། གོ་རམ་པས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་ཚེས་སྐྱ་ལ་འཆད། སྐལ་སྐལ་ལ་ཆད་མེད་ན་དེའི་རྒྱ་སྐལ་གསུམ་པོ་ཡང་
ཆད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཚེས་སྐྱ་འི་ཐོག་མ་ཆད་མེད་པ་ཟེར། མ་འོངས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཚེས་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྐར་པ་བརྟལ་པ་སྟགས་དབྱུང་། རེད་མདའ་པ་ཡང་སྐལ་པའི་སྐལ་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པར་
གསེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་རྒྱལ་བ་ཁྱེད་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐལ་ཆའི་ཆད་ནི་རྩི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དྲག་གོ་འཕང་མཆོག་རྩུ་ར་བ་རྩེ་ནི་པར་འགྲོ་བ་
མིན་ནིང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་པའི་པར་དང་རྒྱུ་མ་མཐའ་རྒྱུ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྟེད་དུ། གེས་རབ་པར་ཐུན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྟེད་པ་ཁྱེད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་མ་མ་ཡིས་བསྟེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ལུགས་དེ་ཁྱེད་
གྱིས་བྱེད་པ་སྟེ་ཐུགས་གཅིག་པའི་རྒྱལ་མེད་རྩུ་ར་བ་རྩེ་ནི་པར་འགྱུར་པ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆད་མེད་པ་མངའ་རྒྱལ་དང་། དེས་ཡུལ་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པས་སྐ་
རན་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། གཉི་ལྷག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོད་ཡོན་ལཱའི་ཁ་ཟས་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་དུག་དང་བཅས་པར་ཟ་བ་ཡི་སྟེ་པོ་ཉིད་གྱི་ནང་མི་སྟེ་བདག་གི་ར་བུས་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་བརྩེ་བ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

ལ་ཇི་དུ་གཞི།

བདེ་ལྟར་ནི་དུག་ཐོས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཚོར་བས་ཉེན་པའི་སྤྱ་གཅིག་སྤུ་ལ་འང་མ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་མིན་པ་སྟེ་སྤྱ་སྒྲོ་བས་དང་ལྟན་པ་མ་ལ་སྒྲིང་བརྟེ་བ་ཞིག། །མ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉེན་པ་མཐོང་བ་ཞིན་འདོར་ནས་མི་
འགོ་བ་ལྟ་སྤྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མཚོག་རྟུར་བ་ཞིར་སྟེ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གསལ་གསལ་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁུས་པའི་དབང་གིས་
དངོས་པོར་བདེན་ཞེན་དྲང་སྟོང་འབྲས་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟའི་ཞེན་པ་ཡི་སྒོ་ཅན་གྱིས། ཡང་ཡང་སྟེ་བ་དྲང་འཛིགས་པ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དྲང་། ལུལ་སྐྱུག་དྲང་། མི་སྐྱུག་བྲལ་ལྟ་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་དྲང་། སྐྱུག་ཅན་དཔུལ་སོགས་གྱི་འགོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དེ་དག་ཐུགས་བརྟེའི་ལུལ་དྲུང་བ་རྟོད་པ་སྟེ་སོང་བར་གྱུར་པས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ནི་བ་ཕྱོགས་ཅིག་
ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་ལྟ་དན་འདས་པ་མི་མངའ་བར་འཛིག་རྟེན་རི་མིད་དུ་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་རྩལ་དྲང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཚུམ་རྩལ་དངོས་དྲང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུམ་རྩལ་དྲང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མགོན་པོ་སྤྱ་སྐྱུབ་གྱི་དགོངས་

འཕྲིན་པ་
མཛུགས་
ལྟུང་པ་
ལྟུང་པ་

༡། །པ་མ་ཚོར་བར་འགྲེལ་བའི་ལུགས་འདི་དག་དག་སྟོང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་སེམ་རབ་སྟགས་ལས་བརྒྱས་ནས། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་ལུང་ནི་བཞེན་དང་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་
རྟལ་ནི་ནི་ལྷ་བ་བཞེན་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལས་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ནི་ལྷ་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྟོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞེན་དུ། འཇུག་པའི་གཞུང་འདིར་
འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་མཚན་མི་འདོད་པ་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྟངས་གཞན་ན་ནི་མེད་ཅེས་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་མཛོད། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ། དངས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྡན་
གྱི་གཞུང་འདི་ཁོན་འཛིན་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔལ་འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དོན་གྱི་གཏིང་ཟབ་པའི་རམ་ནག་པའི་ཁ་དོག་འདུ་བ་སྟེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟགས་
ཆོག་གིས་འཛིགས་པས་ཀྱིས་པ་རྣམ་རིག་སྒྲུ་བའི་སྟོན་གྱི་སྟེ་པོས་དེ་ལྷ་བའི་ལུགས་བཟང་གང་དུག་རྒྱང་རིང་སྒྲུངས་པས་དེ་འགྲོས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་དབུ་མའི་གཞུང་དེ་ཡི་ཆོག། །ཡེ་ལུང་བུས་པའི་རྩ་སེམ་སྟགས་ཁ་འབུས་པའི་ཀྱ་
སྒྲུ་རྣམས་གཞུང་འདིས་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་དུ་ལྷ་བྱེད་པ་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཡིད་ལ་དེ་བརྣམས་རབ་དུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ན། སྟེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་

བཀའ་ཁབ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོར་

2007

དེ་ན་པ་རྒྱུད་པ་ལས་སྒྲུག་སྟེ། དཔེར་ན་མཚོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། ལྷིས་པ་རྒྱུ་མས་སྒྲུག་ཅིང་རིང་དུ་འབྱོས་པ་ལྟར། དཔྱིག་གཞིན་དང་། ལྷིག་སྒྲུང་། དབལ་ལྷན་ཚོས་སྒྲོང་སྟག་སྟེ་པོས་ཀྱང་ལྷི་ལྷག་ས་དེ་རྒྱུད་རིང་དུ་སྒྲུང་ས་
 ལྱུང་། རི་ལྟར་སྒྲུབ་དགར་བས་མཚོ་དགར་ཞིང་ཀྱང་ལྷན་སྟག་སྟེ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཚུམ་པ་པོ་སྒྲུབ་དེས། ལྷི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིག་ས་ཚོགས་ཀྱང་ཁ་འཁུས་པ་རྒྱུ་མས་ཁ་སྒྲེབ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེས་
 སྟེ་པོའི་རེ་བ་རྒྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུར་ལྷི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་མཚོ་སྒྲུང་ས་ནས་བརྒྱུད་མ་བརྒྱབ་པ་ད་ལྟ་འདོད་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་པས་ལོངས་སྟོང་དོ་ཞེས་སོ། །རིང་མདའ་བས་ཀྱང་ལྷན་ལྟར་ཐབ་དོན་ཁ་འཁུས་པ་རྒྱུ་མས་འགྲེལ་པས་
 ཁ་སྒྲེས་དེ། དེ་ལས་ལྷུང་བའི་ལོགས་བཤད་སྒྲུང་ཚུའི་རྒྱུ་མཚོ་ཞེས་གསུངས་དེ། ལྷི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་མཚོ་ལས་སྟེས་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཅུ་ཤེར་སྟག་སྟེ་པོས་ཀྱང་ཁ་འཁུས་པ་འདྲ་བ། ད་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་ས་ཉི་ཐེར་གྱིས་ཁ་སྒྲེབ་ནས།
 དེའི་ནང་གི་བདེན་གཞིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱིས། སྒྲུབ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཞིས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲུར་བཤད་ཐེན་པའི་ཐབ་མོ་སྒྲོ་རྒྱུར་རྒྱུ་མས་འཇིགས་སྒྲུང་བ་འདི་
 དེ་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་སྟེ་པོ་ཡིས་དེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་གསུང་རབ་གསུན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྟག་ས་སྒྲུང་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མ་

25

༩༩། །ལུགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བ་རང་སྒོམ་རྒྱར་བ་འདྲི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་ནས་གང་ཟག་གི་བདུག་དུ་བརྒྱོད་པ་ཡི་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་སྒྱུར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་གང་ཞིག་ལྟ་
 རྒྱུ་བ་གྱིས་བཞེད་གཞུང་འདྲི་ལས་གཞན་ལ་དག་འགྲོ་དྲོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་བསྟོ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་རྒྱུ་བ་ལུགས་བཟང་ལུང་རིགས་གྱིས་གསལ་པོར་བསྟན་ལས་བདུག་གི་བསོད་ནམས་སྒྲིགས་གྱི་མཐར། ལྷན་ཅིང་
 ཡིད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྟོན་དེ་སྟོ་བར་གྱུར་པ། སྟོན་ཀའི་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱར་དགར་བ་ལམ། མེམས་གྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་མཐའ་ཡས་འཛིག་དེན་མ་ལུས་པས་གནས་ལུགས་ཐབ་
 མོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་དུས་རྒྱར་དུ་བདེར་གསལ་གསེང་ཉེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བགོད་པར་སྟོག་ཅིག །རེད་མདའ་བས་བསོད་ནམས་ཅི་འདྲ་ན་སྒྲིགས་མཐར་ལྷན་པའི་བསྟོ་བ་དེའང་ཡིད་ཉོན་མོངས་གྱིས་སྟོ་བར་རྒྱ་
 རྒྱར་རྒྱར་དགར་བ་དང་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱུ་རྟོག་གི་དུག་གིས་དཀྱིས་པའི་མེམས་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ཚོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་རྩ་བ་གང་གིས་
 བསྟར་རྒྱུ་ལ་གཉིས། དང་པོ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཐབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལམ་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལུལ་ས་མརྒྱར་སྒྱ་ལུངས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཐེག་

ད་མཆོག་སྤྱོད་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐུགས་རབ་རྟུག་ཞེས་པ། མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཐུན་རབ་དང་ཐུགས་རྩེ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་མང་འདྲ། ལྷ་མ་ལྷ་བྱའི་དྲིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པས་དེ་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་
 མ་བཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞེས་པར་མཛད་པས་སྤྱར་བ་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ། བ་ཆེའི་ཐུལ་གྱི་གྲང་བྱེད་དཔེ་མེད་གྱི་དཔྱད་ཉིད་ཐུས་རིན་ཆེན་སྤྱད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། བ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
 འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཐན་པོ་དྲི་ལ་ག་ག་ལ་བྱ་སྟེ་ཐིག་ལེ་ཐུམ་པ་དྲང་། བོད་གྱི་པོ་རྒྱལ་བ་བན་དེ་བཙུན་ཉི་མ་ཐུགས་ཀྱིས་བ་ཆེའི་དཔེ་དྲང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཐུས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཐན་པོ་ག་ན་
 ག་མར་སྟེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དྲང་། པོ་ཅ་བ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་བྱར་ཐོག་ས་པའི་དཔེ་དྲང་གཙུག་སྤྱི་བེད་ལེགས་པར་བཅོས་དེ་གཙུག་ལ་ཐབ་པའོ། །འདྲིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱ་དྲང་དྲང་འགྲུར་བྱུང་གི་སྟེང་ནས་ཐུན་མོང་བ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་དྲི། ལྷ་པོ་ལེགས་སྤྱོད་པ་དྲང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ལྷ་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་ཁྱད་ག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སྟེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་མཆོད་བརྟེན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་ཅིང་། འཕགས་པ་
 ལོ་བ་པའི་ས་བཙུད་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་སྟེ། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བྱའི་རྒྱལ་པར་བཞག་པས་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་པོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །འདྲིར་སྤྱོད་པ། བོད་ཅེས་བྱ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་པའི་མཐའ། གཉིས་པོ་རྒྱལ་པར་སྤྱངས་པ་དཔྱད་

༡༢། །མའི་ཚུལ། །མའོ་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཀྱིས། །དམིགས་བཅས་ལྟ་བུ་གུན་གྱི་ཐུག་རུ་འབྱེན། །ལ་ལས་འདི་མེད་གཞན་ནི་ཡོད་ཅེས་དང་། །ལ་ལས་འདི་གུན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །ཡོད་མེད་ཐོགས་
 རེར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་གིས། །དམིགས་མེད་སྒྲིམ་པ་ད་དུང་དམིགས་དང་བཅས། །ཡོད་པར་རྩོག་གམ་མེད་དོ་སྒྲིམ་པ་ཡི། །ཞེན་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པས་སུན་ཐུང་བས། །སྐྱེད་སྐྱེད་མཉམ་པར་ངེས་ཤེས་རྩོགས་པ་ཆེ། །སྒྲི་
 ཐུག་གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་རིགས་པས་དྲུང་བ་ཡིས། །ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་གིན་དུ་གཏིང་ཟབ་པས། །སྒྲོ་རྒྱུར་རྒྱམས་གྱི་སྒྲོ་བས་པ་འབྲེག་ན་ཡང་། །རྒྱལ་གུན་དགོངས་པའི་རྒྱ་ཁྱུང་འདི་ན་འབྲེལ། །དེ་
 ལྟར་ཟབ་ལམ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིས། །སྒྲལ་བཟང་རྒྱམས་གྱི་དང་པོར་རྩོགས་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ནས་ནི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་འདི་དོན་ཐོང་བར་མཛོད། །ས་བཅད་པལ་ཆེར་རྩི་བགྱང་ཅམ་དུ་ཟད། །ལ་ལ་གཞུང་
 གི་སྒྲིང་པོ་འདྲ་བའང་ཡོད། །འདི་ནི་སྒྲིམ་གུན་ལས་ཐུང་འཕགས་པར། །སྒྲོ་ཤོས་གསལ་བ་རྒྱམས་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེས་དོན་འདི་ཡང་ལུང་རིགས་སེང་གའི་ར་རོ་
 རྩོགས་པ་ཁམས་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་བ་གྱུར་གཏོགས་པ་ལྟ་རིག་སྐྱེད་པ་མ་ཉིས་སྒྲིམ་བཅུ་ན་སྒྲོ་སྒྲོ་ད་འཛིན་པ་དབང་པོའི་གྲངས་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་དགོ་བས་འོད་གསལ་དོ་རྩེ་

སྒྲིང་པོའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ། ༥ །གང་གིས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན། །སྒྲིང་སྟོང་རེས་འཛོག་བྲལ་བ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ལ། །ཅིག་ཆར་འཇུག་པའི་རིམ་
 པ་འདིར། །ཤུབ་མཐའི་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་གཞུང་། །ཞེས་གྲགས་འཆད་པ་མང་ནའང་། །བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་རེར་སོང་བ་ཡི། །བག་ཆགས་གོམས་པ་མང་པོས་བསྒྲིབས། །ཟླ་བའི་བཞེད་གཞུང་དྲི་བྲལ་སེལ་དཀར་པོ། །མཐར་
 འཛིན་རྟོག་སེལ་རིན་ཆེན་གོ་ཏུ་གའི། །ཐྱེད་འདི་མཉམ་ཉིད་ལ་མོས་བཞིན་བཟང་མགུལ། །བརྒྱན་ཕྱིར་ཟླ་མེད་ལེགས་བཤད་ཐྱེད་བ་ཡིན། །རྒྱ་ཆེའི་གཉིད་ཟབ་འཕགས་པའི་སྒོ་མཆོ་ལས་བྱུང་བ། །ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་དག་པའི་རིགས་
 མཆོག་དབང་གི་རྒྱལ། །དཔལ་ལྷན་སྟོང་ཉིད་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱུད་བྱུང་ཅེར། །མཐར་ཐུག་དགོངས་པའི་དྲོག་ཉིད་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཅན་ལའོ། །དེ་སྤྱད་དགག་སྒྱུབ་སྟོང་བཅས། །སྒོ་བྲལ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་ངང་། །ཁས་ལེན་
 རྒྱལ་ཐབས་གྱིས་འཇུག་གུང་། །ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་གསེས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞིའི་ཆོས་གྱི་སྒྱ། །ལྷན་སྒྱུག་ངོ་མཆར་འཕྱོར་བ་དཔེ་མེད་དྲུང་སྟོང་ཆེ་རྒྱམས་ལམ་བཟང་འདི། །ཉི་ཟླ་མཁའ་
 ལ་རྒྱ་བ་དེ་ཐྱིད་མཆོན་འཛིན་རབ་རིབ་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ལེགས་བྲིས་རྩ་ཆེན་སྟན་ལྟར་བརྟུངས་པས་མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་བྱེད་སྟོག །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོའི་ཕྱིན་ལས་འཛིན་བཞིན་ཏུ། །མཁའ་བྲལ་འགྲོ་གྱུན་དཔུ་མའི་

༩༩། །འཕགས་པ་ས་བརྩ་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་སྤྱུ་སྤྱུས་པ་རྒྱལ་བའི་ཁུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྱུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 ཟིལ་གྱིས་གཏོན་གྱི། རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཚེ་རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྤྱོན་པའི་ཁུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ཡང་མེས་ས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་གྱི། རང་གི་
 སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ས་བརྩ་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་གཤམ་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རང་ཏུ་སོང་བར་བྱུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ཅིང་སྤྱོད་ཡང་ལྷག་པར་

འགྱུར་གྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པ་ཡོད་ཅིས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ་ཞེས་རང་འགྲེལ་གྱི་དག་དོན་ཏེ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་འཕགས་
 པ་དེ་དག་སེམས་སེམས་ཕུང་གི་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་བྱེད་བཅས་པར་འཇུག་པ་ལ་ས་རྒྱལ་པ་མན་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་བྱུང་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་
 མཐའ་ལ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཤད་པ་ནི། ལང་ག་གཤམ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ས་རྒྱལ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་འགོག་པ་ལ་རྣམ་པར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསལ་བས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་སྟེ།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་ཉིད་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྱིར་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ས་རྒྱལ་པ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །རང་

༡༢། །འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་གྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུལ་
སེམས་དབས་གྱང་རང་གི་སྒོས་རྣམ་པར་དབྱུད་པས་གྱང་མིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་
དམིགས་ལྷལ་གྱི་ར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་རང་འཇིན་སྤང་མི་རྣམས་གྱང་། དེ་ནི་མ་དབྱུད་པར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་དང་མི་
རྟག་པའི་སྤང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཤམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རྣམས་ལ། དེ་དང་སྤང་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་དམ། ཆོས་བདག་མེད་བརྟན་པ་ལ་སྤྱོད་གཞིའི་བྱང་པར་ཙམ་ལས་སྤྱོད་
ཚུལ་ལ་བྱུང་མེད་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རགས་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་རྣམས་སུ་མེད་པར་གཤམ་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་
པར་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བརྟན་པས་ཆོས་བདག་མེད་པའམ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མི་འབྱུང་པར་སེམས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་

གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ནི་ཐོས་པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་
 གྱེས་མ་ཁེགས་བར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མོགས་མེད་པར་གེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྱལ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། འོག་དུ་ཅུ་བར་
 ཡང་། རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆོ་དེའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱི་སེམས་སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། བྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཞུགས་མོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་
 འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་མོགས། གྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤོང་པའི་ཕ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ། གཞུགས་ལ་མོགས་པའི་རང་གོ་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་འོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐོས་པ་བྱོད་གྱིས་བརྟེན་ནས་འགྱུར་པའི་སྤོང་ཉིད་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་ལ། དཔུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་

༡༡། །ཚེས་ཚེགས་པ་ལ་རགས་པ་གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་རགས་འཛིན་ཀྱང་གཞིག་མི་རྣམས་ན་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ག་ལ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ལ་འདི་དང་ཐུད་པར་བུའོ་སྒྲུལ་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་དར་འཛིན་མ་སྤངས་པས་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤང་བོ་རགས་པར་རྫས་སུ་མ་གྱུབ་པ་ཅམ་འདོད་ཀྱང་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྱུབ་པར་འཛིན་པར་དེ་མིན་དུ་ཚེས་དེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་པ་ལ་རགས་པའི་རྫས་མ་གྱུབ་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་སྒྲུལ་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་བརྟོད་དེ། རྟག་བདག་སོགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རགས་པའི་སྤང་བོ་རིལ་བོ་ལ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་ཚེགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། དར་འཛིན་ལྟན་སྒྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པར་རུང་བཟང་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་རུང་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བདུན་གིང་རྟེན་རིགས་པས་གཏན་ལ་པལ་པ་བཞིན་དུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བདུན་གིང་རྟེན་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ལ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ང་འོ་བོས་
 མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་སྤང་བས་གཤེས་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འབྱུང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མི་རྟག་སྟོགས་བདེན་པའི་རྒྱལ་བ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ན་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྤྱོད་སྟེ་མི་སྤྱོད་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་གྱི་
 སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་སུན་མ་སྤྱང་བས་ངར་འཛིན་མི་ལྟོག་གོ་སྟམ་ན། ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཙམ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་ན་འང་དེ་མིན་པར་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྤྱད་དུ་བདག་ཇུས་སུ་མེད་ལ་
 སྤང་པོ་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་སྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་སྤྱོད་པར་གཤེས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྟོག་པ་རིགས་པར་སྒྲ་བའི་རྩལ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྤྱོད་པར་གཤེས་ཀྱང་གདགས་པའི་གཞི་ཙམ་མ་ལྟོག་པས་དེར་
 འཛིན་མི་ལྟོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཤེས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལྟོག་པ་དེ་སྤིད་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སྟོགས་ལྟོག་པར་ཡང་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱང་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྤྱང་བ་ཙམ་

༡། །གྲིས་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱོད་དོ་སྒྲུལ་ན། །ཕུང་པོ་ཙམ་བདེན་པར་བཟུང་ཡང་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཕུང་པོ་བཟུང་བ་ཙམ་གྲིས་ངར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་འགྲེལ་ལས། རི་སྒྲིད་དུ་རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ལས། རི་སྒྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། རི་སྒྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། རི་ལས་ཡང་ནི་སྤྱོད་བ་ཡིན། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དཔུས་མེད་པ། འཕོར་
 བའི་འཕོར་ལོ་མགལ་མེ་ཡི། རྒྱུ་ལ་འཕོར་ལྟ་བུ་ལན་ཚུན་གྱི། རྒྱུ་ཙན་འདི་ནི་འཕོར་བར་འགྱུར། རི་ནི་རང་གཞིན་གཉིས་ཀ་དང་། རུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། རི་ནས་ལས་དང་
 སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་དོན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་འབྱུང་ན་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕུང་པོ་བདེན་
 མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་རུས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཆ་མེད་ཙམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་གྱུ་བ་དུ་རྟག་གྱུང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་མི་བྱེད་དེ་དེ་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ང་ཞེས་སྒྲོས་བདགས་པ་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྱུ་བ་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་སྤྱོད་གདགས་གཞི་ཆོས་དེ་དག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པར་མ་གཤམ་གྱུང་སྤྱུ་ལ་

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

མ་ཇི་དུ་གྱུ་ལྟོ།

འཛིན་ལྟོག་པ་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་སྤྱིད་ལུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ལུང་པོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་པ་ལས། འདུས་པ་དོན་
མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ལུང་དུ་སྒྲུང་བའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཆ་བཅས་དང་དེ་ལ་འདུས་པའི་དོ་བོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་
ལས། ལུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྒྲིབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འི་ལྟར་
ཤེས་ཤིང་། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མཇུག་ཐོག་ཁོ་ནར་ལུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། །དེ་ལྟར་ལུང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་ས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་ལུང་རྒྱུ་མེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། །ལུང་རྒྱུ་
པར་དུ་སྤྱིད་མཚམས་སྟོར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཟུགས་ནི་དཔུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །
ཆོར་བ་རྒྱ་ལི་རྒྱ་ལུང་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྒྱུ་པ་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔུ་བ་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་ལི་རྒྱ་

༡༩། །ལུང་དང་། སྒྲིག་སྒྲིལ་ལྟ་དང་། ལུ་གིང་གི་སྒྲིང་པོ་དང་སྒྲིལ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་འདི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར། དེ་ལྟར་བྱེད་ལུང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་སོགས་ཀྱི་གསལ་པ་བ་དང་། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་
 བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་མ་ལྟར་པར་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཟག་བདག་སྒྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།
 ཡི་ར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་སྒྲིབས་བཞེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཤམ་པའི་ཆོས་བདག་མེད་ལྷ་མོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པས་རྟོགས་དགོས་པར་
 མ་བཞེད་དོ། །རང་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལོ་སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་

དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་
 སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་ཆོག་ས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། རི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིར་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
 ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོན་མ་བཤད་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྟོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་
 མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ། རི་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྟོན་ས་ཀྱིས། མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། སྟོན་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཆང་པར་བསྟན་པ་ལགས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཞར་ལ་འོང་བས་ཆོག་གོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོན་མ་དགྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་རྣམ་པས་དགྲུགས་མ་ཉིད་བརྟོན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འོན་ཉན་རང་གི་ཆོས་གཅིག་

འདྲུག་རྒྱུ་འབྲེལ་

༥། །གི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སྟམ་ན། རོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སུ་ཟེན་གྱིང་གཅིག་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མཐོང་ངེས་པའི་བྱུང་
པ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་བདག་མེད་རོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ཕྱིན་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་བསྟོའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་རྟོགས་པ་སུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་
རིགས་འཛིན་པ་དག་གྱིང་སྟོའི་རྩལ་འཕང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབ་མ་ཐེབ་དང་། སྟོམ་པའི་སྐབས་ན་སྟོམ་བུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསྟོམ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་
གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་གནས་པ་ཉིད་མཐོང་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆ་མེད་
གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་སྤང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པས་སོ་སྟམ་ན་ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་མ་དོར་གྱིང་དེ་བསགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་དུ་རོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་
ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་ངར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པའང་ལྷོག་རྒྱས་ཏེ། སྤང་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆེ་དུ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ང་དུ་མར་འཛིན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་གང་རུང་གཅིག་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་

བཀའ་པར་ལྟོང་དགོངས་འབྲེལ་སྟོང་

རོ། །ལལ་ཏེ་ལུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ན་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་བདུན་གིང་རྟེན་རིགས་པ་ཁོ་ནས་དར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ལུལ་རྩ་བ་
 དུང་ནས་ལུང་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་ལུས་པར་ཀུན་གྱིས་ལྷན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་རིགས་པ་
 འདིས་ཉན་རང་ལའང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒྲོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་མ་གཤིས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་
 མེད་ན་ལཔོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ལེགས་པར་གཤིས་ལུས་གིང་། ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་བ་དང་
 ཁོ་རང་གི་ལུགས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སྐྱེས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་གཤིས་པས་སྒྲོང་ཉིད་བཙུ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་བསྐྱུན་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་མྱིག་རྗེས་གྱི་རྒྱ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཞེད་དེ། འོག་ནས་བདག་

༩༩། །མེད་འདི་ནི་འགྲོ་པར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ཀྱིས་དང་གང་ཟག་དཔྱེ་བ་རྒྱལ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། ལྷོ་ས་དང་བཅས་པར་སྒྲིགས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ཀྱིས་མཁུ་མཁུ་བཞེད་ནས་འཕྱར་བའི་ལྷོ་ས་པ་ཉིད་རྒྱུགས་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལྷོ་ས་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆེད་གསུངས་པ་ནི། ལྷོ་ས་ཉིད་རྒྱུགས་པར་རྒྱུགས་མ་རྒྱུགས་ཀྱི་ཀྱུང་པར་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་ཉི་མོར་གི་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུ་མ་དང་མི་རྒྱལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་རྒྱུར་རགས་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་རྒྱུར་བ་དང་ཉིད་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་པདག་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལམ་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་སྒྲིགས་འདུས་པ་ལ་དོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་པདག་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལམ་སྒྲིགས་ཙམ་བསྟན་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱུར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་རག་ལ་བཞེད་པའི་གིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གནད་གིན་དུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བར་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གསལ་པ་པར་རྒྱལ་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་དག་ཀྱང་འདི་ན་བཤད་པ་རྒྱུར་ཤེས་

50

[illegible]

༡༡། །ཐུབ་པ་ལས། །མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཐུད་པར་འཕགས་པ་ཡི། །བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་མཚན་ཅམ་ཐོས་དཀར་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཚོ་ལྷ་ཀྱའི་གཙོ་བོར་འདུད། ། །ཐུབ་པ་ལས་ཐུབ་པ་ལོད་གསལ་འདུས་མ་བུས། །
ཐོག་ཆེན་ཆོས་མཛོད་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ལྟ་བུ། །བདེན་གཉིས་ཐུད་འཇུག་ལམ་ནས་སྟོན་མཛད་པ། །འཕགས་པ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། ། །དེ་ཡི་གསུང་རབ་ཐུབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །རྟོགས་པ་དཀར་པོར་ཆོག་དོན་རྒྱ་
བོའི་གཏེར། །གང་གི་མཐུན་གཉིས་ཐེར་གྱིས་རྒྱས་མཛད་པ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གཤམ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྒྱད། ། །རྒྱ་འཇུག་བཞི་གསུམ་བསྟན་དོན་གངས་མང་ཡང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་གཞག་བདེན་གཉིས་རྒྱལ། །དབྱེར་
མེད་ཐུད་འཇུག་མཁའ་དང་གིང་རྟེན་དཔེ། །ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་ས་དང་མཆོངས་པ་ཡིན། ། །མཐའ་བཞི་སྟོན་ཐུབ་དོན་དམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །མིད་ཞིའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་འཆར་བ་ནི། །རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུང་རྟེན་
ཐུད་འཇུག་ཆོས། །ཐུབ་རྒྱས་རྟོགས་དཀར་དུ་མའི་ལྷ་པ་མཐའ་མཚོག་ ། །རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་དགོངས་དོན་འབྲུལ་མེད་པ། །ལེགས་སྟོན་འཇུག་དཔལ་རྟོ་རྟེན་རྟེན་བཟུང་པ། །མཁའ་དང་ལྷ་པ་པོའི་གང་ཐག་འགྲམ་རྒྱ་བུལ། །
མི་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་མིད་འདིར་བྱོན། ། །དེ་ཡི་མཐུན་པོའི་ཆ་གསུང་ཐུ་འཇུག་གི། །བསྟན་དོན་མཚན་འབྲེལ་རྒྱལ་དག་ལེགས་བཤད་འདི། །རྟོགས་བརྒྱར་འཕེལ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱེད་པ་པོ། །དད་སྟོན་ཆེ་དཔལ་རྟོ་རྟེན་སྒྲུང་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཡོན་ལྷན་༥ །གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་སྤྱར་གྱི་འབྱུང་། །ལྷན་གྱི་བ་སྤྱེད་གི་ཆོས་མཛོད་ཆེན་པོ་ནང་། །འཕགས་མཆོག་རིགས་གོ་ལ་དང་གསུམ་ཆུ་གཏེར་ལས། །རབ་འབྱུངས་བྱ་དགྱིལ་རྫོགས་པའི་གྲགས་པ་དཀར་༥ །འདི་
བགྱིས་རྣམ་དཀར་དགོ་ཆོགས་ཆུ་གྲུང་རྒྱན་། །འཁོར་འདས་དགོ་ཅུ་མི་བཟང་ཆུ་གཏེར་དང་། །མཉམ་དུ་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་མཚོར་བསྒྲུས་པའི་མཐུས། །འགོ་བམས་ཀུན་མཁུན་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ཤོག ། །བསྐྱེད་བཙུགས་འདི་ཉིད་འབྲི་
ཆོས་སྤྱིན་བདག་སོགས། །འབྲེལ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཆོ་རིད་ནད་མེད་ཅིང་། །ཆོས་མཐུན་དོན་ཀུན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག ། །རྣམ་དག་ལྟ་བུའི་ཉིན་བྱེད་འཆར་བ་ཡིས། །ལྟ་བུ་ལོག་
ལམ་སྤྱན་རྒྱལ་གསལ་བ་དང་། །ལྟ་གྲུབ་རྣམ་དག་ཆུ་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་བརྒྱན་། །སྤྱལ་བ་བཟང་བྱུང་བའི་ཉིར་འཆོ་མཆོག་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སྤྱར་བྱུང་ཁུང་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་མ་བས་པའི་གཞུང་བཟང་ཆོ་འདི་རྣམ་དཀར་སྤྱར་གྱི་ལས་འདུ་
བགྱིས་པ་པོ་འཕགས་མཆོག་རིགས་གོ་ལ་གྱིས་བཀའ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་འཇམ་དབྱུངས་མཁུན་རབ་མཐའ་ལས་གྱིས་བྲིས་པ་དོན་དང་ལྷན་པ་གྱུར་ཅིག །སཐ་མཆོ་ལོ་བུ་ལྟོ། །དགོལ། །དགོལ། །དགོལ། །

༡༥

		༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་ས་བཅོད་ཀྱི་མེད་སེལ་གྱི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།		
--	--	--	--	--

༄༅། །གཉིས་། དང་པོ། ཉན་ཐོས་། གཉིས་པ་ལ། མྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་སྟེ་བྱུག་འཆལ་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་བྱིར་བརྩེ་ཉིད་། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་མྱིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་དམིགས་པ་མེད་པའི་མྱིང་རྩེ་བསྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། དང་པོར་ང་ཞེས་། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་། གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟོན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བབ་དང་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་བབ་དང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བརྩུ་སོ་སོར་བབ་དང་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བབ་དང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སྟགས་ལྟ་བུ་བབ་དང་པ་དང་། ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བབ་དང་པ། རིང་དུ་སོང་བ་སྟགས་བཞི་བབ་དང་པའོ། །དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་བབ་དང་པ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྟ་བ་སྒྱུར་ས་དགའ་བ་བབ་དང་པ་ལ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་དངོས་བབ་དང་པ་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱད་བཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟོན། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བབ་དང་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྩོད་པའི་

2019

[illegible]

༭༭༭ །པ། དེ་ལྟར་བསྟགས་པའི་མཆུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟེན་དམན་པ་ལ་སྟེན་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། སྟེན་པ་ཕྱིན་པའི་ཡན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ། སྟེ་པོ་འདི་ཀུན་མཁུ་གཉིས་པ་ལ། སྟེན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྟེན་པས་སྤང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྟེ་རྟེ་དམན་ཅིང་མཁུ་གཉིས་པ། དེ་ཡང་སྟེན་པའི་མཁུ་གཉིས་པ་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེན་པ། འཁོར་ལ་ཡན་པར་གསུམ་པ་བསྟགས་པའི་མཆུག་བསྟུ་བ། དེ་ལྟར་རྟེ་བདག་མཁུ་གཉིས་པ་བསྟགས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྟེན་པ་ལ་ཕྱང་སེམས་རྣམས་གསུ་ཚུལ་ལ། སྟེན་པ་ལ་ཇི་ཅམ་གསུ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གསུ་ནས་སྟེན་པ་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅིག་གཉིས་པ། ལུས་སྟེན་པ་ལ་གིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྟོ་སྟེས་པ་ན། མཚན་བཅུད་རྟེ་རྟེ་མཁུ་གཉིས་པ་ལ་སྟེན་པའི་དཔྱེ་བ། སྟེན་པ་སྟེན་པུ་གསུམ་པ་པའི་མཆུག་བསྟུ། དེ་ལྟར་ཚུལ་པའི་གཉིས་པ་མེ་འཕྲེ་སྟེ་བས་བསྟུ་བ། དཔུ་མ་ལ་འཆུག་པ་ལས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དཔོན་དང་། མེ་འཕྲེ་སྟེ་བས་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱད་གཞི་སའི་དེས་ཆོག། ས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྟོ་ནས་མཆུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཚུལ་སྟེན་ཆོགས་གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྟ་ཅིང་དག་པར་བསྟེན་པ། ཚུལ་བྱིས་ས་པར་ཕྱིན་ཀྱི་དཔྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་དག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ། དགེ་བའི་ལམ་འདི། གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ནི། གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་ལ། བསྐྱུགས་པ་དངོས་། བསྐྱུགས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དམན་པ་
 ལ་ཡང་ཚུལ་བྱིས་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་བྱིས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྟན་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་བྱིས་པ་དང་བྲལ་ན་བདེ་འགྲོ་
 མི་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་དང་། བདེ་འབྲས་ལན་གཅིག་དུ་ཟད་པའི་སྒྲོན་དང་། དན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བའི་སྒྲོན་དང་། སྒྲོན་དེ་རྣམས་བསལ་བྱིར་སྒྲོན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྐྱུན་པའི་ཚུལ་བཞི། དང་པོ། སྒྲོན་པས་ཡོངས་སྒྲོད་
 གཉིས་པ། སྒྲོད་བཅས་དངོས་འདྲེ། གསུམ་པ། གང་ཆེ་རང་དབང་། བཞི་པ། དེ་བྱིར་ཚུལ་བསེ། གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིས་པ། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཚུལ། སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ། གཉིས་པ་བསྐྱུགས་པ་
 དེ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ། རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ། གསུམ་པ་དབྱེ་བ། གང་གིས་གང་ཞིག་། གསུམ་པ་འདུག་བསྟུ། ཚུལ་སྤྲུལ་སྒྲུབ་པ། གཉིས་པ་སྒྲུབས་བསྟུ་བ། དཔུང་ལས་འདུག་པ་ལས་། གསུམ་
 པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། བྱེད་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་བཤད་པ། བྱེད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་། གཉིས་པ་བྱེད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ།

པ
འཇུག་པའི་བཞི་མཁའ་

༡༡། །ས་འདིར་ལྷག་པར་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ། བཟོད་པའི་དབྱེ་
བ་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་ལ། རྟོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བདག་མེད་ལྷ་པའི་གཉིས་པ་ལ་
ཁང་ཁྲོ་བའི་སྒྲོ་ན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་དང་། བཟོད་པའི་པན་ཡོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མེད་དུ་མཛུགས་བསྟར་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོན་མེད་པས་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པར་བསམ་པ། པན་བྱེད་
གཞོད་པར་བསྟར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་པ། ཁྲོ་བྱེད་ཀྱི་གཞོད་པ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་པ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་པའི་སྒྲོ་ན་དུ་མར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་བཞི། དང་པོ། གཞོད་པར་
བྱས་པས་གཉིས་པ། རྟོན་བྱས་ས་ཡི་གསུམ་པ། གང་ཕྱིར་ཚུལ་སྤྲས་བཞི་པ། མི་ལྷག་གཟུགས་སུ་གཉིས་པ་བཟོད་པའི་པན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཟེན་གསུམ་པ་མཛུགས་བསྟར་བ། སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ་གསུམ་པ་དབྱེ་
བ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་པ་ས་འདིར་འབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནི། ས་དེར་ཚུལ་སྤྲས་གསུམ་པ་མཛུགས་བསྟར་བ། པར་ཕྱིན་སྤྲམ་གསུམ་ཐུན་མེད་དུ་མཛུགས་བསྟར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ས་འདིའི་མཛུགས་བསྟར་བ་གཉིས།

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དང་པོ། ལྷོན་མོགས་ཆོས་གསུམ་། གཉིས་པ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་པོ་། གཉིས་པ་ལེ་འཁྲུང་མིང་། དབུ་མ་ལ་། ༥ བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙུན་འགྲུལ་ལྷག་པ། སའི་དེས་ཆོག །སྤང་བའི་བྱུང་གསུམ། དང་
པོ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་། གཉིས་པ། དེ་ཆོ་བ་དེ་གསེགས་། གསུམ་པ། རང་དུ་ལྷ་བ་། ༥ ལྷ་པ་སྤྱངས་དཀར་པ་བཤད་པ་ལ། བྱུང་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་དང་། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་། གཉིས་
པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་། ༥ གཉིས་པ་ས་དུག་པ་མའོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ལུལ་ཅན་སའི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན། ལུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཁུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། མའོན་དུ་
སྟོགས་། གཉིས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོ་བ་དེ་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྷར་ལོང་བའི་། གཉིས་པ་ལ། རི་ལྷར་བཤད་པའི་རྒྱལ་དང་། གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་དང་། གང་
བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ། དང་པོ། རི་ལྷར་དེ་ཡི་། གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་དེས་བསྟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ས་ཉན་པར་བསྟུལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སའི་སྟེ་བའི་། གཉིས་པ་
ལ། ཀུན་རྫོགས་ཐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། དོན་དམ་ཡེ་སེས་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དེ་ཡི་། གཉིས་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་། གསུམ་པ་གང་བཤད་པའི་ཆོས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དེགས་པས་གཏན་

༡། ལ་ཐབས་པ་དང་། གཏན་ལ་ཐབས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་ཏེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རིས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་དེན་པ་གཉིས་ཆར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྒྲིབ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཀྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ། གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་པ་མངས་ཀྱས་བསྟུང་དང་རྒྱུ་མཆོམ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་བདག་སྒྲིབ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་

དཔ། རྩེ་པར་མི་རིགས་པས་དགག་པ། འབྲས་ལུ་རྩེ་པ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ས་པོན་ལུག་མེད་དུ་རྩེ་པ་ཐལ་བས་དགག་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ནི་དེ་ལ་། གཉིས་པ། རྩེ་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ལང། གསུམ་པ།
 རྩེ་པ་ཐོན་སྐྱར་ལང་། བཞི་པ། ས་པོན་མིན་མཐར་། གཉིས་པ་རྩེ་པ་འབྲས་འོ་པོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ། རྩེ་པ་འབྲས་འོ་པོ་གཅིག་ན་གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་པར་
 དམིགས་ན་རྩེ་པ་འབྲས་འོ་པོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩེ་པ་འབྲས་རྩེ་པར་འབྱུར་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྷར་དེ་ནི་
 གཉིས་པ། རྩེ་པ་རྩེ་པ་ཐོན་། གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐྱབས་ཐ་དད་ན་འོ་པོ་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྷར་འཐད་ན་གནས་སྐྱབས་གཉིས་སུ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཆོངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།
 གལ་ཏེ་སྐྱར་གྱི་། གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འོ་པོ་གཅིག་གི་། གཉིས་པ་འཛིན་ཏེ་ན་ཐ་སྐྱར་དུ་ལང་བདག་རྩེ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ། གང་ལྟར་རྩེ་པ་ཞིག་། གསུམ་པ་གྱུར་དོན་བསྐྱུ་པ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་། གཉིས་པ། བསྐྱར་བཅོས་རྩེ་པ་གི་རིགས་
 པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་རྩེ་པར་། ། གཉིས་པ་གཞན་རྩེ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་རྩེ་པ་འོ་པོ་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། མེས་མཆོངས་པ་འཛིན་ལུགས་ལྟེ་ལུགས་དུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་པོ་ན་ཉིད་དུ་གཞན་རྩེ་པ་འོ་པོ་གཅིག་པ་འཛིན་

༡༡། །ལུགས་སྒྲིར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་དངོས། དགག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་
པ། དེ་ལྟར་དགག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་སྒྲེ་སྒྲིར་དགག་པ། གཞན་སྒྲེ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་ལུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། སྒྲོན་
སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རབ་དུ་བྱ་བར་གཉིས་པ། རི་ལྟར་ནས་དང་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་
འབྲས་སྒྲེ་པ་ལ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། སྒྲོན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལུ་གུ་ས་པོན་གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྟར་སྤང་གི། གཉིས་པ། གལ་དམ་འཕའ་མེགས་པ་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་སྐུམ་པ་དགག་པ་གསུམ། མཆོད་ཀྱི་གཅིག་ཆེ་གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ། སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་དགག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤང་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་

25

པོ། གང་གི་རང་ལྟར་གནིས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་འདི་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བྱུངས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་མི་གཞོན་པ་འདི་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་པ་འདི་མི་གཞོན་པ་འདི་
ཚུལ་གནིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པ་འདི་དབྱེ་བས་བདེན་པ་གནིས་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གིས་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གང་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོན་
པ་དང་གཞོན་པ་འདི་བྱད་པར་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་གིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མའི་སྒོ་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་འདི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་བདེན་གནིས་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་རྟེན་
གྱིས་མི་གཞོན་པ་འདི་ཚུལ་གནིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྟོན་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་མི་གཞོན་པ་འདི་ཚུལ་གནིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་དང་ཆད་མེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་
ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་གནིས། དང་པོ། མཐོང་བ་རྟུན་པ་འདི་གནིས་པ་ལ། ཡུལ་ཡང་ལོག་གི་བྱད་པར་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཁོན་ཡུལ་མ་ལ་ཡུལ་བའི་ཁོན་ཡུལ་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེའི་དོར་ཡང་བདེན་པར་མི་
འགྲུབ་པ་འདི་ཚུལ་གནིས། དང་པོ། གཞོན་པ་མེད་པ་འདི་གནིས་པ། མི་ཤེས་གནིད་གྱི་གནིས་པ་དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་དེ་མེད་ལ་མི་གཞོན་ཚུལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་གནིས་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་

༡༣༥། །རྫོག་བདེན་པ་ངེས་ཚིག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་= གཉིས་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་= གསུམ་པ་མཐུག་
བསྟན་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྤྲུལ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་རྒྱལ་དང་། འཇིག་རྟེན་རང་གི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་དང་། དེས་ན་
ཚད་མིན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་མི་གཞོན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་= གཉིས་པ། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་= གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་= གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྒྲེ་མེད་པར་
སྟོན་པ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་= གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན། གང་ཕྱིར་སྤྲུལ་= གཉིས་པ་ཀུན་རྫོག་ཅི་མ་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་རྫོག་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་
ལྟར་བཀག་པས་ཐོན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་
བཞེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། དོན་དམ་པའི་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གལ་ཏེ་རང་གི་= གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་= གསུམ་པ། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་པ་ཚུད་སྤང་། དངོས་པོ་

རྟོང་པ་། གཉིས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་དགག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་གིན་དུ་ཕྱ་བ་སྦྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་
 ལུང་། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་གཞི་སྟགས་མེད་ཀྱང་ལས་འགག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱེན་ནུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་
 གྱིས་། གཉིས་པ། རྗེ་ལམ་དམིགས་པའི་། གཉིས་པ་རྩོད་སྦྱང་ལ། རྣམ་སྒྲིན་སྟགས་མེད་དུ་འབྱེན་པའི་རྩོད་སྦྱང་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུང་པའི་ལྷགས་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྦྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་གཉིས་མཚོན་
 པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བསྦྱེད་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ལུལ་ནི་། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་སྟགས་མེད་དུ་མི་འབྱེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་སུ་འཆོར་བར་མི་འབྱེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་
 པོ། དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་། གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ། འཛིག་ཚུགས་། གཉིས་པ་
 མེས་མཚམས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ཕྱེ་སྟག་དུ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུང་བ་མེད་པར་། གཉིས་པ་ལ། དེགས་པས་དགག་པ་དང་། མེས་མཚམས་དུ་གསུང་པའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་བཤད་

༡༡། །པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་གཉིས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་
 དང་། དེ་ལས་ཐམས་པོར་སྒྲུབ་པའི་བཀ་ཆགས་སྒྲིན་པའི་རྩལ་བཤད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ ཕྱི་རོལ་མེད་པར་གཉིས་པ་པའི་དཔེ་དགག་པ། བཀ་ཆགས་གྱི་
 རྩལ་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་གཉིས་པ་སྒྲི་བའི་དོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ མྱི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་མཐོང་པའི་དཔེས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ དྲི་བ་དང་། འདོད་པ་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ཕྱི་རོལ་མེད་ཐམས་པོར་གཉིས་པ་ལ། མྱི་ལམ་གྱི་དཔེས་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྒྲུན་པ། མྱི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་རྩལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྒྲུན་པ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་དཔེས་དཔོན་
 པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་གྲུབ་རྩལ་བསྒྲུན་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཆེད་ལེ། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་། གཉིས་པ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི། གསུམ་པ། འདི་ན་རི་
 ལྟར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། དབང་པོ་རབ་རིམ་། གཉིས་པ་དོན་སྒྲོང་གི་གཉིས་པ་སྒྲི་རྩལ་དགག་པ་ལ། མཆོམས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལུགས་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མཛོར་བསྟན་རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྩལ་དེ་མེད་པས་གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་པ་ལ་རྩལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། མཛོར་པ་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ། འདས་པ་ལ་ཡོད་པ་
 དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། རྩལ་ལ་རྩལ་པ་གཉིས་པ་ལ། རྩེར་དགག་པ་དང་། རྩོན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མ་རྩེས་ངོ་པོ་གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་གསུམ་པ་འདས་པ་འི་རྩལ་པ་དགག་པ་ལ། དགག་
 པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉིས་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་དགག་པ་འི་གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཉིས་པ། འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལས་
 དེམས་པོར་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་རྩལ་དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྤང་བཅོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མིག་ལྟོ་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཤེས་པ་ལས་དོན་སྤང་སྒྲེ་བའི་སྤང་བྱེད་ལྟག་མ་རྣམས་
 གྱུར་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དོན་སྤང་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་སད་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལ་གསུགས་སྤང་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། སད་རྩལ་སྤྱོད་པ་མ་སྒྲིན་པར་འདོད་ན་རྩི་ལམ་གྱི་ཚེ་
 ཡང་གསུགས་སྤང་མི་སྒྲི་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་བདེན་རྩུན་མཉམ་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། རི་ལྟར་མིག་མེད་གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་རྩི་ལམ་གཉིས་པ་

༡༡། །སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་བྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ལ་རིགས་པས་སྐབས་བྱེད་མེད་པ། ལུང་གི་སྐབས་བྱེད་མེད་པ། དཔེས་སྐབས་བྱེད་མེད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདི་ཡིས་ལན་ནི། གཉིས་པ། སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། གསུམ་པ་ལ་དཔེ་གཞན་མི་སྟག་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཡིད་དོར་གཏང་རྣམས་སྐབས་པའི་དཔེས་སྐབས་པ་དང་། ཡི་དཔེས་རྣམས་སྐབས་ལ་རྣམས་ཏུ་མཐོང་བའི་དཔེས་བསྐབས་པ་དོན་མེད་པར་བསྒྲོན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣལ་
 འཕྱོར་པ་ཡི། གཉིས་པ། རབ་རིབ་དང་། གསུམ་པ་མ་རྟག་བསྐབས། མདོར་ན་རི་ལྟར། གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འབྱེད་པར་བསྒྲོན་པ། དེས་ན་
 སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྒྲོན་པ། བདེན་གཉིས་མ་ཙོར་བ་སྐབས་བྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྒྲོན་པ། གཞན་དབང་ལས་ལེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཙམ་དུ་ལས་ལེན་པ་མི་མཆུངས་པར་
 བསྒྲོན་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པ་མདོར་བསྒྲོན་པ། དེ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད། གཉིས་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 རང་རིག་དགག་པ་དང་། དེ་བཀག་པས་ཆད་མ་མེད་པར་གཞན་དབང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྒྲོན། དེ་རིགས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ། དེ་ཉིད་གྱིས་

དེ་གཉིས་པ་ལ་རང་རིག་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་མི་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཏན་ཆེག་པ་ཤོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ། ག་ལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་གཉིས་
 པ་ལ། དུན་པ་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེག་རྒྱ་མ་གྲུབ་པས་དགག་པ་དང་། རང་རིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དུན་པས་དུན་པར་མི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མ་གྲུབ་གྲུབ་པར་གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་
 རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྒྲི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ལན་གྱི་ཁུད་པར་གཞན་རྒྱམས་ཀྱང་འཛུམས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། རང་རིག་པ་ནི་གཉིས་
 པ། གཏན་ཆེག་འདིས་ནི་གཉིས་པ་རང་ལུགས། གང་ཕྱིར་གང་གིས་གཉིས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་གཉིས་པ་ཡོད་པར་དེས་པའི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་ཚུལ། ག་ལ་ཏེ་སྒྲི་བ་མེད་གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། གང་ཆེ་གཞན་དབང་གསུམ་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་དག་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འབྲུག་པ་བསྐྱབ་
 པ་གཉིས། དང་པོ། སྒོ་བ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱམ་བཞག་མ་ནོར་བ་ཁོད་དུ་མ་ཆུད་པར་མི་གོ་ལ་བའི་ཚུལ་དང་། བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་གཤམ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པ་

ལྷ་མ་ལའི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་སྡེ་གང་ལ། གཉིས་པ་ལ། དྲུང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྷ་མ་གསུང་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ལྷ་མ་དེ་ལྷ་ལུང་སྒྲོ་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་དྲུང་ལུང་
 རྟོགས་པར་གང་མས་པ་གསུམ། དང་པོ། འདི་ནི་སྒྲོ་ན་པས། གཉིས་པ། བེས་བྱ་མེད་ན། གསུམ་པ། དེ་ལྷ་མ་ལུང་གི། ། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་ལ། གོང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་སྒྲོ་ན་པ་དང་།
 གོང་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྒྲོ་ན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་ལས་སྒྲེ་བ་འདྲེ། གཉིས་པ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ལ། ལྷ་མ་སྒྲེ་བ་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད།
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་མེད་སྒྲིབ་དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་ལུ་འདི་རྣམས་ཡོད་ན་རྟག་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ན་རྟག་དུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་དུ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་
 པ་ལ་འབྲས་ལུང་ཆེད་དུ་རྒྱ་མི་སོགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མི་རྟག་ལྷ་མ་རྟག་དུ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ། གཉིས་པ། གལ་

༡། ཉེ་འགྲོ་བ། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་སྒྲོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་དག་པོ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཉེ་འགྲོ་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དཔེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པ་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་པོ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་དག་པོ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་དོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཉིས་པ་ཉེ་འགྲོ་པ་དགག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་པ་ལ། རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྤང་དང་། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་དོན་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ཚུལ་དང་། དེ་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་གིས་སྟོན་ཚོགས་པོ། གཉིས་པ་ལ། རི་ལྟར་རབ་རིབ་པོ། གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏི་ལུག་པོ། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གཞི་ལྷན་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱུ་པོ། གཉིས་པ་ལ་དཔེའི་སྟོན་པ་ཚུད་པ་དེ་མ་དེས་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟོན་པ་དང་ཐ་

མཛེས་པ་གྲུ་

སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གང་དག་རབ་རིབ་མཆོག་གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་སྟོགས་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་བ་འཁེན་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་
 དེས་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་མཆོག་གཉིས་པ། དེ་ཉིད་དུ་འདི་མཆོག་གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པར་སྟོན་པ། སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བར་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མོ་གཤམ་ཁུ་ལ་མཆོག་གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་མཆོག་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེས་ཀྱང་སྒྲུང་བར་མི་འགལ་བ་ནི། ལུང་
 སྟོགས་འདི་དག་མཆོག་འདི་རྒྱལ་ལ་གོ་བ་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པ་ཆགས་ན་སྟོང་པ་རྟོན་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་ལ་དེས་ཤིང་སྟེ་བས་སྟེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཅད་ཚོད་ཅིག །མཆོག་། གཉིས་པ་སྟེ་བ་རྟོན་འབྱུང་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་བཞིར་མི་སྟེ་བའི་
 གནད་གྱིས་ཚོས་རྒྱལ་སྟོན་འབྱུང་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ལྟ་རན་མ་ལུས་པ་གཅོད་པའི་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་མཆོག་གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཆོག་པ་རིགས་པས་
 དབྱུང་བ་བྱས་པའི་འབྲས་ཁུ་དངོས་བཟུང་བ་ལ། དབྱུང་པའི་འབྲས་ཁུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་ཁུ་དེའི་རྒྱ་དབྱུང་པ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྒྱལ་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་གྱི་རྟོག་ལོག་

གཤམ་

༡༡། །པ་དེ་དཔྱོད་པའི་འབྲས་ལུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟག་རྒྱལ་ས་དངོས་པོ་༥ གཉིས་པ། མོ་མོའི་སྒྲེ་པོ་༥ གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་པས་ན་དཔྱད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཡོད་པས་ན་དཔྱད་དགོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་༥ གཉིས་པ། རང་གི་ལྟ་ལ་༥ ། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་དགག་དགོས་
 པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྒྱལ་ས་༥ གཉིས་པ་ལ། བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། བདག་ལུང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་ལུང་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་ལུང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲིགས་སྒྲ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་༥ གཉིས་པ་ལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་མི་སྤིད་པས་དགག་པ་དང་། ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲིར་བསྟན་པ་
 དང་། དེས་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཀུན་ཀྱང་འཛོམས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མོ་གཤམ་ལུ་ལྟར་༥ གཉིས་པ། གང་བྱེར་བསྟན་བཅོས་༥ གཉིས་པ་ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་དགག་པ་

རི། དེ་ཕྱིར་མུང་པོ། གཉིས་པ་བདག་མུང་གཅིག་རྟུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རྩོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མུང་པོ་ལས་གཞན། གཉིས་པ་ལ་བདག་མུང་གཅིག་པ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། མུང་པོ་དང་
 འབྲེལ་བར་བདག་རྟུ་རྟོག་རྩུལ་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འབྲད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་གསུང་བའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་མུང་
 གཅིག་པ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། རྩོགས་སྒྲའི་འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲ་བྱད་པར་རྟུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་གཉིས་པ་ལ་རྩོགས་སྒྲ་བ་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ། མུང་དང་འགལ་བ།
 རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཛུག་བསྐྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་རྟུ་འདོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ།
 མུང་འདས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་རྟུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྲད་པས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། བདག་ནི་རྩལ་སྒྲ། གཉིས་པ། མུང་ན་འདས་ཆེ། གསུམ་པ། མུང་ན་འདས་སྒྲོན། བཞི་པ་ལ་
 དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བའི་སྒྲོན་རྟུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱེད་པོ་མེད་པས། གཉིས་པ། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ།

༡༡། །གཉིས་པ་ཉིས་སྟོང་གི་ཡན་དགག་པ། དེ་ཉིད་རྟུ་རུང་། གཉིས་པ་མཛུག་བསྟུ་བ། དེ་ཕྱིར་སྟུང་པོ་། གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་། གསུམ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ། སྟུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་མཐོང་ཆོ་དངོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། སྟུང་སྟོགས་ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས་ཆགས་སྟོགས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཉིས་སྟོང་གི་ཡན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཟྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་། གཉིས་པ། རྟག་བདག་སྟོང་ན་། གཉིས་པ་ཆགས་སྟོགས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ཟྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་། གཉིས་པ་མདོ་ལས་སྟུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་དོན་སྟུང་པོ་བདག་རྟུ་འདོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ། རྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཙམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་སྟུང་པོ་བདག་རྟུ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཕྱོགས་སྟའི་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་། གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཙོད་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་བསྟུང་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་རྟུ་རྟུག་ཀྱང་དེས་ཕྱོགས་སྟའི་འདོད་པ་ལ་མི་ཡན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བདག་ནི་སྟུང་ལས་། གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཆོར་། གཉིས་པ་ལ། སྟུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཆོགས་པ་ལས་རེ་རེ་བ་མིན་ཚུལ་

ལྷ་མོ་ཏུ་གསུངས།

དང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོགས་སྟེའི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྤང་པོ་བདག་རྩེ་གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འགལ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མགོན་མིན་འདུལ་བ་གཉིས་པ་ཚོགས་
དང་ཚོགས་ཅན་ངོ་པོ་གཅིག་པས་སྟོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་ལ། མདོ་ཡི་ལུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་ཚོགས་
ཅུམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་ཅུམ་བདག་ཡིན་ན་དཔེ་གིང་རྟེན་ལན་ལག་ཚོགས་པ་གིང་རྟེན་ཐལ་བས་དགག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དཔེ་ཅན་བདག་གུང་སྤང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་གསུང་བའི་ཚོགས་ཅུམ་བདག་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཉིས་པ། མདོ་ལས་སྤང་པོ་གཉིས་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་ཚོགས་ཅུམ་མིན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱིབས་བྱུང་
པར་བཞིག་འགྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཞེན། དེ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལེན་པོ་རང་ཉིར་གཉིས་པ། བྱེད་
པོ་མེད་ལས་གཉིས་པ་མདོ་ལས་བདག་བརྟགས་པར་གསུང་བ་ལ། མདོ་ལས་སྤང་པོ་གསལ་བདག་རྩེ་མ་གསུང་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་དང་། གསུང་པ་ལྟར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱིས་གུང་

གྲུ་

༡༡། །དེ་རྒྱལ་ས་ཐུན་མོང་དང་། རེ་རེ་ལ་ཚོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་བདག་རྩ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཐུན་མ་ཐུང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པར་དོད་པའི་ལུགས་
འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་། གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་། གསུམ་པ་ལ། རོན་དང་། དེའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ། བདག་མེད་རྟོག་ཚེ་། གཉིས་པ། ངར་བྱིས་རྩིག་ལུག་། གཉིས་པ་ཐུང་པོ་
དང་འབྲེལ་བར་བདག་རྩ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མ་དགག་པ་ལ། ཐུར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ལ་ཐུང་པོ་ལྷན་
པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐུང་པོར་བདག་ཡོད་། གཉིས་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་། གཉིས་པ་ལ། འཛིག་ལྷ་ནི་ལུ་བསྐྱེད་མས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྒྱལ་ས་རྩ་བའི་འཛིག་ལྷ་ལ་གནས་གིང་ཀུན་བདག་མ་ཡིན་
པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་། གཉིས་པ། ལྷ་རི་བདག་མེད་། ། གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལ་ཅིག་དེ་ནི་དེ་། གཉིས་པ་
ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཚོས་གཉིས་དང་འལ་བས་དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་བས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་

བྱིར་གཟུགས་ལས་གཉིས་པ། གང་བྱིར་ཁྱོད་ལུམ་གསུམ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གིང་རྟ་དང་འདྲ་བ་
 བསྟན་པ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡན་ལོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཅན་བདག་མེད་ཚུལ་དང་། དེའི་དཔེ་
 གིང་རྟའི་ཚུལ་དང་སྟུར་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་བྱིར་དར་འཛིན་གཉིས་པ་ལ། སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། གིང་རྟ་རང་ཡན་གཉིས་པ་ཚོགས་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་ཙམ་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་
 པ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྟོ་སྟོ་བ་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟར་འདོད་པར་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་སྟུར་བྱེ་དབྱིབས་ཁོ་ན་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྟུར་ལས་གཞན་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་གཉིས་པ། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་
 གཉིས་པ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་གིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་རྒྱ་རྒྱུང་པ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བར་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་

༡༢། བྱིར་བྱོད་གྱི་གཉིས་པ་ལ། བྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱི་བྲག་བྱི་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱོད་གྱི་འདིར་ནི་གཉིས་པ་ལ། འདིས་ནི་གཟུགས་སྟགས་གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་དཔེ་གིང་རྟ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྦྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཛིག་པར་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རོན་དམ་པ་བདེ་སྦྱག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་མ་དཔུང་པར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྦྱད་དེས་རོན་གྱུ་བའི་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་གཉིས་པ། དེ་ཡི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ། དཔོན་དང་། རོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་པར་རོགས་ན། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་དགག་པ་ལའང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྦྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་རྩལ་དང་། རོན་དམ་པ་མཛོན་དུ་འགྱུར་རྩལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གཉིས་པ་ལ། ལམ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔོན་ཡོད་མིན་བྱིར་གཉིས་པ་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་གྱི་ཡུལ་སྟན་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྟན་ལྟར་བས་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་རྩལ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་

ན་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་འཕྲད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་རྟག་རྟུ་གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་འདིར་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ། ཆེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་གིན་རྟུ་རྟུ་ཆོད། ལར་མཆན་གང་ཡོད་པ་འདི་སྒོར་གསུང་འདི་འདྲི་མིང་པོ་ཡིན་ནོ། །མཆན། གཉིས་པ་བདག་དང་གིང་རྟ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ་བུམ་སྒྲུམ་སོགས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བུམ་པ་སྒྲུམ་པུ་གཉིས་པ་ལ། དཀོས་དང་། དེ་རང་ལ་མ་ཚུངས་པའི་ཚུད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་སྤྲིས་ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འབྲད་དམ་མ་འབྲད་པར་སྐྱེད་དེས་ནས་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་སོས་གྲང་མ་གྲུབ་པར་སྐྱོན་པ། ཚུད་པ་དེ་རང་ལ་མི་མ་ཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་གསུམ་པ། ཅི་སྟེ་བྱོད་ཀྱི་བཞི་པ། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་གི་སུན་འབྱེན་ལ་ཡང་མ་ཚུངས་པའི་ཚུད་སྤང་ལ། ཚུད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་སོགས་རང་ལ་མ་ཚུངས་པར་ཐལ་བས་ཚུད་པ་དང་། ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུད་པ་དང་། རང་སྟོགས་མིང་པའི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཚུད་པ་གསུམ། དང་པོ། སུན་འབྱེན་པས་སུན་གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་རང་གི་གསུམ་པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱོད་ལ་རང་སྟོགས་

༡༣། །སྐྱེས་པ་ གཉིས་པ་ ལན་ལ་ བྱད་སྐྱེས་ཀྱི་ ལན་ བསྟན་པ་ དང་། ལན་ ལྷག་མ་གོང་དུ་ བཤད་ཟིན་པར་ བསྟན་པ་ གཉིས་། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ དེ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ འགྱུར་གྱི་ རང་ཕྱོགས་ལ་ མི་འགྱུར་པའི་
མདོར་ བསྟན་། དེ་རིགས་པས་ རྒྱས་པར་ བཤད་པ་ གཉིས་། དང་པོ་། ལུན་འབྱེན་པས་ ལུན་ གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བསྟན་པ། དོན་བསྟན་པ། རི་ལྷར་བརྗོད་ཀྱང་ རང་བཞིན་མེད་པའི་ ཕྱོགས་ ལུན་འབྱེན་མི་ རྒྱས་པའི་ རྩོད་ཀྱིས་
མཐུག་བསྟེན་པ་ གསུམ། དང་པོ་ལ། གསུགས་བསྟན་གྱི་ དཔེ་ལྷོར་ བསྟན་པ་ དང་། གསུགས་བསྟན་མི་ བདེན་ཀྱང་ དེ་ལ་ བརྟེན་ནས་ གདོང་གི་ རྩི་མ་ རྩོད་སྒྲུབ་པའི་ དཔེ་བྱེ་ བྱག་དུ་ བཤད་པ་ གཉིས་། དང་པོ་། རི་ལྷར་ཉི་མའི་
གཉིས་པ། མི་བདེན་བཞིན་དུ་ གཉིས་པ་ དོན། གལ་ཏེ་ རང་གེ་ གསུམ་པ་ མཐུག་བསྟེན་པ། དངོས་རྒྱུ་མས་མཐའ་དག་ གཉིས་པ་ ལྷག་མ་ ཞལ་འཕང་པ། ལུན་འབྱེན་ ལྷག་མ་ རྩི་ གཉིས་པ་ རིགས་པས་ གཏན་ལ་ བཅས་པའི་
རྩོད་ཉིད་ཀྱི་ དབྱེ་བ་ལ། མདོར་ བསྟན་རྒྱས་པར་ བཤད་གཉིས་། དང་པོ་། བདག་མེད་འདི་ནི་ གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་ བཅུ་དུག་དུ་ དབྱེ་བ་ དང་། བསྟེན་ཏེ་ བཞིར་ དབྱེ་བ་ གཉིས་། དང་པོ་ལ། རང་རྩོད་པ་ ཉིད་སྐྱེས་བཞི་ བཤད་པ་
དང་། ཆེན་པོ་རྩོད་པ་ ཉིད་སྐྱེས་ མཐའ་ལས་ འདས་པ་ རྩོད་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ རྩོད་པ་ ཉིད་སྐྱེས་ བཞི་ བཤད་པ་ དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རང་རྩོད་པ་ ཉིད་ རྩི་རྩོད་པ་ རྩི་རྩོད་པ་ རྩོད་པ་ ཉིད་ རྩོད་པ་ ཉིད་ བཞི་ལས།

དང་པོ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི། གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི། གསུམ་པ། གཉིས་ཆར་རང་བཞིན། བཞི་པ། ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་རང་བཞིན། གཉིས་པ་ལ། ཚེན་པོ། དོན་དམ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བཞི་ལས། དང་པོ། མེམ་མ་
 ཅན་སྟོང་ཕྱི། གཉིས་པ། དེ་ནི་དགོས་པ། གསུམ་པ། རྒྱུན་ལས་ལྷུང་ཕྱིར། བཞི་པ། གང་ལ་སྐྱེ་གནས། གསུམ་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་སྟོང་། དོར་བ་མེད་སྟོང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་
 ལས། དང་པོ། གང་ལ་མཐའ་ནི། གཉིས་པ། ཐོག་མ་དང་པོ། གསུམ་པ། དོར་བ་ཞེས་བྱ། བཞི་པ། འདུས་བྱས་ལ་སོགས། བཞི་པ་ལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་མེད་པ། རོ་བོ་མེད་པ་ལེ་
 རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ་བརྟན་བཤད་བསྟོགས་གསུམ། དང་པོ། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཚེས་གྱི་རང་མཚན། ལམ་གྱི་ཚེས་གྱི་རང་མཚན། འབྲས་བུ་ཚེས་
 གྱི་རང་མཚན་གསུམ། དང་པོ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་། གཉིས་པ། གཏོང་བ་སྦྱོན་པ་ལེ། གསུམ་པ། སྟོབས་རྒྱུ་མཉམ་གཅིག་རུ། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ། གང་ཞིག་འདུས་བྱས། གསུམ་པ། ད་ལྟ་བ་འདི། བཞི་པ། རྒྱུན་ལས་
 ལྷུང་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དཔྱེ་བ་དངོས་དང་། ཉར་བྱུང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོའི་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ། དངོས་མེད་སྟོང་པ། རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་པ། གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་པ་བཞི། དང་པོ། དངོས་པོའི་

ལྷ། །སྒྲིའི་གཉིས་པ། མདོར་བསྟན་པ་ནི་གསུམ་པ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་བཞི་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་གཉིས་པ་མཐུག་བསྟན་པ། སེམ་རབ་པ་རོལ་གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་ནས་མཐུག་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་། ། གསུམ་པ་རིང་སངས་སྟགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སངས་པ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས། བརྒྱ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིའི་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། རིང་དུ་སངས་འདིར་། ། གཉིས་པ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཚུལ། ས་དེར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྟ་ཚུལ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ཡང་ཡང་སྒྲུར་དགེ་གཉིས་པ། འདི་ཡི་སྒྲོན་ལམ་གསུམ་པ་ལ། སྒྲིང་པ་འགག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགགས་ཀྱང་སྒྲིང་པར་སྒྲུལ་པ་སྒྲོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིང་པར་མཚམས་སྒྲུར་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་སྒྲིང་པར་རྣམ་རོལ་སྒྲོན་པའི་ཚོས་ཐོབ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྒྲུལ་བ་དང་། དེ་མ་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་གཉིས་པ། ཆགས་པ་མེད་པའི་གཉིས་པ། སྒྲིང་པ་འགག་ཀྱང་། ། གསུམ་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་། ། བཞི་པ་ས་བརྒྱ་པ་ལ། ས་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་སེས་གྱི་ཡར་ཕྱིན་དག་ཚུལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱ་པའི་ས་ལ་གཉིས་པ། ཡེ་སེས་ལྟག་པར་གསུམ་པ། ཆར་སྒྲིའི་རྣམས་ལས་གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་དང་པོར་།

ལྷུང་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷན་པུ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཀའན་ལ་བསྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཆོ་འདིས་ནི། གཉིས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ལྷན་མ་དུག་ལ་གོང་གི་གྲངས་འགྲུར་གྱིས་བསྐྱེ་བ་དང་། དག་པ་གསུམ་ལ་རྩལ་
 གྲངས་གྱིས་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་བཞིན་ཁོ་ན། གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན། དག་པའི་ཡོན་ཏན། བརྒྱ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། མི་གཡོའི་སར་གནས། གཉིས་པ། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། གསུམ་པ་ལ།
 ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཞིག་བརྒྱ་པ། གཉིས་པ། བ་སྐྱའི་ཁུང་ཁུར། ། གཉིས་པ་མཐའ་ཐུག་སངས་རྒྱས་གྱིས་བཤད་པ་ལ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་གྱི་དོ་པོ། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྐྱལ་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་གྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་བརྟེན་
 པ་གསུམ། དང་པོ། གང་སྤྱིར་ནམ་མཁའ། གཉིས་པ། འོག་མིན་དུ་ནི། གསུམ་པ། རི་ལྟར་སྤོད་གྱི། གཉིས་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པར་ཚུད་པ་དང་། ལུལ་ལུལ་
 ཅན་རོ་གཅིག་ན་ལུལ་དེ་མཁུན་ནས་གཞན་ལ་སྤོན་པར་མི་འཐད་པས་ཚུད་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཆོ་ཞི་བ། གཉིས་པ། མཁུན་པོ་མེད་པར། གཉིས་པ་ལན་ལ། ལུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་། ལུལ་ལུལ་

༡། འཕྲིན་པ་དང་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་ཅེས་པ། རི་ལྷུང་རྩ་མཐུང་།
 གཉིས་པ་བརྟེན་ཕྱ་ཕྱང་རྒྱུ་གི་རྩོམ་པ་ལ། རྟེན་སྟེ་རྩུམ་བཞག་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཕྱང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་སྟེ། ཡོངས་སྟེ། རྩུམ་ཐུན་པའི་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སེས་ཕྱའི་ཕྱང་གི་རྩོམ་པ་གཉིས་པ། བེ་སྟེ་
 དཔག་བསམ་ཅེས་གསུམ་པ་ལ་སྟེ་པ་སྟེ་ཕྱང་ཕྱང་རང་གི་སྟོན་པ་ཀུན་སྟོན་རྒྱུ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ཀུན་སྟོན་རྒྱུ། བཞེད་པ་ཐུན་ཆོགས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གསུམ། དང་པོ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་
 གཉིས་པ། མངས་རྒྱས་གང་དག་ཅེས་གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། དག་པ་འདི་ནི་ཅེས་པ། རྩུམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅེས་པ་ཡོན་ཏུན་ལ། ཡོན་ཏུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་
 བརྟེན་བཞག་པ། ཡོན་ཏུན་ཀུན་བརྟོན་མི་རྩུམ་པའི་རྒྱུ། ཡོན་ཏུན་དེ་དག་སེས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྐྱར་བཞག་གཉིས། དང་པོ། གནས་དང་གནས་མིན་ཅེས་པ། རྩུམ་བཞག་བརྟེན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་
 མཐུང་སྟོན་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ལྷུང་བཞག་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏུན་ཀུན་བརྟོན་མི་རྩུམ་པའི་རྒྱུ་དང་། འདིར་ནི་རྩུང་ཟད་བརྟོན་པ་ལའང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ། རྩུམ་མཐུང་མེད་པར་ཅེས་པ། དེ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཕྱིར་བདག་འདྲམ་གསུམ་པ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ལ་པས་འགོ་དོན་མཛད་ཆུང་ལ། སྟོན་པ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་འཛུགས་པར་སྟོན་པ། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པས་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཆོད་མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྤྱར་ཡང་མི་གཡོ་གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པས་གྲུབ་ཆུང་པ་མཛོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་གིས་འདི་ན་རྟོགས་དགའ་བ་འདི་གེས་ན་ནང་གསལ་གྱི་ཡི་གེས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱང་པར་ཅན་དུ་སྟོབ་མོགས་མདོ་རྟགས་གང་ལ་འད་འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད། མཆོད། གཉིས་པ། གང་གིས་འགོ་ལ་གསུམ་པ་ལ། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟག་དུ་ཤིང་པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། བདེ་བར་གསེགས་པ་གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཆུས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཆུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་པ་ལ། འགོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆོད་མེད་པ་མངའ་ཆུང་དང་། དེས་ལུལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐད་པ་མེད་པས་སྤངས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆུང་གཉིས། དང་པོ། གཉི་ཐུག་སྟོན་གྱི་གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་། གསུམ་པ། མཐུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཆུང་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་

ལྟོ་ལྟོ་

༡། །ལ་བརྟེན་ནས་བཙུམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཙུམས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། ལུགས་འདི་དགོ་སྟོང་། གཉིས་པ། འདི་ལས་གཞན་ན་། གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ།
 དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་འཛིན་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ། གྲུ་སྐྱུ་བ་སྟོ་མ་ཚོ་། གཉིས་པ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟེན་། གཉིས་པ་དགོ་བསྟོ། སྟོ་བ་དཔོན་གྲུ་སྐྱུ་བ་ལུགས་། ༥ བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་
 སྟོ་བ་དཔོན་གད་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་གད་གིས་བསྟུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དབུ་མ་ལ་འཐུག་པ་། གཉིས་པ། ཁ་ཆེའི་ལུལ་གྱིས་། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་འི་སའི་ཚས་གསུམ་མཚོད་བཟོད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་འབགས་
 པ་སྟོ་བ་པའི་ས་བཙུང་དང་། མི་སྟོ་བ་པའི་ས་སྟོ། རྒྱ་ལམ་འབྲས་ཐུའི་རྒྱམ་པར་བཞག་པས་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའོ། །འདིར་སྐྱས་པ། ཡོད་ཅེས་བྱ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་པའི་མཐུལ། །གཉིས་པོ་རྒྱམ་པར་སྐྱར་བ་
 དུ་མའི་ཚུལ། །མ་ནོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དྱི་མེད་གྱིས། །དམིགས་བཅས་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུག་རྟུ་འཕྱིན། །ལ་ལས་འདི་མེད་གཞན་ནི་ཡོད་ཅེས་དང་། །ལ་ལས་འདི་ཀུན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །ཡོད་མེད་ཐུགས་རེར་ཞེན་པའི་
 འཛིན་སྟངས་གིས། །དམིགས་མེད་བསྟོ་མ་པ་ད་དུང་དམིགས་དང་བཅས། །ཡོད་པར་རྟོག་གམ་མེད་དོ་སྟུམ་པ་ཡི། །ཞེན་ལུལ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པས་སུན་སྟངས་པས། །སྟངས་སྟོང་མཉམ་པར་ངེས་ཤེས་ཚོགས་པ་ཆེ། །གྲུ་སྐྱུ་བ་གཞུང་

ལུགས་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་རིགས་པས་དྲང་བ་ཡིས། །ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ་གིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་པས། །བློ་རུང་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་འཕྲོག་ན་ཡང་། །རྒྱལ་གྱིན་དགོངས་པའི་རུ་གྱུང་འདི་ན་འཁྱེལ། །དེ་ཕྱིར་
 ལམ་ཟབ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་རྒྱམས་ཀྱིས་དང་པོར་རྟོགས་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ནས་ནི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་འདི་དོན་མྱོང་བར་མཛོད། །ས་བཅད་པལ་ཆེར་རྩི་བགྲང་ཙམ་དུ་ཟད། །ལ་ལ་
 གཞུང་གི་སྒྲིང་པོ་འདྲ་བའང་ཡོད། །འདི་ནི་སྒྲུ་མ་གྱིན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར། །བློ་གྲོས་གསལ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱུས་དོན་འདི་ཡང་ལུང་རིགས་སེང་གེའི་
 ད་རྩོམ་གསལ་བ་ལམས་རྟོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུར་གཏོགས་པ་ལྷ་རིགས་སྐྱུ་བ་མ་ཏིས་སྒྲུ་མ་བཙུན་སྒྲེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་དབང་པོའི་གྲངས་ལ་དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་དགོ་བས་འོད་
 གསལ་དེ་ལྷོ་ཁྱེད་པོའི་བསྐྱུན་པ་སྒྲོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྲུར་ཅིག། །།མཛུ་པོ།། །།

ཨ། །གང་གིས་རྒྱུད་ལྷུང་རྟེན་འབྲེལ་ལམ། །གསུང་མཆོག་མཆོངས་པ་མེད་པ་ཡིས། །མིད་པའི་འཆིང་བ་བཀོལ་མཛད་པ། །ཕྱོད་པ་བྱུག་མེད་གིར་
 རུད། །གང་མཆོན་དུན་པས་ཐོག་མེད་མིད་པའི་སྒྲིག། །སྒྲིང་ལ་ཡུན་རིང་ཉལ་བའི་དགྲ་འཛོམས་པ། །གཞོན་ནུ་སྒྲིབ་པའི་ཉི་མ་གང་དེ་དང། །དབྱེར་མེད་དྲིན་ཅན་གྱི་མས་
 བདག་སྒྲོངས་ཤིག། །གང་ཞིག་ལྷ་རན་སུན་པའི་རུམ་ན་སྒྲིབ་ཆོག་ས་གྲུ་གྲུས་ཕྱེན་པ་གྲོག་བཞིན་གཡོ་བའི་སྒྲིབ་པ་རན་པའི་ཕྱེ། །ཆངས་དབང་མཆོན་ལས་བྱགས་དྲག་རིགས་
 པའི་དབལ་གྱིས་དུམ་ལུར་ཆོད་ཅིས་འཇམ་དབྱངས་ལྷག་གི་རལ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བསེལ་ལྷན་སོགས་གནས་བདག་དུ་ལྷ་བའི་རི་ལུལ་
 བརྟེན་པ་ཐོན་དང་སྒྲིགས་རི་དྲགས་ཆོག་ས། །གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་རྒྱུ་པ་སྒྲོང་དུ་འཛིགས་མཛད་འཛིགས་མེད་སྒྲིབ་པའི་མེད་གི་གང་དེ་རྒྱལ་གྱིར་ཅིག། །གང་གི་

༄༅། །ཡེགས་གསུང་ཟབ་མོ་དུ་མའི་རྒྱན། རིགས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་འབུམ་ཕྱག་འབྲེལ་པའི་མཆོ། །མཁས་མཆོག་གྲུ་དབང་བྱེ་བའི་རོལ་གནས་དེར། །དམན་པ་བདག་གྲུང་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་
 ལྷགས། །མཆུངས་མེད་ལྷོ་མཆོག་མངའ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་གྲུང་། །བསྐྱེམས་ཏེ་རབ་རྒྱུ་འབད་བས་རྟོགས་བྱ་བ། །མཁས་པའི་གཞུང་ལྷགས་བཟང་པོ་མ་ཉམས་པའི། །རྩལ་རྒྱམས་རྒྱུང་ཟད་བྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་མྱེ། །འིད་
 ཏའི་ལམ་ལྷོལ་མཆོག་གི་རིགས་པའི་ལྷགས། །དུས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བག་ལ་ཉལ་གྲུར་གྲུང་། །ཆོང་ཆོང་ནགས་ལ་མེ་བཞིན་འདིར་བསྐྱངས་ན། །རང་གར་སྒྲ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་མཛོད། །དེའང་བདག་ཅག་གི་
 རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་ལྷགས་བསྐྱེད་ནས། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་ལུས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པས་གཟིགས་པ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་མཐར་མོན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སེང་གའི་རྒྱ། ལུ་རྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གྲུང་པོ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲག་པར་བྱེད་པ། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་མྱེན་ཅེ་མ་ལོག་པར་རྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ཡེགས་པར་བསྐྱོར་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་

བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དགོངས་པ། རིག་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མི་འབྲེག་པའི་སྤེལ་རབ་མཆོག་གི་མིག་བརྒྱབས་ནས། དངོས་པོའི་རྒྱལ་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་ལུ་ན་ཉམས་དགའ་བ་མ་ལུས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སྤོགས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་
 དག་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤེལ་གིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤེལ་བུའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུ་ན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་དབང་སྒྱུར་བར་འདོད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཇུག་རྟོགས་སྤྱོད་མེད་
 པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་དང་སྒྲུལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་ལའང་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཚམ་དུ་དམིགས་ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་ལ། བཤད་བུའི་ཡན་
 ལག་དང་། བཤད་བྱ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྒྲོན་གྱི་མ་བས་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྩིས་མགོ་ལུའི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞུང་འདི་སུ་ཞིག་གིས་མཛད་ན། མ་བས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྒྱལ་ཐར་
 གྱི་ཡང་རྩེར་སོན་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་རྩོད་མེད་དུ་གསེགས་པ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཆོས་མཛད། ལུའི་དོན་དུ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་
 དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་མི་རུས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤེལ་རབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གི་ཆེད་དུ་མཛད། རྩོགས་གང་དུ་གཉོགས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྤྱི་དང་། ཟླ་སྒྲོན་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

ཡང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྒྲུང་ངོ་། །ཤེས་བྱ་ལྷ་ནི་ཚོས་ལྷ་རིགས་པས་གཏན་ལ་པལ་ནས་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཟད་དུས་མི་བཟད་
པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚོས་མཚོག་འདི་སྒྲུང་བ། །དེ་དག་ང་ཡི་སྤྲུལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་ཚོས་སྒྲུང་བ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྒྲུང་གིས་ཡོངས་སུ་གཏང་། །ཅིས་པོ་རྩི་སདྲ་རྩྭ་ཏེ་ཞེས་
པའི་མཚན་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། མཐུན་པོའི་མཚན་རྒྱ་སྒྲུང་སོར་གཞག་ཏུ་གྲོག་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་། ཟད་དུས་མི་བཟད་པ་ལ་པོ་རྩི་སདྲ་གང་། །ཞེས་བ་གྲགས་ན་བདེ་ལོ། །རྩྭ་ཏེ་སྒྲུ་འཚོ་བའམ་སྒྲུང་པ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲུ་
དེའང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཐོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། དངོས་སུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེན་དུ་རུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྱད་ཆོས་སོ། །མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་
འདིས་དྲངས་ནས་རྒྱལ་གཉིས་གིང་རྩྭ་ལྷེ་ལྷེ་བྱེ་བར་མཛད་པས་ན་མདོ་དེ་གཉིས་སུ་ལུང་སྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ཡང་ཡང་ལུང་བསྟན་པའི་གིང་རྩྭ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་ནི། རི་སྒྲུང་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་ནི་བ་འཚོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ། འཕགས་པ་ངག་གི་དབང་ལྷག་གི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་རྩྭ་པ་མེད་པའི་ཐེའུ་འབྲུ་མྱི་བོས་ལེན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོལ།

པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འགྲན་པའི་སྒྲོལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། བོད་དུ་ཕྱོན་པའི་ཆེའང་བཅད་པོ་ལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའམ་གཞན་པར་གྱུར་པ་སྤྱི་ཞིག་ལ་འགྲན་སྒྲོལ་བ་ན། ཁྱེད་སྤྱལ་ནི་འཛམ་གཤིས་ཀྱི་དཔྱད་པ་དྲུག་གི་ཉིད་ལས་ཆེ་བ་སྤྱལ་བ་མེད་པས་དེ་དང་འགྲན་དུ་གཞུགས་ལ། གཏན་ཆེགས་ནི་བདག་དང་གཤམ་སྤྱི་བཀུ་བ་ན་དུ་སའི་སྤྱི་དཔྱད་ན་ཁོ་པོ་ལས་མཁས་པ་མེད་པས་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
རྒྱལ་སྤྱི་བཅད་པོའི་དགོངས་པ་འགྲུབ་ཅེས་མཁས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་དཔྱད་པོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་མ་རྒྱལ་འཕྱོར་སྒྲོལ་པའི་བེད་རྟའི་སྒྲོལ་བྱེས་བེད་། བརྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་
རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྩེ་མོའི་ཏྲུག་ལྟར་གསལ་བར་སྒྲོན་འཕགས་པ་ནི་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཙམ་སྟེ། བེད་རྟ་ཆེན་པོ་འདིའི་རིང་ལུགས་སྒྲོལ་བ་ཡང་། འཕགས་ལྷལ་དུ་སྒྲོལ་དཔྱད་སེང་གི་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ། ཆོས་ཀྱི་
བཤེས་གཉེན་ལ་སྟགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བརྟེན་རྣམས་ལས་མང་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས། འཕགས་གྲོལ་སྟེ། སེང་བཟང་ཨ་ལྟ་ཡུ་ཀ་ར་སྟགས་ཀྱིས་བེད་བྱེན་གྱི་ལྟ་བ་འདི་ཁོན་ལྟར་གཏན་ལ་པལ་པར་མཛད་།
དེ་ལས་འཕགས་གྲོལ་སྟགས་སྒྲོལ་དཔྱད་པོན་འདིའི་སྒྲོལ་དུ་རྒྱལ་འཕྱོར་སྒྲོལ་པའི་དཔྱད་མ་བཞེད་མཁན་འགའ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དདོས་སྤྱི་བྱེད་པོན་མེད་པར་རྣམ་རིག་པའི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་དཔྱད་མའི་བེད་རྟའི་སྒྲོལ་བྱེ་བ་པོ་ནི་སྒྲོལ་

༩༩། །དཔོན་འདི་ཡིན་པར་མཁས་དབང་ཐམས་ཅད་མགིན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་རྒྱ་གཞུང་རྒྱུ་ལ་བལྟས་པས་སེམས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ཡབ་ལྷས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་
 དང་། རྒྱ་པ་ལྷས་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་མདོ་སྒྲེའི་དབུ་མ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་འདི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་སྒྲོ་བ་པའི་དབུ་མའི་ཤིང་རྩེ་སྒྲོ་ལ་འབྱེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །པོད་རྩེ་ལྷ་རབས་པ་པ་ལ་མོ་ཆེ་དང་། ལུང་པར་
 ལྷས་འདི་གཅོང་མར་འཛིན་པ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ། ལུ་བ་ཆོས་སེང་། རོང་སྒྲོན་ཆོས་རྩེ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་འཆད་ཉན་ཀྱང་རྩེ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་རྩུ་ལ་བར་རྩུ་ཆེར་བྱུང་བར་བཤད་ལ། རྩེ་བརྒྱུད་འཛིན་དང་བཅས་པས་
 ཤིན་ཏུ་ལྷས་གཅིག་སེམས་ཆེ་ཞིང་ཐེན་ཕྱིས་སྒྲིགས་ཅི་རིགས་མཛད། གཞན་ཡང་ཆོས་རྩེ་ས་པར་སྒྲིགས་དབུ་མར་རྒྱ་པ་ཀྱན་ཕྱིས་ཞི་འཆོ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་གསུང་ལྷས་ཀྱི་བུུད་རྩུ་མཛད། མདོར་ན་གང་ཟག་ཆོས་རྒྱན་ལྷན་པ་རྒྱུ་ལ་
 རྩེ་འདིའི་རིགས་པའི་གནད་ཟབ་མོའི་དག་འཁྱོར་སྒྲོ་བ་པ་ན་ཡིད་དབང་མེད་རྩུ་ལྷས་ཏེ་པད་ཆོས་ལ་ལུང་པ་བཞེན་དང་རྩུ་ལེན་པ་ཡིན་ནའང་། དེར་སང་ནི་ལྷ་པ་མཐའི་ལྷས་སུ་ལའང་འཆད་ཉན་ལྷ་ཅི་ལྷས་པམ་ལ་ལྷ་
 རྟོག་ཕྱེད་མཁན་ཅམ་ཡང་དགོན་པར་སྒྱུར་བས་ན་སྒྲོ་ལྷན་རྒྱུ་ལྷས་ཀྱིས་ལྷས་རྩུ་ལྷས་ཀྱི་ལྷ་མཐར་ལུང་ཅིང་རྩུ་པའི་ལྷས་སུར་མཛད་པར་རིགས་སོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩུ་ལ་གཉིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འཛིན་ཅིང་།

ལས་འབར་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྒྲོ་བ་

བྱེད་པར་དཔུ་མ་པ་གང་ཞིག་ཆོད་མ་ལ་ཕྱགས་ཞིན་ཆེ་བ་རྒྱམས་ནི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཚྭ་ལ་ངང་གིས་དགའ་ཞིང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་བརྩམ་པའི་རྒྱམ་ཐར་ནི། འཕགས་ལུལ་ན་འདུལ་འཛིན་དམ་པ་
 མང་པོ་གསེར་རིའི་ཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་འདུལ་བའི་རྒྱམ་ཐར་གཙང་མ་སྦྱོང་བ་ལ་རི་དབང་ལྟར་མཐོ་ཞིང་སྒྲིམ་བརྩམ་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩལ་བེམས་གཙང་བའི་ཆོད་དུ་གྱུར་བར་གྲགས། གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ནི། གཙོ་
 པོར་འཕགས་ས་མའོན་སུམ་མཛད་པའི་སྦྱང་རྟོགས་ལ་འཛིག་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལལ་བའི་སྦྱོང་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་དཔགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཐན་ཆེན་འདི་ནིང་
 འཛམ་གྱིང་གྱི་དང་བྱེད་པར་མཐའ་འཁོབ་ལུན་པའི་གྱིང་གའུལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་པ་གིང་རྟ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་ནའང་དེ་དག་དགོངས་པ་གཙོག་དུ་སྦྱབ་པའི་གིང་རྟའི་ལམ་སྟེལ་གསུམ་པ་
 ཚེ་བའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱལ་ནས་བོད་ལུལ་གྱི་ལྟ་བཙན་པོ་ཁྱི་སྦྱང་ལྟེ་ལུ་བཙན་ལུགས་ནས་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བརྩམ་པ་བྱང་དུ་དར་བར་ལུང་བརྩམ་པའི་དུས་ལ་མ་བབས་ཀྱི་བར་དེ་ནིང་དུ་སྦྱ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་ལོ་དགུ་བརྒྱར་བཞུགས་པར་བཤད་བས་ནང་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བསམ་ལས་ལ་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆེ་བཙན་པོས་མ་ཐན་པོ་ནིང་འཛམ་པའི་རྩོ་རྩེར་དངོས་སུ་གཟིགས་གིང་། རྟོན་ལྟ་རྒྱམས་ཡེ་ཤེས་

པ
འཕྲུལ་
ཏྲུག་
སྒྲིལ་འབྲེལ་

༡༡། །པར་དངོས་སྤྱུ་ལྟར་ནས་རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཚད་མེད་པ་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྲུང་དུ་ལྟར་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། ཟུང་པར་སྤྱུ་ཀྱང་མ་ཐུལ་བའི་བོད་ལུ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་
གྱི་བསྟན་པ་ནི་མ་ལྟར་སྦྲུང་པར་མཛད་ནས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་གྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །པའི་པ་བཟང་བོའི་རྣམ་ཐར་ནི། བསྟན་འགྲོ་ལ་ཡན་པའི་མཛད་པ་བཟང་བོ་སྟེ། དེའང་
མཐན་པོ་འདི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ལེགས་པར་འབྱོངས་པས་པོ་རྟེ་སངས་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ལྟན་པར་ནི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲིལ་བཅུ་ཆེན་པོ་འདི་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
དུ་མར་བཞགས་ནས། ལྷ་ལེན་དང་། རྒྱ་གར་གར་ཐོགས་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པར་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པར་བཤད་ལ། གཙོ་བོར་ནི་རྒྱལ་གཞིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་རྩའི་ལམ་སྟོལ་དེ་མ་མེད་
པ་ཕྱི་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་ལོག་སྒྲ་ཆར་གཙོད་ཅིང་སྤྲལ་ལྟན་རྩེས་སྤྱུ་གསུང་བ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་དང་། འདུལ་བའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མར་སྦྱོང་བ་སྟེ་མཐས་བཅུན་གྱི་ངང་རྒྱལ་ཟླ་མེད་པས་བཟང་བོའི་ཕྱིན་
ལས་སའི་སྟེང་ཀུན་དུ་བྱུང་པར་གྱུར་ཅིང་། ཟུང་པར་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སྤྱུ་སང་པའི་མཐུ་ལས། སྤྱུ་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་བ་གངས་ཅན་སུན་པའི་སྤྱུ་རུམ་འདིར་བྱོན་ནས་

ཐག་འབར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

ལྷོ་བཙན་པོ་ཁྱི་སྒྲིང་ཕྱེ་ལྷོ་བཙན་དང་མཛེས། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་ཉིད་དང་ཆོས་རྒྱལ་ལྷོ་ཆེན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིང་ལམ་བཟུང་བའི་ཆུལ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་ཆས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ནས་རྒྱལ་རྒྱུད་ཆགས་འཛིག་གི་ལུང་བསྟན་སྟེགས་མཛད།
 དགོ་བ་བཙུ་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་རྟེན་འབྲེལ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བཟད། རེ་ཞིག་ཞི་བས་མི་འདུལ་བའི་ལྷོ་འདྲེ་རྒྱམས་གཏུལ་བའི་དོན་ཏུ་པདྨ་སི་ལྷོ་མ་སྟན་ཏྲོངས་སྟེགས་པར་ལུང་བསྟན་གནང་། མཐུན་སྒྲིབ་ལྷོ་ཆེན་ཅིག་ཏུ་
 དམམ་ལས་ལས་དབྱུང་མཛད་ནས་ཕྱི་གཙུག་ལག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཙན་པ་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་སྟེགས་མཛད། མད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྟན་ཏུ་འདུལ་བའི་སྒྲིབ་བཏོད། ལོ་ཏུ་བརྒྱམས་ལ་སྐྱད་ཀྱི་བསྟན་
 ཆུལ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྟན་བས། དགའ་དང་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཙོས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་བོད་ལུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་མཛད། བསྟན་པ་འདི་ལས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་བའི་པོན་གྱི་ཆོགས་རྒྱམས་སྟེགས་པས་ཆར་བཙན་ཅིང་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་ཏུ་མཛད་པས་བསྟན་པ་དྲི་མེད་ཏུ་བྱུང་། འདྲེ་ཁར་ཡང་སྐྱེ་གཏུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བོད་ན་རབ་བྱུང་འབྱུང་ཆུལ་དང་། བམ་ཞིག་ལྷོ་
 བཙོན་བཙན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བརྟེན་ཏུ་ཀ་མ་ལ་སྟེ་ལ་སྟན་ཏྲོངས་ལ་བསྟན་པ་རྒྱམ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྟེགས་པ་ཆེན་པོས་བྱུང་བའི་རབ་ལས་བོད་ལུལ་ལ་བྱགས་བཙུ་བ་ཆེན་པོ་ལྷག་

འཕགས་པ་དཔལ་ལྷན་གྱི་འགྲེལ་པ་

༡༡། །པར་བསྐྱེད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསམ་མི་བྱའཔ་མཛད། སློབ་དཔོན་པདྨའི་ངང་ཚུལ་འདི་མཁན་པོའི་སློབ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁན་པོའི་དཔུ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
མདོར་ན་མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་སློབ་བཅོད། བར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། ཐ་མར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སློབ་བའི་སྐུ་ལ་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་མ་གཅིག་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ།
ཐོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་དུ་བསྐྱེད་པ་འཇུགས་པའི་མཁན་ཆེན་ཉིད་དང་། མཁན་རྒྱུད་དང་། མ་འོངས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་པ་དེ་མིད་དུ་མཁན་རྒྱུད་ལ་སྐུ་ལ་པ་བྱོན་པ་དེ་ཀྱན་ཐོ་བོ་ཉིད་དང་དོ་བོ་གཅིག་པར་གསུང་བ་བཞིན་ཅོ། །དེས་
ན་བོད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་པ་འདི་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་སློབ་ལ་མ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་ལྷུང་བར་གོར་མ་ཆག་གྱང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱ་མ་རེ་དང་དགོན་སྡེ་རེའི་མཛད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ལྷུང་
བར་སེམས་པ་ནི། སྐུ་ལ་གྱི་འཇུ་བ་དང་གོས་ལ་ཆོན་འཛིན་པ་རྒྱུན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་གྱང་སུས་མི་གེས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གིང་ན་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིན་པ་དང་། མཛད་པ་བཟང་པོས་སའི་སྡེར་
འདི་མ་ལུས་པ་བྱའཔ་ཅིང་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་སྟེ། དེའང་དེར་སང་བོད་ན་སྟེས་དབང་གིས་གྲགས་ལུར་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་འཕགས་ཡུལ་ན་ཕྱི་ནང་གི་འཆྐྱི་ཏ་དུ་མས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་བའི་གསེར་

པཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སློབ་

དཔེན་བརྟགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཕྱལ་བ་ཞིག་ལ་ཕྱེ་མར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་དེ་སྐབས་བར་ཕྱེ་བ་གཅིག་ལས་གཅིག་མཚར་བཤུང་ལས་འདས་པ་བརྟགས་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་ལྷོ་ལ་པའི་ལོ་བར་རྒྱལ་ས་
 གིས་རྒྱལ་མེད་གི་ལུལ་ནའང་རྒྱལ་པོད་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མ་ཐན་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེགས་གིར་སྒྱུན་དངས་པ་ནི། རྒྱ་སྐར་གི་ཕྱོད་ན་ལྷ་པ་ལྷར་ཕྱོགས་གི་ཐ་ཕྱ་ཁུབ་པའི་གིར་དྲ་ཆེན་པའི་རྒྱལ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
 རྒྱུན་ཤགས་གི་རང་པོད་མ་བཞི་བས་པར་གསལ་པའི་མཐུས་ཡིན་ལ། ལྷོ་རྒྱ་བདག་ཅག་གི་རྒྱུན་པའི་བརྒྱུན་པ་འདི་ལ་ཕྱ་བ་ཆེར་མཛད་པའི་གཙོ་པོ་ནི། ཉེ་མཇུང་དང་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་ཡིན་པས་དེ་རྒྱལ་ས་གི་རྒྱལ་
 འཕྲུལ་རྒྱུན་དུག་ལ་སྟགས་པའི་དམ་པ་མང་ཞིག་ཕྱོན་པ་ལས། གིར་དྲ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གི་ཕྱགས་རྟེན་གསར་ཆེན་བཀའི་རྒྱུད་པོ་གཅིག་ཕུར་ཕུར་པ་གསར་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་འདི་རྒྱལ་ཐར་དང་པོ་ནས་དྲན་ས་
 པ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལུལ་དུ་འད་མི་འགྱུར་ན་ཐལ་བས་ལྷ་ཅི་སྟོན། འོན་ཀྱང་ཕུན་མོང་གི་རྒྱུད་དེར་ཡང་འཕགས་པོད་ཀུན་དུ་མཛད་པའི་རོལ་མོ་ཆེས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རོ་མཚར་བསམ་མི་ཁུབ་པ་པོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་ཡི་གེར་
 པ་གོད་པ་སྟགས་མི་རྒྱུད་ཡང་། འདིར་ནི་པོ་རྒྱལ་རྒྱེད་མ་རྒྱལ་ས་ལས་ལུང་ཐད་བརྟུས་དེ་བརྟུན་པ་ནི་མ་ཐན་པོ་དེ་ཉིད་གི་བཀའ་པོན་རྟེན་སྟེན་ཕྱུ་དུན་པར་ཕྱ་པའི་ལྷོ་རྒྱ་དུ་ཡིན་ལ། ཕྱོད་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་ས་གིས་ནི་ལེགས་པར་བཤུང་

པ
རྒྱལ་
ལྷོ་
ལྷོ་
ལྷོ་

༡༡། །པའི་གསུང་རྣམས་དང་པག་འདྲིན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱེས་ལས་དཔགས་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་འཕགས་པོད་གཉིས་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་མེད་དུ་གྲགས་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་སྒྲོབ་པ་དེ་ཡི་ལེགས་གསུང་ཆོས། །རྩ་ཆེན་སྒྲོད་པའི་གཞུང་བཟང་ཐོགས་མེད་དང་། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཆ་རྣམས་ཀྱས་བཀྲལ་བས། །ཤིང་རྩ་
གཉིས་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། །དེ་རྒྱལ་སྒྲོད་པའི་སྒྲོ་ལྟ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་གྲུང་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་མོད་ཀྱི། །ད་དུང་བྱལ་བ་ཆེན་པོའི་ཐོག་མཆོག་མཆོ། །རྩོགས་པར་སྒྲོད་པའི་དག་འཕྲོན་ཐོབ་པ་
མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་རྩའི་རྒྱ་མཆོ་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་རྩལ་ཆེན་གཅིག་གིས་འབྱུང་། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །མཐའ་དག་ཐོག་ཆེན་ཆོས་ཡངས་སྒྲིན་གྱིས་མཛེས། །དོན་དམ་མཁའ་
ལྟར་ཞི་བའི་ཐུགས་བརྟེས་པས། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་ན་མཛེས། །ཐ་སྙད་འཇའ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་གཟིགས་པས། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ས་ཆེན་འདི་བྱལ་ཀྱང་། །དེ་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་
མཆོག་རྣམས། །གཞུང་ལུགས་བཞེན་པ་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་བརྟེན་མོད། །དྲི་མེད་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡངས་པོ། །བདེ་སྤྱག་དུས་གཅིག་གཞལ་བའི་སྒྲོབས་སུགས་ཞན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་རིགས་པའི་ས་ཆེན་འདི། །

བཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

རྒྱུ་དཔྱོད་གོ་མ་པའི་སྒྲུབ་ས་ཆེན་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མ་དང་། དོན་དམ་ལ་རྒྱུ་གངས་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གསུམ་མོ། །མཆན། གསུམ་གྱིས་བཅད། །དེ་ཆོ་བྱོད་ནི་འཛིན་མའི་བྱོན་བཞིན་དུ། །མཐའ་དག་རིགས་པའི་རྒྱལ་མང་པོ་དང་པས་མཛེས། ། དེ་
 བྱིར་རྒྱལ་གཉིས་གིང་རྒྱའི་ལམ་སྟོན་དང་། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་ཆེན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་འཇུག་རིགས་ལ། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་མི་མེད། །རྒྱལ་གྱིན་བཀའ་ཡི་སྐད་པོ་བྱོད་
 ཡིན་བྱིར། །འདིར་ནི་ཐེག་མཆོག་རིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱས། །ཟབ་གནད་སྟོང་པོའི་ཉི་མ་འདི་གཅིག་གིས། །ས་སྟོང་གནས་པའི་རབ་རིབ་རྒྱུ་པར་བཅོམ། །ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཐེག་མཆོག་གནད། །ཆེས་ལུང་
 རིགས་པའི་འབྲུལ་ཐབས་གཅིག་གིས་ནི། །བདེ་བླག་སྟོན་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ལྟ་བུ། །དོ་རྩེའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་པོར་བདག་གིས་འཆལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་སྟེ་དོན་དུ་མཛད་པ་
 ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་། དེའི་གཞུང་ལུགས་ནི་གང་། དེའི་དོན་ལ་རིགས་པས་དྲངས་པའི་གེས་རབ་ནི་རྟུར་སྟེ་སྟུམ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་བསམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས། ལམ་པར་བྱིན་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པས་རྩོགས་སྟེན་
 སྐྱེས་གསུམ་མཐར་སོན་པར་བྱས་ཏེ། འབྲས་སུ་སྐྱུ་གཉིས་ལུང་འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞུང་ལུགས་ནི་དཔུ་མ་དང་སེམས་ཅན་སྟེ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་འདྲ་པའི་གཞུང་ལུགས་

གསེགས་པ་དང་། ཟླ་བ་སྟོན་མེས་ལྷན་པའི་ཏིང་འཛིན་སྟགས་ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཐ་སྟོན་དུ་སེམས་ཅམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྒྱལ་འདི་ནི། ཡང་གསེགས་ལས། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་
གཟུགས་མེད་དེ། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱི་རོལ་སྟུང་། །སེམས་ནི་ཁོང་དུ་མི་རུང་བྱིར། །བྱིས་བ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་རྟོག་ །ཅེས་པ་ལ་སྟགས་པས་ཡང་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ཡང་མདོ་དེ་ཏིང་
ལས། ཀུན་རྫོགས་ཏུ་ནི་དངོས་རྣམས་ཡོད། །དོན་དམ་དུ་ན་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་གང་ནོར་བ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོགས་བདེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་གཉིས་སྟུང་འཇུག་གི་འདོད་རྒྱལ་ཡང་མདོ་དེ་ལས། །སེམས་
ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟུ། །བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཡང་དག་དམིགས་པར་གནས་ནས་སྟུ། །སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་གིན་ཏུ་བསྐྱུ། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་བསྐྱུས་ནས་ཀྱང་། །སྟུང་བ་མེད་ལས་གིན་ཏུ་བསྐྱུ། །སྟུང་མེད་
གནས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་བ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །འཇུག་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ནི། །སྟོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྟུངས། །ཡེ་སེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ། །སྟུང་བ་མེད་ལ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །
དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་རྒྱལ་མདོ་དེ་དང་། །བྱུང་བར་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེས་པས་ན། །བྱིར་ཡང་ཡེ་སེས་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། །མཐས་པས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་རིག་སྟེ། །

རོན་རི་ལྟ་བུ་པར་རེས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེས་ཀྱི་འདི་དག་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲེ་བས་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟད་པར་འདུ་ཞིང་། རོན་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོས་འཇལ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དང་། ཕྱགས་ཅམ་དང་། ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེ་ནང་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲེ་རོལ་སེར་སྒྲུ་པ་དག་ནི། ཡོན་ཏྲན་གསུམ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། བདག་གཉིས་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་ཅིང་།
 གཙོ་བོ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ལ། རྣམ་ཞིག་ལམ་བསྒྲོམས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་ཐོབ་ནས་བལྟས་པས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་མཆང་མདོན་སུམ་དུ་རིག་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་
 བོའི་གྲོང་དུ་ཐིམ་ནས་བདག་སེས་རིག་གི་སྒྲིམ་སུ་འདྲིད་ཅིང་བསྒྲུ་བ་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རང་གཅིག་སུ་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ནི་ཐར་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། གསང་བ་པ་དག་བདག་དམ་པ་གཅིག་སུ་རྣམ་
 སེས་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་ཀུན་ལ་བྱུང་པས་རྣམ་མཐའ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་བ་ནི་རོན་དམ། དུ་མར་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པར་བདག་སེས་རིག་ཅམ་དུ་གཅིག་པས་ན་སྟོན་བཅུད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རིས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་
 བེ་ཀུན་རྫོབ། བདག་དམ་པ་དེ་ཚུལ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམས་པས་གཞུག་མ་དང་གཞུག་མ་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ནས་སུམ་པ་ཆག་ན་དེའི་ནང་གི་རྣམ་མཐའ་རྣམ་མཐའ་ཆེན་པོར་འདུ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཆེན་

བརྟན་སྤྱི་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལམ་གོམས་པ་སོགས་ཆོས་ལྗོངས་ལས་འབྲས་མི་ཤིང་དེ། ད་ལྟའི་རིག་པ་འདི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲུང་པ་འདུས་པ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཆན་ལས་ཚུས་བྱེད་གྱི་
 རུས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྲོ་བྱུང་དུ་བྱུང་གི་ཆོས་མའི་རིག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཇི་ཙམ་སྟོང་པ་དེ་ཤིང་དུ་གྲོ་དང་དཔུགས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། འཆི་བ་ན་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟར་ལུས་རྒྱལ་དུ་
 དོངས། སེམས་ནམ་མཁའ་ཐིམ་པ་དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལྱེ་མ་མེད་ལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་དང་ལམ་དང་ཐར་པ་ནི་མེད་ཅིང་། བདེ་སྤྱག་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྦྲང་བ་ནི་སྙན་མ་སྒྲུམ་པ་དང་ཆོར་མ་རྩོད་པ་སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་
 པར་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་དོ་ཞེས་ཟེར། དེས་ན་ལུས་དང་གྲོ་ཆོགས་པ་མ་གཤིའི་ཐར་ཇི་ཤིང་དུ་བདག་ལ་ཕན་པ་ཙམ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་འགོག་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་སྙན་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་རྒྱ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཀུན་རྩོད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་རོལ་པའི་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་
 ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་འབྲའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟག་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཆད་ལྟ་བུ་འཁང་འདིར་མ་དོན་སྤུམ་མ་ཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་འབྲུག་པོ་དང་བཅས་བཞིན་

བདུན་པ་ བུ་གཉིས་ ཁྱེད་འདྲེལ་

༡། །དུ་འདི་འགགས་གིང་ཞིག་ནས་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ཕྱི་མཆམས་མི་སྒྲོར་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་བརྒྱན་པ་དང་སྒྲུ་བའི་ཆོས་སུ་བཞག་ནའང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དེ་
འཛིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་གཤིས་པ་རང་ག་མ་འདི་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་ན། འདོད་རྒྱལ་སྒྲུ་ཆོག་ས་
མཐའ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་ཞེན་ལས་འདའ་མི་སྲིད་དེ། མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་དང་བླ་བ་དངུལ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐོང་ཡང་སེར་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲུ་བ་གཞན་ས་པ་དེ་
རྒྱམས་ལ་བདག་མེད་པ་སེར་གའི་སྒྲུ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་སུའང་མེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱམ་གཞན་སྒྲུ་ཆོག་ས་བྱས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་ཉི་ཆོ་
བའི་རྒྱུང་པ་ཞེས་བྱ་སྒྲེ་བ་དེན་གཉིས་ལ་རྒྱུངས་གིང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལས་འཕགས་པ་རང་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་སྒྲུགས་མཐུན་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་།
ཡང་དག་པ་རྗེ་སྒྲུ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་རྒྱལ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་དེ། དེ་ལས་དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་པོ་ལ་ཕྱེ་བྲག་འདོད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་འདི་སྒྲུར་འདོད་དེ། བཙམ་ཞིང་གཞན་བསལ་བར་གྱུར་ན་རང་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུ་བ་

འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་རགས་པ་རྣམས་ཀུན་ཚྲོ་བ། མི་འདོར་བ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཅུང་དང་། བེམ་པོ་རུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཅུང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་བེམ་ཤེས་རགས་པ་འདི་ཀུན་རྩིས་གཞི་མེད་པས་
 བ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བར་ཡང་མི་འཐད་དེ་སྒྲུལ་མ་མེད་པའི་སྒྲུལ་ལུ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་པའོ། །དེས་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཆོག་ས་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲུ་ཞིང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་
 ལ་དམིགས་ནས་རའོ་སྒྲུལ་དུ་རྒྱུ་པར་ཟད་གྱི། འདི་ལས་ལོགས་སུ་བདག་མ་དམིགས་ཤིང་འདི་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པའི་བདག་དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མེད་ལ། བདག་དེས་སྒྲོང་བའི་རུལ་དང་ཤེས་པའི་ཕྱ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་རུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། ལམ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་གོམས་
 པས་འཛིག་ལྟའི་རུ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉིན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་ནས་འབྲས་སུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་ཅིང་། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུ་བ་འདི་དག་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཆོག་འཆད་པ་ན། སྐད་པ་དང་ཉུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

༡༡། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་མ་དང་ལྷོ་མ་འཕམ་མ་སྒྲིལ་པ་དང་། འདས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །མེས་མ་ཙམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལུ་
སྒྲུང་བ་འདི་མེད་བཞིན་ཀྱང་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཀྱང་ལྷོ་མ། དེ་དག་གི་སྒྲུང་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ། ལྷོ་མ་གཟུང་བ་དང་དེར་འཛིན་པས་སྒྲུང་པ་ནི་ཡོངས་
གྲུབ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་འདི་རྣམས་ལ་སྒྲུང་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞིག་ཀྱང་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་འགྲུར་རོ་སྒྲུང་དུ་རྣམ་རིག་ཙམ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ། །དེ་ལ་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་
ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བོམ་པོ་ནི་རྒྱལ་ལྷན་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞིགས་པས་ལྷོ་མ་དོན་མི་འགྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་རི་རབ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་བསྐྱུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན། འདི་རྣམས་ནི་ལྷོ་
མ་ལ་ན་བོམ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་འཕྱུལ་པའི་རང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རོ་བོ་ཙམ་ནོར་བུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལ།
དག་དང་མ་དག་པའི་བག་ཆགས་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བས་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དང་དོན་འདུའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་འཛིགས་དང་མི་སྟག་པ་

2000

མོགས་མོམས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མེད་མོམས་པ་འི་བཀ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་གནས་ལ་མོགས་པར་སྒྲུང་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོས་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུང་པར། ལུ་ལ་
པར་ཀ་དང་། སེམས་ཚུར་ཀ་ལྟ་སུར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དང་པར་རྒྱང་ཆད་དུ་དོན་ལ་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པའམ་ལུགས་པ་སྟེ། རྗེ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་ཆེན་ལ་རང་སྒྲུང་དུ་མ་
ཤེས་པར་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་པོ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་སུའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བཞིན་པ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ཙམ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་པའི་ཐོག་ཆ་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པ་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་གཏིང་སྒྲིབས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཤེས་ཉིད་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྱི་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
ཤེས་དགོས་པས་དེ་དག་ཞིབ་པར་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོང་དུ་བཤད་ཚུལ་གཞུང་སོ་སོར་བྱུང་བ་གནད་མ་ཤེས་ན་སྟོ་བལ་བ་ཇ་བཞིན་ལུགས་པར་
འགྱུར་བས་ན། གཞན་དབང་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ན་དོན་དམ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་ན་ཀྱན་རྫོང་དུ་བསྐྱར་རུང་བ་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཀྱི་

༡༡། །རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དྲི་མ་གྱི་ཕུར་བ་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ས་མཁའ་མི་ལྟོག་པར་ཞིང་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བའི་གཞིར་འདོད་དོ། །འདི་པ་རང་གི་
ཕུགས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྣམས་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་བདག་གིས་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང་དཔུ་མ་པས་དཔུ་དེ་སྤྲུལ་གཞི་སོགས་པ་ཉིད་བདེན་པར་ལས་སྤྲུལ་
པས་ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་རྣམས་པས་ཉི་ཆོ་བར་སོགས་སོ། །ལམ་ཆོག་གསལ་གཉིས་ལ་འབད་པས་འབྲས་སུ་གནས་ཕུར་བའི་ཡེ་སོགས་ལྟའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྣམས་
ཅུ་དུ་ཕུར་ཕུར་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པས་པས་བུ་ཕུར་སྤྲུལ་པར་ཕུར་སྤྲུལ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞགས་ཤིང་། ལམ་ཆོག་གསལ་གཉིས་ཆད་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྲུལ་ནས། འབྲས་སུ་རྒྱུ་
མཁའ་གི་ཡེ་སོགས་ཐོབ་སྤྲོད་གདུལ་བུའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་ཡང་། སྤྲོད་པ་རེ་རེ་དང་ལུས་རེ་རེ་ཅུ་གིས་མ་ཡིན་ལ། ཕུགས་ཀྱི་ཕུར་ཡོན་ཏན་གི་ཕུར་པར་གིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་ཤིང་། མཐར་ཡེ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་
མཐར་དག་ལ་མངའ་དབང་འབྱུང་དགོས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་སོགས་ཤིང་མཛོས་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྤྲུལ་གི་འཛོག་ཚུལ་འདི་སྤྲུལ་གཞི་བཏིང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་སོགས་ཤིང་མཛོས་པ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་

ཐོག་ས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ལ་ཐུས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་ཐོག་ཆེན་པ་ཀུན་ལ་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱལ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བདེན་
 པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་རྒྱུ་ཤེས་རང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཞིན་པའི་ཆ་དེ་དག་ག་ཕྱིན་མོ། །ཐིམ་པ་གི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་འདིར་སོ་སོའི་འདོད་པའི་རྒྱུ་གཞི་ཅུང་ཟད་གཞུང་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
 འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་སྤྲོད་པོ་ཅུང་བརྗོད་པ་ཡིན་མོ། །སྤྱོད་ཆལ་མང་ཏུ་སྒྲུབ་ས་ཅི་བགྱི་སྟེ། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་ཅུ་བ་སྟོན་བཞིན་དུ། །གྲུབ་མཐའི་ཟབ་གནད་རྗེན་ཅེར་ཟེན་པའི་སྒྲོ། །རྒྱལ་ས་འོ་མ་འབྱེད་པའི་རང་
 མོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྟེ་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྲོད་པར་རྟོགས་རྒྱལ་ལ་ཁུབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལྷགས་དང་རྗེ་ཉེར་སོང་བས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
 ཁུང་ལྷགས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཆུངས་པར་སྤྲོད་གཞི་བདེན་གྱུ་བ་གཅིག་ལས་འདའ་མ་རུས་པས་ཉི་ཆའི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞུང་འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོང་འདི་ན་རང་བཞིན་བདེན་གྱུ་བ་གྱི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྤྲོད་ལས། ཆོས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་སྤྲོད་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱུས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྒྱུས་བཤེག་ན། །མིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་ཡེ་སྤྲོད་པ་སྟེ། །ཉི་ཆའི་སྤྲོད་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི།

25
26
27
28
29

སྐྱུ་པ་དང་འདྲ་ཡང་། གང་དག་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་སྒྲུབ་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་སྒྲུབ་ཙམ་ལས་དབྱུད་པའི་ཤུབ་མཐའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་དང་ཆེས་འགལ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་
པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་སྐྱུ་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤུབ་བམ་ཞེས་མ། དེའི་དོ་བོ་ཚད་མས་ཤུབ་པ་སྟོགས་གང་ཡིན་གྱང་རུང་སྟེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་
མའི་དོས་ནས་གཞལ་བ་ཡིན་ན་ནི། སྒྲུབ་པའི་མདུན་ན་མུན་པ་སྒྲུབ་དེའི་དོར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུབ་པས་ན་རྩུང་ཐད་གྱང་ཤུབ་པ་གཞག་ཏུ་མེད་ལ། ཐ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མའི་དོས་ནས་གཞལ་བ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་དོར་བསྐྱུ་མེད་བསྐྱོན་
མེད་དུ་ཤུབ་པས་དེས་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཇི་ཙམ་དབྱུད་གྱང་ཚད་མའི་གཞུང་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྟོགས་ཡོད་པར་སྐྱུབ་པའི་དབྱུད་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཤོ། །མདོར་ན་
མཐུན་སྒྲུབ་གི་དདོས་པོ་འདི་ཙམ་དགག་པའི་དབྱུ་མ་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་ལ། རང་བཞིན་བདེན་ཤུབ་ཀྱི་དདོས་པོ་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད་གྱང་། བདེན་གཉིས་བྱུང་དུ་རྩུང་ཚུལ་གྱི་དྲོགས་པའི་རུལ་འཕངས་ལས་དོན་དམ་པ་
གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། ཐ་སྒྲུབ་བཞེད་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ཤུབ་མཐའི་མཐོ་དམན་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་སུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་སུ་ལ་དདོས་སུ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱུར་བ་མེད་གྱང་།

3

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་

༡༩། །ཐུག་མཐའ་དང་ཐ་སྐྱོད་མཐའ་པ་དག་གིས་སྐབས་གི་དོན་ལས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོ་ཞིང་། ལུས་པ་ཚད་མས་ཐུག་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཐུག་པའང་ཐ་སྐྱོད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི།
ཐན་ཚུན་འཆོལ་པའི་རྫོངས་པ་མི་སྟེ་ཡང་། ཆོག་གིས་རྫོངས་ནས་བྱ་རོག་གི་ཁུ་འཕྲིགས་ཁྱགས་པ་ཅན་དག་ལ་རང་སྟོ་ལ་རྟག་དུ་ཞེན་པའི་ཆོག་ཅམ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཆོག་རྒྱམས་ནི་དོན་གྱི་
རྒྱམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟེས་པར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྫོང་བྱེད་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བདེན་ཐུག་ཅེས་པའང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐུག་པ་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་པལ་ཆེར་དེ་ལྟར་གོ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་
བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་གོ་རུང་བ་བཞིན། ཐུག་ཅེས་པའང་དེའི་ཆོག་མཐའ་ཅམ་དུ་བསམས་ན། ཐ་སྐྱོད་ལ་གོ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་
མི་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐབས་གི་དོན་ལས་ཐ་སྐྱོད་པའི་བྱག་དུ་ངེས་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྒྱམས་གྱི་རྫོངས་བཞིན་རྫོང་པ་ལོགས་གིང་། གོ་བ་ལ་ཐན་སྐྱོད་བྱད་པར་སོགས་སྒྱུར་ཡང་འགའ་པ་མེད་དེ། དག་ནི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ན་གཞུང་རྒྱམས་སུ་བདེན་ཐུག་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཐུག་པ་སོགས་ལ་བྱད་མེད་དུ་དགག་པ་དང་། བྱད་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྟེ་པོ་རྒྱམས་མི་རྫོངས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཚད་མ་སོ་སོས་

འགའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

500

གཞུག་ལྟུང་གི་གནད་རེ་ཡོད་པ་ཤུན་མ་ཐུད་པར་ཆོག་གི་ཐེར་སྒྲོས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཐུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐང་ཆད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཤུན་འཕྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞུག་པའི་རྣམ་གཞག་མ་འབྲུགས་པར་
འཛིག་དགོས་ཀྱི། ཤུན་ཐུད་པ་མེད་པར་ཐ་སྐད་དུ་འང་དཔུང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་འཆད་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱེདས་པ་འང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེདས་པ་
ལྟ་བུར་འབྱུར་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲུ་ན་འང་ནེམ་རུར་དགོས་པའི་འགགས་ལ་ཐུག་ཅིང་། ལམ་དང་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུ་པར་དགའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཆད་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུ་བ་ནི་ཐ་སྐད་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་སོ་སྒྲུ་མ་ན། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཐུས་ནས་སྒྲུ་བ་ནིད་ཀྱི་ལུགས་ཁས་སྐྱེདས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། ལུགས་དེས་ཀྱང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་དངོས་པོའི་མཆན་ནིད་གྲུབ་པ་དང་། མེས་ཙམ་དུ་སྒྲུ་བ་འང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག་ །འོན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་དོ་ཙམ་དུ་ཁས་སྐྱེད་གི་རང་ལུགས་མིན་ནོ་སྒྲུ་མ་ན་རང་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་རྗེན་འབྱེལ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྟགས་དང་འགལ་ལོ།
དེས་ན་ཐ་སྐད་ཆད་གྲུབ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་སྟེ་སྟེ་སྒྲུ་ཞིང་། མ་ཐུས་པར་དཔུང་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་མི་འགོ་བའི་ལྟུང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་མཉམ་བཞག་སྒྲུ་དང་རྟོག་པའི་ལུང་ལས་འདས་པའི་

༡༩། །གཞལ་དོན་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་བདེན་གཤིས་ཕྱི་མི་དགོས་པས་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྟགས་དགག་སྟུང་གི་པས་ཡིན་གང་ཡང་མེད་པས་ཅིའང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་ན་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་བཤལ་བ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་པས་ཡིན་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིག་རང་གིས་བསམ་ཞིང་གཞན་ལ་འདྲ་སྟུང་གོས་ན་ནི་ཆོད་མ་གཤིས་ཕྱི་སྟེ་དགག་སྟུང་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདའ་བ་མི་སྟོན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དང་ཐལ་འགྱུར་གཤིས་ཆོས་མི་འདྲའོ་སྟུང་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐ་སྟོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ཅུ་མི་འདྲ་ཡང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གནད་གཅིག་དུ་དབྱེར་མེད་པར་རྟགས་པས་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟེས་ན་གངས་ཅན་འདིར་ཡང་མ་ཐས་པ་ལ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཆོད་གྲུབ་དུ་བཞེད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་དེ་མི་སྟོན་པའི་གཏམ་ངན་དུ་རྩི་བ་དང་། མ་ཐས་པ་སྒྲ་མའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་རྣམས་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་རྣལ་མ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་འདེབས་སྟགས་དང་། གཞན་ཡང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་ལུགས་ལ་རྫོངས་པའི་དྲི་མ་མང་ཞིག་རང་གོ་ལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེན་འདི་སྒྲུལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེདས་པའམ་འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་ན། མ་དག་པའི་ཚེས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཏི་མུག་
 དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཚེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མི་སྣོད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན་དེ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བདེན་ཞེན་སྤང་
 དགོས་ཏེ། ཚེས་མཚོག་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚེས་ཞིག་ཡོད་ན་དེའང་སྐུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟར་ལྟོའོ་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ན་བདེན་གཉིས་
 འཛོག་ཚུལ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། གནས་ལུགས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྣོད་པ་ལ་དོན་དམ་དང་། སྤང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་དུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ། གནས་སྤང་མཐུན་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དང་། ལྷོག་ལྷོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་དོ་བོ་སྣོད་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་སྤང་མ་ལྟར་ཡིན་
 ཅིང་། དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མིན་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་བརྫོད་པས་ན། ཀུན་

༡༡། རྫོག་ཅེས་པ་སྒྲེ་བ་སྟགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་ཤིང་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲུ་ཞིང་བརྒྱན་པའོ་ཞེས་གོ་
བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་རྟག་དུ་བསྒྲིབས་པར་ཡང་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོང་ཙམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་བསྒྲིབས་པ་མ་ཡིན་ཡང་
སྒྲོང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞུགས་པའི་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དམིགས་པའོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསྒྲེག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་
བས་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་དང་བསྒྲུན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོག་ཅེས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་དགས་དེ་སྒྲུང་དུ་བཏགས་མོད། སྒྲོང་བ་དང་ཀུན་རྫོག་དོན་དུ་གཅིག་སྟེ། སྒྲོང་ནི་སྒྲོང་ཡང་སྒྲོང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་
ལ་གོ་དགོས། བདེན་པ་མེད་ཅེས་རྫོང་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པར་སྒྲོན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་བཏགས་པ་གོ་དགོས། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་ལྟར་གྱུ་བ། སྒྲོང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཀུན་རྫོག་
ཅེས་གདགས་པར་མི་རུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་སྒྲོང་པར་འགྱུར་ཞིང་། མི་སྒྲོང་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གིས་བྱར་མི་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པ་དེས་ན་གིས་བྱའི་ཁོང་འདི་ན་སྒྲོང་སྒྲོང་གཉིས་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱགས་

五、

གཅིག་ཁོ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཞིག་མི་ཤིང་ལ། དངོས་པོའི་གསེས་ལ་མེད་པས་ན་རིགས་པར་སྒྲ་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པ་དེས་ན། མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ནི་སྤང་བཞིན་པ་དེ་སྤྱོད་པར་བསྒྲུན་པ་ཁོ་ན་འོ་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཆོག་ཙམ་ལ་བསམས་ཏེ་སྤྱོན་ཙན་ངན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱུང་ནས། དེ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཕྱིས་ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་རྒྱལ་ས་ལ་ནི་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱལ་དག་ཅིག་འབྱུང་དགའོ། །དེས་ན་མི་བདེན་པའི་སྤང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྟག་གསལ་གྱིང་། རང་བཞིན་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བཏགས་པ། དེ་གཉིས་པོ་ལ་ཕྱིས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མགོ་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྤྱོད་པ་འདི་གསེས་ན་གསེས་བྱའི་ཁོང་ན་དེ་ལས་གསེས་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དེས་སོ། །དེས་ན་དབྱེད་ས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་གསེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དོ་བོ་མི་སྤྱོད་ན་དབྱེད་ས་ལས་ཐ་དང་པར་འགྱུར་བས་ན་དབྱེད་ས་དང་མཉམ་པ་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་བདག་ཀྱི་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་འབྲེས་དོན་དང་བཅས་པ་མདོ་ཙམ་བསྐྱུང་ནས། ད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་གསེས་གྱིང་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་འབྱེད་དུ་བྱ་སྤྱོད་ན། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྱིང་དུ་

༡༡། །ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། མདོར་བསྟན། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཆོས་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གསུམ། རྣམ་གྲིས་
 བརྒྱད་པོ་ཉིད་དག་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་པོར། །ཐོག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་། རྒྱ་མཚན། རྣམ་རྟོག་ །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཆོས་ལྡན་དང་། ཀུན་བདག་སྤྱི་
 གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆོག་སྤྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་རྣམས་སུ་འདུ་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་སྟེ་མ་དེ་དག་གུང་ཆོས་ལྡེའི་ནང་
 དུ་རྟོགས་པར་འདུ་ཚུལ། མདོ་ཉིད་ལས་ཇི་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ནི་དབྱིབས་དང་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ལུས་སྟོན་སྟེ་མིང་གིས་གཞན་རྣམ་པར་
 བཅུང་ནས་དེ་དང་དེར་ཞེན་ཅིང་གདགས་པ་ནི་མིང་པོ། །དེ་ལྟར་མིང་བདག་སྤྱི་རྣམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་བདག་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་རྟོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་བདག་སྤྱི་
 ར་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སེམས་སེམས་ལྷུང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱེན་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆོག་སྤྱི་བདག་མེད་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྟོང་

ལག་འཁུར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེང་

ཅམ་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུང་གཞིར་གྱུར་པ་འོ། །དེ་ལྟར་སྒྱེན་དང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡང་
 དག་མིན་ཚོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སྒྱི་མ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདི་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་གྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཙོར་བས་ན་
 ཚོགས་དེ་སྐད་བྲུ་དུགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་དེ་ལྷ་ཡི་ནང་དུ་སེམས་ཅམ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་འདུས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་སྒྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་ཀྱང་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ལ་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཚོགས་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་སྒྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་སྒྲུ་
 ཚོགས་པ་སྒྱེན་པའི་དབང་ལས་བྱུང་སྟེ་རྗེ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྐད་རྣམ་རིག་པའི་རྩལ་དེ་རྩལ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཚོས་ལྷ་ལས་སྒྲུ་མ་གསུམ་དེར་འདུའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཉིད་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཚོགས་པར་སྒྲུང་
 ཡང་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་མེད་པས་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྟེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་དབུ་མའི་རྩལ་ལམ་རྩལ་གཉིས་པ་སྟེ། ཚོས་ལྷ་ལས་སྒྱི་མ་གཉིས་དེར་

■
དཔལ་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་འབྲེལ་

༡༢༥༥། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ།
གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐ་སྐད་དང་དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ་
རྒྱལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། དོན་
དམ་པར་མི་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་གཉིས་ཟུང་དུ་བཞག་པའི་ཡ་གྱལ་རྒྱལ་གངས་པའི་དོན་དམ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་སྒྲེ་ལ་སྦྱར་བའི་ཅིག་གོས་གྱི་སྒྲས་དངས་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་དམ་པའི་གངས་སུ་གཏོགས་པས་ན་རྒྱལ་གངས་ཏེ།
བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲར་བཀྲུ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ཙམ་མམ། དེ་གོམས་པས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་མཐུ་བརྟས་པའི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་གཞི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ན་སྒྲེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་ཡང་ཡོད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དབྱུད་པ་ཆད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངེས་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་

བཀའ་བཤད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2000

མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་ན། གླེ་བས་དྲངས་པའི་གླེ་མེད་ཅེས་པའང་གློས་གཞན་བསལ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཙམ་ཡིན་པས། གླེ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་གིང་གླེ་དང་རྟེན་པའི་གློད་ལུས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གིན་རྟེན་མ་མེད་པའི་གཟིགས་དོན་ནི་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ན། ལས་ལེན་གྱི་དང་བུ་ལ་བའང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གངས་
པའི་དོན་དམ་ནི་འདི་དང་ཉེ་ཞིང་མཐུན་པས་ན་དེའང་དོན་དམ་གྱི་གངས་སུ་བགྱང་གྱེ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲམས་པས་ཉམས་སྦྱང་གིས་སུས་རེག་གྱང་གང་ཟག་དེས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ལས་
ལེན་མཛད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་རང་སོགས་མིང་ཅི་བཏགས་གྱང་རུང་། རྟེན་ས་པའི་མཐོ་དམན་རྒྱུ་ཙམ་མེད་པར་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་གནད་གཅིག་རྟེན་འབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་གལ་ཆེ་བས་འོག་རྟེན་གོས་པའི་
སྒྲ་བས་སུའང་རྩང་ཟད་འཆད་དོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ནི་བདེན་གཉིས་ལྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྩད་པ་ལས་གཞན་རྩང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན། གཙུབ་གིང་དང་གཙུབ་སྟན་བྱང་དུ་
མ་ཆོགས་པར་གང་རུང་རེ་རེས་མེ་འབྱུང་བ་མི་ཤིད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་པོ་མཉམ་པར་མ་སྦྱར་ན་མཐའ་བཞི་གློས་བུལ་ལ་རེས་པ་མི་གླེ་བས་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་ཞེས་བཞེད་གྱང་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་

༡༩༡ །བསྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་སེམ་གྱིས་ཆོས་གྱི་གཏིང་སྒྲིབ་པ་མི་སྤིང་པས་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་དང་མ་བུལ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་མིག་བསྐྱབས་ནས་ངེས་སེམ་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་
དོན་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སྒྲུབ་པར་བྱའི། ངེས་སེམ་མ་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་བུལ་དང་བརྗོད་བུལ་ཞེས་མིག་རྒྱར་རྒྱར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་ལ་མངོན་རྣམ་དང་བཅས་ཏེ་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ངེས་སྤིང་ཙམ་ལ་གཞོན་ན་རྒྱལ་
རོ་མཉམ་རྒྱ་རྒྱ་བ་གསང་བ་བ་སོགས་ཀྱང་ལམ་ངེས་གྲོལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ངེས་ན་གིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཞིན་རྩ་བ་སྤྱད་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆད་མ་རྩི་མེད་གྱི་རྩལ་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་ཡོ་སེམ་གྱི་མེས་
གཉིས་སྒྱུར་སེམ་བྱའི་བྱད་གིང་མ་ལུས་པ་ལྟག་མེད་རྩ་བ་སྤྱེགས་ནས་མཐའ་བུལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཙུབ་གིང་གཙུབ་སྒྲན་བསྐྱབས་པ་ལས་མེ་བུར་ནས་དེ་གཉིས་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེགས་པ་
ལྟར། བདེན་གཉིས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་ཡོ་སེམ་གྱི་མེས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའང་བསྐྱེགས་ནས་སྒྱུར་སྒྱུར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དབྱིངས་དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དགར་ནག་ཆོས། །སེམ་རབ་རྣམ་པར་བསྐྱེགས་ནས་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་སེམ་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་གྱངས་འགྲོ། །ནམ་མཁའ་གང་ལའང་རྩར་

ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་པ། །ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ་ །ཉི་མ་སྒྲ་གཅན་གཟའ་བྲལ་ལྟར་ངེར་འདུག་པ་དང་། །མེ་བཏར་རྒྱ་
 དང་གིང་དང་ནགས་ཚལ་སྒྲིག་པ་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟར། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་མི་དམིགས་ཏེ། །འདི་ནི་
 གེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་སོ་སོར་རང་གི་ཡེ་གེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཙམ་ལས་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བསམ་ཞིང་སྒྲ་བར་མི་རུས་ཏེ། །པལ་པོ་ཆེ་ལས། རི་ལྟར་བར་སྒྲ་
 གནས་ཀྱི་བྱ་ཡི་རྗེས། །གིན་རྒྱ་དཀར་བསྟན་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཀྱང་། །ཡིད་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་གེས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
 གསལ་སྒྲ་ཐོབ་ཆུལ་ལས་སྤྲས་སར་འཕར་ཞིང་། །མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཛོན་སུམ་མཛད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། །ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས། །བདུད་
 ཅིའི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར། །བདག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་གེས་དེ། །མི་སྒྲ་ནགས་འདབ་གནས་པར་བྱ་བ་སྒྲུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །མདོར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་

༡༡། །ཀྱི་འཕྱུར་གནས་ལུས་སེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་འཕྱོར་དུ་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོའི་ས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅུད་དེ། རིགས་པས་དྲངས་པའི་ངེས་སེས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཁོན་ཡིན་པ་སེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལུགས་སོ་སོ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་ཆེན་སྒྱུའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡིན་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་ཞིང་ཐ་སྙད་སྒྲོང་ཅུ་པ་འདི་ལ་སེམས་ཅུ་ལས་རྒྱ་གཞན་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའང་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་བློས་བགོས་པས། །སེམས་ནི་གཟུགས་བརྒན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དོན་གྱི་རྒྱལ་པར་སྒྲོང་ཡང་ནི། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཐོང་དོན་མེད། །ཅེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཅུ་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་རྒྱན་དང་སྤང་བོ་དང་། །རྒྱུན་དང་དེ་བཞིན་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་བྱེད་བོ་དག །སེམས་ཅུ་པོ་ལས་རྒྱལ་པར་བརྟག །ཅེས་བྱེད་བོ་གཞན་མེད་པར་སེམས་ཅུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལྟར། སྒྲོང་བ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་ཐོག་མ་ཐའ་མེད་པ་འདི་རྒྱ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་རྒྱར་རྒྱར་པ་གཞན་དུས་དང་། རྒྱལ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་བོ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་བ་ཅུ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལའང་མི་འདུ་བ་མེད་དེ། ལྷ་

དཔེ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་ག་རྟེན་དང་། ལྷོད་ཀྱི་འདི་ག་རྟེན་གིན་རྟེན་དཔག་ཡས་འགོད་། འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲིམ་པར་གསུངས། སེམས་སྤངས་ན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་གིང་། གལ་ཏེ་སུ་ཞིག་མིང་པའི་སྤང་བ་འདི་རྣམས་རང་སེམས་ལས་མ་ལྟར་བར་སྤྱོད་དེ་འོ་སྤྱོད་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་སེམས་འཁོར་བར་བཅིང་གོ་ལ་གྱི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལས་
 ལྟར་པས་གདོན་མི་བྱ་བར་སུ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་ཐར་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ། ཉེས་ན་བྱེད་པོ་གཞན་མིང་ཅིང་ཕྱི་དོན་མིང་པར་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་འང་རིམ་གྱིས་འགྱུར་པས་ནི། ཐ་སྤྱད་སེམས་ཅམ་དུ་འདོད་བ་འདི་ཐེག་ཆེན་
 ལྷོ་ལྷགས་ལ་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། འོ་ན་དཔལ་ལྷན་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་སྤྱོད་ན། གོང་དུ་རི་སྤྱད་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྱངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་འཕགས་པའི་མ་ཉམ་བཞག་
 པ་གིས་ཀྱི་ལྷོད་ལུལ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཆོ། སྤང་མིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཀུན་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འདི་ག་རྟེན་ན་སྤང་ཆོད་གྲགས་ཆོད་ལྟར་གཞལ་བུར་བུས་པས་ཆོག་གི། འདི་ཀུན་མ་ཐའ་
 པའི་ལྷོ་སྤྱོད་ལུལ་ཆེན་པོར་ཡོ་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤང་རྒྱལ་ཐ་སྤྱད་ལ་གྱུར་མ་ཐའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུག་དགོས་པ་མིན་ཅིང་། སྤང་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་གིས་གཞལ་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེས། མིང་དོ་ཞེས། སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས།

པ
དབུ་མ་
ལྷོ་གཞུང་
རྒྱུ་འབྱེལ་

ལྷོ། མིན་མོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་དུ་ཁས་ལེན་ནའང་དེ་དང་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཆོལ་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་མཚན་མའི་དམིགས་གཏན་ཅིའང་མེད་པས་ཁས་གྲུང་ཅི་ཞིག་ལེན་ཏེ་མི་ལེན་ནོ། །རྩལ་དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་དམ་བཅས་གྲུང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྤེམ་མི་དགོས་པར་
དགག་རྒྱས་ཏེ། འདིར་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་རེ་རེའི་ཆད་མས་གཞལ་ན་གན་མ་སྤེད་པར་དགག་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་གྲུང་། འདིར་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིག་
ཤེས་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་གཞལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་འབྱེལ་ལས། དོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར། དགོ་སྒོར་དག །བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལུང་དྲུངས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་ཁོ་པའི་ཞབས་གྱིས་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པས་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འགོག་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྟག་གཞིའམ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་
རྩོམ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་བབ་ནས། རྗེས་ཐོབ་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་གཉིས་གྱིས་ཐི་ལྟར་གཞལ་པ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྤྱད་གྲུང་གཞོད་

ལག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

2000

མེད་དུ་མཛད་ལ། དེའང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་དེ་ལ་བ་སྟེན་གྱི་ཚད་མས་གཞལ་ན་སྟིན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྲུང་ལྷོག་གིས་ཀུན་ཉོན་དང་
རྣམ་པུང་འབྲུག་ཚུལ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བར་བསྟན་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཤུབ་མཐའ་གསལ་བར་བུས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཁན་ཆེན་གྱི་གཞུང་
འདིར་རྣམ་གྲངས་གྱི་དོན་དམ་ཚུལ་དུ་བརྟོན་ནས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཚད་མ་སོ་སོས་གཞལ་བའི་རང་རང་གི་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་བསྟུངས་ནས་མཐར་ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་ལ་སྒྱུར་བར་མཛད་པས། འདི་གཉིས་རིམ་ཅིག་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིའི་གནད་ཟེན་ན་ཐལ་འབྱུང་བའི་ཟབ་གནད་མཐར་ཐུག་པའང་ཟེན་ཅིང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རིགས་པའི་ལམ་
གྱི་རྗེས་འབྲང་བར། ཁྱིམ་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་དུ་འབྱུང་ཡང་དག་མིན། ཁྱིམ་པའི་བར་གྱི་དོན་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་དུ་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་སྟིན་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་
གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་དེའི་དོར་བ་སྟེན་ཆད་ཤུབ་དང་། དེའི་བདེན་མེད་གཉིས་མི་བསྟོག་པར་མགོ་མཉམ་ལ། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་ཡུལ་རིགས་པས་སྟན་སྟངས་འཛིན་པ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བ་ན། དེ་

༡༡། །གཉིས་མགོ་མཉམ་དུ་ཁེགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་སྒོ་དོར་བ་དེན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་ཡང་། མཐར་ཐུག་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་གྱུ་བ་པའི་གནད་ཀྱིས་
མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་དང་། ཁས་ལེན་ཡོད་ཚུལ་དང་མེད་ཚུལ་སྟགས་
ཤན་སྒྲེད་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གོལ་གྱི་ཚུལ་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མི་གནས་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་བྱར་ཡོད་པ་དེས་ན་བླ་བའི་ཞབས་ཀྱང་ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྣམས་བཞེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་དོན་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ལས་དེར་མ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཚུལ་
དེ་དང་། གྱུ་བ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་མ་བསྐྱར་པའི་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གིན་རྒྱལ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། །འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་ལམ་ཁྱགས་མ་ཁྱགས་གཉིས་ཀྱི་ལ་འཛིན་དགོས་ཏེ།
ཞིབ་ལྟས། རྒྱལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་ལ་ཁྱགས་མ་ཁྱགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་དག་ལ། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས། རང་རང་ལ་གྲགས་ཤིང་།

གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་རང་འོད་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཐད་ཀ་རང་སར་སྒྲུབ་བྱལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྒྲུབ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོར་གཞུགས་མི་དགོས་པར་མ་དབྱུང་
 པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཤན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་རྣམས་འཕྱོར་པ་རང་གི་ལམ་དང་འབྲས་ལུའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཆོ། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ལ་རེ་སྒྲོས་འཆར་དགོས་པ་མཚར་རོ། །དེས་ན་དོན་
 དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མཉམ་རྒྱུ་དགོངས་པ་གནད་གཅིག་པར་སྟེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཟབ་པ་གང་དག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་པའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ཆོག་པ་དགའ་བའི་གནས་སྒྲུབ་ཐོབ་ན། བདག་ལྟ་བུ་ཆོག་གོ་ཙམ་ཆུང་དག་གིས་ལོ་བརྒྱུད་པས་མས་གྲུབ་ཟབ་གནད་ལྷག་པར་དགའ་བས་ན་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་བཤད་པར་ག་ལ་རུས་གྲུབ། དཔལ་རོང་ཟོམ་པ་དང་གྲོང་ཆེན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལོགས་བཤད་ལ་སོགས་པ་རིག་འཛོན་བརྒྱུད་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཆུང་ཟད་ཐོབ་པའི་མཐུས་སྒྲུས་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བུ་ལྷ་མོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དང་།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གནས་ལ་སྒྲུབ་པ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཆེར་འཆད་ཅེས་སྒྲུབ་མང་མོད་གྱི། ཟབ་དོན་སྟེས་སྟེས་ལྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན། ཟབ་ལས་ཆེས་ཟབ་རིག་པའི་ལྷགས་མཆོག་ཅན།

པ
དབུ་མ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །ཡོད་ན་ཟབ་དོན་རོ་མཆོག་འདི་མྱོངས་སྟེག །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་དོ། །སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་ཚུལ་དེ་ཡང་། བྱིས་སུ་གཞུང་འཆད་པ་དག་གིས། མ་ཐན་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ས་དུག་ལས་
ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ལ། སྒྱིར་ཡིད་རྣམ་ལ་ཆ་སྒྲེ་བའི་ཕྱ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས་བསྟན་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་འགའ་དང་སྐྱག་ས་ཕྱོགས་སུ་འང་མང་པོ་འབྱུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྱིར་གཞུང་འདི་ན་ཀུན་
གཞི་བཞེད་པའི་ཆོག་ཟེན་གསལ་ཁ་མི་སྒྲུང་བས་རང་འདོད་དང་བསྟན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཆོག་མོད། ལར་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་ལ་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ཀུན་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་མི་རུང་
བས། ལང་གསེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞི་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྒྱིར་པོ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་གྲུབ་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་ཆོག་ས་བཅད་འདོད་དགོས་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐོག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་ཆོས་ལྟ་རང་བཞིན་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་སྒྱི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའང་ཅིའི་སྒྱིར་མི་བཞེད་དེ་བཞེད་དོ་སྟུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡིད་རྣམ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱག་ས་སོགས་སུ་ཀུན་གཞིར་བཟོད་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ །ཆོག་ས་དུག་ལས་ཐ་དད་ཅེས་པ་འདི་

བཀའ་བར་ཡིད་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

2. 用

ཅི་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་རྣམ་ལ་སྟེ་ཡང་རུང་སྟེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་དུ་བཤུ་ཆགས་འཛིན་རུས་ཀྱི་སེས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་ན་ནི། ཡིད་རྣམ་ཐུ་བ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་ཀུན་གཞི་ལས་མ་
 འདས་པས་མིང་ཙམ་དུ་བྱད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་ནི་རྟེན་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་དུ་བྱད་པས་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་ལ། ཚེགས་དུག་ལས་ཐ་དད་ཅེས་པའང་། རོ་བོའམ། རྟོག་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་དམ། བྱེད་ལས་སྟགས་ཐ་དད་པ་གང་ལ་བེར། ཚེགས་དུག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེས་པ་ལ་བེར་ན་ནི། དབུ་མ་པར་མ་བྱད་དེ་འདྲ་བ་འདོད་མ་ཐན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་སྟེང་མེད་དེ། སེས་པ་
 རྣམས་སེས་པའི་རོ་བོ་ཙམ་དུ་རྒྱུད་མི་གཅིག་ན། གང་བཤག་གཅིག་ལ་སེས་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། བྱེད་ལས་སྟགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་དེར་བཏགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་
 ལ་བསམས་ན་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་བྱས་པས་ཚེགས་གི། ཚེགས་དུག་ལས་ཐ་དད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་རུས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཙམ་དུའང་ཚེགས་དུག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་མེད་
 བ་ཀུན་གཞི་ཞེས་གང་ལ་གང་གས་ཏེ་ཀུན་གཞི་དང་ཚེགས་དུག་བཏགས་པའི་ཐ་སྐད་ཙམ་དུའང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །བརྟག་པའི་སྒྲ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་དྲང་པོར་དཔྱད་ཅིག །དེ་ལ་བདག་ཅག་ནི་མ་ཐན་པོ་འདི་ཉིད་ཚེགས་

32

༡༡། །བརྒྱད་ཀྱང་བཞེད་དོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེར་དངོས་སུ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མ་ཕྱུང་ན་རིགས་པའི་གནོད་པ་ནི་འབྱུང་བར་མི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་འདོད་
དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་ལུགས་འདི་ཐོག་ཆེན་སྒྲིའི་ལུགས་ལ་གིན་དུ་མཛོལ་དེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་སུ་བྱེགས་མ་བཅད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཙམ། ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོད་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོར་བདེན་པར་རྟོ་
མི་གྲུབ་པས་སྒྲ་བའི་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ཀུན་སེམས་ཙམ་པ་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ལ་འཇུག་གི། ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཐ་
སྙད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མ་ཆེད་དང་ལམ་དང་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། དཔུ་མ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཕུང་
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལམ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲས་པ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་ལྟ་སུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་སྤྱིད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆད་མའི་

གི་ཚུང་བ་ཐུན་གཅིག་ལ་གནས་པ་ལྟ་ཅི། ཐོས་པས་མ་གྱི་དུས་ན་དགག་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་གིན་རྟུ་ཐུ་བའི་གནད་ཀྱང་མ་ཐེན་པར། ཐལ་འཁྱར་ཞེས་མཐོ་སྟེགས་བུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐན་དགའ་བས་གཞུང་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ནས་
 དུ་མའི་གནད་ཐེན་པ་ལ་མ་ཐས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལ་སྐྱབས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་ན་དུ་ཆད་སེང་གི་མཛིང་བསྟོལ་ཞེས་བོད་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་མིང་དོན་དང་ལྡན་པར་ཐོབ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ཆད་མ་
 གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བའི་ལེགས་བཤད་འགྲན་མེད་རྟུ་སྐྱབ་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་བོའི་གོ་འཕང་གི་མཆོག་སྟེན་པའི་གཞུང་དག་ནི་འཕགས་ལུལ་དུའང་འདི་ཁོ་ན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གིང་རྟའི་ལུགས་སྟལ་སོ་སོ་བ་
 གཅིག་རྟུ་བུས་པའི་རིགས་པའི་སྟོང་པོ་མཆོག་དམ་པ་འདི་གཅིག་སུ་ལས་གཞན་རྟུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་གཉིས་གྱི་དོན་དེ་གཞུང་གིས་རི་ལྟར་སྟོན་པ། གཞུང་འཆད་པའི་བུས་དོན་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིའི་དུ་ཁབས་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩལ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་རྩལ་ལས། འཁྱར་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་གཤམ་
 སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་གེས་པས་ནི་འབྲལ་འཁྱར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟག་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་ཆོག་རྒྱང་དང་པོ་གཉིས་གྱིས། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་འཁྱར་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཁྱར་གྱུར་དང་བཙས་པར་བཤད་

༡༡། །པ་དེ། རྒྱལ་ཤེས་ལས་དོན་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནིད་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པར་སྤང་བ་ལ་བཞག་པས་རྒྱལ་ཤེས་སུ་འདུ་ལ། རྒྱལ་པ་ཕྱི་མ་གནིས་ཀྱིས། འབྱུང་བ་རྒྱལ་ས་ཕྱི་རོལ་ལམ། དེ་མིན་པར་རྒྱལ་ཤེས་
 ཀྱི་བདག་ནིད་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་ལ་ཡོད་དོ་སྟུལ་ན། ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་འབྲལ་ཞིང་སྟོང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་ལོག་པར་རྒྱལ་པར་བརྟག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཞེས་སོ། །རྒྱལ་གནིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་གང་། རྒྱལ་གཅིག་ནིད་དུ་བསྐྱབས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རྒྱལ་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་དེས། །རྒྱལ་བཟང་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ཐོབ། །ཡིན་ནམ་མིན་
 ཀྱང་གཞན་ཐེར་རྗེས་སྟོས་ན། །དེ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་འཐད་མོད་ཀྱང་། །ཤིང་རྟའི་གཞུང་བཟང་དྲང་པོར་བཤད་པ་འདི། །གང་ལ་གཟེན་པོར་གྱུར་རྒྱལ་ས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅིས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའོ། །ལྷ་པ་དགོས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་དེས་པ་རི་ལྟར་སྟེ། དེའང་བདེ་སྤྱད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་ཐོབ་སྟུལ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་ནི་རྒྱལ་གྲོལ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་སྤྱོར་བར་བྱེད་
 པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམན་པའི་ཐེག་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་ནི་དབུ་མེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོ། །དེའང་དབུ་མེམས་དེ་གནིས་སོ་སོའི་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པར་གནིས་

2000

གའི་དགོངས་པ་ཟུང་གཅིག་ཏུ་ཁུད་པ་ནི་མཐའ་དག་གོ། །དེ་དག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་གོམས་གིང་ཉམས་སུ་སྒྱུངས་པའི་སེས་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལུ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་མིང་ན་མི་
འབྲུང་གི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་བསམ་པའི་སེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ཐོས་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་གཞུང་ཐོས་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལམ་
བཤོད་མི་རུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ངེས་སེས་ཚུལ་བཞིན་སྟེས་ནས་རང་ཁུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལེག་གི་རྟོག་པ་རན་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་དོན། དེགས་པ་
ཚད་མས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཁུད་པར་ཅན་སྟེས་ནས། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དྲང་དུ་མི་བརྟུབ་པའི་སེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་བཙུམ་པ་ཙམ་ལྟ་
འདས་རྣམས་གསེགས་གིང་རྗེས་སུ་གསེགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་མཐོང་ནས་དེར་ལྟོག་མིང་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་ཟེར་ཙམ་དང་། མོས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་དེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་གཞན་ལ་
ལྟོས་པའོ། །གཞན་གྱི་མཐུ་ལ་ལྟོས་པ་འཛོག་མི་དགོས་པར་རང་དབང་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདུད་དང་ཕྱིར་རྟོག་པ་གུན་གྱིས་གུང་ལམ་དེ་ལས་

༡༩། །གཞན་དུ་ཁ་ལོ་དང་པར་མི་རྒྱལ་པ་ནི་གཞན་གྱིས་དྲང་དུ་མི་བདུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤེལ་རབ་གྱི་སྒྲུབ་མངའ་བའི་གང་ཟག་དེས། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དེས་
སྤེལ་རྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་པ་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་པས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་མིག་གསལ་པས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་མགོན་པོ་བུམས་པས། ཆོས་
བཟང་རིགས་པས་རྣམ་དབྱུང་བསམ་པ་ཅན། །རྟག་དུ་བདུད་གྱིས་པར་ཆད་བྱེད་པ་མེད། །བྱུང་པར་རྟེན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན། །མི་འབྲོག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤེལ་བེད་མཐོང་ནས་གོམས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ངེས་པ་མ་རྟེན་བཞིན་དུ་གོམས་བེད་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རྣམ་དག་མི་སྤྱིད་པར་སྤེལ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་ཆད་མ་གཉིས་གྱི་
གཞུང་གི་རིགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པས་གནད་འདི་ཙམ་ཟིན་ན། འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོག་ཆེན་མཐའ་དག་འབད་མེད་རང་གོལ་དུ་སྤེལ་བེད་དད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྤེལ་རབ་
མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནི། མེ་སྟག་རྒྱུད་ཏུའི་མི་ནགས་ལ་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འདི་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རིགས་པས་བྱུབ་པ་ལྟར་ལུང་གིས་གྲང་བྱུབ་སྟེ། ཡང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཆོས་ལྟའི་དོན་གོང་དུ་རི་

2002

སྒྲིབ་པ་ལྟར་པ་དེ་དག་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བསྐྱོད་ཏེ་མཐུག་ཏུ། ལུ་ཁྱེས་ཚུ་ལ་འདི་རིགས་པས་དཔོན་གྱིད་པ། །དད་ལྡན་རྣམ་འབྱོར་བཙུན་ཁིང་མི་རྟོག་པ། །མི་གནས་དོན་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཞིན་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོགས་གསུངས་པ་ནི། ཚུ་ལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་ཁིང་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མ་གྱུར་བས། འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞུང་འདི་ཆེ་ཐང་དུ་བསྐྱགས་པར་གྱུ་བ་ལོ། །ཞིབ་ཏུ་ནི་ལང་གསེགས། རྒྱུན་སྤྱུག་ལོ། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ། ཟླ་བ་སྦྱོན་མེད་ཏིང་འཛིན། གྲུང་པོའི་རུལ་གྱི་མདོ། གློ་གྲོས་མི་ཟུང་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ། གྱུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞེས་པ། དགོན་ཅོག་སྦྱིན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཞིབ་མོར་བསམས་ན་འདི་ལ་སྦྱར་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ལོ། །ཕྱི་བྲག་གི་རིས་པ་སྦྱེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་ན། གཞུང་འདི་ལ་དབུ་མ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རང་ལུགས་སུ་ནིན་མིན་གྱི་བཞིན་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཞུང་གྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་དོན་གྱིད་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་པ་དང་། སེས་པ་ཡུལ་མེད་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་འདོད་རྒྱལ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱ་ཆོགས་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་ལས་སྤྱང་བས་སེམས་ཅམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་

༡༩། །དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་སོ་སོའི་རྗེད་དོན་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་རྒྱུ་མ་སོ་སོའི་དགོས་པ་འདྲ་། དང་པོ་ཡུལ་གཞལ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་
ཀྱི། དངོས་མེད་གྱི་ཆ་རྒྱུ་མ་ནི་རང་དབང་གིས་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པས། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུ་གཞན་འབྱུང་པ་དང་། དེས་རྒྱུ་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སེལ་
པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་མ་མཐའ་སོགས་ནི་རྟག་པར་རྒྱུ་མ་པར་བཟད་གྱི། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ན། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
ཡིན་ན་སྒྲུབ་ཅིག་མར་གྲུབ་པས། དངོས་ཀུན་མི་རྟག་པར་བདེ་སྒྲུག་དུ་འགྲུབ་པོ། །ཡུལ་རྫས་བཏགས་ལ་སྒྲུབ་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་རྒྱུ་ཤེས་ན་འདི་ལ་གོ་བ་གཏིང་ལོངས་པ་སྒྱེ་ཞིང་ཚད་མའི་གཞུང་གི་སྒྲིང་དང་མིག་ལྟ་བུའོ། །
ཐ་སྒྲུབ་རང་ལ་ནང་གསེས་ཡང་དག་ཡིན་མོན་གཉིས་སྒྲེ་བའི་དོན་བྱེད་རྣམས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་མདོ་སྒྲེ་པ་དང་མཐུན་ལ། ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྒྲི་རྩལ་དཔྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཁོ་པོ་མདོ་སྒྲེའི་སྐམ་
པ་རྒྱུ་མ་པར་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲག། འདིར་སྒྲི་དོན་སྒྲོག་ན་མོ་མི་འདོད་ཀྱང་སེལ་ས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གར་བའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་ལ་ཐ་སྒྲུབ་གྱི་གཞལ་རྒྱུ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྒྲུབ་ཙམ་

ཏུ་རང་རིག་ཡོད་ཅིང་། དེའང་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ལུ་ལ་རིག་པ་ཡིན་གྱིང་། བཅའ་པོ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྟོང་བ་གསལ་ལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྟེས་ཅམ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྟངས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་
 བརྟན་པས། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་སྟོགས་གྱི་གྲུན་གཅིའང་མི་འཇུག་པར་རང་རིག་ཐ་སྟངས་ཏུ་གཞོན་མེད་གྱུ་བ་ཅིང་། དེས་སྟངས་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལུ་ལ་སྟོང་བའི་ཐ་སྟངས་གཞོན་མེད་ཏུ་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྟེ་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་སྟོགས་མི་འགྱུ་བ་པས་རྩུར་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་གྲུན་འཇིག་པས་ན་རང་རིག་ནི་གྲུན་ཏུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་གནད་གཅིག་ལུར་གྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་
 སྟངས་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་སེམས་གྱི་རྣམ་འབྱུལ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཐ་སྟངས་གྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་གེས་གིང་འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་གི་རྩུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་མཚན་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་
 ལུགས་གྱི་དབང་ཏུ་ན། སྟངས་བ་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྱིང་མི་དམིགས་མོད། དེ་ནི་ཐ་སྟངས་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟངས་སྟངས་པའི་ངང་རྩུལ་འདི་ལ་གནས་ན་ནི། སྟེ་དོན་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་ཅིང་། སེམས་
 ཅམ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་སྟུབ་བྱེད་ཡོད་པས་རྩུར་མཐོང་གི་ས་ལས་མ་བཟལ་བར་ཐ་སྟངས་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་འདི་ལས་གོང་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དཔུང་ན་གང་ཏུ་འང་མ་གྱུ་བ་

ཆེ། །ཀྱང་། རང་རྩོད་ཕྱིར་པའི་ཚུལ་གྱིས་པར་མཉམ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་འགོག་དུ་མེད་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇམ་རང་སྒྲུབ་ཙམ་དུ་དངོས་པོའི་སྒྲོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་པར་ལ་ན་པ་སྒྲུབ་ལས་འདས་པའི་
 དོན་དམ་པའི་ས་ཡིན་གྱི། འདིའི་གོང་དུ་གྲུབ་པའི་པ་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ཞིག་མི་སྤྱིད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དཔལ་ཚེས་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། བཙུམ་ལུན་འདས་གྱི་ཡེ་གེས་གྱི་སྒྲུབ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མི་ལྟ་བུར་
 གཞིགས་པའི་དགོངས་དོན་པ་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་གསལ་པར་མཇུག་པའི་སྒྱིད་པོ་ནི་དེ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་དེ་སྒྲོབ་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་བྱད་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སེམས་ནིད་
 གྱི་རྩོལ་པར་གེས་ན་འགོར་བར་འདུག་ཤོག་གི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཚུལ་ཡང་། འདི་ལྟར་སེམས་ལ་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་གི་བཀ་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་བཞག་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པའི་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་དུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་
 ཉམ་ཡང་། དེ་ནིད་ལ་སེམས་ལས་ལྟ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ནོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྲུབ་པ་སྤྱིད་པའི་ཁམས་སུ་འདུག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཕྱག་གིས་ཀྱང་དགག་དུ་མི་སྒྱུད་ཅིང་། རང་སེམས་ལ་
 དབང་ཐོབ་ན་དེ་ཐོན་ས་ཆོས་ཀྱིན་ལ་དབང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གྱི་རྩོལ་ནས་དབང་ཕྱག་སོགས་མཉེས་པ་དང་། ལུལ་དུས་ངན་པ་ནས་ཕྱོལ་དེ་བཟང་པོ་ག་གེད་དུ་འགོ་བ་སོགས་ལྟ་གཞན་ལ་མི་སྒྲོས་པར་། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་དེ་

ཡུལ་ལྟ་བུ་ལྟོ།

མན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བ་སྟགས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་པར། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་མཐུ་ཡིས་ཡིན་ན་ནི་བཟང་ངན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ནི་
རྟག་དུ་སྒྲུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པས། ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དབང་ལས་སྒྲུང་བའི་རྟག་བསྐལ་བ་སྟགས་གཏན་དུ་སྒྲུངས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱིར་ན། སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་གཤམ་པ་དེས་འཁོར་བར་
འཇུག་ཕྱོག་ལ་གཤམ་དུ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཆོས་མཆོག །དངོས་པོའི་སྒྲུང་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་
ལུགས། བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པ། སྤྱིད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་འཇིག་པ་ལ་གན་པ་སྟོག་གི་གནད་དང་། སྤྱིང་མ་བན་སྤྱིང་གི་གནད་ལ་མ་བས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཁྱད་པར་བས་ཟིན་ན་མཐར་ཐུག་
དོ་རྟེ་ཐོག་པའི་སྒྲུབས་སུ་མན་ངག་གི་སྤྱིང་པོའང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱིང་བས་མ་རྟེན་པར་ཆོག་ཙམ་པ་ལ་བྱིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་གདར་ག་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་དེ་རྒྱབས་རྒྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་
རྒྱབས་ཆེ་བའི་གཏན་ཆོགས་དང་། བཤད་རྒྱ་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་ནའང་། ལར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྱི་རྒྱ་གཅོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་ཡང་དེལ་དགོས་ཆོད་གདའ་སྟེ། ཆོས་ལག་དུ་ཡོན་པའི་

ཀྱེ་ལྟོ།

༩༩། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན། རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་ལས། རྩ་བ་པོར་ནས་ཡལ་ག་ཚེ་ལ་བ། ཟས་མཚོག་རྟེན་ནས་ཟས་རན་ཚེ་ལ་བ། གྲུང་པོ་རྟེན་ནས་གྲུང་རྗེས་ཚེ་ལ་བ། བཟང་མང་སྟེར་བའི་རྗེ་པོ་ལ་མི་སྟོང་
 བར་རན་ལྟར་སྟེར་བའི་བྲན་ལ་སྟོང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་དཔེ་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱལ་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་པོར་ནས་ཚོག་གི་སྟུན་པ་ཙམ་སྟུངས་པའི་དྲེགས་པས། གནད་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལའང་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་
 རྟུབས་ཆེ་རྒྱུར་གོ་བསྟོལ་བར་བཟུང་བའི་ཚོད་དུ་གདའོ། །དེས་ན་སྟུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སྟུང་དུ་གཤམ་པ་འདི་ནི་མདོ་སྟགས་གང་གི་ཡང་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ན་ཆད་གིན་དུ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་
 གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། མཚན་གཅིག་གི་རྗེ་ལམ་ན་སྟུང་བའི་རྒྱལ་སྟུ་ཚོགས་ལའང་། ཐབས་གཞན་གྱིས་སྟུང་བར་རྩྭ་ན་ཟད་དུ་མེད་ཀྱང་། ཐམས་ཅིད་ལས་སྟུང་བར་གཤམ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རང་ཞིར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་
 སྟོང་བའི་སྟུང་བ་དུས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྟོགས་ཀྱི་སྟུ་མེད་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་ནི་ཆེས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་སྟོལ་བཟང་པོ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་སྟོག་མ་ཁོ་ནར་བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་ན་ནི་སྟོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དངོས་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཛིན་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་དོན་དམ་དུ་བསྟན་ན་ནི་སྟོ་རྒྱུང་བ་པ་ཅིག་དགག་བྱ་བ་གག་པའི་མེད་པ་ཙམ་

གནས་ལུགས་སོ་སྐྱུ་ཏུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཚུལ་ལའང་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་དངོས་མེད་ཏུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད། མཐའ་གང་དུའང་ཞེན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་ན།
 སྒྲིང་བའི་རིམས་ནད་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་བདུད་རྩིའི་འཕྲུང་གནས་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི་པོར་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ་སྐྱུ་ཏུ་དྲན་མེད་སྙན་པའི་འཐེབས་པོར་
 ལྷགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་བལྟ་ཞིང་མཐོང་བ་དང་རྟོག་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲོང་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ལྟར་བར་འགྱུར། །འི་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་
 བརྒྱུད་ཉེས་དང་། །རིག་སྒྲུགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །བྱུང་བའི་ལྷགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་རྟུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོར་རྣམ་གྲངས་ཅམ་གྱི་དོན་དམ་པ་འདིས་དངོས་ཞེན་བཤིག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བསྟན་པས་དངོས་མེད་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་ཆའང་བཀག་སྟེ། མདོར་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་དང་། གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཞི་ཀ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་ཡང་མ་སྒྱུར་བར་དེ་དག་གི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་སོ་སོར་དགིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་

༡༡། །དེས་ཟེན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་དེ་དག་ནི་ཞི་བ་ལྷ་ས། སྤྱོད་ཉིད་པག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་པག་ཆགས་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་པར་
 འགྱུར་། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་པ། །སྤྱོ་ཡི་མདུན་ན་རི་ལྷ་ར་གནས། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྤྱོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྒྱུ་
 པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མཐའ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་བསམ་བྱ་ཞིག་མི་སྤྱིད་པས་མཐའ་བཞི་ཆར་བཀག་ན་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉ་གང་གི་
 ལུགས་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཉ་གང་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་ཞེན་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ནས་དམིགས་གང་དུ་གྱི་མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ནས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མིན་གྱི། སེམས་ལ་འགྱུ་འཕྲོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཅུམ་ལ་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ལྟ་ཅི། ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་ལ། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་འབྱེད་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་འདས། །ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོའི་དོན། །མདོན་
 རྟགས་འཛིན་པ་རྒྱུ་པ་ལ། །སྤྱོད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པ་ལྷ་ར་གེས་པར་བྱའོ། །མེད་པར་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འཛིན་སྤངས་དང་

བཅས་ཏེ་བསྒྲོམས་ན་ཡོད་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མ་དོར་བས་སྒྲོམ་བྲལ་དང་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ག་ལ་ཡིན། ལ་ལས་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་ཞེན་ན་ཆད་
 ལྟོའི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་བར་ཆད་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པས་ན་འདི་ཆད་ལྟ་འང་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། འདི་བདེན་པར་ཡོད་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འཛིན་སྐྱངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་མི་
 རྟག་པ་དང་མི་སྟག་པ་སྟགས་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་པའི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་འང་ཡིན་མོད། ལྟ་དང་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱི་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱུན་ན་གིན་དུ་དམན་ཏེ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ལས་དང་པོ་པའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་ཀྱང་ཅམ་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་སྤིང་ཀྱང་། དཔུ་མས་དཔུད་པ་གནད་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ཅམ་གྱི་
 བྱུང་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ནི། གཡངས་ས་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད། རི་སྤིང་
 དགག་གྱུ་བ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་དང་བཅས་པ་དེ་སྤིང་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་པ་མཐའ་བཞི་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་བཞིའི་གང་དུ་འང་གནས་པ་མེད་པར་རིགས་པས་བྱད་དར་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་དྲངས་

༡། |པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་རུས་ལ། དེ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཡང་དག་མཐའ་
ལུས་ནས་བཤད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱལ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་ན། མཐའ་བཞིའི་དམིགས་གཏད་མེད་ཅིང་སྒྲོ་རྟག་གི་
ལུལ་མིན་པས་ཁས་གཏང་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་གཏད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་གཡོ་སྒྲུའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅུ་ཡང་། དོན་ལ་བདེན་རྒྱུ་གྱི་བྱུང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་
བརྒྱས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱས་པར་ཁས་མ་བྱུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའང་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲོད་ལུལ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རྗེས་ཀྱི་རིས་པས་རྗོད་པ་ཆོག་
གི་ཐ་སྐད་དུ་བརྒྱུད་བཏགས་ཏེ། སྒྲོ་མེད་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོད་ཉིད་སྒྲོས་བྱལ་དམིགས་མེད་མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྗོད་པའི་ཆོ། ཆོག་རྒྱལ་སེ་རང་གི་བཟོད་བྱ་ཉིད་རིས་པར་གཟུང་བའི་
རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པས་ན། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེན་མ་ཡང་མི་སྒྲུབས། དོན་དེ་ཉིད་དུ་ཁས་བྱུངས་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་སྒྲོས་གྱུར་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་མོད། དོན་དུ་ཆོག་དེ་དག་ནི་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པའི་སྒྲོད་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྤྲད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བསམ་བཤོལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་དེ་དག་ནི་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་དང་
 བསམ་བཤོལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྤྲད་དུ་ཤོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མཛུབ་མོས་སྒྲ་བ་བསྟན་པ་ན་སྒྲ་བ་ལ་མི་བལྟ་བར་མཛུབ་མོ་ལ་ལྟ་བ་ལྟར། རྫོངས་པས་ཆོག་ལ་འཆེལ་ནས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་། བསམ་མི་བྱུང་དུ་བསམ་པ་དང་། བཤོལ་དུ་མེད་པར་བཤོལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲམ་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག །རྒྱང་འཕེན་པས་རྗེས་དཔག་ས་ཆད་མ་མིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་འགལ་བར་གོ་བའི་ཆོས་འབྱུལ་པ་སྟེ་གིན་
 དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཤོལ་དུ་མེད་པའི་དོན་མཆོན་བྱེད་ཤོད་པའི་བདར་བྱས་པ་དང་། ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དེས་བཟུང་གི་ཆོག་གིས་ཁས་སྤངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཅན་དུ་མི་བཟུང་བར་གནད་གཅིག་དུ་གོ་བ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ་མེད་ལ་སྟགས་པའི་ཆོག་གིས་དམིགས་པའི་སྤྲད་ཡུལ་མ་ཐའ་དག་སྟོང་པར་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་གང་སྟོང་པ་དེ་ལ་དེར་ཞེན་ལྡོག་པས་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བདེན་མེད་ཅེས་
 པའི་ཆོག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དབྱུད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཅེས་དགག་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲམ་སྟགས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཞིང་། ཆོས་གང་ལ་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་དེར་ཞེན་ལྡོག་དགོས་པས་ན། ཆོས་

༡༡། །ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་འཛིན་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་དགོས་ཀྱི། བདེན་མེད་གྱི་སྒྲ་དོན་ཅུ་ལ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ད་རུང་ལྷ་བ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དེ་
 དག་གི་སྟེང་ནིད་ལ་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། དེ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱང་མ་གྱུ་བ་པར་ངེས་ཀྱས་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འང་བདེན་གྱུ་བ་མེད་གྱང་དེར་འཛིན་ཞིག་པར་མི་བྱ་ན། ལུ་མ་
 སྟགས་དངོས་པོ་གུན་གྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་བདེན་གྱུ་བ་ཅེས་པ་དེ་ཁོ་ན་འགོག་གི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གྱང་མི་ཞིགས་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གྱང་མི་བསྒྲུག་ན། གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་སྟེང་ནིད་གྱིས་མི་ཞིགས་ལ། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱར་ཐལ་བ་སྟགས་གསུམ་པོ་འཇུག་ཅིང་། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱེད་ནས་མི་བསྒྲུག་པའམ་མི་ཞིགས་པ་
 ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། སྟེ་མེད་ལ་སྟགས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་མེད་པའི་གེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ནི། ཏ་གང་གི་དེ་དང་ག་ལ་འདྲ་སྟེ།
 མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྟགས་སུ་མ་ལྟངས་པ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གེས་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲ་རྟོག་གིས་བསྟན་པར་མི་རུས་གྱང་། མཆོན་པའི་ཆོག་ཏུ། ལྷ་སྟེང་དབྱེར་མེད་དམ། བདེན་གཉིས་

ཐུང་འཇུག་གི་དབུ་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའོ། །དེའང་འཛིན་སྐྱབས་ནི་རྟག་རྒྱ་རང་གི་གསུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་མཐོང་ན། རི་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཅན་མཉམ་བཞག་གིས། གཉིས་སྒྲུང་
 མཐའ་དག་རྟག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ལུགས་གཞིགས་པར་མི་འགྱུར་བས། བསྟན་པ་འདི་ལ་གྲས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྐབས་འདི་གིན་རྒྱ་དོན་ཆེ་ཡང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་བཤད་
 གུང་ནམ་མཐའ་ལ་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་གྱིས་པའི་སྟོ་འཇུག་པའི་གནས་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པས་ན། མང་དུ་རྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་འདིའི་གནད་ལ་མི་འཇུགས་པར་རེག་པའི་ཐབས་བདེན་གཉིས་སྒྲུང་དུ་འཇུག་པའི་
 རིགས་ལམ་ལ་ངེས་པ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཐབ། དེ་ནས་སྟོང་པ་རྟོག་འབྱུང་དུ་འཆར་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས། དེ་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ། སྒྲུང་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་རྟོག་འབྱུང་
 ཐུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 དགག་པའི་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་སྟོགས་པ་རི་སྐད་གསུངས་པའི་རྒྱལ་མཐའ་ཀུན་གྲལ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ནི་སྟོ་ཡི་རྒྱས་པའི་

༡༡། །དབང་གིས་དང་པོར་རེ་ཞིག་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ལ་ཞེན་ཏེ། དངོས་འཛིན་འདིས་སྤིང་པར་བསྐྱུས་གིང་འདིའི་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་མེད་
 དོ་སྒྲུལ་དུ་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྒྲངས་ལ་ཕྱིས་ཆེར་བཟུང་། འདི་པས་མཐའ་བཞི་ཀ་དགག་གྱང་། དོན་དམ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སམ། བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་མ་སྒྱུར་བར་དགག་པ་མིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཕྱིས་
 རས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་སྟོན་པ་གན་ཕྱིས་ཏེ་སྒྲུའོ། །ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྒྲུལ་པའི་མེད་འཛིན་དང་། གྱུན་རྒྱུ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་གྱུན་
 རྒྱུ་གྱི་སྒྲུར་བ་ལ་སྒྱུར་བ་བདེན་པར་འགྱུར་ངོ་སྒྲུལ་དུ་ཡོད་འཛིན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་སྒྲེ་མེད་ནི་སྒྲེ་པའི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་པས། སྒྲེ་བ་དང་སྒྲེ་མེད་དེ་དག་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲེ་དུ་བན་ཚུན་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་འགལ་བར་ཅི་སྒྲེ་མི་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། ས་པོན་ལས་སྒྲུག་སྒྲེ་ཡང་བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྒྲོང་དུ་རང་མཚན་གྲུབ་པའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲུང་ཚུལ་གྱུན་རྒྱུ་དང་། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པས་ན། འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་འཐད་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲོབས་ལས་གསལ་པོར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཚུལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འགོག་ལ། གང་རུང་རེའི་ཡུལ་ཙན་ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན། རང་རང་གིས་

དེ་ལྟར་བཅད་པ་ལས་སྒྲོག་སྒྲོག་ས་ནམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པས། སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏུན་ཚེགས་རང་སྒྲུབ་དུ་འགོད་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་ཅིང་། སོ་སོའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པས་ན། རང་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པར་མེད་གྱིང་། ཀུན་རྫོག་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་ཆ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་བུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་སྒྲུབ་པ་དག་བདེན་གཉིས་
སོ་སོར་ཞེན་པའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། ཐལ་འགྱུར་པ་སོགས་ལ་འདྲ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་གྱིང་འདོན་སྒྲུབ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་
སྒྲོས་པ་གཅོད་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་པར་རིགས་པས་ནམ་ཡང་འགྲུབ་དགའོ། །དེས་ན་རི་སྒྲིབ་འཛིན་པ་དང་བཅས་གིང་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་བློའི་སྒྲིབ་ལུལ་ལས་མ་འདས་པས་སྒྲོ་འདོགས་
སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གེར་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་གཤམ་མི་འཐོབ་པས། ཐལ་འགྱུར་པས་དང་པོ་ནས་སྒྲུབ་སྒྲོང་བྱང་འདུག་སྒྲོས་བྲལ་དུ་གཏུན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་གྱུ་མེད་གྱིང་ཀུན་རྫོག་ཅུ་
དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་པ་པ་ཡོད་སྒྲུམ་པའི་ཞེན་ཆ་དེ་རིགས་པས་སུན་སྒྲུབ་ས་པས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་རང་ས་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཞིག་ནས། བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཡོད་

༡༡། །པ་དང་མེད་པ་ལ་སྟགས་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་པའི་ལྷགས་ལ་མཐའ་བཞི་པོར་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་སྟགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་གྱུར་མི་དགོས་པར་མཐའ་བཞིའི་ཞེན་ལུལ་ཞིགས་པས་ལུལ་ཅན་གློས་དམིགས་པ་དང་། །ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་པ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལྷགས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིན་གྱིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་མས་རི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་གཞོད་མེད་དུ་འཛིན་པའང་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་གཞུང་བར་རྣམ་པར་སྒྲེ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་འདི་ཀྱན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་ཐལ་སྒྲོག་སྟགས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་ཡིད་ཆེས་སྟོའོ། །མ་ཁན་པོའི་གཞུང་འདིར་ནི། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཇལ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མ་མེད་པས་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱབས་ནས། མཐར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཆེན་པོར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའང་བཀག་ནས་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐང་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ལ་དཔྱེ་བསྟེ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་

རོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁས་ལེན་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱམ་གྲངས་པའི་རོན་དམ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་རོན་དམ་ཁས་ལེན་གྱི་བྱེད་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འདོད་མི་འདོད་དང་གཏན་ཆེགས་འགོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིས་ཏེ་འཛིག་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་སྟེ་གོང་གི་མཆོན་ཉིད་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད། ཐ་སྐྱད་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་མི་བཞེས། རང་བཞིན་མེད་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཐལ་རང་དུ་འགོད་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་མི་སྐྱར་གྱི་གནད་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་
 རྒྱམ་གྲངས་པའི་རོན་དམ་ལ་གནས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཞིག་རྒྱམ་པ་གྱི་ཏུ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཁྱད་ཕྱེ་མི་རུས་ཏེ། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྟེད་པ།
 རང་གི་གྱིན་ཇོ་བཀད་གྲུབ་ལ་འང་མཆུངས་ཏེ། གང་ཡང་དབྱུད་མི་བཟོད་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་བཀག་པས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་མི་བདེ་བ་ཙམ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མི་

༩༩། །འཕྲོ་བ་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔུང་བཟོད་དུ་བསྐྱབ་པ་མིན་པས། དོན་དམ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱུད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འཕགས་པའང་འདིའོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་གཏིང་
 ཚུགས་པ་རྟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཁན་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་རྒྱན་འདིར་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་དོན་གྱིས་འདུ་བས་དབུ་མ་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐལ་རང་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་
 ཆོད་མས་རྩི་ལྟར་གཞུལ་བ་ལྟར་སོ་སོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས། གཞན་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་རང་རྒྱུད་པ་གཙོ་ཆེར་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཆོལ་བའི་སྦྱོབས་པ་འཛམས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 རང་མཐའ་བཞི་སྦྱོས་བྲལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་ནས། གཞན་ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་ཆོལ་བ་ལ་ཁོ་རང་གིས་ཁས་བྲལ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས། གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པའམ་བརྒྱུག་པར་བྱ་ན་དེ། །མིད་མྱིར་ང་ལ་གྲུན་ཀ་མེད། །ཅིས་དང་། གང་ལ་སྦྱོང་མིན་ཅུང་
 ཟད་ཡོད། །སྦྱོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྦྱོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྦྱོང་བ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཁྱིམ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྦྱི་བ་

མོགས་ཐ་སྐྱད་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་གདོད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་མཐོང་བའི་ཆོ། བསྐྱབ་ཅིང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡང་། དགག་ཅིང་བསལ་བར་བྱ་བ་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་མེད་རྒྱུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ནས། ཁས་ལེན་དང་འཛིན་སྐྱངས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་ཡང་འཇུག་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་དོན་ལ་རེག་པར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲ་བའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་དེ་མ་མེད་པའོ། །དབུ་མ་གཤམ་རབ་ལ་འཇུག་
 པ་ལས་ཀྱང་། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །སྒྲིར་གདོད་ནས་མ་སྒྲིམ་པ་ལ་བསལ་གཞག་མེད་པར་སྟོན་པའི་གིན་དུ་ཐབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོག་རྒྱམས་གྱི་
 བསྟན་དོན་ནི་བཞིན་རྟོག་པར་འཆར་དགའ་བས་གོམས་པ་ཡུན་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་རྒྱལ་མ་འཛིན་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་རྒྱམས་གྱི་དོན་ལྟར་ཡེ་སྟོང་སྒྲིམ་བྲལ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དུ་
 འཛིན་པར་མཐོང་ཅིག །དེ་སྒྲིར་ཐལ་རང་དེ་དག་མཉམ་བཞག་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་གཤམ་དང་། རྟོག་ཐོབ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་གཤམ་རབ་ལ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཤམ་པར་
 བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་འདིས་ཐལ་རང་གི་གཞུང་ཡང་རྒྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་སྐྱུར་ཞིང་། རྟོག་ཐོབ་དུ་ཤིན་འབྱེད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་གྱིས་རྒྱམ་པར་དབྱུད་པའི་འབྲས་བུ། མཉམ་བཞག་དུ་མཐའ་

༡༢༥། །ཀུན་རྒྱུ་མ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་དགོས་པའི་རབ་དམ་པ་རྒྱུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་པའི་དམ་མཚོན་སྒྲིམ་གྱུ་པ་པའི་མཐའ་རྒྱུ་མ་དག་གི་ལའང་གནད་ཟིན་ན་ལག་
མཐེལ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱར་པའི་ལྟར་གྱུ་པ་མཐའི་གཏིང་སྒྲིབས་ནས་སོམ་ནི་ལས་བཞུགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་རྒྱུ་མ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡོད་ནོ། །འོད་འདིར་ཐལ་འགྱུར་པ་རྒྱུ་མ་གྱི་དགོངས་བཞེད་ཀྱང་རབ་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་
འཁོར་པ་ནི་སྒྲིམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཆིག་ལས་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་མོ། །མདོན་སུམ་ཐག་ཚད་རིགས་པའི་མན་རག་འདི། །འཇམ་དབྱངས་རྒྱུ་མ་པར་དགེས་པའི་འཇུག་སྒྲིམ་ཡིན། །གྱུ་པ་མཐའ་གན་མ་ཐུང་པའི་མི་ལམ་གཏིང་། །འདི་
དང་ཐུང་ན་རྒྱུད་ཅིག་ཏིང་ལ་སྒྲིམ་། །པར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །ལྟ་པ་བདེན་གཏིས་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་མ་འཇུགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ན་སྒྲིམ་བསམ་བཞོད་པ་དང་བུལ་བས་སྒྲིམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར། བདེན་གཏིས་གྱི་ཚད་མ་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྒྱལ་བཞིན་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མི་རུས་ལ། །འཇུགས་པ་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་ཞུགས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་དགག་སྒྲིམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་
རྟོག་གི་སྒྲིམ་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན་གཞན་ལ་འདོམས་གིང་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་ཕྱོད་པའི་གཏམ་སྒྲིམ་སོགས་ལ། །འདི་ལྟར་ན་ཡོད། །འདི་ལྟར་ན་མེད། །ཅིས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འདེས་མ་ཚོར་

ལྟོ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་

བར་ཆོས་རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་སྒོ་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྒྲུ་སྒྲུ་པས། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ལམ་དང་འབྲས་ལུ་ཆུ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་དང་སྒྲུ་བ་པ་མ་ལུས་པ་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲུ་བ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྐྱད་
གནོད་མེད་རྒྱ་འཛོག་རྒྱས་པ་དང་། སྒོ་སྒོ་རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་མ་ལུས་པ་གན་འབྱེད་པའི་སྒོ་སྒོ་རྟོག་པའི་སྒོ་སྒོ་རབ་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་སྒྲུ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མཛོན་སུམ་མཐོང་པའི་ཡི་སྒོ་སྒོ་
གྱི་གཟིགས་པ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་འབྱུང་རོ། །དེའང་སྒྲུ་སྒྲུ་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲུ་སྒྲུ་བྲལ་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་འཇལ་པའི་རིག་སྒོ་སྒོ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྲལ་ན་བདེན་གཉིས་སྒོ་སྒོ་རྟོག་པའང་
རྟོག་པ་ཅུ་ཐད་པས་ཐ་སྐྱད་རྒྱུ་འང་ཀུན་རྫོབ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུ་བ་པ་ཐིགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་མེད་རྒྱུ་ཅུ་ལ་གནས་ནས་ཐ་སྐྱད་ཆོད་མས་རྟོག་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུ་བ་པ་ནམ་ཡང་
འགོག་མི་རྒྱས་ལ། གལ་ཏེ་བཀག་ནས་མེད་པ་ཅུ་ལ་སྒྲུ་མས་ན་བདེན་གཉིས་ཐོགས་སུ་རྒྱུ་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་པ་བརྟུང་པས། ལུ་ལུ་པས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་མེད་པར་སྒྲུ་པ་སྒོ་སྒོ་བསམ་གཏན་དང་པ་བརྟུན་གྱི་གཞུང་དང་
ཆུ་ལ་འདྲ་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟ་ལྟ་ལ་དགོངས་ནས། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་རྒྱུ་། ཆུ་ལ་འདྲི་མི་སྒོ་སྒོ་པ་ལྟར་ཆོད་པ། ཚིག་རྒྱ་ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་ཞེས་སྒྲུ་ཡང་། བྲལ་གཞི་མི་སྒོ་སྒོ་སྒྲུ་པ་ཅེའི་ལྟ་པ་ཅན། བསྐྱུན་

པ
དབུ་མ་
བཞུགས་པའི་ཕྱི་ལོ་
ལྷན་སྐྱེས་

༡༡། །པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་པ་པོ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་ཐལ་བས་ལྷགས་པ་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་རྒྱུ་ཚུལ་ཡང་། ལས་དང་པོ་པ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་
དབང་དུ་ན། ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་དྲི་མེད་གྱིས་དང་པོར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་འཇོན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ལྷུང་ལ། ཕྱིས་ནས་མེད་པ་ལོགས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་བཀག་
ནས། ཕྱོགས་རེ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པའི་རེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་རྗེས་མཐུན་དུ་བསྒྲོམས་པས་ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ཤེགས་ནས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྤྲུང་འཕྲོ་བ་པར་
འགྱུར་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གའི་ཞལ་སྤྲུངས། གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་སྒྲོའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཅིག་ཅར་མི་ཤེགས་གྱུང་། །རེས་འཇོག་ཚུལ་གྱིས་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་ནི། །ཚུལ་
བཞིན་བསྒྲོམས་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་ཆོ། །ལྟ་བ་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་པའི་ཐ་སྒྲུད་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་སྤྲུང་གྱི་མཁའ་
བྱུང་རྣམས་གྱིས་རང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པར་བཟུང་ནས། རྗེ་རྗེ་ཤེག་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོའི་གནད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ནིད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་རྟོགས་པ་བཞིའི་གཏན་ཆོག་སྤེལ་སྤེལ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་ལམ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོར་

ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཀ་དག་ལྟན་གྱུ་བ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པའི་གདིང་ཐོབ་པས་གྱུ་བ་བསྐྱེས་པར་མ་ཆད་པར་བྱོན་ཅིང་། ཐུགས་ནས་ཆོས་གདེར་འབྱུང་ཐུག་དོལ་བ་དང་། འཇའ་ལུས་ཟང་ཐལ་གྱི་ས་ལ་གསེགས་པ་མང་ཞིག་བྱོན་པ་ནི་ལམ་གྱི་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ། ། རོལ་འདི་རྟོང་མ་ཁོ་ནའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བས་ཟབ་མོའི་མདོ་རྒྱད་རྒྱམས་སུ་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོན་བྱལ་དེ་ཉིད་རྒྱན་རྟག་ལ་སོགས་པའི་མཐས་པ་རྒྱམས་གིས་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་དུ་གིན་རྟགས་ལ་བར་བྱས་གིང་། གྱུ་བ་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟོད་པ་གཅིག་ལུ་བ་ཡིན་པས་གསར་རྟོང་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་མཆོན་ཙམ་བཤད་ན། དགྲེས་མཇུང་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས། མཐར་ཐུག་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཅན། ། རྒྱུང་འཇུག་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པ། ། རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། ། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྱལ་འདོད་པ་གང་། ། མཐའ་རུ་ལྟར་བས་དགག་བྱའི་ཕྱིར། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བོད་ལུལ་གྱུ་བ་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞེད་པ་དོ་རྟེན། ། རྒྱུང་དང་རྟོང་པ་དབྱེར་མེད་ན། ། ལྟ་བུ་གྲོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། ཡོད་པ་དངོས་པོར་སྟངས་བ་དང་། མེད་པ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། ། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས། ། རང་རིག་གཞན་རིག་ཡོད་མིན་ཏེ། ། ཞེས་

༡༢། །སྟགས་དང་། སྒྲུ་མ་སྟུ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཞན་པ་བཞི་བུལ་གྱི་མན་ངག་ལས། འཛིན་པ་བྱང་ན་ལྟ་བུ་མིན། །ཅིས་དང་། གངས་ཅན་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟུ་པ་རྒྱུ་ཏེ།
འདིར་འབྲད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེན། གང་ཟག་གང་ལ་སྟོས་གྱང་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་པའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ། སྒྲུང་པའི་ཆ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ཟུང་འཇུག་སྟེ། རིམ་ལྡེ་ལས། སྒྲུང་པ་དང་ནི་སྒྲུང་པ་གཉིས། །སོ་སོའི་ཆར་ནི་
གེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་འདྲ་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་གེས་བྱའི་གནས་སོ། །དེ་ཐབས་གེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
སྟོན་མ་ཉམས་སུ་ཡེན་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་སྐབས་ས་དང་ལམ་བཤོད་དེ། མཐར་ཐུག་སྟུ་གསུམ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །ཚུལ་འདི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་གྱང་། ལས་དང་པོ་པ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ངེས་གེས་མེད་པར་སྟོས་བུལ་ཆོག་ཅམ་དུ་ཤོར་བས་དངོས་ཞེན་ལ་ཅི་འད་མི་གཞོད་པས་ལམ་གོ་ལ་བར་གྱུར་པ་
རྒྱམས་བྱགས་རྗེའི་ཐུག་གིས་བསྐྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་དབྱུད་པས་དྲངས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཉིད་རེ་ཞིག་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གདམས་པར། སྒྲུང་པ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྒྲུང་པ་

མཁའ་འགྲུ་ལྟ་བུ་ལྟོ།

ལས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། རི་ཤིང་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ཤིང་དུ། འདྲ་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། རྣམ་ཞིག་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། འཇིག་ལུང་གི་ལུང་གི་ལུང་། རི་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྟོགས་པ་ལགས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔལ་རང་ཐུང་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱལ་བས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མེད་པ་མ་ཡིན་ལོམ་འདས་ཀྱང་གི་གཞི། འགལ་འདྲ་མ་ཡིན་ཐུང་འཇུག་དུ་མའི་ལམ། མཐའ་བྱལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་སོག་ ཅིས་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་ཐུག་དོལ་པོ་བས་ཀྱང་། རེས་ཐོབ་གན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཆེ། མཐར་འབྲས་སྤྱི་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཉིད་རྟོག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དུང་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱར་བའི་བདེན་པ་དམ་པ་ཡིན་ཅིང་། མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲོ་བའི་ཆེན་སྒྲོས་པ་ཀྱང་བྱལ་བ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའང་གིན་རྟོག་ནད་
ཟབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་གསང་བདག་སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོས། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྤོངས་འདི་རྣམས། འི་བོང་རྩ་ལྟར་ཅང་མེད་དམ། བདེན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་བརྟགས་པས། རྟོག་ཆད་གཉིས་སུ་ཐུང་བར་འགྱུར། རྟེན་
འབྲེལ་གྱིས་ཆད་སྤོང་བས་རྟོག སྤོང་ཞིང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་ཕྱིར་སྤོང་། སྤོང་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཀྱང་འབྱུང་བས། སྤོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་མེད་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཐུབ་ཐོབ་

༢༠༥

༩༩། །དགོངས་པ་གཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་འཛམས་པ་དང་། རྣམ་ཕུང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་
 བྱུང་པར་བ་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་པའི་ཡོད་དང་། ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡོད་གཅིས། ལས་དང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ཕུང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་སྒྲུབས་ན། ལའོར་འདས་ལ་འཛིགས་མེད་ཀྱང་སྤང་དགོས་པ་བཞིན་མོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དཔྱེད་པའི་ཆེ་ན།
 ཉོན་པ་བཞི་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས། མཐའ་བཞི་སྟོས་བྱལ་ཉིད་བསྐྱབས་ནས། དེ་དང་འགལ་བ་རྣམས་དགག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མཐར་ཐུག་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྱལ་ལ་ཞེ་སྐྱུག་མཛད་ནས་དགོས་པའི་དབང་
 གིས་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེ་བ་རྩལ་འདོན་མཛད་པའང་ཡོད་ལ། ཉོན་པ་བཞི་དང་བྱལ་བ་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱོགས་རེ་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་བརྩོམས་ནས། རྟོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ཆེ་གཅིག་གི་དགག་སྐྱབ་ཙམ་གྱི་སྟོས་པ་ལ་འཆེལ་བ་དག་གིས་ནི། མདོ་ལས་སྐྱལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་པར་ཆོས་སྟོང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བའི་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་

བཏུབ་པའི་ཕུང་ཕྱོལ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་ལ་སྐྱར་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱར་པ་བཏུབ་སྐྱམ་ན། ཕྱོགས་མེདེ་མིག་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་བསྟོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆེས་སྤང་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྟོན་པར་བཟུང་བ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱུང་འཇུག་སོགས་ལ། སུང་མེད་དང་རོལ་བ། གཞན་འཛོམས་པའི་
 རྩོ་བ་དང་གཡོ་སྐྱའི་སྟོབས་ཆེ་བས་བསྐྱགས་པ་ནི། མཐས་པ་དག་གིས་བལྟས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་དབང་ཏུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤང་པ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་
 ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་གིང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་གྱུ་བའི་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་ཉིད་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་དེ་
 དག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མ་རུས་ཞེས་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ངན་པ་ཕུང་དང་འཕུང་གུར་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །ཟབ་ཞི་སྟོས་
 བྲལ་གནས་ལུགས་བསྟོམ་པར་གསུངས། །དེ་དང་འགལ་གྱུར་ལམ་ངན་ཇི་སྟེད་པ། །དེང་སང་དར་བས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྟོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ན། དེས་པ་དེ་འདྲ་གྱུར་

༡༩། །དུ་འདྲེན་རྒྱལ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོག་ས་རྒྱུ་ལྟེན་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པ་བདེ་བྱུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་གཞུང་འདི་ཆོག་རྒྱུ་ཞིང་གསལ། དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། དེ་འདྲ་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོས་ན་
གཞུང་འདི་གིན་རྒྱུ་ལྟེན་ཡང་། རང་སྟེ་རྒྱལ་པ་མཆོད་ཆད་ཀྱི་སྟེ་རོལ་པ་དང་ནང་པས་བརྟགས་པའི་བྱུག་མཐའི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལྟག་མ་མེད་པར་མེ་རྒྱས་ལ་མེ་སྟག་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གཏོང་རྒྱལ་པའི་རིགས་པ་རྫོང་ལ་རྒྱུ་
ཆེ་བ་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཆད་མ་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱལ་པ་འགྲེལ་ལྟ་བུའི་གཞུང་གི་སྟེང་པོའི་བརྒྱུད་མ་ལྟས་པ་འདྲུས་པ་གིན་རྒྱ་སྟེ་ཞིང་ཟབ་པའི་དོན་མཐར་བྱུག་པ་སྟོན་གྱིང་། གཏན་ཆོག་ས་དང་དག་གི་སྟེ་བ་སྟོར་ཆོས་གསལ་བས་
བདེ་བྱུག་རྒྱ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་པ་ལ་དེ་སྒྲིང་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་གྱིང་། གསལ་བའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་གང་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པ། །རྒྱལ་བ་ལྟ་མཆོག་དམ་པའི་གསུང་རབ་སྟོན་ཆེན་ཡང་དག་པར། གསལ་བྱེད་
འདི་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྟེར་དཔུ་མའི་གཞུང་ན་གཏན་ཆོག་ས་ལྟེན་བཞིར་གྲགས་གྱིང་། དེ་རྒྱལ་པ་གི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འགྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་དེ་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་གྱིང་། གཙོག་
དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་དེ་རྒྱལ་པ་ལས་རལ་གྱི་འོ་སྟེ་མཐུང་གི་ཕེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཙོག་དུ་མའི་རྒྱལ་པ་ཅམ་རྟེན་སྟེ་ཞིང་། བརྟག་བདེ་བ། ཆོད་ཆེ་བ་སྟེ་གསལ་བྱེད་པར་དུ་མས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་

འདི་ཉིད་ཀྱིས། རིགས་པ་དེ་གཅིག་ལུས་སེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ནི། ཉན་ལ་སྒྲུན་ཐེབས་པ་འཇམ། གནད་ལ་མཆོན་བསྒྲུན་པ་ལྟར་ཆེས་དགོས་པའི་གཏིང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྟེ། ཅུ་སེས་རབ་
 བྱེད་གཞན་ཉེར་དུག་པོའི་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་དྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་སེང་། དཔུ་མའི་གནད་དྲིལ་བ་སེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་སྟགས་སུ་འདྲ་གཅིག་དུ་བྲལ་ཁོ་ནས་
 དངོས་ཀྱན་བདེན་མེད་དུ་བསྒྱུབ་པ་སྟགས་གཞུང་འདི་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་མངོན་པ་སྟགས་གཞུང་ཀྱན་གྱི་རིགས་པའི་རྩོ་སྟེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་འདི་ཀྱན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་
 ཡིན་ལ། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་དབང་ཚུགས་སྐབས་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་གྱིས་བཙོས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བ་
 མི་སྟོང་། གཅིག་དང་དུ་མར་བདེན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྟོང་པའི་གནད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་གཞན་ཀྱན་གྱང་དོན་གྱིས་འདིར་བསྒྲུས་གྱང་རུང་སྟེ་མདོར་ན། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དག །དཔུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །
 གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ཆང་པར་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲུང་གི་གནད་ཁོ་ནར་ཐུག་པར་

༡༡། །སེམ་པ་ནི་དབུ་མར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམ་པར་བྱ་བའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་བ་གང་དག་རྟེན་འགྲེལ་འབྱུང་། །རྟོག་པ་མི་བཟད་དུ་བ་ཀྱང་། །རྣམ་གྲོལ་གསུང་བ་དེ་དག་ལ། །རྟོག་པར་རྒྱན་དུ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་འདི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་གནད་ཟེན་པའི་བརྒྱན་བཅོས་ཡིན་པས་ན། །འཇམ་གྲོང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་རྗེས་འབྱུངས་དང་བཅས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བརྩུང་འདུས་པ་འདི་ཉིད་སེམ་པ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་ཐུག་དུ་མའི་དཀར་གནད་རང་གྲོལ་ཏེ། །འཇམ་དབལ་སྐྱེ་བའི་སེང་གེ་དག་དང་ཡིད་ལ་ཞུག་ནས་སེམ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་འབར་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུན་དང་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་མཛོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ན་མང་དུ་སྐྱུ་ཅི་དགོས་ཏེ། །རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། །བརྟན་རྣམས་འདི་འདྲིན་བྱེད་པ་དང་། །མཐས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། །བདག་དང་གཞན་ལ་བྱུང་མཆོག་གིས། །ཡོངས་སུ་མགུ་བར་རབ་དུ་བྱེད། །དམིགས་པ་ཅན་ཀྱང་སྒྲི་བརྟོལ་གྱིས། །རྣོ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བྱས་ནས། །སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིས། །ཤིན་དུ་མཐོ་བར་འགྱུང་བར་བྱེད། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཉིད། །སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱུང་ཆེན་གྱི། །གྲགས་པ་དག་ནི་སྒྲོགས་རྣམས་ཀྱི། །རབ་འབྲུམས་ཀྱང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་

པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས། སྒྲུ་ལ་ལྟན་རྟེན་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚོལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་སྒྲོ་བས་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་རུབ་ཆེན་
 པོ་དེ་ལྟར་ཐོབ་རྒྱལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བཞིན་པ་བཟང་པོ་ཞིན་ནས་འབྲས་སུ་བྱུང་རུབ་ལ་སྒྲུར་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་མཆོག་གསུམ་ལ་གེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པས་སྤིད་པ་ལ་འཛིགས་པ་དང་། ཞིབ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་སྤངས་ཏེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྟེ་མ་པའ་དང་མཉམ་པའི་བྱུང་རུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་བྱས་ཏེ། ལམ་ཆོགས་གཉིས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འབད་པས་རང་གཞན་དོན་
 གཉིས་འཁྱོར་པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུ་བ་མེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་དེའང་སྒྲིམ་བསམ་ཐོས་པའི་གེས་རབ་དང་རིམ་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། ཐོས་
 པའང་རིགས་པའི་ལམ་རྒྱལ་དྲི་མེད་འདི་ལྟ་བུས་མ་ལོར་ཞིང་ངེས་པ་རྟེན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས། གཞུང་འདི་འདྲ་བ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་དོན་བསམས་ལ། བསམ་ཞིང་བསམ་པས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གོམས་པར་
 བྱས་ན་ཐལ་མོའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་སྒྲོན་མོའི་མདོ་ལས་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་སྐད་པའད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་ཉིད་གྱིས་དངོས་

ལ
དབུ་མ་
ཆེན་པོ་
ཆོས་འཁོར་ལ་

༄༅། །ཕྱགས་ལ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་གཞུང་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩིས་མགོ་ལྟ་བོ་དེ་ཆང་བར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་སྟོན་མི་སྟོན་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ནི་མཛད་པ་པོ་མཛད་བུར་གིས་གསལ་ཞིང་། ཆེད་དུ་བུ་བའི་ལུལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་སྟོན་ཕྱགས་ལས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་གཞིས་གིར་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པས་སོ། །གཞན་གསུམ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལུང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་དང་བརྒྱལ་ལན་དགོས་པ་ལ་སྟགས་པ་དོན་མང་པོ་ཞིག་གསལ་ཞིང་ཟབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའང་ཕྱོགས་ཅམ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
ལུལ་དུས་དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས། །གིར་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྟོལ་དྲི་མེད་གང་། །རང་འདོད་འཕྱོག་བཤད་ཉེས་པས་མ་སྟགས་པར། །ཕྱ་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཟབ་གནད་གསལ་བར་བཤད། །དེར་དུས་སྟེ་བོ་བློ་དང་ཐོས་
པ་དམན། །ཕྱོགས་ལྗང་ཕྱག་དོག་སྟེམས་པའི་འདུ་ཤེས་མཐོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་འགྱུར་བར་དགའ་ན་ཡང་། །རང་སྟོ་ལེགས་བཤད་གོམས་པའི་ཆེད་དུ་བྲིས། །གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ་པའི་འཕགས་མཆོག་ལ། །ཤིང་བཞིའི་
ལུན་ཆོགས་བསྟུང་བུང་ཅི་བཤི་སྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱགས་ལ་བརྒྱག་པའི་ཆོས་བཟུང་ན། །དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསལ། །དེ་ཕྱིར་གངས་ཅན་མིག་གཅིག་མགོན་པོ་དེ། །རེ་ཞིག་ཞི་བར་གཟིམས་པའི་རྒྱལ་མཛད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན

500

གྲང་། །སྒྲ་ཚེགས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ལུགས་པའི་འགོ་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེའི་སྒྲུན་རས་ནམ་ཡང་ཡོལ་བ་མེད། །དེ་སྒྲུན་ཞིང་མཚོག་གང་ན་ཞི་བའི་སྒྲུན། །པདྨའི་འདབ་ལྗར་མཛེས་བས་དབྱེས་བཞིན་དུ། །མདོན་སུམ་གཟིགས་པ་གང་
 གི་མདུན་ས་དུ། །ལེགས་བཤད་དབྱངས་འདིའི་མཚོན་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག། །།གཉིས་པ་བཤད་བྱ་གཞུང་གི་དོན་རྒྱམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། །དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས། །དང་པོ་བཤད་བྱའི་གཞུང་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔུ་མའི་རྒྱན་འདྲེ་འཆད་པ་ལ། །མཚོན་དོན། འགྱུར་ཐུག་།གཞུང་དོན། མཐུག་དོན་བཞི་ལས། །དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་གཡ་ལི་གྱ་ར་གྱ་རི་གྱ་ བོད་སྐད་དུ། །དཔུ་
 མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་དག་བོད་སྐད་དང་ཤན་སྒྱུར་ན། མ་རྒྱུ་མ་གཡ་ཞི་དཔུ་མ། ཡ་ལི་གྱ་ར་རྒྱན། །གྱ་རི་གྱ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའམ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་
 །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔུ་མ་ཞེས་པ་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། །མིང་དེ་གང་ལ་འཐུག་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་ན། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དཔུ་མ་དང་། །རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དཔུ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །དང་པོ་ལ་གཞི་དང་
 །ལམ་དང་འབྲས་སུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ལ། །ཐུ་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བཀའ་དང་། །དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་རྩ་བ་གེས་རབ་ལྟ་བུ་བསྒྲུན་བཅོས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དཔུ་མ་ལ་

པ
དབུས་
ཞིང་ག་
ཁྱིམ་འབྲེལ་

༡༡། གཞུང་དབུ་མ་ཞེས་གསལ་སྟེ། རྒྱུ་གྱི་དོན་ནི་མཛེས་གིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདི་དབུ་མ་ནི་རྒྱུ་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲིམ་བུ་ལུས་མཛེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྗོད་བྱེད་
གཞུང་གི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུན་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་དེ། རྒྱུ་ལ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ལུས་གསལ་བར་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །དེས་
ན་འདི་ནི་དབུ་མ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་ལོ། །འོ་ན་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན་འདི་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་ལ། མི་འགྱུར་ན་དབུ་མ་མཐའ་དག་
གི་རྒྱུ་དུ་ལས་བྱེད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བྱེད་པར་གཞུང་དབུ་མ་ནི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུས་སྟུང་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་ན་དབུ་མ་ནི་རྒྱུ་དུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འགྱུར་བར་དགའོ་སྟུང་ན། འདི་
ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་ལས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རིགས་པས་སྟུང་རྒྱུ་གཙོ་བོར་འཆད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྗེས་ཐོབ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་གནས་རྒྱུ་གཏན་ལ་ཐེབ་ན་དེས་བདེན་གཉིས་བྱེད་འཇུག་ལས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆོག་མེད་པར་འགྱུ་བ་པས་ན་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

འགྲུལ་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནད་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐིག་ལ། མཐའ་དབྱེད་དགོས་པ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྤོ་ལྷན་རྒྱུ་མཉམས་ལ་དོན་གྱི་སྤྱི་དོན་ཅུང་པ་སྒྲུབ་པས་ཆོག་པ་དེས་ན་གཞུང་གི་འབྲུག་པོ་ན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོག་ཀྱང་དུས་འཆད་པར་འདོད་དོ། །མདོར་ན་ཐལ་རང་གི་སྤོལ་འདི་དག་རྗེས་ཐོབ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲུབ་བའི་སྐབས་དང་། མཉམ་བཞག་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རྩལ་འདོན་མཛད་པ་ཅུང་དུ་གོ་བའི་ཤིན་ཏུ་འགང་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་མའི་མཐར་ཐུག་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་ཐལ་འགྲུལ་བའི་ལུགས་ལྟར་ངེས་གྱང་། དེའི་རྗེས་ཐོབ་བདེན་གཉིས་ཆད་མའི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱུད་བའི་ལུགས་དེ་ཡིན་པས། མདོ་རྒྱུ་མཉམ་ན་འང་ལ་ལར་ཡོད་མེད་སྐབས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་སྐབས་མ་བཟོད་མེད་རྒྱུ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བསྟན། ལ་ལར་གཞུགས་མེད་རྒྱུ་ཤེས་མེད་ཅེས་མེད་དགག་ཅུང་གི་རྒྱུ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་བསྟན། སྤོལ་དཔོན་གྱི་སྐབས་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབས་ནས། མཐར་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ཐལ་བ་སྤོལ་ཐལ་ཆེན་པོར་རིགས་པས་བསྐྱབས་ལ། རྩལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གི་སྤོལ་དཔོན་རྒྱུ་མཉམ་རྗེས་གྱི་དཔུ་མ་ལ་སོ་སོའི་རྩལ་འདོན་མཛད་རྩལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མེད་ཐོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་དེ་བཞིན་

༡། །མ་བཀའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དབུ་མ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་ན་རྒྱ་མིད་པས་འབྲས་བུ་མཉམ་བཞག་དབུ་མ་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །འདིའི་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྒྲར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལ་མི་གསུང་གི། །ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཙན་སྒྲ་རྟོག་གི་སྙོད་ཡུལ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲར་པ་འདི་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཡང་ཐ་སྙད་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་བྱང་འཇུག་རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོའམ་སྟོན་བྲལ་སྟོ་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའམ། དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་བྱུང་ཡང་། གཞུང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་སྟགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཐོས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིད་དགག་ཞིག་ལ་གོ་བ་སྟེ་སྒྲ་འདུག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་འབྱུང་གིད་པས་སོ་སོའི་ཐད་དུ་གན་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་དངོས་བཏགས་ཆེ་རུང་། རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་སྟགས་དུ་མ་ཡོད་དེ་དག་བཙུམ་དང་སྒྲུང་འདས་

མཛེས་པ་གྲགས།

བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མེད་སྒྲོང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་ཁས་ལེན་གྱི་བྲལ་དོན་དམ་ཆེན་པོ་རྩལ་འདོན་དུ་མཛོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བྱུན་མིན་ཡིན་གྱང་། གཞུང་འདིར་
ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲུ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པའི་གྱུན་རྒྱུ་བ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་འགྲེལ་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་དོན་
དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྒྲུ་བ་དང་མི་སྒྲུ་བ་དང་། སྒྲོང་པ་དང་མི་སྒྲོང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་པའི་དུ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པའོ། །སྒྲུ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི།
དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་རྩལ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུ་མ་དུ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲུ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་རང་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སོ་སོས་འགྲེལ་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སྒྱུར་མི་དགོས་སྒྲུ་མ་ན། བེད་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་ཏོགས་རུས་པའི་སྒྲོ་བ་རྣམས་ལ་གཤམ་དུ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཅེན་ས་གྱང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་དོ། །ཚིག་ལེན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་རྒྱུ་པར་གྱུངས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུ་ལུག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞིན་རུ་ལྟུང་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

༡༡། །ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེས་སྒྲུབ་མཛད་པའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞུང་འདིའི་གྲང་དུ་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་བྱས་མཛད་པའི་ཚིག་བཀོད་པའོ།
 དེ་ལ་གང་གི་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་བྱས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་འཇམ་པ་ཡིན་ལ། མཐུན་གཉིས་ཡི་གེས་ཀྱི་སྒྲ་རམ་མཐའ་ཇི་སྟེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟག་བྱུང་ལྟར་གྱུར་དུ་
 མཛད་པ་ནི་དོན་གཉིས་འབྱུང་པའི་དབུ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་གྱང་། རྣམ་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དུ་སྤང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ་རྟག་བརྟན་
 བྱེས་རྒྱུད་བྲལ་བའི་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་པས་ན་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་གང་ལ་སྒྲོ་གསུམ་འདུད་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱས་འཆལ་པའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ་གེས་བྱ་བ་དེན་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱུགས་པས་དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ངོས་གཞུང་བ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཡན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་དངོས་
 པོ་མེད་པར་བསྟན་པ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱལ་སྐབ་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་དང་གཞན་སྐས་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་དུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་

རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་དྲང་། གཞན་ཕྱི་རོལ་ལྟ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བདེན་གྱུ་བ་རྟུ་སྟུ་པའི་དངོས་པོ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན། རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱུང་བའི་ཚེ་གཅིག་པ་དྲང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན་
 སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དག་དོན་དུ་འགོད་ན། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བདེན་པར་སྟུ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཚེས་ཅན། ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་
 དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མི་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་སྡེ་སྟུ་པ་ལྟར་པོ་ལ་སྟེགས་པ་དང་། གཞན་སྡེ་སྟུ་པ་གཙོ་པོ་ལ་སྟེགས་པ་འོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་བདེན་ཚུལ་སྤང་གསུམ་པ་ཞིག་གེས་བྱ་ལ་མི་མེད་པ་དེས་ན་རྟགས་འདི་བདེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་
 རོ། །འདིར་འབྲེལ་དོན་རུང་ཟད་བཤད་ན། ཚེས་ཅན་ལ་དབྱུང་པ། གཏན་ཚེགས་ལ་དབྱུང་པ། དཔའི་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་གཅིག་འདི་སྟུ་མ་དུ། འདིར་གྱུ་བ་མཐས་སྟུ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཀག་པར་མཛད་པས་

༡༡། །ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པ་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་ལ་གཞོན་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུལ་ན། གཞུང་འདིར་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་པས་འདོད་པ། རྟག་དངོས། འདུས་མ་བྱས། གང་ཟག །བྱུང་པ། རགས་པ། ཐུང་པ།
གེས་པ་རྣམས་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་བས། དེ་རྣམས་སུ་རྟག་མི་རྟག །སྒྲིང་ར་ནང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན། བྱུང་མ་བྱུང་། རགས་པ་ཐུང་པ། གེས་བྱུང་དང་གེས་པ་སོགས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚེས་ཀྱིན་འདུ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་
རིགས་པས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ན་དེས་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་གཉིས་པོ་དུང་ནས་འབྱེན་ནུས་ཏེ། སྒྲིམ་འགོ་བ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་པའི་དབང་གིས་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་
ཞིང་། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་གྱི་ཐ་སྒྲུད་ཀྱང་བྱེད་ལ། དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་ཐུང་པོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྒྲུལ་དུ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྒྲིམ་
ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཚེས་དང་གང་ཟག་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་དག་གི་གདགས་གཞི་ནི་སྒྲུང་སོགས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཐ་སྒྲུད་དུ་མེད་བཞིན་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟུང་སྟེ་རང་བློས་ནན་གྱིས་བརྟགས་པ་རྟག་
དངོས་གྱི་བདག་ལ་སོགས་པ་འདུ་གེས་སྒྲུ་ཚོགས་འདུག་ཅིང་ཞེན་པའི་སྒྲུད་བྱས་བྱིས་པ་རྣམས་བཅིངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་རྣམས་གཅིག་བཀག་པས་གཅིག་མེགས་པ་དང་མི་མེགས་པའི་རྒྱལ་ནི། རྟག་དངོས་སུ་ཞེན་པའི་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་ལྟར་།

ཡུལ་རྒྱལ་ས་དེ་དང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཀག་གུང་། དེ་དར་འཛིན་ལྟར་སྒྲིག་གི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་ད་རུང་དར་འཛིན་ལྟར་སྒྲིག་མི་ཤིགས་གུང་། དར་འཛིན་ལྟར་སྒྲིག་གིས་གཟུང་བ་ལྟར་གི་ཡུལ་བདག་མེད་པར་གཤམ་ན།
བདག་དེ་རྟག་པ་དང་བྱེད་པོ་སྒྲིགས་སུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཤིགས་ཏེ། མོ་གཤམ་གི་བྱ་མེད་པར་གཤམ་ན་དེའི་ཁ་དོག་གུང་མེད་པར་ཐག་ཚད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་གང་ཟག་དང་འདུས་བྱས་འདུས་
མ་བྱས་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱབ་ན་བདག་གཉིས་གི་འཛིན་པ་ག་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་གྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་
བཏགས་དང་ལྟར་སྒྲིག་གི་གཟུང་ཡུལ་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་ཏེ་ཚོས་ཅན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གཙོད་མེད་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བྱི་རོལ་པས་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་སྒྲིགས་གུང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཐལ་རང་གང་ཡིན། དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྐྱད་སྒྲུབ་གང་ཡིན། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་གཏན་ཚིགས་འདི་ཐལ་འབྱུང་དུ་འགོད་དམ། རང་རྒྱུད་དུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་
ན་རྟགས་ཐ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲུངས་པས་གྱུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ནི་ཐ་རོལ་པོས་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་མི་འཐད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་ན་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བས་ཆང་མས་

འ
དབུ་མ་
ལྷ་པ་ལྷ་
ཆུ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་

༡༡། །ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ཚོས་ཅན་རྟག་བདག་དང་རྟག་པའི་དབང་ཐུག །རྟལ་དང་གེས་པ་ཆ་མེད་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་ཅན་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་འབྱུང་ཐབས་མེད་པས་
ཚུལ་གསུམ་མི་ཚང་བར་འབྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མ་ཁས་པ་ལ་ལས་གཞན་སྒྲེས་བརྟགས་པ་མ་གྲགས་པ་ལ་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་རོ་བོ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རུང་གསུངས་ཀྱང་། དཔུ་མ་སྒྲུར་བ་
ཚོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་ཕྱི་མི་དགོས་པར་ཐལ་རང་གང་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རུང་རོ། །དེ་ལ་ཐལ་འབྱུར་དུ་འགོད་ན། བ་རོ་ལ་བོས་དངོས་སུ་གཅིག་དུ་བྲལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། བྲལ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་
པ་དེ་ཐལ་འབྱུར་དུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྟགས་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྒྲེས་མི་དགོས་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཐུག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་ཐུ་རྣམས་དུ་
མར་ཁས་བླངས་པས་ན། དུ་མར་ཁས་བླངས་པའི་འབྲས་ཐུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་གིང་། གཅིག་ཡིན་པ་ཐོགས་ན་དུ་མའང་ཐོགས་པས། དོན་དུ་ཚོལ་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་
བྲལ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། དུ་མར་ཁས་བླངས་པས་གཅིག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་འགོ་འོ། །ཡང་རང་རྒྱད་དུ་སྒྲོར་ཡང་རུང་སྟེ། ཚོས་ཅན་དབང་ཐུག་རྟག་པ་ཚོགས་དོན་ལ་མི་སྤིང་ཀྱང་། ལྷོ་རོར་དབང་ཐུག་རྟག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོར་

མཛུགས་པ་གྲྭ་

པ་མིན་པ་ལས་ལོག་ཅུམ་གྱིས་གཞན་སེལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་བདེན་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པས། ཕྱི་རོལ་ན་རྟག་དངོས་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཞིག་ཡོད་པར་ཞེན་པ་འདྲ་ཞིག་སྟེ། རྟག་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དེ་དང་
འདྲ་བར་རང་རང་གི་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཅུམ་ལ་དགག་པ་འདྲུག་པ་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྒྲོ་ངོར་གཞན་སེལ་གྱིས་བཟུང་ཅུམ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་བ་དྲགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ལ་
དགག་སྒྲ་བ་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འདྲུག་པ་ཆད་མ་སྒྱུའི་ལུགས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་དོན་དུ་མི་སྤྱིད་པ་རྣམས་ལ་བརྟག་བྱ་དོན་གྱི་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲ་བ་ངོའི་ལུལ་དེ་ལ་བདེན་
མེད་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པས་དེ་དོན་དུ་མེད་པར་སེས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་དཔུང་པ་ལ། གལ་ཏེ་འདི་དོན་སྒྲ་བ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྤེལ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
དགག་པ་ཅུམ་སྟེ། དགག་པའི་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕྲེན་པས། དེ་ཅུམ་ཞིག་འདིས་སྒྲ་བ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་རྟོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའི་མི་ཏྲག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་
དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིས་ཐ་སྙད་སྒྲ་བ་པོ་ཞེན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་ཆོ། ལུལ་མེད་གྱི་ས་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཉིད་གྲུབ་པར་འགྱུར་

པུལ་

ལྷ། །རྟོ་ཞེན། །འདི་དོན་སྐྱུ་བ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་གཞི་རྒྱུ་མ་མེད་པར་མི་འགྱུར་དེ། ཐོག་མེད་དངོས་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་རི་ལྟར་སྐྱུ་བ་བ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་བཞེན་མེད་པ་ཙམ་དུ་
 བསྐྱུ་བ་གྱི། ཆོས་གཞན་ངོ་བོས་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་དུ་ལ་ཙམ་བསྐྱུ་བ་བ་མེད་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་གྲགས་པའི་དངོས་ལ་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱུ་བ་བ་འདི་རྒྱུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞེན་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱུ་བ་
 བུའི་ཐ་སྐྱུ་བ་འཐད་དོ། །གལ་དེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་བ་བ་འདི་སྐྱུ་བ་ཆོད་གྲགས་ཆོད་དང་བསྐྱུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྟོན་ནས་རང་བཞེན་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བུའི་ཐ་སྐྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་སྟེ། བོག་སྟགས་
 འདུས་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱུ་བ་དུ་གདགས་པ་བཞེན། དེས་ཟེན་ལ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱ་བ་དང་། མ་དེས་པ་རྒྱུ་མ་ལ་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པར་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་དེ། རང་བཞེན་མེད་
 ཀྱང་སྐྱུ་བ་བར་མི་འགལ་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སྐྱུ་ཕྱི་གཉིས་གྱི་དཔེ་ནི་ཁུ་ནང་གི་སྐྱུ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞེན་ནོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཆ་གཞན་ཀུན་ན་ཕྱོགས་གང་རུང་རེར་འཇོན་པ་ལས་མི་སྐྱུ་བ་ཡང་། །འདི་བཞེན་གེས་ན་
 ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་སྐྱུ་བས་འདིར་གོ་བ་གིན་དུ་ལེགས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དང་དགག་བྱ་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་

པའི་དངོས་མེད་རྒྱུད་པ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྤིང་བ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱ་དང་། གཏན་ཆེགས་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་ནི་དགག་བྱ་བཀག་གུལ་དུ་སྐྱབ་ཆོས་དངོས་པོ་ཞིག་ཁས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལོན་སྒྲུལ་ན། འདི་
 ལ་མཁས་པ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སོ་སོར་སྐྱབ་པ་ཡང་ཡང་། རྟགས་གཅིག་དུ་བྱལ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བདེན་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་མེད་
 དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་བཅད་ལྷོག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཀ་བདག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་འདྲ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་འདོད་ཚུལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་དག་དགག་སྐྱབ་གྱི་ངལ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་། ལྟར་སེལ་
 ལེགས་པར་བྱེད་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྐྱབ་དུངས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱུད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་པ་རྙེད་དཀའོ། །སྒྱུར་རྟགས་རིགས་འདི་སྐབས་གཞན་སེལ་དང་ཚུལ་གསུམ་དང་དགག་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་
 པ་གལ་ཆེ་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་ཆོད་མའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱུང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པའི་དཔེ་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའང་ཡབ་སྐུས་མཐལ་བའི་མདོ་
 ལས། མེ་ལོང་གིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྒྱན་སྐྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོན་པ་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་སྐྱུང་ཡང་མི་

༡༡། །བདེན་པར་འཛིན་ཏེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་ལེན་པ་དེ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱང་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གཏན་ཆོག་ལས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མེ་ལོང་དང་བཞིན་པ་ཆུན་ཏེན་འབྲེལ་
 ཏུ་གྱུར་པ་ན། གནོང་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྱུང་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་མདོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་མདོན་སྒྲུབ་དམིགས་ཤིང་། དེ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པར་མཐོང་ཙམ་སྒྲུབ་ཙམ་
 དེ་ཉིད་ཏུ་བཞག་ན། གཟུགས་དངོས་དང་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་དབྱུད་ན་དེ་ལ་གནོང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དངོས་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱལ་ཤུ་བ་ཙམ་ཡང་མི་རྟོག་ལ་དེ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད་སྒྲུབ་ཙམ་འགོག་མེད་ཏུ་རང་གིས་ཉམས་
 སྒྲུབ་ཡང་བརྟགས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་གང་ཏུ་མཐོང་པའི་གོ་ས་མེ་ལོང་གི་བྱིན་པར་བར་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་བར་སྒྲོང་པའི་ཆ་དང་། རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཀྱང་ཏུ་ཡང་མེད་ན་ཕྱོགས་གཞན་ཏུ་ག་ལ་ཡོད། མ་
 རྟོག་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ག་ལ་ཏེ་མ་རྟོག་པར་ཡང་ཡོད་པར་བཟུང་བས་ཆོག་ན་མོ་གསུམ་བུ་ཡང་ཡོད་པར་ཅིས་མི་འཛིན། དེས་ན་སྒྲུབ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་དཔེ་དེའི་རྒྱལ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱུང་། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་མཆོན་མོ་རྒྱ་པ་དག །དངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ནང་སྒྲུབ། །རྒྱ་སྒྲོང་པ་གསོག་སྟེ་གཟུང་ཏུ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ།

25

དེ་ལ་འདི་སྐབས་དཔེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཟད་དགག་ན། རྒྱལ་དཔོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་བ་ནི། མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་རང་གི་མིག་གི་འོད་ཟེར་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་གཟུགས་དངོས་དང་
 བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ་ལུགས་དེ་ལྟར་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལྱུང་དུ་བལྟས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་པ་མ་མཐོང་བས་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ཕྱོགས་འགལ་བ་དང་།
 མེ་ལོང་གི་ངོས་རྒྱུ་ལ་རང་གི་བཞིན་ཆེན་པོའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲུབ་བས་ཆོད་མི་འདྲ་བ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སོན་པར་སྒྲུབ་བས་གནས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུ་དངས་པའི་མཚོ་འགལ་གྱི་རི་དང་
 ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་རྩེ་མོ་གྲེན་དུ་བལྟས་པ་མང་པོའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡལ་ག་དང་རྩེ་མོ་བུར་དུ་བལྟན་པར་དམིགས་པས་གནས་སྐབས་མི་མཐུན་པ་དེས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་འཛིན་པའི་སྒེས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་པའི་སྒེས་པ་
 གཉིས་གྱི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བས་ན། དཔེར་ན་སྐྱ་སྒེས་དང་གཟུགས་སྒེས་བཞིན་དུ་སྒྱུད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྒྱན་འཛིན་པའི་སྒེས་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དངོས་བཟུང་བ་མིན་པར་སྒེས་པར་

༡། །ཕྱོད་ །ཡང་བྱེ་བྲག་རྩ་སྤྱོད་པ་ན་རེ། གཟུགས་བརྒྱན་ནི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་གིན་དུ་དངས་པའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་ཐུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྩལ་ཕྱུ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་འཁྱུང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་མི་སྤྲིད་པས་ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གོ་ས་གཅིག་དུ་ཞུགས་ན་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས་
ཤིང་ངོ་པོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་པས། འདིར་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ན་དམིགས་པར་གྱུར་པས་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་གཟུགས་ཡིན་པར་གྱུར་ན། གཟུགས་
གཉིས་གོ་ས་གཅིག་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ། བུམ་བ་གཉིས་བུམ་བ་གཅིག་གི་གོ་སར་གནས་མི་སྤྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཆེགས་འདི་རྒྱང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་མ་དེས་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཕྱ་
མོ་རྣམས་ཐལ་བ་དང་རྩལ་བ་ལྟར་འདྲེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་དུ་སོང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་དཔོགས་པ་དང་བྱེ་སྤྱོད་བ་གཉིས་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་གཟུགས་སུ་ཞེན་པས་དེ་མ་བཀག་
ན། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་དཔེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཀོད་པ་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཀག་ལ། ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་ཤེས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྤེ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དངོས་པོའི་རྣམ་

ལ་ཆེད་གྲུ།

པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མཐུས་མེ་ཡོང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་སེས་པ་ཉིད་གཟུགས་བརྒྱན་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་འདི་ནི་ཡུལ་མེད་ཀྱི་སེས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའོ་ཞེས་
འདོད་ན། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་བདེན་པར་འདོད་པའང་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྒྱན་
ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་མི་འགྲུབ་པས་ཡུལ་མེད་ལ་སེས་པ་ཙམ་མོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཟུགས་སྟགས་ཀྱང་དུལ་ཕྱར་བ་
ཉིད་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་སྟགས་གཟུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྱུང་མེད་དུ་བལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུང་། མི་ལམ། སྒྲིག་གྲུ། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། མགལ་མེའི་ལོ་ལོ་ལ་
སྟགས་པའི་དཔེ་འང་དེའི་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་གཞིན་རྣམ་ཡིན་ལ་སྟགས་པ་ན་རེ། སྟུང་ལ་སྟགས་པ་མི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པའི་དུམ་བུ་ལ་སྟུང་མའི་སྟུང་བརྗོད་དམ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱང་
བའི་སེས་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སེས་པ་ཡིན་པས་གང་ལྟར་ཡང་སྟུང་མའི་རྟ་བླ་སྟགས་མེད་པར་མི་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་བམས་ཅད་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སམ་

■
དབུ་མ་
དབུ་མ་
རྒྱ་མཚོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །སེམ་པ་གང་རུང་བདེན་པར་ཡོད་པས་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་གྱི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུ་མ་སྟགས་གྱི་སྒྲུང་བ་ནི། རྒྱུ་མ་བཅས་པ་སེམ་པའི་རྒྱུ་མ་པ་སྒྲུང་བར་འདོད་
པའམ། རྒྱུ་མ་མེད་པ་ལུལ་དངོས་སུ་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་གྱུར་རུང་སྟེ། སྒྲོ་ངོ་ལ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཛོགས་གི། །དེའི་རྒྱ་ཙམ་ལ་སྒྲུ་མ་སྟགས་གྱི་སྒྲུང་བར་གདགས་པ་མིན་དེ། རྒྱ་
ཙམ་ལ་གདགས་ན་མིག་སྟགས་གྱུར་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་མ་སྟགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་དམིགས་པ་ཐད་དུ་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་མ་སྟགས་གྱི་རྒྱུ་མ་པ་གཟུགས་དང་སེམ་པ་དག་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱུར་དེ་ལ་
དཔེར་བུས་པ་མིན་དེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པའི་དུམ་ལུ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱུར་དེ་རྒྱ་སྟགས་སུ་མ་དམིགས་ན། དེ་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་དཔེར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། འཛིམ་དུམ་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྟགས་སུ་དམིགས་ཆེ་དེ་ལ་
སྒྲུ་མ་ཞེས་གདགས་གིང་དཔེར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་དོན་སེམ་ཉིས་ཆར་ཡང་བདེན་མེད་དུ་བྱལ་པས་རྒྱ་བདེན་པའོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་པར་མི་རྒྱས་ལ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྒྱ་གཟུགས་སེམ་དག་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་དུ་རྒྱག་ན་འདྲ། དེས་
དམིགས་པ་ཉིད་བརྒྱན་པ་ལ་བདེན་པར་བྱ་མི་རྒྱས་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མས་མིག་བསྐྱད་གྱུར་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་སེམ་པ་དག་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་གྱུར་། གཞི་དེར་རྒྱ་སྟགས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རུང་ཟད་གྱུར་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི།

ཐག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

འདིའི་རྒྱ་འཛིམ་དུམ་དང་མིག་གིས་དང་རྒྱ་མ་མཁན་སྟགས་ཡོད་པས་འདི་འང་བདེན་ནོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ཉིད་ཐད་ཀ་རང་ས་ན་ཡིན་ཡིན་ལྟར་སྒྲུང་འདུག་པ་སྟེ། སྒྲུང་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་གིས་
 བ་ལ་དཔེར་བྱས་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་གསལ་པོར་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩ་བའི་རྟགས་བཀོད་པ་དེའི་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པ་སྒྲུབ་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩལ་པའི་གཅིག་དགག །མ་རྩལ་པའི་གཅིག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩལ་བྱེད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་བདེན་དགག །
 མཁའ་སྟགས་རྩལ་བྱེད་སྒྲི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག །གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་སྟེས་བྱུགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག །རང་སྟེས་བྱུགས་པའི་
 རྟག་དངོས་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་ཉིར་སྒྲུབ་བས། །རྟག་རྣམས་གཅིག་སྤྲི་བདག་ཉིད་མིན། །འབྲས་སུ་རེ་རེ་ཐ་དང་ན། །དེ་དག་རྟག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞིས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིར་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དེ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པས་སྒྲུས་པའི་དངོས་པོ་གིས་འདོད་ཚུལ་ཅན་རྣམས་གྱི་སྟེ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱལ་དང་པོ་རྟོགས་ཚུལ་ཞིས་བྱ་ཞིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་

ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུགས་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛེད་མི་སྒྲུབ་པར། རིལ་གཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ལྟ་བུར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་དུས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་བསྐྱེད་ཆོག་མཛེད་མཛེད་པ་ཆེས་བརྒྱ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་དག་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མཛེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གང་སྒྲུབ་མིན་ལ་ཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱལ་གྱི་
 རིགས་པ་མི་འདུག་པ་ཞིག་མི་མིན་དོ། །དེས་ན་འདིར་བདག་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་རྟགས་གྲུབ་ཚུལ་རིམ་པས་སྒྲོན་པ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སམ། བྱི་གཟུང་ལུལ་དང་། རང་
 འཛིན་སེམས་གཉིས་སམ། སེམས་ཀྱི་ལུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གྲུབ་ཅུང་མོད། འདིར་དགའ་འགྲེལ་ལས། རྩལ་པ་ནི་བདག་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེས་པའོ། །མི་རྟག་པ་རྣམས་ནི་མ་རྩལ་པའི་ལུང་པོར་
 བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྟག་དངོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་དག་ལུལ་ཐ་དད་ན་རིམ་སྒྲུབ་ཅད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་མི་རུས་པའི་རྩལ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པར་བསྐྱོའོ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་ཐུགས་ཅན་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོག་མཛེད་ཀྱི་ཐད་ཁོ་ནར་རྩལ་མ་རྩལ་ཞེས་གསུངས་པ་རྩལ་པ་མཛོན་ཉིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་རྩལ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཚན་དང་

༡༩། །དེ་རྟེན་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་གྱུ་བ་ཚུལ་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་ལ་
སྟེགས་པ་དེ་པོ་ནི་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེགས་པ་ལྟར་དོན་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་དུ་ཁས་བླངས་སོ། །རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སྟེགས་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་དུའང་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟེན་
བཞིན་དུ་དེས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རྩ་མཁན་གྱིས་རྩ་བུམ་བུས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་སྟོན་བཀྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ནམ་ལང་མི་སྟོང་པས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱར་
བ་ལྟར་རིམ་ཅན་དུ་ཁས་ཀྱང་མི་ཡིན་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་རྟེན་པར་འདོད་པའི་རྩ་གང་དེས་འབྲས་སུ་འདི་རྣམས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་བསྟེད་པར་གཅིག་རྩེས་སུ་གཅིག་མཐུད་དེ་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྒྱུར་
བའམ་སྟེད་པར་སྒྱུར་བས་ན། རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྟེགས་རྟེན་པའི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་སྟེང་བདུག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་རྟེན་པ་གཅིག་སུ་ཆ་མེད་པའི་རིལ་པོ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་
འདི་ཀྱན་སྟེད་ན། རྩ་དེའི་སྟེང་ན་འབྲས་སུ་གང་རི་སྟེད་པ་སྟེད་པའི་རྩས་པ་མ་ཆར་བ་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པས་འབྲས་སུ་བདེ་ཕྱག་བཏར་སྟོམས་ལ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྲས་སུ་

མཛེན་པ།

རྣམས་ནི་རྒྱལ་ཚང་ན་མི་སྒྲིལ། རྒྱུ་ལྷན་པ་ཐོག་ས་མེད་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འབྲས་སུ་སྤོལ་པ་ག་ལ་སྤྲིད། སྤོལ་ན་ནི་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟོག་མི་བྱེད་པས་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་ཡང་གཞག་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་
འབྲས་སུ་རྣམས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྒྲིལ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོག་མི་འབྲས་དེ་རྒྱུ་
ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་ཆོན་ཕྱག་ས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟོས་སེང་བསྐྱར་དུ་ཡོད་ན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟོས་སུ་རྒྱག་ནའང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་ལྷན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་
དངོས་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་དངོས་དེ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི་རྟག་པ་ཉམས་ལ། བྱེད་མེད་ན་ནི་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་རྣམས་འབྲལ་བའི་དབང་མེད་
པར་མགུལ་ནས་ཐག་པས་བརྟགས་པ་བཞིན་ལྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ་གནས་ནས་སྐྱ་མས་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་གང་ཡིན་པ་དེའང་རྒྱལ་ཚང་བ་མེད་པས་ན་རྣམ་ཡང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །རྒྱལ་འདིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་
དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་བརྟགས་ནས་དེས་འབྲས་སུ་རྣམས་རིམ་པས་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཁོགས་ཏེ། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཐ་དད་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱལ་རྣམ་པའི་མེད་གིས་བརྟགས་པར་

༡༡། །ཟད་ལ། ཐ་མི་དད་ན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་མི་ལྟོག་པ་སྟོགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆད་རྒྱ་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ཕུར་བདེན་པ་ཞིག་མི་སྤྱིད་པར་སྟེས་པར་བུའོ། །ཕྱ་ཕྱི་གཅིག་ཕུར་མ་བདེན་པའི་ཆད་རྒྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་རི་སྒྲིབ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆེས་པ་དེ་དག་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། རྒྱ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཕུར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་དུ་རིམ་ཅན་གྱི་དུང་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། དབང་ཕུག་སྟོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལས་ཉམས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་པོས། རིལ་པོ་གཅིག་མིན་ཀྱང་རུང་རང་བཞིན་ཉམས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ན་འང་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་སྟེ་མི་མས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གར་གྱི་ཆས་སྒྲ་ཚྭ་སྟེ་ཆེན་མོས་ཀྱང་སྒྲ་དྲོའི་གར་མ་པའི་དེ་ཕྱི་དྲོའི་དེ་དང་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱུང་ན་གཅིག་ཕུར་ཆ་མེད་པ་མིན་པའི་ཆད་རྒྱ་རྟག་པ་མི་འཐད་པས་ཆེན་མོས་བཅད་ཀྱི་ཕྱིད་སྒྲ་མས་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་བདེན་བཀག །ཕྱིད་ཕྱི་མས་གཅིག་མིན་པ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ལུགས་སྒྲ་ཆེན་མོ་མཛད་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་མ་ཙོམ་པ་འདི་ལོ་

ནང་། རྟེན་ལ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུད་རྩ་བུ་ནི་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་གཅིག་ཡོད་པར་ནམ་ཡང་མི་བྱུང་ལ། བདེན་གཅིག་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། བརྟགས་པའི་གཅིག་ཙམ་ནི་འདིར་
 དགག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་ཏུ་མེད་པས་རྟག་པར་བཞག་ཏུ་འདམེད་དེ། དེས་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དང་ཕན་ཚད་གཅིག་སྤར་མ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཆ་ལྟེན་ཏེ་ལོགས་སུ་རྟག་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྐྱེན་མ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །གཅིས་
 པ་རང་སྟེན་བརྟགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཅིས། དང་པོ། བསྒྲུལ་ས་ལས་བྱུང་བའི་སེས་པ་ཡིས། །སེས་བྱ་འདུས་མ་བྱས་སྐྱ་བའི། །
 ལྷགས་ལ་འདའ་གཅིག་མིན་དེ་དག་ནི། །རིམ་ཅན་སེས་དང་འབྲེལ་བྱིར་དོ། །ཞིས་གསུངས་ཏེ། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དེའང་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་སྟོབས་གྱིས་ལོགས་པ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཚད་བས་གང་སྟེ་བ་མིན་པ་ལ་དེ་མ་སྟེས་པའི་ཆ་དེ་ག་ལ་དངོས་པོ་དེ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཞེས་ཇུས་སུ་རྒྱུ་མ་པ་དང་། ཡང་ལམ་
 བསྒྲུལ་ས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་ཆ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོགས་པ་ཞེས་ཇུས་སུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདིར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཅིག་བདེན་དགག་པས། རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་

[illegible]

རྟག་དངོས་ཀྱིས་བུམ་སྟགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཕྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་མི་འཐད་པ་ཡོད་ཅིས་གོང་མ་དང་ཕྱོགས་
 ལྷུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟགས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་ཅིས་པའི་ཆོག་གི་རྟལ་པ་འདོན་པའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་པའི་བསམ་དོར། ལུལ་ཁོ་རང་རྟག་པ་ཡིན་པའམ་གཅིག་
 བདེན་ཡིན་ན། ལུལ་ཅན་གྱི་སྟེས་པ་དང་དོ་བོས་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ་སྟེས་བུ་སྟེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཡིན་པས། ལུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུལ་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་ག་ལ་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ནི་རང་སྟེ་ཆོས་ཉིད་
 རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་སྟེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་སྟགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མ་བུར་གི་བར་དུ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་སྟགས་པ་ལུལ་གང་ཞིག་རྟག་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་གཅིག་ལུ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁར་སང་
 མཐོང་བའི་བུམ་པ་དང་དེ་རིང་མཐོང་བའི་བུམ་པ་གཉིས་ལུལ་ཅན་སྟེས་པ་མི་འདྲ་ཡང་། ལུལ་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུལ་ཅན་ཐ་དད་ན་ལུལ་ཡང་གཅིག་ལུ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་དགོས་པས། ས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟེས་པ་སྟེ་མའི་ལུལ་སྟེ་མའི་རྟེས་སུ་འབྲང་ན་མི་འཐད། མི་འབྲང་ན་མི་འཐད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ། རྒྱུ་སྟེས་སྟེ་མས་སྟེས་བུ་

གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐུ་པར་གཞན་དུ་མི་རུང་བས་སྐུ་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྐུ་པ་སྟེ་གཉིས་གྱི་ཡུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པ་དཔེས་ན། སྐུ་པ་སྟེ་མའང་གྱི་མའང་ལྟར་ལ། སྐུ་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་སྟེ་མའང་ལྟར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྐུ་པ་མའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐུ་པ་མའི་དུས་ན་ཡོད་ལ་རྣམ་སྐུ་པ་མའི་མེད་ཅིང་། རྣམ་སྐུ་པ་མའི་སྐུ་པ་མའི་དུས་ན་ཡོད་ལ་རྣམ་སྐུ་པ་མའི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་མི་རུང་དོ། །ཡུལ་དེ་ལ་དུས་སྟེ་འཁྱེད་ཡོད་ན་སྟེ་གཅིག་པར་མི་རུང་ལ། ཡུལ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་སྟོ་སྟེ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྟེ་དུ་མས་དེ་གཅིག་དུ་ཡང་ཡང་དམིགས་སོ་སྟེ་མ་ན། སྟོ་རང་རང་གིས་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་སྟེ་ལོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་འགགས་པའི་སྟེ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཅིའི་སྐར་མེད་དེ། སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་དང་དམིགས་བྱེད་སྟོ་ཁ་བྲལ་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྟོན་པས་སོ། །སོ་སོའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་གཅིག་བདེན་གཞན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྟེ་ཅིག་མའི་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཅིག་བདེན་དུ་སྟོ་ངོར་གྱུ་བ་བའང་མི་སྟོན་པར་སྐུ་པ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཅུ་གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་སྐུ་པ་པའི་ཅན་མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་འཛིན་པའི་སྐུ་པ་པའི་ཅན་དུ་འབྱུང་མི་སྐུ་པ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་བུ་མ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁར་སང་

༡༡། །ཡང་ཤེས་དེ་རིང་ཡང་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི། ལུམ་པའི་རང་མཆོན་སྒྲིད་ཅིག་མ་འདྲ་བ་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་བུང་བ་ལ་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པར་བདེན་པ་རྒྱུ་མ་རྟེན་པ་འདིས་ཤེས་པ་ས་ལྟོས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མང་པོ་ཞིག་གྱང་རྒྱལ་འདིས་ཆོག་ས་མེད་པར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་གྱང་རུང་འདུས་བྱས་ཡིན་གྱང་རུང་སྟེ་གཅིག་དུ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་རིམ་ཅན་འབྲུང་མི་ཤེས་པར་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་རྒྱམ་པ་ཀུན་དུ་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་གྱང་འདོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཤན་བྱེད་པ་འདི་རྒྱམ་པ་ཀུན་དུ་གལ་ཆེན་ཤོས། །རྒྱལ་འདི་དང་མཆོངས་པར་དྲག་བདེན་འགོག་པའང་། རྒྱམ་འབྲེལ་ལས། བརྟན་གང་དོ་རྟེན་སོགས་གྱི། རྟོན་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ལྟེར། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ནི། ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པས་ལན་འདོགས་ལྟེར། །འདི་ཡི་དེ་དག་རིམ་འབྲུང་ན། །སྒྲིད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་པ་རྟོན། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་བདེན་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ལྟོས་དེར་དམིགས་ནས་བཞག་དགོས་ཤིང་། དམིགས་ན་དམིགས་སྒྱུན་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་གྱི་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཅིའང་དབྱེར་མེད་པས་གཅིག་བདེན་ལྟོས་མེད་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་མི་གཅིག་

བཏགས་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིད་

ད་དུ་མ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་ཤིང་དོ། །དེ་ལ་གོང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་འདི་ལ་ལྷ་ལྷུང་ལྷུས་བསྐྱེད་པས་ཏེ། ད་དུང་ཡུལ་གཅིག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་ཏེ། ལུས་པ་གཅིག་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་བཞེན་ནོ་སྐྱུ་མ་དུ་ཞེན་པ་ལྟོག་དགའ་བས། གོང་གི་དོན་ལྷུས་པར་ཁྱེན། སེས་པ་སྒྲ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སེས་བྱ་དེ་སེས་པ་སྒྲ་མས་སེས་བཞེན་པའི་སྐབས་དེ་ན་ཁྱེ་མས་སེས་སམ་མ་སེས། སེས་པར་མི་
 ཤིང་དེ་དེ་དུས་སེས་པ་ཁྱེ་མ་མ་སྐྱེས་ལ། མ་སེས་ན་སེས་པ་སྒྲ་མའི་སེས་བྱར་སོང་ལ། ཁྱེ་མའི་སེས་བྱར་མ་སོང་པའི་སྐབས་སེག་ཤིང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེ་མའི་རང་དུས་སུ་འང་སེས་པར་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་དེ་གཅིག་སུ་ཆ་
 མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཁྱེས་ཀྱང་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་ཆ་མེད་པ་དང་རྟག་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁྱེ་མའི་དུས་ལ་སྒྲ་མས་སེས་མི་སེས་དེ་
 ལྟར་དབྱུང་ནས་སྒྲ་ཁྱེ་འི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་མ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེས་པ་སྒྲ་ཁྱེ་འི་རང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གཅིག་སྐད་དང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཁྱེ་མས་མ་སེས་ལ། ཁྱེ་མའི་ཡུལ་སྒྲ་མས་མ་སེས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་བྱད་ཁྱེ་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཁྱེ་མས་སེས། ཁྱེ་མའི་ཡུལ་སྒྲ་མས་སེས་ན། ཁྱེ་མའི་ཡུལ་སེས་པའི་སེས་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲ་མའང་ཁྱེ་མའི་སེས་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་མའི་ཡུལ་སེས་པའི་སེས་པ་ཡིན་པས་ན་ཁྱེ་མའང་སྒྲ་

༡། །མའི་ཤེས་པར་འགྱུར་དེ་རིམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལུ་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པར་ཆད་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་སྒོ་ཡང་གཅིག་ལུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དུ་མ་མི་སྤྱིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འང་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པོ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཤིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དག་ཞེན་ན་དེ་འང་མི་རུང་སྟེ།
ཕྱི་སྒྲུའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལ། གཞན་རྟག་སྒྲུབ་ས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་གྲུང་རུང་སྟེ། ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲུང་པོའི་ཡུལ་ལ་འང་མི་འདྲ་བ་ག་ལ་འོང་སྟེ་འོང་མི་
རིགས་སོ། །ཡང་དེ་དག་འདི་སྒྲུལ་དུ། གང་ཟག་དུ་མའི་སྒོས་ཡུལ་ལུ་མ་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་སྒོ་ཐ་དད་གྲུང་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་སྒྲུལ་ན། ལུ་མ་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་ལུ་མ་མིན་
གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོས་ལུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྒྲུད་བཏགས་དེ། རང་མཆོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་གཅིག་བདེན་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་བདེན་ཡིན་ན་གང་ཟག་དུ་མའི་སྒོ་ཐ་དད་
གྱིས་དམིགས་མི་རུང་བར་རིགས་པ་འདིས་གཞོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་སྒོས་དམིགས་པར་སྒྲུང་བ་ནི་རྒྱལ་དང་སྒྲུད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་

གཅིག་ཅེས་ཞེན་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ལ་སྒྲོ་དུ་མས་དམིགས་པར་སེམས་པ་ནི། དགག་བྱ་བ་ཅན་པའི་དངོས་མེད་གྱི་ཆ་ལ་དེར་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་གཞན་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་བཅན་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དུ་ཞེན་ནས་ནམ་དེའི་ཐ་སྙད་དུན་པ་ན་སྒྲོའི་ཡུལ་རྒྱམས་འདུ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ལ་གཅིག་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།། རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་རྟག་པ་བདེན་གྱུ་བ་དྱི་མ་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་ཞིང་གེས་པ་སྒྲུབྱའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་འདི་བས་བྱ་བ་གཞན་མི་འདུག་ཅེས་མ་བས་པ་རྒྱམས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྟག་བདེན་དེ་ལས་མ་བཅུ་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཆོས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གོ། །དེའང་ངོ་བོ་སྒྲོང་པའི་གནད་གྱིས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྒྲུང་ངལ་གེས་གྱི་ཆོས་རྒྱམས་གེས་བྱའི་ཁོངས་ན་དེ་བས་མ་ཆོག་གཞན་མེད་པ་མི་བསྒྲུབ་པའི་དམ་པ་དང་། དུས་ཚད་མེད་དང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་དུ་འཇུག་པ་སྟགས་རི་སྒྲུང་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་གནོད་མེད་དུ་འཛོག་ནུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞུང་འདིར་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་གེས་པ་སྒྲུབྱའི་རིམ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་གཅིག་བདེན་མི་འགྱུ་བ་པ་ཙམ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ཀྱང་། དོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་གེས་པ་མ་ཐའ་དག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་དབྱུད་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་

༡། །སམ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མིན་པར་སྒྲ་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ན་གྲུབ་ཞིག་ཡིན་ཚད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་དུས་གང་ན་གཅིག་ཅེས་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་ནི་མི་སྤྱིད་ལ།
 ཚོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅུ་ཟད་དེ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་བཅད་ནས་ཤེས་བྱ་ཞེས་གཅིག་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བཅད་པའི་དངོས་མེད། དངོས་མེད་བཅད་པའི་དངོས་པོ་སྟགས་མདོར་ན་རང་མ་
 ཡིན་པ་རྒྱུ་པར་བཅད་པའི་སྒྲ་དང་། རྟག་པས་གཅིག་ཅེས་བཞག་མོད་ཀྱི། མོ་མོའི་གཅིག་ལའང་ནང་གསེས་མང་པོ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པའང་། མཐར་ཐེམ་ཤེས་དུ་ལ་དང་སྒྲ་དེ་གཅིག་ཆ་མེད་
 གྱི་བར་དུ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་གཅིག་ལུ་ཞིག་མི་རྟོན་ལ། ཆ་མེད་གཉིས་པོའང་རི་སྤྱིད་དམིགས་པ་དང་མ་བུལ་གྱི་བར་དུ་གཅིག་ལུར་བདེན་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེས་ན་གཅིག་ཅེས་གང་བཞག་པ་ཀུན་ལ་དབྱུང་ན་ཐ་སྟོད་དུ་
 བཏགས་པ་ཅུ་ལས་གཅིག་ལུར་བདེན་པ་ཞིག་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཡང་འདི། བྱི་མའི་ཡུལ་ཡང་འདི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་དེ་གཅིག་མའི་ཚོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་བཏགས་པར་ཟད་ལ། ཟློན་གྱིས་མཐོང་བ་འདི་
 དས་མཐོང་བའང་འདི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་གཅིག་དུ་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཅིག་ལུར་གཟུང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ནི་དེ་གྱི་གདགས་གཞིའི་ཚོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། མདོར་ན་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་

ལུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་བདེན་ནི་མི་སྤྲོད་དོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་ལ་ཆ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་དོ་སྟུང་ན། སྤྱིར་དངོས་མེད་ལ་སུམ་མེད་གཏན་མེད་སྟགས་དབྱེར་ཡོད་ལ། ཁྱེ་བྲག་སུམ་མེད་ལྟ་སྤྱུ་ལའང་གསེར་སུམ་མེད་པ་སྟགས་དངོས་
 པོ་རྒྱེད་ཀྱི་གངས་བཞིན་ལྟ་ན་ལ། རང་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་གྱི་ཆ་ཞིག་ལ་སྟོན་དེ་སྤྱར་བ་ལུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས། སྟོ་དོན་སྤྱང་བའི་ལུལ་ལྟ་སྤྱེ་ལས་སྤྱི་རེ་ལ་ན་རང་དབང་གིས་གནས་པ་རུང་བད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་
 བ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་གིས་པ་ཐ་དད་པས་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཆད་ལུལ་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པ་འཇམ། གཅིག་སྤྱི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མེད་པར་གིས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་ས་པའི་མཐའ་བཟུང་ན་
 འདི་སྤྱར་དུ་ལ་ལྟ་རབ་ལྟ་སྤྱེ་གཅིག་གཅིག་སྤྱར་བདེན་ན། དེ་རང་ས་ན་ལྟ་མོར་བདེན་འདུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟེང་ན་ཆོས་གཞན་ཞིག་དབྱེ་བ་མི་སྤྲོད་པ་དགོས་ལ། དེ་སྤྱར་ན་དེ་འབང་ཞིག་ཙམ་ལས་གིས་བྱ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་གིས་སྤྱི་ཁོངས་ན་ཆོས་གང་བདེན་པར་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་དུ་ལ་ལྟ་སྤྱེ་གཅིག་སྤྱི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་གཞིགས་པ་དེ་ལ། ལྷོགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་གིས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གཞིགས་དུ་རུང་དོ་ཙམ་ལས་གང་དུ་ཞིག་གིས་ལུལ་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ལུལ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྟེང་གིས་མ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རུང་ལ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ལྷ། །བརྒྱལ་པ་ལོ་བླ་ཞག་རྣམས་སྒྲུང་ཅིག་གི་སྐུ་སྒྲུང་མེད་པ་ལས་དུ་ཞིག་གིས་མ་དམིགས་ན་དེ་དང་དེའི་གྲངས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཚེས་སུ་དབྱེ་རུང་ཞིང་། སེས་པ་མིན་པ་ལུས་པ་མིན་པ་སྟགས་ཁོ་རང་
མིན་པའི་སེས་བྱའི་ཆ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་དབྱེར་རུང་ལ། ཡང་ཕྱོག་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་སེས་པ་དུ་ཞིག་གིས་དམིགས་གྲང་དེ་དང་དེས་དམིགས་པའི་རྣམས་ཕྱན་ཞེས་དུ་མའི་ཚེས་སུ་གཞག་རུང་ལ། ལྷ་མོ་
ཡིན་པ། རུང་དུ་ཡིན་པ། སེས་བྱ་ཡིན་པ་སྟགས་སྟོས་བཏགས་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་འདྲ་ལྟར་ཞིང་དུ་མར་བསྟེན་དུ་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་སུར་བདེན་པ་དེ་གང་ལ་དོས་འདོན། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཡང་མིན་པར་ལོགས་སྟེན་དུ་གཅིག་སུར་བདེན་པ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་སེས་པ་གང་གི་ཡང་སེས་བྱར་མི་རུང་བས་གཅིག་སུར་བདེན་ནོ་ཞེས་པའང་དམ་བཅའ་ཅམ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རྣམས་ནི་དུ་མ་
ཚད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཚེས་གཅིག་གི་དོ་པོར་གཅིག་དུ་བདེན་པའང་ག་ལ་སྟེད། དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བཟུང་ནས་འདིའོ་ཞེས་དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་ཆ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ནི་མི་རྟེན་ལ། ཚེས་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་
པ་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་གཅིག་སུར་བདེན་ཞེས་མི་འདོགས་ན་གཅིག་པའི་ཚེས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་སེས་བྱའི་ཁོངས་ན་རྟེན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནམ། མདོར་ན་སེས་བྱའི་ཁོངས་འདི་ན་དོ་པོ་ཅི་

བ
དབུ་མ་ རེ་བཞི་ རྒྱུ་ འགྲེལ་

༩། །སྒྲིམ་པ་ཅིག་ཅུར་གཅོད་པ་སྟོན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་དཔག་ས་པར་དགའ་བའི་རིག་ས་པ་འཇམ་དབྱངས་ལྷག་གི་རལ་གྱི་འདི་ཕྱོགས་ལ། ཆོས་གཅིག་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་
རྟོན་འབྱུང་ཏུ་འཆར་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཀུན་ལ་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་རིག་ས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བདེན་སྟོང་ཆེན་པོའི་རིག་ས་པ་འདི་ནི་རང་བྱེད་ཅུ་ལ་དུ་བརྟོན་ཏེ་སྐལ་ལྷན་རྒྱམས་
ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅད་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ན་མི་འཐད་པ་ལ། ལུལ་འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྟོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་རྒྱམས་སུ། །
དེ་ཡི་རོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། །འདུས་མ་བྱས་དེ་གེས་པ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་འབྱུང་བར་གེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་བྱུངས་ཏེ། གེས་པ་སྟོན་མ་དྲ་དུ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་རྒྱམས་སུ་ལུལ་དེ་
ཡི་རོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་འབྱུང་བར་གེས་པ་སྟོ་མ་རང་དུས་ཀྱི་ལུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་གེས་པ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ན་མེད། ཕྱི་མའི་ལུལ་སྟོ་མའི་དུས་ན་མེད་པར། མདོར་ན་རང་ལུལ་བྱེད་ཀྱི་གེས་པ་སོ་སོའི་ལུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་
ཀྱི་གཅིག་གི་ལུལ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་ན་ནོ། ལུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་སྟོས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་ནས་དུས་གཞན་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱམ་པར་གེས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་

འགྲེལ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོང་།

۱۰۰

འབྲུང་པ་ལས་མི་འདྲ་པར་སྒོ་དང་སྒྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཤམ་པར་བྱའོ། །གནིས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲོན་པ་སྒྲན་པ་ལ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ། མི་ལྟོས་ན་རྟག་རྟལ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པར་ཐལ་བ་གནིས། དང་
པོ། ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷའི་སྐད་ཅིག་གི། མཐུ་ཡིས་འབྲུང་པར་འབྱུང་བ་ན། །འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འབྱུང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་སོ་སོ་བར་
བྱུང་བས་སྐད་ཅིག་མར་བྱུང་བ། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ད་རུང་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་དྲི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་རྟུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་རྣམས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས་ཞེས་དྲིའོ།
ཚུགས་དང་པོ་ལྟར་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་རང་གི་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལྷའི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་པར་འབྲུང་བ་གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྲུང་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟུ་འབྱུང་རོ། །གནིས་པ། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འདི་དག་རྟུ། །རང་དབང་འབྲུང་པར་འདོད་ན་ནི། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། །རྟག་རྟལ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་ཚུགས་གནིས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རང་ཡུལ་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་པ་སོ་སོའི་རང་རྟལ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དག་རྟུ་སྐད་ཅིག་

བར་བྱུང་མི་རྒྱུ་ཤིང་ཡོད་པར་མི་རྒྱུ་མྱེ་རི་ཤོང་གི་རྩ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ལས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་དུ་ཡོད་པའི་སྐད་
 ཅིག་མཐུང་། རྟག་དུ་ཡོད་མ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཞིག་ལས་ལེན་དགོས་པས་འགལ་འདུ་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་བཞིན་གང་གི་གནས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བསལ་ཅུ་གི་གཞན་སེལ་རྟག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ལྷལ་
 འདུས་མ་བྱས་ཞེས་གཅིག་བདེན་དུ་བརྒྱུ་མས་པར་བྱེད་གི། ལྷལ་ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་བྱ་སྐད་དུ་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པའང་མེད་ན་དོན་དམ་པར་གྲག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དོན་བྱེད་རྒྱུ་གི་དངོས་པོ་གཞོད་མེད་གི་དབང་པོ་ལ་
 མདོན་ལུས་སྐད་པའི་ཆོས་རྒྱུས་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་འགོ་བརྒྱུ་མས་ནི་འོས་ཤིང་། མདོན་ལུས་དུ་མ་སྐྱེད་ཅིང་མས་མི་འགྲུག་པའི་རྟག་དངོས་སྟགས་ལ་ལྟོ་རྟེན་འཆར་བརྒྱུ་མས་ནི་ཆེས་མི་འོས་པ་ཞིང་དོ། །གཟུམ་པ་རྟག་
 དངོས་བཀག་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། མ་ཞིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། འདོད་ལུན་རྒྱུས་གིས་བརྟགས་ཅི་པན། ཞེས་གཟུངས་དེ། དེ་ལྟར་རྟག་བརྟག་
 དང་དབང་ལྷན་འདུས་མ་བྱས་སྟགས་ལ་རྒྱུ་མ་པས་གཞིག་པ་ཅུ་ལས་ལྷལ་རང་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བ་ལ། ལྷལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་སྟགས་སུ་འདོད་པའི་བློས་ནན་གིས་དེ་ཡོད་པར་

པ
རྒྱལ་མ་
རྒྱལ་མ་
རྒྱལ་མ་
རྒྱལ་མ་

༡༡། །བརྒྱལ་མ་པ་མ་ཅི་ཞིག་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲིག་པ་བརྟེན་མི་རྣམས་པའི་མ་ཅིར་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་གཟུགས་པ་ཟུང་དམ་མི་བཟུང་ཞེས། འབྲིག་པའི་འདྲོད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལུང་
མེད་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དེ་བརྒྱལ་མ་པ་མ་ཅི་ཞིག་པུན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལུང་དུ་མེ་བའི་འདྲོད་དོན་ནི་འབྲིག་པ་ཡིན་ན། མ་ཅིར་དེ་འབྲིག་པའི་དོན་ལྟེན་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྟེན་པ་མ་ཅི་རྣམས་པ་དང་འདྲ་བར་རྟག་དངོས་ཀྱི་
ལུང་དེ་འདྲ་བ་ནི་དོན་ལྟེན་པའི་རྣམས་པས་སྟོངས་པས་དེ་ལས་བྱུངས་ཀྱང་། ལས་བྱུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་དོན་ལྟེན་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དགག་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་
རྣམ་གཞག་ལྟེན་གྱི། མེད་བཞིན་ནན་གྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་མེད་གྱི་རལ་བ་དང་དུ་མི་ཡོན་ཞིང་མི་བསྐྱབ་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན་ནད་མེད་ལ་སྐྱེན་བརྟུང་མི་དགོས་པ་ལྟར་དགག་དགོས་པའང་མེད་པས་བརྟུང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དུ་རྟག་དངོས་མ་དགག་གམ་ཞེན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟགས་སུ་ཟེན་པ་མིན་ན་དགག་པའང་ལྟེན་མི་དགོས་པས་དགག་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་གིས་ལྟར་
བར་གཉེས་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་ལྟེན་རྣམས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྐྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལས་བསྐྱབ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་
103

བ་སྒྲོ་བ་དག་ལ་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་པར་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་བརྟག་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དག་ལ་སྒྲོ་བ་ཀྱི་ཚད་མས་བཅད་པ་ལྟར་སྒྲོས་བྱའི་དོན་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཐོབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྟན་བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ལ་བརྟག་པ་
 བཞིན་ནོ། །འོན་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མ་བསྟན་ནོ་སྒྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྒྲུས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་བརྗོད་ལ། བརྗོད་པར་འདོད་
 པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་ན་དངོས་མེད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་སྟེ། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་བཅད་པའི་མེད་དག་ལ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཐ་སྟོན་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་
 དོན་བྱེད་ནུས་སྟེང་ལ་ཡུལ་རང་དབང་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་ནས། དངོས་མེད་ཁོ་རང་རང་རྒྱ་བྱུང་པར་གཞིར་བཞག་ལ་དག་ལ་སྒྲོ་བ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་
 པར་དབྱེད་དེ་དངོས་པོ་གང་དག་ལ་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་བརྟག་ས་ཀྱི། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དངོས་མེད་ཅེས་རང་དབང་གིས་སྟོར་འཆར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ན་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་རང་རྒྱ་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འཛིན།
 མ་བཟུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་དག་ཀྱང་ཅི་དགོས་ལ། བསྒྲུབ་ཀྱང་ཅི་སྒྲུབ་སྟེ་མོ་གསལ་གྱི་སུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ནི་ཡོད་ཅིང་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་

༡༩། །ལོགས་སུ་འབད་པ་ཚུམ་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོང་མི་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་ལ། དེ་མི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞན་སྐད་ཅིག་མ་
མིན་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་གོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ཀུན་རྫོང་པ་འབད་པའི་སྐབས་སུ་གནད་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྐད་ལ་དབྱེད་ནས་རྫས་ཡོད་ལ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་འཛིན་པའི་ལུགས་ལ། བརྟགས་ཡོད་ཙམ་
ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དོ་བོར་མེད་པས། དེ་དག་དོན་གཞན་གིག་ཏུ་གཞག་མི་དགོས་ཏེ། ལུམ་པ་དང་ལུམ་པའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འང་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྐད་དུ་དངོས་པོ་
རྫུམས་མི་རྟག་པར་དེས་པ་ཡིན་ཅིང་རྟག་པའི་ཐ་སྐད་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་ཙམ་ལ་རྟག་པར་བཞག་པ་དང་། རིགས་འདྲ་ཚུན་མི་འཆད་པ་ལ་རྟག་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པའི་
དོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་འགོག་ཏུ་མེད་པ་ཚུ་ནང་གི་བླ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་ན་གང་ག་ཅིག་ལུར་བདེན་པ་མི་མེད་
དོ། །དེས་ན་ག་ཅིག་དུ་བྲལ་འདིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ག་ཅིག་བདེན་འགོག་གི། ཐ་སྐད་བརྟགས་པའི་ག་ཅིག་ཙམ་འགོག་པ་མིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །བརྟགས་པའི་ག་ཅིག་ཙམ་ནི་དུ་མ་ལ་ག་ཅིག་ཙམ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་

བས་དོན་དུ་གཅིག་ལུ་ལྷ་ལ་མ་ཡིན་པས་དེས་གཅིག་བདེན་ལ་མི་གཞོན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བདེན་གྱུ་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདག་ས་ཙམ་གྱི་གྱུ་བ་པ་སྟགས་ཤན་ཕྱེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སེཾ་པའི་སྟེ་བཞིན་
 དུ་ཐད་ཀར་གོ་བ་ཤན་ཕྱེད་པ་ཞིག་ལེན་མ་ཤེས་ན་གཞུང་གང་འཆད་ཉན་སེམས་ཀྱང་རྩ་བ་ལ་བ་ཇ་བཞིན་འཛིངས་ནས་ཅིར་ཡང་ངོས་མི་ཟེན་པ་འབྱུང་བས་ཤན་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ།
 གྲང་ཅིག་གྲང་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །གང་ཟག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བར་གསལ་ལ་བར་རབ་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལའོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་ཅིང་བཅིང་གོ་ལ་
 ཕྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་ལུ་པ་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ལུ་ཞེན་ནས་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་སྙད་བདག་ས་ཏེ། གང་ཟག་ལའོར་བར་འབྱམས། ཐར་པ་ཐོབ་ཅེས་སྟེ་ཕྱིའི་གྲང་ཅིག་དུ་མ་བསྟོམས་པ་ལ་འཛིག་པའི་
 ལྷོར་ཏོ། །དེ་ལ་སྟོས་དམིགས་ནས་བདག་དང་སྟོས་ལུ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཞོན་ཅིང་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་མ་བདག་ས་མ་དབྱེད་པར་ངོ་སྟོན་དུ་འཛིན་ཞིང་། དེའང་ཕྱི་རོལ་
 པ་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ཉིད་ཟ་བ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་འབྱུར་གྱི་ཕྱེད་པ་པོ་མིན་པ་སྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ། ངོ་པོ་ཡང་མ་སྟོས་ཡེ་ཡོད་ལྟ་ལུ་ཞེན། དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་།

ལྷ། ལ་ལས་མ་བྱུང་པ་དང་། ལ་ལས་བཅུ་པོ། ལ་ལས་ཤེས་པ་སྟགས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ལྷགས་སྒྲིམ་ལ་ཀུན་བདགས་གྱི་གཞེར་སྒྲ་ཚོགས་བདུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུའོ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ནི་བདག་དེ་ནི་
དངོས་པོར་ཡོད་ཅིང་ལས་འབྲས་གྱི་རྟོན་ཡིན་ལ། དེ་ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། ལས་ཀྱིས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
མཆན་ཉིད་པ་འཛིན་པའི་ནང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་པོ་ལྷའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་ངའོ་སྒྲུམ་དུ་རྫོམ་པར་ཟད་གྱི། བདག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དེ་ཡི་ཚུལ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲུད་ཅིག་
སྒྲུད་ཅིག་གིས་སྒྲུ་ཞིང་འཛིག་པ་ཉེར་ཡིན་གྱི་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་མ་ཡིན་པར། གཞན་ཞིག་ནས་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་ཞིག་དུ་ལ་ཅུ་ཡང་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུན་དུ་མི་རུང་བས་ན། གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་གདགས་གཞི་ལུང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཅུ་ལས་དོན་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དྲང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དྲང་བྲལ་བར་སྒྲོ་དང་ལུན་པ་རྣམས་གྱིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ། ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་ལ་
ལུང་པོ་ནི་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་དོ། གཞན་ཡང་བདག་དེ་སྒྲུད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་དུ་མར་འབྱུར་ཞིང་བྱེད་པོ་སྒྲུད་པོ་

ملفوظات

ཐ་དང་ལ། ལྷན་ཅིག་མ་མེན་ན་ནི་སྒྲ་མ་མི་འཇིག་ལ་ཕྱི་མ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཅིང་གོ་ལ་བདེ་སྟག་སྟགས་མི་འབྱུང་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་མིང་
དེ་མོ་གསལ་གྱི་ཕུ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིར་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སོ། །བཟོད་མེད་ཀྱི་བདག་ནི་བདེན་པའི་བྱ་བུ་ལོག་པས་བྱ་བུ་བདེན་པར་གནས་ག་ལ་མིང་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་དུ་མེད་པ་དེ་ནིང་
ཀྱི་སྒྲིར་ན་ནམ་མཁའི་མི་རྟོག་ལ་སྟགས་ལྟར་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་འང་དངོས་པོ་ཡོན་ན་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་དུ་འབྱུང་གཞག་དུ་ཡོད་པས་བྱ་བུ་པ་ལ་བདག་ལ་དེ་མེད་པས་ན་བདག་
དངོས་པོར་ཡོད་ཅིས་དམ་བཅའ་བ་བྱ་བུ་མེད་པའི་བྱ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གིན་དུ་བྱུན་པ་སྟེ། གིང་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས་ག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཚྭས་
ནམས་ལ། གིང་རྟ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་འདོད། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས། །ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་སེམས་ཅན་བཟོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་བདེན་
པ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟངས་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་རྒྱར་བྱས་ནས་བདག་དུ་དམིགས་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟ་ཆ་མ་ཕྱེས་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་དུ་བཟུང་བ་ལ་གང་ཟག་ཅིས་བདགས་དང་། སྤང་པོ་ལྟའི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་བཟུང་།

༡༡། ལྷོ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ལྷོ་གས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་ལྷོ་ས་པ་མ་ཡིན་པར་དེའི་རྒྱུ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཅིག་ལུང་བཏགས་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་སྤར་འདི་ནས་འཕོས། ལྷོ་ས་འདིར་སྤོ་ཞེས་ཐ་སྤྱད་རུང་
བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལ་དར་འཛིན་ལྷོ་ས་ཀྱི་སྤར་པོ་ལྷ་ལ་བཏེན་ནས་བཏགས་པའི་ར་ཅམ་ལ་དམིགས་ཀྱི། སྤར་པོ་ལྷ་ལ་ཆ་ལྷོ་ས་ནས་གསལ་པོར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དམིགས་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྤྱད་པར་གོམས་པའི་བྱགས་
ཀྱིས་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་དེའི་གདགས་གཞི་སྤར་པོ་ལྷ་ཡིན་པས་སྤར་པོ་ལྷ་ཅམ་ལ་གང་ཟག་དུ་བཏགས་ཞེས་དམིགས་རྣམས་སྤོ་ཞིང་དབྱེད་ན་དེ་སྤར་འཛིན་དགོས་ཏེ། སྤར་འཛིན་
ཀྱི་སྤོ་ས་དམིགས་ལུ་ལ་བཏགས་པའི་སྤར་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་། གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་མཆོན་དམིགས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་གང་ཡིན་དབྱེད་ན། ལ་ཅིག་
གིས་ཡིད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ལ་ཅིག་གིས་སྤར་པོའི་རྒྱུ་སོགས་འདོད་ཀྱང་། རོན་དུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྤོ་ཞིན་གྱི་གཞན་དུ་སྤོ་ཞིན་མི་སྤྱད་པ་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཞིག་ལ་བྱེད་པོ་ཞེས་གཅིག་
དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་པར་ནི་ལས་བྱེད་པོ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱས་པ་རྒྱུ་མི་ཟ་ཞིང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཅམ་མིན་

བར་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན། དེ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་ལས་བྱུང་མི་རུང་ལ་འབྲས་ལུ་སྒྲིན་ཡང་རུང་བ་མི་འབྲད། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱེད་པོ་དང་སྒྲིན་པོ་ཐ་དང་བས་རྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིང་བར་མི་འབྲད་པ་དེས་ན་ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 བརྟགས་པ་འི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོར་ཡང་རུང་ལ་རྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིང་བ་པོར་འབྲད་དེ། ལྷར་ངས་འདི་བྱས། ད་ལྷ་ས་པོན་འདི་འདེབས། སང་སྒྲོན་དུས་བཟའོ་ཞེས་དུས་ཀྱི་ཆ་མི་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་བ་འི་ང་
 ཙམ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལས་རང་གིར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ད་ལྷ་འི་ང་ཙམ་པོ་འདི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དཔྱོད་རིགས་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་
 ལྷར་རྟག་བསྐྱལ་འདི་སྒྲིང་རྒྱུ་པ་དང་། ད་ལྷ་བདེའོ་རྒྱུ་པ་ལྷར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལྷ་དང་ད་ལྷ་འི་སྒྲིང་པོ་ལྷ་ཆ་མ་ཕྱེས་པར་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་གྱིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་འི་བར་དུ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་ནས་ངའོ་རྒྱུ་
 པ་དེའི་དབང་དུ་ན་ལྷ་པ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་འི་ཆ་སོ་སོར་བརྟགས་གིང་དཔུང་ནས་མ་ཕྱེས་པ་འི་ང་ཙམ་ཞིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྲད་དེ། ཆ་ཕྱེས་ན་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་དུས་མཉམ་པ་ནི་མི་གྱིད་པས་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་
 རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྷར་ལྷར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ད་ལྷ་འི་སྒྲིང་བ་པོ་དང་། མ་འོངས་ན་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བ་པོ་རྒྱུ་སྒྲིང་བདག་གོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་དེས་ན་བདག་དེ་ནི་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་

༡༩། །བདག་པ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་དབྱུང་ན་སྒྲུབ་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ལུང་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཤས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་མ་གཏོགས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་པས་དབྱུང་པའི་དབང་དུ་ན་ལས་བྱེད་པོ་དང་སྒྲུབ་པོ་
སྒྲུབ་གཅིག་ལ་བདག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཅུ་མ་བཞག་གུང་གཞལ་ལུགས་གཅིག་དུ་ན་འགལ་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅུ་མ་ཞེས་པའི་ལུང་པོ་དང་དབྱུང་ན་བདག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། མཐར་དུ་མ་ལ་མ་བདག་པ་པའི་གཅིག་བདེན་མི་
མེད་པས། མདོར་ན་གང་ཐག་གཅིག་བདེན་མི་སྤྲིད་པར་དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་བདག་པ་པའི་གང་ཐག་ཅུ་མ་གྱི་ཚུལ་འདིས་ལས་འབྲས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྟགས་གནད་གྱི་དོན་དུ་མ་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་
ཞེས་པ་ལས་གྱི་རྟེན་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ལས་བསྟགས་པ་པོ་རང་ལ་སྒྲིན་པར་གསུངས་པའི་བདག་དེ་གང་ལ་འོས་འདོན་དབྱུང་པ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་གྱི་བཀོ་གཞི་སྟགས་གྱི་རྟེན་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བྱེད་གྱི་སྒྲི་
གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། ཐ་དད་སྟོགས་ཅན་དང་འབྲེལ་བྱེད། །བྱུང་རྒྱུ་མས་གཅིག་ལུང་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིར་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་དུ་མ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་རྟེན་སྒྲུབ་པ་པོ་པོ་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་
བྱུང་པ་སྒྲི་བྱེད་བྱུང་པ་ལྟར་ལྟར། ཚོས་གང་གི་མཐའི་པར་དུ་གང་གནས་པར་གྱུར་པ་པོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པ་གོས་ལ་ཚོན་གྱིས་ཁེབས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིར་བྱུང་པ་ནམ་མཁའ་དང་དུས་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

དང་ཕྱོགས་རྒྱུ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་པོར་ཆེན་ཆས་དུས་རྒྱུ་པ་ལོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ལོགས་པ་ནི་རང་གིས་གསལ་བའམ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་
 འགོ་པའི་སྒྲི་ནི་བྱལ་པ་རྟག་པ་མི་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་ཅིང་དེས་གསལ་བ་རྒྱུ་ལ་ཐག་པ་གཅིག་གིས་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེལ་ཞིང་གནས་ལ། དེའང་སྒྲི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པ་དང་།
 ཉི་ཆོ་བ་བ་ལང་གི་སྒྲི་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་སྒྲི་གསལ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་འདོད། གྲངས་ཅན་པ་སྒྲི་གསལ་རྒྱས་གཅིག་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ལོགས་པ་བྱལ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་རིགས་པ་འདིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་
 པའི་ཕྱོགས་ཅན་ནམ། ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཏེ་བྱལ་བྱའི་དངོས་པོ་མི་འདུ་བ་གིང་ལ་ལོགས་པ་དྲང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ན། བྱལ་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་གྱུར་གཅིག་ལྟར་བདེན་པར་གྲ་ལ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ནམ་
 མཐའ་དང་སྒྲི་ལ་ལོགས་པ་བྱལ་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་བྱལ་བུ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་མ་འབྲེལ་ན་ནི་བྱལ་པར་འཇོག་མི་རུང་ལ། འབྲེལ་ན་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གིང་ལ་བྱལ་པའི་ཆ་དེ་རྒྱལ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་གིང་ལ་བྱལ་པའི་ཆ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་མེན། ཡིན་ན་ནི་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འདྲེས་གིང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱལ་བུ་གསལ་བ་དང་གིང་དེ་དག་གྱུར་ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་པོ་

པ དབྱུག་དོན་གཅིག་གྱུར་འགྲེལ་

༩༩། །གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱབ་བྱ་བྱེ་བྱག་པ་གིང་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གིང་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་དགོས་པ་སྟགས་ཀྱིས་གནོད་ལ། ཀ་སོ་སོ་གཅིག་མིན་ན་ནི་ཁྱབ་པ་གཅིག་
ཡུར་ག་ལ་འགྱུར་དེ་ཁྱབ་བྱ་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲེ་གསལ་སྟགས་ལ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་དེ་གཅིས་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། འབྲེལ་མན་ཀང་
རིགས་པ་འདི་གཅིག་ཡུས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གཅིག་བདེན་འགོག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྱབ་བྱེད་སྒྲེ་ཞེས་པ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅུམ་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྟན་པ་མཐོང་བ་ན་
དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་གིང་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ལ་སྒྲེའི་ཐ་སྒྲུད་བཏགས་པ་སྒྲེ། དེ་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྱག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའང་ཡིན་ཅིང་། སྒྲེ་དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེས་དེ་དགག་
སྒྲུབ་བྱས་པའི་སྒྲེ་ཁྱེགས་པས་བྱེ་བྱག་ཁྱེགས་པ་དང་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་ལྟོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་སྒྲེ་དང་། གཞན་དང་རང་གི་རིགས་མཐུན་
རྒྱུ་ཐུང་དག་ལས་རྒྱུད་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཉིས་ཆོགས་ནི་རང་མཚན་ལ་འབབ་པས་བྱེ་བྱག་ཡིན་ལ་གཉིས་པོ་དེའང་ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅུམ་ཡིན་པས་གཅིག་བདེན་མི་སྤྱིད་ལ། བམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོར་མི་གྲུབ་

ལག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲེ་

པའི་ཚུལ་འོག་རྒྱུ་རང་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་མ་བྱུང་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། བྱི་རོལ་གཅིག་བདེན་དགག། ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རགས་པ་གཅིག་བདེན་དང་། རྩལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ། བསྐྱེདས་དང་མ་བསྐྱེདས་དངོས་སོགས་བྱིར། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཕྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཆ་སྟེ། དེའང་ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 བྱི་རོལ་དུ་ལུས་སྟུལ་ཁང་པ་རི་བྱིར་ཕྱུན་པོ་སྟོང་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་བ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེདས་པ་དྲང་མ་བསྐྱེདས་པའི་དངོས་པོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། རགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་ཕྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །དེ་འང་ལུས་སྟུ་ལུ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། །གོས་ཀྱིས་བསྐྱེདས་པའི་ཆ་དང་མ་བསྐྱེདས་པའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁོངས་ནས། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ། ཚོན་
 རྩལ་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བ། ཚིག་པ་དང་མ་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་གཅིག་ཕྱའི་རང་བཞིན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། གཡ་ཏེ་བསྐྱེདས་མ་བསྐྱེདས་སོགས་ནི་ཡན་ལག་རྒྱུ་དང་པ་སོགས་ལ་ཡིན་
 རྟེན། ཡན་ལག་ཅན་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ནི་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་ཆོས་སྟུ་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུ་བ་ལ། ཐ་དད་ན་སྟོང་དུ་རུང་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་

༡༡། །པམ་ཐེགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལུ་མ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བས་ལོགས་ཤིག་དུ་དམིགས་མི་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་ལྟེན་པ་ལས་པ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་མི་གཅིག་ན་ནི་རགས་པ་རྣམས་གཅིག་ལུ་མི་རུང་ལ། གཅིག་ན་ནི་དུ་མའི་ཚེས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ལྷག་པར་ཡང་དེ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲིམ་བུ་གསལ་པ་ཅམ་ལས་གཅིག་བདེན་མི་གྲུབ་པས་ཐ་སྐྱོད་རྣམས་འཐད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་དང་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་བརྟགས་པ་མི་འཇུག་མི་སྤིང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ཕྱན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཐེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཐེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲིའི་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འབྱུར་བ་དང་ནི་བསྟོར་བའོ། །འབར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཙུ་པོ་འདི་དག་ནི་གང་ཡང་རུང་སྟེ། རགས་པར་སྟངས་པ་ལ་དུ་མར་བཤིག་དུ་ཡོད་ཅིང་ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་གོ་སྐབས་སུ་གཅིག་འདུག་པ་ལ་གོགས་ཕྱིད་པ་དུ་མ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་དེ་དག་རྒྱལ་ཕྱར་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞིག་དུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ལུ་མ་གྱོ་མོར་བྱས། གྱོ་མོ་ཕྱེ་མར་

བཏག ཁྱེ་མའང་རྩིང་པོ་ཞིབ་མོར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་ས་སིལ་མར་བཅད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་མིང་དུའང་གཟུགས་ཞེས་བཅུགས་སུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་ན་ཐོགས་རེག་གི་རྒྱལ་པར་ཡོད་
 པས། རྒྱལ་ཤེས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འདོན་དུ་ཡོད་པ་གཞོན་པ་བྱར་རུང་བ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་གསུམ་གཟུགས་ཞེས་བཤད་དེ་གྱི་གཟུགས་ཐེར་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་དུལ་ཕྱ་རབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་སྒྱུ་མ་ན་རགས་པ་ལ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ།
 རྒྱལ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་རྟེན་ལ་གཞོན་པ་བྱར་ཡོད་པས་དེ་སྐད་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། སྒྱིར་སྒྲུ་ལ་བཤད་འདུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། གང་རུང་རེ་ལས་མེད་པ་སྟེ་སྒྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཟུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གྲང་བྱ་ལ། གཟུགས་དེ་ལས་གྲང་ཆེས་རགས་པ་མིག་གི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་བེམ་པོ་དེ་དག་རགས་པ་ཕྱ་བར་གསེལ་ནས་ཕྱ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 ལ་ཆ་གསེལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་དུལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་དེ་ལས་ཚུར་རུར་གཏོང་དུ་མེད་པ་དུལ་ཕྱ་བའི་རབ་བམ། ཕྱ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་བདུན་ལ་དུལ་ཕྱན་ཐོགས་འགྱུར་ཏེ། རིམ་བས་ལུགས་རྒྱ་རི་བོང་ལུག་གྲང་ཉི་
 ཐེར་དུལ་རྒྱལ་ས་དང་ཕྱོ་མ་ཤིག་ནས་ཕྱོར་ཚད་གྱི་བར་བདུན་འགྱུར་དུ་རྩི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་ལ་སྒྲུང་རུང་གི་དུལ་ཚུར་དུ་ཞིག་ལ་མ་མཐའ་ཡང་དབང་པོ་དང་སྒྲུ་མེད་པའི་དུལ་ཕྱ་རབ་བརྒྱད་འདུས་ཡོད་

༡། ཅིང་། དབང་པོ་ལ་སྟགས་ཡོད་ན་དེ་དེས་གྲགས་ཏེ་གིས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མཐར་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་རེ་རེ་བ་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་གཟུང་བའི་དབང་དུ་ཡིན་གྱི་ཆ་
 སྟོན་བ་མེད་ལ། རགས་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་མང་ཁུང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །པོད་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ཕྱན་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པའང་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རགས་པ་རྩེ་མ་པ་མི་སྟོན་པ་སྟགས་གྱིས་
 གཞོད་པས་མི་འཐད་དོ། །མདོར་ན་རགས་པ་ཆ་གསེལ་དུ་ཡོད་པས་རེ་ཕྱ་རེ་ཕྱར་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། མཐར་གཞི་མེད་དུ་གྱུར་ན་རགས་པ་ཡེ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བསམས་ནས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་ལས་ཆུང་དུར་གཏོང་གུ་མེད་པ་ཞིག་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འདོད་པ་སྟེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞན་སྟེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་དེ་རྟག་པར་འདོད་ལ། རང་སྟེ་རྣམས་ནི་སྤང་ཅིག་མར་འདོད་པ་བྱུང་པར་རོ། །རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེས་རགས་པ་རྩེ་མ་པའི་སྐབས་ན་རྒྱལ་དེ་
 དག་ལ་བར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གང་རུང་གི་རྩལ་དུ་རྩེ་མ་དགོས་པས། དེ་ལ་འདོད་ལུགས་གསུམ་བྱུང་སྟེ། གཟེགས་ཐོན་པ་ན་རེ། སྤང་ནས་ཆོགས་པ་རྩེ་མ་དགོས་གྱི། མ་སྤང་ན་རགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་མི་རུང་བས་
 རྒྱལ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུང་ཏེ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཆ་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྤང་དང་ཅིག་གིས་འབྱུར་ན་ནི་འབྱུར་བ་དང་མ་འབྱུར་བའི་ཆ་ཡོད་པས་ཆ་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། མ་འབྱུར་བའི་ཆ་གཏན་ནས་མི་

2000

གླིང་ན་མི་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་གྱི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་ནས་མཐར་འཇུག་ལ་པོ་རི་རབ་ཀྱང་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །ཡང་བྱེ་སྐྱ་སྔགས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་པན་ཚུན་མཐུས་མི་འཐོར་
 བར་འཛིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བ་གོང་ལྟར་མི་འཐད་པས་རྩལ་གཅིག་ལ་རྩལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཙམ་དུ་བར་དང་བཅས་པར་གཡག་རྩ་དང་ཆེ་ལུགས་མེད་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་བེད། དེ་འདྲ་མི་འཐད་དོ། བར་ཡོད་ན་དེར་སྐྱར་
 ཚུན་གྱི་རྩལ་ཐུ་རབ་འདུག་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་ཡང་པན་ཚུན་ཐུད་མི་ཤེས་པས་དེའི་བར་དུ་འདྲ་རྩལ་གཞན་ཡོད་དགོས་པ་སྔགས་མཐར་རྩལ་ཐུ་རབ་གཉིས་ཆོགས་པའི་བར་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཡང་གོང་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སྔགས་ནི་རེག་ལ་མ་འབྱུར་བར་འདོད་དེ། གོང་ལྟར་འབྱུར་མ་འབྱུར་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པས་རྩལ་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་གཅིག་གཅིག་ལ་རེག་པའམ་འབྱུར་བ་མེད་ཀྱང་བར་མེད་
 པས་རེག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་ཡང་། གཅིག་གཅིག་ལ་རེག་ཅིང་བར་མེད་ན་འབྱུར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལས་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་དོ། རི་སྤྱིད་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་བར་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་ན། ཐུད་
 པ་དང་འབྱུར་བ་དོན་དུ་གཅིག་ཡིན་པར་གོང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབས་བེད་དོ། །དེས་ན་རེག་པའམ་བར་མེད་ན་མ་འབྱུར་བ་མི་སྤྱིད། མ་འབྱུར་ན་རེག་པའམ་བར་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་འདི་ཡང་གོང་གི་ཐུད་མ་ཐུད་

ལྷ། །བརྟགས་པས་ཁེགས་སོ། །དེ་ལ་རགས་པ་རྩོམ་པའི་གཞི་ལྷ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱར་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དེ་དྲང་ནི། གཞན་མ་འབྱར་བར་བར་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲོར་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པའམ། ཡང་མ་འབྱར་ལ་བར་མེད་པའི་རྩོམ་པར་གནས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་དེ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་གྲང་རྩུང་སྟེ། རྩོགས་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་འདིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩལ་ལྷ་རབ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། ཆ་མེད་ན་རགས་པ་མི་འབྱུང་། ཡོད་ན་ལྷ་རྩལ་མི་འབྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། དཔུས་གནས་རྩལ་ལྷ་རྩལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྩལ་ལྷ་གཞན་ལ་ལྷ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བཟོད་ན། །དེ་ལྷ་ཡིན་ན་ས་ཆུ་སྟགས། །རི་ལྷ་རྩལ་འབྱར་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་རྩོགས་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་རྩལ་ནི། རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆེ་དཔུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་ལྷ་ལྷ་བ་དེ་ལ་རྩོགས་རྩོགས་ནས་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་ནས་འདུ་དགོས་ལ། དེའང་དཔེར་ན་ཁང་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་ཤར་ངོས་སུ་བལྟས་པའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོགས་གཞན་ལ་ལྷ་བའི་ངོས་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་རྩོགས་འདི་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གངགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་མ་འདུས་ནས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆེའང་། དཔུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་ལྷ་དེ་ལ། ཤར་རྩོགས་ཀྱི་རྩལ་ལྷ་བྱ་ལྷ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཆ་

གཞན་མེད་པས། རྟོགས་ལྷག་མའི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྷ་བ་ཡང་། ཤར་ལ་ལྷ་བའི་ངོས་སམ་ཆ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་ཏེ་བརྟོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་རྩལ་དེ་ལྷ་ན་ནི། ས་དང་རྩལ་སྟོགས་པ་འདི་དག་
 རི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་མ་ཅི། འོན་ཏེ་རྩལ་ཕྱན་པས་གསུངས་པས་ས་དང་རྩལ་སྟོགས་པ་ཇི་ཆེ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་རྩལ་གཅིག་ལ་གཏད་པའི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལ་འང་བལྟས་སོ་
 ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་འདོར་བར་བྱ་སྟེ་འདི་གཉིས་འགཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགཤམ་ན་རགས་པ་ཚུམ་དུས་ཀྱི་དཔུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་དེ་ལ་རྟོགས་བཅུའི་རྩལ་བཅུས་ཅིག་ཅར་བརྟོར་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཆ་དུ་མ་དཔེ་རྒྱ་མེད་
 པས་རྟོགས་གཅིག་གི་རྩལ་ལས་རྩལ་གཞན་ལ་གོ་ས་གཞན་ཐོབ་པ་མེད་པས་རྟོགས་ལྷག་མ་དོན་མེད་པར་རྟོགས་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་ཡང་རྩལ་ཇི་ཅུམ་ཆོགས་ཀྱང་སྤར་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྤྱིད་པས་རགས་པ་
 ཚུམ་མི་ཤེས་ལ། ད་རུང་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་ས་རྟེན་པ་དེ་འང་རྩལ་སྤར་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཁུབ་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ཕྱ་རྩལ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། ཁུབ་མ་ཁུབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ།
 ཐམས་ཅད་དུ་ཁུབ་ན་ནི་བར་གྱི་གོ་སྐབས་རུང་ཟད་མེད་པས་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། གཅིག་དུ་སྤར་ཡང་ཇི་ཆེར་འགྲོ་བཞི་མེད་དེ། ཇི་ཆེར་སྤར་ན་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་ཅིག་གོས་ཁུབ་པ་འང་མི་རགས་

༡༡། །པ་དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་ཞིག་ཡོད་ན། སའི་དགྲིལ་ལ་ལོ་ར་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ར་ལོངས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཆོག་ས་ཀྱང་། རྩལ་ཇི་ཙམ་མང་པ་དེ་ཙམ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་པར་
རྩལ་ཕྱན་གཅིག་གི་ཆད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐབས་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་པ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆ་མེད་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་བདུན་བསགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སྒྲིར་རྩལ་ཕྱན་དང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་བྱུང་ཡོད་དེ། རྩལ་ཕྱན་
ཆ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱ་རབ་ཅེས་ཕྱ་བའི་རབ་རྩ་གྱུར་པའམ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་མོད། རྩལ་ཕྱ་མོ་དང་། དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་པ་སྒྲིབ་མིང་ཡིན་པས་ཕྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་འཇུག་ཡུལ་ཤར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་ཆ་ཡོད་ན་ཕྱ་རྩལ་དུ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་རྩ་ཕྱ་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་སྤུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་ལྟར་དབྱེད་
པས་འཇིགས་ནས། དཔུལ་རྩལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་སྤེ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་གལ་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། །རབ་རྩ་ཕྱ་བའི་རྩལ་དེ་
ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཅིག་སྤུ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆ་དང་ལྟན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱ་བ་རྒྱམས་ཀྱང་རགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ཅིང་། དེའི་གདགས་གཞིའང་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་

བཞག་གི། ཁ་མེད་གཅིག་བདེན་གྱི་རང་མཚན་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། རྩལ་ཕྱན་རང་
 བཞིན་མེད་གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྩལ་ལ་སྟགས། །བདག་དང་གཞན་སྒྲུས་མང་པོ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་ཡིན། །ཁེས་གསུངས་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། མིག་
 དྲར་རྩལ་ལ་སྟགས་པ་བདག་དྲར་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྒྲུས་པའི་ཆོས་མང་པོ་དག་གུང་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་འཕགས་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིམ་པ་མེད་པར་རྩལ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་སྡེས་སྒྲུས་པ་མིག་དང་
 གཟུགས་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟགས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའོ། །གཞན་སྡེ་གཟེགས་ཟན་སྟགས་གྱིས་སྒྲུས་པ་རྩལ་དང་ཡོན་ཏྲན་ལ་སྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེས་བརྒྱུ་དང་། །དེ་ཡི་
 ཡོན་ཏྲན་དེ་ལས་བདག །དེ་ཡི་སྲིད་དང་བྱུང་པར་ཡང་། །དེ་དག་དེ་དང་འདུ་བ་ཅན། །ཁེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྩལ་ཕྱན་མེད་པས་མིག་སྟགས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྱུང་པ་ཅི་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་སྡེ་དག་ནི་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུ་པོ་རྩལ་བསགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་རྩལ་གཉིས་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་རྣམས་གུང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ས་

༡༡། རྒྱལ་དེ་ལ་བརྒྱུ་པར་འདོད་པ་དྲང་། གཟུགས་དང་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ལལ་ཆེར་རྒྱལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། འདེགས་འཛོག་བརྒྱུད་པ་བརྒྱུ་འགྲོ་བའི་ལས་ནི་ལུས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་
 རྒྱལ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་བདུག་ནིད་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་བ་ལང་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ནི་ཆེ་བ་དང་། ཕྱི་བྲག་གམ་ཁུད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་ལལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྟེན་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་དེ་ཡི་སྤྱི་ཆེན་
 པ་དྲང་རྒྱལ་དེ་ནིད་ཁུད་པར་ཡང་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་དག་ཅིག་གོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དྲི་དྲང་ལྟ་བུ་ཅིག་འདྲ་བ་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པས་དེ་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་འབྲེལ་བ་དེ་རྣམས་གྲང་རྒྱལ་ཕན་གྱི་ཙུ་བ་
 ཅན་ཡིན་པས་ན་མེད་པར་འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་ཕྱར་བ་མེད་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུ་བདེན་པར་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་དབང་ལྟ་ལ་བདག་རྟེན་དང་ལྟལ་ལྟ་ལ་དམིགས་རྟེན་ཕྱས་དེ་སྤྱི་ཆེན་པའི་མིག་གོས་སོགས་ལྟ་འང་
 བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དེས་མདོན་པར་བརྒྱབས་པའི་ཡིད་གོས་གྲང་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཆོག་སྤྱུག་མ་གྲུབ་ན་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གྲང་བདེན་པར་མེད་ལ། སེམས་བདེན་
 པར་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དྲང་གྲུབ་བདེ་ཤེས་གཅིག་པའི་འདྲ་གོས་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལྷུང་རྣམས་གྲང་རང་བཞིན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་གོས་རུས་སོ། །ལྟ་མིན་འདྲ་ཕྱིད་རྣམས་གྲང་གཟུགས་ལ་

༡༡། །ལས་པ་དེས་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་གོ། །མདོར་ན་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཡན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གནད་གྱིས་རྒྱལ་མ་གྲུབ་པས་ལེམ་པོ་མི་འགྲུབ་ལ།
 དེས་ལེམ་པོ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་མཐར་ཆོས་ཀྱན་ལའང་བདེན་པའི་ཞེན་པ་འཛིན་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལུགས་ལྷན་གྱི་པོ་མ་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྷན་པས་གཞན་མི་བརྟན་ཞིང་རིམ་གྱིས་འཐོར་
 འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། ཕྱི་རྟོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རྟོན་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་
 ལྷན་མིན་སོ་སོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། ལྷན་མིན་དུ་གཅིག་བདེན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རྟོན་པའི་ལུགས་དགག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་མེད་ཕྱེ་སྟེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་རིག་འཐད་པར་སྟུབ། རྟོན་རིག་མི་འཐད་པར་སྟུབ། དེས་ན་རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རང་རིག་གི་རོ་པོ་རོས་གཟུང་། དེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ལེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བསྟོན་པ་རབ་རྒྱུ་བ་སྟེ། །ལེམ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་

འདི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིལ་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས། འདོད་པ་ལ་འང་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་པ་དང་། རྣམ་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྣམ་མེད་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་ཕྱི་བྱུང་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི།
 སྒྲིལ་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དབང་པོས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེས་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་མི་འདོད་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་གསུགས་ལ་སྒྲིལ་པ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ལྟེན་པ་རང་རྟོག་ཅེས་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི།
 ལྟེན་པ་དང་ལྟེན་པ་ཅན་གྱི་བར་ན་མཚམས་སྒྲིལ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ག་ལ་དགོས་ཏེ། ལུས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ལྟེན་གྱི་གོ་ས་དེ་ན་གནས་པའི་ལུས་པའི་རང་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོག་ནི་མཐོང་བ་འདི་ཙམ་མོ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིལ་བའི་ཉིད་ཉིད་འདི་ག་
 རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འོད་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ངས་མིག་གིས་ལུས་པ་མཐོང་ཞེས་མཐོང་བྱེད་མིག་དང་མཐོང་བྱེད་ལུས་པ་ཁོ་ནར་ཞེན་ནས་མངོན་སུམ་སྒྲིལ་བ་ཞེན་པ་འདི་ལྟེན་པ་རང་གི་དོ་བོ་རྟོག་ཅེས་མཐོང་བའོ་སྒྲིམ་རྒྱ་
 སེམས་པས་དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བརྒྱས་ལུས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བྱེད་ལུས་པ་གཅིག་སྒྲིལ་བའི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཀྱིས་དབྱེད་ན། ལྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་འོ་ལ་སྒྲིལ་ནས་གསུང་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཤེས་པས་མ་བརྒྱུད་ན་དེ་ཤེས་པར་ཡང་ག་ལ་རུང་སྒྲིལ་བའི་ཤེས་པ་མི་སྒྲིལ་དོ། །དེས་ན་མིག་དབང་གིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅུ་པོ་ཡིན་པས་ལྟ་བྱེད་རྒྱ་མི་རུང་ལ་ཤེས་སྒྲིལ་དུང་བའི་གསུགས་

༡༡། །ཀྱིས་པར་ཚོད་ནའང་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་བྲལ་ནས་རི་ལྗར་ཤེས་ལུ་རུང་སྟེ་ཤེས་མི་སྟིང་དོ། །དེས་ན་
 དབང་པོ་མིག་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚམ་སྟེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་དེས་པས་གྲུབ་ལ། དེ་ཕྱིར་དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་པར་བ་ནི་མེ་ལོང་ནང་ལ་གྱུར་
 གཟུགས་དང་འདྲ་བར་སྒྱེས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་དངོས་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ་དོན་དེའི་རྣམ་པར་སྒྱུང་བ་ཚམ་ཡིན་དེ། མི་བརྒྱུས་སུ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་ན་
 སོ་སོ་རང་རང་གི་ཤེས་པ་སུམ་པའི་རྣམ་པར་སྒྱུང་བ་སྟེ། མེ་ལོང་བརྒྱའི་ནང་དུ་སུམ་པ་གཅིག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་སོ་སོར་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་བརྒྱུ་པོ་དེ་སོ་སོ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ན་སུམ་པ་ཤེས་པའི་སྒྱུང་
 ཆའམ་ཤེས་ཆ་རེ་མེད་ན་ནི་སུམ་པ་ཤེས་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྟོང་ལ་སྒྱུང་བའི་ཆ་དེ་ཅིག་ཤོས་ལ་སྒྱུང་མི་སྟིང་དེ་རྒྱུད་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྒྱུང་པའི་ཆ་དང་རང་སྒྱུང་ཡིན་པར་བརྟེན་དུ་མེད་ཀྱང་།
 འོན་ཀྱང་སྒྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་རྣམ་པ་གཏོད་ཕྱིན་གྱི་ཕྱི་དོན་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱལ་ས་རྒྱའི་འཕུར་ལྟ་སུམ་པ། གཟུགས་ལས་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་

གི་ནང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། གཟུགས་དངོས་ནི་མེ་ལོང་ལ་ནམ་ཡང་འཆར་མི་ཤིང་ཀུང་། གཟུགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རང་སེམས་ལ་གང་སྤང་བ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་འཕྲུལ་མེད་ཀུང་རྣམ་
 པ་དེ་ལ་རི་ཡོད་པ་མ་ལྟག་མ་ཆད་པར་ཕྱི་དོན་ལ་འང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རང་གི་སྤོང་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་སྤང་བའི་འདི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དངོས་མིན་པས། ཕྱི་དོན་དངོས་ནི་ལྟོག་ན་མོའི་རྒྱལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེའི་ཕག་ཏུ་ཡིབ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་འདོད། ལུགས་འདི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པཅ་ཆད་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འཕྲུལ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་
 འཐད་། འདི་དག་གིས་དཔེར་ན། ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སེལ་མངོན་སུམ་བཟུང་ན། སེལ་མངོན་སུམ་ཆོན་གཟུགས་བརྒྱན་བཟུང་བ་ཡིན་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་སྤང་བ་སེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྤང་བའི་གཞི་
 བོ་སེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་ཤར་བ་ཆོགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེས་ན་དབང་པོས་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་སེས་པས་འཛིན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱི་དོན་གཏན་ནས་མ་སྤང་ན་ག་ཟ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་འང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། སུམ་པ་དང་ག་ཟ་གཉིས་ལྟོག་གུར་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་སྤང་ཞིང་དེ་ཕན་ཆད་ལྟོག་གུར་ཡིན་ཟེར་ཀུང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཏན་མ་རྒྱལ་བ་སྟེ། སྤང་ཅིག་དང་

༡༡། །པོ་ལ་ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་ན་གཉིས་པ་སོགས་སུ་འད་ཅིས་མི་རིག་། །འོག་གུར་ཡིན་ཡང་གང་གི་རྣམ་པ་གཏད་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་དེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་དངོས་ཤར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཀྱང་། གང་མེ་ལོང་ལ་ཕྱོགས་པ་དེ་འཆར་བ་ལས་གང་རུང་རུང་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་བས་འདིར་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དཔེར་བཟོན་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་ལ་གོ་སྒྲ་བར་བཟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་བཙུངས་སུ་སྒྲ་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་འདི་གཉིས་འདྲ་ཡང་། བྱི་དོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་མི་འདོད་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཙུངས་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟགས་པའི་སུ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཞུང་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བཞེད་ཅེ་ན། དགོ་ལྟན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོད་མ་དང་འདི་ཀུན་མཐུན་པར་སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྗོངས་པ་ནང་ལྟ་རང་རིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་སྒྲུང་ཙམ་ལ་བསམས་ན། སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་སེམས་སུ་གཉིས་མེད་ཅེས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་རུང་བའི་སྒྲ་བས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་གྱི། སུ་གསུམ་པོའི་སྒྲ་བས་འདིར་ནི་དེ་ཙམ་མིན་པར་བྱའི་སྒྲ་བས་གྱིས་རྣམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གོ་དགོས་པས་ན་གིན་ཏུ་མི་འཐད་པས་ལུགས་འདིར་ནི་ཐ་སྙད་གྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་ཅིང་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བས་བདག་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ལྟར་སྒྲུ་ལ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་འང་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་གཞུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྩོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་སྒྲོ་སྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་རིགས་འདྲ་བ་སྟག་པ་དུ་མ་ལྟར་ཅིག་སྒྱེ་བར་
 འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྟར་འདས་གྱིས། གང་སྒྲུ་བྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་གནས་མ་ཡིན་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྟན་པ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ཀ་སྒྲུང་པའི་དོན་དུ་ལུང་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུ་སྒྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་ལ་དགོངས་སོ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་གཞི་འང་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་སྒྲུ་ཚོགས་གྱི་རྒྱུ་པར་
 ལྟར་བས་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་ཡང་རྩོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས། དེ་དག་རྒྱུ་སྒྱིན་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་གྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྟར་ཅིག་འབྱུང་བར་མི་
 ཡིད་པ་ལ་བཤད་པས་ཁྱེད་གྱི་ཚུལ་དེ་པོར་ནས་འཆད་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོའི་དོན་འདི་ལྟར་ཁོ་པོས་རིགས་པས་གསལ་པོར་སྒྲུས་ཀྱང་ཚོགས་སྟེ། སེམས་གཉིས་ལྟར་ཅིག་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱགས་དང་གཉིན་པོའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་དང་། སེམས་རྒྱད་གཅིག་པ་ཞེས་པའང་གྲངས་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འབའ་ཞིག་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཞུང་འཛིན་དང་བྲལ་པའི་སེམས་ཉིད་

༡༥༥ །འཕེལ་ཞེས་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་འད་རུང་ཞིང་འཕེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མི་འཕེད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་། དགོས་པ་ཡོན་ཏུན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཞིའི་གེས་པ་གནས་ལུས་ཡོངས་
ལྟོད་ལྟོ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཕྱི་དང་པས་ཕྱི་དང་པར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི་མི་བསྟོད་པས་བྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལས་འཕགས་སོ། །འོ་ན་པ་རོལ་པོས་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཟུང་ན་ཅི་ལུགས་འདི་རྒྱ་མེད་
པ་ཡོན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡོན་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུང་འདོན་གྲངས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་འདུག་པ་འདིས་གསུང་འདོན་གྲངས་མཉམ་འདོད་ཚུལ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། རང་ལུགས་ཀྱི་གྲངས་
མཉམ་ཁས་ལེན་ཚུལ་བཅས་བསྟན་པ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་བྱེད་ཚུལ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་བྱེད་ཐ་སྟོང་དུ་འད་འཇུག་ལ། ལྟོ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལ་འད་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལུགས་སམ་
ཅི་ཞེས་སུན་འབྱེན་གྱི་ཚོག་དང་བཅས་ཏེ་བཀག་པ་དེའད་ཐ་སྟོང་དུ་འཇུག་ལ་གསུང་འདོན་གྲངས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འཇུག་གི་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་མི་འཇུག་པས་ལུགས་འདི་ཁས་ལེན་པ་འཕེད་དོ། །དེ་ལ་
སྒྲུབས་འདིར་ཕལ་ཆེར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་དགོན་པར་འདུག་ན་འད་། དོན་དུ་རྟོག་མེད་གྱི་གེས་དོར་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཕྱི་དང་པས་གཅིག་དུ་མི་སྒྲུབ་། གཅིག་ལ་ཕྱི་དང་པས་དུ་སྒྲུབ་མི་སྟོན་དོ། །སྒྲུབ་

ན་ལྟོ་དོན་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་པས་ན་དོན་མི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱེས་པའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་སུམ་པའི་རང་མཆོན་མ་ཐོང་ཆེ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ས་རྒྱམ་པ་མ་འདྲིས་པར་འཛིན་དགོས་པས་སུམ་པའི་ཁ་དང་ལྟོ་བ་
 ཞབས་སྟགས་ཆ་སོ་སོ་ནས་རྒྱམ་པ་གཏད་པ་ལྟར་འཛིན་གྱི། གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་མི་སྤྱིད་ལ། ཁ་ཁྱེར་འཛིན་པའི་གྱེས་པ་དང་། ཞབས་གྱི་ཆ་འཛིན་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གྱེས་པ་དུ་མའི་ཐ་སྒྲུང་
 ཐོབ་གྱི་གཅིག་གི་ཐ་སྒྲུང་ག་ལ་ཐོབ། དོན་གྱི་དེ་གུན་བསྐྱེས་ས་ནས་བཟུང་བ་སུམ་འཛིན་གྱི་གྱེས་པར་རིགས་གཅིག་པ་ལས་གཞན་མེད་ལ། གྱེ་བྲག་ཁ་ཁྱེར་འཛིན་པ་ལྟ་སུང་ཁ་ཁྱེར་འཛིན་པར་དོན་མཐུན་གྱི་གཞན་ལ་མི་
 མཐུན་ལ། ཁ་ཁྱེར་གྱི་འང་སྒྲེང་འོག་འཛིན་པའི་ཆ་སོ་སོ་ནང་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་ཁ་ཁྱེར་གྱི་གྱེས་པ་གཅིག་སུའི་གདགས་གཞིར་སུང་བ་ཡིན་པ་སྟགས་གུན་ལ་སྒྱུར་ན། རིགས་མཐུན་གྱི་གྱེས་པ་གཉིས་ནམ་ཡང་དུས་གཅིག་དུ་
 གྱེ་བ་མེད་དེ། ག་ལ་ཏེ་ཡུལ་སུམ་པ་ལྟ་སུ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་སུམ་འཛིན་གྱི་གྱེས་པ་རྟོག་མེད་རིགས་མཐུན་ནམ། རྟོག་བཅས་གཉིས་དུས་སུ་གྱེ་མེད་པར་སྒྱུ་ན་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སོང་བས་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་དགོས་
 པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་གྱེ་ཡང་རྒྱུད་དང་རྒྱམ་གྱེས་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་ཁྱེར་འཛིན་པའང་སུམ་འཛིན་གྱེས་པ་གཅིག་ཡིན། ལྟོ་བ་འཛིན་པའང་དེ་གཅིག་པ་ལྟ་སུར་གོ་

༡༡། །པ་བྱས་ན་ཆེས་ལོག་པར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་པ་དང་ལྟོ་བ་གྱིས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་སྟོན་ལུ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གཅིག་དུ་བསྟོར་ས་ཏེ་ལུ་འཛིན་གྱིས་པར་བཞག་པས་ན་གྱིས་པ་ཐད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕང་ལོ་དང་ལྟོ་བ་ཕྱི་བས་སུ་བྱུང་སོགས་ལ་གྱིང་རྒྱར་བཏགས་ནོ། །ཡན་ལག་དེ་རྒྱམས་ནང་ཡན་རྒྱུན་གཅིག་མིན་གྱིང་། དེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱིང་རྒྱ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུ་པ་འོ་སྟུང་དུ་རྫོགས་པའི་ནོ། །ལུ་མིན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པར་མ་བཅད་ན་དེ་མི་གྲུབ་པས་དེ་ག་རང་གཅིག་སུ་ལས་རྫོགས་པ་གཞན་དང་དུས་མཉམ་འགྲོགས་པ་མི་མྱོང་། དེ་བཞིན་བྱ་འཛིན་ཅམ་དང་། བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྟོ་འཛིན་དང་། སྟོན་བའི་བྱེ་བྲག་དཔུས་གྱི་སྟོན་བོ་སོགས་ཇི་མྱོང་སྟོས་བྱེ་བ་མྱོང་དུ་དེ་ལྟར་གྱིས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གྱིས་པ་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་འོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་འཛོགས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རང་གསེས་དུ་མ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཛོགས་ན་ལུ་ལ་ཆ་མེད་དང་རྒྱུ་གྱིས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་ཞིག་ལས་ལེན་ན་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་སོམས་གྱིག། །གཞན་ཡང་ལུ་པ་འོ་ཁ་ཁྱེར་དང་ལྟོ་བ་སོགས་ལུ་ལ་སོ་སོ་པ་ཡིན་པས་ལུ་ལ་ཅན་གྱིས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མིན་པར་སྟུང་ལུ་པ་འཛིན་དང་རྒྱུ་འཛིན་གྱིས་པ་འཕང་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ལུ་ལ་ཅན་གྱིས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བས་སྟུང་གྱིས་པ་ཐུགས་གྱིས་སོགས་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་གྱིས་པ་གཞན་

མ་གྲུབ་པས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་སེས་པ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲེ་མ་ལེགས་ལྷ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཞིང་གི། གཞན་དུ་དེ་མི་ཞིང་དེ་རིམ་ཅན་དུ་
 དམིགས་ན་སྒོ་ར་སྒྲེད་ཚལ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ལུགས་སྒྲིགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་ལ། ཅིག་ཅར་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡང་རྣམ་པ་སོ་སོའི་འཛིན་པ་མེད་ན་སེས་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡོད་པས་སྒྲིགས་
 ཚུགས་གཉིས་མེད་པའང་ཆེས་མི་འཐད་ཅིང་། མཐར་ཐུང་ལུལ་སྒོན་པོ་ལྷ་སྒྲིག་ཅིག་ལ་འང་དཔུས་མཐའ་ལ་སྒྲིགས་པའི་དཔྱེ་བ་ཡོད་པས། དེ་ཇི་བཞིན་འཛིན་པའི་ལུལ་ཅན་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པ་མི་ཞིང་དེ། ཞིང་ན་ཆ་ཡོད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལ་ཆ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཚད་མར་ག་ལ་འཐད། སེས་པ་དུ་མར་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ། གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ལུལ་པ་རུལ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་
 ལུལ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཆ་བཅས་སུ་སེས་པོ་ལ་སྐྱར་བས་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུགས་དེར་ཡང་གཞུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རིགས་མཐུན་གྱི་སེས་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲིགས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་གཉིས་བདགས་
 པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་སྒྲེ་བ་ལས། དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ཡང་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ན་ཐ་སྐྱད་དུ། ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་བདག་གཅིག་ལུ་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྒྲུའོ། །དཔལ་ཚེས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་

༡༩། །པའང་དེར་གནས་སུ་ཟེན་མོད། རྩལ་བཞིན་གང་ན་གསལ་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྩུ་བོད་ཀྱི་གཞུང་བསྐྱབས་ན་འབྱེན་རྟོ། །འདི་ལ་བརྗོད་དགོས་པ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་མདོ་ཙམ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་མེད་
པའི་ལུགས་ནི་ཆེས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྟོན་དགོས་པ་ལ། དང་པོ་རང་རིག་འཐད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེའང་གཟུང་ཆར་སྒྲུང་པའི་རྣམ་པ་དེའང་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་འཛིན་པའང་ཤེས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
ན་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བས་དེ་མི་འཐད་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་གཞལ་བུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲུང་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཞེས་
བཞག་ཀྱང་དོན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་གིས་རྟོ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རབ་དུ་སྟེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བེམ་པོ་མིན་
པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲི་ནི་བདུག་རང་ཉིད་ཤེས་པ་འཇམ་རང་རིག་རང་གསལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་དུ་གདགས་པའི་འཐད་པ། གཅིག་པ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་
འཐད་བྱེད། །དེ་ཡི་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་གཞན་

ལ་མེད་གཞི།

བཅད་ནས་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྱུར་ཅིང་། རང་ལས་གཞན་པའི་ཆ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དངོས་སུ་ན་སྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་འཛོགས་གི་ཆ་རིག་པར་བྱ་བའི་ལུང་དང་། དེས་བསྒྱུད་བྱ་ལུང་རིག་པ་པོ་དང་།
བསྒྱུད་འབྲས་སམ་རིག་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ན། སེས་པ་དེ་ཡི་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཞེས་རྫོང་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ། ལྟ་རེ་བྱིང་ལ་གང་པ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་
རང་འཛིན་སེས་པ་བསྒྱུད་པའོ། སེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ལུང་དང་། ལུང་དེ་རིག་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་འདི་ནི་སེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་སེས་གྱི་ཐ་སྒྱུད་འཐད་ཅིང་རྒྱུ་བ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དངོས་སུ་རང་རིག་པ་ཞེས་ལུང་ཅན་དང་ལུང་བསྒྱུད་བྱ་སྒྱུད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་བདག་ཉིད་བསྒྱུད་ན་མ་སྒྱེས་པའོ། སྒྱེས་ཐེན་པ་བསྒྱུད་། དང་པོ་རྣམ་ན་མི་འཐད་དེ་སྒྱེས་པའི་
ལྟ་ལོགས་ན་དེ་མེད་པས་སྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ལ། རི་སྟེ་སྒྱེས་ཐེན་ནས་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་ན་དེ་དང་པོ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུད་བྱ་ཡང་བྱ་བ་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་འགལ་དེ་རལ་གྱིས་རང་མི་གཅོད་པ་ཚོགས་བཞིན་
ལོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ལུང་ལུང་པ་ཚོགས་པེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་མི་སྟོད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་གི་པོ་པོར་རིག་པར་བྱེད་པ་རང་ལས་གཞན་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ལྟོ་ལ་ལྟོས་དགོས་གྱུར་། སེས་པ་འདི་ནི་

༡༡། །རང་གི་ངོ་བོ་བཅའ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་བྱ་བ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་བཞག་པ་ཐ་སྐད་ཆེས་འཐད་དེ། ཁོ་རང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། ཁོས་གཞན་རིག་ཀྱང་ཁོ་ལ་རིག་མཁན་གཞན་མེད་ན་རང་མི་རིག་པ་མ་ཡིན་པས། གྲུ་པ་རང་གིས་རང་རྒྱ་ལས་བསྐྱལ་ཆེར་བ་དང་། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་ཆེར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེའང་མུན་ཁང་ནང་གི་བུ་མ་པ་སོགས་མར་མེས་སྐྱར་བར་བྱས་ཀྱང་། མར་མེ་རང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པས་རང་གསལ་ཞེས་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ལས་མར་མེས་རང་གིས་རང་ལུ་ལ་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བ་མིན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེས་ན་སྐྱོར་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱིར་གྲེས་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་རང་རིག་ཏུ་བཞག་པའི་ལྟ་ཆ་ནས་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟར་སྐྱར་བ་སོགས་གྲེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་རྒྱལ་དེ་ལྟར་གྲེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རིག་འཐད་པ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་འབབ་སྟེ། གྲེས་པས་རང་གསལ་ན་མིག་གིས་རང་མཐོང་བ་དང་། ཡང་བཟོར་ཅན་རང་གི་བྲག་པར་ཞོན་པ་སོགས་མི་རུང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མར་མེས་རང་གསལ་ན་མུན་པས་རང་བསྐྱིབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་

རིགས་པ་ཐམས་ཅད། རང་རིག་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདྲག་སྟེ། རང་ཡིན་ན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགལ། ཡུལ་ཡིན་ན་རང་ཡིན་པ་འགལ། གལ་ཏེ་མི་འགལ་ན་སྤྱོད་པས་རང་བརྒྱུ་བས་དགོས་པ་སྟགས་གནོད་པ་བརྒྱུག་མིད་དུ་
 འབབ་གྱི། ཡུལ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་གཟུང་འཛིན་ལྟ་བུར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་འཛིན་དབང་བའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་ཡང་། དོན་ལ་སྟེན་པ་དེར་སྤྱོད་གི་གསལ་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུང་ཆ་དང་འཛིན་ཆར་སྤྱོད་བའི་དག་སྟེན་པ་རང་ལས་གཞན་མིན་ཅིང་གསལ་བར་
 ཉམས་སྤྱོད་བའང་མེད་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱོད་འཐད་དོ། །བདག་རང་ལ་རང་དོན་དུ་འབྲེལ་མི་སྤྱོད་ཀྱང་ལྟག་པ་ཐ་དད་གྱི་རྒྱུ་ལ་གང་དག་དོན་གང་གི་དོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཞེས་གཞག་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་སྟེན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གསལ་རིག་གི་དོ་བོར་སྤྱོད་པས། ཐ་སྤྱོད་དུ་སྟེན་པས་ཡུལ་མཐའ་དག་ཉམས་སྤྱོད་བར་འཐད་ཅིང་སྤྱོད་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཏགས་
 པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་པར་ཆེས་འཐད་དོ། །དེའང་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་མཐའ་མཛོན་སུམ་ལ་བྱུག་ཅིང་། མཛོན་སུམ་དོན་རིག་ཀྱང་མཐར་གསལ་བར་ཉམས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་ཆར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུར་མཐོང་ཆད་མའི་

༡༩། རྒྱལ་གཞིག་ཞིག་འདོད་ན་རང་རིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ན་འབྱེན་བ་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པའི་ཚལ་རྣམས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་ལས་ཤེས་
 པར་བྱུངོ། གཉིས་པ་དོན་རིག་མི་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་མེད། །གང་གིས་དེ་ཤེས་གཞན་ཡང་ཤེས། །ཤེས་དང་ཤེས་པར་བྱ་
 པའི་དོན། གང་དང་པར་ནི་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་སུ་རུང་གི། གསལ་རིག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་དག་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡིས་
 མི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལྟར་བ་གསལ་རིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དོན་ལ་མེད་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རང་གིས་རང་ཤེས་སུ་རུང་བ་
 པ་ཞིན་དུ་དོན་གཞན་ཡང་དངོས་སུ་ལྟོང་ཞིང་ཤེས་པར་ག་ལ་རུང་སྟེ། དོན་རིག་སྒྲིབ་ཕྱོད་ཤེས་པ་དྲར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས། རོ་བོ་གང་དང་པར་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་
 པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། བདེ་སྐྱབས་ཉམས་སུ་ལྟོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་དོན་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། གང་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་ལྟོང་བ་ལྟར་ཕན་ཚད་གསལ་ཞིང་རིག་ནས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་གསལ་རིག་དང་

པ་གཞུང་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

མཛེད་གཞི།

ཐུལ་ན་སེམ་པར་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་སུམ་འཛིན་སེམ་པའི་ངོ་ལ་སུམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་སེམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལོགས་སེག་ན་བེམ་པའི་ངོ་ན་དུ་གྲུབ་ཡོད་པ་ལྟར་ན། བེམ་པའི་ཚེས་སེམ་པ་ལ་མེད། སེམ་པའི་ཚེས་
བེམ་པོ་ལ་མེད་པས་དེ་གཉིས་གསལ་རིག་ཡིན་མིན་གྱིས་པན་ཚུན་སྒྲུངས་ཏེ་གནས་པས་ཐ་དད་ལ། ཐ་དད་གྱིས་ཐ་དད་ནམ་ཡང་དངོས་སུ་སྟོང་བར་ག་ལ་འཐད་དེ། སྒྲུང་སུན་བཞིན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན། སེམ་པ་ནི་
རྟག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཅི་མ་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གསལ་རིག་དང་ཐུལ་པའི་བེམ་པོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཐོབ། དེས་ན་སུམ་འཛིན་སེམ་པའི་ངོ་ན་སྒྲུང་རྒྱུ་སུམ་པ་ལྟ་སུའི་རྒྱུ་པ་
དེའང་གསལ་རིག་སེམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་བ་མི་སྟོན་དོ། །དེ་ཕྱིར་སེམ་པ་དང་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡུལ་སྟོང་བར་མི་འཐད་ལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་སེམ་པ་གཉིས་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་
གཅིག་དུ་འབྲེལ་ན་སེམ་པས་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནའང་། ཕྱི་དོན་ལ་མ་དོན་ཞིན་གྱི་རྟག་གིས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བ་མི་སྟོན་དེ། དོན་སེམ་གཉིས་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པན་ཆད་ཡུལ་སྟོང་བར་མི་འཐད་དེ། སེམ་པའི་ངོ་ན་གང་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་གང་ཉམས་སུ་སྟོང་སྟོང་ཐམས་ཅད་སེམ་པ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་ལོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གི་

པ
དཔུལ་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་

༥། །འབྲེལ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དོན་སྤྱོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཏུས་མཉམ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའང་སྤྱོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་པ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་
བསྐྱེད་དེ་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱི་རོལ་པ་དག་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་རིག་པ་མེད་པར་འདོད་པར་མ་ཟད་རང་རིག་པའང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་གཤམ་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཤམ་པ་ནི་
གསལ་བ་ཡིན་དགོས་ན། དེ་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་མི་གཞན་གྱི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པའི་དོན་ཡང་མཛོན་སུམ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དོན་གཤམ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སུམ་པ་ལྟ་བུ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་རང་སྤྱོད་རང་ལ་སྤྱོད་ཏུ་མ་གྱུར་པ་འདི་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་མིན་ན་སྤྱོད་ཡུལ་རིག་པའང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱོད་པས་རང་རིག་ཆེས་
འཐད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་མེད་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུ་བཅས་པ་ལ་དོན་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་འཐད་པར་བསྟན་པ། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དོན་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ། གཤམ་པ་རྒྱུ་བཅས་སྤྱོད་པ་ལ་ནི། །དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་འདུ་བས་ན། །བདག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོར་བར་རུང་། །ཞིས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཀྱང་གཤམ་པ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་

པ་ཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར་

བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དང་གཉིས་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་ཐུགས་དང་གཐུགས་པ་རྒྱན་འདྲ་བས་ན། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་པས་ལུལ་དེ་གཉིས་
 པའམ། ཉམས་སུ་ཚོར་བར་གདགས་རུང་སྟེ། ལུལ་དངོས་སུ་མ་ཚོངས་ཀྱང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་ལ་བུམ་པ་མཐོང་། སྒྲ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཚོག་པའོ། །གཉིས་པ། དོན་གྱི་རྒྱུ་པས་བསྐྱར་ལུན་པའི། རྒྱུ་
 གཉིས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། དེ་ལ་བྱི་རོལ་རིག་པ་ཡི། རྒྱུ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞིས་བུམ་སོགས་བྱི་དོན་གྱི་རྒྱུ་པས་བསྐྱར་བ་དང་ལུན་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་ཞིག་གིས་མི་འདོད་པ། རྒྱུ་མེད་བྱེ་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་
 ལུལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྒྲ་སོར་སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞིས་གཉིས་གི་རིག་པ་ཡི། རྒྱུ་པ་མཐོན་སུམ་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དཔེར་ན་གཉིས་པ་མཐོན་སུམ་གྱི་རུང་ན་དེ་ལ་སྒྲ་སོར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་བསྟན་ཀྱང་རང་མདོག་གཅིག་ཏུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་བྱི་དོན་ནི་ཐོས་པོ་རིག་པ་མེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་རིག་པ་ཡིན་པས་དོན་གཉིས་
 གཉིས་པ་དང་ཀྱང་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་གཐུགས་པ་རྒྱན་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པ་འདང་པས་མི་ཡོན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་མཐོང་ཐོས་སོགས་མི་མྱིང་པར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་

༡༢༡། །བཅས་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་གིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་འདི་ནི་ཆེས་དམན་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྱུར་བ་འདི་བས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྒྱུར་བ་ཡོད་སྒྱུམ་པ་ཡིན་ནའང་། རྣམ་པ་མེད་ན་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་སྒྱུར་བ་མེད་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་པའི་སེམས་པ་མི་སྤྲིད་པར་བསྟན་ནས། རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སེམས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་པ་དེ་ལ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་ཚུལ་སོ་སོའི་ལུགས་དང་བསྟན་ཏེ་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མངོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ། སྒྲ་ད་བྱེད་ཆེལ་པ། རྣམ་སེམས་གྲངས་མཉམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སེམས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་བ། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དུ་མར་བྲལ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སེམས་རྣམ་ཐ་དང་དུ་བྲལ་བས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། སེམས་གཅིག་ཐ་དང་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །དོན་སེམས་འགྱུར་བར་གཞག་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་བཅས་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་། གཟུང་རྣམ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། དུ་མར་འདོད་པ་གཉིས། དུ་མར་འདོད་པ་ལ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དུ་མར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པར་སེམས་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་སྤེལ་སྒྲ་གསུམ་ལས་རྟོག་ཚུལ་གཞན་མི་སྤྲིད་པས། དེ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་རྣམ་པོད་ཀྱང་སེས་པ་གཅིག་སྟེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། ལུལ་སྟོན་པོ་དང་ལུལ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་བྱས་པ་མི་རྟག་སྟགས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་། ལུལ་ཅན་སེས་པ་སྟོན་པོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ལྟན་
 རྟེན་སྟེ་བ་དང་། བྱ་འཛིན་མིག་སེས་པ་ལུལ་བྱ་པོས་སྟོ་སེར་སྟགས་རྣམས་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་མིག་སེས་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་ལྟན་རྣམ་སྟེ་བར་བྱ་ཅན་འཛིན་པའི་མིག་སེས་གཅིག་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལ། རྣམ་པར་རྣམ་ལུལ་ཅན་སེས་
 པ་གཅིག་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུས་ན། ལུགས་དེ་ལ་སྟོ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་མིང་རྟེན་གདགས་སོ། །དེ་ལ་ལུགས་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ན། སེས་པ་གཅིག་ལུ་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམས་བྱ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་ས།
 རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ལས་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སྟགས་མང་པོར་མི་འགྱུར་དེ་གཅིག་རྟེན་འགྱུར་དགོས་ལ། རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་པ་དེ་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་སོ་སོ་སྟོ་ཆོགས་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཕྱི་རོལ་ན་སྟོ་སེར་སྟགས་དྲོན་སོ་
 སོ་སྟོ་ཆོགས་ཡོད་པ་སེས་པར་འགྱུར་བར་གཞག་པ་དེའང་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེ་ལ་རི་མོ་བརྒྱུད་ས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་རི་མོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྟོ་སེར་སྟགས་སོ་སོའི་རྣམས་སྟོ་མ་ལུགས་ན་སྟོ་དྲོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་འདི་ནི་སྟོན་པོ་འོ། །འདི་ནི་སེར་པོའི་ཞེས་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་སྟེ་གདགས་པའི་རྟེན་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བྱལ་བས། རྣམ་སེས་གཅིག་ལུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་དེ། དེ་

༡། །ལྷ་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་མེད་པར་ཁས་བྱུངས་ན་མདོན་སྒྲུལ་དང་འགལ་ཞིང་མཐར་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པས་དེ་ནི་རིས་པར་ཁས་བྱུང་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྷ་རྒྱལ་སྒྲ་ཚོགས་དུ་མའི་བདག་ཅིང་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱལ་པ་རྒྱལ་སྒྲུལ་དང་མ་བྲལ་བས་རྒྱལ་ཤེས་དེ་འདྲ་གཅིག་ལུ་ཅིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྷ་མིན་ན་འདི་གཅིས་ལ། །གཅིག་ཅེས་རི་སྒྲུང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལྷ་རྒྱལ་མདོར་ན་ཤེས་རྒྱལ་གཅིག་དུ་ཁས་བྱུངས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་དང་རྒྱལ་པ་དུ་མར་འདོད་ན། །ཡང་ན་རྒྱལ་པ་དུ་མར་འདོད་པ་སྤང་བའོ། །ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་འདོད་དགོས་པར་རིགས་པ་བསྐད་མ་
 ཐག་པས་འགྲུབ་ལ། བསྐད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྷ་ལྷར་འགྱུར་དགོས་པ་མིན་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱལ་འདི་གཅིས་ལ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་རི་སྒྲུང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྒྱལ་པ་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 འགལ་བའི་ཚོས་སྒྲ་གནས་པ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་སྤྱིད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་སྤྱིད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྟགས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཅིས་པ་སྒྲོང་སྤྱོད་ཆལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་།
 དེ་དགག་པ་གཅིས། དང་པོ། དཀར་པོ་དག་ལ་སྟགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིས་འགྱུར་སྟེ། །མཁུགས་པར་འགྱུར་སྟེར་བྱུན་པོ་དག །ཅིག་ཅར་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་པ་འདྲ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

རྒྱལ་མཐོང་འདི་ལྟར། ལུལ་ཕྱོག་པོ་དང་ལུང་པ་དེ་རྒྱ་མ་གཅིག་གི་བྱས་མི་རྟག་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སོ་སོར་མི་གཏོད་པར་སྡོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པ་གཏོད་ཅིང་སེས་པ་འདར་སྡོ་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པ་ལྟར་དུ་སྡོ། འཁོར་མིག་སེས་པ་འདར་ལུལ་
འབྲེལ་སྡོ་སེར་སྟགས་དུ་མས་རྒྱལ་པ་དུས་གཅིག་དུ་མ་གཏོད་པར་འཁོར་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པ་གཏོད། ལུལ་ཙན་ཡང་འཁོར་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པ་ལྟར་དུ་སྡོ་བས་སེས་པ་གཅིག་གི་རོ་བོ་ལ་གཟུང་རྒྱལ་གཅིག་དང་འཛིན་རྒྱལ་གཅིག་ཐང་ཀར་
གནས་པར་འདོད་པས་སྡོ་ར་ཕྱིད་ཚལ་པ་ཞེས་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་རོ། །འོ་ན་སྡོ་མ་ལེགས་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་དང་། རས་གཞིའི་སྡོ་ར་ན་རི་མོ་སྡོ་ཚོགས་བརྒྱུད་ས་པ་འམ་བཀའ་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཙམ་མིག་སེས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་རུང་
བས་གཞོད་དོ་སྟུལ་ན། དེ་དག་ན་རོ། སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་དྲག་ལ་སྟགས་པ་ལ། དེ་དང་དེའི་ལུལ་ཙན་གྱི་སེས་པ་དེ་ནི་དུས་ཅིག་ཙམ་འཇུག་པ་མེད་ལ་སྡོ་བྱག་སོ་སོ་པ་རེ་རེ་བཀར་དེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལོ་ན་སྡོ། འོ་ན་གུང་
ཅིག་ཙམ་དམིགས་པ་ལྟར་སྟུང་བ་ནི། མེ་ཏོག་ལྟར་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་བརྟེན་ས་པ་ལ་ཁབ་གྱི་མདས་བཏབ་པ་ལྟར། སེས་པ་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་གིན་དུ་མ་གྲོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁྱིས་པ་སྟུན་པོ་དྲག་སྡོ་སེར་སྟགས་དུས་
ཅིག་ཙམ་དམིགས་སོ་སྟུལ་དུ་སེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མག་ལ་མེ་མ་གྲོགས་པར་བསྟོར་ན་འཁོར་ལོར་སྟུང་ཡང་མག་ལ་མེ་དུམ་སུ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མ་ཚད་པའི་སྟུང་བ་འབྱུང་མི་རིགས་པ་ལ་དེ་

99

ཡ་ཤེད་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ།

སྒྲུང་བས་ན། ལ་ཏ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོའང་ཏ་ལ་ལ་ཚོར་སྤྲིད་ལ། ཏ་ལ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོའང་ལྷགས་མ་ལ་གོ་བས་ཡིག་འབྱུང་གོ་རིམ་དོན་མེད་ལ། ཡང་ན་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་གོ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སར་ཞེས་པ་
ཀྱི་མཚོའི་མིང་དང་། ར་ས་རོ་བྱོ་བ་སོགས་ཡིག་འབྱུང་གོ་རིམ་བསྟོལ་བའི་ཅིག་གོས་གོ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་འབྱུར་དེ་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིག་འབྱུང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བ་ལྟ་སྤྱི་ལ་
རིམ་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ལས་ཀྱང་མགྲོགས་པའི་རིམ་ཅན་ཞིག་ནི་འདི་ལྟ་སྤྱོད་ཞེས་སྒྲུང་བར་དགའ་ན། ཉམས་སུ་མ་སྒྲུངས་བཞིན་རིམ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར་བའང་དོན་མེད་ཅིང་། མགྲོགས་པར་འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་ཅིག་ཅར་
ཤི་སྒྲུང་བ་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡང་གཞག་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་པ་ན་ཆད་འབྲས་སྤྱོད་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབྲའ་ཞིག་ལའང་། །རིམ་དུ་སྤེས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །
མིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། །སྒྲོ་རྒྱམས་ཀུན་ཀྱང་མགྲོགས་འབྱུང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་དེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་པ་དང་། དེའི་བྱུང་བར་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་
ཀྱང་པ་འབྲའ་ཞིག་པ་སྟེ། མིག་སྤེས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པ་དག་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལའང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བའི་སྤེས་པ་བྱུང་སྟེ། རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བར་སྤེས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ

༡༥༩

རྒྱལ་ཡང་མཛོན་སྒྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་གེས་ཀྱི་གང་ལ་སྒྲུབ་ཡང་དེའི་ངར་རྒྱུ་ལས་འདྲའ་མི་སྤིང་པས་རྗེས་དཔག་ས་དང་དཔེ་མི་རྟེན་དོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ལ། རྒྱལ་པ་གཉིས། དང་
 པོ། མགལ་མེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ། །འཁོར་ལོར་སྒྲུབ་པའི་ལྷུལ་པ་འབྱུང་། །གསལ་བར་རབ་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མཐོང་བས་མཆོམས་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱོད་གྱི་དཔེ་དེའང་མི་འཐད་དེ། །འདི་ལྟར་མགལ་མེ་ལ་ཡང་
 རྒྱལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁོར་ལོར་སྒྲུབ་པའི་ལྷུལ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། །འདི་རྟག་མེད་གྱི་གེས་པ་ལ་གསལ་བར་རབ་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཛོན་སྒྲུལ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། མཛོན་སྒྲུལ་གྱི་མཐོང་བས་རྒྱས་སྒྱུ་གཅིག་རྒྱུ་ལ་དེ་མཆོམས་
 ལྟར་བྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མགལ་མེ་ཉིད་སྒྲུབ་དུ་བསྒྲུབ་བས་རྗེས་སྒྱུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷུལ་པ་སྒྱེད་རྒྱས་གྱི་ལྷུལ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཕྱིའི་ལུལ་སྒྲུབ་ཅིག་དུ་པ་ལྟོས་
 མཆོམས་སྒྲུབ་དེ་འཁོར་ལོར་ལྷུལ་པ་ནི་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱུ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། མཐོང་རྟོན་ལུལ་འགལ་བར་བསྟན་པ། དེས་ན་མཆོམས་སྒྲུབ་ཡིན་ན་གསལ་སྒྲུབ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།
 འདི་ལྟར་མཆོམས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ནི། །རྟོན་པས་བྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། །མཐོང་བས་མ་ཡིན་འདས་པ་ཡི། །ལུལ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཅི་གསལ་སྒྲུབ་དང་མཆོམས་སྒྲུབ་འགལ་ལམ་ཞེན་འགལ་དེ། །འདི་ལྟར་རྒྱ་ཕྱིའི་

2000

[illegible]

༩༩། །རྒྱལ་ས་ནི། ལུལ་གྱི་དོ་བོ་སྒྲུང་པ་ཉིད་གྱིས་ལྷོག་ལྷོགས་སུ་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་ལུལ་ཅན་ལའང་དེའི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་ལྷོག་པས་སྤྱི་བ་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའམ། རྒྱལ་
 བེས་གྲངས་མཉམ་པ་འདི་དག་པལ་ཆེར་བེས་པ་དེ་དག་རིགས་མཐུན་ལང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་གྱུང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། འཛིན་
 རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་གྱུང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་མེད་ཚུལ་གྱི་རང་ལུགས་སྒྲུང་བཤད་ཟིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲོ་བམས་ཅད་དུ་མའི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་སྒྱུབ། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྤྱིད་པར་བསྐྱུན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་
 ལྟ་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སྟགས། །རྒྱལ་པ་སྒྲུ་གཅིག་བེས་པ་ཡང་། བློག་མ་དབུས་མཐའ་ཐ་དད་པས། །དམིགས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུགས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འང་ཁྱ་བོའི་གཞི་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོ་མེར་
 ལོགས་རྒྱལ་པ་མང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྤྱི་བུག་ལུལ་དཀར་པོ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱལ་པ་སྒྲུ་གཅིག་བེས་པ་དེ་ལ་ཡང་། བློག་མ་སྒྲོ་སྒྲོང་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལོག་དང་མ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་དང་མཐའ་ཡི་ཆ་ཐ་དད་པས་ན་དམིགས་
 པ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་གྱི། གཅིག་ཅིས་བདེན་པ་ཞིག་མི་སྤྱིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བྱ་ལེམ་པོ་ལ་བརྟགས་ན་དེ་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

རུལ་ཕྱུང་བདག་ཉིད་དཀར་ལ་སྟགས། །གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་པ། །སེས་པ་གང་ལ་སྒྲུང་གྲུར་པར། །བདག་གིས་རབ་རྩ་ཚོར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་རྩ་མར་དབྱེར་ཡོད་ན་གཅིག་
 ཕུར་གྲུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །གང་ཡན་ལག་དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཅམ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། །བདག་གིས་རྩེ་ལྟར་ནན་དྲན་རྩ་འབད་ནས་བརྒྱུད་དེ་བལྟས་གྱུར།
 རུལ་ཕྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གི་དཀར་པོ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དབྱེ་སྟུ་མེད་པ་ཞིག་ནི། །སེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གང་ལ་སྒྲུང་བར་གྲུར་པར། །འདིའོ་ཞེས་
 བདག་གིས་རབ་རྩ་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་མདོར་ན། རུལ་ཕྱ་རབ་ཆ་མེད་པ་མདོན་སྟུང་ཉམས་སྟུ་ཕྱོད་པ་ནི་གང་ན་མི་སྤྱིད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྩ་ཆ་དམས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མ་
 དམིགས་པ་ཞིན་རྩ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་རྩེ་ལྟར་བསྟུ། དེས་ན་བཅོས་མ་རས་བྱ་བོ་སྟགས་དང་བཅོས་མིན་སྟེ་མ་ལེབ་བྱ་བོ་ལ་སྟགས་པ་རྩེ་བཞིན་རྩ་རྣམ་པ་སྟུ་ཚོགས་པའི་སེས་པ་འང་གཅིག་ཕུར་བདེན་
 པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རྣམ་སེས་ལྟ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི། །བསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ནི། །ཁྱལ་པར་བཞག་པ་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུལ་ཅན་གི་སེམས་གྱུར་མིག་སྟགས་དབང་

༡༩། །པོའི་རྒྱུ་པར་སྤེལ་པ་ལྟ་ཡི་ཁམས་རྒྱུ་སྤྱི་རང་རང་གི་ལྷལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་པ་དེ་སྤྱི་དུ་དུ་མར་འགྱུར་ལ། ཡིད་སྤེལ་གྱི་དེ་དང་མཐུན་ཏེ་དེ་དང་གྲུབ་པ་དེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཁམས་གྱི་རྒྱུ་རིག་མིན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་བརྟགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འདུ་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱི་པོ་གསུམ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་གྱི་སྤེལ་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་མི་འཛིན་གྱི། སྤེལ་སྤེལ་སྤྱི་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། སྤེལ་སྤྱི་དང་སྤེལ་སྤྱི་ལྟར་དུ་ཆོས་པའི་དམིགས་པ་ལྟེ་ཡིད་སྤེལ་སྤེལ། རྒྱུ་སྤེལ་དུག་པར་བཞག་པ་ལམ། དེའི་དམིགས་སྤྱི་ལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རང་སྤེལ་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྤེལ་པ་མི་སྤྱི་དོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། རིག་པ་ཅན་སྤེལ་གྱི་དགག་པ་སྤྱིར་བཏྱན། ཕྱི་བྱག་སྤེལ་སྤེལ་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ། ཕྱི་གཞུང་རྒྱུ་སྤེལ་ལ་འདུ་རྒྱུ་སྤེལ་ལོ། །གཅིག་དུ་སྤྱི་དང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ལ་སྤེལ་སྤེལ་པ་ཡི། །རྒྱུ་ལ་སྤེལ་པར་དམིགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་བཏྱན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་གཞེགས་ཐོན་དང་སེར་སྤྱི་ལ་སྤེལ་པའི་རྒྱུ་སྤེལ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ལམ་སྤྱི་སྤེལ་ལོ། །སྤྱི་པོའི་

2020

ཡོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་སྒྲིམ་གྲུབ་མཐའི་ལྷ་རྩ་ལའང་ཕྱེ་བྲག་དེ་ཙམ་སྤིང་མོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྷ་སྒྲིམ་རྩ་རྟག་ཆད་ལས་འདའ་མི་སྤིང་ལ་རྟག་སྒྲིམ་པའང་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པས། ལྷ་པ་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་རྟག་ཅུ། རྟག་ཅུ་ཅུ་གཉིས།
 རྟོ་ཆོན་པ་རྒྱ་གཅིག་སོགས་དེ་ཕྱོ་མང་ཡང་། རྟོགས་པ་སྒྲིམ་པས་རྩ་རྟོ་ལྷ་ལ་བསྐྱར་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཞེས་པ་སྒྲིམ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱོ་ནང་གཉིས་ཀའི་དངོས་སྒྲིམ་རྣམས་ལའང་འཇུག་པ་དང་། བལ་
 ཆེར་སྒྲིམ་ལྷ་པའང་ལྷ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལྷ་གྲགས་ཤིང་། ལྷ་འདོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་རྟག་སྒྲིམ་པ་ལ་ཕྱེ་བྲག་རྟོག་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་ཡང་དེ་བཞིན་ཕྱོ་རྩ་བ་སྒྲིམ་དང་། ཕྱེ་བྲག་ཆད་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་རུ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
 གྲངས་ཅན་པ་སོགས་སོ་སོའི་མིང་ཡང་སྒྲིམ་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་འཇུག་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་སོ་སོ་ན་ལ་ལར་གཅིག་ལྷ་ལུང་ལ་ལར་མི་གཅིག་པ་ལྷ་ལུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲིམ་འདྲ་བ་ལས་ཕྱེ་བྲག་རྟོ་འདོད་རྩལ་སྒྲིམ་མོའི་
 དེ་ཕྱོ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ལྷ་བཤད་འཇུག་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་གོ་བ་ཡོན་པ་ཞིག་མ་ལུང་བར་མིང་གཅིག་ལ་འཕྲུགས་ན་སྒྲིམ་ཅིར་ཡང་དངོས་མི་ཟེན་པར་
 འཇུག་པས་གན་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཞུགས་ཐོན་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་ལྷ་གས། ཕྱེ་བྲག་པའང་ལྷ་ལྷ་གྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་རྣམས་ནི་ཆོག་གི་དོན་རྟག་རྟོ་འདོད་དེ། ས་ལ་སོགས་པའི་

པ
དབུ་མ་གྱི་གཞུང་གི་རྒྱུ་ལྟར་འབྲེལ་

༩༩། རྩམ་དག་དང་། གཞུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི། བརྒྱུད་ས་བརྒྱུ་མ་སྟགས་ཀྱི་ལས་ལ། དེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་བྱེད་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་དུ། སྤྱི་དེའི་བྱེད་བྱུང་གསལ་ཆ་དང་གསལ་སྤྱི་དབྱེ་བ་
གསལ་བ། བ་དང་པའི་འདུ་བ་མགོ་ལ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། བ་མི་དང་དུ་འདུ་བ་དུང་ལ་དཀར་རྩུ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོག་གི་དོན་དུག་གིས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་ལ་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེའང་གཞུགས་ཐོན་པས་དཀར་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་དབང་
ལྷག་བརྒྱུ་པས་པས་རྟེན་རྟེན་པོ་མ་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་པ་བབས་པ་ལ་དབང་ལྷག་དུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལ་རྩམ་ཡོད་དམ་ཞེས་སྟགས་དུག་པོ་དྲིས་པ་ལ་མགོ་གྲག་དེ་བྱས་མཐར་འཁུར་བས་དུག་པོ་དེ་པོ་ནའོ་སྤྱི་མ་པའོ། །འདི་དག་
དབང་ལྷག་ལྟར་འཛིན་ཅིང་དབང་ལྷག་དེ་རྟག་པ་སྟགས་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལམ། ལྷ་ཡང་སྟགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྟན་པ་གཞན་འཕྱུ་ལ་ན་གནས་པར་འདོད། ཆོག་གི་དོན་དུག་གིས་ནས་བརྒྱུ་མས་ན་ཐར་པར་འདོད་ཅིང་། ཐར་ཆེ་
པ་དག་དེ་ཡོད་མེད་སྟགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་འདོད། གཞུང་ཞི་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདག་པོམ་པོ་ཡིན་ཅིང་རྟག་པར་འདོད་པའོ། །དེའང་རྩམ་དག་སྟེ། བདག་དང་དུས་དང་ཕྱོགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྩལ་
ལྷ་རལ་སྟེ་རྟག་པའི་རྩམ་ལ། ས་རྩམ་སྤྱི་དེ་མི་རྟག་པའི་རྩམ་བཞིའོ། །ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ནི། གཅིག་ལ་སྟགས་པའི་གྲངས་དང་། རིང་ལུང་སྟགས་པོར་ཆོད་དང་། ཐོན་ཆུན་འཕྲད་པ་དང་། སོ་སོར་དབྱེ་བ་དང་། བ་དང་པ་

པ་ཀའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོ་བ་
517

ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

གཞན་དང་། ཐ་མི་དང་པ་གཞན་མིན་པ་སྟེ་དུག་ནི་ལུན་མོང་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རེག་ཕུ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་། གཟུགས་མེདི་ཡོན་ཏན་། རོ་རྒྱུདི་ཡོན་ཏན་། དེ་སའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ལཱ་ནི་འབྱུང་བ་
སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིར་ལྷ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁྱོད་ན་དུག་ཏུ་གནས་ཀྱང་རྒྱུད་རྒྱུན་པས་གཡོགས་ནས་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། ལྷེས་ལུས་ཨོ་ལཱ་ལུ་བརྗོད་ཆོ་ཁོག་པ་ནང་སྟོང་པའི་ཆའི་རྒྱུད་དེ་བསལ་ནས་ཐོས་ཤིང་སྒྲར་རྒྱུད་ལུ་
དུ་ལྷགས་ནས་དུག་ཏུ་མི་ཐོས་པར་འདོད། བདག་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུགས་སྟེ། མིག་གི་སྒྲོ་སྟགས་དབང་སྒྲོ་ལ། བདེ་བ་སྟག་བསྟུལ། འདོད་པ་སྟང་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན། འབད་རྩལ་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་
དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྟུག། ལས་ནི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། བར་བརྒྱུདས་པ་དང་། རྒྱུར་བསྐྱུལ་པ་དང་། ཁྱེན་དུ་འདེགས་པ་དང་། གནས་གཞན་དུ་འཛོག་པ་དང་། གནས་
གཅིག་ལས་བརྒྱལ་དེ་འགོ་བ་དང་ལཱོ། ཡོན་ཏན་དང་ལས་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་རྩ་ས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཁུབ་བྱེད་སྟེ་སྟེ་བྱེ་བྱག་རིགས་མཐུན་ལ་སྒྲོ་སྒྲོ་མཐུན་པར་འདུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ཁུབ་བྱ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྱག་དང་། བན་རྩལ་འབྱེལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བའོ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟགས་ནང་གི་བདག་ལ་གནས་པའི་ཤེས་པར་འདོད། གངས་ཅན་པས་ཕྱིའི་སྒྲུལ་བུ་སྟགས་ཀྱི་སྟོང་ན་དེའི་རང་བཞིན་བདེ་སྟགས་གནས་

ལྟེན་པ་

པ
རྒྱལ་མ་ཆ་བཞི་རྒྱུ་འབྲེལ་

༥། །པས་ན་ཕྱིའི་ལོ་མ་པོར་འདོད་ཀྱང་། བདེ་མོགས་དེ་དག་མྱོང་བའི་ཆེ་བདག་གིས་མུངས་སྒྲུམ་པ་འང་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་ཆ་མི་ཕྱིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བར་འདོད། དེ་འང་བདག་ལ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་
བདག་ཡོན་ཏྲན་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་བདག་གིས་ཤེས་སོ་སྒྲུམ་དུ་རྟོག་ལ། མུ་སྟེགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་གྱི་ལོ་མ་པོ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱལ་གྲུབ་གྱི་ལོ་མ་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་གོ་བར། ཤེས་པ་མིན་ཆད་ལ་སྒྱི་བྱལ་
རྒྱ་གོ་དགོས་པས་ན། ཕྱི་བྲག་པའི་འདོད་པའི་བདག་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱལ་ཅིང་ངོ་པོ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
གཞུང་རྒྱུ་ས་ལ་འང་རྒྱུ་ཤེས་ནི་གཅིག་དུ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཆོན་གང་གིས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏྲན་དང་ལས་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པ་ཡི། རྒྱས་དང་རྒྱུ་འགྱུར་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་གཞུང་རྒྱུ་ས་ན་གང་ལ་དམིགས་པའི་ལུས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་ཡོན་ཏྲན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་གྱི། བྱུང་བར་དཔྱེ་བ་མེད་པའི་གཅིག་ལུ་བ་ཞིག་
སྒྱུར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་ཞིག་སྟོང་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ། རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་དཔོགས་པའི་ལུགས་དགག་པ། རྒྱུང་འཕེན་པའི། གངས་ཅན་པའི། གསང་བ་པའི་ལུགས་དགག་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་

པ་བཞི། དང་པོ། རྣམ་ཐུག་ཟེ་ཡི་བདག་ཉིད་ལྟར། །དངོས་པོ་ཀུན་ཅེས་ལྟ་བུ་ལ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་ནི། །གཅིག་པུའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་མི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བྲམ་བེ་རྒྱལ་བ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ན་རྒྱལ་
བ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞུང་རྒྱལ་བྱེད་སྟོགས་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། ཟད་བྱེད་པ། གཅིར་བྱ་བ། ཚདས་པ་བ། ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་སྟོགས་མིང་རྣམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཚདས་པ་ལྟར་འཛིན་ཅིང་བདག་འཛིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཁོ་
ན་ཡིན་པས་དེ་ཟད་པ་ན་ཐར་པར་འདོད། གཞུང་ཚིག་གི་དོན་བདུན་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་འདོད་དེ། དཀའ་བྱུང་སྟོམ་པ་ཉོན་མོངས་བཅིང་བ་གྲོལ་བ་སྟོག་སྟོག་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དཀའ་བྱུང་ནི་གཅིར་བྱར་རྒྱ་བ་བཙས་མི་བ་
པ་མི་ལྟ་བུ་དེ་ན་པ་ལྟགས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་སྟོགས་པའོ། །སྟོམ་པ་ནི་ཟག་པ་འགོག་པ་དང་ལས་གསར་རྣམས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དགེ་བཅུ་སྟོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལོག་རྒྱ་སྟོག་ཆགས་གི་བའི་སྟོག་གིས་དོགས་ནས་རྒྱུ་པར་དེ་ལ་གཡེར་
འདོགས་གིང་གིང་ཡང་མི་གཅོད། ལུང་སྟོང་རྒྱ་ལང་སྟེར་མ་ཐོན་གཞན་མ་ལུང་ན་མི་འཁུང་། བརྒྱན་ལ་སྒྲག་པས་མི་སྒྲ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་སྟོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ་སྟོགས་པའོ། །དེ་དག་སྟོམ་པའི་
མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །བཅིང་བ་ནི་ལས་མ་ཟད་པས་བདག་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཐ་སྟོད་དོ། །གྲོལ་བ་ནི་ལས་ཟད་ནས་ཐར་ཏེ་འཛིག་དེ་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ན་གདུགས་བཀན་པའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་རྒྱུ་ཞིང་མདོག་པ་ཞོ་

[illegible]

རྒྱལ་དཔོགས་པ་ཞེས་པ། བྱམ་ཟེ་རྒྱལ་དཔོགས་པ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་བྱུང་འདུག་ལྟར་འདོད་པ། གཞུང་རྟོག་པ་ལ་ཐན་པའི་ཡལ་ག་ལོ་མ་ཅན་གྱི་གསང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་སྟོད་པ་པ། རིག་བྱེད་པ།
 བྱུང་འདུག་པ་སོགས་སུ་གྲགས་ལ། བར་སྟོད་པ་དག་གྲང་འདིའི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་པ་དེ་དག་གོ་འདོད་པ་མང་ཡང་བསྟན། འབྲས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་བུ་ནི་རིག་བྱེད་ལས་གྲགས་པའི་སྟེས་སུ་དེ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་ན་
 འཆི་བ་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། དེའང་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་གིན་དུ་འདས་པའི་སུན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ན་གནས་པ་ནི་མའི་འོད་ལྷ་སྤང་ལྷན་པ། ཁ་དོག་དཀར་སྟོད་མར་པོ་བ་བྲུ་ཡུང་བ་སྟག་རོན་བཙོད་དང་ག་
 དི་རྩ་ལའི་ཁ་དོག་འཛིན་པ་ཞིག་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གྲང་། ཚངས་པ་དང་། བདག་དང་། དབང་སྟག་དང་། ཀུན་ལ་བྱུང་བ་དང་། རྟག་པ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཚངས་དབང་བྱུང་འདུག་
 ལ་སོགས་སོ་སོར་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ཏེ། བྱེད་པ་པོར་བརྟོམས་གིང་ལམ་ཡང་མཆོད་སྟོན་ཞི་དུག་དང་རྒྱུད་དང་བསམ་གཏན་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་བརྟོད་ན་དམ་བཅའ་བཙུ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 དོ། ཉ་ལ་སོགས་པའི་འདུག་པ་བཙུ་ལྷན་གྱི་བྱུང་འདུག་ལྟར་ཐས་ལེན་པ། དེ་བཞིན་སྟེས་སུ་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆོད་མ། གཞུང་གི་སྟེས་སུ་ཞིག་པ་འདག་པ། བྱུང་མེད་ལ་སྤྱོད་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་བར་འདོད་པས་སུ་

༄༅། །པརྒྱུད་དགོས་པ། གཡུལ་དུ་ལྷགས་ན་པསོད་ནམས་ཆེ་ལ་གཡུལ་དུ་གི་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེ་བས་གཡུལ་ལ་ཅིས་སུ་བྱེད་པ་གཡུལ་བསྐྱངས་པས་དག་པ། ལྷོག་སྐྱང་བ་དཔེར་ན་སུ་གིས་གི་ལ་ལྷག་པ་ན་
བརྒྱས་ན་དེས་དག་པ་དང་མན་པར་འགྱུར་དེ་ལྷོག་གལ་ཆེ་བ་དེ་བསྐྱངས་པས་སོ་བཟེར་བ་དང་། དངོས་མེད་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བར་འདོད་པ། བུམ་བེ་དང་རིག་བྱེད་དང་བྲམ་མ་ལ་གཞོན་པ་བསང་ན་དག་པར་འདོད་པ་ཆོས་བསྐྱངས་
པས་དག་པ། ཀུ་རུ་འི་ཡུལ་སོགས་སུ་སྒྲེས་པའམ་ཐ་ན་དེ་འི་རྒྱལ་གྱིས་རིག་གྲང་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེ་བ། ཤེས་པས་རང་མི་རིག་པ་དང་བཅུ་འོ། །དེའང་སུ་སྒྲེགས་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་གཞུང་ལ་འཆིལ་ནས་སྐར་སྐར་བའི་གཏུན་
ཆོག་ས་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། བལ་ཆེར་བུམ་བེ་གཏུག་པའི་གསང་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷགས་རྒྱམས་ལ་འགལ་བ་བསྐྱར་ཡང་པ་པོ་ལ་མདོན་སུམ་མཐོང་བའི་དྲང་སྟོང་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གཞོན་ཅེས་གིན་ཏུ་བྱུན་
པའི་རང་མཆོང་སྟོན་ཅིང་། བར་གསེས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ལྷ་མོ་གིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་། ལྷི་ལོ་ལ་པ་འདི་དག་གི་ལྷགས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མཐའི་ཁེ་འདོད། དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་རྒྱམས་ཞིབ་པར་
བཤད་ན་སྒྲོ་སྒྲེད་ལ་མན་སྟེད་ཅིང་། གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་གསལ་པོར་སྟེ་རྒྱས་ན་འང་འདིར་ཡི་གེ་མང་པོར་འགྱུར་བས་བཞག་ལ། ལྷག་མཐའི་འདོད་པ་ལྷོགས་ཅམ་མ་སྐྱས་ན་ལྷོགས་སྐྱ་གང་ལ་མཐུབ་མོ་འདྲུགས་

རྩོམ་གྱིས་དོགས་ནས། དུས་ལྷན་གསལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་མཆོད་ཙམ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་ས་འདིར་གཤམ་པ་ལུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་ནས་དགག་པ་གཙོར་མཛད་པས་ཚུལ་བ་དང་ཚུལ་
 དཔོགས་པའི་ལུགས་དེ་གཉིས་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་དཔེར་ན། བཏོག་སྒྲུབ་ཚུལ་པ་ཙམ་གྱི་ཚོར་བུ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ནི་ལྟར་དུ། ལུལ་དངོས་པོ་མི་གཅིག་པ་རྒྱུ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་པ་གུན་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཅིག་དུ་
 དམའ་ས་ནས་ཞེན་ཅིང་ལུ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལུལ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཚུལ་པ་དེ་ལ་འཇོན་པའི་སེམས་དེ་དག་གྱུར་ནི། གཅིག་ལུ་དོ་བོར་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ། ལུལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་སུ་མ་བཟུང་ན་གཤམ་པ་ལུལ་དང་
 མཐུན་པར་དེ་ལྟར་འགྱུར། མ་མཐུན་ན་དེས་དེ་གཤམ་པར་ཡང་གཞག་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་གཤམ་ལུ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རིལ་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་ལུ་བ་སྒྲུབ་ཚོར་བུ་དང་། བཏོག་ཙམ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་འཇོར་ཏེ། །འོན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྩོགས་པ་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ་ཟེར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་ཡིས་བཟོད་ཚུལ་དང་ཡིད་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། དུ་མའི་དོ་བོ་ཙམ་གྱི་དངོས་
 པོ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་བཟོད་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་མི་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་དེ་དང་དེར་འདོད་པའམ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མང་པོའམ་ཐམས་ཅད་ལུ་གཅིག་ཅུར་བཟོད་པའམ། གཞུགས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་སོགས་

༩༩། །དངོས་པོ་དེ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཚོགས་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྗོད་འདོད་གྱི་དངོས་པོའི་ཕྱི་ཕྱག་རེ་རེ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཅིག་ཅུར་ཁོ་རང་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། རྗོད་དོན་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལུ་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་བཞིན་སྟོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན་ཡུལ་ཁྱ་པོ་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ཡིན་པ་ལ་འདྲ་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་ལ་རང་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཕྱི་ཕྱག་རེ་རེ་བ་སྟོ་སེར་སྟགས་བཀར་ཏེ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་གཅིག་མིན་པར་སྟ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སྟོས་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པར་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་ཕྱི་སྟེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་པུར་བ་ཡིན་ཞེས་གཅིར་བྱ་བ་སྟགས་སྟུ་བར་བྱེད་དེ། རང་འགྲེལ་ན་སྟགས་སྟུ་བརྗོད་པའི་བྱ་ལོ་ག་གཉིས་བཞོད་འདུག་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཁྱ་པོ་ཞེས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཁྱ་པོ་དེ་ལ་ཁ་དག་སྟ་ཚོགས་མེད་ན་ཁྱ་པོར་མི་རུང་བས་ཁ་དོག་སྟ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱ་པོ་གཅིག་ཅེས་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་ཚོས་སྟ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བཟགས་པ་ཅུམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་ནས་གཅིག་བདེན་ཞིག་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་པས། གཅིག་བདེན་ལ་དུ་མ་སྟེད་ན་མི་སྟེད་པ་ཅི་འདྲ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་མཚོན་རྟོན་ཅིག་ཅུར་ཕོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཐད་དུ། ལ་ལས་ནོར་

ལུང་གཞི་ཞེས་ཡུལ་དུ་མར་འདོད་པའི་དཔེར་གོ་བ་སྤངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷོགས་སྒྲུའི་འདོད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ལ། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཀུན་འཛོག་པ། །སྒྲུ་འདོད་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་། །དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་འཇུག་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྟོན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འཐབ་པའི་ཆེ་ལྟ་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ལ་དཀར་བས་འཐབ་མ་སྟོན་ས་ལྟ་པམ་དུ་ཉི་བཅ། །རྩ་ལུང་ལུས་འཛིག་རྟེན་སྒྲུ་ཕྱི་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུ་མས་པ་རིམ་གྱིས་གྲོག་མཁར་བ་ལ་སོགས་པས་མི་ཡུལ་དུ་དར་བར་བུས་པ་སོགས་ལ་ཆད་མར་བྱེད་པ་ལུང་ལུ་པ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པ། རྩ་ལུང་མཛོས་པ་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲུ་གསུལ་པ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ན། ཆེ་སྒྲུ་ཕྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་མཐོང་པའི་འགོ་བ་སོགས་མི་འདོད་ཅིང་། ཆེ་འདི་གང་ཅམ་ལ་ཐན་ཕྱིར། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཉི་ལྟ་ལྟར་འཛིན་ལ། ལྟ་པའི་སྒྲིང་པོ་དུང་ལུང་ལུང་ལུང་ལྟ་ཕྱི་དུག་ལ་སོགས་པ་ཆད་མར་འཛིན་ཅིང་། ལྷོགས་མཐའ་ཡང་རིགས་པའི་སྟོན་གཅིག་དཔེ་གསུལ་ཚུལ་བཞིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཆེ་སྒྲུ་ཕྱི་སོགས་མེད་དེ་རང་གི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རིགས་པའི་སྟོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དཔེ་གསུལ་ནི། རྒྱུ་མེད་པའི་དཔེ་སྤང་ལ་གཏོ་དོལ་བ། འབྲས་སུ་མེད་པའི་དཔེ་ཐལ་བ་རྒྱུ་གིས་གཏོར་བ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷུང་པའི་དཔེ་ཉི་གར་དང་རྒྱུ་པོ་ལུང་འབབ་དང་ཐན་

ལ་སྟགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་པ་ལ། ལུལ་ལྷ་དྲུང་དབང་པོ་ལྷ་པོ་གྲུན་འཛོགས་པ་སྟེ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡང་། འདུས་པ་ཞེས་པ་འདུས་པ་ཅན་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་ན། འདུས་པ་འཛིན་པའི་སྟེས་
 པ་དེ་འདྲ་དུ་མར་འབྱུང་གི་ལུལ་དངོས་པོ་གཅིག་དྲུང་མཐུན་པར་འདུག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་སྟེས་པ་བདེན་གཅིག་མི་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ལ། དགག་པ་བཟོད་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་གི་ལན་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྟོང་སྟོངས་ལ་སྟགས་བདག་སྟེས་སྟགས། ལྟོགས་ལ་འདྲ་དོན་གཅིག་སྟུང་བ་ཅན། སྟེས་པ་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལུལ་སྟུང་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་དྲུང་སྟོང་སྟེས་སྟུ་
 ཞེས་བྱ་བ་དགའ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ། ལུལ་པོ་ལུལ་འཁོར་སྟོང་གི་དུས་སྟུ་བྱུང་བ་གངས་རི་ན་ཡོད་པའོ། །དེས་རང་གི་བསམ་གཏན་གྱུ་བ་པའི་ཉམས་དང་མཐུན་པར་བརྩམས་པའི་གཞུང་དབང་ལྷག་ནག་པོ་སྟུང་དུག་ཏུ་པ།
 མཆོན་ཉིད་ལྷ་བརྩུ་བ་སྟགས་དང་། ཆོད་མ་གསུམ། འགྲེལ་བ་བདུན་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ་ཆོད་མར་བྱེད་པ་ལ་སྟེས་སྟུ་བའོ། །གངས་ཅན་པ་ཞེས་གསུམ་སོ། །དེ་དག་གིས་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་
 ལྷར་སྟུ་སྟེ། དེ་འདྲ་པོམ་སྟེས་གཉིས་ལས། བདག་སྟེས་རྟག་གི་སྟེས་བྱ་སྟེས་པ་ཡིན་ལ་དྲག་དངོས་ལ་སྟགས་པའི་བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་པོ། །པོམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཙོ་བོ་དྲག་གཅིག་པོམ་པོ་བཟོ་བོ་མིན་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་

ལྷོ། །པའོ། །དེའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་མུན་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་གསུམ་ཆ་མཆམ་པས་རྟོགས་དགའ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཆི་སྟག་བསྐལ་ལམ་གདུང་བ། སྒྲིང་སྒྲོ་བས་བདེ་བ། མུན་པ་བདུང་སྒྲོ་མས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་གས་
ཆེ་ཆུང་མེད་པས་གང་གི་སྟོགས་སུ་མ་ལྟར་བ་རྒྱ་གཙོ་བོ་སྟེ་བུམ་པ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་འཛིམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་ར་གསུམ་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དེའང་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་ལམ་སྒྲོ་མེ་ཡོང་དུང་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་
ནས་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ནས་སྒྲིམ་བུ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པའི་མཆམས་སྒྲོར་ཡིན་ཙོ། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་འཕེལ་ནས་ཆེན་པོ་ལས་ར་རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་
དང་། སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལོ། །དེ་གསུམ་གཙོག་དུ་བརྟེན། །ར་རྒྱལ་དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་བུར་སྟེ། སྒྲ་རིག་རོ་གཟུགས་དྲི་རྣམས་སོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་མཁའ་སྟོགས་ལྟ་བུར་
སྟེ། རིམ་པས་ཡོན་ཏན་གཙོག་ནས་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་དེ་དག་ལས་མཁའ་སྟོགས་སུ་གཞག་པ་སྟེ། གཟུགས་དང་རོ་སྟོགས་ལས་འོ་མར་གཞག་པ་བཞིན་ཙོ། །སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ཅན་བདག་མཆོག་འཛིན་ལྟ་བུའི་ར་རྒྱལ་ལས་
དབང་པོ་བརྟུ་གཙོག་བྱུང་སྟེ། མིག་རྣ་སྟེ་ལྟ་ཏེ་སྒྲུའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲ་བ་ལ་དབང་བ་དག་གི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ལེན་ལག་པ། འགྲོ་བ་རྒྱུད་པ། སྟོགས་མ་འདོར་བ་རྒྱུ། དགའ་བར་ཕྱིད་པ་འདོམས་ཀྱི་དབང་

བོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་སྟེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལྟར་དོ། །མུན་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱི་དོ། །དེ་ལྟར་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ནས་གནས་པ་དེ་མྱིང་མྱིན་ལུ་
 བལ་གྱིས་བརྟམ་པ་ལྟར་ལའོར་བར་འབྱམས་ལ། རྣམ་ཞིག་ལུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་ཐོབ་ནས་བལྟས་པས་གཙོ་བོ་སྦྱངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
 བལྟས་པའི་ཆེ་བདག་སེས་རིག་གི་སྟེས་ལུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་འཆིང་བྱེད་ལུལ་དང་བུལ་ཏེ་ཐར་བར་འདོད་དོ། །འདིས་ཀུན་གཞི་ལ་གཙོ་བོ་དང་ཡིད་སེས་ལ་བདག་དུ་འབྱུལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་།
 གཙོ་བོའི་སྒོར་ལས་རྣམ་འགྱུར་མཆིང་རྒྱལ་སྟགས་སེས་པ་མཆིང་པའི་རྒྱལ་ལྟ་ལྟ་ཡིན་ལ། ཞིབ་དུ་གྲུབ་མཐའི་བབ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཟུན་པ་དང་ཆེས་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད། ཕྱི་རོལ་པའི་ནང་ན་གྲུབ་མཐའ་ལེགས་སོས་
 ཡིན་ཅིང་། ཁོ་རང་རང་ལུགས་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་གོ་རྒྱུ་ཡང་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེར་སྒྱུ་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ། གང་
 རྟེན་སྟོབས་ལ་སྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱུ་དང་རིག་བྱུ་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་དམིགས་པའི་ལུལ་དུ་འདོད་པའི་བྱུགས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་འདྲ་དྲོན་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་ཞིག་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་སེས་

༡༩། །པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤྱང་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་ཞེས་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ། །དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅིག་སྟེ། །དེ་དང་མི་མཐུན་སྤྱང་ན་གོ། །དེ་ནི་དེར་འཛིན་རི་ལྟར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དེ་དག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། །ཡུལ་དེ་དྲུག་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་སྤྱང་པར་འདོད་ན་གོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྲང་ཡིན་པར་རི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་རིགས་སོ། །གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཡུལ་གསུམ་ག་ཚང་པར་ཡོད་གྲང་དམིགས་པའི་ཆེ་དེ་གསུམ་ལས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ཁོ་ན་དམིགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དང་མོས་པ་དང་ལམ་བསྟོམས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་སོ་སོས་ཞུམ་གདུང་བདེ་བར་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་ན་ཤས་ཆེ་ཆུང་མི་རུང་ལ། །གང་ཤས་ཆུང་བ་མི་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པས་མ་བཟུང་ཞེན། ཡུལ་རི་ལྟར་གནས་པའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པར་གཞག་རུང་གི། །ཡུལ་དང་

མ་མཐུན་ན་དེ་དེར་འཛིན་གྱི་སེས་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། ལྷོ་འཛིན་གྱི་སེས་པ་ལྷོ་འཛིན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་སེས་པ་འདི་འདྲ་སྐྱུ་སེས་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱུ་ནི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་འདི་ནི་གཅིག་
 ལུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ལུ་ལ་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རྟོག་གོ་སྟེ་ལྷོ་སྐྱུ་ར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡོ་སེས་སྤངས་པའི་རྩུ་རོལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དཔུང་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོག་
 གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། ཕྱི་རོལ་ལུ་ལ་རྒྱུ་མས་མེད་པར་ཡང་། ལྷོ་ཆོག་ས་སྤང་ལ་རྟག་པ་སྟེ། གཅིག་ཆའམ་ཅི་སྟེ་རིམ་འབྱུང་པའི། རྒྱུ་སེས་རུང་བ་བེན་ཏུ་དགའ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་གསང་
 བ་སྐྱུ་པའི་ལུགས་འདི་ནི་སྐྱུ་ར་གོང་བཟོད་རིག་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་གྱུར་རིག་བྱེད་གྱི་ཟབ་གནད་མཐར་ཐུག་གསང་བ་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་རང་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་འདོད་རྩུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ལུང་པར་གོང་བཟད་ལྷོ་
 པོ་ལུ་ལ་དང་ལུ་ལ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། འདི་ནི་ལུ་ལ་དང་ལུ་ལ་ཅན་སོ་སོར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རིམ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལུགས་ལའང་རྒྱུ་སེས་གཅིག་བདེན་མི་སྤྱིད་ཅེས་སྟོན་དགོས་པས་ཡིན་
 ལ། དེའང་དངོས་པོ་དུ་མ་དག་གཅིག་ཏུ་རྫོམ་རྩུལ་རིག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཟད་པ་བཞིན་ལ་ལུང་པར་འདི་པའི་དུན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་ལྟར་སྐྱུ་སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་

[illegible]

བ་ཡིན་ཅིང་སེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དེའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་བྱུང་གྱང་། མོ་མོར་རིས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་སྟེ་བུམ་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེའང་
 དམ་པའི་དོན་དུ་བདག་དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལུ་སེས་པའི་རང་བཞིན་བཅིང་ཐར་སྟེ་འགག་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་སེས་པར་ཐག་པ་ལ་སྒྱལ་བཞིན་འབྱུང་ཏེ་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་། སྤིང་པ་འདི་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་དེ་ཐའི་
 སྟོང་ཁྱེར་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལས་འབྱུང་བར་བརྟག། ལ་ལས་ཡོན་ཏན་རིག་ནས་དེར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དག་དང་མ་དག་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་གྱིས་ཁེབས་མ་ཁེབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། བདག་བདེན་
 པ་རྟགས་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་གནས་ན་ཡིད་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཆོ་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཕྱོགས་སྒྲིའི་གཞུང་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་མ་རྟགས་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་
 ལ། གང་གིས་དེ་རྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པ་དང་མཁས་པ། སྤྱིག་པ་དང་བསོད་ནམས། བུམ་ཐེ་དང་གདོལ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དག་སྤྱིག་གིས་མི་གོས་ལ། བདག་ཆེན་པོ་དེར་ཐིམ་ན་ཡང་
 སྤིང་མི་ལེན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་སེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཛིགས་མེད་སྟོང་ཉིད་གྱི་བདག་དེའི་རང་དུ་ཅིའང་མི་བསམ་མི་བརྟོད་པར་བཞག་པས་གཞུག་མའི་མ་རིག་པ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་གྱི་ཁྱུད་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་

༡། ཡོད་པ་དང་། གཞུག་མ་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་མཉན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒོ་བཏགས་གཉིས་དང་བྲལ་ནས་བུམ་པ་ཆག་ན་བུམ་པའི་ནང་གི་
ནམ་མཁའ་ཉི་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོར་རོག་ཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཆེན་པོ་དེར་བེམ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པའོ། །བདེན་སྒྲིང་ག་དར་ག་མ་ཆོད་པར་སེམས་ཉིད་རྟག་བྱུང་གི་དངོས་པོར་དམིགས་
པའང་རྒྱལ་འདི་འདྲར་འགྱུར་ཉི་བས་བྱིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་དྲི་མེད་ལ་ཐོས་བསམ་རྩད་གཏམ་ཆོད་པ་རེ་བྱས་ན་ལོགས། འོན་ཀྱང་ཆོས་གི་དབྱིངས་དང་སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མིང་ཅམ་གི་སྒོ་ནས་ཞེན་ནའང་སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་པ་རྩད་མི་ཐ་བར་གསུངས་པས་སུ་སྟོགས་པའི་ལམ་དང་བྱུང་མེད་ཅེས་སྒྲུ་བར་ཡང་བདག་ཅག་མི་སྒོ་བས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྒྱལ་བ་
དགྱེས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་གསལ་བར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལ་གསང་བ་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་གཅིག་གྲོལ་ན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་ན་སུ་ཡང་གྲོལ་མི་སྤིད་པ་དང་། ལམ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྤང་གཉིན་ཡོད་ན་གལ་ཏེ་སྤང་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བདག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷན་ན་ནི་དེ་སྤང་བར་མི་རུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷན་དུ་ཟེན་ན་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་པ་དང་། ལུལ་དུས་རྒྱུ་བ་ཐ་དང་།

ལྷ་མོ་དུ་བཞུགས།

པའི་རང་བཞིན་མི་འབྲང་དེ། མདོར་ན་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་དཔེ་ཡང་རྟག་དངོས་འགོག་པས་ཤིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་སྐྱོ་གར་བར་བས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་གཅིག་བདེན་གྱི་རྣམ་གྱིས་མི་སྤྱིད་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཡང་། གེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་སྐྱོ་གར་བས་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་བདག་གེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའང་རྟག་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་སྟེ། གཅིག་པུ་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ན། སྐྱར་བ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་གར་བའི་རྣམ་པར་གཅིག་ཆའམ། རི་སྟེ་དེ་མིན་པར་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྱིས་གཅིག་བདེན་གྱིས་འཛོག་དུ་རུང་བ་གྱིན་དུ་དགྲའ་སྟེ། ཅིག་ཅུར་དུ་མ་སྐྱར་ནའང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དུ་མར་འགྱུར་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱར་ཡང་རུང་། གཟུགས་དང་ལྷ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་གར་བ་སོ་སོའི་གངས་བཞིན་དུ་དུ་མར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་རིམ་གྱིས་སྐྱར་ན་དང་པོ་སྟོན་པོར་སྐྱར་བའི་གེས་པ་དང་། རྗེ་སུ་དམར་པོར་སྐྱར་བའི་གེས་པ་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་མི་དད་པས་ན་དང་པོའི་དུས་སུ་འད་ཕྱི་མ་སྐྱར་བར་ཐལ་ཏེ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་གྱི་གེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་གར་བའི་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་གེས་པ་འད་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་གར་སུ་མི་འགྱུར་ན་འདི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གསང་བ་པ་

ཐུང་།

༡༡། །འདིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལ་བྱུང་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་མ་བྱུང་པ་འགོག་པའི་ས་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུ་ཡང་དོན་འདོད་པའི་ཁོངས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྒྲུ་སྒྲེགས་གཞན་གྱི་སྒྲུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཏུ་སྒྲེ་ལྟ་དང་རིག་བྱེད་གསར་བ་སྒྲུ་བ་སྒྲེགས་གྱི་ཞེ་འདོད་ཚུན་པའི་དུ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དགྲིགས་ནའང་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་འབྲུགས་པར་བྱ་མི་རྣམས་པ་དེ་ནི་ཁས་ལེན་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལྷགས་བསྒྲེགས་སྒྲུ་བས་དྲིལ་བ་ལྟར་སྒྲུ་བར་མ་རྣམས་ནས་སྒྲུ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པ་སྒྲུ་བ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚིག་མེད་པར་སེང་གོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་གསུངས་པ་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་མེད་བཞིན་དུ་རང་གར་ལམ་ཚོལ་བར་ཞུགས་པ་དག་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་བར་བརྟེན་པའི་འབྲུལ་པ་དུ་མ་སྒྲུ་བ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་། མ་འོངས་པ་ནའང་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་གྱི་འཇུག་པ་སྤིང་དུ་མང་མོད་གྱི། ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པས་ན་སྒྲོགས་དུས་གང་ན་གཅིག་བདེན་སྒྲུབ་རྣམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་སྤིང་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེགས་པའི་ལུགས་འདིར་པལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ཅུམ་གྱི་ཉམས་ལ་བརྟེན་པ་

དང་། འགའ་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སལ་ཆེར་བྱམ་ཐེ་གདུག་པས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་པའི་སྤྱད་དུ་གཤེགས་ཀྱི་ཆོག་སྟུར་པ་ཡིན་ནོ། །པོད་དུའང་པོན་ཞེས་པ་དང་པོ་ཆོས་ལེ་མ་དར་གོང་དུ་པོད་ལྷག་ཞིག་
 འདྲིས་བརྒྱམས་ནས་ལྷ་འདྲེ་མཆོད་ཐབས་སོགས་དོན་ཐབས་སུ་གིས་པ་ཞིག་བྱུང་པ་ལས་རིམ་པས་རེ་རྒྱས་སུ་བྱུང་བར་མཛོན་ཞིང་། དེར་སང་ནི་ནང་པའི་ཀྱུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་བསྟར་གྱི་དོད་རེ་ཡོད་པར་འདུག་ལ།
 བཙུག་པོན་ཆོས་དང་རྟོང་མ་འདྲའོ་ཞེས་ཐེར་ཡང་། ཆོས་སྒྲིད་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བའང་མང་དུ་འདུག་མོད། དེ་དག་གིས་བན་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་བསྟན་ནས་བྱིས་པས་ན་འདྲ་བར་ཅིས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་ཀྱུ་མཐའ་
 ཉན་པོས་ལ་མགོ་སྟོམས་པ་ཐ་སྤྱད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་སེམས་ཅམ་དང་། དུ་སྟོང་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ལ་མགོ་སྟོམས་པ་བརྒྱ་བཤད་པ་སོགས་བཞིན་དུ། པོད་དུའང་པོན་པོ་ལ་དབྱུ་མར་འདྲུལ་
 མཛོད་སྟགས་གྱི་གཞིར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དང་། བདེ་མཆོག་འཛིགས་བྱེད་སྟུར་པ་སོགས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་དང་། གདུམ་མོ་ལྷག་ཆེན་རྟོགས་ཆེན་སོགས་བན་ཆོས་ལ་རེ་ཡོད་འདྲ་བཟོ་རེ་ཡོད་པར་འདུག་ལ་དེ་དག་གཞོད་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས་སྟོ་སྟུར་ཀྱང་བདུགས་མཐའ་མེད་ལ་དགག་བར་ག་ལ་ཡངས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་གཤེན་དང་སྟགས་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་དུ་སན་པ་དག་ཀྱང་སྤྱང་བ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དང་སྤྱི་ལས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་

༡༡། །ཀྱང་ཕྱིད་དེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པའི་སྟོན་ལུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་བདེན་སྟེན་རྒྱའི་རྒྱལ་ཐར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནའང་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་འདི་པའི་
སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱལ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་ཐས་འཆེ་བའོ། །ཡང་ན་ཁོ་རང་གི་བསྟན་པ་རང་རྒྱ་བྱལ་པ་ཞིག་བཟུང་ན་བརྟེན་མ་ཐས་པ་རྒྱལ་ས་དང་གཏན་ཆོག་ས་འགྲན་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་གྱི། བརྟགས་ན་ཅིའང་མ་ཡིན་པ་ནི་
ཕྱིས་པ་འདྲིད་པ་ཙམ་ལ་གྱལ་མ་ཐའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་ཞེན་གང་ཡང་བསྟེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ལར་རྒྱ་གར་ན་ཕྱི་པ་ནང་པ། བོད་ན་སུ་སྟེགས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པོ། རྒྱ་ནག་ན་རྒྱ་གར་རྒྱ་གར་ཞེས་ཟུང་དུ་བྱུང་
བའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུགས་གཞན་དག་ཀྱང་། བསྟན་པ་ལ་མ་གཏོད་ན་རང་གར་གཞན་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་སུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་གང་། །འཁོད་པ་དེ་
དག་རྒྱལ་ས་ལ་ཡིད་མི་སྤང་། །དེ་དག་རྒྱལ་ས་ལ་སྟོང་རྩེ་ཉེར་འཛོག་པ། །འདི་ནི་བཟོད་པ་དང་པོའི་བྱུང་པར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། འོན་ཀྱང་དགའ་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ན་ལྟའི་བདུད་ཅི་པོར་ནས་བ་ལྟའི་རྒྱ་བོ་ལ་
རེ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱུང་པར་དུ་མ་ཐན་ཆེན་གྱི་རིང་ལུགས་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཙང་མར་འཛིན་པ་རྒྱལ་ས་ནི་མ་ཐན་ཆེན་གྱི་བཀའ་རྟགས་ལྷག་རྒྱས་བཅད་པ་བཞིན་པོན་པོ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་པོན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་མ་ཐན་པོ་འདི་

དག་པོའི་དང་མར་བལ་བ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ལ། བྱི་རོལ་ལ་གཅིག་བདེན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པ། བེས་པ་ལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ། དེ་གནིས་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བ་གསུམ། དང་པོ། རྣམ་མཁའ་ལ་
 སྟོགས་པེས་པ་དག མིང་ཅམ་དུ་ནི་སྒྲུང་བ་རྣམས། ཡི་གེ་དུ་མ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །སྒྲ་ཚེགས་སྒྲུང་བར་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་མཁའ་ལ་སྟོགས་པ་ཆ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་
 བེས་གཅིག་སྤར་འགྱུར་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ལ་སྟོགས་པ་དངོས་མེད་པེས་པའི་པེས་པ་གང་དག་ཡུལ་རྒྱེན་ཅེར་དུ་མྱོང་བ་རྣམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཅམ་ཞིག་དུ་ནི་སྒྲུང་བ་རྣམས། ཡི་གེ་དུ་མ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ན། །སྒྲ་ཚེགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲུང་བར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཐོགས་རེག་གི་རྣམ་པ་མེད་ཅམ་ལ་རྣམ་མཁའ་ཞེས་སྒྲོ་བ་དྲགས་པ་ཡིན་ལ་
 རྣམ་དེ་དྲན་པ་ན་མིང་དང་བཅས་ཏེ་དྲན་པར་བྱེད་ཀྱི། ལུས་སྟོགས་བཞིན་དུ་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེ་རང་མཚན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ན་དབང་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྣམ་པ་གྱུན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་རི་པོར་གི་རྩ་ཞེས་པ་མིང་དང་བྲལ་ཏེ་ཡིད་དོར་འཆར་རྩལ་རྣམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་དོན་རང་གི་སྟེང་རྣམ་གྲུབ་པའི་བདགས་པ་གྲོ་སྤར་བ་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱ་དེ་དག་མིང་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཚེགས་པ་དག་གིས་གདགས་སུ་

༩༩། །རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བཅད་པའི་སེལ་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་འདྲའང་མདུན་གྱི་ཕྱིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོགས་རིག་མེད་པའི་བར་སྟོང་སང་དེ་བ་དེ་ནི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱིག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབྱིབས་ལྟ་བུར་དམིགས་པར་སྒྲུང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་འཕྲུལ་གཞིའོ། །དེ་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་མིན་པའི་
ལུ་གའི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། སྟོང་གི་གནམ་སྟོ་སིང་དེ་བ་རྒྱན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རི་རབ་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མེས་སྟོ་ཆོག་ས་
མིན་སྒྲུང་བ། །འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གཞུགས་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་ཡང་དག་གཞག་མི་རུང་། །མཆོན་ཉིད་བཅས་ལ་གཞོན་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་རྒྱུ་པར་མེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སྟོ་ཆོག་ས་མིན་པར་སྒྲུང་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར་
ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གཞུགས་པའམ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དུག་པར་གཅིག་བདེན་དུ་གཞག་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མེས་གཅིག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཙན་ནམ། མཆོན་ཉིད་དང་
བཅས་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་བསྟོན་མེད་དུ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གཅིག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་མེས་ཞིག་ཡོད་ན། །དག་དངོས་ལ་རི་སྒྲིང་བཞོན་པ་སོགས་དོན་བྱེད་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་དུ་འཕྱུར་བས་དེ་རྒྱུ་མེས་

མཛེད་གཞི།

ལུང་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཇི་ལྟར་བརྟོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་ཞིག་བསྐྱབ་མི་རུས་པས། དེ་སྐབས་མཐན་ལ་གྲུབ་འབྲས་མཐོང་བའི་དབྱུགས་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིན་རྟོ། །
གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་ཡི། ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལྟར། གཅིག་ཕུའི་རང་བཞིན་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དཔུང་ན། ཡུལ་གཅིག་བདེན་མི་སྒྲིང་བའི་
གནད་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ། གནས་སམ་དམིགས་ཡུལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་ཡང་གཅིག་ཕུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་རིགས་སོ། །
ཡང་ན་གནས་ཞེས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྟོ། །ཞེས་མཚུག་བསུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིང་ན་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོ་བརྟོད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཇི་སྒྲུ་ཐོག་མ་མིང་ལྟར་
ཀྱི། དག་ཆགས་སྒྲིན་པས་སྐྱུལ་བ་ཡི། རྣམ་པ་དག་ནི་སྐྱོང་བ་ཡང་། འོར་བས་སྐྱོ་མའི་རང་བཞིན་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྒྲེ་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་གྲོས་དཀར་པོ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་གྱི་
སྐྱོང་བ་སྐྱོ་ཚྭ་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་འདི་དག རུལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རྟེན་དང་ཡོན་ཏན་ལས་སྐྱོ་འདོད་པ་ཕྱེ་བྲག་པ་སོགས་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་གྱི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟོད་པ་མི་རིགས་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ།

༡༥༡

པ
དབུས་བརྒྱ་དུ་གྱིན་འཇེལ་

༡༡། །དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱབ་པའམ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་
དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྒྲིམ་གིང་དེ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ལ་དེ་སྒྲུང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐེག་བསྐྱེད་ཚེགས་སུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུངས་གྱང་། གཙོ་བོར་དེ་
དང་འདྲ་བར་སྒྲིམ་ཅམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་ཚེགས་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཕྱ་རགས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་གྱི་ཕྱ་བ་དབང་གེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མདོན་
སུམ་མི་དམིགས། རགས་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གེས་པ་གསལ་རིག་གི་དོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ལྷན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་གེས་པ་གཉིས་དུས་ལྷན་ཅིག་དུ་ཆོད་མས་དམིགས་པ་དང་། དེའང་ངེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་གཏན་དུ་བྱུང་པའམ་ངེས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཡུལ་
སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བཞིན། ཞེས་འགོད་པའོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྩལ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཚེ་སྒྲུམ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

ན། གང་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་ན་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། རྩལ་ཐ་དད་ལ་རྟགས་དེ་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་དེ་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་གང་དག་རེས་འགའ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ན་འདྲ། དུས་རྟག་རྟག་ཅིག་
 དམིགས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་རེས་པའི་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་གཉིས་ནི་ནམ་ཡང་ཅིག་ཤོས་མ་དམིགས་པར་གཅིག་ཡན་གར་དུ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
 རྩལ་ཐ་དད་ན་དུས་རེས་འགའ་སོ་སོར་དམིགས་པ་འདྲ་སྲིད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་སྐབས་རྟགས་འདི་ལ་མ་གྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྟོང་པའི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་བཤད་ན་གོ་བ་ལ་ཕན་པར་འོང་ཡང་ཅུ་པའི་གནད་
 ཅུམ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་རེས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་འཛིན་རྩལ་གཅིག་རྟག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲུག་ག་རྟགས་ནས་ཁོ་ཐག་གཅོད་ས་ནི། ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 མ་ཤེས་ན་རང་གིས་སྟོང་པར་ཡང་མི་རུང་པའི་གནད་གཅིག་སུ་དེ་ཟེན་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་རེས་སོགས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ཤོས་ཐག་ནང་ནས་ཆོད་པ་ཡིན་པས་ན། གཞུང་འདིར། རང་གིས་གྱུང་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ལ་ཟད་པར་འདུ་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཅུམ་འདུག་ཤེས་སོ་སོ་པའི་སྟོགས་སུ་མ་ལྟར་པ་ཞིག་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲོན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

五、

ལྷ་པ་མེམས་ལུ་མི་འདོད་ན་མ་གཏོགས། འདོད་པའ་ཆད་ཀྱན་གཞི་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། འདྲུག་ཤེས་རྒྱལ་ས་སོ་སོ་བ་ཕྱོགས་ལུ་ལྷ་པ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རེ་རེ་ནས་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གནས་ལུས་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་གྱི་གཞིར་མི་རུང་ལ་ལྷ་པ་བ་སྟོ་ཆོགས་པ་མེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་མེམས་དེ་ཡུལ་ཤེས་ལུས་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་དགོས་པས་མེམས་གསལ་རིག་ཅམ་ལས་འདེལ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ལུ་
 བརྗོད་པར་དགོངས་ནས། རི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་རང་གི་མེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱི། དངོས་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་སྟོ་ཆོགས་ཡོངས་ལུ་སྟོན་པས་སྟུལ་བ་ཡི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་དྲ་གཞི་སྟུང་བ་འདི་ཡང་།
 ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལུ་ཁྱད་ཆད་དུ་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྟུང་བ་ནི། མེམས་ལྟུལ་པའམ་རྟོར་བས་མེད་བཞིན་སྟུང་བ། སྟུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དེ་
 ཟའི་གོང་ཁྱེར་མགལ་མེའི་ལོ་པོར་ལོ་སྟུལ་པ་རུ་སྟུ་རྒྱལ་དང་འདྲའི་ཞེས་མེམས་ཅམ་པ་རྒྱལ་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་དེ་ལ་བརྟག་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྟོན་ཡིན་ལ་བརྟག་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཆ་དགག་པའོ། །དང་པོ། དེ་
 དགོ་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ །དངོས་དེ་ཡང་དག་ཉིད་དམ་ཅི། །འོན་ཏེ་མ་བརྟགས་གཅིག་ལུ་ན། །དགའ་བར་ཁས་ལེན་འདི་བསམ་མོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་དེ་ཐ་སྟོན་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་

མཁུ་དྲུག་གླིང་།

འདོད་པ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་བསྟན་ནས། སེམས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བར་འདྲ་ཡང་། སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་འདི་དག་སེམས་སུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་བདེན་པ་དང་། དེ་སེམས་སུ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་རྒྱུ་བ་
གཉིས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཉོག་ས་ཚུལ་གཞན་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །རྒྱུ་བ་དེན་པ་ལ་འདྲ་རྒྱུ་པ་དང་གེས་པ་གཉིས་མང་ཏུ་ལ་འདོད་ཚུལ་སུ་གསུམ་བྱུང་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་བྱི་
དོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། སེམས་ཅམ་པས་རྒྱུ་པ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལུལ་དུ་བཏགས་ཀྱི། དེ་ལས་ཐ་ཤོས་ན་ལོགས་སུ་བྱི་དོན་མི་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་བྱེད་པར་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་ལུགས་སྒྲུར་མདོ་སྡེ་པ་འདི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདིར་ལོགས་སུ་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་སྒྲོང་བྱེད་ཚུལ་བའི་ལུགས་སྒྲུར་ན་མི་འཐད་དེ། སེམས་དང་རྒྱུ་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་འདི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་སྒྲུང་བར་མི་
རིགས་པས་རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་གེས་པ་འདྲ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་རྒྱུ་པ་གེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་པ་དེ་དག་ཀུང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དུ་མར་སྒྲུང་མི་རིགས་ལ། དེ་སྒྲུ་བུར་མི་
འགྱུར་ན་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་ཅིག་གོས་དུ་མ་མ་ཡིན་པ་འདི་དེ་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་སྒྲུ་པས་གཏོན་མི་བྱ་བར་སོ་སོར་འགྱུར་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་འདྲ་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་སྒྲུ་པ་གཅིག་ཁོ་

༡། །ན་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་མ་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་རང་ཡང་ཁས་ལེན་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཤེས་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བདེན་ན་གཅིག་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་དགོས་ལ། དུ་མར་བདེན་པའང་གཅིག་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་དགོས་པས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡོད་ན་གཅིག་བདེན་ལས་འདའ་མི་སྲིད་པ་ནི་སྒྲིམ་བཅང་ཡིན་པས། འདིར་སྒྲིམ་རྒྱུ་མ་ཤེས་གཅིག་བདེན་འགོག་པ་ལ་རྒྱུ་མ་པ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གི། དུས་རིམ་ཅིག་ཅར་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དགག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་མ་པ་གཅིག་དུས་རིམ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་། རྒྱུ་མ་པ་སྒྲ་གྱི་གཅིག་མིན་པས་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་མ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དོན་དམ་པར་དགག་པ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སྒྲ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུ་མ་པ་རེ་རེ་བ་ཐ་སྐད་དུ་འདའ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་དོན་སྒྲ་བས་སྒྲ་དོན་ཁྱ་བོའི་སྟེང་ན་སྟེ་སེར་སྟགས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་རིམ་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་མ་པ་བཀག་ཟིན་ལ། འདིར་སྒྲ་དོན་མི་འདོད་པས་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་ཟིན་གྱི་སྒྲ་མ་པ་ཁྱ་བོའི་རྒྱུ་མ་པ་ལ་སྒྲ་སྟགས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་གྲུབ་པས་དེ་རྒྱུ་མ་པ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གི། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སྟོ་རེ་ཕྱེད་ཚལ་བའི་ལུགས་འདིར་ཁྱ་བོའི་རྒྱུ་མ་པའི་གཟུང་རྒྱུ་མ་པ་དེའང་ཁྱ་ཙམ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་

五、五

བར་ཡིན་ལ། དེར་གཅིག་མིན་པའི་སྒྲིན་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འཛད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིར་ཐ་སྙད་རྒྱུ་འཛམ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ལྷ་ཅི་སྒྲིན་ཏེ། མའི་མངལ་ནས་ཤི་ཟེན་པ་ལ་བཅས་པའི་ཆོ་གསོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཐལ་པ་འགོད་པ་དང་། སྒྲིན་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་བཅས་པ་ལ་འང་མཆོངས་པར་སྒྲིན་པའོ། །དང་པོ་འགལ་བ་དེ་ནམ་ཡང་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྣམ་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། །གཡོ་དང་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པ། །
 གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་གཡོ་ལ་སོགས། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལན་གད་བ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་རྒྱ་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་ཁིང་རྣམ་པ་གཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་
 ཤེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བརློག་མིད་རྒྱ་འཛུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཡང་རྣམ་པ་རྒྱ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ཏེ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་ན་ནི། གཡོ་བ་དྲང་མི་གཡོ་བ་དང་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་
 མ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས། གཞན་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡོ་བ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ཅི་མཐོང་བ་གཞན་ཀྱན་ལ་འང་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་
 པ་ཐ་དད་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཟེན་པས་ད་ལྟ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་ཁ་ཅིག་ནི་གཡོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཐ་དད་པར་སྒྲི་མི་རུས་པས། ཐལ་བ་འདི་ལ་ལན་གད་བ་པར་དགའ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་ཐ་པོ་ལ་འང་གཅིག་

ཡེ་ཤི་དྲུག་གླིང་།

གཅིག་ལ་ཚོན་ཕྱགས་ན་གཞན་སྟོ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་དག་གཅིག་བདེན་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་གོ་བ་སྒྱིར་བརྟུང་བ་གལ་ཆེའོ། །དུ་མ་ལ་གཅིག་རྒྱ་ཞེན་
བས་སྟོ་འདོགས་པ་ཅིའང་སྲིད་གྱུར་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་བདེན་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་མི་སྲིད་པ་དང་། གཅིག་རྒྱ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུ་མར་བདེན་པ་ལ་གཅིག་རྒྱ་གཞན་མི་རུང་བ་དང་། དུ་མར་
བརྟགས་པ་ལ་གཅིག་རྒྱ་གདགས་རུང་བ་སྟེ་དདོས་བརྟགས་གྱིས་བྱུང་བྱེ་ཞིང་བརྟགས་པ་ལ་ཐ་སྒྲུང་འཐད་པར་ཡོད་ཆེས་པ་འདིའི་དཔུ་ཞབས་བར་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་གོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་
མཉམ་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། རི་སྟེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ལེན་ན། །དེ་ཚོ་རྒྱལ་ཐུན་འདྲར་འགྱུར་བ། །དཔུང་པ་འདི་ལས་བསྒྲོག་པར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྟོན་གྱི་རྣམ་རིག་
སྒྲུ་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཐ་སྒྲུང་དུའང་མི་འཐད་ལ། རང་ཕྱགས་ལ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་ཤེས་པ་དུ་མ་སྟེ་ཡང་རིགས་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རིགས་མཐུན་
དུ་མ་ལྟན་ཅིག་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ། རྟོག་དང་རྟོག་མེད་གྱི་བྱེད་པ་གན་བྱེས་ཏེ་སྒྲུར་རུང་ཐད་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་ཕྱགས་གྱི་ལས་ལེན་ཐུན་མོང་མེན་པ་དེ་ལྟར་ན་བརྟགས་པའི་ཐ་སྒྲུང་དུ་མི་འཐད་པ་རུང་ཐད་གྱུར་

ལྟེན་པ་

༡། མེད་པའི་ལུགས་འདི་དཔུ་མ་ལ་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ངེ་སྟེ་རྒྱུ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་སེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་ནུ་ཡང་། ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་སེས་བདེན་གྱི་པ་
 རི་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མར་སྦྱང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན། དུ་མའི་ནང་གི་གཅིག་ལའང་མཐའ་དཔུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལེར་ན། དུ་ལ་ཐུན་ལ་བརྟག་པ་ངེ་འདྲ་དེ་འདྲར་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་
 པ་དེ་དུ་ལ་ལ་འདྲུག་གྲང་སེས་པ་ལ་མི་འདྲུག་ཅེས་པ་སྟགས་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་གྲང་མེད་དེ། དེ་གཅིས་སྦྱང་ལུགས་ལ་བྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔུད་པ་འདི་ལས་བསྐྱོག་པར་དགྲའ་སྟེ་བསྐྱོག་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་
 ལུགས་རྒྱུ་པའི་གྲངས་བཞིན་སེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དུ་མ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་གྲང་རྒྱུ་པ་དུ་མར་སྦྱང་བ་མི་འགོག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐུ་མ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་ཆ་དུ་མ་དང་། ཆ་ལ་རྒྱལ་
 ཐུན་དུ་མ། དུ་ལ་ལ་གཅིག་བདེན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་སྦྱང་བརྟགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བསྐྱེད་མེད་བསྐྱོན་མེད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པ་སྟགས་སེས་བྱ་རབ་འབྱམས་གུན་གྲང་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུ་བོ་འཛོན་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་མའི་ནང་
 གི་ཐོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་དཔུས་ཀྱི་ཆར་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་པ་དེ་ལ་བར་མེད་དུ་བསྐྱོར་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱོགས་ཆ་སོ་སོར་གཏད་པའི་ངོས་གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆར་སྦྱང་བའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོས་སོ་སོར་

ཐུག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ཡོད་ན་དཔལ་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་པ་འི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཤེས་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །བར་མེད་རིགས་གཅིག་པ་འི་རྒྱ་ལ་དུ་མ་བཟུང་བ་ན་རགས་པ་ལ་གོང་ལུ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བར་མེད་བར་དུ་མ་ཟུངས་པ་འི་རྒྱ་རྒྱ་པ་ལ་མོགས་པ་འི་རིག་
 པ་ལ་རྒྱ་པ་གཅིག་དུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་རི་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱ་པ་ལ་མོགས་པ་བར་མེད་དུ་ཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་ལ་ཐ་རབ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ལ། གཞན་རིག་པ་འི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཙམ་ལས་ཐུགས་གྱི་ཆ་
 དང་བཅས་བར་ཟུང་ཞིང་ཐུགས་སོ་སོ་བ་གཅིག་ཡིན་པར་ནི་ལུས་ཀྱང་འདོད་མི་རྒྱས་པས་དབྱུད་པ་འཇུག་པ་འི་རྒྱ་རྒྱ་པ་ལ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །རིགས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་པ་གང་ཡིན་གྱང་བར་མེད་དུ་ཟུང་བ་འི་ངོ་བོ་རྒྱ་རྒྱ་
 གི་རྒྱ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་པ་འདི་འདྲག་གོ། །གསུམ་པ་ལྷོ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དགག་པ་ལ། ལུན་འབྱེན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་དང་། དེའི་འབྲང་པ་ལྷོ་བ་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་ལྷོ་ཆོགས་དེ་གཅིག་ན། རྒྱ་པ་ལ་འི་
 གོས་ཅན་ལུགས་སམ་ཅི། །ལྷོ་ཆོགས་གཅིག་པ་འི་རང་བཞིན་མིན། །རིན་ཆེན་ལྷོ་ཆོགས་ལ་མོགས་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་ནོར་ལུ་གཟི་བཞིན་དུ་རྒྱ་པ་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་ལྷོ་ཆོགས་གྱི་ངོ་བོ་བཟུང་ངོ་ཞེས།
 གལ་ཏེ་རྒྱ་པ་ལྷོ་ཆོགས་ཡོད་གྱང་དེ་གུན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་གུན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུ་མ་གཅིག་པར་ལྷོ་བ། གོས་མེད་པས་ན་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ཞེས་བརྟགས་པ་གཅིར་ལུ་པའི་ལུགས་སམ་ཅི་

སེམས་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགོད་པར་ག་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྣང་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་ན་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བཀོད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་འབྲང་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ན། སྣ་ཚོགས་དོ་བོར་སྣང་བ་དང་། །བསྐྱེདས་དང་མ་བསྐྱེདས་ལ་སྟགས་པ། །ཐ་དད་འདི་ནི་རི་ལྟར་འབྱུར། །ཞེས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མི་མཛུངས་པ་སྣ་ཚོགས་གྱི་དོ་བོར་སྣང་བ་དྲང་། ལ་ལ་ནི་བསྐྱེདས་པ་དྲང་། ལ་ལ་མ་བསྐྱེདས་པ་དྲང་། ལ་ལ་སྐྱེ་བ་དྲང་། ལ་ལ་འགག་པ་ལ་སྟགས་པ་མདོར་ན་མི་འདྲ་བའོ། །ཐ་དད་པ་དག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་ནི་རི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ། དཔེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟི་ལ་སྟགས་པ་ལའང་ཐ་དད་པའི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ན་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་རུང་། གང་གཞོད་མེད་གྱི་སེམས་དོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་གྲགས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐ་དད་པ་དང་མཛུངས་སོ། །ཐ་དད་མིན་ན་གཅིག་ཏུ་ག་བས་ཐམས་ཅད་ཏེན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་གཡོ་བས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། གཅིག་སྐྱེ་བས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སྟགས་སུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཞུན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་སྐྱེ་དོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ་སྐྱེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རྣམ་མེད་པའི། རྣམ་པར་སེམས་ལ་ནོར་བས་སྣང་། །ཞེས་

[illegible]

མེད་དུ་གསལ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་ཚོར་བ་འདི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ། གང་མེད་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་རྩལ་ལྷག་པའི་རེག་བྱ་དང་། རྩལ་མ་པའི་མེ་ཏྲག་གི་དྲི་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་ཕུའི་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྦྱང་མི་སྤིང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཟུན་པ་དག་གིས་སྒྲུང་དོའི་རྣམ་པ་འདི་གཏན་ནས་མི་འཆར་པར་ཁས་སྒྲུང་མི་རྣམས་པས་དེ་སྒྲུང་དོན་མེད་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་འཐད་དེ་སྒྲུབ་ཤིང་མེད་ཀྱང་དེ་སྒྲོ་དོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་པའོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་ཞིབ་པར་དབྱུང་ན་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པས། ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཡིན་པར་འདྲ་མོད། ལྟོས་ནས་སྤྱེན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྒྲུང་གདགས་རུང་ནའང་། དེ་གཉིས་ལྟོས་ནས་སྤྱེས་སྤྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་བཟང་ངན་བདེན་བཟུན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་དེ་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་བཟུན་པས་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་ལ། རྣམ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སེམས་ཙམ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཐུས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་ར་བ་ལས་འདྲ་བས་དེ་འདྲ་སུས་ཀྱང་ཁས་མི་ཡིན་པས། ཚོས་གང་ཡོད་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བཟུན་པ་འདིས་

༡། རྒྱལ་པ་དེ་སེམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་པར་བལྟས་ནས་དེ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཅེས་མ་བཞག་ན་ཡོད་ན་སེམ་པ་ལས་རྣམས་གཞིན་དུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། སེམ་པ་དང་རྣམས་གཞིན་དུ་
ཡོད་ན་རྒྱལ་པ་དེན་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་མེད་པའམ། རྒྱལ་པ་སེམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པའམ། རྒྱལ་པ་བརྟུན་ལ་སེམ་པ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པ་རྟུན་པ་བྱོང་གིས་རྒྱལ་
པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རྒྱལ་པ་དེ་མེད་དུ་རྒྱག་ནའང་། འོན་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སེམ་པ་སེལ་སྒྲོང་འདྲ་བ་དེ་ག་རང་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུ་འབའ་ཞིག་ལས་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་གི་རྒྱལ་པ་གསལ་ཞིང་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ག་ལ་
མྱིང་དེ། རྒྱལ་པ་མེད་ན་སེམ་པ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པར་འབྱུང་དམ་སྟུངས་སེག་ །དཔེར་ན། མ་ཁའ་ལ་སྒྲ་ཤད་སྒྲ་བའི་ཚོ། སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཤད་དུ་སྒྲ་བ་ཞི་སེམ་པ་ཉིད་སྒྲ་ཤད་གི་རྒྱལ་
པར་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ན། སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་དེར་སྒྲ་བ་གི་བྱོང་བ་ཅུང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཡང་། སྒྲ་ཤད་དུ་སྒྲ་བ་བའི་རྒྱལ་པ་དེའང་མེད་ཟེར་ན། རང་བྱོ་སྒྲ་ཤད་གི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་བྱོང་བ་དེའང་གཏན་ནས་མེད་
དགོས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་པ་ཅིའང་འཆར་མི་མྱིང་པར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་སྒྲ་བས་འདིར་མགོ་མ་ཉམ་སྟེ། ཅིའང་མ་ཤར་ན་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཡིན་གི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཤར་པ་ན་

༡། །འཐད་པ་ཆེན་པོ་འོང་བས་ཐ་སྐད་རྣམ་པ་དེན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བའི་གནད་ཟེན་ན་དགག་པ་འོག་མ་རྣམས་སུ་འད་དེ་རི་རྩལ་གྱིས་བདེ་སྤྱག་དུ་ཤེས་རུས་སོ། །གཉིས་པ་
རྩལ་བཤད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པ་མི་འཐད། འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་ཤེས་རྩལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད། རྩལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
གཉིས། དང་པོ། འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་མེད། དེ་ལ་དེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་སོགས་དང་། དཀར་བ་རྣམས་ལ་འད་མི་དཀར་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་ཡུལ་གང་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པར་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་མིན་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་
སོགས་པའི་སྤྱལ་བདེ་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པར་གྱུར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་འད་མི་དཀར་བ་ནག་པོར་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། དངོས་སུ་ཤེས་
པ་མི་འཐད། བརྟགས་ཅན་དུ་འད་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ། རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་དོན། །དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་

ཉེ་དེ་ལ་སེས་པས་ཡུལ་སེས་རྩལ་ལ་དངོས་སུ་སེས་པའོ། ། བདག་ས་པའི་རྩལ་གྱིས་སེས་པ་གང་རུང་ལས་འདྲའ་མི་སྤྱིད་ལ། དངོས་སུ་སེས་པ་ནི་རྣམ་སེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པར་
 གསལ་ཞིང་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་སྐྱེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཡུལ་སུམ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མ་རིག་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་དེ་དང་འདྲ་བར་དེར་སྒྲུང་གི་སེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རིག་པར་བ་སྒྲུང་
 བདག་ས་པ་ཡིན་ནའང་། རྣམ་མེད་པའི་ཡུག་ས་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། དང་པོ་འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གསལ་པོར་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་སེར་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་འདྲི་ལ། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་རིག་ཅིང་སེས་པའི་དོན་
 དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དངོས་སུ་སེས་པ་ནི་སེས་པའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་པའི་རྩལ་གྱིས་སེས་དགོས་ན། བྱོད་གྱི་ཡུག་ས་ལ་རྣམ་པ་དེ་སེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་སེས་པའི་བདག་ཉིད་དྲང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ན་
 རྣམ་ཡང་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ག་ལ་འཐད་དེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་མི་ཉེག་དང་མོ་ག་གམ་གྱི་སུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་ས་ཅམ་དུ་འདྲ་སྤྱོད་མི་སྤྱིད་དེ། མེད་ལ་རྣམ་པ་མེད་
 པས་ན། །གདགས་པའང་མི་རུང་རྟ་རུ་བཞིན། །མེད་པ་བདག་སྒྲུང་སེས་སྐྱེད་པར། །རྣམ་པ་རུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གལ་ཉེ་ཆོས་གང་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དངོས་སུ་མ་སྤྱོད་ས་པར་འདོད་ཀྱང་རུང་། རྣམ་པ་གཏོད་ཕྱིད་གྱི་ཡུལ་

༡༡། །བདག་ཉིད་སྒྲུང་བའི་སེམ་པ་བསྐྱེད་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པས། སེམ་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཐོང་ངམ་སེམ་ཞེས་རུང་ནའང་། གང་མེད་པ་ལ་ནི་བདག་སྒྲུང་གི་སེམ་པ་བསྐྱེད་བའི་རྣམ་པ་
མེད་པས་ན། གདགས་པ་ཙམ་རུའང་འདི་དང་འདི་སྤྱང་བའང་སེམ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་རུ་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྩའི་རུ་ཙེ་ལ་ཁོ་རང་སྒྲུང་བའི་སེམ་པ་བསྐྱེད་བའི་རྣམ་པ་མེད་པས། དེའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་
རང་མཚན་འཛིན་པའི་སེམ་པ་ཞིག་ཐ་སྐྱད་རུའང་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པ་འདྲ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་སྟེར་སྟགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྒྲུང་བའི་སེམ་པ་སྐྱེད་བར་བྱེད་བའི་རྣམ་པ་
ཡོད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་པ་རྩུན་པས་དོན་ཡོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་སེམ་པས་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་བདགས་པས་སྤྱང་བ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་དངོས་བདགས་གང་གི་ཚུལ་རུའང་སྤྱང་བ་
མི་སྤྱིད་ན་སྤྱང་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་སེམ་པ་གཏན་མེད་རུ་ཐལ་བ་འདྲག་པའི་ཆེད་རུ་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ངེས་ཆོར་བ། སེམ་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་། །བདག་མེད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྲེལ་མེད་རུ་ཆོར་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོ་སྟེར་

ལ་ཏེ་ད་ལྟོ།

མེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ལུལ་ཅན་སེས་པ་དེས་དེས་པར་ཆོར་བ་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་བྱོད་ལྟར་ན། སེས་པ་དྲང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་
བདུག་རང་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ་སེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས། སེས་པ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གཅིག་དུ་གྱུར་ན་ནི། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་སེས་པ་མེད་པ་འཇམ། སེས་པ་བཞིན་
དུ་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གཤོན་མི་བྱ་བ་དྲང་། སེས་པ་དེ་ལས་ལྷུང་བ་འདྲམ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གང་གི་འབྲས་ལུར་མི་རུང་དོ། །དེ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་དུ་ཀུག་ན་འདྲ་སྟེ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་པ་མེད་པ་འདི་སྟོན་དུ་
འབྱུར་བ་མེགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྷུང་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ལུལ་མི་སྟོང་པ་འདི་སྐབས་སྟེ་ལ་དེ་དག་དབྱུད་དགོས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་རྣམ་པ་རྒྱན་པས་དེ་ལྷུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་དེ་འདིར་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འགལ་བ་ཆོས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྟགས་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་འདི་ལྟར་འབྲེལ་
འདྲེ་འབྲེལ་མེགས་གསལ་པ་འདི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་འདི་སྟེ་རིགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཆོད་ལ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གིས་བྱལ་བ་འདི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། ཐ་དད་

༡༩། རྒྱུ་ལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་གི་རྒྱུ་ལ་བ་སྟེ་གུངས་གཉིས་སུ་དེས་པར་མཛད་དེ། དེའང་གཞི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་སྟེ་གཅིག་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ལྟ་ཆ་ནས་མི་རྟག་པ། མ་ལྟས་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་ལྟས་པ། དེས་མེད་བསལ་ཆ་ནས་དེས་པོ་ཞེས་གཞན་སེལ་གྱིས་ལྟ་སྟེ་གཉིས་སུ་སྒྲུ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རང་གི་མིང་གིས་གོ་བར་ལྟས་པ་དེ་གཞན་གྱིས་གོ་མི་ལྟས་པས་སྒྲུ་རྟག་གི་ལུ་ལ་དུ་སོ་སོར་བཞག་པ་དེ་
 ཉིད་དོན་སྒྲུབ་པ་ཅུ་གྱི་དོ་བོར་གཅིག་པས་ལྟས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་ན་བདག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་བར་བཞག་སྟེ། གཞན་སེལ་གྱི་རྟག་དོར་དཔེ་བསྟེན་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཡིན་པས་རང་ལ་རང་
 རྒྱུ་ལ་མི་སྟོན་དེ། སོར་མོའི་ཕེ་མོས་རང་མི་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱ་དུག་དང་རྒྱུན་བཞི་
 ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་འབྲས་སུ་བསྟེན་རྒྱལ་སོགས་ཡོད་པའང་གེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷིང་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་ལྟ་སོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེས་ནི། རྒྱལ་པར་གཞག་འདོག་གི་རྒྱ་དང་། ལྷིང་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་སུ་འདུལ། གང་མེད་ན་
 འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེར་ལྟར་འགལ་བ་ལ་འང་དེས་པོ་གཉིས་པན་རྒྱུན་གཞོན་བྱ་གཞོན་ཕྱིན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ལྟས་མཆོངས་སུ་འགོགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཞེས་གྲགས་

བ་དང་། འགལ་ལྷན་དངོས་མེད་ཡིན་པ་སྟོང་དང་སྟོང་མིན་ལྟ་བུ་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སུ་ངེས་གིང་། དང་པོ་ལ་སྤངས་ཚུན་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་འགལ་གཉིས་ཡོད། ཡན་ཚུན་
 སྤངས་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་འགལ་བ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡན་ཚུན་དངོས་སུ་ལྷོག་ལྷོགས་སུ་གྱུར་པ་མིན་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལྷོག་ལྷོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་
 རྩལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྟོང་པ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟག་པ་འོ་ལྷལ་བྱེད་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འདི་ཐད་འགལ་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་གཏིང་ལོང་བ་གལ་ཆེ་ཡང་། མི་གིས་འཛིགས་ནས་བཞག་ལ་འགལ་
 འབྲེལ་འདི་གཏུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷལ་བྱེད་དུ་འགོ་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་མཆོན་ཅུམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ལ་བརྟག་ན། རྒྱ་མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། །རིས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རུང་འབྱུར། །རྒྱ་དང་
 རྒྱ་ན་གང་ཞིག་གིས། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་ལྷོག་པར་འབྱུར། །ཞིས་གསུངས་ཏེ། སྟོ་སེར་སྟོགས་གྱི་རྒྱུ་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དུ་མ་མེད་ཅེས་དྲིས་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་ལ་རྒྱ་
 མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞིག་གིས་རྟག་དུ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་སྐབས་ལ་ལན་ཡོད་ཅིང་ལ་ལར་མེད་པ་འོ་དུས། །རིས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་རུང་པར་གལ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་ལྷོས་ན་རིས་འགའ་

༥༩། །བ་མི་རུང་བར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་རྒྱ་དྲན་ལྟན་པར་གྱུར་ན་འད་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་ནིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲིག་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སེམས་ཙམ་པས་སེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ནི་ལས་མི་ཡོན་པས་འདིའང་ཀུན་བརྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་གཞན་དབང་དུ་བཤམ་བ་སྒྲིག་པར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་མེད་ན་ནི་སེས་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ནིད་གྱིས་འགྱུར། །སེལ་སྒྲོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། །སེས་པ་རབ་དུ་ཚོར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་རྣམ་པ་དེ་མེད་ན་ནི་ཡུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་པའི་སེས་པ་དེ་ཡང་། གཉིས་སྒྲོང་རང་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཁོ་རང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡི་རྒྱལ་ནིད་གྱིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རིགས་ན་འད་། ཡུལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་སེལ་སྒྲོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི་སེས་པ་ཞིག་དམིགས་རུང་ན་འད་མ་དམིགས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའམ་རབ་དུ་ཚོར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་ཡུལ་གང་དང་གང་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་རྣམ་སེས་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ། དེའང་མིག་སེས་ལྟ་བུ་ལའང་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་མ་དམིགས་ན་མིག་སེས་ཁོ་རང་འདིའོ་ཞེས་གསུང་བར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་མེད་པའི་སེས་པ་རྒྱུད་པ་

ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གསལ་རིག་ཅམ་སེལ་སྒོར་འདྲ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་སེས་པ་ཉིད་ལུ་ལ་དུ་བུས་པ་འེ་རྒྱམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་གང་དམིགས་ན་དེ་དང་དེའི་རྒྱམ་པར་འཆར་
 དགོས་ཀྱི། རྒྱམ་པ་མ་གར་བར་དེ་དང་དེར་བཞག་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཅམ་སྟེ། མོ་གསལ་གྱི་སུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་རྒྱམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་རིགས་པ་ལ་མ་སྤྱོད་ས་པས་
 དེ་འདྲ་བ་མེད་པར་སེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ད་ལྟ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱམ་ཆེན་ཅིའང་མེད་དེ། བྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་རྒྱམ་པ་ནི་གང་རུང་ཟད་ཅིག་ཕྱི་ནའང་མེད་ནང་ནའང་མེད་པར་འདོད་ན། །ལ་བསྐྱར་ཞིང་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱམ་པ་དེ་མེད་ན་སེལ་སྒོར་དག་པ་འདྲ་བའི་སེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་ཅིའོ་ཕྱིར་མི་སྤྱོད། བྱོད་བཞིན་དུ་སྒྲོས་མ་ངེས་པའང་ག་ལ་ཉིད་དེ་མི་ངེས་པའི་བསྐྱད་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་ན་རེ། རི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་
 སྒྲིགས་ལ་ཁུའི་རྒྱམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གང་ན་ཆོག་ས་དེ་མ་ངེས་སོ་སྒྲིམ་ན། སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲིགས་ལའང་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་དེ་མཁུངས་པས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲིགས་ལའང་ཁུ་སྒྲིགས་གྱི་རྒྱམ་པ་ཕྱིན་
 མེད་དུ་ཁུག་ནའང་ནང་སེས་པ་ལ་དེའི་རྒྱམ་པར་འཕུལ་པའི་རྒྱམ་པ་ཅམ་ཞིག་མེད་ན་གིན་དུ་མེད་པ་ཉིད་རི་ལྟར་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པ། འདི་ནི་འཕུལ་པས་སེས་ཞེན། །དེ་ཅི་

༡༡། །འབྲུལ་ལ་རག་ལས་སམ། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་ན་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ན་མྱོང་བར་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྟུན་པ་རྣམས་ན་དེ།
 །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་གེས་མྱོང་གི་བྱ་སྟངས་ཅུ་ཆུན་ཆད་མི་དགོས་ཏེ། །རྣམ་པ་འདྲི་ནི་མེད་ཀྱང་མྱོ་ཆོར་བའི་བག་ཆགས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སམ་འབྲུལ་པས་དེ་ལྟར་གེས་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན། །མིག་སེར་གྱི་ནད་གྱིས་བདུབ་པའི་
 །ཆེ་མེད་བཞིན་དུ་དུང་ལ་གསེར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་མེད་ཀྱང་སེར་པོ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་བདེན་པ་ལྟར་སྟངས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་དེ་ནི་ཅི་སྟེ་འབྲུལ་པ་ལ་བདག་ཉིད་
 །གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རག་ལས་པ་ཡིན་པར་ངེས་སམ། །འོན་ཀྱང་འབྲུལ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན། །དེ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི། །རྣམ་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་
 །དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འབྲུལ་པ་ཞེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་། །འབྲས་བུ་འབྲུལ་པ་རང་གི་དོ་བོ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། །རྒྱ་བག་ཆགས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་འབྲེལ་མི་
 །རིགས་ཏེ། །བག་ཆགས་ནི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པ་མྱོང་བར་མི་འཐད་ལ། །འབྲས་བུ་འབྲུལ་པ་དང་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་པ་དང་འབྲུལ་པ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་

ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་ལྷ་ལྷ་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་ན་རྣམ་པ་དེ་དག་ཆགས་དང་དེ་བྱུང་དང་ལྷ་ལྷ་པ་དང་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་དགོས་པར་ཟད་ན། དེ་ལྟར་འབྲེལ་པ་ན་ཆད་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་
 ལྷ་ལྷ་པ་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་དང་མ་དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལས་གུད་ན་རྒྱུ་ཟད་ཅུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་ལྷ་པས་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ།
 རུང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་པས་རྣམ་པ་མེད་པར་ཡང་མི་རུང་ཞིང་གཞན་དབང་དུ་ལྷ་ལྷ་པ། འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་མེད་ན་ལྷ་ལྷ་པས་གུད་གཉིས་པར་བྱར་མི་རུང་སྟེ་མོ་གཤམ་གྱི་ཕུང་ཁ་དོག་པ་ཞིན་ནོ། །དེས་ཐག་རིང་ན་རྒྱུ་ཅ་
 ཆེན་པོར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་སྟོན་གྱི་ལན་ཡང་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་དཔོན་དགོ་སྒྲུང་ན་རེ། རྣམ་གཉིས་རིག་པ་ཅུ་ཉིད་དེ། །ཐག་ཆགས་ཉེས་པས་དགྲ་གས་པས་ན། །སྟོན་པོ་ལ་སྟོན་སྟོན་ཆོར་བ་ཡི། །རྣམ་པ་འབྲེལ་
 ཞེས་འབྱུང་བར་ལྷ་ལྷ་པ། །དེ་ནི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་པ་དེ། །སྟོན་ལ་སྟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་མིན། །དེ་ཡི་མཐུག་ལ་རྟོང་ས་པའི་བདག་ །ཕྱི་རོལ་སྟོན་ལ་སྟོན་པར་སེམས། །ཞེས་སྒྲུ་བ་དེ་དག་གི་ལན་ཡང་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 གིས་སྟོན་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཕུལ་མེད་ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་སྟོན་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་སྟོན་སྟོན་གྱིས་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་

༡༢། མེད་ཀྱི་སེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྒྱུ་པའོ། འདི་ལ་སྒོ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཟུང་པམ་ཆད་སྒྱུར་དོར་ཡུལ་ཡོད་ལ་ཡུལ་དེ་ཕྱི་དོན་དང་ནང་གི་སེས་པ་གང་དུ་འདྲ་
གྲུབ་པ་མེད་ན་དངོས་བཀྲགས་གང་གི་རྒྱུ་པ་དུ་འདྲ་མྱོང་བ་མེད་པ་དང་། འཕྱུལ་པའི་དབང་གིས་སྒྱུར་ནའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་པ་འདིས་སྒྱུ་པ་དེ་དག་བསལ་ཟེན་ཏེ་ཚོལ་བ་དེ་དག་གིས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་ཁུད་ཡོད་
ཀྱང་དོན་ལ་ཁུད་ཕྱིས་ནས་རྒྱུ་པ་མེད་དུ་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། འདི་འདྲ་རྒྱུ་པ་མེད་དུ་འདོད་པ་རྒྱུ་པ་ལ་མི་ལམ་དང་དོན་སྦྱིའི་སྒོ་སྒྱུར་ལྟ་བུས་མ་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཆོ། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱང་འཕྱུལ་པའི་དབང་གིས་དེར་སྒྱུར་
བར་ལན་འདེབས་པ་ཀུན་གོང་གི་རིགས་པའི་རྒྱུ་པ་དེས་སེལ་བར་སེས་པར་བྱའོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྐབས་ན་སེས་པ་སྒྱུ་ཚོགས་སུ་སྒྱུར་བ་འདི་བརྟན་པ་ཡིན་དུ་རྒྱུག་ནའང་། དག་པའི་སྐབས་ན་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོ་བོར་འགྱུར་བས་ན་སེས་པ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་པ་ན། གལ་ཏེ་དག་པའི་སྐབས་ན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར་སྤྱིད་ན་དེ་ཆོ་བྱོད་ལྟར་
ན་འདི་འདྲ་སྤྱིད་དགོས་ཏེ། འཕྱུལ་པ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་སྒྲོག་པར་མི་སྤྱིད་དེ། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་པས་ན་འཕྱུལ་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་མེད་པས་བ་ལང་།

༡༡། །གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་པ་དང་མ་ཚོད་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། འདི་ལྟར་དུས་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མ་ཞིག་ན་བར་ཚོད་པ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཞིག་ཟེན་པའི་ཞིག་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། ཞིག་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ནི་དུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་རིམ་ལྟར་
 ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་པ་ཟེན་པའི་གིང་ལ་སྐྱེད་པ་སྤྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་སྤྱི་དང་ཡོད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞིག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་ད་ལྟ་དངོས་
 མེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་མ་འགགས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འབྲད་པས་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་། ཞིག་པ་ཁོ་རང་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་
 སྐྱེད་པ་གཞན་དང་པ་མཐའ་ལས་པ་དེས་ན་རྒྱ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཆ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིག་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་གེས་བུ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
 པོ་དག་པ་པའི་ཆ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྟགས་པ་ཅུང་ལས་དངོས་མེད་ཅིས་གང་ཡང་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་མེད་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན། མཐར་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད། ཡོད་པ་དང་

ལ་རྩུ་ལ་ལྟོ་ལྟོ།

མེད་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་པལ་ཚུན་སྤང་བའི་ཚེས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་འབྱུགས་ནས་སེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་མ་ལུས་པ་རྒྱབ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་ཞིས་བྱ་བ་རྒྱ་ཞིག་པ་འི་ཆ་མེད་དགག་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་རང་ལ་རྒྱས་པ་
གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཞི་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་བར་མི་འཐད་དོ། །གཞོན་པ་འདི་དང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཐུང་ནས་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་བར་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ལ། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་ལས་སྒྲིབ་བར་འདོད་
པ་ལྟར་ན་མ་ཐུང་ནས་སྒྲིབ་ཞེས་ཐས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་ན་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་ཅིག་པ་ཡན་ལག་མེད་པ་གཉིས་བར་མ་ཆད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པ་ལས་གཞན་མི་མྱོད་
ལ། དེ་ལྟར་བར་ཐུང་བད་ཀྱང་མེད་ན་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་རང་བསྒྲིབ་པར་ཡང་མི་འཐད་ལ། དུས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་འདར་སྤང་ཅིག་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པ་འདིས་ཀྱན་རྩོབ་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་ལ་འད་མི་འཐད་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུས་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྩོབ་དུ་བཞག་གོ། །རྒྱ་འབྲས་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་
དམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀྱན་རྩོབ་དུ་གལ་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀྱན་རྩོབ་ལ་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མ་ཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དག་ག་མ་ལ་སྤྱི་ལའི་དགའ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ། །

ལ་རྩུ་ལ་ལྟོ་ལྟོ།

ཞུ། རིམ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་མ་ལྷན་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྒྲིལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་ལྷན་མ་པར་གཞག་པ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་མི་འགྱུར་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པ་དེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་
ཚུགས་ལ་པ་དེན་པར་གྱུ་བ་ན་རིགས་པས་དཔུང་བཞེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་མ་ལྷན་དམ་བར་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ལས་མཐའ་གཞན་མི་སྤྱིད་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་རྒྱུ་བ་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་དང་
ལྷན་ན་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནའང་། གང་རྒྱུ་འབྲས་པ་དེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ཚུགས་ལ་རྒྱ་དེ་ཉིད་འབྲས་ལུ་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི། ལྷན་མ་ལྷན་གྱི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཉིས་གང་རུང་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་མ་ལྷན་མ་ལྷན་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་འཐད་པ་འདར་ཡིན་དེ་ལོག་ཏུ་གྱུར་
ཆོད་གྱི་རྒྱུ་གཞག་སྟོན་པ། བདག་རྒྱུ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲ་བས་སྒྲ་བཤད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བརྒྱན་པ་འགོག་པ་དེ་རིགས་པ་འདི་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཅིང་། ལུན་མོང་མིན་པ་དེ་ཟབ་གནད་ཡོད་པ་
ལོགས་པར་སྟོང་རྒྱས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་གྱུ་བ་མཐའི་ལུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་དཔུ་མའི་གནད་གསང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཉིས་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་པ་དེན་པ་དེ་ཏུ་གྱུ་བ་སྒྱུ་བ་པ་ནི། དངོས་པོ་

གང་གང་རྒྱུ་དཔྱད་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་རུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི་ཐེ་བས་ལས་སྒྲུངས་པ་རྟག་མི་རྟག་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་རུ་ལ་རགས་
 པ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྟགས་པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་སྒྲུབ་གྱུ་བ་པ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་དཔྱད་པ་དེའི་ཆེ་ན། མ་དཔྱད་པའི་དོར་གཅིག་སུ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་
 ལ། བརྟག་པའི་ཁུར་རྩོ་རྩེའི་རི་པོ་འབུམ་ལས་ལྷི་ཞིང་བརྩིང་བ་དེ་བཟོད་རྒྱས་པ་རུ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅུ་མ་ཡང་མེད་པས་རུ་མ་སུ་རུ་མ་སུ་བརྒྱ་ཆ་པ་རུ་ཞིག་ཅིང་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ལས། དངོས་པོ་དེ་དྲང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་རུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་
 མེད་དོ། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་རུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། རུ་མ་ནི་གཅིག་ལས་རྩོམ་དགོས་ན་གཅིག་མེད་པའི་རུ་མ་ག་ལ་སྤྱིད་དེ། སྤྱིད་མེད་ན་ནགས་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་
 གསེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཡིས་རྒྱུ་པར་གཞིག་ན་ནི། །འོ་པོ་ཉིད་ནི་གཟུང་རུ་མེད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་བརྩོད་མེད་དང་། །འོ་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། །ལྷོ་ཡིས་རྒྱུ་པར་གཞིག་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟག་པ་མེད། །
 གྱུ་བ་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་མེད་ན། །ལྷོ་ཡིས་རི་ལྟར་རྒྱུ་པར་བརྟག། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྒྱུ་པར་ཤིག་མེད། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་མེད། །འོ་མཆུངས་ལྱིས་པའི་རྟོག་གོ་པ། །འན་པ་རྒྱུ་པར་གྱིས་འདི་དག་བརྟག། །མཆོན་

༡། །མ་དངོས་པོ་རྣམ་རིག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་གང་ཡིན་ལས། །ང་ཡི་སྤྲུལ་རྣམས་རབ་འདས་ནས། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོང་། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། །སྤྱོས་བརྟགས་གིང་དབྱུང་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་
 པོ་ཉིད་གསུང་དུ་འཕྲུལ་རྟེན་པ་མེད་ལ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་རག་གིས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་གཅིག་དང་དུ་མར་བདེན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བཟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་བསྟན་ནས། །ཡང་གེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་བལྟ་བ་ལ་འང་དོན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོས་གཞིག་ན་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མེད་ན། །དེ་ཡོད་པར་སྤྱོས་རི་ལྟར་
 བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། །ཡང་དེ་ལྟར་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། །ལུས་ཅན་མིག་གི་གེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་
 རྣམ་རིག་ཀྱང་མེད་ལ། །ཕྱི་ནང་གནས་ལུས་ཡོངས་སྟོང་དུ་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་། །དེ་དག་གི་ས་པོན་འཛིན་པའི་ཀུན་གཞི་འང་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡི་གེས་དང་བྲལ་བས་སམ། །ཆོས་ཡང་
 དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བས་གི་ཐེན་པའི་རོ་དང་འདྲ་བ། །ཕྱིས་པ་ལ་རྟོག་གི་ངན་པའི་དབང་གིས་གྲགས་ཏེ། །དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བདེན་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་

དག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་པ་ལ་མཁའ་པ་རྒྱལ་ས་ཇི་ལྟ་བུ་འི་གནས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྐྱེ་མ་ན། ལྷོ་སེར་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་དང་། ཕྱིན་པ་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མིག་གེས་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཅུག་གི་སྒྲེ་ས་པ་ཀུན་ལས་ངའི་སྐས་རྒྱལ་ས་འདས་ནས་མཁའ་པ་དེ་དག་གང་ལ་འད་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པར་སྒྲུབ་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པར་དཀར་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་རྒྱལ་ས་ངེས་བརྟགས་ན། །ཡང་དག་རྒྱུན་དངོས་དེ་མེད། །འདི་ལྟར་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ལྷོ་ཆོག་ས་དངོས་པོ་འི་དོན་རྒྱལ་ས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོག་ས་སྒྲུབ་བ་ཡང་། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཅིག་ལུར་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་ན། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་བྲལ། །དེ་བས་མཆན་ཉིད་
 རྟོང་པའི་བྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་བཤད་ཅེས། །མཁའ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་གང་གསུང་བ། །དེ་ནི་གསལ་བར་འོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འད་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་
 གཏོགས་པར། །རྒྱལ་པ་གཞན་དང་ལྷན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །ཐན་རྒྱུན་སྒྲུངས་ཏེ་གནས་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འད་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བས་གང་སྐས་པའི་ཕྱོགས་གེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་དུ་རྟགས་

བ
དབུ་མ་
བརྒྱ་
ཉིད་པལ་
རྒྱུ་
འབྲེལ་

༡། །དེ་ལྟར་ཅིང་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་གྱུར། ད་རུང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཡང་བདེན་པ་ཞིག་ཤིང་དམ་སྒྲུལ་ནས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་
བས་རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པར་ལན་ཐེབས་སྒྲུལ་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ནི་རེ་བ་འབྲས་མེད་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་ཤིང་ན་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་
གཉིས་ཀར་བདེན་པ་མེད་གྱུར། ད་རུང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ནའང་། གང་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར། རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྟན་པ་གཅིག་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པ་ཡི་
དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་གཅིག་དང་དུ་མ་འདི་གཉིས་ནི། བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་བོ་གཞན་མི་ཤིང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རང་གཞན་གྱི་
སྒྲེ་པས་གང་སྐྱས་པ་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དེ། ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་དེས་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ནི་དངོས་
པོའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱུ་བ་བྱ་དང་སྐྱུ་བ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐ་མི་དད་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྲེང་དུ་བསྐྱུ་བ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

དམ་མཐུག་ན་ནི་དེ་དང་དོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ན་ནི་བསྐྱབ་ཕུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའང་གྲུབ་ཟིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ངེས་ནས་རི་བོང་
 ལོ་རྒྱུ་ལ་སྟགས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་ནས་གཏན་ཚིགས་འདི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 གནས་སྟེ་ཟིན་ཀྱང་། ཐོག་མེད་གྱི་ཚོངས་པས་དེ་ལྟར་མི་གེས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་བདེན་ནས་དེ་ལྟར་གེས་སྟེ་གཞུག་པ་སྟེ། རོག་སྟགས་འདུས་པ་ལ་བལ་ལང་དུ་མི་གེས་པ་ལ་རོག་སྟགས་གཞུག་པ་ལ་དང་ལྟར་པའི་ཕྱིར་
 འདི་ནི་བལ་ལང་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། མདུན་འདིར་དམིགས་པའི་རིག་ཕུར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་གེས་དོར་
 ལྟར་པའི་ཚེས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ། ཤིང་ལོག་པས་ཤ་བ་ལྟོག་པ་ལྟ་བུར་བདེན་པའི་བྱུང་བྱེད་གཅིག་བདེན་དང་དུ་མར་བདེན་པ་ལོག་པས་བྱུང་བུ་བདེན་པར་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་ན། བསྐྱབ་ཕུ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་
 བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་ཚེས་ཅན་ལ་བདེན་མེད་སྟེ་པ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་བུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་རྟགས་དང་བསྐྱབ་ཕུ་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་སྟེ་འགྱུར་བ་

༥༩། །མ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་དེས་མ་སེས་པ་ལ་སེས་པར་བྱེད་ཅིང་སེས་ཟེན་གསལ་འདེབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷོག་ལྷོགས་ཀྱི་རྩོམ་འདྲིལ་སེལ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བརྟུན་པ་ལ། སྤྱང་ཙམ་བདེན་སྤྱང་གི་ཀུན་རྩོམ་དོས་གཟུང་། དེའི་རང་བཞིན་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདྲི་དག་ནི། །ཀུན་རྩོམ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །གལ་ཏེ་འདྲི་བདག་དོན་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་ཏུ་མ་གང་ཏུ་འང་བདག་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་འདྲི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། གླུ་མའི་རྟ་གླང་དང་མི་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ཏུ་མ་བདགས་ཉམས་དགའ་བའི་ཀུན་རྩོམ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདྲི་ཀུན་གྱང་བརྟུན་པ་ཀུན་རྩོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཟུང་བར་སྤྱང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ཞིག་དོན་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་བདག་གིས་དགག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཚིག་ཉིད་ནི་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གིས་འདོད་པས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་གྱང་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། གླུ་མའི་རྟ་གླང་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་རྟ་གླང་ཏུ་བྱུང་བར་བྱུར་ན་དེ་བརྟུན་པའི་ཞེས་གཞག་པར་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཉིད་འདྲི་ནི་གནས་པའོ། །

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་སྒྲོས་བཞག་པས་བཅོས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་དང་སྒྲོ་མཐུན་པར་གྱུར་ན་སྒྲོ་དོན་མཐུན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་དང་མི་
 མཐུན་པར་ཅི་བརྟགས་གྱུར་རང་གི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུན་ཏེ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཡུལ་དེ་ནི་དེས་འདོད་པས་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོས་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡིན་
 ལུགས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེའི་ཚོས་ཉིད་དམ། ཁོ་རང་གི་ཡིན་ལུགས་སམ། རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་རང་གི་རང་གིར་བྱས་པ་ཡིན་པས། སུ་དག་གིས་གྱུར་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་རུས་པས་ལུགས་གྱུ་མེད་པ་འམ་ལུགས་གྱུ་
 དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུགས་གྱུ་ནི་འདྲིན་བྱེད་ཡིན་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ལུགས་གྱུས་བཟུང་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ཚ་བ་ཡིན་པ་ལ་སུས་གྱུར་དེ་ཚ་བ་མིན་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་
 གུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡང་དག་མིན་པ་བཟུན་པའི་ངོ་བོ་འདྲིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་ཡང་དག་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་
 ཅེས་གཉིས་ཚིག་བྱས་པ་དཔེ་ལ་ལར་སྐྱར་ཡང་བ་འཕུལ་ཆད་ནས་ཡི་གེ་མ་དག་པ་སྟེ། དཔེ་རྒྱུད་གིན་རྟུ་དག་པ་རྣམས་ན་འདི་བདག་ཅེས་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནར་གཟུང་དགོས་སོ། །ཚིག་རྒྱུད་མ་གཉིས་གུན་རྫོབ་ཆད་གྱུ་བ་མི་

པ རལྱུ་མ་ བརྒྱ་ ཉི་ཤེད་ རྒྱུ་ འབྲེལ་

༡། །བཀག་པ་ལ་བཤད་མ་པན་འདུག་ཀྱང་། སྒྲིམ་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་མཚན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བྱེད་པ་
རང་རྒྱུད་པའི་བསྐྱུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱད་ཚད་གྲུབ་མི་དགག་པ་ནི་བདེན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཚེགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིམ་སྟེ། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེ་ཞིང་
གིན་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་མཚན་ཙམ་བརྫོད་ན། དེ་སྒྲིམ་ཞེས་པ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་། དཔེ་ལ་ལར་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་ཅེས་ངེས་གཟུང་བྱས་པ་དེ་གཉིས་དོན་དུ་འདྲ་
ལ། ཡང་། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་ཟུར་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་དབྱུད་པས་དགག་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཀུན་གྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེན་པའི་སྤྱང་བ་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བ་ཞིག་གི་གོ་བ་འདི་ལ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱང་ཙམ་བདེན་པས་སྤྱང་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་
འདི་སྤྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ནི་འདི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་སྤྱང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བཀག་པར་བའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

བ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མར་བྱལ་བའི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་ཙམ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་གཞོན་པ་ཅན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་རྒྱ་གོང་འོག་རྒྱ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིགས་ནས་སྤྱོད་དང་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་གྲགས་སུ་གཅིག་འཆར་ཞིང་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་མྱིད་པའི་གོ་བ་ལ་སྒོ་ཀུན་ནས་འབད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གཤམ་བུའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་ཡིན་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤྱང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུད་པ་དེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་སྒོ་ག་ཕྱོགས་སུ་སྒོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་ན་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་གཤམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གཤམ་ན་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་གཤམ་པ་སྟེ། སྤྱོད་མའི་རྒྱ་གྲང་གི་རང་བཞིན་རྒྱ་གྲང་དུ་སྤྱང་ནི་སྤྱང་བ་དང་། བདེན་ནི་མི་བདེན་པའི་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་ཟུང་དུ་ཆོག་སུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་སྤྱད་གནས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ལོན་ལ་མ་ཐས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱ་རབ་རྒྱ་བཤད་དེ། རི་སྤྱད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཆོ། །དཔལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བཅུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་སྟོན་པ་དང་། ཐམས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་ལུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྷན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་རྫོང་ལ་མ་ཐས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་སུའང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་གཟུགས་སུའང་མི་དམིགས་གིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་སོགས་ལ་སྦྱར་དེ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གསེགས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་གསེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། སྟོང་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་བདེན་དེ་ཡང་དག་པར་ན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པར་བདག་ཅག་འདོད་དོ། །གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ཀྱན་བརྟགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྲུག་ན་འང་

༩༩། །འཛིན་བསྟོམ་པ་ནི་དགག་སྐྱེད་གྱི་རྟོག་པའི་སྟོམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྟོན་ལུང་ཅན་གྱི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །མཉམ་བཞག་སྒྲུང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལྷགས་
སྒྲུང་ནའང་སྟོམ་བྲལ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ནི་བྱུང་ཅིང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་དེའི་རང་བཞིན་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུང་ཙམ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་།
ཐུག་པར་གིས་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མ་བརྟགས་གཅིག་སུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་། སྟེ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་པ། །དོན་བྱེད་པ་དག་ལུས་རྒྱལ་སྟེ། །རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་
ཅས་སུ་བ་དེ་རི་བོར་གི་རུ་ལ་སྟགས་པ་དང་། རྟག་པའི་དབང་སྐྱེད་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་བྱ་བྱེད་བསྐྱེད་དུ་ལུས་པ་གཞག་རྗེ་ཡན་ཆད་ལ་གིན་དུ་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་
བཤད་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཅས་བཞག་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་རི་བོར་གི་རུ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དངོས་མེད་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོ་བོ་བརྟགས་ན་དཔྱད་མི་བཟོད་ཀྱང་མ་བརྟགས་གཅིག་སུ་ཉམས་འགའ་དགའ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། སྒྲུང་འབྲས་སུའི་དོ་བོ་སྒྲུང་ཅིག་གིས་སྟེ་བ་དྲང་འཛིག་པའི་ཆོས་

ཅན་ཡིན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཅིང་བྱེད་པ་དུག་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་འཇམ་གཤམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཅིང་ལ་
 རྣམ་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གསུམ་བསྟན་པ། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དབང་དུ་གཙོག་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་བདེན་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བསམ་པའི་ཆ་ནས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། བརྟགས་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་མ་དབྱུད་པའི་དོར་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཆུ་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་འདི་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ངེས་སོ། །སྐད་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲེ་འགག་གི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་སྟགས་བསམ་གསལ་བར་གྲུབ་ཀྱང་། འདིར་ཆུང་མད་སྟོས་ཏེ་བཤད་ན། སྐད་ཅིག་མར་
 བསྐྱེད་པས་པའི་རིགས་པ་ལ། ལྟོས་མེད་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ། གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་འཛིག་ཏུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་བྱལ། དཔེར་ན། ལྟོག་དང་མེ་ལྷེ་ལ་སྟགས་པ་
 བཞིན། སྒྲུབ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སུམ་པ་ལྟ་བུ་འཛིག་ཏུ་དང་མ་སྟོང་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཐོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ལྟོ་མོར་མ་བུས་པ་དེ་སྟོང་ཁར་སང་གི་སུམ་པ་དེ་རིང་གི་འདི་འད་

ལྷོ། རེ་རིང་གི་འདི་སང་གི་དེ་འང་ཡིན་སྐྱུ་མ་པའོ། རེ་ལ་འཛིག་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་དོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་དེ་ས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་ཅིས་པའི་སྐྱུ་འཇུག་མོད་ཀྱི། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་མི་དགོས་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱ་གཞན་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །ལུ་མ་པ་གཅིག་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་བརྒྱུ་ལ་རེ་ལྟར་རྒྱ་དང་མ་ལུང་། དེ་ནས་ལུང་དེ་ཞིག་པ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོད་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མེད་པར་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུ་མ་པ་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་
 དང་རྒྱུན་འགག་པ་མའི་སྐད་ཅིག་གི་དུས་ཀྱི་ལུ་མ་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུ་མ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐད་ཅིག་བརྒྱུར་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སོང་ན་སྐད་ཅིག་དེ་མི་ཚང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཅིས་པ་དེ་འང་ལུ་མ་པ་དང་ངོ་པོ་ཐ་དད་པར་ལུ་མ་པ་རྟག་ནས་སྐད་ཅིག་ལྟགས་སུ་བགྲུར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་དོ། རེ་བཞིན་དུ་
 ཞིག་ལོ་བསྐྱལ་པ་ཇི་ཅུ་གནས་གྲང་དེ་སྐད་ཅིག་མར་གྱུ་བ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་བསྐྱུ་ལ་པའི་ལོ་སྟགས་གྱུ་བ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། མི་ལོ་བརྒྱུར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་པའང་ལོ་རེ་རེ་བ་བརྒྱ་བཅུ་ལྟེན་པ་ཡིན་ལ། ལོ་ལ་འང་སྐྱུ་བ་བརྒྱ་

གཉིས་མ་ཚང་ན་ཡོར་མི་རུང་ལ། ཟླ་བ་ལ་འང་ཞག་སུམ་ཅུ། ཞག་ལ་དབུ་གུ་དུག་ཅུ། དབུ་གུ་རེ་ལ་སྒང་དུག་ཅུ། སྒང་རེ་ལ་དབུགས་དུག། དབུགས་རེ་ལ་འབྱིན་རུབ་གཉིས། དེའི་རེ་རེ་ལ་འང་སྒྲིབ་ཅིག་རུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷན་ལ་འི་
 འདབ་མ་བརྒྱ་བརྟེན་པ་ལ་འབྱིས་སྒྲིབ་པར་ལུག་པ་བཞེན་དུ་སྒྲིབ་ཅིག་རྣམས་རིམ་པས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས། གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འབྱུང་མི་ཤེས་ལ། དེའི་ནང་གི་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་ལྟ་སུ་མ་ཚང་ཡང་། དེའི་གྲངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
 ལུན་སྒྲིབ་མི་འགོ་བ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན། སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ན་བཞེན་ལས་གཉིས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལས་གཞི་བ་མེད་
 ཅིང་མི་འཛིག་ན་མཐར་འགྱུར་བ་འང་མི་སྤྱིད་ཅིང་། མདོར་ན་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞི་ན་དུ་དམིགས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། མོ་རྒྱུང་དང་སྒྲིབ་ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱུང་པར། ལུའི་དབང་པོའི་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར། ལུ་
 བ་ཁྱེད་པ་དང་མི་ཁྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མ་ཞིག་ནས་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་སྟེ་བར་དེས་དེ། གང་སུམ་པ་ལྟ་སུ་ལ་འང་སྒྲིབ་མ་ཆུ་མེད་པའི་དུས་དང་། ད་ལྟ་ཆུ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་
 སུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ན། ཆུ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་བཞེན་ཆུ་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲིབ་མ་ཆུ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སུམ་པ་དེ་འགགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་འགགས་ན་ཆུ་ཡོད་འབྱུང་པའི་གོ་སྐབས་མི་སྤྱིད་

༡༡། །པ་ཡིན་ནོ། །དེ་པ་ཡིན་དུ་དངོས་པོ་འོ་ཚེས་གང་ཞིག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཅིག་སྒྲུ་མ་མ་འགགས་ན་སྒྲི་མ་མི་སྒྲི་བས་དངོས་པོ་རང་གི་སྒྲི་འགག་གཉིས་སྒྲི་གཅིག་གིས་འཕེན་པ་ལས།
 འགག་པ་ལ་སྒྲི་གཞན་མི་དགོས་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཅིག་གིས་སྒྲི་ཞིང་འགག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ལ་འབྲུལ་པ་འོ་སྒྲི་བྱས་ཏེ་གཅིག་ལུར་བཟུང་བ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། མ་ཞིང་བདག་སྒྲི་
 འདིར་བཞུགས། སང་ཡང་བཞུགས་ལོ་སྒྲུལ་དུ་ན་ཞིང་དང་དེ་ལོ་སང་པོད་ཀྱི་སྒྲི་པོ་དེ་གཅིག་རྟག་ལྟ་ལུར་སེམས་ཀྱང་། བརྟགས་ན་ན་ཞིང་དང་སང་པོད་པར་ཞིག །ད་ནང་གི་སྒྲི་ཡི་སྒྲི་ལ་ན་ཞིག་པ་ཅུ་ཡང་མེད་པར་སྒྲི་གསར་པ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུམ་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་བས་འཛིག་གོ་ཞེས་སེམས་པ་ནི། ལུམ་པ་འོ་སྒྲུང་ཅིག་མ་འོངས་པ་སྒྲི་མ་ལུང་དེ་སྒྲི་བ་བཀག་མོང་པ་ལ་ལུམ་པ་བཤིག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི། དངོས་སུ་ལུམ་འཛིག་གི་སྒྲི་མི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐོ་བས་ཐོ་བ་རང་ངམ། ཐོ་མོ་འམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན། རང་བྱེད་མི་མེད་ལ། ལུམ་པ་འོ་ཉེར་ལེན་དང་ཐོ་བས་སྒྲི་ཅིག་བྱེད་སྒྲི་ལས་ནས་ཐོ་མོ་སྒྲི་བར་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐོ་མོ་ལུམ་
 པ་ཡིན་ཀྱི་ལུམ་པ་ཅི་ཞིག་བཤིག །ཐོ་བ་གཅིག་གིས་ལུམ་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིག་པ་དང་། ཐོ་མོ་དངོས་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྒྲི་དོ་སྒྲུལ་ན། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ལུ་བའི་ལུལ་དུ་མི་རུང་ལ། ཐོ་མོ་ལས་གཞན་ལུས་པས་

ལུས་པ་མི་འཛིག་སྟེ། ཀ་པ་བུས་པས་ལུས་པ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཐོ་བས་ལུས་པ་བཞིག་གི་གྲོ་མོ་མི་ལུས་པ་འི་ཐལ་བ་ལྟར་སྤྲུགས་ལས་ལུང་དོ་སྒྲུལ་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་འཛིམ་པ་བཞིག་པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་པ་བུས་
 པར་མི་འགྱུར་བ་མོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འཛིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་བྱེད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུབ་དེས་དོན་ལ་རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་སྟེ། མེད་པར་བལྟ་བེར་བ་དང་། ལྟ་རྒྱ་མེད་བེར་བ་གཉིས་དོན་དུ་
 འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། ལ་ཅིག་གིས་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དགར་པོ་ཡོད་མྱོད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ཆེར་མི་རྟག་ཀྱང་། དབང་ལྷག་ལ་མོགས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་
 ཀྱང་རྟག་པའང་ཡིན་མྱོད་དོ་བེར་ན། གང་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པ་འི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ལྷག་རྟག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་དོ། །ཞེས་གང་
 དོན་བྱེད་ན་ནི་རིམ་ཅན་དང་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ། རྟག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མི་འབྱུང་པས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ཞིང་གང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མི་མྱོད་དེ། མདོར་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགའ་། དངོས་
 པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་འགའ་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་གཤམས་བྱ་ལ་མི་མྱོད་པར་གཤམས་པར་བྱུངོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པ་འི་དངོས་པོ་མི་མྱོད་ཅིང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པས་གཤམས་བྱའི་ཁྱོད་གང་

༡༩། ཁའང་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཞིག་མེད་པར་སྟེ། གང་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པ་ནི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ལ་སྒྲིབ་རྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། རམ་མཁའ་རྟག་པ་སྟོན་གྱི་དཔེར་བུས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་འཇིག་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་འདི་ཐ་སྙད་གྱི་ཚད་མའི་ནང་ན་དོན་ལུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲུལ་མེད་དང་ཐ་སྙད་གྱི་ཡིན་ལུགས་སྟེས། སྤྱིད་ལ་ཞེན་པ་དང་རྟག་དངོས་སྟོན་གྱི་ཅི་ལོག་གི་རྟག་པ་མ་ལུས་པ་བརྒྱུག་ །དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེ་སྤྱག་དུ་འཇུག་རྣམས་པ་སྟོན་རྣམས་བྱུང་གི་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། རྗེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་གྲུང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདུ་སྟེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་འདུ་སྟེས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་ཚུལ་ཡང་། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སྟོན་པ་དག་མིང་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དུ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་དགག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཐ་སྙད་གྱི་ཚད་མས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པས་ན་

རོན་དུ་མེད་པར་གེས་པར་བྱ་ཏེ། དེས་ན་སྒྲིམ་བུས་འདུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཅིག་བསྐྱབ་པ་
 བ་དེ་རྟོན་དང་། །གཞན་རྒྱལ་ས་བརྟེན་སྒྲིམ་ས་ལྟ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་གེས་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་མཁས་པ་བརྗེ་ཏེ་ནས་བྱུན་པོ་བ་ཡང་རྗེ་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་གཞོད་
 མེད་བྱིད་བར་པོ་ལ་རང་མཚན་སྐད་ནས་གིང་རང་འབྲས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་རྒྱལ་ས་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞུལ་བྱ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་དངོས་མེད། དགག་དང་སྐྱབ་པ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །འགལ་དང་
 འཁྲེལ་བ། རྒྱས་དང་ལྟོག་པ། བརྗེད་བྱ་རྗེད་བྱེད། སྐད་དང་སེལ་འདུག་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འདུག་ཅིང་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་
 སྤྱི་དང་འགག་ཀའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་སྐམ་ན། རྟོན་དང་ཕྱད་ན་རྒྱས་པས་ན་སྒྲིམ་དེ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྟོན་དང་མ་ཕྱད་ན་འང་རང་འབྲས་སྤྱི་མ་མི་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། སྤྱིར་དོན་མི་བྱེད་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་འོ། །དེ་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཐ་སྐྱད་མཛད་ལ། སྐད་རྒྱལ་བྱིད་བར་དུ་ན་འདིར་ཡང་དེའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་བུས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཡིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གནས་

པ
དབུ་མ་ བཞི་ སྐུ་འཁོར་
ཁྱིམ་འཁོར་

༡༡། །ཚུལ་ལ་ཚད་མས་དབྱུང་ནས་འཛིག་ཚུལ་རྣམ་པ་ཀུན་རྟེན་ཚད་མའི་གཞུང་ཁོན་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། ཐ་སྙད་དུའང་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གཞག་པའང་མི་རུང་བས་
དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཁོན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཞེན་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེར་སྒྲུང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འཇུག་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ། སྒྲུང་བ་
ལྟར་གྱི་དོན་ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་བསམས་ན་ནི་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དེ་དོན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱ་ལུང་ག་སུ་མ་པར་
འབྱུང་རོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ཡོད་ཅིང་སྒྲུང་ཅིག་མ་མིན་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་པའི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཞིང་བརྟུན་པ་ཉིད་དུའང་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མཐུན་སྒྲུང་བ་མི་སྤིང་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བས།
འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་པ་ལྷགས་གྱི་རང་ཚུལ་བཟུང་ནས། དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་གྱི་རྒྱ་ལུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་
བཞིན་སེལ་བའི་སྒྲོབས་གྱིས་དངོས་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བཟུང་བ་ལའང་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་གཞུང་གི་གོ་བ་བྱང་མ་རྒྱུ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་

དཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲུལ་སྒྲུབ་

2005

ཡོག་ཕྱི་བ་དེ་སྒོ་ལ་བཟུང་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་ཐ་སྐད་ཚད་མའི་གནད་སྤྱི་ཟུག་པ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་དག་གི་སྒྱུར་
ཡུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་གྱང་། ཡོངས་གཙོད་དུ་ཀུན་རྫོབ་གཙུག་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཚད་དགོས་ཏེ། ཐ་སྐད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ནམ། རང་མཚན་སྒྲུང་རུང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་གྲགས་པ་འཇམ། སྒྲུང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་སྒྲུབ་བཟོད་ན། དེ་མིན་བསལ་བ་འཇམ་གཞན་སེལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
འདི་དག་གི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་སྟེ། སེལ་རྒྱལ་ལ་བུམ་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་མིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་རང་མིན་པ་བསལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
རྣམ་བཅད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རང་མིན་མཐའ་དག་བསལ་བ་ཡོངས་གཙོད་དེ། དེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་ཐེགས་ན། དེའི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟོན་སྟེ་གྲུབ་རྒྱལ་གྱང་
ཤེས་པར་བྱ་བ་སྒྱིར་བཏང་ནས། བྱེ་བྲག་དུ་དབྱེན་སྒྲུབ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྒྲུབ་དེས་རང་གི་བཟོད་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོབས་

ཞུ། གྲིས། བཟོད་ཕྱི་རོ་པོ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་གོ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རོལ་ལྟ་བུ་གྱི་ཟོར་ཕྱིད་ཕྱིད་རྣམས་ལྟ་བུ་ལྟོས། རོལ་མི་མཐུན་མི་པོར་གི་རུ་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། མི་པོར་མིན་པ་དང་
རུ་མིན་བཅད་རྣམས་བཟོད་ཕྱི་རོ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལྟ་བུ་མེད་ན། ལུང་དེ་ལོ་སྒྲུ་བྱོ་མི་སྒྲུ་ལ། དེ་མ་སྒྲུ་ས་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལོ་སྒྲུ་བྱོ་འང་མི་ཤིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱིང་། ལྷའི་སྒྲོ་བས་ཙམ་ལས་བློ་ལུང་དུ་འཕང་བ་མ་གཏོགས་མི་པོར་
རྒྱུ་རོ་པོ་ལ་ནི། བཅད་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་གཞན་མེད་པས་དོན་ལ་ཐ་སྒྲུད་དུ་འང་མེད་དོ། རོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་ལ་ནི། ཡོངས་གཙོད་དང་རྣམ་བཅད་གྲིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའང་དངོས་མེད་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ཙམ་གྱི་རྩ་བཅན་ཏེ། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་སྒྲོ་ས་རྣམས་ཐ་སྒྲུད་དུ་དེ་ལོ་རོ་པོ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་ལང་། རོལ་ལ་རྣམ་བཅད་གྱི་སྒྲོ་བས་གྲིས་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་རོ་པོ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་
བུར་གྱིང་མེད་དོ། རྒྱུ་རོ་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་རོ་པོ་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ལོ་གསལ་གྲིས། རང་མིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པས་བཅད་གཉིས་ཀས་གྲུབ་གྱིང་། གཙོ་པོར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལོ་སྒྲོ་བས་གྲིས་རྣམ་པར་
བཅད་པ་གསལ་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། རེས་ན་སྒྲུ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ལྷུང་མ་སྒྱེད་ན། མིར་གིས་བཟོད་པ་ལོ་དོན་དག་ལ་ཐ་སྒྲུད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་ལྷུང་མི་སྒྱེད་ལ། རོལ་གྱི་རོ་པོ་ལ་རྣམ་བཅད་གྲིས་གྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་གཙོད་

གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱང་མ་བྱེད་ན། དངོས་དངོས་མེད་གྱི་བྱང་མི་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ཤུན་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་གིན་དུ་གཤམ་ཆེད། །དེ་ལ་བྱང་གཞི་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱབ་པ་ན། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་
 མི་ལྟན་པ་བཅད་ནས་ལྟན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟན་པ་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ལྟན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའང་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་ན། གཞི་དེར་ལྟན་ཚུལ་ལའང་། གང་ན་ནས་མི་སྤྱིང་བ་
 གེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ནས། དེ་ལ་སྤྱིང་པར་གྱུར་པ་བཀོད་པ་ལ་མི་སྤྱིང་རྣམ་གཅོད་ཟེར་ཞིང་། གཞི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྤྱིང་གུང་གཞིའི་ཕྱོགས་གཞན་ལ་མ་བྱང་བ་གེས་པ་ཙམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རིག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཞིའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མི་ལྟན་པ་བཅད་ནས། ཀུན་དུ་བྱང་པར་གྱུར་པ་བཀོད་པ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞི་ལ་བྱང་གུང་མཆོན་
 འདོད་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་ལའང་བྱང་ཆོས་པ་གེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྤྱོའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ལ་ལྟན་པ་བཅད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་པར་གྱུར་པ་བཀོད་པ་ལ་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་
 གཅོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་གསུམ་སྤངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྒྲོན་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་གཞི་ལ་བྱང་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་པའོ། །གཞན་ལའང་ལྟན་པ་སྟེ་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་

༡༡། གྲིས་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་གཞི་གང་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གང་དག་ཅི་མཆིས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་རྒྱུ་བཅད་དེ་སྟེད་དུ་བྱེ་རུང་ལ། རང་མིན་མཐའ་དག་བཅད་པའི་དོ་
 བོ་ནི་ཡོངས་གཅོད་དང་གཅིག་གོ། །དེའང་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་སུ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་ན། བྱུང་གཞི་སྟོན་པོ་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་དྲག་སྟགས་བྱུང་ཆོས་གྱི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་མཚོན་གཞི་
 གསུམ་དུ་བྱེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་དོན་ལྷོག་ །རང་ལྷོག་ །གཞི་ལྷོག་ཅེས་གྲགས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་གཞན་རྒྱུ་པར་བཅད་པའམ་སེལ་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅད་
 གཞིས་གྱི་རྩལ་གིན་དུ་གསལ་བར་འདིར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་གོང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཚང་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་འཐད་ན། ཆོར་བ་ཡིད་
 མི་འོང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉམས་མི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཚངས་དབང་འཁོར་སྐྱར་གྱི་སྟོད་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། ལྷག་
 བསྐལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བདེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་མང་དོ། །དགོངས་པ་བྱེ་ན་གཅིག་གོས་ཀྱང་བྱེ་འོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མེད་

བར་དགག་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་ཅིག་མར་ཐལ། ཀུན་རྫོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོང་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་
 བར་འགྱུར་གྱི། རོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སིང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིའི་རོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོང་རྟག་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསམ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་རོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་
 ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བུས་ཆོས་ཅན། རོན་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། སེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །མཁའ་སོགས་རོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་རོན་བྱེད་རུས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལ་རྟགས་རོན་གྱིས་གོ་བ་ལས་ཆོག་སྟགས་རོན་ཅན་དུ་
 སྟོང་བ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་དུ་འང་མེད་པ་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་དང་མགོ་བསྟེན་ན། ཁོ་རང་ལའང་དེ་གཏན་མེད་དུ་སེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གིས་མཆུངས་སིང་རོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཀུན་

༡། །ལ་འདྲ་བས། ཞེ་འདོད་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཕྱེན་ཅིག་གོས་ལའང་ཕྱེ་བས་ཆོག་གོ། །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་སོ་སྐྱམ་ན། དོན་རང་མཆོམ་གྱི་སྒྲིང་ནས་བྱུང་ཡོད་དུ་སྐྱབ་
མ་རུས་ན། རྒྱལ་བཅད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་དོན་ལ་དཔྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་དཔྱད་གཞིར་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོར་སྒྲིང་ཙམ་དུ་ཐལ་སྒྲིང་རྩུང་ཟད་བཀོད་ནས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཞེས་
བའང་སྐྱ་མའི་སྐྱར་བ་ལྟར་མ་བརྟགས་བག་ཡངས་སུ་བཞག་ན་ཡིན་ཡིན་ལྟར་འདུག་པ་ལ་ཉམས་དགའ་ཞེས་བཤད་རུང་གི། སྐྱ་མའི་སྐྱར་བ་ཡིན་ཆད་ཉམས་དགའ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་སྒྲི། འཇིག་སྐྱག་གི་སྐྱར་བའང་འཆར་བ་
ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མ་བརྟགས་ན་གྲུབ་གྲུབ་ལྟ་བུའི་རང་འཇིན་གྱི་སྟེན་པ་འདྲིད་པའམ་ཉམས་དགའ་བར་ཕྱེད་པ་ལ་བར་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིར་གྱི། ལུས་སེམས་ཆོར་བ་བདེ་བའི་ཉམས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ།
དེས་ན་རྩོད་པ་དང་པོ་དེ་འདྲ་བ་ཆོག་འཕྱི་ཙམ་ལས་དོན་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་ཉིད་མེད་དགག་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་ཐལ་གྱི་དོན་དམ་མཆོམ་ཉིད་པ་ལ་སྒྲིས་ཏེ་ཀྱང་རྫོག་དུ་བཞག་གི། རྒྱལ་
གངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྒྱ་པོ་ཀྱང་རྫོག་དེ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་ན་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དང་དོན་དམ་ལ་རྒྱལ་གངས་ཕྱེ་དགོས་པ་འདི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་མིག་དང་འདྲ་སྒྲི་དེ་མེད་ན་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏོ། །ཅོད་

ལྷ་མོ་དུ་གྲུ་

པ་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་ལྟར། མཁའ་མོགས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ནི་གང་གཅད་བྱ་སྟེ་པོ་དངོས་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་ཕྱུང་བས་ན། སྒྲིམ་སྒྲེས་བྱ་མིན་པ་དང་དེ་དག་གི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་
ལྟར་རྒྱལ་པ་གྲུ་རྒྱལ་པས་མི་ཡིན་ཀྱང་། གྲུ་རྫོང་པ་རྒྱལ་པས་པས་བདེན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་དེ། སྒྲིམ་བྱ་རྒྱལ་མི་རྒྱལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་བཅད་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བདག་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་
ཞེས་གྲགས་བཅའ་དུ་མེད་པ་ལྟར། འདིར་གྲུ་རྫོང་པ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ནམ་མཁའ་མོགས་མ་འདུས་པར་རྫོམ་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཐོགས་རེག་མེད་པའི་ཆ་ལ་བདགས་པ་ཅམ་
ཡིན་པས། ནམ་མཁའ་དང་མོ་གསལ་གྱི་སྒྲུ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱས་ནའང་དོན་ལ་དབྱུང་ན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རི་བོང་རུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། ལྷ་ཡིས་རི་བོང་
རུ་མེད་བཅད་པ་ལྟར་གྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་སྟངས་ནའང་། རི་བོང་རུའི་རང་མཚན་སྒྲིམ་བྱ་ལ་མི་སྟོན་པས་སྒྲིམ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་དེ་སྒྲིམ་བྱར་སོང་ན་རི་བོང་
རུའང་སྒྲིམ་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་སྒྲིམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་སྟོན་པའི་དངོས་པོ་ཅིའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་མོགས་དངོས་མེད་རྒྱལ་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་དུ་མི་

2000

མཁའ་ཡོད་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་གོང་དུ་སྟོན་ཟིན་ཏེ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཐ་སྙད་བདག་ས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་སྒྲུབ་ཡང་བརྒྱན་དེ་སྐུ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཕྱུང་
མཁའ་གོང་འོག་གི་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དགག་སྐུ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་ཅིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱང་སེལ་བ་ཡིན་དེ། སྐུ་སྐུ་ཡང་ཚེ་ཙམ་གྱི་
གཟུགས་ལ་མིག་དང་ལྗན་པས་དཔྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པས་དངོས་མེད་ཉིད་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུ་བ་གྱི། དངོས་མེད་ཅེས་དགག་སྐུ་བ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་སྐུ་དོན་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་སྐུ་
ཚོགས་བྱེད་ཀྱང་དེ་སྐུ་སྐུ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་ལ་འདྲ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཀྱན་རྩོམ་དེའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་སྐུ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དེ་སེལ་བུ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལ་སྐུར་
བདྱང་དུ་ནང་གི་སྐུ་མཆེད་དུག་དང་། ཕྱིའི་སྐུ་མཆེད་དུག་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སེལ་པའི་བདག་སྐུ་བ་མེད་མིན་པ་དང་། མིག་སེལ་གྱི་དམིགས་སྐུ་བ་དུ་གྱུར་པ་སྟགས་ཡིད་སེལ་ཁོ་ནའི་
དམིགས་སྐུ་བ་དུ་གྱུར་པའི་བར་དུའོ། །གསལ་ཞིང་རིག་པ་སེལ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན་ཚོགས་བརྒྱད་དེ། བདག་སྐུ་བ་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་སྐུ་པའི་རིག་པ་སྟགས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་སྐུ་ཚོགས་པའི་

༡༡། །རྟེན་གཞིར་སྤྱར་པའི་གསལ་རིག་ཙམ་དང་། སེམ་པའི་རྒྱད་ལ་དར་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྒྱིར་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་དེའི་ཐ་སྙད་མཚན་བྱ་རྒྱུ་འཛིག་གི་
རྒྱ་ཡིན་པས་དོན་ལྟོག་དང་རང་ལྟོག་དབྱེ་ཞིང་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་མི་སྒྲོངས་པའི་སྤྱད་དུ་ལྟོ་ལྟེར་བ་ལུས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ཆོག་གི་རྒྱུ་པ་མཆུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་གཞན་དུ་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་སྒྲིས་ལུང་སྒྲོའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོག་པ་དག་རྒྱན་གཅིག་གིས་བྱུང་དགོས་པར་བསམས་ནས་ཆོག་རེ་མང་གི་སྒྲོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་གི་སྒྲོས་བཞིན་
དོན་གྱི་གནད་ཟེན་པ་གིན་དུ་གལ་ཆེན་ལ། །ཀྱི་མ། དེད་དུས་སྤྱན་པོ་གང་དག་རང་གིས་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་མ་དེས་པའི་དབང་གིས་ཟུར་ཆོད་མ་ཆོད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལའང་སྒྲོན་འདོགས་པར་ཉོན་པར།
མཚན་ཉིད་འདི་ལ་དོན་ལྟོག་གི་གནད་ཟེན་རྒྱུ་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི། ཆོག་གི་ཆ་ནས་མཐའ་གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་བརྟགས་སྒྲོས་རྒྱུའི་རི་མོ་འབྲི་བ་ཐལ་ཆེར་ལ་སྒྲིང་པོ་ཅིང་མེད་ཀྱང་། གཞན་ཟེར་གྱི་ཆོག་འབྲུལ་གསལ་བྱམ་ཟེ་
རྒྱུ་པ་ཀྱིས་སྤྲུགས་སྒྲོ་ལ་བཟུང་བ་ལྟ་ལུས་ཆོས་པར་བྱས་ནས། ཉོན་གྱི་དམ་པ་མཚན་དག་གི་གཞུང་ལའང་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་གིན་དུ་ཡ་མཚན་ནོ། །བྱུང་པར་སྤྱར་མ་སྤྱར་སྒྲིགས་གོ་བའི་གནད་རྒྱུ་པ་ཀྱི་དེ་བཞིན་དུ་དེས་

པར་བྱའོ། །དེས་ན་གང་ལ་དོན་གྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཚིག་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་རུས་ལ། ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རུས་པ་དང་བསྟུན་
 ཏེ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར། མཁས་པ་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུད་པ་དག་དོན་ལ་རྟོན་གྱི། ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཚིག་ལམ་གྱིས་ཚུད་པ་ལ་ནི། སློ་ཡི་རུས་པའི་
 ལྷགས་ཀྱང་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། ཚིག་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་ཆེན་སྟོས་པ་བཞིན་དུ་རང་དབང་དུ་མ་གྱུར་ཞིང་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་ལྷ་དགོས་པས་རྟག་རྟེ་འབའ་ཞིག་མིག་རས་ཀྱིས་བཙའ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་
 མཚོག་རྟུ་གྱུར་པ་དེ་ཤིང་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་གྱིས་དཔྱགས་འབྱིན་མི་རུས་མོད་གྱི། དོན་ཀྱང་ཚིག་གི་འདུག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་འཆད་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་མང་ལ་དོན་ཚུང་གནད་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོ་
 བ་བྲལ་བས་ན། སློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྟོན་ས་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་རྣལ་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་གྱུར་པས། དག་གི་རྗོད་པ་རྣམས་ལ་རང་དབང་ལྷགས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་སྟོན་ས་གཞུང་གི་གནད་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དག་གི་ཕྱིང་བར་སྟེལ་ཏེ་པས་ཆོལ་གྱི་སྟོབས་པ་འཛོམས་པའི་ཚུལ་སོགས་ལའང་མཁས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཟུར་ཆོད་ཚུལ་ཚུང་ཟད་བརྗོད་ན། གང་

༡༢། །མཚན་བྱ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྟེང་བ་སྟུང་། ལུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་གདགས་པའི་དོན་གྱི་ལྷག་པ་དེ་ནི་ལུམ་སྟགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷ་ལྷིང་པ་ལུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
བཞག་ན། དེ་ལུམ་པའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ། གདུང་འདེགས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟགས་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཞི་ལྷག་རང་ལྷག་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པ་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེན་ཅེར་དུ་ངེས་པ་སྟུན་མེད་ཅིག་
ཟིན་ཆོ། མ་ཟུབ་ཟུབ་ཆེས་མི་སྤྱིད་པ་གསུམ་བུ་ལ་བཟུང་། མི་ལྟན་གཞན་ལྟན་མི་སྤྱིད་རྒྱུ་གཅོད་གསུམ་ཚད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོན་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱའི་འབྲེལ་པ་ནམ་ངེས་པ་ན་དོན་གྱི་རྒྱུ་བཅད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཟུར་
ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་དེར་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་གི་སྟོས་པ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་གནད་ཟིན་པ་ལ་དེས་ཆོག་གོ། །དཔེར་ན། ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པས་དོན་གྱི་རྒྱུ་བཅད་གྱིས་མདུན་གནས་གྱི་ཤིང་གོ་རུས་གྱི། ཤིང་གི་བྱེ་
བྲག་དང་དེའི་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་བཟོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་མཚན་འབྲེལ་པར་རྟོགས་མ་རུས་ན། མཚན་ཉིད་རྫོང་པའི་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ངག་མང་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཡན་དགའ་སྟེ།
དཔེར་ན། རིན་པོ་ཆེ་གིས་དུང་པ་ལ་བལྟས་ནས་མི་ཞིག་ན་རེ། འདི་ཨིན་ཏི་ལ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་ན། གཞན་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཨིན་ཏི་ལ་ནི་ཁ་དོག་སྟུན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུས་ན། དེས་ཆོག་ཅམ་ལ་བརྟགས་ནས། འོན་

2000

རས་ལྷོན་པོ་འདྲ་ཡིན་ནི་ལ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྷོན་པོ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནོར་ལུ་མ་ཐེང་ཀའང་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ནི་ལ་ནི་དེ་ལས་རིན་ཐང་རྒྱུ་ཡོད། །འོ་ན་གཤམ་ལྷོན་པོ་ཡིན་ནམ། དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེལ་པ་ལ་པ་ལས་རིན་ཆེ་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་རི་བརྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ནི་ལ་འེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འེ་ཆོས་ཀྱན་རྟོགས་པར་བརྒྱུད་ནས་དེ་དོས་ཟེན་པ་མི་འོང་སྟེ། དཔུས་ལོང་ལ་གྲང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་
འདྲ་ལ། ལྷོན་པོ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་འེ་དུས་ན་ཡུལ་དོན་གྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ལྷོན་པོ་དང་ཡིན་ནི་ལ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་དུ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་འདྲ་བར་མཆོན་ཉིད་གྱི་གནད་ཟེན་པས་ཐུན་མོང་མིན་པ་འེ་ཡིན་ལུགས་ཀྱན་དེས་
ཤུགས་གྱིས་ངེས་ཤིང་སྟོ་འདོགས་གཞན་འགག་སྟབས་པ་ནི་སྟོག་འགགས་པས་དབང་པོ་གཞན་འགག་པ་ལྟ་སྟེ་ཡིན་པས་གནད་ཟེན་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ཐས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ཀྱན་དུ་དོན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་པར་བཅད་པ་འེ་གོ་བ་རྒྱལ་མ་
ཞེས་ལ་སྟོ་གཞན་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །དཔེར་ན། ཐུམ་པ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་འེ་ཆེ་སྟོ་ལྟེ་ལྟེ་པ་འེ་རྒྱུ་ལ་པར་ཡིད་ལ་ཤར་ཀྱང་། ལྟོ་ལྟེ་པ་གཞན་ཡོད་ཆོད་ལ་འབྲེལ་མི་སྟེང་པ་དང་འདྲ་ལོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་དེས་བཞག་པ་འེ་མཆོན་བྱ་བུམ་
པ་ལྟ་སྟེ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་བསྟུབ་ན། གསེར་ཐུམ་ལྟ་སྟེ་སྟགས་མཆོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་གྱིས་མ་བཀར་ན། མཆོན་བྱ་དང་མཆོན་གཞི་སྟོ་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐང་དང་དུ་མི་འཆར་བས་གཞི་སྟོ་ག་དོས་མི་ཟེན།

འ
དཔུང་
བཞུགས་པའི་
ཆུང་ལོ་

༡༡། །མཚན་གཞི་གསེར་ལུ་དེ་ཡིན་ན་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་འགྱུར་དགོས་པས་ལྟོ་ལྟེར་དང་ལུ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་། གདགས་གཞི་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། ལུ་པ་པའི་པ་བྱེར་ལྟོ་པ་
ཞབས་ཀྱི་ཆ་དང་གཟུགས་རྩལ་སྟོགས་ལུ་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་རེ་རེ་ནས་ལུ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་གཞིའི་སྐབས་སུ། ལུ་པ་པའི་དོན་མཐོང་ཡང་ཐ་སྟོད་མི་ཤེས་པ་ལ། ཐ་སྟོད་སྐབ་པའི་
མཚོན་སྟོར་རྣམ་དག་འགོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། གསེར་ལུ་པ་དང་ལུ་པ་གཉིས་ཀ་ལུ་པ་པ་ཙམ་ལྟོག་དུ་སྐྱོ་སྟོ་མཐུན་པས། དེའི་ཆེ་གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྟེར་ཞབས་ཞུམ་ལུ་སྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་བདེ་ཞིང་། དེ་དང་
རིགས་མཐུན་ཀུན་དེས་འབྲེལ་ཏེ། ཀ་པའི་མཚན་གཞིར་ཤར་གྱི་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །མི་རྟག་པའི་མཚན་གཞིར་སྐྱ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་ཐ་དད་པས་སྟོར་གཞག་བྱས་པས་ཆོག་གོ། །རྟོག་གེའི་གསང་
ཆེག་རྣམས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོང་ཅེས་པ་རྣམ་བཙན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མའི་དོར་བསྐྱ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་སྐྱང་ཡང་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་
མེད་པ། དེའི་སྐྱང་ཆ་ཀུན་རྫོང་། སྟོང་ཆ་དོན་དམ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་འཇགས་པ་གྲུས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་

འགའ་པར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོར་

五、

[illegible]

༡། རྩོགས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་སེམས་ལྟར་སྤྲོད་པའོ། རི་ལྟར་སྤྲོད་པ་ནས་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེས་ལས་བསགས་པ་ནི་འདྲ་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་པ་དེས་བག་ཆགས་རྣམ་པར་སེས་པ་ལ་བགོ་ཞིང་རྣམ་ཞིག་མཛོན་དུ་ལྟར་པ་ན་འཕང་འབྲས་ཀྱི་སེས་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། རྣམ་སེས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཞི་དང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིར་མིར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་དེ་ལྟར་པོ་ལྟ་གྲུབ་ལ། མིང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་ག་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲིམ་ཆེད་དེ་ཡོད་ན་ལྷལ་དུ་ག་པོ་དང་ལྟར་པའི་རིག་པ་འབྱུང་དེས་ལ། རིག་པ་ན་སེམ་གསུང་བར་མའི་ཆོར་བ་དེས་པར་སྒྲིམ་ཞིང་། ཆོར་ན་རི་མི་སྒྲིམ་དུ་འཛོག་པ་མི་སྒྲིད་པར་སྒྲིད་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲིད་པ་སྒྲིམ་པ་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་བཞག་པར་གང་སྒྲིད་པའི་ལྷལ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དང་དུ་སྒྲིང་བའི་ལོན་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་དང་དུ་སྒྲིང་བར་ཆོད་ལས་བསགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ལས་དེ་རྣམ་ཡང་བར་མ་དོར་ཆུད་ཐ་བ་སྒྲིད་པས་དཀར་ནག་གི་རྒྱ་དང་མཐུན་པར་མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་དུ་སྒྲིབ་ནི་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ནས་བརྒྱམས་དེ་རིམ་པས་རྒྱན་འབྱུར་པའི་ཆ་བ་དང་། རྒྱན་འགགས་པའི་འཆི་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མི་དུག་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་བས་ཆ་གི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དུ་འདྲུ་ལ། དེ་དག་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སྤྱུ་ལྟར་ནས་སྒྲིད་པ་མགལ་མའི་

འཕོར་ལོ་ལྟར་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཕོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྒྲུང་དུ་རྒྱུང་བ་ཡང་མི་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་ཁྱིལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲོང་བ་ཁོ་ནའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་ས། །སྒྲོང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་འབྱུང་བར་ཟད། །ཁ་
 ཏྲོན་མར་མེ་མོ་འོང་བུ། །མེ་སེལ་ས་བོན་སྒྲུར་དང་སྒྲུལ། །ལུང་པོ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཐས་རྟོགས་བུ། །ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གིས་ཁ་ཏྲོན་གྲོག་པ་གཞན་ཁྱིལ་གི་ཡང་ཡིད་ལ་འཇག་པར་གྱུར་
 བ། །པ་རོལ་པོའི་ཡིད་ལ་ཡོད་རྒྱའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ཅིག་སྟོན་གྱི་ཡིད་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁ་ཏྲོན་དེ་སེས་པའི་སྟོ་ཅིག་སྟོན་གྱི་ཁ་ཏྲོན་གྱི་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལུང་པོ་སྒྲུ་མ་སྟེ་མར་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དྲག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་སྒྲུ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མར་མེ་ལས་མར་མེ་མཆེད་པ། མེ་འོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་
 བར་པ། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་གསོད་གི་རྒྱལ་པ་འབྱུང་པ། མེ་སེལ་ལས་མེ་མཆེད་པ། ས་བོན་ལས་སྒྲུ་གྲུ་སྟེ་པ། རྒྱུར་བའི་རོ་ལས་འགྲམ་རྒྱ་ལྟར་པ། རྒྱ་ལས་རྒྱ་བརྒྱན་འབྱུང་བའི་དཔེ་རྒྱལ་ས་བཞིན་དུ། རྒྱ་འབྲས་ལུར་འཕོས་ཏེ་
 རོ་པོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་ལུ་རྒྱ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་སྟེ་པ་མི་ཤིང་ཅིང་། རྒྱ་ཆང་ན་འབྲས་ལུ་རྟོག་པ་མི་ཤིང་བའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་

༡༡། །པོའི་ཡིན་ལུགས་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་སྒྲུབ་ནི་དགོས་པའི་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་ནི་བྱད་ཆོས་བྲན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་དངོས་པོའི་རྣམ་
པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་རྒྱ་སོ་སོས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བསྐྱེད་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནའང་། དོན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་སྟེང་ཉིས་ཆོག་སེལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བྲད་ནའང་བསྐྱེད་པར་མི་
འབྱད། མ་བྲད་ནའང་བསྐྱེད་པར་མི་འབྱད་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་སྤྱིད་མོད་ཀྱི། དོན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་བུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་ཆོས་འབྱད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་མེད་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བ་
དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལས། འབྱུང་ན་ནི་ལྟར་འབྱུང་། འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ལ་ལོགས་པའི་འབྱད་པ་རྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཆ་བ་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཆ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་འབྱད་པ་ལོགས་
སུ་ཆོལ་དགོས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་བ་ནི་ཆད་མའམ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ལའང་ཡུལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་གཞལ་བའི་
ཆུང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ལ། གཞལ་བྱ་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅད་ནས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྱད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་གསུང་ཞིང་།

2000

དེ་ལ་ཡུལ་མངོན་སུམ་རྟུག་པ་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྟུག་རྟུག་པ་འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔགས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། རྗེས་དཔགས་ཀྱང་ཡུལ་རྟུག་རྟུག་དེ་དཔགས་རྟུག་གི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཚོས་ཚད་མས་
 བཟུང་བ་ཡིན་པས་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དེ་འང་ཚོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་གཏུགས་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལྟེན་པ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འདུ་ཞིང་།
 དེས་ན་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གོས་ཐག་གཅོད་ཅིང་ཟད་སར་སྐྱེལ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་བྱུག་ནས་དེ་པན་ཚད་འཐད་པ་གཞན་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཆ་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྟུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།
 དེས་ན་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་ཞོར་བར་གཞལ་བ་ཡིན་པས་དེ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་རྟུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐ་སྐད་དང་
 དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མེའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྟ་བུ་གྲན་རྩོད་གྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་ཡིན་ལུགས་དང་། མེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ནོ།།
 དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཟུང་རྟུ་ཚོགས་པས་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་ཞོར་བ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་གྱི། ཆེག་རྒྱུད་རེ་རེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པའང་བདེན་པ་གཉིས་པོ་

༡༡། །འདི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཁོར་བར་དོན་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རེས་འདུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་དགོས་པ་ནི་གྲུའི་རིང་ལུགས་མ་ཁོར་བ་ཡིན་གྱི། ལྷོར་རིགས་པས་དབྱུང་བ་དང་། ལྷུང་བར་དུ་ཚད་མ་སྟགས་ནང་རིག་པ་ལ་མི་མཐོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཚད་མའི་ལུང་ལུ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ཀྱི་གསང་ཚོག་རྣམ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཁོར་བར་གཞིགས་ནས་བཙུ་བས་གཞན་ལ་རེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རེས་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོ་རིགས་པ་ལ་སྟར་བའི་ཚོག་འདི་ལ་བདེན་ཆ་ཞིག་མིན་ན་མྱོན་ཅི་ལོག་གི་ཚོག་གཏན་ནས་མི་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་གྲོས་ཐག་གཙོད་ཚུལ་དེ་ལུང་ཤེས་དགོས་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲཱིར་བཏང་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་འདིར་རྒྱ་འབྲས་ལ་དབྱུང་བའི་ཆེན་ལས་འགགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་ལུན་རིང་པོས་ཚད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཐི་ལུང་འབྲེལ་སྟུང་བའི་དོགས་པ་སྟེས་ནས་དངོས་སུ་བརྒྱམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་མི་བཟ་བའི་རྣམ་ལ་སྟགས་པ་ཁས་ལེན་གྱང་། དལུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྟོབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞན་ཅི་འད་མི་དགོས་པར་ལས་

2000

ལྷོན་མོང་གིས་གང་དུ་ཆོག་པ་པ་ཆང་བའི་རྒྱུད་དེར་འབྲས་ལུ་སྒྲིན་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བས་རྒྱ་འབྲས་ལུ་ཆེས་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུབ་པ་ས་ཐོན་དང་ལྷ་གུ་ལྷ་ལུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱད་ནས་ནི་བསྐྱེད་མི་ཤེས་པས་ན་
ས་ཐོན་དང་ལྷ་གུ་ལྷ་ར་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལུ་རུང་བ་དང་། ལས་དང་འབྲས་ལུ་ལྷ་ལུ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལུ་མི་རུང་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དེ་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་ཤེས་པ་
ཅི་གོ་བ་འགང་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་ཐོན་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ས་ཐོན་གྱི་ཆོས་ནི་ད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་
མེད་དེས་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པ་ལམ། འཆོལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལམ། ལུག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐོགས་མིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ནི་ད་དོ། །དེས་ན་ལྷ་གུ་དེ་ས་ཐོན་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ལམ། འོན་ཏེ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བརྟགས་ན་གཉིས་
ཀ་འང་མི་འཐད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ས་ཐོན་གྱི་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱ་སྒྲོན་སོང་གི་ས་ཐོན་དེ་ལྷ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་གང་གས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐྱེད་གི་དངོས་པོ་མ་ཞིག་པ་དང་། དངོས་
མེད་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་མོ་སོར་བྱེན་ས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་གུ་འོ་རྒྱ་ས་ཐོན་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐྱེད་གི་གཞུགས་གྱི་ཆའམ་དངོས་མེད་ལས་སྐྱོག་པའི་སྐྱོག་ཆ་ལྷ་གུ་དེ་དེ་རྒྱུད་པ་རྒྱ་རུ་མི་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༩། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་ཕྱེ་རྒྱུར་བཞག་ན་དམིགས་སུ་བཀར་བ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞག་འཛིག་སྟེ། ལུས་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་དུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་སྟངས་འདྲ་ལ། དེས་ན་རྒྱ་
 འབྲས་ཕྱད་མ་ཕྱད་གང་དུའང་མི་རུང་མོད། རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སུ་འཕེན་པ་མི་བསྐྱ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། ཉི་ཟླའི་གཟུགས་བརྒན་རྒྱ་ལ་བར་བ་ལ་ཉི་ཟླ་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་པ་རྒྱུས་སྒྲུང་ཞིང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 བརྒན་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་འཐད་པ་བྲལ་ཡང་མདོན་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་དེ་དཔེར་བྱས་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པ་ཙམ་ལས་འདས་ནས་ཐི་ལྟར་ལས་བྱུངས་གྱུར་མི་རུང་སྟེ། ས་པོན་ལས་སྐྱུ་གྱེ་སྟེ། ལས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཞིག་མ་ཞིག་ཆ་ཕྱེ་ན། མ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱུན་སྒྲུར་བཤད་རྒྱུར་དང་།
 ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ས་སྐྱུ་གྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མས་མ་ཆོད་པས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཡོད་ལ། བར་དེར་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མས་མ་ཆོད་ན་རྒྱ་ཞིག་པར་ཡང་ག་ལ་རུང་། ཡང་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་
 མ་ཞིག་བཞིན་དུ་སྐྱུ་གྱེ་སྟེ་དམ་ཞིག་ནས་སྐྱེད། དང་པོ་རྒྱུར་ན་རྒྱ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་སུ་སྐྱུ་གྱེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས་མི་འཐད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་ནས། ཡང་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་

五

འཕྱུར་ལ། དེ་དང་ཕྱི་གུ་རྒྱལ་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་རྒྱལ་མཉམ་དུ་འཕྱུར་བས་མི་འཐད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཞིག་པ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ། ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ན་ནི་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ནམ། ཡང་ན་ནི་
དེ་ན་ཕྱིད་རྒྱལ་པས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་སྐྱོད་པའི་རྒྱར་ཡང་ག་ལ་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་པོན་འགགས་སུ་རྒྱག་ན་འདྲ་ཞིག་པ་དག་གིས་གོ་བཀག་ནས་ཕྱི་གུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཞིག་པ་སྐྱོད་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཅོག་རྒྱན་ཆད་དེ་གིས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་འཕྱུར་རོ། །དེས་ན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། ས་པོན་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་
རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་འཕྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཅུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་ཕྱག་ལུ་བྱ་ལ་བ་སྐྱོད་དུ་རྒྱ་ཞིག་ནས་སམ་འགགས་ནས་འབྲས་ལུ་བསྐྱོད་ཅིས་ལས་ཡོན་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་འབྲས་ལུ་དེ་རྒྱལ་ན་མ་
འགགས་པར་ཡོད་པ་བས་པ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཅུམ་སྟེ། རྒྱའི་སྐད་ཅིག་ལོག་པ་དང་འབྲས་ལུ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་སྐྱེ་འགག་ཕྱིད་པ་བརྟགས་ན་དཔེན་པ་ཡོན་གྱི། ཐར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་མ་
གཏོགས་པར་འབྲས་ལུ་སྐྱོད་རྒྱལ་གྱི་ཞིག་པ་ཞེས་རྒྱ་འགགས་པའི་བྱ་ལ་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཅི་འདྲ་མེད་དེ། འབྲས་ལུ་རྒྱལ་ས་རྒྱ་སྐྱོན་སྐྱོད་ལས་སྐྱེ་ཡང་སྐྱོན་སྐྱོད་ཞེས་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་ལུ་སྐྱོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་

༡༡། མེད་པ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མེད་ན། །རུང་མིན་ཞེས་པའང་ལེགས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་ཡི་ཉེར་ལེན་པ། །ཡང་དག་ཡིན་
ན་དེ་སྟོས་གིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་རུང་ཟད་མེད་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་དུ་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དག་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དངོས་སྒྲུ་བ་རྒྱམས་གིས་འདི་
ལྟར་མཐོན་སྒྲུ་ཉམས་སྒྲུ་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ལ་སྒྲུང་གཞི་འཕྲུ་བདེན་པ་ཞིག་མེད་ན། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པའང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡི་སྒྲུང་གཞི་འཕྲུ་ཉེར་ལེན་དུ་
གྲུར་པ་ཞིག་ཡང་དུག་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་སྟོས་གིག དང་རིགས་པས་གོ་མོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་བདག་གྲུང་ཁས་ལེན་མོད། གོང་དུ་རི་སྒྲུང་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཤམ་བྱ་ཡིན་ན་ཅོ་ཅོག་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་
གྲུབ་ཐེན་པ་དེས་ན་རྒྱ་བདེན་པ་གཞིག་པར་མི་རུས་སོ། །དེའང་འཕགས་པ་གྲུས། རྒྱགས་དང་སྒྲུན་དང་སྒྲུ་མའི་དཔའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཆོགས་སྒྲུ་བཅད་པ། ཡི་གེ་གཅིག་རྒྱགས་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལ་
ལེགས་པ་བསྒྲུང་གྲུབ་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་སྒྲུ་བ་དག་ནི་སྒྲུ་ལ་མ་མེད་པའི་སྒྲུ་ལྟ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མེད་ན་སྒྲུང་མི་རུང་བར་བསམས་ནས། རུལ་དང་གཤམ་པ་ཆ་མེད་དམ།

གཉིས་སྟོང་གི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་སྟེང་གཞིའམ་སྟེང་དུ་འགྲུལ་ཡོན་ཅིང་། མངས་རྒྱལ་པའོམ་ལྟོན་འདས་ཀྱིས་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྟེན་བརྟགས་པ་བཞིན། སྟེང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྒྲིལ་སྟེང་དུ་གདགས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དཔུ་མ་པ་ནི་སྟེང་པའི་གཞིར་བྱུར་པའི་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་པ་མི་འགག་པར་གར་བར་མཁའ་ཕྱེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལས་རང་སྟེང་པར་འདོད་དེ། གཞུགས་བརྒྱན་
 སྟོང་བཞིན་དཔར་པོའི་སྟོང་ལུ་ལ་དུ་འབྱུར་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་ཀྱིས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་བློར་སྟོང་པ་དང་སྟེང་པ་འམ། ཡོད་པ་མེད་པ་འདི་གཉིས་པན་རྒྱུན་སྟེང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་བཀག་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཆར་མི་མེད་པས་སྟེང་དུ་རྒྱུན་པར་རྟོགས་དགའ་ནའང་། རོ་པོ་ནི་མདུན་དུ་བཞག་པའི་སུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་ཆེ་རང་བཞིན་གྱུ་པ་པ་རུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
 མཐོང་ན། སྟོང་པ་དེ་དེ་ལྟ་དཔུང་པའི་དུས་ན་སྟེང་གི་སྟོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་སུམ་པ་དེ་སྟེང་འགག་གནས་གསུམ་དུ་སྟེང་པའི་སྒྲིལ་སྟེང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་རྒྱལ་ལས་རྒྱུར་ཟད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བཞིན་
 དེ་དེ་རྒྱུར་སྟེང་པ་སྟེང་པའི་ལུགས་སྟེང་སྟོང་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་གིས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྟེང་བདེན་མེད་གྱི་རིགས་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་སྟེང་ཡང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་པ་ལ་ཡིད་ཆོས་ཐོན་དགའ་པ་ཡིན།

[illegible]

བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཚད་མ་མེད་ལ། དཔུ་མ་པའི་ལུགས་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་དག་གི་འདོད་པ་སེལ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་ཅིང་
 བོན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཐས་མི་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྡན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་གྲུན་ཀ་བྱར་མི་རུས། །ཁེས་གསུངས་ཏེ། གང་བྱིས་པའི་གནས་
 སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་སྟེས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་བ་སྟུང་ཅམ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བཀག་པ་མེད་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་སྟུ་བ་དྲང་།
 མེད་པར་སྟུ་བ་དྲང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མཐའ་བཞིའི་སྟོགས་གང་ཡང་ཁས་མི་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གྲགས་བཅའ་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྟུངས་ཏེ་
 འབད་པ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་གྲུན་ཀ་བྱར་མི་རུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདིགས་པར་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བསྟོན་ནས་རང་ཉིད་ལྟ་གྱུར་རབ་ཏུ་བྱལ་བའི་དཔུ་
 མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མི་རྟོག་ལྟ་ལུ་ལས་མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་འཕགས་འཕགས་མིན་སྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་གཞིག་པ་དང་འགལ་སྟུང་པའི་

༡༡། །ཀྲུན་ཀ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིང་པོ་ཅིང་མེད་པའི་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་འཕགས་པ་ལྷན། གང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཀྲུན་ཀ་བྱེད་པར་ནི། །ཡུན་རིང་
དུ་ཡང་བརྗོད་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། །དོན་དམ་ལ་ཚུད་སྟོང་དང་། །ཀྲུན་ཚོ་བ་ཚུད་སྟོང་གཉིས། །དང་པོ་ལ་མ་བཤའ་བཞིའི་སྟོན་བྱལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཚུལ་དང་། །དེ་ལ་ཚུད་
པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་དང་། །ཁས་ལེན་ཀྲུན་བྱལ་རྒྱུ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ། །དེའི་སྐྱ་དོན་
གཉིས། །དང་པོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ན། །དངོས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་རྒྱུ་སྟེ། །ཚོས་རྒྱུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་
གཅིག་དུ་མར་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དངོས་
པོའི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་རྒྱུ་མཚོས་བསྟན་པ་ལས། གང་དག་དེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བ། །དེ་དག་དངོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མེད། །གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །དེ་དག་གང་དུ་འང་འབྲུང་བ་མེད། །

ཅེས་དང་། ལྷུང་པོའི་ཅུལ་གྱི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཆོས་དེ་གང་ཡང་མི་དམིགས་ན། །འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །བྱིས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འདོད། །ཅེས་དང་། དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་མེད་པས་གཞན་སྐྱེན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་པས་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། །རྒྱ་འདི་བདེ་བར་གསེགས་པས་བསྐྱེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡལ་
 གས་མངལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་པས་བསྐྱེན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་གྱིས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པས་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱེན་པ་དང་། ཡང་། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་མཉམ་པ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ན་འར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སྟགས་དང་། ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་མ་ལགས་ལ་སྟགས་པ་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དུས་གསུམ་དུ་བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་
 དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །གཞོན་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་ལ། །རང་བཞིན་སྤངས་འདས་པ་ཞེས། །མགོན་པོ་བྱོད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་བཤད། །ཅེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་

མེད་ན་དོན་དམ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བརྗེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྒྲུལ། མེད་པར་
 ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། སྟོང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་དགག་བྱ་བ་ཅན་ཅམ་གྱི་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གི་ཆ་དང་། རྟོན་འབྲུང་གི་ཆ་སོ་སོར་རང་སྐྱོང་མ་འདྲེས་
 བར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་ལྷགས་དེ་ལ་འཛིན་པ་འདྲ་ཡོད་ཁས་ལེན་གྱང་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་གི་བདེན་མེད་གྱི་ཆ་དེ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་འདྲ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་གི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པ་
 ཡིན་ན་གཞིའམ་གནས་ལྷགས་སྟངས་སྟོང་སྟངས་འདྲུག་མིན་ཞིང་སྟོང་ཆ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ཞིང་དེའི་ལུལ་ཅན་ཡང་འཛིན་པ་འམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ལས་འདྲའ་བ་མི་སྟོང་ལ། དེགས་པས་བདེན་གྱུ་བ་ཅམ་བཀག་པའི་བདེན་
 སྟོང་གི་ལུལ་ན་མི་འགོག་རྒྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་པ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་མི་འགོག་ན། ཐ་སྟོང་བདེན་པ་དེགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྟོང་བ་མི་ཞེགས་
 པར་ཐལ་བ། འབགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པས་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་། བདེན་སྟོང་དུ་བཞག་པ་འདྲ་ཐ་སྟོང་ཅམ་སྟེ་གནས་ལྷགས་ལ་སྟངས་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུ་བ་པོ།

མོགས་པ་ལྷོ་ས་པའི་རྩུ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ། འདི་ལྷོ་རྩུ་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་འགག་པ་ལ་མོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་གི་ལྷོ་ག་ཕྱོགས་སྟེ་བ་མེད་གནས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་མོགས་པ་མི་སྟིང་ལ། སྟེ་བ་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལ་མོགས་པ་དེ་ཡི་རྩོ་པོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན། བརྗོད་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ཡི་རྗོད་ཀྱི་དེ་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡང་མི་སྟིང་ལ། དགག་ཀྱི་ལྷོ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དགག་པ་ཡི་གཏན་ཆོག་སྟེ་བ་འཇུག་པ་ཅམ་ལས་ལེགས་
 པའམ་དོན་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་ཀྱི་ཡོད་པ་དགག་པའམ། མེད་པ་དགག་པའམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་བྱལ་ཅི་དགག་ཀྱང་དགག་ཀྱི་དེ་དག་གི་རྩོ་པོ་གདོད་ནས་མ་སྟེས་པ་ཡིན་པས། དེ་དགག་པའི་གཏན་
 ཆོག་སྤང་། དེ་རྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་ལྷོ་རྩུ་ཡི་དུས་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བས་ད་པར་རྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོག་ལ་མོགས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་འབྲུལ་ལའོར་དུ་ཟད་གྱི། དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པར་དགག་པའི་གཏན་ཆོག་སྤང་གྱི་ལམ་ན་བྱ་བུ་ཞིང་གི་བ་ལ་མུ་རན་ཀྱི་དེ་པའི་ཆོ། ལུ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་རྟོག་པའི་ཡོད་དོ་སྟུམ་པའི་ཞེན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། དེ་དོན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་མེད་དགག་དུ་འཛིན་པ་དེས་རྟོག་པས་རྟོག་པ་བཞིག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་རང་ཡང་རྟོག་པས་ཐར་བཞག་པ་ལས་མ་

༡། །འདས་པས་གནས་ལུགས་ལ་མིང་པ་ཞེས་སྤྲུང་གྲུབ་པ་མིང་དེ། ཞི་བ་ལྷས། བརྟག་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མིང་འཛིན་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བརྟུན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་དངོས་མིང་གསལ་བར་བརྟུན། །དེས་ན་མི་ལམ་བུ་གི་ལ། །དེ་མིང་སྣམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབྱུང་བྱ་རྣམ་པར་དབྱུང་བྱས་ན། །རྣམ་དབྱུང་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན། །རྟེན་མིང་ཕྱིར་ན་མི་སྣྟེ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྤྱང་ན་འདས་པར་བརྟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱང་དང་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལྟེ་གཡོ་བ་རི་ཁྱིད་པ་དེ་ཁྱིད་དུ་གྱུན་རྟོག་དང་ཐ་སྣང་ལས་མ་འདས་གྲང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ། གཉིས་སྤྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྤྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་གྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །འདི་ཞེས་ཆོག་གིས་བརྟོད་པ་དང་། །འདི་ཞེས་སྒྲོས་དམིགས་པར་མི་རུས་ཏེ། །སྤྱོད་པས་མ་བརྟོད་མིང་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ནི་སྤྱང་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྤུམ་ལྟར་བ་སྟེ་འགག་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རབ་དུ་ཞི་ཞིང་འོད་གསལ་བ་སྟེ། །མ་སྒྲིམ་མི་འགག་ནམ་མཁའ་འོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུན་རྟོག་སྤྱང་དང་རྟོག་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་དན་པའི་སྒྲུག་ཐམས་ཅད་སེལ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། གནས་
 པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་ཡོད་གྱི། གཉིད་འབྱུག་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས། སྐྱོ་སྐྱོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན་པར་བརྟན་པ་འདི་
 ལ་གོ་དགོས་པ་འདི་ཡོད་དེ། དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་པ་བདེན་གྱུ་བ་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་ནི་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་སྟེ་ཡུལ་ཡིན། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་ནི་སྟོང་སྟོང་རེ་རེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལུངས་པའི་སྟོང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་སྟོས་བུལ་དབུ་མ་སོགས་མིང་བཏགས་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་ཙམ་སྟེ་མཇུག་མོས་སྒྲ་བ་བརྟན་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་དུ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་གིན་དུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་སུན་སྟུང་བའི་འབྲས་བུ་རྟོག་པའི་དུ་བ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་རྩལ་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསལ་གཞག་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཉམས་
 ལེན་དངོས་གཞི་སྟེ། འདི་ལ་བསལ་བུ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བུ་བ་ཟུང་བཅད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འང་དཔེར་ན། ཅི་འང་མ་མཐོང་

༭། །ཞེས་མཐོང་བ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་། ཅིའང་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་མཐོང་བ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གཉིས་ལ་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། བྱི་མས་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།
དོན་དམ་ལྟོ་འདས་སམ། ལྟོའི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དེ། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ཅིང་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་རབ་རྩ་
ཐུ་བ་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་དམིགས་པར་བྱུང་ཡོད་པར་མི་སྟོན་དེ། གང་ཚེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན་དུ་བལྟེ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་རྩ་
གེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཀྱང་མིག་གེས་ཀྱི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་ན། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་ན་དོན་
དམ་ལྟོ་འདས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱལ་པ་ཀྱན་དུ་གཞོད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས་རྒྱལ་ཀྱན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཡི་གེས་ཀྱི་བར་གྱི་གེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དངོས་སུ་གཞལ་བ་ལ་ཀྱན་རྫོང་གྱི་ཡུལ་ཅན་འཛིག་རྟེན་པའི་གེས་པ་ཚད་མ་མིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྟེན་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་ཅི་ལའང་མི་བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་

2000

མཛེས་ལུ་ལ་དམིགས་མི་རུས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁུ་རྒྱུད་གིས་ཉི་མ་ལ་ལྟ་བ་དང་། དཔུས་ལོང་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་པའམ། མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་ཞིག་དམིགས་ལུ་ལ་དུ་བྱས་ཏེ་འཛིན་སྟངས་
གྱིས་ལུ་ལ་དེ་གནས་ལུགས་སོ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་རྟེན་འཆར་བའི་ལུ་ལ་གང་ཡིན་པ་དཔུ་མའི་རིགས་པས་སུན་ལྷུང་མི་རུས་པ་མི་སྤྱིད་དེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཉི་རིང་མི་མངའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གང་གི་དོར་བྱས་
ནས་མཚན་མ་ལ་དགའ་བ་རྒྱམས་གྱིས་དམིགས་པའི་ལུ་ལ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའང་གཞག་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་བྲལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དངོས་ཞིན་གྱི་གྲུ་གཟིངས་འཛིག་པའི་ཆོ། དམིགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་
མཚན་མའི་གཟེབ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པའི་ཡིད་གྱི་ཆོང་པ་རྒྱམས་སྒྲག་ཅིང་རྟུ་རྟུ་པོར་གྱུར་ནས་ལུ་ལ་གྱི་རྟེན་ཞིག་ལ་འཇུ་བར་བརྒྱམས་ཀྱང་། རྟེན་ཉིད་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཚོས་དབྱིངས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར། ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གི་ཡང་སུ་དག་ལ་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མི་གནས་པའི་ལྷུང་འདས་གྱི་རྒྱལ་ཐབས་ལ་དབང་འབྱུར་བའི་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་
གེས་སྒྱིས་པ་ཡིན་པས་ན་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་རྒྱམས་ནི་རྒྱལ་དེ་ལ་མི་སྒྲག་ཅིང་གིན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དཔུ་མའི་གཞུང་གྱན་གྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་

༡༡། །ལྟུང་གྲངས་དང་ལྟུང་གྲངས་མིན་པའི་གོ་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ཀྱིན་ལོག་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་ཅིའང་མ་མཐོང་བའི་ཚིག་གྲུ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས་དེར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལོག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། སྟོང་ལ་སྟེར་བའི་ཚོང་ཅིའང་མེད་ཅིས་སྒྲིབ་པ་ལ། གྱེ་བདག་ལ་ཅིའང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོང་དེ་
ཕྱིན་ཅིག་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཚོང་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་ཐབས་གང་གིས་རྒྱས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྒྲངས་དང་བཅས་
པ་ལྟུང་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་དང་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བ་གང་ཡིན་ལས་དོན་གྱི་གནད་ཤན་ཕྱེད་དགོས་ཀྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟགས་ཀྱི་ཚིག་ངེས་ཅམ་ལས་ངོས་མི་ཟེན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་
གི་འཆད་རྒྱལ་ལྟོ་སྦྱར་དེ། མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་གནད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གཅིག་གྱུར། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་ཆེ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་བདེ་ཞིང་། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ལ་འཇུག་པ་ན་སྟེ་མི་
དགོས་པར་སྒྲིབ་བྲལ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གེས་ན་དཔུ་མའི་གནད་མཐར་ཐུག་ཟེན་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་དཀའོ། །དེའང་ལྟུང་གྲངས་པའི་དབང་དུ་ན་སྟེ་བ་དང་སྟེ་མེད་ཅིས་པ་དེ་དག་པན་རྒྱན་སྒྲིབ་ནས་བཞག་པ་ཅམ་

མེ། གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དུ་དེ་མཁུངས་པ་ལ། ཞེན་ཡུལ་སུ་ཕྱུང་ནས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མེད་ལ་དེར་འཛིན་མཐར་ཡང་མི་གཏོང་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དབང་བཅུན་པར་མ་སོང་བས་སྐྱེ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཞེན་པ་འད-
 སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྒྲུབ་དུ། ལུ་མ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་ལ་འད་དགག་བྱ་ལུ་མ་པའི་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་བས་ལ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་མེད་པར་དེར་འཛིན་མི་གཉིས་ཀྱང་། དེའི་རྟོག་པ་ནི་དགག་རྒྱུ་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 ལུ་མ་པས་དཔེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལུ་མ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་འད་མེད་པས་སྐྱོང་རྟེན་འབྱུང་བྱང་འཇུག་གི་དོན་མེད་ལ། སྐྱེ་སྐྱོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོང་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་
 པའི་ཤྱོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུ་པ་ཡང་བསྐྱོག་པར་མི་རུང་སྒྲུབ་པ་འད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འཇུག་ཡིན་པས་ན་དེའི་དོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེ་བཞོན་དང་བྱལ་བར་གནས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་དམིགས་པར་བྱར་ཡོད་པར་ཡང་
 ཅིས་མི་འགྱུར། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་པ་དང་རྟོག་པས་སྐྱུང་སྐྱོང་སྐྱུར་ཏེ་བལྟར་བ་ཅུ་མ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མཐུན་པའི་ཤྱོར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་འད་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་བསྐྱོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 དང་། དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མེད་གཉིས་གང་ཡང་མི་རྟོན་པར་མགོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་འདིར་ཐལ་རང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་རྟོག་པས་རང་བཞིན་

ལྷོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་མི་བརྟག་གོ། །གང་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བ། ཅི་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་དབེན་མཐོང་བ། །དེ་ལ་ཡོད་དང་མེད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་གིང། གཞན་སྡེ་གཞོན་རྒྱ་མ་ལེན་ལ་སོགས་
 བ་དག་གྱུང་། འོ་མ་ལ་ཞོ་མེད་པ་སྟུན་མེད་པ། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པ། བ་ལང་ལ་རྩ་མེད་པ་ཐན་རྩུན་གཅིག་ལ་མེད་པའོ། །ཞེས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དངོས་པོ་
 གཞན་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་དྲངས་ནས་མེད་པ་བཞག་སྟེ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་གྱུང་དངོས་པོའི་རྩལ་དྲངས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མོ་གཤམ་
 དང་། རྒྱུར་བུ་ཡོད་པར་མ་དེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་བྱོ་ཙམ་པོ་དེ་འདྲ་མེད་ལ་སྐྱ་བྱོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱུང་བྱེད་དོ། །རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དེ་དང་འདྲའོ། །མེད་པའི་རྩལ་དྲངས་ནས་ཡོད་པ་
 སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་ཞེས་བུ་བ་སྟུན་མེད་པའི་དབང་གིས་བྱགས་སོ། །སྟུན་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་འགལ་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་སྦྱར་སྐྱེ་བས་བྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་བདེན་མི་བདེན་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཚས་ཉིད་སྟོས་པ་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། བླ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སྟོས་བྲལ་ལ་གནས་པ་ན། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་བདུད་གྱི་ས་ལས་

༡༡། རིང་དུ་འདས་ཤིང་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། སྤུ་ལ་གཤམ་དགའ་དུང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལམ། མི་རྟོག་རྟོག་ཡུལ་མ་ཡིན་བཟུ་བར་དགའ། །རང་བཞིན་ཞི་ཞིང་འགག་མེད་འབྱུང་བ་མེད། །མཁས་གསལ་གཤམ་པས་ཐོང་དུ་རྒྱུད་བ་ཡིན། །ཐོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཞི་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཅད། །རྒྱུད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཉམ་པར་བྱ་ངན་འདས། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཆེག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད། །དུས་གསུམ་གྲོལ་བ་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྟེན་གསལ་བ་ལས། རོན་དམ་པར་ན་འཕགས་པའི་གཤམ་རབ་དང་ཡེ་གཤམ་གྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་གཤམ་པའམ། སྤང་བའམ། བསྐྱོམ་པའམ། མངོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་དང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། སྤོན་མཐའ་སྤྱོད་ཞིང་བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་སྤྱོད། །སྤྱོད་དང་འཇིག་དང་གནས་པའི་དངོས་པོས་སྤྱོད། །འདི་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་དངོས་མེད་མིན། །གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ཐོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། སྤྱོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ལས། ཆངས་པ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཐོ་ཞེའམ། མེད་པ་ཉིད་ཐོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་གཤམ་སྤྱང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རོན་འཆལ་རྣམས་གྱིས་མཆིས་མི་བརྗོད། །མ་མཆིས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བགྱི། །ལན་མེད་ཆེག་ལམ་མ་མཆིས་པ། མི་བརྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་

དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་གིང་། ཆོར་བ་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་སྦྱོད་བྱེད་ཅིང་། ལུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ན་འང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། མཚན་མ་ལ་
 སྦྱོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་ཞེན་ཀྱང་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཞེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བརྟག་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། ཡོད་དང་མེད་པ་
 འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདི་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་། ཞེས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱིས་ལྷ་བ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། སྟེ་བ་མེད་དང་སྟེ་བ་གཉིས་
 ཀར་མི་རྟོག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་མཚན་སྦྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་གིང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ལྷ་བ་ཇི་སྟོང་གང་ཡང་རུང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི། ལྷ་བ་རྣམ་པར་སྤང་བའི་བྱིར། སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཐོས་ཀྱང་། ལ་ལའི་ལྷ་བ་མ་ཞེས་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་ཅན་ཏེ། སྤྱོད་པས་བཏང་བའི་ནད་པ་བཞིན། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཆོག་པའི་མེ། བསྐྱེད་པ་མེད་པས་མི་གནས་སོ། དེ་
 བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་ལྟ་ཆོག་ན། སྟོང་ཉིད་མེ་ཡང་འགག་པར་འབྱུང་། ལྷ་བ་འགོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། ཡོ་ཤེས་ཡང་དག་མེ་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པར་མཛེས། ཞེས་

༡༡། །དང་། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རི་སྟེན་པ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བར་བསྟན་པ་འོ། །དོན་དམ་པ་འི་བདེན་པ་ནི། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བྱེད་པ་འི་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་གསུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྱང་བྱའམ་གེས་བྱ་གསུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷོང་པ་འི་དོ་བོའམ་གེས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་འམ་ལུང་ལས་འབྱུང་བའང་རུང་སྟེ། འདི་ནི་གེས་པ་འོ། །འདི་ནི་གེས་བྱའོ། །འདི་ཡོད་དོ། །འདི་མེད་དོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གང་གསུང་ཏེ་སྐད་དང་ཡི་གེ་བར་པ་བརྫོད་དུ་རུང་བ་རི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ལ་ནང་གི་ཡིད་ཀྱིས་རྫོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་རྟུང་ག་གི་རྫོད་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འོ། །རི་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱིས་རྫོད་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱེན་ལ་ཆོས་མདོན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འི་ལན་བཏབ་པ་མདོའམ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་། མདོ་ལྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། དེགས་ཀྱི་སྤྱ་བུམས་པ། གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔག་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པ་ནས། རྫོན་རྫོན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་འི་སྒྲུབ་པ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དང་།

བཅུད་དེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་པས་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ་ཡོད་མེད་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྩོད་པར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཆད་དོ། །མཐའ་མ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གྱི་བར་དུ་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུ་ཟ་བའི་དམུལ་
 བར་སྒྲིམ། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་དང་ཐུད་ནས་འོད་སྤངས་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་འདི་སྒྲུབ་དུ་བཤད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་ངེས་གིང་ཆད་པ་མེད་དེ། ཁྱེད་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཞི་བ་སྟེ། བདེན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ལ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་གིས་པ་ནི་ཡི་གའི་དོན་གིས་པར་ཟད་
 གྱི། དོན་ཟབ་མོ་མི་གིས་པས་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱེད་དམུལ་འོང་ངམ་འོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དོན་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་གིས་གིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ཐོས་ནས། དཔེན་པར་ཞག་བརྟན་ཏིང་འཛིན་བྱས་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་འོད་དུ་རྒྱད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་སྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དཔུ་མ་མཐའ་བྲལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལེགས་གྱི། ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་
 བས། སུན་རྩོད་དགྲ་བཞིན་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་ཅན་པོད་ན་མང་ཡང་ཕྱོགས་སྟུང་དང་བྲལ་བར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གཞུང་ལམ་སྟོང་བ་དག་ཨེ་མ་སྐྱལ་བ་བཟང་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱིས་རྩོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོ་གོས་

༄༅། །འཇམ་པོ་འཕགས་པ་རྒྱས་ཀྱང་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ། །ཞེས་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་
པ་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་གྲགས་པ་སྒྲན་མེད་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྣོ་རྒྱུང་གང་དག་དངོས་རྒྱལ་སྔ་ལ། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །ལྟ་བ་དེ་ནི་བལྟ་བུ་བ། །ཉི་བར་ཞི་བ་ཞི་
མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཇིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མ་ཁས་པས་གནས་པར་མི་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་
མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པ་འོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདག་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་
དག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྒྱལ་སྔ་ལ། །རྒྱུ་ལྷ་བལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ ཅེས་དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་མིན་མི་རྟག་པའང་། །ཅི་
ཡང་མེད་དེ་དེ་རྟག་ན། །དངོས་ཡོད་རྟག་དང་མི་རྟག་པར། །འབྱུར་ན་དེ་ནི་གལ་ཡོད། །གང་ཅི་བརྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རིག་བྱ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་། །འདི་ལྟར་མི་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

དང་། ལྷ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་འདི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་དོན་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ལྷ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་རེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །
 གང་དག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། སྒྲོང་བ་ཉིད་གྱིས་འགག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་
 རྟེན། །སེམས་གྱི་སྒྲོང་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མུ་རན་འདས་དང་མ་རྒྱུངས། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྒྱམས་གྱིས་མ་སྒྲོས་པ། །རྒྱམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དང་
 མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲོང་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། །རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་པར་འབྱུང་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་
 དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་བསྐྱུ་མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་དག་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྐྱུང་ནས། །རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་མེད་ལ་
 སྟགས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པས་ན། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོ་ལ་བསྐྱུང་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མེད་ལ་སྟགས་པའི་སྐྱུ་སྒྲོར་བ་ཡོད་དོ་ཞེན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡོད་མོད་གྱི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཅམ་ཡིན་

༡༢༥། །པས་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱུང་མ་ཟེན་ནམ། གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒོ་དུ་ཡུལ་སྒོ་བཅུགས་
 བའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲེབ་པ་ལ་ལོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ་གིང་ལ་ལོགས་པ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཚུལ་འདི་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། བཤེན་མེད་ཡིན། དེ་གཉིས་ཟུང་
 འདུག་ཡིན། ལྷོས་བྱལ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཏུ་ཅུ་ལ་དམིགས་པ་འཛིན་སྐྱེད་པས་གནས་ལུགས་རྟགས་པ་འཛིན་གོ་མི་ཚད་དེ། མིང་དེས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཟུངས་ནས་སྒྲུས་པ་
 འགགས་པ་འཛིན་པར་མི་རྟག་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་དུ་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སྒྲུབ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་པར་
 དགག་པ་སྒྲེབ། མ་ཡིན་དགག་ནི་ཚུལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པས་དེ་འདྲ་ལ་ཟུང་འདུག་གི་དོན་མེད་ལ། ཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གདགས་པ་འཇང་། ཟུང་བ་ལས་ལོགས་ན་སྒྲོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མེད་དགག་ཐེར་ཡང་མ་
 ཡིན་དགག་ཏུ་སྔོང་བ་ཡིན་ལ། ཟུང་བ་ཉིད་མེད་བཞིན་ཟུང་བ་ནི་ཟུང་འདུག་སྒྲེབ་མཚར་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཟུང་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱལ་དུ་གནས་པས་ན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བྱལ་བས་སྒོ་ལས་འདས་པ་

ཡིན་ཅོ། ལའོ་ལས། རོན་དམ་པ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་ལུལ་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི། རོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ལུལ་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྒྲོས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཆེ་བ་ནི། ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ཆོས་
 དབྱིངས་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རོན་མེད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོན་མ་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་གཅིག་ཅིང་། ཐ་དད་དང་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་པར་རོ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉག་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་བྱུང་། གཉིས་པ་རྩོད་སྦྱོང་ལ། རང་བཞིན་སྦྱོང་པ་ཡིན་ན་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། སྦྱོང་ཡང་མི་སྦྱང་ན་དེ་སུས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་གཏན་ཆོག་ས་
 རོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་མི་འགྱུར་པས་བསྐྱུབ་བྱ་དང་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཐ་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་པར་རྩོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། རོན་དེ་ནི་རྟོགས་གྱུར་པས། དེ་
 མི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཕྱིར། ཁི་མ་ཐས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་ཀྱི། དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས། ཞེས་དཔེར་ན་སུམ་མེད་ཀྱི་ས་གཞི་མངོན་སུམ་དཔེགས་ན། གཞི་དེར་སུམ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་

༡༡། །ཐམས་ཅད་གི་རང་བཞིན་སྒྲིལ་འདོགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲིལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པས་གྱང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཁོ་རང་ལས་ལྟགས་སུ་གྱུ་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་འང་མཛོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ལྟ་བུ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲིལ་བོ་ག་ཏུ་ཆོག་ས་སྟགས་མི་ཤེས་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་། དེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེས་པོ་འཕྲོ་བོ་ཡིན་ལུགས་འདྲི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་མི་རྟོགས་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཐོག་མེད་རྒྱུད་ལྟེ་བར། །དེས་པོ་རྣམས་དབང་བུས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གིས། །མཛོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་གི། ཐམས་ཅད་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དུས་འདི་ཅུ་མ་ནས་བྱུང་། འདི་མན་ཆད་མེད་ཅིས་པའི་མཐའ་མི་རྟོག་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྲོད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིལ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ། དེས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་དུག་གིས་སྒྲགས་ཤིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་དུ་བརྟན་ཞིང་ལྟེ་བར་གྱུར་པས་སྤང་དཀའ་བ་ཡོད་པས་ན་སུམ་སྟགས་མཛོན་སུམ་མཐོང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུལ་དེ་ཉིད་ལ་དེས་

ཡེ་ཤི་ཏུ་གཞི།

པོར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའང་དཔེར་ན་འདྲ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
དུ་བརྒྱུད་པར་དམིགས་པས་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་འགལ་བའི་མི་སྟོང་པ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་འདི་མེད་བཞིན་བཟུང་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལ་
མཚན་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ཅུམ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ཅུམ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་བ་ལང་ཉིད་དང་། ལུམ་པ་ཉིད་དམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དབེན་པའི་བ་ལང་སྟགས་ཀྱི་དབྱིབས་གསལ་པོར་མཐོང་བ་
ན། སེར་སྒྱུ་དང་གཟེགས་མ་སྟོང་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་དག་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། མ་མཐོང་བའི་སྒྲི་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ནི་ལ་མཚན་ཆེ་ལོ། །ཚུད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི།
དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་གཅོད་བྱེད་པ། །ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱིས། །རྗེས་སུ་དཔོགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་དབང་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་

༥༩༥

ལྷ། །སྒྲིལ་ཕྱིན་པ་ཤུགས་ལ་འཕང་སྟེ། དེའང་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སྤངས་པ་མེད་ན་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཅི་ཞིག་ཡན་ཏེ་སྤངས་ཀྱང་
 རྟགས་པ་མི་ཤིན་དོ་སྤངས་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཤུགས་པ་གཅོད་པ་འཕམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཙམ་བར་གྱིས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་སྤངས་གཅིག་
 དང་ཏུ་བྱལ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་སྤངས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་གཤམ་རབ་གྱིས་རྗེས་སྤངས་ཤུགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྟོང་པ་བརྒྱུ་སྤངས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་གྱེས་
 པར་བྱེད་ལ། དེའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡེ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སྤྱོད་ཏུ་གསལ་བར་གསལ་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེའང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་གཤམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་མཛོན་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་ས་དང་པོ། དེ་ནས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེར་མཛོན་དེ། མཐར་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛོན་དུ་
 ཐུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་སྤངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སྤངས་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཡེ་གཤམ་གང་ཞིག་རྣམ་རྟོག་གི་དྲི་མ་དང་བྱལ་བ་ཉིད་གྱིས། ཕྱིན་པ་གི་དངོས་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པོ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་རྒྱ་གི་སྒྲིང་པོ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་སྒྲིང་བརྟགས་པའི་ས་པོན་ཡང་མི་སྒྲིང་བ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལྟར་དེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་རྒྱ་གི་སྒྲིང་པོ་མེད་པོ་ལ། སྒྲིང་པོ་འདོད་མིས་རིམ་པར་བསྐྱེད་པུས་གྲང་། སྒྲིང་རྒྱ་ནང་ན་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་སེམས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལ་སྐྱེད་པུས་པ་དེ་སྒྲིང་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་གྲང་། གང་
ཞེས་ལུ་རྒྱུ་ར་དག་ལ་མེ་རྟོག་ལྟར། སྒྲིང་པ་དག་ལ་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པ། དག་སྒྲིང་དེ་ནི་ལ་རོལ་མིན་པའི་ལ་རོལ་སྟེང་། ལྟལ་རྒྱས་པ་ཡི་པགས་པ་སྒྲིང་པ་བརྩེ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུ་རྒྱུ་ར་ལ་མེ་རྟོག་
ནམ་ཡིན་དུ་མི་སྒྲིང་བས་མེ་རྟོག་མེད་པའི་རུས་ན་ཡོད་གྲང་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲིང་པ་ལའང་སྒྲིང་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་མཐོང་ན་ལ་རོལ་མིན་པའང་ལྟ་རོལ་
ལོམ་པའི་འདིག་རྟོན་འདིའི་ལ་རོལ་ལུང་འདས་ལ་སོན་ཏེ་ལོམ་པ་འདོར་ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་རྩོད་ལན་གྱི་སོ་ལོ་ཀ་འདི་གཉིས་གྱིས་ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དངོས་ཞེན་བརྒྱུག་དགའ་བ་དང་། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་
རིགས་པའི་དབྱུང་པ་ཕུས་པ་པོན་ཡིན་པ་དང་། དེ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲིང་རུས་གྲང་། མ་གོམས་ན་སྒྲིང་མི་རུས་པས་ནན་རྟན་ལ་སྒྲིང་པོར་གྱིས་སྐྱེད་ཅེས་པ་ལ་སྐྱེད་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གྲོ་བུར་

ལྷ་མོ་དུ་བྱུང་།

རིགས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་འདྲེགས་པའི་ཆར་ཆེར་ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་མ་སྒྲོ་པའི་རུམ་དུ་གཉིད་ལ་མ་ལུང་ཞིང་། ཐོས་པ་ཁ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་གིས་གཡེངས་ཏེ་རང་གར་མ་འབྱམས་པར། ཐེག་པ་
མཆོག་གི་ཁང་བཟངས་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོ་ཆོགས་པའི་ཆོས་གྱི་རོ་སྤོང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དགོ་པའི་བསེས་གཉིན་མ་ཉེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་ཞིང་དམ་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དུ་མས་མཐུན་བལྟས་ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བཟོད་མེད་གྱི་
གདུང་ཤུགས་དང་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་སེམས་གྱིས་སྐྱོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བས། སྒྱུར་སྤིང་སྒྲོ་མ་ལྷ་ལུང་གི་གཟིགས་མོ་ལ་རྩེན་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཞིག་སྒྱུར་ན་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའང་སྒྲིན་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལྷ་ལུང་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོན་ཞིང་འཇུག་པར་འཆལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་རང་འགྲེལ་གྱི་མཐུག་ཅོམ་དུ། བདག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྱུར་སེམས་བརྒྱལ་བའི་ལུན་བསལ་
ཞིང་། །ཡང་དག་དམ་པ་རིག་ལ་ཡང་དག་རིག་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་གཞིལ་ཞིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས། །གཙང་མ་བརྒྱར་བརྟེན་ཅིང་གིན་དུ་བརྟན་པར་གུས་པར་ཤོག །ཅིས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་བདག་མེད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དེ་ལ་རུང་བཟང་དབྱུང་ན། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན། ཅོད་སྤོང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱབས་འདིའི་རྣལ་མཛོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡུལ་བདག་

༢༥༥

༡༡། །མེད་གསལ་པོར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྱིར་བསྒྲུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེས་པའི་རྟོག་བྱལ་ལྟུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྱི་རིགས་ཙམ་དུ་དབྱེ་ན།
 ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཛོན་སུམ་གསུམ་མམ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་ལྷ་ར་ཡང་འགྱུར་རྟེ། རང་རྒྱལ་ནི། བསམ་གཏུན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་གྱུན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་ར་ཡིན་པས་སྒྲོབ་པ་ལོགས་སུ་མི་བརྩི་ལ། གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའང་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བས། འདིར་རང་རྒྱལ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་གཅིག་ཏུ་བརྩིའོ། །དེ་ལྷ་ལའང་རྗེས་ཐོབ་
 སྒྲུང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དང་། མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྩུར་འགྱུར་རོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རི་ལྷ་རི་སྒྲེད་གཟིགས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་སྒྲེ་བའོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་བཅས་ནི་
 མཛོན་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་སྒྲེ། དག་བཅོམ་བསེ་རུ་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲོང་གཉིས་གསུམ་དང་གངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུང་མེད་ནི། ཉན་ཐོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཅིག་དང་། རང་རྒྱལ་
 གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་སྒྲེད་གཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བག་ཆགས་གྱུན་སྒྲུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རེས་པའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་

སྒྲིང་ལྟར། རོན་རྒྱལ་མ་ལ་སྒྲོ་གནས་པའམ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། མདོན་སུམ་ནི་གསལ་པར་སྒྲུང་བ་ཙམ་མོ། །རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིང་ལ། མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་དོད་པུ་ཉི་དང་ཨ་གྲ་མཆོམས་སྒྲུར་བས་བྱ་བྱ་གྲ་ཞེས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱ་ཉི་ནི་
 ཉེར་བསྒྲུར་ཉི་མོ་མོ་མོ་གསལ་རོན་མང་པོ་ལ་འཇུག། ཨ་གྲ་དབང་པོའི་སྒྲིང་དོད་ཡིན་པས་རོན་དུ་དབང་པོ་མོ་མོ་ལ་བརྟེན་པའམ། དབང་པོ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གི་མུའི་དབང་དུ་བྱས་ཉི། དཔེར་ན་
 མཆོ་སྒྲེས་ཞེས་པའི་སྒྲ། མཆོ་ལས་སྒྲེས་པའི་པདྨ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། སྒྲམ་ལས་སྒྲེས་པའི་པདྨ་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན། མཆོ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒྲོག་ཆགས་ལ་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི། འཇུག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བྱ་
 བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱུར། འཇུག་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་གེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་དབང་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། རང་རིག་དང་རྒྱལ་འབྱོར་
 མདོན་སུམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད། དབང་གེས་འབྱུལ་པ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་གྱུར་འཇུག་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་རྩོད་སྒྲོང་ལ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་ལ་རྩོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་རོ་པོ་དང་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། བྱེ་རོ་ལ་པ་ཁ་ཅིག་གོམས་གྱུར་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མི་སྟོད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་གེས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་མ་བུལ་བར་

ག་ཤེགས་པ་ལྷུང་ཅིང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཤེད་སྤངས་ན་ལུང་གིང་ཟད་པའི་མེ་ལྷུང་དེ་དང་གིས་འགགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པས་དེ་ལྷུང་ལུང་ལམ་ནི་ཤིང་པ་ལྷོག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་པ་པའི་ལྷུང་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་མི་གིས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ལུང་པར་དུ་འཛིག་ལྷུང་ལྷུང་སྤྱིས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པན་ཆད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྷོག་ན་དེ་ཀྱན་གྱང་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། གྲུ་བཞིན་རྩ་བཞིན་ལྷོན་གིང་བཞིན། །ཞིས་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་འཛིག་ལྷུང་ཡིན་ཏེ། ཉོས་ཀྱན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བ་དེ་སྤྱོད་རྣམས་སམ་སྤྱམ་ན་རྣམས་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བདགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྤྱོད་པའི་གཉོན་པོ་འདྲ། རུམས་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་ལོགས་པ་དག་འཛིན་དང་མཆོངས་ལྷན་དུ་གནས་ཆོག་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གིས་རབ་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགལ་ཏེ་སྤྱང་སྤྱན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་པས་བརྟུན་པ་ལེགས་རྣམས་པས་ན་ལམ་པ་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ལམ་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་མེད་གྱང་མེ་ལ་བསྤེགས་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་བ་ལྷུང་། ལམ་པ་པོག་མ་མེད་གྱང་།

༡༡། །ཡཔོར་བར་སྒྲི་བའི་གོགས་བདག་མེད་རྟོགས་ན་སྒྲི་མཐའ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་ལ་སྒྲོང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལུ་སྒྲིགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩི་མ་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲོང་མི་རུས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རུས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་སོ་སྒྲིམ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཤེས་ནས་སྤངས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྩི་མ་ལྟར་སྤྱར་འགྲུར་བས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྩི་མ་སྤངས་པའི་རྣམ་ཤྲོལ་
 གནམ་དུ་བ་མི་སྤིང་ཅེས་ཟེར་རོ། རྩི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱན་རྟོག་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་མ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷ་རྩུད་ནས་སྤངས་པ་ལ་སྤྱར་ལྟོག་པ་མེད་དེ་བྱུང་བེད་ཟད་པའི་མེ་དང་འདྲ་བས་རྣམ་པར་ཤྲོལ་བ་འབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་ལ་རྩོད་པ་ནི། སྒྲི་རྩལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོང་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་
 ལ་སྒྲོ་རི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཆོད་མེད་པར་གྱུར་ནས་དེའི་རང་དུ་འགྲུར་མི་སྤིང་དེ། མཆོངས་པ་རི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མཆོངས་མི་རུས་པ་དང་། ལུ་རི་ལྟར་བསྒྲོལ་ཡང་མེད་པར་བཞིན་དུ་འགྲུར་མི་སྤིང་པ་དང་། གསེར་
 རི་ལྟར་བཞུས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་དང་བྲལ་ན་སྤྱར་འབྲུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིས་ཟེར། དཔེ་དེ་རྣམས་དང་མི་མཆོངས་ཏེ། མཆོངས་གོམས་པ་ཐང་ཀའི་འབད་པར་སྒྲོས་པས་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་འཕེལ་མི་རུས་བེད་ལུས་ཀྱི་སྒྲོབས་བྱག་

བཅས་སུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ནི་བརྩེ་སྟོན་གྱི་རོ་པོར་རྒྱན་པར་མ་ཆད་དུ་གོམས་པས་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ས་བོན་ལས་ས་བོན་བཞིན་ཡིན་ཅིང་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བརྒྱལ་བ་ལྷ་མ་བསྐྱམས་ནས་རྟེན་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་པས་ཕྱི་མ་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་ཞིང་དེའི་རང་དུ་འགྱུར་བ་བྱུང་གིང་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ལྷ་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྒྲུ་བར་སྒྲུར་རྟོག་པའི་རྒྱ་གསེར་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་།
 སེམས་དྲི་མར་སྒྲུར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་སྟེ། གཉེན་པོས་སྒྲུངས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་གིང་བསྟེན་སྒྲུ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེས་པ་ཕྱི་བྱས་དུ་རྒྱལ་འཕྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཐར་བྱས་པ་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 པ་ཚུད་པ་ལ། རྒྱ་པ་ཚུད་པ་དང་། འབྲས་བུ་པ་ཚུད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་པ་དག་ན་རེ། རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་དེ་
 དའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བསམ་གཏུན་དང་སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་དམིགས་པ་མེད་པ་གཉིས་པུན་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པས་མཐུན་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་སྟེ། ཐབས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུན་ཅིག་ཕྱིད་པའི་རྒྱེན་བྱས་ནས་དེ་སྒྲིང་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡལ་ཅན་གྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་གིང་། ཐབས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྒྲུན་ཅིག་

༡༩། །བྱེད་རྒྱུན་ཕུས་ནས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ། གང་ཤེས་ཕྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་མྱོངས་པའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་ཚེས་བདག་
མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་སོགས་གོང་གི་སྐབས་ལྟར་དཔུང་བས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་གྱུང་ཅིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མི་ལྟུང་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྒྲིབ་བྱུང་དངོས་
སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་འབྱུང་སྟེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཡན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གསེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྤྱིད་དེ། ཤེས་ཕུ་ཀུན་ལ་
མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པས་མཐའ་མེད་པ་ཤེས་ན་མཐའ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེའང་ཡོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མཐའ་མེད་པ་ལ་ཤེས་པའི་སྟོ་མི་སྤྱིད་དེ་ནམ་མཁའ་ཚད་ལ་གཞལ་བས་ཤེས་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། དེ་ལ་མཐའ་
མེད་པ་ལ་མཐའ་འདིའོ་ཞེས་ཚད་གཟུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིས་པའང་མཐའ་མེད་ལ་བྱུང་པ་སྤྱིད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཕུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་རོ་མཉམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི། མཁྱེན་
རྒྱལ་མཐའ་དག་རྒྱར་མཐོང་གི་ར་བ་ལས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཁྱེན་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་རྩང་ཟད་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །འདིར་རྒྱར་མཐོང་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་

2000

ཙམ་སྒྲུབ་ན། གང་ཟག་གང་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བུའི་གཙོ་བོ་ལམ་བཤེན་བཞིའི་འཇུག་རྟོག་མ་ཙོར་བར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་ཀྱང་ཚོགས་དང་མི་ཀྱང་ཚོགས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དགོས་མེད་གྱི་
ཕྱིན་བུའི་གངས་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཉེར་མཁོ་ཅིའང་མེད་པས་སྟོན་པས་མཁྱེན་དུ་བྱིན་གྱང་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཀྱང་བསྟན་པས་ཅི་ཞེས་བྱ། བསྟན་གྱང་དེ་སྟེད་གཟུངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་
དོན་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲ་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྟེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་ས་ན། གཞན་གིས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱང་མཁྱེན་པར་ངེས་ཏེ།
གང་ཟབ་ཅིང་སྤྱ་བའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མཁྱེན་པ་དེས་རགས་པ་རྟོགས་རྒྱས་པར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། རིང་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་མཐོང་བའི་མིག་གིས་ཉེ་བའི་སུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་རིགས་པའི་དབང་ཐུག་ཚེས་གྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་བྱོགས་སྒྲ་སྒྲུབ་སྟོགས་
སྟགས་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་གྱི་གྲག་བགྱེ་བའི་ཆེད་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྟོགས་ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་འདི་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ངན་པ། རང་ལའང་རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་

༡༩། །དེས་བཟུང་ནས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་ཀུན་རྟོག་ངན་པ་རྣམས་སུན་ཕུང་ན། ལྷོ་རྟོ་ར་ལྷན་པས་ལུགས་གཞན་ལ། ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དོན་
 བཞིན་། རང་གི་ལམ་དང་སྟོན་པ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་ཡིད་ཆེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བསམ་པར་བྱ་བ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་གཅིད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་བདེན་གཤིས་
 དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་ས་པ་སྒྲུབ་ས་ལ་ལྷོ་ས་མེད་དུ་གནས་ལས་བབས་པ་འཇམ། ས་རུམ་ནས་འཐོན་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པས་འདི་ལྟར་ལམ་དོན་གཤིས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་
 ཕྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་གི་རྩལ་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་རྗེས་དཔགས་ཆད་མ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པར་
 དེས་སྒྲུབ་པའི་དེས་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཤེས་དེ་དང་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཤིས་སྒྲུབ་སུན་ལྟར་འགལ་བ་ཡིན་པས་དེས་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་གཅིད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཤེས་དང་
 བྱལ་བའི་སྒྲོ་མ་ནི་དཔུས་པོར་གིས་གཟུགས་གཞན་པ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྒྲོ་མ་པ་དེས་ཤེས་དང་མ་བྱལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ས་བརྟུ་ཀུན་ན་གནས་པ་ལ་དུས་ཀུན་དུ་ཐལ་མོ་སྒྲུབ་དེ་ལུ་ཞིང་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་

ཚམས་དང་ཡུལ་བར་ལྷུང་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་དུ་འདྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པའི་གེས་པ་དང་ཡུལ་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་དག་འཁེད། རིགས་པ་ཚད་མ་དང་ཡུལ་ན་དེས་པ་མི་སྒྲིབ་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་དོན་གཉིས་རྒྱམས་ཀྱིས་
 མེད་ལ་གཞག་པའི་མན་དག་གོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འབྲས་སུ། གདིང་དང་ལྷན་པ་བསྒྲུམས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་སུ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་འབྲས་སུ་བཞུགས་པ་རྒྱལ་མ་མོ། །ཁར་ལྷུང་དུ་དེས་
 པ་དང་སྒྲོ་འདྲིགས་པ་དཔུང་པ་ལྷུང་ཟད་དམ་པ་རྒྱམས་གྱི་གསུང་བཞིན་འབྱིན། འདི་ལྷུང་སུམ་པ་ལྷུ་སུ་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དེས་གེས་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་རྟོག་གི་སྒྲོ་འདྲིགས་གཉིས་ལུལ་མི་གཅིག་ན་བསལ་བུ་བསལ་
 ལྟ་དུ་མེད་མེད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲུང་སུན་བཞིན། གཅིག་ན་ནི་ལུལ་དེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། ལུལ་དེ་གྲུབ་ན་ནི་བསལ་བུ་མ་འབྲུལ་བར་བལ། ལུལ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་བཞིན། མ་གྲུབ་ན་སེལ་བྱེད་ཚད་མར་མི་འགྱུར་དེ་གཞལ་
 ལྟ་མེད་པའི་སྒྲོ་འདྲིགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལུལ་གཅིག་ན་ལུལ་དེ་བདེན་ནམ་བཤུན། བདེན་ན་སྒྲོ་འདྲིགས་བདེན་ལ། བཤུན་ན་ཚད་མ་བཤུན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ལུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
 གཞན་སེལ་གྱི་ལྷོས་བསུང་པའི་སུམ་པ་ཅམ་ཞིག་ལུལ་གཞལ་བུ་ཡིན་པས་ཞེན་ལུལ་གཅིག་པས་སེལ་བུ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འབྲད་པའི་སྒྲོན་མེད་ལ། ཞེན་སྒྲུངས་ཐ་དད་དེ་སོ་སོར་ཡོད་པས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཛོག་པ་འབྲད་

ལྷ། འདྲེ་མ་འདྲེ་སྒྲོ་འདྲེ་གས་གཉིས་ཀྱི་བདེན་བརྟན་གྱི་ཞེན་སྒྲུངས་དོན་ལ་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གྱིས་འདྲེ་ག་གི་ཡུལ་རང་དབང་བ་གཅིག་དུ་མི་གཟུང་དོ། འདྲེ་ལ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཉན་སྒྲེས་ལ་དུང་གི་སྒྲུ་གཅིག་སྒྲུང་བ་ན། གཅིག་གིས་དྲག་གཅིག་གིས་མི་དྲག་སྒྲུ་མ་ན། གཉིས་ཀ་རང་གིས་བཟུང་བའི་ཞེན་པའི་འདྲེན་སྒྲུངས་དང་། ཡུལ་དུང་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་དྲགས་གཅིག་དུ་བསྒྲེས་དེ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ཐ་དད་བདྲགས་པའི་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། འདྲེ་ལེགས་པར་དྲགས་ན་ཚད་མའི་གནད་མང་པོ་ཞིག་གྱི་འགྲོལ་ལོ། ཡང་དེས་སྒྲོ་འདྲེ་གས་གཉིས་སྒྲོའི་དོ་བོར་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་གཅིག་ན་རལ་གྱིས་རང་མི་གཅོད་པ་ལྟར་བས་ལ་བྱ་བས་ལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། ཐ་དད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་སྒྲེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མི་སྒྲེས་པ་མ་བས་ལ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་སེལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲོའི་རྒྱན་ཅམ་དུ་གཅིག་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་ལྟར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པས་རང་ལ་རང་གིས་བྱ་བ་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། ཡང་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་དུས་གཅིག་ནི་མི་སྤྱིད་དེ་སྒྲུང་གཉིན་གྱི་དྲོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་ཐལ་བས་གནོད་ལ། མི་གཅིག་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཟེར་དང་མཚན་མོའི་མུན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་པས་ལྟད་མི་སྤྱིད་གྱིང་། སྒྲོའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་དང་པོ་སྒྲོ་འདྲེ་གས་སྒྲེས། ཕྱིས་དེས་སྒྲེས་པས་སྒྲོ་

2000

འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིལ་ལྟེན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྐད་བརྟགས་པ་སྟེ། ལྷོ་འོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤང་གཉེན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདས་པ་འགགས་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་མི་རུང་
ལ། མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིལ་པ་ལ་འདྲ་གནོད་པ་བྱུང་མེད་པས་དོན་དུ་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་མ་གྲུབ་གྱུར། སྤང་བྱའི་རྒྱུན་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་མ་བྱུང་དུ་སྒྲིལ་བའི་གོགས་བྱས་སྤང་བ་ལ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་དུ་བརྟགས་
པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤང་གཉེན་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མར་འགོགས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་སེས་དང་། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཡུན་རིང་དུ་འགོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། མིང་
ཅམ་ལ་བསམས་ན་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ལྟན་ཅིག་གནས་ན། དེས་དེ་བསལ་ག་ལ་རྒྱས་ཏེ། དེས་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་ནི་འགོགས་པ་མེད་ལ། གཟུང་འཛིན་ལུས་པའི་བག་ཆགས་
སྤ་མོ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་སེས་གཞན་གྱི་སྤང་བྱ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། རྟོར་ཏིང་གི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེས་སེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས། ཡུལ་དང་འོ་བོ་དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་པ་འདི་འདྲ་དོགས་སྤྱང་ལེགས་པོ་ཡིན་པས།
རྗེས་སུ་དོགས་རྒྱམས་སེས་པར་བྱེད། ཅིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འབྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཁོས་

བ
དབུ་མ་ བཞི་ རེ་དྲུག་ རྒྱུ་འབྱེལ་

ཨ། །ཅན་སྤངས་ནས་མ་ཁས་པ་དང་། །བུད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། །གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྒྱུ་མས་ལ། །བསྐྱབ་དང་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་འདི། །མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
དེ། །འོ་ན་ཁྱོད་བྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་། །དེ་སྐྱབ་པ་གཏན་ཆེགས་སྒྱུར་བའང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་དེ། །ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྱུ་བ་པ་སྟགས་
བྱི་སྒྱུར་རོ། །གལ་དེ་སྐྱབ་པ་གཏན་ཆེགས་མི་བརྗོད་དོ་སྒྱུ་མ་ན། །དམ་བཅས་པ་ཅམ་བྱིས་དོན་མི་འགྱུ་བ་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ཆེགས་བརྗོད་ན་ནི་གཏན་ཆེགས་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་
ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྒྱུ་མ་ན། །དེ་འདྲ་བའི་ཁྱོད་པ་འདི་ནི་བྱི་ན་སྟེ། །འདི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །གྱུ་བ་མ་ཐའི་གཞུང་གིས་བཞག་པའམ་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཅན་སྤངས་ནས་དེ་དེ་
གིས་འདོད་དུ་མ་བཟུང་བར། །མ་ཁས་པ་དྲང་མི་མ་ཁས་པ་ཐ་མ་ལ་བྱི་བུད་མེད་དང་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། །མ་ཐུན་པར་སྤང་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ། །བསྐྱབ་བྱ་དྲང་དེ་སྐྱབ་
པའི་གཏན་ཆེགས་དག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱི་དངོས་པོ་འདི། །མ་ལུས་པ་གཞོད་མེད་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞུང་གི་འདོད་པ་མི་མ་ཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་གཞིར་བཟུང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཐུན་སྤང་

དགའ་བར་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྒྲོར་

245

གི་ཚེས་ཅན་མི་འགྲུབ་པས་གཏུན་ཚེགས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚེས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དཔེ་ཡང་མི་མྱོད་པས་རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཁས་ལེན་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཅུང་དེ་ཅུང་པའང་མེད་དོ། །མཐུན་བཞིན་དུའང་ཅུང་ན་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཐུན་ཅི་ཐུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བསྒྲིག་ན་མི་འབད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། ལ་སྟགས་ལན་ནི་རི་སྐད་གདབ། །རི་སྐད་བཤད་པ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུས་ཁྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲུང་ཅམ་གྱི་ཤེས་འདོད་ལ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཁྱུང་གྱི་གཏུན་ཚེགས་གྱི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དཔེ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ལན་ནི་རི་སྐད་གདབ་སྟེ་གདབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་པ་རོ་ལ་པོའི་རོར་། རྒྱ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེའམ། ལ་ལ་ཚེས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། པ་རོ་ལ་སྟེ་གཞི་གཞུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཚེས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་བཟུང་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་གཟུང་དགོས་ན། དེ་མི་མྱོད་པས་ཚེས་ཅན་གཞི་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་མྱོད་དེ་རི་བོར་རུའི་གཉེར་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་པའི་དཔེ་ཡང་མི་མྱོད་

པ
དབུ་མ་
བཀྲི
རྒྱུ་ལྟར་
ཆུ་འབྲེལ་

༡༡། །པས་མཐར་རྗེས་སུ་དཔགས་པར་བྱ་བ་ཚེས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་དཔགས་པའི་རྟེན་ནམ་སྐབས་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མཐུན་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་། དེ་ལ་འད་
འཛིན་སྒྲུངས་ཞིབ་རྒྱུ་བྱེད་ནས་ཐ་སྐད་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་ན། གོང་གི་དེས་ཤེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རི་སྐད་དཔྱད་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེགས་པའི་མཐིང་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོང་བྱ་རྩོད་སྒྲོང་ལ། སྐབས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
རྒྱུ་གཞི་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་གཞི་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་བ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་རྟག་ཅད་དང་བུལ་བར་བསྐྱགས་པས་མཛུགས་བསྐྱབ་གསུམ། དང་པོ། བདག་ནི་སྒྲུང་བའི་དང་ཅན་གྱི། །
དངོས་པོ་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐབས་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་གཞི་པ་ལྟགས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་མ་ཐས་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་འགོ་བ་རྒྱུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མིག་དང་རྩ་བ་སྟགས་ལ་སྒྲུང་བའི་
དང་རྩལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཅམ་འདི་ནི་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལ་ཤེས་རབ་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རྩ་བའི་གི་རྫོང་པོ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པོའི་བག་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲུང་བས་དོན་དམ་པར་བྱུང་
པར་མི་འདོད་དོ། །སྒྲུང་བའི་དོན་མ་བཀག་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་ཞིང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐབས་པ་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་གཏན་ཚིགས་དྲང་། གཏན་ཚིགས་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འམ་

པག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་
685

২৪৩

རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། རྣམ་གཞག་ལྟུགས་གིང་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྩོན་གྱི་ཆ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བོ། །འདིའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
 བོ་ལུགས་ཀྱིས་གསལ་བས་རྩོམ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པས་སྤྱང་བ་འདི་འང་འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱབ་དང་བསྤྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་སྤྱུམ་དུ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 འདིའི་སྤྱབས་དང་སྤྱིར་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་སྤྱང་བ་མི་འགོག་ཅེས་པའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་སྤྱོད་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྤྱང་བ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་བྱ་ཉིད་སྤྱང་བཞིན་པ་དེ་སྤྱོད་གི། སྤྱང་
 བ་དེ་བཞག་ནས་ལོགས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ཞིག་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཡང་དེས་སྤྱང་ཅུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱང་བའང་མེད་ན་དེའི་སྤྱོད་བའང་མེད་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱང་བ་གཉིས་པོ་ཡན་ཆུན་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་
 སྤྱིད་ལ། གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་ཁུབ་ཅིང་། ཡོད་ཆུ་ཡང་སྤྱད་བྱ་དཀར་ནག་བསྒྲིམས་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་ཡོད་པའོ། །གཅིག་བསལ་རྒྱུ་གཅིག་འོང་བ་ལྟ་བུའི་རེས་འཛོག་མིན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱང་བས་ཁུབ། སྤྱང་བ་
 ལ་སྤྱོད་པས་ཁུབ། དེ་གཉིས་ནུམ་ཡང་འདྲ་འབྲལ་མི་གེས་པའི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་གིས་བཀག་ཀྱང་ཡིད་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞིག་ལྟར་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱུད་པ་གཏིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༢༡། །དེ་ནས་མདོ་གྲགས་གང་གི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་ཤོག་ཅུ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་སྐྱེད་བའི་འགོག་ཅེས་པ་མཐུན་སྐྱེད་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་གནད་
བསྐྱེད་ས་ཏེ་ཅི་ཕྱིར་སྐྱེད་བའི་འགོག་སྐྱེད་ན་ཚུང་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཁས་སྐྱེད་ས་པའི་མིན་གྱི། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མི་འགལ་བར་སྐྱེད་བའི་འགོག་ཅེས་གོ་བའི་ཕུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རྟོགས་
ན་ཐ་སྐད་དུ་འདུག་ལས་ལེན་གིན་དུ་བདེ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱེད་ཆོས་པའི་འཛིན་པ་སྐྱོག་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཆོད་མ་གཞོན་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཛིན་པ་སྐྱོག་པོ་མི་བརྟེན་ན། །ཐ་སྐད་རབ་ཏུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཐ་སྐད་རྒྱམས་ལ་མ་བསྐྱུར་ན། །བསྐྱེད་བཅོས་དོན་ལ་ཕྱོད་ས་པ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དག་གིས་དཔུ་མའི་གནད་དེས་པའི་ཚུལ་ནི།
ལས་དང་པོ་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་གྱིས་བརྟགས་ཆེ་བུ་སོགས་མི་རྟོག་པའི་དོན་ལ་བསམས་ན། མ་དབྱེད་པའི་དོར་ཡོད་པ་འདི་ཡི། དབྱེད་ན་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་སོ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཆོད་དེས་འཛིག་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་པ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེའི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའམ། ཡོན་ས་སྐྱེད་བཞིན་དུ་སྐྱེད་བའི་ཚུལ་པ་བསམས་པས་ཚུ་བླ་ལྟར་སྐྱེད་བཞིན་ཆོད་ལ་སྐྱེད་བཞིན་སྐྱེད་བའི་དེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་སྟེ། དེའི་ཆེ་

རང་པའི་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་དུ་གར་བའམ། ཟུང་འཇུག་རྒྱ་གོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དུས་དེ་གཉིས་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་། རོ་ཐོ་ལ་ཐ་དད་ཚུང་ཟད་མེད་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་
 གིས་བསྐྱེད་པས། དགག་གཞི་ཟུང་བ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་པ་ཟུར་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་རྟོག་རང་སར་ཞིག་སྟེ། དགག་ཟུབ་བསལ་གཞག་མེད་པར་སོར་གཞག་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བྱལ་གྱི་རྒྱལ་པར་འཆར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
 རྟོག་བྱལ་ལ་གོ་མས་པས་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོས་ཉིད་སོ་སོ་བ་ལྟ་བུའི་བློ་རིས་ཆད་གྱི་དམིགས་པའི་རྟོད་ལུང་དག་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་པའི་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་གིས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་བས་མཐར་ཐྱིན་རྟེ། དེ་
 ཉིད་རྟོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་དང་། རྟོག་བྱལ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དཔུ་མའི་འཆར་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྷ་མ་ལྷ་མ་རིམ་བཞིན་གོ་མས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐྱི་མ་ཐྱི་མའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བ་ཉིད་དེ། འདི་དག་ནི་གིན་རྒྱ་
 གལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། རིགས་པས་རྒྱས་པར་ཟུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཐྱིར་ཐོག་མེད་ཤིང་རྒྱུད་ནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྟོག་སྟགས་གྱི། །རིགས་དང་མཐུན་
 པའི་ས་པོན་ཉིད། །རྗེས་སུ་དཔགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་རི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་པའི་ན་གྱིས་གྱལ་བ་ཚུང་ཟད་མི་ཤིང་ཀྱང་། ཤིང་པའི་རྒྱང་བ་སྟེ་ཚོགས་འགོག་མེད་དུ་བཀྲ་བ་དེ་

༩༩། །ཡི་ཕྱིར་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་། དངོས་དྲང་དངོས་མེད་པ་དག་དང་གཞན་དུ་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དྲང་མཐུན་པའི་ས་པོན་ཉིད་ཡོད་པར་གཏན་ཆོག་ས་ལ་
 དཀྱིན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་ས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྤེལ་སྒྲུབ་གོ་བ་དེ་པར་བསྐྱེད་ས་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཀ་བ་དང་ལུམ་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་སྤྱང་རྟོག་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་འདི་དག་སྤྱང་བའི་རྒྱ། རང་རང་གི་རིགས་
 དྲང་མཐུན་པའི་རྟོག་པའི་ས་པོན་ནམ་པག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རིགས་པས་དཔག་ཅུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་དང་བྱེད་
 བ་ཡིན་ནའང་དངོས་དྲང་དངོས་མེད་ཀྱི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་ས་པས་སྒྲོ་སྒྲོས་མི་དཀར་བ་རྒྱུམས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་དེ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྤྱང་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ལ། རྒྱ་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ལ།
 རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་ས་པོན་པོར་ནས་རྒྱ་གཞན་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་མཐུན་ཀྱི་ས་པོན་ཅམ་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཆོག་ས་པ་འདིའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྤྱབ་པ་ལ། མི་འབྱེད་
 པ་དག་ག། འབྱེད་པ་སྤྱབ་པའོ། །དང་པོ། འདི་ནི་དངོས་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ་མེད་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྒྱུམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རབ་དུ་བཀག་པ་ཡིན། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་སྒྲོ་བྱར་མིན། །རྟག་

འབྲུང་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དང་ལྷ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་སྟུང་ན། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་པ་སྟགས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་དབང་
 ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་འབྲུང་ཏུ་རྒྱག་ནའང་། ལུས་སྟགས་རྟོག་པ་འཇམ་སྒྲུང་པ་འདི་ནི་སེམས་ལ་སྒྲུང་ཅམ་ལས་ལྟགས་སུ་བ་དད་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། གོང་དུ་རི་སྒྲུང་བཤད་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བཀྲག་ཟེན་པ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ཅི་ཕྱིར་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པོ། རིས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་དོར་སྒྲུང་ཅམ་འདི་ལས་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་སྒྲུང་བའང་མི་སྟོད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་འཁྲུང་བཞིན་ནོ། འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མེད་ཏུ་སྒྲུང་བའམ། དངོས་པོ་རང་ཉིད་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གིས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་ལྷ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མེད་པར་གྱོ་བྱུར་རང་གར་བྱུང་བའང་མིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་གྱོ་བྱུར་ཏུ་འབྲུང་ན་རིས་འགའ་འབྲུང་བའམ། རིམ་
 གྱིས་འབྲུང་བ་མི་འབྱད་དེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། རྟག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་གོང་དུ་རི་སྒྲུང་བཤད་པ་སྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། འོ་ན་ལུས་སྟགས་སྒྲུང་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་དབང་ལྷག་སྟགས་ཀྱིས་བྱས་པའམ། བདག་དང་སེམས་

༡༡། །པ་སྟགས་རྟག་པ་ལས་སྟེ་ན་ཅི་འགལ་སྟུང་ན་འགལ་ཏེ། སྟུང་རྟོག་འདི་དག་སྟུང་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་ཅན་ཡིན་གྱི། མི་འགག་མི་འགྱུར་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟག་རྟག་པ་ཞིག་ལས་སྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟུང་རྟོག་སྟེ་ཚྲགས་པ་སྟུང་བ་ཅུང་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ལ་རྟུ་མེད་པ་མི་མེད་ཅིང་། རྟུ་ཡོད་པའང་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཐུའམ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྟུ་གཉིས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་མེད་པས་སེམས་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལས་སྟུང་བར་རྟགས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་བས་གོམས་འདྲ་དེ་ཉིད་ཕྱིར། །དང་པོ་རང་གི་རྟགས་ལས་སྟེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྟུ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྟུང་བ་སྟེ་ཚྲགས་པའང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟུང་བ། དཔེར་ན་འདོད་པ་དང་འཇིགས་པ་སྟོ་ལ་གོམས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྟེ་བ་སྟེ་ཕྱི་ཡོད་པར་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་སྟུང་ཅིག་དྲང་པོ་དེའང་རང་གི་རྟགས་མཐུན་གྱི་སེམས་སྟུང་མ་ལས་སྟེས་པར་ཡང་དག་པའི་རྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་རྩལ་གྱིས་ཆགས་བཅས་ལ་ཡང་མེད་ཕྱི་མའང་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་མཚན་ན། སྟུང་ཡུལ་གཞོན་རྟུ་མའི་རྟག་པ་ཉམས་སུ་སྟུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་རྟུང་ལ་གནས་པའི་ད་ལྟའང་ཡུལ་རྟག་པ་དེ་ལྟ་

ལུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་རྒྱས་པ་དང་། ད་ལྟ་དེ་ལྟ་ལུ་འབྲིག་པ་ཉམས་སུ་ལྷུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་བྱིས་ཀྱི་ཆགས་སེམས་སྒྲོང་རྒྱས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་རི་ལྟར་གོམས་པའི་
ཤུགས་དང་མཐུན་པར་བྱིས་གསལ་པ་དང་མི་གསལ་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱང་སྟེ། གྲོག་སྟགས་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་འདོད་ལྟར་དག་གིས་ལུ་ལུ་མེད་བཟང་མོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། ལྷུང་མ་དག་
གིས་སྤུལ་ལ་སྟགས་པ་འཛིགས་པ་དག་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཐར་མཐུན་ན་གནས་པ་ལྟ་ལུ་འབྲིགས་ལ་སྤྱང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པ་སྟགས་སྟོ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
པ་བསམ་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟེས་སེམས་སྒྲོང་ཅིག་དང་པོ་འང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་མཐུ་ལས་མི་འབྱུང་། ཏྲག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་། ལྷ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བར་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་དངོས་པོ་
སྟགས་སུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སེམས་པ་འདི་དངོས་པོ་སྟགས་སུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །འདི་ལ་ཆོད་མ་གྱུ་བ་པ་ལས་རིགས་པའི་རྒྱུ་གངས་མང་དུ་གསུངས་པ་བྱིས་ན་ཡི་གེ་མང་བར་
འགྱུར་བས་བཞག་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་གསལ་ཁིང་རིག་པ་སེམས་པའི་ཉེར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ནི་རིག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པེམ་པོ་སྟགས་འབྱང་བ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱུ་མཐའ་ཤུག་མེད་དུ་

250

༡༡། །བསྐྱེད་པའི་གནད་དེ་དག་འདིར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ཚར་བྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་མཐའ་ལྷན་མེད་དུ་གྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱང་བདག་དང་
བདག་གི་ལ་ཆགས་པ་བྱེན་ཅི་ལྷག་གི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཞན་གྱི་མཚམས་སྒྲོར་རྒྱས་དེ་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་ན་འབྲས་ལུ་སྒྲེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། ད་ལྟའི་གེས་པ་སྒྲུ་མས་སྒྲི་
མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཆེ་ནའང་རྒྱ་རྒྱ་བ་བདག་འཛིན་དང་དེས་བྱས་པའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་ཚང་ཞིང་གོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོར། དེས་ན་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་
བར་དུ་སྒྲིད་པ་མི་ལྷོག་ལ། སེམས་གསལ་བ་ཅུ་ནི་བདག་འཛིན་སྐྱོད་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཀྱང་གོགས་མེད་ལ་རྒྱ་ཚང་པས་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་
པའི་བདག་ཉིད་རྒྱུ་མས་བཞེད་ལ། རྒྱུར་མཐོང་ཚད་མའི་ལུགས་ལྟར་ན། མ་དག་པའི་སེམས་འགགས་ཀྱང་ཡོ་གེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་སྒྲིར་འབྱེད་པ་ཅུ་དུ་མ་བྱད། གེས་བྱུན་གིར་སྒྲུ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཐ་སྐྱོད་འཛིན་པ་འདི་དངོས་སྒྲོ་བས་གྱི་རིགས་པས་གྱུ་བ་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་དང་

2000

མི་མཐུན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བཅོམ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ལམ་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་ངེས་པ་གཏིང་རྒྱས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་སྒྲུ་མོགས་དོན་དམ་པའི་རྒྱལ་ལ་སྐྱར་བས་
དབང་རྒྱར་བ་དག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་མོགས་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་སྟོབས་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་མེད་པར་སྟེ་བོན་ས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རི་
སྐད་དུ། དེ་ལྟ་ས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུར་སྐྱར་འདེབས་པ། །ལོག་ལྟ་ས་དགར་སྟོགས་དུང་འབྱེན་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ལོ་རྟོག་སེར་བ་ནམ་མཁའི་མི་རྟོག་འདི། །ལོགས་འདོད་རྒྱམས་ཀྱིས་རྒྱུར་བ་ལྷིང་སྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་
དེ་དག་དོན་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཞིག་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་ལ། མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཆེས་འཐད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་སྐྱ་བ་རན་པའང་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་
ཀྱིས་མཐུག་བསྐྱ་བ། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་རྒྱམས། །གཞུང་འདི་ལ་ནི་རིང་དུ་གནས། །ལྟོག་དང་རྗེས་སུ་འཐུག་པ་ཡང་། །ས་བོན་སྐྱ་གྲུ་ལྟགས་མོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ཆད་
ན་འབྲས་སུ་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱེལ་བསྐྱ་བ་མེད་པའི་སྐྱར་རྒྱལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དོན་པོ་སྐྱར་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། དོན་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འབྱེལ་བར་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱམས།

3

༡༡། །ཚུལ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལ་ནི་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་རྒྱུ་རེད་ཏུ་གནས་པ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤང་བའི་མདུན་ན་མུན་པ་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་
 ཏུག་ཆད་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་ཏུག་ཆད་ཏུ་ལྟ་བུའང་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་ཏུག་ཆད་ཀྱང་མི་ཤིན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་མ་རྒྱ་མ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྟོག་པ་
 དང་། འབྲས་ལུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆང་ན་འབྲས་ལུ་དེས་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་པར་མ་ཆད་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ས་ཐོན་ལས་སྤྱ་གྱུ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་ས་ཤུན་སྟེ་བ་སྟག་ས་བཞིན་ཡིན་ནོ། །
 དེ་སྐད་ཏུའང་དགོན་མཚོག་གྱིན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐས་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟོབ་ལ། སྟོབ་པའང་མི་དམིགས། བསྐྱབ་པའི་ལམ་
 ཡང་མི་དམིགས། གང་སྟོབ་པ་དེའང་མི་དམིགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེ་དང་གཞི་དེས་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཡང་མི་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ལས། དེགས་ཀྱི་ལུ་འདི་ལ་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་གཤམ་
 ར་བ་གིས་གཞུགས་ལ་རྟོག་ །ཚོར་བ་དང་འདུ་གཤམ་དང་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལ་རྟོག་སྟེ། དེ་གཞུགས་ལ་རྟོག་པ་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་མི་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་གཤམ་དང་འདུ་བྱེད་

54

དང་རྒྱལ་པར་གཤམ་པའི་སྒྲིབ་མི་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་པ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེའང་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་པ་མི་དམ་པར་དབྱེད་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟག་ཆད་རགས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྤང་པོ་ལས་ཐྱི་མའི་སྤང་པོ་མི་སྒྲིབ་པའམ། ལས་ལས་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་པ་ལྟ་བུར། དངོས་པོའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེས་
རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟ་སྟེ། བིན་རྟག་ཡང་ས་ལྟ་བུར་གྲུར་པའི་ཐྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་རན་པ་སེལ་པའི་གཉེན་པོར། དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགགས་ཤིང་། རྒྱ་ཆད་ན་འབྲས་སུ་དེས་པར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་དུ་
འཛིན་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱ་སྤྱ་མའི་སྐྱད་ཅིག་འགགས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་ལྟ་མིན་ལ་རྟག་མཐའ་སེལ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཐྱི་མའི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟག་མཐའ་མིན་ལ་ཆད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་གྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱེད་མི་རུས་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མི་དམ་པར་གཤམ་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་
སྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མི་དམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར། ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་མི་དམ་པར་སེལ་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐའ་མིན་ལ། རང་

༡༡། །བཞིན་མེད་པ་ནི་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་གཉིན་པོ་སྟེ། མེད་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་མིན་ཡང་། དེར་འཛིན་པ་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་སྟེ། ད་རུང་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འདས་པའི་མི་རྟོག་སྒྲིམ་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟེན་འཛིན་སྐྱངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཆེན་། ཐ་སྐྱད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་
འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དང་ཡང་བྲལ་ནས། དེའི་ཆེ་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་ནས། ལྟ་ཀྱང་དེས་པར་འབྱེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཐའ་རགས་པ་དང་། ལུ་བ། སིན་རྟེན་པ་དེ་དག་སེལ་
བའི་ལྟ་བུ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་རྟེན་ཅིང་སྒྲིམ་བྲལ་རྟེན་མཐར་བྱེན་ནས་དེ་ལས་པོགས་དབྱུང་རྟེན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་མཉམ་བཞག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བསལ་བའི་མཐའ་ལྟ་རགས་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དོན་དམ་
རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཕན་ཡོན། ཀྱང་རྫོག་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྐྱང་གི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟེན་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། །བྱིན་

ཅི་ལོག་ལས་ཕུང་བ་ཡི། ཁྱོན་མོངས་བསྐྱེམས་པ་མེད་པར་སྟོང་། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ལུས་སོགས་སེས་ཕུང་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་ངེས་པའི་སེས་པ་ཐེ་
ཆོམ་དང་བྱལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གོ་མས་སེད་འདྲིས་པར་བྱས་པས། དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་ཕུང་བ་ཡི།
སེམས་སྒྲིབ་ཅིང་འཆིང་པར་བྱེད་པའི་ཁྱོན་མོངས་པ་རྣམས་ནམ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་མེད་པར་ཡང་ཉི་མའི་མདུན་ན་ལུན་པ་ལྟར་ངང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་སོ། །དེ་འང་ལས་དང་པོ་བ་དངོས་ཞེན་གོ་མས་པ་སྤྲུགས་
དཀ་ལ། གཉིན་པོ་སྐར་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པས་ཆེད་ཏུ་བསྐྱེམས་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གཉིན་པོ་གོ་མས་པ་སྤྲུགས་དཀ་པའི་ཆེན་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་གཉིན་པོ་སྒྲིབ་སྤང་བྱ་འགག་ལ། མཐར་སྤང་
བྱ་ཡོངས་སུ་ཟད་ནས་སེས་ཕུང་རྣམས་ལས་པའི་རང་བཞིན་ལག་མཐིལ་ཏུ་སྒྲུ་ཏུ་ར་རྟོན་པའི་འབྲས་ལུ་བཞག་ན་ཕྱི་ནང་མི་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་པེ་
སེས་པོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཡུལ་སེས་ཕུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱ་མོ་འང་མེད་པས་གོགས་མེད་ཅིང་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་རྣམས་ནི་སྤང་བུའི་གཉིན་པོར་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ་

༡། །འཕགས་པ་གྲུས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེས་མི་བཟད་འབྱུང་། །ལྷ་བ་མ་རུངས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ལས་སྤྱང་བའི་རྩོད་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་ལྷ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་
མོངས་མི་འབྱུང་སྟེ། །དེ་བས་དེ་ནི་ཡོངས་གཤིས་ན། །ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱོངས། །གང་གིས་དེ་གིས་འབྱུར་ཞེན། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་དྲེ། །བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་མ་སྦྱེས་ཞེས། །ཡང་དག་མ་ཁྱེན་པ་མ་ཆོག་
གིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྦྱོན་མི་ལས། །དེས་གང་ཆགས་པ་དང་། །གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། །གང་གིས་ཆགས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྔགས་པ་ལྷ་བུའོ། །གཉིན་པོ་ལ་སྤང་
བྱས་སྤྱར་རྒྱགས་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་དེ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། །འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་བེན་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་སྟེ། །སྤོ་ནི་དེ་ཕྱགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྔགས་པ་
བཞིན་ནོ། །འདིར་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྦྱིར་གྲགས་པ་ལྷར་གཞན་དུ་གིས་པར་བྱ་ལ། །སྤང་བུ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོས་དོན་ཕྱང་བཟད་སྦྱོས་ན། །བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་གིས་སྤང་བུ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་གནད་ལ་ནི་
ཐོག་ཆེན་གྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཕྱང་བཟད་བཤད་ན། །སྦྱིར་ས་བཙུའི་ཡེ་གིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། །དེ་དག་གི་སྤང་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྦྱ་འབྲུལ་ཡང་

ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས། མདོ་རྣམས་ནང་ཚུལ་མང་དུ་བཀའ་སྤྱོད་གྱུར། ལྷོ་རིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམ་བྱའི་ལྷོ་པ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྲུག་སྟེ། ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་
 མཆོག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་ལྷོ་པ་པ་དང་ལྷོ་རིགས་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་
 དུང་དུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་ལྷོ་པ་པ་དང་། སེམ་བྱའི་ལྷོ་པ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། དེར་ནི་ལྷོ་པ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཐད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་པར་འདི་གཉིས་ལས་དོན་གྱིས་གཞན་པའི་ལྷོ་པ་པ་ལུང་གསུམ་པ་ཞིག་གསུངས་པ་མེད་དོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷོ་པ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་མོ་རྣམས་གྱུར་དོན་སེམ་བྱའི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མདོན་དུ་འབྲུག་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམ་ལྷོ་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེའང་ཐར་པ་ལ་གང་གིས་བསྟོན་ན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་བསྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམ་པ་ལ་གང་གིས་བསྟོན་པ་
 བློ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་མོངས་པས་བསྟོན་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་སེམ་ཀྱི་ལྷོ་པ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱ་དང་དོ་བོ་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གཞུང་སོ་སོར་བྱེད་ལང་དོན་དུ་གནད་

༡༡། །གཅིག་ལ། མདོ་དོན་སྒྲིང་པོར་དྲིལ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཅུ་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་པར་གསུངས་གིང་དེ་ལྟར་རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་པ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཅུ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྒྲིང་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་དུ་མི་གེས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་གྱི་ཅུ་པ་ཅན་གྱི་མྱོངས་པ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་གེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གོ་བ་གཏིང་སྒྲིབས་ནས་ལམ་ཉམས་ཡོན་གྱི་སྒྲིབས་དང་སྒྱུར་ན། བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེར་སྒྲ་སོགས་ཕྱིན་དུག་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡོད་ན་གཉེན་པོའི་པར་ཕྱིན་སོ་སོ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཞུགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་བདག་གི་ཅུ་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གེས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་སྒྲིང་དུའང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་གེས་པའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། བདག་འཇིན་དེ་ཡི་ཅུ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་

ཅད་ལྟོག་པར་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། གང་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་དེར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་དེ་དག་གྱུར་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་རིན་ཆེན་
 སྟེང་བ་ལས། རི་སྟོན་སྒྲུབ་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྟོན་དེ་ལ་དར་འཛིན་ཡོད། །དར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་གྱུར་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་གིས། །བདག་གཞན་
 ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྒྲུབ། །དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མཛོན་ཆགས་པ། །དེ་སྟོན་དེ་ནི་ལམོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས།
 ཉོན་མོངས་སྟོན་རྒྱུ་མས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་འཛིན་དེ་ནི་གཉོན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་འདྲ་མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་བདེན་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གུན་དུ་བདགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ལ། དེ་པན་ཆད་སྟོམ་ལམ་དུ་ལྟན་སྟེས་སྟོང་ངོ། །གུན་བདགས་ལྟན་སྟེས་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 གོ་བའི་གནད་རྒྱུ་མས་གཞན་དུ་གིས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཉོན་སྟེ་བ་ཀྱི་གཉོན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འབའ་ཞིག་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་རྣམས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་

པ
དཔུལ་བཟོ་དོན་དུ་
སྒྲིག་འབྲེལ་

༡༡། །པས་འཁོར་བར་སྒྲར་ལྷོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ཤིང་ཀྱང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲུམ་པ་མ་ཇོགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་བསྒྲིབས་པའི་སྤྱོདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྒྲུད་རུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བླས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཇོགས་སྒྲུབས་ཐོབ་ཤན་ཕྱེད་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་
ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་བར་ཕྱེད་ལ། ས་བརྒྱད་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ལ་འབད་མེད་དུ་ལྷགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རར་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ཕྱ་མོའང་ཟད་པས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་དེ་པན་ཆད་དག་ས་
གསུམ་དུ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་སམ། ཤེས་སྒྲིབ་འབར་ཞིག་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཚེས་ཀྱི་དབྱེདས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་བར་ཚོད་པ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ཤིང་
དོ། །དེ་སྒྲིད་དུའང་འཇུག་པ་ལས། ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྒྲིམ་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་ནི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྒྲུ་མར་གྱུར་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འཕྱོར་པ་མ་ཁའ་ལྟར་མ་ཐའ་བྱལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱལ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་

པ་ཀའ་པར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོམ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤངས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་བོད་འདིར་བྱུང་མོད། གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
སྤྲོད་སྟེ། དཔུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རྟོག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །ས་བརྩའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
ཅད་ནས་ས་བརྩའི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་སྟེད་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེར་ཡང་ལུགས་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་མགོ་ས་བརྩུད་པ་ནས་རྩོམ་ཞིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
རྟོགས་ཤིང་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་ཐེན་པར་འདོད་པས་ན། དེ་ལ་མ་ཐས་པ་གཞན་དག་གིས་བཀལ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཆེ་མ་དག་ས་བདུན་དུ་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་སྤང་བུ་མེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་གྱོལ་ལམ་ཅི་ལས་གྱོལ་བར་ཡང་གཞན་ཏུ་མེད་ལ། གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཐའ་ལས་པ་དང་བཅས་
པས་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལུན་དུ་བདག་མེད་གོམས་པས་སྤང་བུ་གང་ཡིན་པ། ཉན་རང་གིས་ཐབས་དང་བྱལ་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ཆོ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་སྤྲོད་རྣམ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཐོག་ཆེན་ལས་ཐོག་དམན་ལྟར་བར་འགྱུར་

༢༤༩

༡། །པ་སྟགས་རྒྱལ་དབྱུང་མང་པོ་མཛད་པ། ཕྱོགས་ལྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དབྱུང་ལྡན་ཡིན་པས་རིགས་པའི་སྐུ་རྩལ་འགྲན་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱོགས་ལྔར་བྲལ་བའི་བློས་ཉམས་མཚར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟ་མོར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཉོན་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོའང་རྒྱང་ཆད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་འདྲེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་དཔལ་འོང་ཚུལ་པ་ཆེན་པོས་འདི་སྒྲིབ་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྷག་ཀྱང་གྱི་སྒྲིབ་བྱའི་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་གཉེན་པོ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་ལ། ཐ་དད་ན་ཐམས་དང་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅི་སྟེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་དགོས་པས་སྒྲིབ་བར་མི་
རྒྱས་སོ་སྟུལ་ན། འདི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་ས་ནི་བདག་དུ་ལྟ་བའི་གནས་ནས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱལ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལྡན་གྱི་བར་དུ་དམིགས་པ་ཅི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་སྟེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བདག་ལྟའི་གནས་ཞིག་ན་སྐུ་མ་མཐུན་མེད་པས་དེའི་སྐུ་འབྱུང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གཅིག་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཉོན་
ཐོས་རྒྱལ་ས་ཆོས་རང་དང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དག་ག་དུལ་བའི་བྱིར། ལམོར་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་རྒྱང་འདས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྟུས་ནས་བདེན་བཞིར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་ནས་ཡི་ཤེས་དང་

ཉེན་མོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་རྒྱུ་པར་སྤེ་བར་ཟད་དེ། དངོས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་བདག་ཏུ་མོངས་པའི་རྟོག་པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེན་མོངས་པ་མི་སྤོང་ལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་སྒྲིམ་པ་བཅད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུས་སྤོང་བར་འགྱུར་གྱི།
 དངོས་པོར་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཉེན་ཐོས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོར་ལྟ་བ་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་ཉེན་མོངས་ཟད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅི་ན། དེ་
 ལ་འདི་རྟོག་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་ཐོས་རྒྱུ་མཐུས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཉེན་མོངས་ཟད་ཅིང་འདུས་མ་བུས་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཉེན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟད་པ། དག་ལ་ཉལ་མ་ཟད་པ། རྒྱུ་
 མྱིན་གྱི་སྤང་པོ་ལས་མ་འདས་པའི་གང་ཟག །ཐམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོར་བ་རྒྱུ་མཐུས་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཆོ་བཀའ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཇི་རྟོག་དུ་རྒྱུ་སྤང་སྤྱོད་ལས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུ་མཐུས་
 སྤངས་གིང་། བྱི་རོལ་དངོས་ལ་མ་རྟོན་ཞེན་པའི། ཐེག་པ་དམན་པ་པ་རྒྱུ་མཐུས་ཀྱིས། །བྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་འཐོབ། ཅིས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། །ལྷག་མ་དང་བཅས་ལྷག་མ་མེད། །ལྷག་བཅས་

■ དབུ་མ་ བརྒྱ་ རྩ་བརྒྱད་ རྩ་ལྔ་ལྔ་

༡། །ཕུང་པོའི་རོ་བོ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲེགས། །ལྷག་མེད་བག་ཆགས་མེད་པ་སྟེ། །མཁའ་ལྷ་རྩི་མེད་དག་པ་ཡིན། །ཕུང་ཆུབ་རྣམ་པ་འདི་ལྷ་ཕུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱིས་
བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ཕུར་རིག་བར་ཕུའོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་ཆུབ་ནི་ཟད་མི་སྟེ་སེས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། །འདུས་མ་ཕུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་ཀུང་འབྱུང་ན། ཕུང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་
པ་རྣམས། ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་མི་སྟེ་བ་སེས་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། །ཐམས་གསུམ་ཀུན་དུ་སྟོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་དགྲ་བཙུག་པོ་ལོ། །གང་ཅིའང་རུང་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་དེ་དག་འགོག་པའི་ཆོས་སུ་སེས་
པས་རང་ཕུང་ཆུབ་པོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཕུང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ཕུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྩི་ཐོམ་པས་གསུངས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀུ་སྟུབ་དང་རྩ་བའི་ཞབས་ལ་སྟགས་པ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དཔུངས་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ནི་མྱོངས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐ་བ་ནི་རྒྱན་མཐའི་རྩི་རྩི་
གི་སྤང་བུ་གཅིག་ཕུ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ལས་མི་སྤིང་ལ། དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཞེགས་པའི་ཡེ་སེས་ཀུང་གཅིག་སྟེ་རྣམ་

བག་འཕེལ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེང་

ད་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྷོ་དུ་གསུམ་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་ཀློང་ལྟེ་ཐོག་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་ནི་རིག་དང་མ་རིག་པ་ཅུ་གྱི་བྱུང་པར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཐབ་པར་གེས་རུས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉན་
 རང་བྱུང་སེམས་རྒྱུ་མས་གོང་ནས་གོང་དུ་གནས་ལུགས་ལ་གཞིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་། བྱུང་སེམས་རྒྱུ་མས་ལ་འདྲ་སའི་བྱུང་པར་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇགས་ལ། མཐར་གནས་ལུགས་མི་ལྟ་བུ་པ་པའི་ནད་ཀྱི་མཐོང་དུ་གྱུར་པ་
 ལྟར་ཉན་པ་མཐར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུ་མས་། དེས་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཉན་པ་དེ་ནི་དེ་ལོ་གེས་ཡིན་ལ། དེས་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་ལ་གཞིགས་པ་རྒྱུ་པར་དག་ལྟར་
 བྱིས་བྱུང་ལུགས་པར་གེས་པར་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཐོང་དང་པར་ཐུན་པའི་སྒྱུ་མས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དོན་པར་ཐུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་གྱིས་
 དའི་ཐུགས་ཀྱིས། གང་བྱེད་འདི་ན་དེ་ནི་དེ་གེས་ལས་དེ་མ་མཐར་དག་སེམས་པ་ནི། ལྟར་བྱེད་གནས་མཐོང་ཆོས་རྒྱུ་མས་དེ་ནི་རྒྱུ་མས་དུ་བྱེད་པ་འདྲ་པར་ཐུན་མཐོང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དེ་ལུ་ཅན་གྱི་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པ་ དེ་ལྟེ་བྱེད་ན་བྱེད་ཀྱིས་འགོ་ལ་ཐོག་པ་མི་མཉམ་དབྱེད་མཐོང་པར་ཐུན། ཅེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱུ་མས་ལུ་གྱི། གནས་དུ་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཐོང་དོ། ། དེས་ན་

༡༡། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་ཐུང་འདས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའང་། རྒྱུད་བྱུང་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། རྒྱང་ན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རྣམས་བཞིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པའང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་སྤང་རྟོག་པ་དང་འཁོར་བར་ལས་ཉན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་དེ་ལས་ཀྱི་ཚོ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེར་མ་ཟད་སྤང་བྱའི་ས་བོན་མ་ཟད་ཀྱང་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ས་དང་པོར་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པས་བདེན་དོན་མདོན་སུམ་གཟིགས་པས་ཐྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་འདོགས་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་ལ། གོམས་པ་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་སྤང་བུ་ཕྱ་མོ་མ་སྤངས་ཀྱང་། ལྷལ་སྒྲིབ་པ་བཅད་པ་ལྟར་མི་རྣམས་པ་ལྟར་ལས་ཉན་གྱིས་སྤིང་པར་སྟེ་བ་སོགས་རང་དབང་མེད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་དེ། རི་སྒྲིབ་དུ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟོགས་སྤིང་བོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས། སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བུ་རྣམས། གོས་རྒྱལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་འཕགས་ས་ཐོབ་ནས་ལས་ཉན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟོག་དུ་སྟེ་བ་སོགས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤིང་

ལྷ་མོ་དཔལ་ལྷོ་

རྒྱུ་ཡི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་གནས་པའིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྟགས་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་བྱིར། །སྐྱེ་སྟགས་རྣམས་ལས་འདས་
གུར་གྱང་། །སྐྱིང་རྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ཆ་དང་ན་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་ཐབས་མཁས་དང་སྐྱིང་རྒྱུ་དང་སྟོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ལ། དག་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟགས་སུ་སྟོན་ཏོ། །འོན་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟགས་སུ་སྟོན་ན་དེའི་ཆོ་ལུས་སེམས་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཆོར་བ་རང་
མཆོན་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན་མེད་དེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་འགྲོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་བའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། །ཉོན་མོངས་སྟུག་བསྟུལ་དག་གིས་
འཛིགས་པ་མེད། །རང་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་པན་འདོགས་དགའ། །བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་རྒྱ་འབྱུལ་རྣམ་པར་འབྱུལ། །རྒྱུན་དང་སྟོན་མོས་མཆོག་ཅེ་དགའ་བ། །སྐྱིང་རྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་པ་རྣམས་ལ་མེད། །གཞན་དོན་
བཙུན་ལྟར་སྐྱིང་རྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །གང་ཆོ་མནར་མེད་པ་ལའང་དགར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་བ་དག་སྟེད་ན་གཞན་རྟེན་བྱིར། །སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་ལ་འཛིགས། །ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་སའི་

ལྷ་མོ་

[illegible]

五、

གང་འབྱུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་འབྱུངས་ཞེས་བརྗོད་དུ་རྒྱུ་བ་ལྟར། ཉན་རང་ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲུག་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དག་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་
སྟོང་ན་རང་ལམ་གྱི་འབྱས་སུའང་འཕོབ་མི་རུས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གཅིག་འབྱུངས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ལྟར། དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཞེས་མདོ་བསྟན་བཙུམ་ཀྱན་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ། ཚོས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ཚོས་གིས་པ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདི་སྐབས་གིས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གིས་ན་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། སྟོས་དང་བཙུམ་པར་སྟོང་བ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ། །སྒྲར་ཡང་བཞི་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཐོག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞིད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འོན་ཉན་རང་གིས་ཚོས་གཅིག་གི་སྟོང་བ་ཉིད་གིས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གིས་སྟུམ་པ་ནི་གྱིན་སྟེ། དོན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གུང་གུང་མཐོང་སྐྱུ་པ་འི་ཁྱུ་མཐོང་འཆོང་ན། ལྷོ་མཐོང་པ་འི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལས་སྐྱུ་པར་འདུག་གོ། །དེའང་ཉན་རང་དག་པ་ཅོམ་པས་གུང་ནམ་ཞིག་རྟོགས་དགོས་ཏེ།
བསྐྱུ་ལ་བ་སྟོང་ཐུག་པ་འུའི་མཐར་འགོག་པ་འི་དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་མཐུས་བསྐྱུ་ལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བདག་མེད་ཅེས་པ་འང་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཅེག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གང་རུང་རེ་རེ་
ཅོམ་ལ་རྟོགས་པས་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའམ། བདེན་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའང་སྟོས་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྟོང་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་འི་མཐོང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འི་འཕགས་པ་འི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པ་འི་
སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་གུང་དངོས་པོ་བདེན་མེད་རང་ལ་སྟོ་ཡི་རྟོན་པ་ཅས་ནས་དེ་ལས་འདའ་མ་རྒྱས་པ་རྒྱུ་པ་ཅད་དགག་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ་འི་སྟོང་ཉིད་ཅོམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཁྱེར་ན་ཉན་ཐོས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་སྟོང་པར་སུ་ཐག་ཆོད་མོད། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་འི་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐྱུ་ན་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་རྟོགས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༡། །རྗེས་གྱི་ཆུང་མ། རྣམ་མཁའ་དང་ཡུངས་འབྲུ་གིན་གྱིས་ཐོས་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་བྱུང་ཡོད་པར་གསུངས་གིང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལམ་མཐོང་མཐོང་དུ་འདྲུག་པ་ཡིན་གྱི་། རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་ན་སྟོང་པ་ལའང་བྱུང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་རྟོགས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་མཆུངས་ན། སྟང་བྱུང་དང་གཉིན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འགལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་དང་འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་འབྱུར་བས་གིན་ཏུ་སྒྲུར་པ་བཏབ་པ་ལྟ་བུར་དོན་གྱིས་འགོ་བས་ན་ཅིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགའ་ལོ། །དེས་ན་སྟང་བྱུ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མ་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའོ། །སྟང་བྱུ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་དེ། ལུན་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གར་བའོ། །ཉི་མ་གར་ཡང་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འདྲ་བས་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་མི་འོས་པ་ཞིག་གོ། །འོ་ན་སྒྲུབས་ས་དང་པོར་ཉན་རང་སྟོས་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་མཛོ་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཅི་ཞིན། དེ་ནི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་དུ་མ་མཐོང་ན་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པར་ཡང་མི་འབྱུར་བས་དེ་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པར་རིགས་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་སེམས་སེམས་སྤུང་གི་རྒྱ་པ་འགོག་པའི་

དཔྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་ལ་ས་རྒྱལ་པ་མཚན་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་བྱུང་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བློས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བློས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་འདི་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་ཡིན་ཞེས་དེའི་ཁྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་རེད་མཐའ་བ་སྟགས་བཞེད་ལ། མཁས་པ་
 བསྟོན་ནམས་སེང་གེ་སྟགས་གྱིས་དེ་ཆེས་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བསྟན་ནས། རང་ལུགས་མཚན་འཛིན་སྤྱར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ས་བདུན་པ་ན་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། བདག་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། འཇགས་པ་
 ཡང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། བློ་བྱོས་ཆེན་པོ། ས་རྒྱལ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལ་ནི་
 སེམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བས་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ལྟར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་

༡༡། །མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་དོ། །དེའང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་སྒྲིར་འགོག་པ་ལ་སྒྲུམ་ས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པའོ། །སྐབས་འདིར་བརྗོད་དགོས་པ་མང་ཡང་
མདོ་ཙམ་མོ། །མདོར་ན་ཆོས་བདག་མེད་གྱི་ཁོངས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཆོས་སུ་མ་འདུས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱིང་། གཙོ་བོར་འཁོར་པར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་
ཞིག་ས་ན་ལས་ཉན་གྱིས་སྤྱིད་པར་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ས་ཤིང་། ལམ་གང་གིས་ཞིག་ས་ན་གང་ཟག་དེ་སྤྱོད་པར་ཤེས་པས་འགོག་དགོས་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགོག་ན། སྤང་བོར་འཛིན་པའམ། དམིགས་ལུལ་གྱི་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་ས་པའི་ང་ཙམ་ངར་འཛིན་ལྟར་སྒྲིམ་གྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའམ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་གྱུང་མེད་པར་ཤེས་པས། ཟག་པ་ལ་སྒྲུལ་
འཛིན་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ལྷོག་སྒྲི། རུལ་དང་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་ཆ་ནི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཞེན་ལུལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་དེ་རྣམས་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་གོམས་པས་
བདག་འཛིན་ཅུ་བ་ནས་ལྷོག་ལ། དེས་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་གྱུང་ལྷོག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་པ་ལས་ཐར་པར་མཐོང་ནས་ཐེག་དམན་པ་དག་གཞན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་དོན་དུ་མི་གཉེར་མི་བསྒྲུམ་པ་དེས་ན་མདོན་དུ་

2000

ལུང་པའང་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་སྤང་བུ་གེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའང་མེད་དོ། །དེས་ན་རི་མིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་རྒྱན་དང་ཆོག་ས་པ་སྒྲོས་མ་ཐུ་བ་ཙམ་ལ་ར་ཞེས་གདགས་གིང་འཛིན་པས་ན། ལུང་པོ་དེ་དག་དུ་མར་བསེལ་ཞིང་སྒྲོས་
གེགས་པར་མ་ལུང་པ་ཞིག་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པས་ན། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་པོ་ནི་དུ་མ་འདུས་པའི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དོན་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་ལྷ་བརྟོས་པ་འདྲ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཞིན་ལུང་པོ་ཉིད་དུ་མའི་ཆ་ལ་བདགས་པའི་
ཚུལ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་ཐོས་
རྣམས་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། ལུང་སེམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འཕྱུང་བ་རྒྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་རྟེན་འང་དེ་དག་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ། །ཡམས་གསུམ་ན་རྟོན་པའི་ཉན་མོངས་སྤྱང་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་

མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དགའ་ལོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་ན་དགའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་གི་ལུང་དང་། རིགས་པ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་གནོད་པ་འདྲ་དགའ་
 བེད་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལམ་དང་འབྲས་ལུའི་ཡོན་ཏན་ནི་ནི་མ་དང་མེ་ཁྱེར་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱུང་བཞིན་དུ་མཆིས་ན། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཤིང་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱུང་ཞུགས་པ་ཤིས་པར་
 ལུའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འི་གནད་ཅུམ་བསྟན་པས་སྟོ་ལྟན་རྒྱམས་ལ་ཆོག་གི། ཞེན་ལྟ་ཅན་ནི་ལྟུང་དགའ་ལོ། །སྤྱིར་འདི་རིགས་སྟོར་ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་འགྲོས་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལ་བེད་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འི་
 དགོངས་པ་འགལ་བ་ལྟ་བུར་འཛིན་དགོས་ན་ཡིད་ལ་ཟུག་དུ་ལྟར་མཆི་བེད་། གང་ཅི་ལ་འདྲ་བེད་རྟ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འི་གནད་འབྲས་ཆན་ལ་མངར་གསུམ་གྱི་སྟེ་བརྟ་བ་པ་བཞིན་ལྟན་ཅིག་ཡི་གས་བདེ་བར་འཇུག་
 ལུང་བེད་། གཞན་ལ་ཐེར་འདོད་གྱི་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྟར་ལ། གཞན་མཐོང་གི་ཡིད་སྟོན་ཡང་མི་དགོས་པར། རང་མ་ལ་ན་རང་སྟོ་བདེ་བ་ཞིག་ལུང་ན་ཐོས་བསམ་པ་དག་ལ་རྟེན་པ་འི་མཆོག་ཞིག་སྟེ། གཞན་དག་སུ་མ་མགུ་ཡང་ཞེ་
 སྟོ་བདེ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུ་ཡོ། མ་ཡན་སྟོ་བཆོས་གསུམ་གྱི་རྗེས་འཇུག་སྟེ་འགྱུར་བ་རྒྱམས། ཚུལ་པ་འི་དགའ་དྲི་མེད་དང་། རྒྱན་དུག་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་འི་གཞུང་བཟང་པོ་སྟེ་འགྱུར་འདི་ཅུམ་གང་འབས། ཐོས་

༡༩། །འཕམ་དེ་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གི། །གཞན་ཟེར་རྗེས་བརྗོད་ལ་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། སྤྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དམ་པའི་གཞུང་གི་སྤྱང་བ་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོང་
 རོན་བྱེད་རྣམས་སྤྱང་དུ་ཁས་སྤྱངས་པའི་ཡན་ཡོན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི། །ཀུན་རྫོང་ཏུ་ནི་མ་བརྒྱུག་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུར་སྟགས། །རྣམ་པར་གཞག་པ་འབྲུགས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
 དངོས་སྤྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། རང་བཞིན་མེད་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བུར་བའི་བྱད་པར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་མི་དགོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་འབྱུང་ལྟོག །རྗེས་སུ་དཔགས་
 བྱ་དང་དཔོགས་བྱེད་དང་། རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱ་བ་བློད་བྱ་བློད་བྱེད་སྟགས་སེས་བྱ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་སྤྱམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཀུན་ཀ་ངན་པའི་ཡིད་དང་རྒྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་རྒྱ་འབྲས་འཐད་པར་བརྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བློད་བྱེད་རྒྱ་དང་བ་བློད་བྱ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འགོག་མེད་འདི་ནི། ཀུན་རྫོང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་
 མ་བརྒྱུག་པར་ཐ་སྤྱད་གྱི་ཆོད་མས་དེ་ལྟར་གཞལ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བུར་བ་སྟགས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་རྩལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཀུན་སོ་སོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་

བཀའ་འཁུར་པའི་དཔྱད་གྲྀང་སྟེ་འབྲེལ་སྟེ་རྒྱ་

ཉམས་པར་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལུགས་སྤེལ་འཆོལ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཕུང་བད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འོན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ག་མ་ཉམས་པར་འཇོག་ནུས་ན་ཁོ་
པོ་ཅག་དང་འདོད་པ་གཅིག་པར་ལྟར་རོ་སྒྲམ་ན། བྱེད་ཅག་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་རྩལ་ལྷ་རབ་ནས་རྣམ་པར་སེས་པ་ལ་ལྷག་གི་བར་གཅིག་པའམ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྱུ་བས་
ལ། ལྟར་བརྫོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཐོབས་སྤྱི་དང་དེ་ཆོ་རིགས་པས་གཞོད་མེད་དུ་ལྟར་ནུས་ན། ཁོ་པོ་ཅག་དང་བྱེད་མཁུན་པར་ལྟར་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་དག་དོན་དམ་པར་ཡང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །
ཞེས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏེ། །ཡང་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ་འདི་སྒྲུང་ཡང་བསྟན་པར་ཁས་ལོངས་དང་འཁུ་ཅག་མཁུན་ནོ། །གཞན་དུ་རི་ལྟར་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་བར་
ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་པ་རྣལ་མ་ཞིག་འདྲོངས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་ལྷོག་པ་ཞིག་སྒྲུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་མི་འབྲད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་དུ་གོ་ན། དེ་
དཔུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀད་ལྟ་ལ་སྒྲུང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སེས་ནས་རིང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱུས། རྣམ་པར་དཔེན་དོན་མི་སེས་ལ། ཐོས་པ་ཅམ་ལ་

ལྷ། །འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཤིང་དག་བརྒྱན། །ལས་ཀྱི་འབྲས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་སྒྲིམ་རྒྱ་བརྒྱད་། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་སེམ་དང་། །སྒྲིབ་
མེད་པ་དག་ཀྱང་བརྒྱན། །འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས། །དེ་བཞིན་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་
རྒྱ་ཐབ་པས་བལྟ་དགའ་ཞིང་། གྲོ་གྲོས་རྒྱུད་བ་རྣམས་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་གྱུར་ན་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་མང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཆོགས་རྣམ་དག་འབྱུང་བར་མདོར་བརྒྱན། །དེའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། །དང་པོ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་སྒྲུབ། །ཆོས་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པས་ན། །ཆོགས་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་། །གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་
འབྲས་སྒྲུབ། །ཆོས་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པས་ན། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོ་སེམ་གྱི་ཆོགས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་། །གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་
རུང་བ་ཡིན་གྱི། །གཞན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་སྒྲིམ་ལ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུང་ཆའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཡིན་རྒྱལ་སེམ་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་

ལྷོ་ཅི་ལོག་གིས་སྒོ་བསྐྱད་པ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། ལྷོ་ཅི་ལོག་པ་གང་ཞིག་ལས་གང་གསལ་དང་། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལྷོ་ཅི་ལོག་ཕྱིད་པ། །དེ་ནི་གིན་དུ་དད་པར་ཕྱིད། །
 མཐོང་མེད་གནས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མི་དམིགས་སམ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་རམ་ཅི། །མེད་ན་བསོད་ནམས་འཇིག་པར་འགྱུར། །ངལ་བའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །གསུམ་ཆར་རྒྱལ་བས་གཟིགས་པས་
 བ། །དེ་བས་ཡུལ་མིན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་གང་། །དེ་དག་རང་གིས་རིག་པར་ཕྱིད། །ཅེས་ལྷོ་ཅི་ལོག་པ་ཞི་ལན་འདོགས་པའང་མཆོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་དམིགས་ནས་ལྷོ་ཅི་ལོག་དུ་དད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི།
 ཡུལ་མ་དམིགས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་མེད་ནས་མ་དམིགས་ན་ནི་ལྷུང་སེམས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངལ་བའང་དོན་མེད་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པའང་མིན་ཏེ། ལྷོ་ཅི་ལོག་ཕྱི་ལོན་
 བོ་གསུམ་ཆར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷོ་ཅི་ལོག་ཕྱི་ལོན་པས་པ་དང་། །ལོན་པོ་དང་གཏོང་པོ་དག་གི་རང་གི་སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་དག་རང་གིས་རིག་པར་ཕྱིད་ན་དེ་རྗེ་ལྷུང་ཡུལ་མིན་ཞེས་
 མོ་ལ་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་པོ་ཅིའང་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་དེན་འབྲེལ་མེད་ཅེས་དགག་པ་མ་ཡིན་ན། གསུམ་ཆར་རྒྱལ་བས་གཟིགས་པ་དང་། །རང་རིག་ཅེས་པའང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་གྱི། །དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་

བ
དཔུལ་པ་བཞི་གྱི་བཅུན་ཆུན་འགྲེལ་

༄༅། །མའི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བས་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱིན་ཡིན་པའི་དཔེ་སྒྲིམ་བསྟན་པ། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཕྱེ་བཀུ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ། རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། །འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་། །ཡང་དག་ལྷས་ལྷུང་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱི། །ཡན་ལག་ལ་སྟགས་རྣམ་དག་བཞིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ལས། །འབྲས་སུ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་འབྱུང་། །
ཡོག་ལྷའི་རྒྱ་བས་ལས་ལྷུང་བ་ཡི། །ཡོག་པར་གཡེམས་ལ་སྟགས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འབྲས་སུ་བམས་ཅད་ནི་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུག་པ་དང་། མཐུན་པར་ཕྱེད་པས་ན། རྒྱ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གི་འབྲས་
སུ་འད་རྣམ་པར་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་འད་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། །འབྲས་སུ་འད་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་སྟེ། །དཔེར་ན་ལྟགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡོད་པར་ལྷ་བ་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པར་ལྷ་བ་ལས་ལྷུང་བའི་སྟགས་མི་གཅོད་པ་སྟགས་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། །དེ་བཞིན་ཏུ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྟགས་པ་འད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། རྒྱ་ལྷ་སུ་འཛིག་
སུ་འབྲས་སུ་རྒྱལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟགས་ཀྱང་འབྱུངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ག་ལ་ཏེ་རྒྱ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལས། །འབྲས་སུ་དག་ཀྱང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་སྟེ། །དཔེར་ན་ལས་འབྲས་མེད་པར་

ལག་འ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིམ་

ལུ་བ་ལོག་ལྟའི་སྟོབས་ལས་ལྷུང་བ་ཡི་ལོག་པར་གཡེམས་པ་ལ་སྟགས་པའི་མི་དག་བ་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཚད་མའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ན། །དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ནི། །སྟོག་རྒྱ་ལ་སྟགས་ཤེས་པ་བཞིན། །
 ལྷན་ཅི་ལོག་པར་ཡོད་ས་སྟོན་ལ། །དེ་ལྟར་དེ་མཐུས་ལྷུང་བ་ཡི། །ཁ་རོལ་ལྷན་པ་སྟབ་པ་གྱུར། །བདག་དང་བདག་གིར་ལོག་པ་ལས། །ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་རྒྱུང་ངོ། །དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས། །ལྷུང་བ་འབྲས་ལུ་
 ཚེན་པོ་སྟེ། །རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་། །ས་པོན་ལྷུང་བའི་སྟག་སྟགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་པར་དག་མི་དག་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱལ་སྟེར་བསྟན་ནས། །སྟབས་སྟབས་པ་དངོས་པོར་
 དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟགས་ཚོགས་རྒྱུ་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། །དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་སྟགས་ལ་སྟོང་པ་ཚོགས་རྒྱུ་དག་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། །དེ་འདྲ་ཅིའི་ལྷུང་དངོས་པོར་དམིགས་པས་ཚོགས་མི་དག་སྟུམ་ན། །འདི་
 ལྷུང་ཡང་དག་པའི་རྟགས་པས་དཔྱད་ན། །ཚད་མའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ན། །དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཅན་ནི། ལྷན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྟན་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་སྟོག་
 རྒྱ་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་དང་མག་ལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་འཛིན་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ལུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་སྟེན་ཅི་ལོག་པར་ཡོད་ས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ལྷུང་ན། །དངོས་

༡༡། །འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྒྲིན་སྟགས་པ་རོལ་སྒྲིན་པ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པས། དཔེར་ན་སྤྲེལ་ས་རྒྱམས་གྱིས་
བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དྲང་བདག་གི་ར་བཟུང་སྟེ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚལ་ས་ལྷ་བ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་བྱུང་ལ་སྟགས་པ་རྟོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། དངོས་
ཞེན་ཅན་གྱིས་ལམ་བསྐྱེད་པས་པ་འདི་འདྲ་ནོར་བའི་བློ་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྟོབས་རྒྱུད་རོ། །དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲིན་སྟགས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཡིན་ཚུལ་མ་ནོར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། འབྲས་བུ་སྒྲིན་དུ་རུང་བའོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་པོན་གྱི་པོ་སྟེ། སྒྲིན་མ་ཞུགས་པའི་ལྷ་གུ་
དང་སྟེ་མ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདག་དྲུང་མིགས་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་དགོ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་མིད་ཀྱིང་། བརྒྱད་ནས་འགྱུར་བ་ཅི་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་སུ་བདག་ལྷ་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་ཐར་ལམ་རྒྱལ་མ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱི་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་མ་ཐག་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་

ཆུ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་པར་དུ་གཞན་བརྒྱད་དགོས་པའི་དོན་དོ། །དེས་ན་མཆོད་དང་ལན་གདགས་པར་འདོད་པས་གང་སྒྲིན་པ་དེའང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་བྱིན་ན་དེ་ཉིད་སྒྲོ་གོས་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་གྱིས་ཡི་རང་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་དེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གེས་གེང་རྒྱལ་བཞིན་ཞུགས་པ་གཏི་ལྷག་མེད་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་མཐོང་བའི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། །ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོད་གཟུང་བར་སྒྲུའམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དེའི་བསོད་ནམས་གྱི་སྤང་པོའང་ཆོད་གཟུང་བར་སྒྲུ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བའི་པར་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྷན་པའི་མི་ཞིག་སུན་པར་ཞུགས་ན་ཅིའང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟངས་པའི་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔར་བལྟའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་ལངས་དེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྷན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟངས་པས་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་

[illegible]

ཚུལ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། གཤམ་ཉེ་སྤྱིད་ན་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་ཞིན་རྟོག་དགོས་ལ། གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་ཉེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་གསལ་བ་ནི་མེད་ལ་དོན་གསལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རུང་བས། གང་
 མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་ཉེད་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཉེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་སྐྱུ་མ་གསལ་ལས་གྲུད་དུ་ཡོད་པར་རྒྱག་ནའང་། མིག་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཆེ་ནའང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྟོ་སོགས་མྱོང་བ་ནི་གསལ་བ་དང་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་མྱོང་སྟེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཉེ་རྒྱམ་པ་མྱོང་བ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། རྒྱམ་པ་དེ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་དགོས་པར་རྗེས་སུ་དཔགས་སོ་སྐྱུ་མ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་རུལ་ཕྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་རྗེས་སུ་
 དཔགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པར་དཔགས་པའི་ལུགས་ལའང་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་རྟོག་གྱུར་ལ་རྗེས་དཔགས་ཅམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྗེས་དཔགས་དང་མངོན་སུམ་མྱོང་བ་སེམས་རང་
 གིས་གྲུབ་པ་ཅམ་ནི་གིན་དུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སྟོགས་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱན་སྐྱུ་མ་པོ་བཞོད་པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱམས་དང་ཡང་

པ རྒྱུ་མ་ བཞི་ རྒྱུ་བཞི་ རྒྱུ་ རྒྱུ་ལ་

༡༩། །མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཤིང་འབྱེད་པའི་ཆོད་ཐུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལས་མཐའ་གཞན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །
ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱང་ཆོད་པ་འདི་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །
ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་དངོས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚུལ་འདིར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྐྱངས་པ་རྗེས་
འབྲལ་དུ་མའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས། གྱེ། ཚུལ་བའི་སྤྲུལ་ཐམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་ཡིང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་
དེའང་མཐའ་དང་དུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ལོགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་སྐྱང་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་དེའང་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟ་གནས་
པའི་མཚན་ཉིད་དུས་མེད་པར་མཐའ་བྲལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བཙོམ་ལྟ་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱང་བདག་ས་པའི་སྟོང་པོ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་བས་པ། རྣམ་མ་མཆིས་པ། སྐྱེ་མ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྒྲུབ་
7.1

[illegible]

༡༡། །དགོངས་པ་ཐུང་གཟིགས་དུ་ཆུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་ཐུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཇི་སྟེད་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་
 ཉོགས་པ་ལ་རག་ལས་གིང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོས་བྱལ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ན། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐྱོགས་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་
 པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་གཉིས་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མ་ཁའ་དང་མཆོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཐྱོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་བསྐྱེལ་བ་ནི་རྒྱ་གར་དུའང་དགོན་ན་པོད་དུ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས། དེས་ན་འཕགས་ལུལ་ཉིད་ན་གིང་རྟའི་ལུགས་སྟོལ་སྟོས་བསྐྱུང་བ་དེའི་ཆེན་། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུང་ཆོས་མེད་དུ་མ་རུང་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་གཉིས་གིང་རྟའི་ལམ་
 སྟོལ་གཞུང་གཟིགས་དུ་བསྐྱེལ་བ་འདི་ནི་གཞན་ལས་ཆེས་ཐུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་བཟུང་བ་ནི། དཔེར་ན་གིང་རྟ་བཟང་པོ་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་གིང་རྟ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་ན། སྟོབ་
 ཐོག་པ་ནི་བཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ན་རང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིན་པར་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཇི་སྟེད་དུ། ཐོག་པ་འདི་ནི་མ་ཁའ་འདྲ་གཞུང་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། དགའ་སྟོན་བདེ་བ་མཛོན་

པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག་ །དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ངན་སྒྲོ་ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ །མཁའ་འདྲ་ཟབ་པ་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་ །གཞལ་མེད་ཁང་འདྲ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཀོད་པས་མངོན་པར་མཛེས་པ་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞོན་པ་གཞན་ལས་འཕགས་སྟེང་ །ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་ །དགའ་བ་མེད་པ་ །འཕྱོར་བའི་བྱེད་པར་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་འགོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་སྟེང་རྟའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་ །ཐུགས་
 རེ་རེ་འཛིན་པ་ལས་འཕགས་སྟེང་ །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ལྷན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་ །བདེན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ཟུང་དུ་རྒྱུད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པ་ །ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་
 པའི་ཚད་མ་སྟེ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པ་ཚད་མེད་པའི་དགའ་བ་དེའི་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་སྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེང་དང་འདྲའོ་ །དེ་འདྲ་བའི་གཞུང་ལ་གནས་པའི་ཆེན་འང་རིགས་པ་ཚད་མས་གཞུང་གི་དོན་
 ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ །རང་འགྲེལ་ལས་ །དེ་ལ་ལུང་དངོས་པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དག་ཀྱང་སྟེན་དུ་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ །གཞུང་
 དེ་ཉིད་ལ་དད་པས་མི་མོས་པ་དག་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ །དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་རིགས་པ་དང་བྲལ་ན་དེའི་དོན་རང་གི་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ངེས་པ་རྗེད་ནས་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ །ཟས་དང་རིན་པོ་ཆེ་

༡༡། །སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞེན་པས་བཅིངས་ཀྱང་དེ་དག་ལོངས་སྟོང་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མིང་རྟ་འདྲེན་པའི་རྟ་དེ་ཉིད་ཁ་ལོ་གང་དུ་སྒྱུར་བ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་དྲང་མི་རྣམས་པར་ལམ་དེ་དང་དེར་དེས་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་ན། ཐ་སྟོང་དང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དེས་པས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མོས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཐེག་ཆེན་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་སྒྲ་སྒྱུར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཞེན་ལྟས་འཛིན་པ་དང་། འཐད་ལྡན་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སུན་ཅི་ཕྱིན་བྱས་ན་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་ཡངས་པའི་སེམས་སུ་མ་བྱས་པར་གྱུར་པས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དྱི་མེད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་རྣམས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ལུགས་པའི་སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དྲང་པོས་རྩལ་བཞིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་མཛད་རྣམ་གྱོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་

ལྷོ་རྩེ་དུ་གཤེགས།

འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ལུང་བ་དང་གཟུང་བའི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་ལ། ཀུན་གྱི་བུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཆོས་གཞན་སྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། ལུབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་ལུངས། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །འཛིག་རྟེན་སྟེ་པོར་གྱུར་པས་ཀུང་། །ཤིན་ཏུ་ལུངས་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡང་
དག་བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །ཕྱགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་བུན་མོང་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་ཆེ་ཞིང་སྟོ་སྟོས་གསལ་བར་གྱུར་པ། ལུབ་འཇུག་དྲང་དབང་ལྷག་དང་། ཆངས་པ་དང་སེར་སྟེ་ལ་སོགས་པས་སྟོགས་ཅམ་ཡང་མ་ལུངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་སྟོས་དཔག་ཏུ་
མེད་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་སྟེ་པོར་གྱུར་པ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཅན་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་། །ཤིན་ཏུ་ལུངས་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མ་ཙོར་བ་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟོན་མཐའ་དག་གིས་དྲག་པ་འདི་ནི། འགོ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེ་བའི་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མས་ཡོངས་སུ་དྲག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་

༢༥༤

༩༩། གྱི་ལོངས་སྟོན་དུ་འགྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་དོར་ཏེ་ཚངས་པ་དང་། ལུག་འཇུག་གམ་ཞོར་ལྟེ་བྱ་དང་། མིག་མི་བཟང་ངམ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར་
འདི་དང་འདྲའོ་སྣམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བཤད་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་འདོར་གྱིས་བཤད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ནི། བདུད་ཅིའི་ཐོགས་པ་གསང་བ་ལས་བསྐྱེད་པ། རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་
རྟག་དུ་རྣམ་པར་དག །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྟག་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན། །བྱང་དང་དོར་བ་མེད་ཅེས་རབ་བརྟགས་ལ། །ཚངས་པ་ལྷ་མོད་པར་རྟག་གནས་བྱོས། །ཞེས་དོན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཚངས་པ་ལྷ་
མོད་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཡིན་ལ། །ལམ་ནི། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་རྟག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་གྲོ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་དོར་ཅིའང་མེད་པར་བརྟགས་པའོ། །སེས་
པར་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སེར་སྟེང་གཞུང་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོར་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་དེ། །སྟོ

۱۰۰

མ་ལྟ་ལུང་གི་ན་རྟ་གསེག་། ཅེས་རྟ་ལ་ལུང་སྟེང་སྟོབས་མ་ཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མིག་སྟགས་ཀྱིས་མཐོང་པའི་ལམ་རྟ་མི་འགྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་དོན་དམ། མཐོང་པའི་ལམ་རྟ་འགྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་
འགྱུར་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་སྟུང་མ་ལྟ་ལུང་། ཞེས་དང་། བདག་སེམ་རིག་གི་སྟེས་ལུ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལུར་འདོད་དོ། །གསང་བ་པ་དག་ནི། བྱིན་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམ་པ་རྟག་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་རྟ་
བལྟ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས། ལུང་པ་ལ་སྟགས་ཞིག་པ་ན། ལུང་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟགས་པ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདྲ་འགྱུར་པ། དེ་བཞིན་སྟོག་གུང་བདག་འདིར་འདྲ། གཟུགས་དང་འབྲས་ལུར་རབ་བརྗོད་པ། དེ་
དང་དེར་ནི་ཐ་དད་གུང་། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད། དེ་བཞིན་སྟོག་གུང་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཞེས་པ་བྱིའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་དང་། འབྲས་ལུ་ནི་ནང་གི་ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱིན་པ་གི་སྒྲུང་
པ་སྟུང་ཆོགས་པ་དག་གུང་ནམ་མཁའི་རང་རྟ་མ་འདུས་པ་མི་སྟོན་ཅིང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར། སྟོག་གམ་བདག་ཆེན་པོ་དེའི་རང་རྟ་གཅིག་པར་འདོད་ཅིང་། དག་དང་མ་དག་སྟུང་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་པ་ནི་མེད་བཞིན་
འབྲུལ་པ་ཐག་པ་ལ་སྟུང་འཛིན་དང་། རྗེ་ལམ་ལྟ་ལུང་ཞེས་བེར་ཞིང་། བདག་ནི་བདེན་པར་རྟོག་གྱུར་པས། གང་ཆེ་གུན་རྟ་མི་རྟོག་པ། དེ་ཆེ་ཡིད་ནི་མེད་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། ཅེས་དང་། རིག་བྱེད་

༡༡། །མཐའ་ལ་ངེས་རྒྱུ་མ་གྱིས། །མི་ལ་མ་མྱ་མ་ཐེ་འདྲ་དང་། །དྲི་ཐའི་གོང་ཁྱེར་ཐེ་འདྲ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་འཛིན་རྟེན་འདི་དག་མཐོང་། །འགོག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད། །བཅིང་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་མེད། །ཐར་
འདོད་མེད་ཅིང་ཐར་པ་མེད། །འདི་ནི་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆགས་དང་འཛིན་ས་དང་ཁྱོ་བྲལ་བ། །རིག་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་ཐུབ་རྒྱུ་མ་གྱིས། །སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞིག་ཉིས་མེད་པའི། །རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་འདི་མཐོང་དོ། །ཞེས་ཟེར་ལ།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་བདག་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་ལ། །སྒྲིབ་ལྟ་བུ་དང་། །རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྟགས་པ་ཐི་སྒྲན་བརྟོན་པ་དེ་
བདེ་བར་གསལ་པའི་གསུང་རབ་སྒྲོས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་འཐད་གྱི། །དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་བརྟོན་གྱང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལུན་འབྱེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བཤད་
པ་དཔུ་མའི་ལུགས་ནི། །ཞག་ལྟ་པ་ལས། །མིང་ཙམ་ལས་ནི་རབ་འདས་གིང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྒྱུ་པར་སྤངས། །འབྱུང་དང་བསྐྱུ་ལས་ངེས་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་མོར་ལྟའི་ཁུ་ཞེས་བྱ། །དངོས་ལ་དངོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །
དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་ཉིད་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ། །གང་དེ་གེས་དེ་རིག་བྱེད་རིག་ །ཅེས་རིག་བྱེད་དམ་ཆངས་པའམ་ནོར་ལྟའི་ཁུ་བདག་དམ་པ་དེ་ནི་ཐ་སྒྲན་གྱི་མིང་ཙམ་ལས་གྱང་འདས་གིང་། །གཟུགས་

ལ་སྟགས་པའི་དངོས་དང་། དེ་མེད་པའི་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ། འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་བསྐྱེ་བ་སྐྱེ་འཇིག་པ་ལས་གོ་ལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་
 ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་ཉིད་མེད་དེ་དེ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདག་དམ་པ་དེ་གེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་དམ་
 ཚངས་པ་གེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། །ཡང་མིག་མི་བཟང་གིས་བཤད་པ་དབུ་མའི་རྒྱལ་ནི། ཞེ་བའི་མཛེས་པ་སྦྱར་བའི་གཞུང་གི་ཕ་དང་བུའི་སྦྱར་བ་ལས། ལུག་ཅིག་ཚངས་པ་མཆོག་རྟུ་བདེན། །རིག་པའི་དབང་ལྷག་མུ་མཐའ་ཡས། །
 འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་སྦྱ་བ། །དེ་ཡང་ཞགས་པར་རབ་རྟུ་བརྟོད། །ཅེས་ལུག་ཅིག་ཅེས་པོས་ནས། ཚངས་པ་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་རྟུ་བདེན་གྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའོ། །གང་དེ་ནི་རིག་པའི་དབང་ལྷག་ཡིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་
 ལྷབ་པའི་མུ་མཐའ་ཡས་པའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་དེ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་རྟུ་སྦྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་དོ་སྦྱམ་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཙམ་རྟུ་དེ་འང་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞགས་པ་དང་འདྲ་བས་ཞགས་
 པར་རབ་རྟུ་བརྟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལུགས་དེ་དག་ཀྱང་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྐྱད་རྟུ་འཆད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན་བདག་གམ་ཚངས་པ་སྟགས་སྒྲོ་ཡི་གཏད་སོ་ཞིག་ལ་མུ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པས་དབུ་མའི་རྒྱལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་

༡༩། །པར་བཀག་ཟེན་དྲོ། །དེས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གི་ན་རྟུ་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་སྟེ་རྫོགས་དཀའ་བས་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མཐར་ཐུན་པ་ལམ། ཟབ་མོའི་མན་དག་གི་གནད་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུར་པའི་བྱུན་སྒྲོམ་གྱིས་བསྒྲོམས་པ་པལ་ཆེ་བ་འདི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ནི་སྟེ། ཀ་དག་ལ་དེས་པ་མ་རྟེན་པར་ཡོད་པ་འང་མིན་ལ་མེད་པ་འང་མིན་པའི་གཞི་ཞིག་སྟོང་ལ་བརྒྱག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་གར་ཡང་མི་ཐུན་དྲོ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་མེད་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་གཞི་ལོགས་སུ་ངོ་བོས་གྱུབ་པར་བཟུང་ན། དེའི་མིང་ལ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་བདག་གམ། ཆངས་པ་ལམ། བྱུང་འདུག་གམ། དབང་ལུག་གམ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཇི་བདགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལས་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་མི་གདའ་བས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེས་ན་ཆོག་ཙམ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་སོགས་ཟེར་ཡང་། རིགས་པས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་སུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ལུ་སྟེགས་རྒྱམས་གྱི་སྒྲུ་ན་འཕགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པ་ནི་དྲོ་གྱི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཅི་འང་མི་ཡན་ལ། ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འདི་ནི་བྱུང་འདུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྟངས་དྲོ། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་རིག་

དང་དཔུ་མའི་ལུགས་བཤད་པ་ནི་མིང་ཙམ་དུ་སྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་གྲུ་བ་མཐའ་འདི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱེ་མི་རུས་པར་ཟབ་མོའི་གནད་གནམ་ས་ལྟར་མི་མཆུངས་པ་ཡོད་པས། རོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་ཁོང་བོད་དུ་བྱོན་
 རྗེས་ད་ལྟ་གར་ན་བྱི་ནང་གི་གྲུ་བ་མཐའ་བྱེ་རུས་པ་དཀའ་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་དུ་འང་བརྗེད་པོ་ཕྱི་ལོ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་པའི་འདོད་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་བཅད་ཅུང་ཟད་རང་འགྲེལ་ན་བཀོད་པ་ག་མ་ལ་
 སྒྲི་ལའི་དཀའ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མདོར་བསྟུས་སུ་བཀོད་པའོ། །དེ་དག་གིས། ལྷན་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་ཟུངས། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ཐ་སྟོད་གྱིས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འོད་ཟེར་གཅིག་དང་། བ་སྒྲུའི་ལུག་གཅིག་ལའང་ཕྱོགས་འདི་ཙམ་ཞེས་པའི་ཆད་དང་། རུས་འདི་ཙམ་དུ་འོ་ཞེས་པའི་ཆད་གསུང་མི་རུས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟ་སྒྲུའི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་སུ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དཔུ་མའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་སོ། །དེའང་
 དཔེར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལོལ་བ་རི་སྟོན་དུ་བཞུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། སྟོན་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེར་བྱིན་འདི་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཟླ་བའི་

༡༣། །འོད་ཟེར་ལྟར་དག་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་སྟོན་ཀྱི་ཆོ་སྟོབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་རྟུགས་ལ་རྟེ། རྒྱ་དེས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའི་སྒྱ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་རྟུ་ལོའོར་བ་མི་སྤྱིད་རྟུ་བཞུགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱུན་
མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་ །ཆེད་རྟུ་བྱ་བ་འདི་སེམས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཕྱ་བ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
ལྟ་བུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། །ལས་དང་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་ཀྱི་རྩ་བ་གཏན་ནས་ཡོངས་ཟད་རྟུ་བྱེད་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དག་གྲང་ལོག་
པས་ཕྱོགས་རྟུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡི་སེམས་ཀྱི་སྒྱ་སྒྱེ་འགག་དང་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་འབྱལ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བདུད་རྩི་ཞེས་བརྗོད་སྟུམ་
ན། གཏན་རྟུ་འཆི་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྟུ་བྱེད་པས་དེ་སྤང་རྟུ་བརྗོད་དེ། དེ་འང་བདུད་རྩི་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་རྟོག་མའི་བསྟེ་བསྟུད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བདུད་རྩི་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་རྟུ།

དཔག་རྩ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་ཡིན། ཡང་དག་པ་དུད་ཅི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལོ་ཤོད་དུ་བཀོད་ན་འགྱུར་མི་བདེ་ལམ་སྟུང་ན། སྟོན་གྱི་ལོ་པར་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མ་མཁོ་ནི་བསམ་པ་ཞིན་སྟུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྟུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཚིག་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ཙམ་ལ་འདར་རྒྱས་པ་ཞིག་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བསྟུར་བ་སྟེ། དེ་འདར་དུས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར་འཁོར་བར་བཞུགས་ལ། ཉན་
 རང་གིས་དེ་མི་རྒྱས་ཏེ། མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་སྤྱིད་ཞི་མ་ཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། ཞེ་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བསམ་མི་ཁྱེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བརྟེན་མི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་མའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པས་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཚིག་གི་རྒྱས་པ་ཁོངས་ནས་འདོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་
 ཉན་པའི་སྟེ་བོར་གྱུར་པ་ཉན་རང་དག་གིས་ཀྱང་མ་སྟངས་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཆངས་དབང་ཁྱེད་འཇུག་ལ་སྟགས་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས། འདིར་གིན་རྩ་རབ་དུ་སྟགས་བསྟགས་པའི་ཡུལ་ཁོན་ལ་སྟུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
 བྱ་གང་ལ་སྟུར་བ་དེ་ཉིད་ལྟག་པར་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་དག་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟུན་པ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་འདར་

༡༩། །གཟིགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་རྩི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་སོང་བ་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་གསོལ་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བཤད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཆེག་འདི་ཉིད་ཀྱི་རུས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་བརྟེ་བ་འདི་དང་། གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་རྩི་མ་མཐའ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་གཉིས་མ་ནོར་བའི་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་འབྲས་བུའི་དྲགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆེག་འདི་རྣམས་སྒྲིམས་ཆེ་བས་ཞིབ་དུ་རུས་པ་བཏོན་ཏེ་བཤད་ན་ཡིག་ཆོགས་ལྟེ་བར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲིམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གུས་པ་སྟེ་བའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱིར་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལ་མཐར་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་ལ། །དེ་ལུགས་རྗེས་འདུག་སྟོ་ཅན་རྣམས། །སྟོང་རྗེ་ཉིད་ནི་རབ་དུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ལམ་འདི་སྟོན་མི་རུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཡང་དག་

ས་མ་ཡིན་པ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི་གྲུ་མ་ཐར་ཆེན་པོ་ལ་འཆེལ་བའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཡི་ལུགས་དམ་པའི་རྩིས་སུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ནི། གྱེ་མ་ལམ་འདོད་པ་གང་དག་ལམ་ལོག་པར་གྱུར་
 པ་འདི་དག་སྒྲིང་རེ་རྩིས་དུ་སྒྲིང་རྩིས་ལུགས་དམ་པོ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་བརྟགས་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གིན་ཏུ་རྩོད་པ་དག །ཁ་བའི་དུམ་བུ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བབས་པ་བཞིན་དུ།
 ས་རོལ་པོའི་འདོད་པ་གཏིང་མི་ཚུགས་པར་མཐོང་ཞིང། ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་དེ་དག་བསྟུས་པར་གསེན་ནས་བརྩེ་བ་འཕེལ་ཞིང། དེས་མཆོན་ཏེ་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ན་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིང་
 པ་ན་ཡང་ཡང་སྒྲིབ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་སྒྲིང་རྩིས་རྩིས་ཀྱི་ཆེན་པོ་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་རྒྱུ་དུ་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པ་རང་གིས་སྒྲིབ་ཆད་མེད་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིང་རྩིས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩོད་ག་
 ཅིང་གཞན་རྩོད་ས་པའི་ལུགས་བསྟུས་ལ་གནས་པ་མཐོང་བ་དང། སྒྲིང་རྩིས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་རྩོད་གི་དུ་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ལྷོ་ཆད་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་རིགས་པས་ཀུང་གུ་བ་པོ།
 དེ་ལ་སྒྲིང་རྩིས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་ནས་འགོ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་ལུང་ལྟེར་བ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་མཆོན་མའི་དམིགས་པའི་དྲི་དང་བྲལ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་སྒྲིང་རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་ལས་ལེན་པ། སྒྲིས་པའི་

༡༡། སྒྲིད་ཁྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་ཞེས་བཤེས་པུ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྱེལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིད་རྗེ་ལྟ་ན་པ་གང་གིས། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དེའི་རྒྱ་འཕེལ་བར་མཐོང་ན་སྒྲིད་རྗེ་ལྟ་ན་པར་
འཕེལ་ཏེ་བྱུང་བའི་བསྐྱེན་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱའི་མཆོག་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉ་དང་བྱེལ་ལ་སྤྲུགས་པ་གསོད་པ་སྤྲུགས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དག་ཆེན་པོ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་བསད་ཀྱང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་རྒྱའི་རྒྱ་བུར་ལྟར་བྱིན་ཏུ་མི་རྟག་པ། བདག་ལ་ཡན་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་རྟུག་པའི་ལུས་རྣམས་ཅན། གྲངས་ཡོད་པ་ཞིག་གསོད་པར་ཟད་ལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དག་
ནི། འཁོར་བ་རྗེ་སྒྲིད་བར་བཞུགས་པ། བདག་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཛེས་པ། གྲངས་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་འཕེལ་བའི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། ཆོས་རྒྱ་དེའི་ས་པོན་དེ་པོན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་གཞོད་
པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་བྱིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་རྣམས་པ་མང་ཏུ་མདོ་སྟེ་ལས་བཟོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་སྟོན་དཔོན་ཀུས། བྱིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཟབ་ལ། སྒྲིད་ལུག་བྱིན་ཏུ་མ་སྤྱངས་
པ། བདག་གཞན་དག་དག་གཏི་སྤྱག་གིས། །ད་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྟོན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལ་སྤྲུགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དང་སྟོ་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ལྟ་རི་ལྟར་ཟབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་

2007

ལྷག་ཅིང་སྒྲོང་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་དང་སྤྱར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་སྤྱང་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་ཅིང་དཔགས་པར་དགའ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་མིན་མོ་ཞེས་སྟགས་སུན་འབྱིན་པ་མང་དུ་
 འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམན་པར་མོས་ཤིང་ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམན། །སྟོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བསྐོར་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཟབས་མི་འདོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ། སྒྲོ་མོར་ལྷན་པས་ལུགས་གཞན་ལ། །
 རི་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་སྒྲོབ་པ་ལ། །གུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ཚོར་གྱི་སྤུལ་དུ་གྱུར་པ་སྒྲོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོར་དང་ལྷན་པས་བརྟན་པ་འདི་ལས་སྒྲིལ་ལ་དུ་གྱུར་བའི་ལུགས་
 གཞན་ལ་རི་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲུལ་བཟང་དེ་དག །ལམ་འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ནས་བརྟན་ཏེ་སྒྲུལ་དུ། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོབ་པ་ཉིད་ལ། །གུས་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་བས་རི་ལྟ་རི་ལྟར་གདུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་བསེལ་བའི་རྒྱ་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུགས་ནི་རིགས་ངན་སུན་པོའི་སྒྲིལ་ལའང་གུགས་པའི་སྤུལ་རགས་པ་ལའང་

3

༡། །ལྷུ་ལ་པར་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགོ་བ། གསེར་བཟང་པོ་ལྷ་ལུར་བསྐྱེགས་པ་དང་བཅད་པ་དང་བདར་བ་དང་འདྲ་བའི་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་
 དཔགས་དང་། རང་གི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གཏོད་པར་མ་གྱུར་པའི་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་དག་པ་དེ་ནི་གིན་དུ་ཐོབ་པོ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་བ་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡེ་སྐེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་འབྲུགས་པའམ་རྩོག་པ་མེད་
 པར་མཐོང་ནས། མི་དང་ལྷ་ཡུལ་པའི་གཙོ་པོ་མཐའ་དག་གི་ཙོད་པན་གྱི་ཕྱོད་བས། ཞབས་པར་གཉིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་བདག་སྐེས་པ་སུ་ཞིག་དོན་དམ་
 པར་མཛོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅི་ཕྱིར་མི་བསྟེད་དེ་བསྟེད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟོ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་དེ་ལའང་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་པོར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ལའང་། དང་
 འདོད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལུ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སྟེ་བས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་གྱི་རྩལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་མི་རུས་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་ནི་དད་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་ཡིན་པས། དེ་རེ་རེ་ཡོད་ན་རྣམ་པུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ་
 ཚུག་གི་ནང་ན། སྤྱིད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྦྱིང་རྩེ་ལས་བཟང་བ་གཞན་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ལ་དད་པ་ལས་བཟང་བ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ནི། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནམ་ཡང་
 འབྲེལ་མི་ཤེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། དེས་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་མ་ཚོར་བ་མཐོང་བ་ན། རང་རོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ། གནས་རྒྱལ་ལ་རྫོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོན་དུ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་མངད་པའི་སངས་རྒྱས་
 འཕྲོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མི་སྤྱིད་ལ། རོན་དམ་པར་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་ངོ་པོ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ནས་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱིང་པ་ཉིད་དང་སྦྱིང་རྩེ་ཟུང་དུ་འདུག་པས་ས་དང་ལམ་གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཐུན་ཏེ། རང་རོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱང་དང་། གཞན་རོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་སྟེ། སྦྱ་གཉིས་ཟུང་དུ་འདུག་པ་བརྟེས་ནས། རྣམ་མཁའ་མི་

ཨ། སྤྱིད་དུ་སྤྱིན་ལས་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་འབད་ཚེ་ལ་མེད་བཞིན་པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །དེའང་སྤྱི་གཉིས་པོ་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྒྲིན་ས་རང་དོན་གཞན་དོན་ཞེས་བཞག་གུང་། དོན་དུ་དོ་བོ་ཐུང་འཇུག་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཡི་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚེ་ལ་སྤྱིན་བཏང་
རྟེ། དོན་དམ་རྒྱུ་པར་དེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་ངན་ཐིབ་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྤྱིང་རྩེ་གུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་པ། །བྱང་ཆུབ་བློ་རྒྱས་མ་ལས་པ་ནི། །བློ་དང་སྤྱིང་རྩེས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོང་། །ཅེས་སྤྱིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་དེས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དྲངས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་། གང་དག་དང་པས་རྩེས་འབྲང་བ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །
ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་དོན་བུས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚེ་ལ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིན་དུ་སྤྱིང་རྩེས་དྲངས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཚེ་ལ་བར་ཞུགས་པའི་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་པན་རྩུན་གཙོག་གོགས་སུ་གཙོག་འོང་ཞིང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་

མོ། །པའི་པ་མཐུག་དོན་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ལོ་པའ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་གཉིས། དང་པོ། དཔུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བུས་པ། ལྷོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་བདུག་དྲང་གཞན་གྱི་
 བྱུང་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ། འཕགས་པ་དག་གི་དབང་ལྷན་གྱི་ཞབས་གྱི་པདྨ་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་གྱི་པོས་ལེན་པས་མཛད་པ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་།
 དེས་མཚོན་རྟེ་རིག་བྱེད་གྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལྷ་ཚད་མེད་པ་དག་ལ་ལྷག་མ་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཆེན་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ལས་ཚོས་གསན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །རྩོགས་སོ་ཞེས་པ་གཞུང་མ་ཚད་བ་
 མེད་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་པོ་སྤུ་རེ་རྒྱ་པོ་རྩི་སྤུ་དབང་བྱང་རྒྱུ་དང་། ལུ་ཚིན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བཞེ་ལོ་སྤེས་སྤེས་ཚིག་རྒྱ་སྒྲུང་ལས་པོད་སྒྲུང་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤྱར་ལང་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་དག་ཐེར་མཛད་ནས་
 ཞུས་རྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་གཏྲོན་ལ་ཐབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྩེ་ཚོང་ཁ་པས་ཚིགས་བཅོད་ལྷག་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བར་བཞེད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདི་འང་གིང་རྩེ་ཚིན་པོ་རང་གི་གསུང་གིན་དུ་དོན་གྱི་སྤྱར་བུ་སྤུ་ལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
 པོད་པས་རྒྱ་འགྲེལ་རྒྱན་དུ་འཆད་ཉན་བྱུང་ན་ལེགས་པས་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན་འང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མེད་པ་སྟགས་བདག་ཉིད་ཚིན་པོ་དེས་བསྐྱེད་པ་ལྷགས་ལ་གཞག་པའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་བ་པོད་པར་ག་དོན་མི་བ་

[illegible]

ལྷོ་ལྷོ་

པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བསལ་ནས། རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཐོན་ཡོན་གྱིང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་སྤྲུང་ག་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །བསོད་ནམས་སྤང་པོ་མ་ཆོག་དང་གང་ལྟན་ཞིང་། །གང་ལ་ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ། །འཇིག་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འདྲེན། །རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་སྤྲུང་ག་གྱིང་། །སྟོང་ཆེན་འདི་ན་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དང་། །མཚུངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །མཉམ་པར་གྱུར་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདིས། སྤུས་གྱིང་གདུལ་བར་དགའ་བའི་རང་རེ་བོད་ཡུལ་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྤང་བ་དགར་པོས་བྱལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་གཞུང་ཆོག་ཆོགས་ཏུང་ཡང་རིགས་པ་རྣོ་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་འདི་འདྲ་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནའང་དགོན་པར་འདུག་པ་ནི་མང་དུ་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། གསེར་གྱི་མདངས་དང་བུ་རམ་གྱི་རོ་བཞིན་དུ་གཞུང་མང་ཐོས་ཐབ་རྒྱས་གྱི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ་མཛོན་

ལྷོ་ལྷོ་

༡། །སྤྱུང་ལྷན་པ་འདི་ལྟར་ལགས་པས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱུང་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མགོན་པོ་དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དྲིན་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་འད་དཔལ་ས་སྤྱུང་པ་རྗེས་སུ། སྤྱུང་བཙུན་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་འཛོེ། །བརྟུལ་ལྷགས་ལྷན་པ་བརྟུ་མི་རྩ་མ། །སྒོ་གསལ་དབང་པོ་བརྟུའི་ངང་ཚུལ་སོགས། །སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་བས། །རང་ག་ཞན་ལྷན་མཐའི་པ་རོལ་སོན། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མངའ་བརྟེས་པ། །དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་འཛོེ་ལ་འདུད། །མགོན་དེས་གངས་ཅན་བྱོད་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཐོག་མར་ལེགས་པར་བརྟུགས་ཆེ་གྱུ་སྤྱུང་ལྷགས། །སྒྲིགས་འདིར་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་བསྒྲིགས་པས། །ད་དུང་དུ་ཡང་ཟབ་མོ་དབྱུ་མ་ལ། །མོས་པའི་སྒྲིགས་འཛིན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱུང། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཡི་ག་ཞུང་། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཉམས་སྦྱེལ་བ་ནི། །བཀའ་དྲིན་གཞོ་བའི་མཆོད་པ་སྤྲུ་མེད་ཡིན། །རྣམ་དཔྱེད་ནམ་མཁའི་བྱོན་ལྟར་མཐའ་ཡས་གིང་། །དམིགས་མེད་བརྟེ་བའི་སྒྲོབས་ནི་གྲགས་དྲག་པས། །ཡོངས་སུ་དྲངས་པའི་ག་ཞུང་མཆོག་དབྱུ་མའི་རྒྱན། །འདི་ཡི་རིགས་པའི་དགའ་སྟོན་ལྷན་པ་ན། །སྤྱོ་བ་མང་པོར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ནི། །ངལ་བ་མང་བྱས་སྤྱུང་དང་སུན་འབྱེན་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་ཚོལ་བ་མཁས་མང་གི་གཙུག་

ན་གཙུག་རྒྱུ་མོ་ར་ལུ་ལྟར་མཐོ་བས། ལྷ་བ་ངན་པའི་ཚོགས་རྣམས་མཐར་མཛད་པ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནང་ཆེས་དགོན་འདི་འདྲ་ནི། །བོད་ཀྱི་རྗེ་རྒྱལ་བཙན་པོས་རྒྱུན་འདྲེངས་པ། །ཞེ་མ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་སྐལ་
བཟང་ཞེས། །ཡིད་ནི་མྱད་བྱུང་བདེ་ལ་རོལ་བ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པས་གཞན་གྱི་དབང་གུར་བས། །ཞེས་སྟགས་བསྟགས་པ་རྣམས་ནི་བསྟགས་པའི་ཡུལ་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་ནི་བསྟགས་པ་པོ་རང་ཉིད་རྣམ་ཐར་
མཆོག་ལ་གནས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་རིན་ཐང་ནི་འཕྱོར་ལྡན་གེས་རབ་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞེག་གིས་གེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱུང་པ་རྣམས་ནས་མཁན་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡིད་
ཆེས་གིང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གངས་ཅན་ན་བསྟན་པའི་སྤྱང་བ་མི་རུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁྱེན་བརྩེ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་མཆོག་གྱིང་གཏེར་ཕྱོན་ལས་
ཀྱང་། ལྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འདི། གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ངས་གསལ་བས། བདག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། ལྟོན་པའི་བསྟན་པ་མཆོག་དུ་བྱུངས། ལྟ་ཅིག་ཁྱི་སྒོང་ལྟེ་བཙན་དང་། རྗེ་བཙུན་པདྨ་སྟོ་ལྟ་མ། ཁོ་པོ་པོ་
རྟེ་སྟེ་ཡིས། བཀའ་བྲིམས་བཙས་པ་ནི་བཞིན་དུ། ཆོ་དང་ལྡན་རྣམས་བྱ་དགོས་སོ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་ཞིང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉམས་ཐག་ན། ལྟོན་པའི་ལུགས་རྗེ་བསྟུལ་བར་གྱིས། ང་ལ་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་ཐོབ།

62

༡༡། །ཕྱི་ལྟར་འདྲལ་བྱིམས་ལེགས་པར་བསྐྱར་། རྟེན་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འཕྲོངས་ནས་། གསང་བ་སྐྱགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་བརྟེན་། ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་མཛོན་འཛང་རྒྱུ་། གསང་བའི་བདག་པོར་དབྱེར་མེད་ཅིང་། ལྷུང་བས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱོང་། དེ་ཕྱིར་བྱིན་རྒྱབས་ངེས་པར་འཇུག་། ལྱིར་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་། ལེགས་པར་བཞེངས་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱུ་། རྟེན་འབྲེལ་བདག་གི་སྐྱ་བཞེངས་ནས་། བཀའ་ཆེམས་བསྐྱགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱུ་། མཛུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱེད་དངས་ལ་། ཐུག་འཆོལ་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་འདེབས་ན་། རྒྱལ་དག་རྒྱལ་བྱིམས་ལེགས་པར་འགྱུར་། རང་གི་སྟོང་གར་གསལ་བསྟོམས་པས་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་འཕྲོངས་པར་འགྱུར་། དབྱེར་མེད་སྐྱ་ཡོང་རྒྱལ་བསྐྱར་། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་དགོ་འདུན་འདུ་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་དུ་དུས་མཐར་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཐན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དགོས་པའི་མཆོག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐྱས་པ། ཐེག་མཆོག་ཁང་བཟངས་ཡངས་པར་བཟབ་གསལ་སྟོ་ཡི་སྟོན་ལེགས་མ། །གཞུང་མང་རྒྱན་གྱིས་ཉེར་མཛོས་ལྷག་བསམ་བྱུར་མིག་གཡོ་བཞེན་དུ། །བདེན་གཉིས་རིགས་པའི་རྒྱད་མངས་རྒྱལ་དབྱེད་སོར་སོས་བསྟན་ནས་ཀྱང་། །ལེགས་བཤད་མགིན་པའི་སྐྱ་དབྱངས་འཇམ་མགོན་དབྱེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེལ། །ཀྱི་མ་བོད་གཞུང་ཆོག་མང་དོན་རྒྱང་ཆོགས་ཆེ་རི་ཅམ་སྐྱངས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ། །བཀྲོལ་ལ་རུས་པ་མི་རྩོ་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་འབད་ནས་གཞུང་མཆོག་

འདི་ལྷ་མོ། ལྷོ་བས་པའི་མཆོག་སྒྲིན་ཡིད་གཉིས་གཅོད་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལྷག་གི་རལ་གྱི་ལྷ་རྩོམ་པ། ལྷ་མོ་པས་མི་འཛིན་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་གྱུར་སྒྲུབ་བདག་ནི་ཡིད་སྒྲོ་འཕེལ། དེ་ཕྱིར་རྟེན་དང་གྲགས་པའི་སྒྲོ་མེད་པར། ལྷ་མོའི་བཀའ་དང་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་དང་། མཆོག་དང་མཆོག་གི་བསྒྲིན་ལ་གྲུས་པ་ཡིས། རིགས་པའི་ལམ་མཆོག་རིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བཀྲལ། རྒྱལ་པའི་ཆོས་རྩལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྷ་མོ། ལྷོ་བ་པའི་འཕགས་རྒྱམས་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་དགའ་ན། བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་བདག་གིས་སྒྲོས་ཅི་འཆལ། དེ་ཕྱིར་ཚོངས་པར་གྱུར་ན་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། ལུང་བཟང་རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རིགས་པའི་འདྲེན་བྱེད་གསལ་པོར་བཤད་བྱས་པས། རྩལ་ལྷགས་བཟང་པོ་མཐོང་ནས་གང་སྒྱུར་པའི། ལྷགས་བྱས་སྒྲིན་ཀའི་སྒྲོ་འདྲི་མེད་དེས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡི་སྒྲོ། རིགས་པའི་གཞུང་བཟང་ཟབ་མོ་འདི་ལྷ་མོ། རང་གིས་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ། ལྷ་པའི་མེད་གོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག གང་གིས་གཞུང་འདི་འཆད་ཅན་གྲོག་པ་ཡི། སྒྲིང་ལ་འཇམ་དབྱངས་པའི་འོད་ཞུགས་ནས། མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་པོའི་རིང་ལྷགས་གང་། མི་ཅམས་སྒྲིགས་དུས་ཀུན་ཏུ་སྒྲིལ་གྱུར་ཅིག ལྷ་མོ་མཐའ་ཀུན་གྱི་གནད་གསང་འཕྲིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཞིང་ཟབ་མོའི་དོན་ཀུན་རྟོག་པར་སྒྲིན། རིགས་ལམ་འདི་འདྲའི་རྩལ་དང་གང་གི་སྒྲོ། མཆུངས་པར་སྒྲོར་བ་སྒྲུབ་པའི་མེད་གོ་ཡིན། གཞུང་བཟང་ཚོར་བུའི་

པ དཔྱུ་མ་ ཉིས་པ་གྱི་ པཱི་ རྒྱུ་འབྱེལ་

༩། རྒྱུན་མཆོག་འདི་མཐོང་ན། རྒྱུ་མ་མང་པ་སྟོང་པའི་ལུང་ལྡན་གཞན་གྱི་གཞུང་། ཁྱིམ་པའི་སྟེ་མས་པ་སྟེ་ལ་ཕྱེད་མཆིང་ལུང་རྒྱུན། ཁབ་པོར་སྟོ་མས་པའི་ཞེ་འདོད་ཅིས་མི་ལྟོད། ཁྱིམ་གི་པ་སྟོ་རབ་ཏུ་བཞད་པར་
མཁན་ཆེན་མཆོག་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། དཔྱེར་མེད་ཞལ་གྱི་གཟི་ཕྱིན་ཕྱེ་བས་སྟོངས་པའི་སྟུན་པ་མཐར་བུས་ཏེ། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅེ་བས་མཁའ་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་འདིར། མཁའ་འདྲ་དྲི་མེད་ཟབ་མའི་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་བརྟུང་གུར་ཅིག མི་བཟད་དུས་ཀྱི་སྟོགས་མ་ཉི་འོད་རྒྱལ་པའི་སྟུག་བཞིན་ཆེས་ཆེར་འབྱེགས་ན་ཡང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྟུག་ཕྱགས་བསྟེད་སྟོན་མེད་མཁའ་ལ་སྒྲ་བ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གསལ་ནས། དགའ་དང་
དགའ་ཡི་དགོངས་འབྱེལ་དྲི་མ་མེད་རྒྱུ་མས་བཞད་དང་སྟུག་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱིས། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དགོ་ལེགས་སྟུང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་གུར་ཅིག ཅིས་དཔུ་མ་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་རྒྱུ་མ་པར་བཞད་པ་འདི་འད་གོང་
དུ་དྲི་སྟོང་སྟོས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་དུ་མ་གཟིགས་ནས། མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཕྱགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མཁས་ཤིང་གུབ་བརྟེས་བམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མཁུན་མཆོག་ཟུར་ལུང་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅུར་སྟོག་
འཛིན་པའི་དགོ་སྟོང་གི་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་མ་པར་རོལ་བ། བདག་ཅག་གི་འདྲེན་མཆོག་མཆུངས་མེད་ཆད་མེད་པའི་དགའ་དྲིན་གྱི་མངའ་བདག་མཆོན་བརྟོད་པར་དགའ་བ། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེའི་དབང་པོ་ཞེས་སྟུན་པའི་བ་

བཀའ་ཁབ་པའི་དགོངས་འབྱེལ་སྟོན་

ལྟ་བུ་དེ་གཞི།

དཀ་མིང་པར་ཡོངས་སུ་གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་གནང་ནས་ཞིབ་རྒྱུ་སྟེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་གིས་ཞེས་པའི་དོ་རྩའི་བཀའ་ལུང་གྱི་བོར་ཐེབས་པ་གསལ་པས་དང་དུ་བྱུངས་པའི་མོད། འིན་རྒྱ་མཐོག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགྲེལ་བ་ཚུ་མ་པའི་རྣམས་པ་ནི་དམན་པ་བདག་ལྟ་བུ་ལ་མེད་ནའང་། རྩེ་བཙུན་བླ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་རྩུང་ཟང་འདི་བའི་སྟོབས་པ་སྟོས་པའི་ཆོ། རྩེ་འགྱུར་གྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་བྱིས་ཤིག་པའི་གསུང་གནང་བས་ཀྱང་བཙུན་པ་བསྐྱེད་དེ། རང་ལོ་སོག་ཅིག་པ་རབ་ཆོས་མེ་བྱེད་པ་གྲང་བྱ་གསར་དུ་གར་བའི་ནག་པ་རྩེ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་མགོ་བཙུམས་ནས། རྩེ་བཙུན་རྣམས་སུ་བརྒྱུད་མར་ཡིས་ཏེ་རྩེ་བའི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་པ་ནི་ལ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པ་པོ་ནི། རྩེ་མཆོངས་མེད་མཁུན་བཙུད་པ་ཙུང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་ལ་ལྟོ་བོས་རིག་པའི་མཁུ་ལས་སྟོ་གོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྩུང་ཟང་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་ངེས་པ་དོན་གྱི་དོ་རྩའི་ཆོང་ཆེན་པོ་དབང་ཆེན་དགྱེས་རབ་དོ་རྩའི་དང་། གནས་ལྟ་རིག་པའི་བརྩེ་ཏ་ཀུ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོད་དང་། རྒྱལ་སྐུ་མཁུ་ལས་པའི་ལྟ་མཆོག་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་རྒྱལ་བ་ཙུན་ལ་དད་པའི་རྒྱུད་པ་རྩུང་ཟང་ཐོབ་པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུགས་མིང་དུ་འཇུག་དཔལ་དགྱེས་པའི་རང་མདངས་མཆོ་བྱུང་བཞད་པའི་གོ་སར་དུ་འབོད་པ་བདག་གིས་བྲིས་ཤིང་། རྒྱུར་ཡང་རྒྱལ་སྐུ་རྩེ་དམ་པ་ཉིད་

[illegible]

ཡང་པུར་ཕུས་རིག་ལམ་སེར་གོའི་སྒྲ། །ཚུན་མར་བསྐྱགས་པས་འབགས་པོད་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །ཀུན་དགའི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་ལུར་མོད་ཀྱི། ༡ །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆད་དང་ཉན་པའི་སྒྲ། །རེ་ཞིག་རལ་བཅོས་
 པཞིན་དུ་ལུར་ན་ཡང་། །རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་བསྐྱས་པ། །སྒྲིགས་མའི་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། ༢ །འཇམ་དབྱངས་མཁའ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི། །ལྷན་པའི་བ་དན་
 འོ་རྩལ་མའོ་རྩལ་མའོ་པ། །གང་གི་ཕྱགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོའི་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་། །དབྱེས་པའི་གསུང་གི་སྒྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ༣ །མདོ་སྒྲགས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱགས་པ་ཡི། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་ལམ་སྒྲོ་བ་དེ་མེད་པ། །
 འཕྲུལ་ཀྱི་དུས་པཞིན་སྒྲུབ་ཡང་གསལ་བ་ན། །ད་གའོ་ད་ལུབ་བསྟན་བདུད་ཅིའི་ཁྱོད་བ་ཤེས། ༤ །ཐོག་མཆོག་དུམ་མ་ཆེན་པོའི་རིགས་པའི་གནད། །གཞུང་བཟང་འདི་འདྲའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །ཐོ་ཆོས་སྒྲག་དང་
 ཡམ་པར་རེས་ཀྱིད་པའི། །ལྷོ་ལྷན་ལྷོ་ཡི་སྒྲ་བ་འཕེལ་བུའི་ཕྱིར། ༥ །ཟབ་མོ་དུམ་མའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཉིད་ལ། །གསལ་ཞིང་གོ་བདེར་བཤད་པའི་འགྲེལ་བ་འདིའི། །འཇད་མེད་ཆོས་ཆར་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡང་།

991

24

༡༩། ཁྱེད་དུའི་དག་གིས་ཟབ་གནད་ཀྱང་། ལེགས་པར་འགྲོལ་བ་དགུ་མའི་རྒྱུ། བེད་རྟ་གཅིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེའི། ལེགས་པས་དབང་རྒྱ་ལོ་ཀྱང་འདུས་པ། ལ་སྟེང་རྒྱུ་གཅིག་བསྟན་བཅོས་
འདི། ཆོས་སྒྱུར་འཛད་མེད་སྤར་གྱི་འབྱུང་། འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་མའི་ཕྱིན་ལས་མཐུས། ཁྱོད་གསར་བཀྲ་གིས་ལྷ་ཅེར་བསྟོབས། འདི་ཡི་དག་བས་འགྲོ་ཀྱང་གིས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཐེག་པ་མཆོག་ རྒྱལ་
བཞིན་རྟོགས་ནས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། འཁྱུར་མེད་ཆོས་སྒྲ་ཐོབ་པར་སོག་ ཅིས་པའང་མི་ཇམ་བས་སྒྲས་པ་མདྲ་ཡོད། ॥

༡༡། །རྩོམ་པ་དམ་ཆོས་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲིལ་བསྐྱེད་པ་ལས་མཐོང་ལུང་དུ་ཁོ་རང་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཉམས་མཚར་དུ་བཞུགས་པ་བཞུགས། ར་མོ་མཆོག་གི་ཡེ། བདག་ཉིད་གྲགས་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཐོ་བཅུ་ཕྱིར། །བབ་བབ་བྱིས་དང་ཁེངས་པའི་རྒྱུ་པ་སོགས། །གཙོར་བྱས་མ་ཡིན་པར་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི། །འཇམ་མགོན་དགྲེས་པའི་ཞལ་ལུང་བདག་གིས་བྱིས། །གཞན་ཟེར་རྗེས་བརྗོད་འདྲ་གེས་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱིས། །དེ་ལ་སྒྲི་དོན་དམ་ཆོས་མིང་གིས་བརྗོད་པ། །ཀུན་སྒྲོང་བཟང་ངོ་བར་སྐབས་ཆོག་ལས་རྟོགས། །རྒྱུ་དཔྱོད་གསལ་ལོ་གཞུང་གི་དོན་ལས་གེས། །ར་ཀུལ་མེད་དོ་རྩོམ་པའི་གཞིས་ལས་གསལ། །བསྐྱེད་བཅོས་བཟང་ངོ་རྩོམ་པའི་སྒྲི་བརྟེན་ཅན། །དེ་ཕྱིར་ལོགས་ཉེས་འབྱེད་རྒྱས་དཔང་པོའི་དུང། །གྲོང་བར་བྱ་ཞེས་ནན་ཏན་ལུང་སྒྲུངས་ཀྱང། །སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱས་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །ལ་རྗེས་བྱ་འདྲུག་ལ་རབས་ཆོག་གིས་བརྗོད། །ད་རུངས་དོགས་སེལ་ཡི་གེར་བྱིས་ཞེས་བསྐྱེད། །སྒྲི་བའི་གང་དུན་རག་ལ་གང་དུན་ལན། །འདེབས་དང་ཀུན་རྟོག་སྒྲོང་པའི་རག་སྐྱོ་ཆོགས། །བསྐྱེད་པ་ནས་དཔེན་སར་

500

ཅེ་གཅིག་གནས་འདོད་ལ། །དོན་མེད་ཉིན་མཚན་འདའ་བས་ཅི་བྱ་ཡང་། །མདོར་བསྡུས་ཆོག་གི་སྒྲུང་བརྒྱུ་པར་འབྱེད། །དང་པོར་དཔུ་མ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་དཔུ་མ་མིན་པར་སྒྲུབ་ནི་རྒྱུ་པར་འབྲུམ་ས་དྲེ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་སྒྲོགས་འབྲས་སུ་འདི་དཔུ་མ་དཔུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། གཞན་བརྟགས་པ་བཞེད། གཞན་དག་ལམ་དཔུ་མ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད། གཞན་གཉིས་བརྟགས་པ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞི་དཔུ་
མ་དཔུ་མ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་དག་སོ་སོའི་དགོངས་པ་རིགས་ལམ་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། དེར་མི་འཐད་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཟུང་འཇུག་འདུས་བུས་སུ་གོ་ནས། དཔུ་མ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་
ཀྱང་པ་དོས་བཟུང་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་ཞེས་པ་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སྒྲུང་བ་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་རང་མཚངས་བསྟན་པར་ཟད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་མིན་པར་སྒྲུབ་
ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་གོ་བ་འདི་ལ་སྟོས་དང་དཔུ་མ་སེས་པར་འདུག་གོ། །ཉ་ཉ། རང་གི་གོ་བ་དེ་སྒྲུམ་རིགས་གྲུབ་དང་འདྲ་སྟོང་བའི་སྒྲུམ་རིགས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དཔུ་མ་
དང་། སྒྲུམ་རིགས་གྲུབ་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོའི་སྒྲོམ་རིམ་སྒྲོགས་སུ་བོད་ན་རྒྱུང་ལྟར་གསལ་བྱེད། ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུ་འང་རང་སྒྱུད་འག་མའི་སྒྲུབས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲུམ་ལྟར་འདོད་མ་ཡན་གྱི་

༡། །ལུགས་བཤད་པ་ཡོད་བཞིན། འདི་སྒྲོངས་པས་བྱས་པའི་རྣམ་དབྱེའོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྒྲོབས་པ་དགོ་པ་ལ་ལྟོས། གཞན་ལང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དཔུམ་ཡིན་ན། གཞི་ཤུབ་ཚད་དཔུམ་མ་ཐལ་ཏེ་གཞི་
 ཤུབ་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། རང་གི་སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་འང་མཆུངས་ཏེ། གཞི་ཤུབ་ན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ཏེ་གཞི་ཤུབ་
 ན་དེའི་རང་བཞིན་སྒྲོས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་རང་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། གཞི་ཤུབ་ན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཟུང་པར་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་འང་སྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་འང་རྒྱན་པོས་ཁྱེར་རམ་ཅི། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་
 དང་བྲལ་ཚུལ་དེ་སྒྲུང་སྒྲོང་ཟུང་འཇུག་རབ་དུ་མི་གནས་པ་ལས་འོང་གི། །སྒྲོང་རྒྱུད་ལ་འོང་ཚུལ་མེད་པར་ནི་མ་ཤེས། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཅུ་མ་ནི་ཤེས་ནས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དཔུམ་མཇལ་བ་འདི་གིན་དུ་
 མཛེས་སོ། །ཉ་ཏ། སྒྲོས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དཔུམ་ཞེས་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དཔུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱེས་བཏགས་པ་པ་ཡིན་པ་འང་ཤུབ་པའི་གཞིར་བརྗོད་པ་གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅུ་ཤེས་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྐྱེས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ལོགས་སོ། །ཐལ་རང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་

ལ་མེད་ལོ་རྒྱུ་རང་གི་གཞུང་ལས། ཐལ་འགྱུར་བས་རྩ་སེམ་གྱི་དོན་ལྟག་པར་བཀའ་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་བདེན་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་དགོངས་མཐུན་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་མོད། དོན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་
 ལྟར་རྩ་སེམ་དགོངས་པ་མ་ཡོན་ན། དཔུ་མ་རྩ་སེམ་གྱི་རྩོད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཐལ་རང་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་མི་བཞེད་པ་སྐྱེས་མཐོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་
 པར་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཡང་། དེ་འདྲ་རང་རྩོད་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་ལ། མཐར་ཐུག་རྩུམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལས་སྒྲུ་ལའང་ཕོགས་འདོན་དུ་མེད་པས་ན་མཐར་ཐུག་དགོངས་པ་གཅིག་པས་ན་དོན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྩོད་
 དུའང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བདག་གིས་གསུང་མཐོན་པོར་བསྒྲུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཅུམ་ལ་དོན་དམ་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཚད་གྲུབ་འདོད་པ་ཁྱོད་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་རུས་ན། ཁྱོད་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ཏེ་རང་རྩོད་པའི་རྩུམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འདོད་པའི་སྐབས་པར་ཞོག །རྩུམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅུམ་ལས་འཕགས་རྩུལ་ཞིག་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབས་དང་རོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་འབྲོས་རྩུམས་ལ་དབྱུད་འོས་
 ཆེར་མེད་དོ། །མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་སྐབས་སྒྲུབ་དག་སྟེ་ཁོ་ནའི་ཐལ་བསྒྲེག་ལས་གཞན་གསུམ་ལ་མེད་པར་རྩོམ་ན་ས་ཆེག་གསལ་ཅུམ་ཡང་ལྟ་མ་ཁྱོད་པར། ལི་ཐང་མ་ཐས་མཆོག་ལུམས་པ་སྐྱེས་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་སྒྲེག་རྩུལ་

༡༩། །མ་མ་རྟོགས་ཞེས་ངོ་ཚ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་ལྟོན་བརྗོད་པ་སྒྲ་བས་སུན་སྒྲུང་རྒྱལ་ཙམ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་ལོས་ཤེས་དེ་ཙམ་དཔེ་བཅད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅི་ཡོད། ཐལ་རང་གཉིས་
གའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་ཡོད་མེད་དཔུང་པའི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་སྒྲ་བ་དང་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་མེད་རྒྱལ་སྒྲ་གཤམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་བཞིན་བྲིས་སོ་བཅེར་བ་ནི་གིན་ཏུ་
བདེན་ཏེ། རྒྱ་གཤམ་གྱི་གཞུང་ལྟར་རྗེས་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འད་རུང་བཅད་དཔུང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་ལུགས་རྒྱུད་བསྒྲུང་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཐོང་བ་ཆ་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐོང་ངོ་ན་
མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར། ཁྱོད་གྱི་ཐ་སྒྲུང་ཆད་ཀྱུ་བ་ག་ན་སོང་། མིག་སོགས་ཡུལ་ཙན་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དགག་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་གཤམ་གྱིས་བསྒྲུན་པ་འདིས། ཁྱོད་གྱི་
བདེན་པས་སྒྲོང་ལུལ་གྱི་བུམ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་སྒྲུར་ན་མི་རུང་བར་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད། ཐ་སྒྲུང་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཆད་ཏུ་
དོགས་པས་བཞག་པ་ཡིན་ན། རང་མཆོན་གྱིས་ཀྱུ་བ་པ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ཞིང་། གཞུགས་ཙམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མེད་པར་བསྒྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་འདིས་འཛིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བའི་གཞལ་བྱ་བུམ་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་མིག་

གཤམ་ལྟ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་པགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟོང་མི་ལྟ་ལྟའི་ལུང་པ་དེ་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་ལུས་པའོག་། དེའི་རྒྱལ་པོ་དོད་དང་ལ་མཚན་ཆེའོ། །ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་དགག་བྱ་ལྟ་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་སྦྱར་
དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་མིན་ཏེ། དེར་དུས་མཁས་པར་གྲགས་པས་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་བོའི་སྒྲལ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཁ་སྒྲངས་མཐོང་བ་འདི་ལ་ལྟོས། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྱར་བ་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་རྗེས་པོ་དོད་ཤིས།
ཡང་དག་པའི་གཟིགས་དོར་ཅི་ཡང་མ་རྟོད་པ་སྒྲུ་གད་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལྟ་ལྟའི་དོར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྱར་བ་མེད་པ་དང་། གནད་དེ་ལས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པ་ནི་མ་གོ་བར་དོ་ཆ་མེད་པའི་སྒྲུ་པ་འདི་འདྲ་
འབྱུང་བ་ཏ་ཏ། དགག་བྱ་ལ་བདེན་གྱུ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐ་སྒྲོད་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྦྱར་དགོས་པར་སྒྱུ་བ་པ་ནི། དགོ་ལྟ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ལང་བསྒྱར་མ་བུས་ཀྱང་ཐོས་མྱོང་ལ། བདག་
གིས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་དང་རྟོག་པའི་སྦྱོང་ལུ་དེ་དེ་ཅིང་སྒྲུ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་གན་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལྟར་བདེ་ཞེས་བསྒྱུ་བས་པས་སྒྲུ་བས་འདི་ན་པན་པའི་དག་དུ་གནས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་ན་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མང་པའི་ཕྱོགས་དངས་པའང་བདེན་མོད། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ཟེར་ཆོག་གིས་དདོས་ལུ་

42

༡༡། །སྐྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། རོན་དང་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་བལ་འགྱུར་བའི་རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱུང་པར་སྐྱུར་མི་དགོས་ཏེ། ཚེས་ཅན་མཐུན་སྐྱུང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་
 ལུགས་ཡང་དག་པའི་གཟེགས་རོན་མི་དག་གི་སྐྱེ་གང་ཡིན་པས་མ་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་དག་པའི་རོན་དུ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་གི། །བདེན་གྱུ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འགོགས་ལ། རང་མཚན་གྱིས་མ་
 གྱུ་བ་པའི་བུ་པ་སྐྱེས་མི་འགོག་པས། བདེན་གྱུ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་དུ་རྒྱུ་བ་གྱུ་བ་སྐྱེས་དགོས་སྐྱུ་པ་ནི། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རོན་བུ་པ་ཁེགས་ན་བུ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་གོ་བའི་དངོས་སྐྱུ་བའི་གོ་ལུགས་རང་
 གོ་སྐྱེར་ལ་འཆང་བའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་མ་ཚོར་ནས་རོན་དམ་དུ་ཁྱུང་པར་གང་ཡང་མ་སྐྱུར་ཀྱང་ཁྱེད་དམིགས་པ་འཇམ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཀྱང་། ཐ་སྐྱེད་དུ་བུ་པ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་པ་འཇོག་ཤིས་པའི་དབུ་པ་པ་
 གནས་ལ་གསེ་བ་འདི་མ་དག་པས་དག་པ་འབྱུང་བ་རོཾ་བར་འདུག་གོ། །ཡང་བུ་པ་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རོན་མི་སྐྱུང་པར་གོ་ཡང་དེས་བདེན་གཉིས་ཕྱིས་པར་སོང་བེར་
 བ་དེ་ནི་རང་སྐྱུང་པ་ལ་མཁོ་བས། བདག་གི་སྐྱེ་གོ་སྐྱེ་རོན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་མོད། ཚེག་དངོས་སུ་སྐྱུར་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ་རོན་གྱིས་གོ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་རོན་དམ་མ་

ལྟ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟོས།

ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲ་བས་སུ་དབྱེད་པ་དེའི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་ག་ལ་རུང་ཞེས་པ་གིན་
དུ་བདེན་ཆོག་སྟེ། དས་ཀྱང་བྱོད་ལ་དེ་འདྲི་སྟེ། དོན་དམ་པར་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་རྒྱད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་བྱོད་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་པ་དེ་བཀག་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་ཅི་ཞིག་ཐེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྲུབ་པ་ཞེས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པས་བདེན་གྲུབ་དང་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་བྱད་མེད་པས་དེ་ལྟ་ན་དེ་རང་
རྒྱད་པས་ཀྱང་ཁས་ཅི་ལྟར་ལེན། དེ་མ་བྱུངས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱད་ཆོས་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་རང་གི་འཛོག་བྱེད་ཐུན་མིན། ས་སྒྲ་བ་རྒྱ་གཤེར་བ་སྒྲ་སྒྲ་ཐ་སྒྲ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དེ།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པའི་བྱེད། དེ་བཀག་པ་ག་ལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཐུ་དགོས་པར་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་མ་ཐུ་བར་མིག་བསྐྱད་ཀྱང་ཅི་རེ་ཡོང་བ་སྟེ། རྒྱ་བས་དོན་
དམ་པར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་པར་ཡོད་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པའོ། ཐ་སྒྲ་དུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་རུང་མེད་པར་བཀག་པར་བྱོད་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནམ་སོམས་གིག། །འདི་གྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་སུ་

ལྟོས།

༡༩། །རུང་བ་ལ་སྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྟགས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་སྒྲུབ་མི་འགལ་བར་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ལྟར་ན་
 རོན་དམ་པར་མཆོན་མཆོན་བདེན་གྱུབ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་མཆོན་མཆོན་རོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལོངས་གིག །ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་མཆོན་མཆོན་ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་
 བྱོད་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལས་ལྷག་ཅི་ཞིག་རྟོགས། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའམ་རང་མཆོན་གྱིས་གྱུབ་པའམ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ་ནི་སྟོས་པར་བཏགས་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གིས་སྟོན་ལུགས་གྱིས་གྱུབ་པ་ལ་འཛོག་
 སྟམ་ན་སྟོས་པར་བཏགས་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་གྱུབ་ན་བདེན་གྱུབ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ག་ལ་འདོད། ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དམ་སྟམ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དཔྱད་ན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་གྱིས། རོ་བོས་གྱུབ་པར་འདོད་མ་ཁན་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་བྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྱུབ་དང་། རང་མཆོན་གྱིས་གྱུབ་པ་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྟོགས་སྟེའི་འདོད་པ་བཞོད་
 བས་དེ་དགག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་དཔྱད་མ་བཟོད་པ་དང་མ་རྟོད་པ་གཉིས་རོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེས་མ་རྟོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་མེད་པར་ཁེགས་པའི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་མིག་གེས་གྱིས་

ལྷ་མ་རྟེན་ཀྱང་མེད་པར་གཞལ་བ་མིན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲེ་འགགས་དང་ལུམ་སྟགས་མ་གཞལ་བ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་གཞལ་བ་མིན་ཏེ། ལུམ་སྟགས་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 མཁས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཆོག་འདི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་སོང་དང་དགེས་པའི་བཞད་སྒྲ་ཆེམ་ཆེམ་མཛད་པར་གཤོན་མི་ཟ་སྟེ། མ་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་རྟགས་པ་འདི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དོ་མཆར་ཅན་ཞིག་སྟེ། དེ་
 དེའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་ཏེ། ལག་པས་སྒྲུལ་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་སྒྲུལ་མེད་གྱི་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲིན་ལ། རྒྱ་བ་གཏད་པས་གཟུགས་མ་གཞལ་ཀྱང་གཟུགས་མེད་
 པར་ངེས་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་བར་ལུམ་སྟགས་ཆོས་ཀྱན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བཅའ་ན་མ་རྟེན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ནི་ཤིགས་པས། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འདི་རྟེན་
 ཀྱིས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་རྒྱུར། ལུམ་སྟགས་ནི་དེ་ཡིས་མི་མཐོང་མི་གཞལ་པའི་གནས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་སྟུང་ཁྱེད་གྱི་ཞེ་ལ་ད་རུང་ཆགས་འདུག་པས་དལུ་མ་ཤེས་ངེས་པ་རེད་སྟུང་དགའ་བ་འཕེལ། བདག་གིས་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པ་ངེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མ་སྒྲེས་པ་དང་མེད་པར་གཞལ་ཅེས་འདོད་དེ། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། ཞེས་དང་། མོ་

༥༥། །གཤམ་ཐུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འདྲ། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྒྲེ། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་
རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྲུར་མིན་མོད་གྱི། །རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་རྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱོད་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྱེད་པས་ཆེ་
སྒྲེ་བྱེད་བྱུང་ནས་མ་རྟེན་པས་ཀྱང་ཆེ་སྒྲེ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ལྟར་ཐལ་ལོ། །དེ་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་མིན་སྟམ་ན་དོན་དམ་དབྱེད་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་མི་ཁོག་ཅེས་བྱོད་གྱིས་ལས་བྱུངས་
བས་སོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་པ་ཅམ་ཡང་ཐོས་མ་མྱོང་བ་བྱོད་ནི་བླ་གྲགས་
ཀྱིས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྲུར། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་བསམ་གཞིགས་མེད་
པ་རིགས་པའི་ལམ་ལ་སློ་རྒྱས་རྒྱུ་ཟད་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེན། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སུམ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མི་འཇལ་བར། ཆོས་ཉིད་རྟེན་ཅེར་བ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇལ་གཤམ་ན་བྱོད་

མཐོང་པ་ལྟར་

ཀྱི་སྒྲིང་ལ་དག་ལྟར་བརྒྱུ་ཅིང་ཆོག་གི་དུག་མདའ་འཕེན་པའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་སྒྲིང་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱི་སྒྲི་ལ་འཕོར་འདུག་གོ་རྟ་། འདུས་མ་བུས་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པའི་ཐད་ནས། རྟག་པ་དེ་
ཀྱན་ལ་རིགས་པ་དེ་འདུག་པ་བདེན་གྱིང་། གཞན་སྒྲིང་སྒྲི་བའི་གང་ཟག་འཕགས་ཆེན་བརྒྱད་མར་བྱོན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་མ་སྒྲིང་ཞེས་པའི་བརྒྱད་ཆོག་དང་། འདི་འདྲིའི་
ལུགས་དེ་རྒྱལ་བསྟན་སུན་འབྱེན་དང་རང་བྱོགས་སུང་བྱེད་དང་། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཕྲུང་པའི་ཕོ་ཉ་ཡིན་ན་ཞེས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཆོན་པོ་ཆེ་སྒྲིས་པ་འདི་ལ་བདག་ནི་ཡང་སྟེ། རང་རེ་ཙམ་རྒྱུད་བྱིས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུས། ར་པོ་
ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་གཟིགས་གིང་། རྟགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཟབ་མོ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་མཁུན་དོལ་པོ་ཡབ་སྐུས་ལ་སྟགས་པའི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལས་ས་བཙུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་གྱུར་ནི་བཞིན་རྟོགས་དགར་གསུངས་པའི་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་གཏམ་གྱི་སེང་གའི་སྒྲི་བརྒྱགས་པ་ལ། མི་བཟོད་པའི་ཆོག་གིས་སུན་འབྱེན་པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་
ནི་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ལ། བྱོད་བྱིས་མ་མཐོང་བ་འདྲ་སྟེ། ལུང་དེ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམ་པའི་གང་ཟག་ལུ་དུམ་མ་ར་ལྟ་བུ་གསུལ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་གནོད་པ་དེ་ལའང་

༡༥༩

༡༡། །ལན་སྒྲུབས་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱང་། འཕྲོགས་པའི་བཅ་ཀྱིས་འཕྲོགས་པོ་བྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་མཚར་ཙམ་དུ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱུད་ལས། ཀ་མེད་ཀྱན་འགོ་བྱལ་པ་པོ། །ཞེས་
 པ་ལ་སྒྲོགས་པ་བཞིན་དུ་བློ་སྒྲོས་པའི་ལུལ་དུ་ཆ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྒྲོས་པ་གང་གི་ཡང་ངོ་པོར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆ་རི་ལྟར་འཛོག་ །དེས་ན་དུས་སྒྲུབ་
 འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུར་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཤོལ་གསུམ་གྱི་སྤངས་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲོད་གྱི་དབྱེ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་བྱས་པ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་ལ་ཆ་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྟོག་པས་ཆ་ཅན་
 དུ་བྱས་པར་ཟད་དེ། བྱམས་པས། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྫོད། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དུ་མ་ཆ་བཅས་སུ་ཡོད་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབས། ཆོས་རྒྱུ་མ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་རྟེན་མིན་ཞིང་། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་དུ་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེས་ཆ་མེད་
 དུ་སྒྲུབ་ཀྱང་གཅིག་བདེན་དུ་ག་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུམ་ན། སྒྲུབ་མཐའ་ཞི་འདོད་གྱིས་སྒྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་དང་བསྒྲུན་ན་ཅིས་མི་འགྱུ་བ་སྟེ། དོན་དམ་པོའི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་ལུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡི་

གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚེས་དབྱིངས་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་ནས་ཏེ། ཚེས་དབྱིངས་དོན་དམ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་མིན་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་
འགྱུར་པར་སྒྲུ་བ་དང་རྩལ་གཅིག་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའང་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱོད་བྱིད་ཀྱི་རིགས་པས་རྗེད་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དབྱོད་པའི་རིག་འོར་བདེན་ཞིང་། དེ་
ཡོངས་གཙོད་སྒྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་དེའི་འོར་མི་བདེན་ལ་མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་ནམ་དུ་ཡང་བྱོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་མཐའ་ལས་སོ། །དེས་དེ་གཟིགས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མིན་ཏེ།
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པའི་བྱིར་སྒྲུ་མ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མེད་མེད་སྒྱིར་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་རྩལ་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་ལྟར་ན་བདེན་པར་མེད་དེ་སྒྲུ་བ་པའི་སྟོ་ཡོག་ན་དོན་དམ་མི་མཐོང་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་
པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྣམ་པའི་སྒྲུབས་སུ་བུམ་སོགས་མི་སྒྲུང་ཡང་། དེའི་ཚེས་ཉིད་ནི་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་ན་ནི་སྒྲུ་དོན་འདྲིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་

ཨ། གྱི་སེམས་ཡིན་པས་གཉིས་སྒྲུང་མི་རུ་བཤ། དགག་བྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གར་བཤ་མི་སྒྲོས་པར་བདེན་སྒྲོང་ཙམ་གྱི་ཚེས་ཉིད་རང་གི་རང་མཚན་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན།
 ཚེས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་གཞན་ལ་མ་རེག་ཅིང་མ་བདེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིན་དང་འདྲ་བ་རང་གིས་སྒྲོང་ལ། དོན་དམ་ཚེས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྒྲོང་བ་དེ་གསལ་ས་ལེ་བར་གྱུ་བ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་མིན་པར་སྒྲོང་སྒྲོགས་རྒྱུར་བཤ་པའ་གཉིས་སྒྲུང་རུ་བཤ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞིག་དུ་སེམས་ལ་བྱིས་ཤིག་དང་། གཞན་སྒྲོང་བ་རྒྱམས་གྱིས་ཀྱང་ཉ་ཅང་སྒྲོས་པས་ཚེག་པར་
 འདུག་གོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུང་འཇུག་ལ་ཚེས་དབྱིངས་སུ་འདོད་པ་རྒྱམས་དང་བསྒྲུན་ཀྱང་གཞན་སྒྲོང་པས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉ་ཉ། གཞན་ཡང་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟག་པའང་ཡིན་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱང་
 ཡིན། གཅིག་སུའང་ཡིན་ལ་ཆ་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ནི་གཉིས་སྒྲུང་རུ་བཤ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲུ། དེ་ལ་གཅིག་དུ་
 བྲལ་ལ་སྒྲོགས་པའི་རྟགས་གྱིས་དབྱུད་བཞེད་མིན་པར་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་རུས་ཏེ། རང་གི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་འབགས་སྒྲོས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་སྒྲོས་པའི་དབྱུད་བ་གང་ཡང་འཇུག་པའི་གཞི་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲོས་པའི་

ལུལ་དུ་མ་ལུར་ན་དེ་ལུལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་དམིགས་སེ་ན། ཀུན་རྫོང་ལྷན་དང་འདྲ་བ་རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་ལོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དེ་དག་ལུན་ལྷུང་བ་ན། རི་ལྷུང་ལྷུང་གིས་ལྷན་གཏོར་བའི་རྗེས་
 ལུལ་པའ་དང་ཉི་མ་མཛོན་པ་ལྷུང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ལུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་འབད་མེད་ལུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོང་ལྷན་བཅད་ལ་ལོགས་པས་དོན་དམ་ཡོངས་གཅོད་དུ་ལུལ་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།།
 གལ་ཏེ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མེད་པར་ལུར་ན་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕྱུང་བའང་མི་འཐད་ཅིང་སྒྲིའི་ལུལ་མིན་པ་ལ་སེས་བྱའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་མེད་པས་འདི་ནི་འཕགས་
 སྒྲིའི་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དུང་གིས་བྱལ་བ་ལས། མི་རྟག་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཅན་ལ་འཇོག་ན། འདི་ལ་སྤྱི་བར་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་འདུས་མ་བུས་ཡིན་པས་རྟག་པ་ཐེར་
 ལུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་གྱི་དགག་བྱའང་མིན་ཏེ་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱའང་མིན་ཏེ་སྤྱི་ཤེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོན་ས་རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 མིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འདུག་ལུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེས་བྱ་ཡིན་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་ལོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་

༩༩། །བསྐྱུ་བ་བྱ་མིན་པ་མི་ཤིང་དེ། །ཤེས་བྱའི་རྒྱལ་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་གར་བ་དེ་ལ་དབྱུང་པ་དེ་དག་མི་འཇུག་པ་མི་ཤིང་པའི་བྱིར་སྐྱེམ་ན། །གིན་དུ་བདེན་ཏེ་སྒོ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ད་ཡུལ་དུ་གར་པ་ལ་དེ་
 ལྟ་ཡིན་ཀྱང་། །གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒོ་དེ་སྒོ་ད་ཡུལ་དུ་གར་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ན་དབྱུང་པ་འཇུག་སྟེ། །གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་འཇུག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ལྟ་སྒོ་ཡུལ་དུ་གར་
 པ་ལ་ནི་དབྱུང་བཟོད་མེད་དེ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་། །ཞེ་བ་ལྟས། །དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་ད་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་ད་ཡུལ་མིན་ཞེས་པའང་སྒོ་གཉིས་
 སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ད་ཡུལ་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། །སྒོ་གང་གི་ཡང་སྒོ་ད་ཡུལ་མིན་ན་རི་རྩ་དང་རྒྱལ་མ་པའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱལ་ས་གཏན་ནས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་ཤིང་
 དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་དེ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོགས་རྒྱལ་ས་མི་བདེན་པ་རྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྤྱུག་པ་ལ། །དེ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ནི་བདེན་པ་རྒྱན་མེད་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྤྱུག་པ་སྟེ། །དེ་མ་
 གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའང་མི་ཤིང་དེ་རྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་མཐོང་བས་ཐ་མལ་པ་ལྟར་སྤྱི་ལ་བར་མི་འབྱུང་དོ། །མགོན་པོ་ཀུས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །རྒྱན་པ་དེ་ནི་བསྐྱུ་བར་

གསུངས། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྩལ་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཐས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདེམ་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདེན་པ་
 ཡིན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ནི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ལ་ཟེར་བས་སོ་སྒྲུལ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྩོམ་ལྷ་ལུ་ཐ་སྐྱད་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཤྱོ་ཡི་ལུལ་ཀུན་རྩོམ་པ་དེ་དག་
 རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཤྱོ་ཡི་གེས་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ལ་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་
 ཅིང་གཞོམ་པའི་རྒྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་དབྱུང་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་མི་མེད་དུ་ནི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྩོམ་ལྷ་ཐལ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐྱད་དབྱེད་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤྱོ་ས་རྣེས་དོན་
 དུ་འབྱུང་གི། དོན་དམ་གཞིགས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་སྒྲུང་དང་ལུལ་པའི་ཤྱོ་ས་རྣེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤྱོ་པ་བྱེད་ཀུན་རྩོམ་ཤྱོ་ས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཤྱོན་ལྷ་ལུ་དང་ལུལ་བ་ན། དེ་ལུལ་རྩོམ་ས་ཁོ་ནས་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་
 ལུས་པ་ནམ་མཐའ་ལྷ་ལུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དོན་དུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་གི་དོ་བོ་ཡི་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལམ་དང་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་སྔགས་ལ་ལྷོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱུང་འདི་རྣེས་ལུས་པ་དང་།

༡༡། །ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་བ་ནི་ཕྱོགས་མ་གོ་བའི་རྣམ་འབྱུང་དེ། མེད་བཞིན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་བཤད་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་མེད་ན་ལམ་བརྟེན་གྱི་ཅི་དགོས་གྱིང་།
འདི་རྣམས་དང་མ་ཐལ་ན་ནི་མ་སྒྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་དེ་ནི་ད་མངོན་དུ་མི་སྟོང་པའི་བྱིར། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་ལམ་གོ་མས་པས་འབྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་ན་ཐལ་འབྲས་འདུས་མ་བྱས་
བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི་མ་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་ད། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ནི་ད་མངོན་དུ་འབྱུང་དེ། མགོན་པོ་རྒྱ་སྒྲུབ་གྱིས། སྟོང་པ་ནི་ད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྟོང་གསུངས་པ་གང་། །དེ་དག་ཀུན་
གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྷོག །ཐམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟོན་དུ་ས་དང་པོ་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་དང་སངས་རྒྱས་གྱིས་གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་ཆ་མེད་
གཅིག་ཡིན་ན། དཔུ་མ་རྒྱན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྱུ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་འགོག་གོ་སྟོན་ན། བདག་རང་གིས་ཉམས་མཛར་གྱི་རྒྱལ་དུ་ལན་ཞིག་སྒྲ་ན་ཉོན་ཅིག །འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་ནི་ད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་ཡིན་ཞེས་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་དང་པོ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་བཞིན་ནི་ད་རྟོགས་པ་ལ་ཁུད་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་ན། མཉམ་བཞག་གི་སྒྲ་བས་སུ་བྱུང་མེད་པར་

མ་ཐོང་ད་གྲྭ།

འདོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒོ་སྒྲ་མའང་ཕྱི་མ། ཕྱི་མའང་སྒྲ་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱན་གྱི་རིགས་པ་འཁེན་ན། རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་འབྲེས་པ་ན་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ། མཉམ་བཞག་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་སྒོ་སྒྲ་
རིས་སྒྲུབ་ཕྱི་བ་མེད་པར་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་བཞག་གི་སྒྲ་བས་ན་སྒོ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲུ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེན། འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། མཉམ་བཞག་དུ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་མན་མེད་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་ལྟ་ན་སྒྲིས་དང་བག་ཆགས་མ་ཟད་པས་མཉམ་བཞག་གི་ངང་ལས་སྒྲུར་ལྷངས་ནས་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱམ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་དབང་གིས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་རི་སྒྲིབ་མ་ཕྱིན་པ་སྟགས་ཡོན་ཏན་མ་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་དེས་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཅིས་མི་སེལ་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་རྫོར་ཏིང་དང་མཉམ་བཞག་
ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། བྱུང་མེད་ཅེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ །དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཐེར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། སྒྲུར་བཤད་མ་ཐག་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་མཐའ་པ་དང་སྒྲུལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཐལ་བ་དེ་ག་ཏན་ནས་འདི་ལ་མི་འཇུག་གོ། །གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་ན་སྒྲུངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་

པ
དྲུག་པ་
བུ་གུ་ཅིག་
ལྟོ

༡༣༡། །ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་ནི་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་བྱ་སྒྲུངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་མཐའ་ལས་པས་བརྒྱན་པ་དང་། སྐལ་བ་དུ་མར་གོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་རེ་བརྟན་རེ་བརྟན་དང་ཀུན་རྫོབ་འབྱུལ་པའི་སྒྲུང་བ་རེ་རྒྱུང་རེ་རྒྱུང་དུ་སོང་ནས། མཐར་རྒྱན་མཐའི་རྡོར་ཏིང་གིས་གཉིས་སྒྲུང་འབྱུལ་པའི་བཀ་ཆགས་སྤྱོད་མེད་ལྟོག་པར་གྱུར་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་དེ་གནས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྟོན་
དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་དུགས་ལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རྒྱ་ཡི་བཀ་ཆགས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་སོགས་ལས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྱུ་དེའི་ཕྱིན་རྒྱུ་པས་ལས། གཞན་དོར་རྩོལ་བ་མེད་པར་སྒྱུ་གཉིས་སུ་འཆར་ཞིང་། སྟོན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནམ་མཐའ་རི་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་འདིར་ས་
བརྒྱ་པའི་མདོ་དང་གྲུ་བྱང་གི་སྒྱུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འཕེན་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ངེས་སོ་ཞེས་རང་གི་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱང་། ཁྱོད་གཞན་སྟོང་དགྲ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་རིགས་པའི་སྒྱུ་

བཀ་ཆེན་པོར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

220

ཕུལ་ཉམས་མཚར་ཙམ་དུ་འགྲན་པ་ཡིན་ན། ཟློན་རང་གི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་འདི་ལ་དགག་པར་གྱིས་དང་བདག་ཀྱང་ཉམས་མཚར་བའི་ཟློན་ལུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་རང་
 ཉིད་གྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་པ་ནི་དུང་དོན་ཡིན་ལ། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་
 གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མཐའ་ལས་སོ། །ཉམས་མཚར་ཙམ་དུ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །རང་བཟོས་བདེ་གསེགས་དམ་ཆོས་བསྐྱད་མི་རུང་། །འཆལ་ངག་སོང་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བཤགས། །རང་བཟོས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བྱད་
 མཐའ་མེད། །བདག་ལ་གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་པའི་ཁུར་ཀྱང་མེད། །རྩོད་གྲོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞུང་དང་མཐུན། །དམན་པ་བདག་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་དེར་འདུན་ཀྱང་། །མ་གྱིས་དབང་མེད་པ་རོལ་ཆོག་གིས་བསྒྲུལ། །གཞན་སྟོང་
 དག་ལྟར་ལྟ་བའི་ལུས་སྒྲུ་འགྲོང་། །དེ་ལ་འཕང་བ་བྱལ་འདུག་མདུང་བྱང་འདི། །རི་སྟོན་པ་རོལ་ཁས་ལེན་རྗེས་འབྱུངས་ན། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱ་ཞིང་འཕྲིགས་པར་བྱེད། །ཅིས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གང་
 ཐག་གི་མཚན་གཞི་དཔུང་པ་སོགས་ལ་དཔུང་དགོས་པ་གཞན་མེད། བྱི་དོན་འགོགས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོར་ཀྱང་སྟོར་གྲགས་པ་ལས་དཔུང་མི་དགོས། འདི་སྐབས་ནམ་མཁའ་དགག་པ་ལ་རང་མཚན་མེད་པར་དགག་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་གྱང་ཆེར་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་ལོག་པའི་གུན་ཚོབ་གྱང་གུན་ཚོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྒྲིན་སྒྲིང་དཀའ་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་ལོག་པའི་གུན་ཚོབ་ཡིན་
 ཟེར་ན་ཐར་པ་ལ་སྒྱར་བ་དེས་གྱང་བཏབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་སྟོང་སྟགས་ལ་སྒྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ལུགས་ལ་བེམ་པོ་མི་འདོད་དམ་ཞེན་སྟགས། བེམ་པོ་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྲིས་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་སྟགས་གང་གིས་གྱང་བེམ་པོ་མི་འགོག་ཅེས་པ་འདྲི་ཅི་ཞིག །བེམ་པོར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནམ། བེམ་པོར་མཆན་བ་ཡིན། དང་པོ་མ་བཀག་གྱང་ཕྱི་མ་དཔྱད་དོར་ཅིས་
 མི་ཁྲིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཁྲིགས་ན་བེམ་པོའི་རྩོམ་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བེམ་པོ་མི་ཁྲིགས་ན། བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གང་ཡིན་སྒྲུ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་བེམ་
 པོ་བདེན་གྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། བེམ་པོ་འགོག་པ་མིན་སྒྲུ་མ་ནི། སྒྲར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྱུར་བ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སྟགས་པས་གྱང་ཆོས་གང་ཡང་མི་འགོག་སྟེ་ཆོད་མས་
 མ་དམིགས་གྱང་མི་ཁྲིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱམ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་དུ་གྱུ་བ་པའང་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་གྱིས་འགོག་རུས་ཏེ། དེ་མ་ཁྲིགས་ན་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་པ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་

ལྷན་པ་དེ་ན་གཟིགས་ཤིང་དེ་རྒྱུ་མཐུན་ལས། གཞན་མིན་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་ལྷན་པ་དེ་ན་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། ལྷན་པ་དེ་ན་དེ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་ཤེས་པོ་འདྲ་རང་གི་སེམས་པ་ལས་གཞན་དུ་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་མཚུངས་སྟེ། དཔེ་དེས་སྤྱི་དོན་གྱི་དང་རང་གི་སེམས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཅེས་འགོག། དེ་བཞིན་སྤང་ལྷ་མེད་པར་ཐལ་པ་སྟགས་གུན་གྱི་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། མེས་ས་ཙམ་
པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྐྱད་སྐྱད་རྒྱུ་དང་བསྐྱུན་ན་སྤང་པོ་ལྷ་འི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དང་ཡོད། ཤེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དང་ཡོད། སྤྱི་དོན་དང་ནང་གི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དང་ཡོད་པ་ལ་སྟགས་སྤང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་འཛིན་
སེམས་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ཅེས་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྒྲུས། གནས་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་ན། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ཤེས་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་དོན་མེད་དེ། སྤྱི་རྣམ་དོན་ནི་ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པར་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། ཤེས་པོ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མིན་ཏེ། ཤེས་པོ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ལ་སྤྱི་དོན་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་ལས་མི་ཡོན་པས་སྟོ་སྒྲུམ་ན། ཀ་ཡེ་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོའི་ཆོག་རིས་ཙམ་བརྗོད་སེམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་ལ་རྟོག་
པ་དང་བྱལ་ནས་ཆོག་གི་དམིགས་སུ་ཁོ་ནས་གཞུང་ལྷགས་རྒྱུ་མཆོའི་མ་རོལ་འགོ་འདྲི་དང་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། དང་པོར་སྤྱི་དོན་ཞེས་པ་དེ་གཏན་ལ་ཐོབ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་ཤེས་པོ་སྟགས་མེད་

IN

༡༩། ཅེས་སེས་བྱ་གུན་ལ་སྦྱར་སེས་ན་ལེགས་འདུག་པས། བྱི་ཞེས་པ་དེ་ནང་གི་སེས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་སྦྱར་པ་དང་། རོན་ཞེས་པ་དེ་གཟུགས་སྟགས་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་ན་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་དེ།
 རང་སེམས་བྱི་རོལ་སྦྱར་སྦྱང་རོ་ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གང་ཡང་མི་པན་པའི་བྱི་རོན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཅམ་དེ་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི།
 འདི་དེ་མི་སེས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡང་བྱི་རོན་མེད་ན། འདི་སྦྱར་སྦྱང་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་འདི་ནང་གི་སེས་པའི་རྩ་མ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་བྱི་རོན་གྲང་དེས་
 གྲུབ་ལ། སྦྱོར་ཅིག་དམིགས་དེས་ལ་སྟགས་པའི་དྲགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྩ་གཞན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྟོང་པའང་རོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་གཞན་མིན་གྲང་གཅིག་གྲང་མིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། རྣམ་རྟུན་པ་
 ཁོ་ན་ལས་རྣམ་བདེན་པ་སྦྱར་ན་ཇི་སྦྱར་སྒྲུབ་སེམས་སྟོན། གལ་ཏེ་སྟོ་རྩ་སྦྱ་གྲུབ་ན། སྟོ་རྩ་ལ་དུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཐ་སྦྱད་དུ་འཐད་དམ་སྟོ་རྣལ་དུ་གནས་ན་ཅུང་ཟད་སེམས་སྟོན། བེམ་སེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལས་ཡིན་ནམ།
 དེས་ན་མི་ལམ་གྱི་དྲ་གྲང་དེ་སྦྱང་རྩལ་ལ་བེམ་པོ་དང་གཟུགས་སྦྱར་སྦྱང་པ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རོར་དེ་སྦྱར་བདགས་གྲང་རོན་ལ་དུལ་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེས་པ་ཉིད་གཟུགས་སྦྱར་སྦྱང་པའོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ལུགས་

2000

ཕྱི་ལས་གཤམ་ན་ཕྱོད་མེད་བྱི་ལུགས་འདི་ཡ་མཚན་ཆེད། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བཅ་པོ་འང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཐ་སྐྱད་སྐྱད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་
ཐ་སྐྱད་ཀྱང་མི་བྱ་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་གསུམ་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ནང་གི་དོན་དང་། ལུས་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་དུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མིན་ན་ལུས་སེམས་རྩ་ས་
གཅིག་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅམ་པ་སྟེ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གནས་སྐྱད་སྟོགས་མི་ཕྱིད་པར་རི་ལ་སྟོགས་པ་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱུན་པོ་རྒྱལ་ལ་དགོངས་ནས། སྐྱོད་བྱེད་གྱི་
ལུགས་ངན་ཞེས་ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་ཁོ་པོའི་བླ་མས་རང་བཞིན་མེད་པར་སེས་ནས་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་འདི་སེས་དཀའ་ཞེས་སྟོགས་ཟེར། རང་བཞིན་མེད་པར་སེས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་
ཅི་དཀའ། གཟུང་འཛིན་མེད་པར་སེས་ན་གཟུང་བ་ལྟར་སྐྱད་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་སེས་ཅི་དཀའ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱོད་པ་བྱུང་ཆད་ལ་གོ་ན་རྟེན་འབྱུང་འཛོག་མི་སེས་ལ། གཟུང་འཛིན་མེད་པ་གོ་ལུགས་ཉེས་ན་ཡུལ་འཛོག་
མི་སེས་པ་ལ་བླ་མ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་གསུང་བར་མཛོད་ཏེ། དེ་ནི་བྱོད་རང་ལ་གདམས་པ་ཡང་དག་པ་རེད་ངས་ཀྱང་སྐྱུ་མོ། །རང་རིག་གི་ཐད་ནས་བྱོད་རང་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་ལ་བློ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་

༡༩། །པ་གཞན་ལ་གསེ་བ་ནི་མི་གཙང་བ་ཟེས་པའི་ལུག་གི་དཔེ་སྟེ། །པ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་གིང་འཛིན་རྒྱུ་ཡན་གར་བ་ཞེས་པ་ནི། །སྟོ་འཛིན་དུན་པ་ལ་ཁུབ་ཆེས་གིང་ཡན་གར་བ་ཞེས་པས་མཚན་གཞི་ལ་མི་
 གིང་དེ། ལུག་མེད་དུ་རང་སྟོང་པ་ལ་ཡན་གར་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་གཞན་སྟོང་གི་སྟེས་པར་འགྱུར་གྱི་རང་རིག་ག་ལ་ཡིན། གཞུང་རྒྱུ་ནི་ཡན་གར་བ་འཛིན་རྒྱུ་གིས་རིག་པ་ལས་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མི་རིག་པས་སྟེས་པའི་
 མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་དང་ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པར་རྒྱུ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་བཞིན་བྱས་ན་མང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །སྟེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ན་རང་གིས་རང་རིག་པས་ཁུབ་སྟེ། དེམ་པོ་ལས་
 ཡོག་ཙམ་གྱི་སྟེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བས་རང་ལ་རང་སྟོས་མེད་དུ་གསལ་བ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ན་དེ་ནི་སྟེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་ཐིག་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་སྟེས་
 བདག་གིས་བདག་ཉིད་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སྟགས་སྟེ་བདུན་ན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རང་རིག་ཅེས་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཆ་ལ་བརྟུང་བའི་ལྟོག་ཆ་ནས་སྟེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པ་ལྟར་
 སྟུང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བྱིས་པ་འདི་ལྟོ་ལ་མ་ལུང་ན་གོ་བ་ལོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། །འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་བ་པལ་མོ་ཆེས་ནི་ཁུད་ཕྱེ་བ་མེད་པར་སྟེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁུབ་ཅེས་གཞུང་སྐྱ་ངེ་བཞིན་འཛིན་པར་

མཛད་དོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་མི། རང་རིག་རྟོག་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་ཞིག་གོ་བྱེད་ནས་རང་རིག་གི་དོན་ཅི་ཡང་མ་དེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་
 ཤེས་པ་འདྲ་བྱི་རོལ་ལུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ནང་རང་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ད་ལྟ་མ་ཐོས་པ་འདི་ན་གསལ་ཏེ། ད་ལྟོས་ལ་གཞིར་
 མ་ཐས་པ་གཞན་དང་གྱེད་ན་མི་མཛེས་སམ། དེས་ན་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ལུས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ལུས་པ་ཡིན་ན་ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ས་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་
 ཆོག་འདི་འདྲ་བ་འཛེམ་པ་མེད་པར་ངོ་མཐོན་དུ་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་ཅུག །འདི་སྒྲུབ་ས་ཐལ་བ་གཞན་ཀྱན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་དེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་ཐད་ནས་མ་ཐན་ཆེན་གྱིས་ཆོག་ས་བརྒྱད་མི་བཞེད་དེ་གཞུང་དུ་
 མི་གསལ་བའི་བྱིར། བཞེད་ན་ཆོག་ས་དགུ་བ་དྲི་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ཞེས་ཀྱང་། དྲི་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་ཞེས་ན་བཞེད་མི་ཆོག་པ་ཅི་ཡོད། བཞེད་པར་བྱོད་གྱིས་སྒྲུབ་ས་དང་ལེགས་སོ། །
 ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་སེམས་ཅམ་པ་ཆོག་ས་དུག་འདོད་མ་ཐན་གྱི་ཡིད་རྟོག་མེད་ལས་གནས་དོན་ལུས་སྤྱོད་པར་འདོད་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་འགའ་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡིད་རྣམ་ལ་བསྐྱས་

༡། །ནས་ཆོག་ས་དུག་གི་རྒྱུ་གཞི་མཛད་པ་ཡིན་མོད། དེས་ཀུན་གཞི་བ་སྤྲོད་དུ་མེད་པ་ལ་འགྱུར་རྟེ། ཡིད་རྒྱུ་རྟོག་མེད་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་བག་
 ཀགས་འཛིན་པ་དང་། སྤྲོད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་དེ་དོན་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་འཆི་བ་དང་སྤྲོད་པ་འདྲུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་པ་སུ་ཡིད་རྟོག་མེད་སྤྲོད་པའི་ཆ་ཡོད་པར་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་
 རུས། དེས་ན་རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་མ་བརྟག་པར་དེས་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་དགོངས་ཞེས་བདག་གིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དག་འདྲིན་ཅན་འདིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པའི་གསུང་རྒྱུར་
 ཆོད་མར་གྱུར་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་མི་སྤྲོད་པས་ལ་རྗེས་སུ་འདྲུག་གི་དཔེ་ཅི་རུས་སྤྲོད་པ་ལས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ཡི་གསེད་ལྟ་བུའི་ཆོག་འཛིན་པ་མེད་པར་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་
 དང་རིགས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་རུས་པའི་མཐུ་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་འགྲན་འདོད་ལྟར་ཆོ་དེས་པར་འགྲན་པས་སྤྲོད་པ་ཤིག་ཡང་། ཡིད་ཤེས་སྤྲོད་པ་ལ་ཀུན་གཞིར་བརྟོད་ན་དོ་བོའམ་ལྟོག་པ་གང་ལ་ཟེར་སོགས་འགྲེལ་པར་བརྟགས་པའི་
 ལན་དུ་བྱོད་ཀྱིས་རྟོག་བརྟོག་པའི་རྒྱལ་དུ་བག་ཆགས་འཛིན་རུས་ན། དེ་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ཀུན་གཞིའི་དགོས་རུས་མེད་པར་བརྟགས་པ་གཉིས་པའི་སྤྲོད་པའི་ལན་ནི་ཀུན་

མཛེན་གྱི་ལྷན་པ་ལ་ལོ་གཅིག་གི་གསུང་དེས་བཏབ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་ལན་མེད་པར་གྱུར་མཛེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཚུད་གསོན་པ་སྟེ་གྱུར་མཛེན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་རང་བཞིན་ནི་མིན་པར། གྱུར་གཞི་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ན་མི་
 འཐད་ཚུལ་པད་དཀར་ལས་ཀྱི་ཆེར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོག་མཁན་དུག་འདོད་མ་ཁན་བྱུང་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའི་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞེས་གསུང་བ་ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་ལས་བྱུངས་ཆོད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
 མཐར་གྲུབ་དོན་ལ་གྱུར་གཞི་ལས་མ་འདས་པར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ་གཉིས་པའི་ལན་བཅུ་ལྔ་འདས་གྱིས་བཏབ་སྟེ། རྒྱུན་ལྷན་པོ་ལས། ས་རྒྱལ་ས་སྟེ་ཆོག་མཁན་གྱུར་གཞི་སྟེ། །བདེ་གསེགས་
 མྱིང་པོ་དགོ་བའང་དེ། མྱིང་པོ་དེ་ལ་གྱུར་གཞིས་སྒྲིམ། །དེ་བཞིན་གསེགས་རྒྱལ་ས་སྟེ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ལུང་སྟོགས་དྲུང་བ་ནི་པར་སྟོང་ཟེར་བ་ལ་དེར་འོང་ངམ་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་ས་
 འདིར་ཆོག་མཁན་བཟུང་གྱི་ནང་ཆོན་གྱུར་གཞི་ཉིད་དཔུང་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་རྒྱས་ཡིན་མིན་དཔུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་གྱུར་གཞི་བདེ་གསེགས་མྱིང་པོ་ལྟ་བུ་ཅི་ལ་དྲང་། བདེ་གསེགས་མྱིང་པོ་
 འཁོར་བའི་གྱུར་གཞིར་གསུངས་པར་འདུག་སྟུལ་པའི་ལུང་འདྲེན་འདི་རང་མཆོང་སྟོན་པར་ཟད་དོ། །གྱུར་གཞིའི་སྒྲིམ་བཞེད་དུང་གྱུར་གྱིས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛིན་མི་རྒྱས་བཞིན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་ཆོག་མཁན་

सुगन्धसमं धर्मेऽर्घ्येऽहं वनेषु योजनं

སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱིས། འཆི་བ་དང་སྒྲིལ་མ་འདྲུག་གི་གནས་སྐབས་མི་རུང་བ་སོགས་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྒྲུབ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་ཐ་སྐྱད་
 དུ་ལང་མེད་པ་རི་རུ་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཀྱས་ན་དེ་ནས་གསང་མཐོན་པོར་བསྐྱབ་ཆོག་གི། རིགས་པ་མེད་པར་རྗེས་བརྗོད་ཅམ་ནི་གསང་མཐོན་ལང་རུང་ཁྱི་གན་དུ་འབོད་ཀྱི་དཔེ་ལས་མ་འདས་སོ།
 མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་དྲུང་དེས་སོགས་བཤད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྲིས་པ་ལ་དབྱུང་འོས་ཆེར་མེད། གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་མི་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་འདྲ་ལྷགས་སྐྱ་ཆོགས་ཡོད་དེ། དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལྟ་ལ་
 བཤད་པ་ནི་ཡོངས་སྐྱ་གྲགས་ལ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་ཞེས་སོགས་སྐྱ་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་མོད། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ཡི། རྣམ་གཤམ་དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་གཤམ་པ་ཉིད་ལ་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲོང་ཉིད་འདི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ཐུན་མིན་ཡིན་པའི་ཐོགས་བཟུངས་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས་སྒྲོང་གི་རྣམ་རིག་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་ལ་གོ་བ་འགང་ཆེ་སྟེ་
 གཞན་དུ་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་ལ། གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་མ་བསྐྱབས་ན། བདག་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཆ་འབའ་ཞིག་ཅམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་རྣམ་རིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ག་ལ་ཡོད། གཉིས་

मं
१४५
सं
जि
ल
२
३
४
५
६
७
८
९
१०
११
१२
१३
१४
१५
१६
१७
१८
१९
२०
२१
२२
२३
२४
२५
२६
२७
२८
२९
३०
३१
३२
३३
३४
३५
३६
३७
३८
३९
४०
४१
४२
४३
४४
४५
४६
४७
४८
४९
५०
५१
५२
५३
५४
५५
५६
५७
५८
५९
६०
६१
६२
६३
६४
६५
६६
६७
६८
६९
७०
७१
७२
७३
७४
७५
७६
७७
७८
७९
८०
८१
८२
८३
८४
८५
८६
८७
८८
८९
९०
९१
९२
९३
९४
९५
९६
९७
९८
९९

གུང་རང་གི་དོ་བོས་མི་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་འདོད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀ་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་སྤྱོད་འགྲུར་པ་དང་
 འགག་པའི་དོན་ལ་ཀ་གིར་བཏགས་ཏེ། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཅིག་མ་མི་བརྟན་པ་དང་འགག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར། འགག་པའི་ཆ་དངོས་མེད་རྒྱུ་པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྒྲུབ་ཅིས་གསུངས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཅིག་
 མའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་ཅིང་པས་སོ། །ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་སྤྱོད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོར་
 འཛོག་གོ་སྒྲུམ་ན་བུམ་པའི་སྒྲི་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྲུར་རོ། །ཁོས་རིགས་པ་སྒྲུས་པ། འཛོག་རྟེན་ན་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་ཉེས། ཟན་མེད་པས་བྱ་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ཞིག་
 པ་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྤྱོད་པོ་གྱི་ཐང་ན་རྒྱུ་མེད་པས་མི་གི་བ་ལྟ་བུ་ཟན་རྒྱུ་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། ཟན་ཆད་པས་བྱ་གི་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། ཉན་མོངས་སྤངས་པས་རྒྱུ་མེད་པར་གྲོལ་བ་
 ཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྟེན་པ་དང་། རྟ་ལ་རྟ་མེད་པས་སྒྲུབ་བཏུག་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པའང་དངོས་པོ་ཡིན། མདོ་ལས་སྤྱོད་པ་དང་མིག་

༡༣། །དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་གཞུགས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པས་ནམ་མཁའ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། བདག་མེད་པས་འཛིན་ལྟ་ལྟོག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་
དངོས་མེད་ཀུན་ལ་འོང་གེས་པས་ན། དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་དངོས་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཅེས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ལ་བྱ་སྒྲུབ་གོས་སོ། །ལར་
དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་འདི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དུས་ས་བོན་ཞིག་པའི་རྒྱ་དེ་ས་བོན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ས་སྐྱལ་གི་བར་དུ་ཞིག་པས་ཆོད་མ་ཆོད་
ཞིག་སྒྲུ་མ་གེས་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་རྒྱ་གང་གིས་འཛོག་ །མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པར་འཛོག་ན་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་དབྱུད་པར་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ཙམ་ཁས་བླང་ཆོག་གི་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ཞིག་དངོས་
སྒྲུབ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཅི་བྱ། ཁོ་ན་རེ་ས་སྐྱལ་གི་བར་དུ་ཞིག་པས་ཆོད་མ་ཆོད་ཅེས་བརྟགས་པ་འདི་བཙཅ་ལྟ་ན་འདས་ལ་དྲི་བར་གྱིས་ཟེར་གྱང་། བཙཅ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་གི་བ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ར་གིས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་བརྟེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཞིག་པའི་རྒྱར་གསུངས་ནས་ཞིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཅི་ཞིག་ལྟ། བརྟགས་ན་མ་ཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་དང་ཞིག་

མ་ཞིག་སྟོན་པ་ཀྱི་འཐད་པ་བྲལ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩལ་གསུངས་པ་གིང་རྟེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་བཞིན་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རྩལ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་སྟོན་པ་འཐད་པ་མི་བཅའ་བར་མ་
 བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་ཆོག་གི་དབྱུང་ནས་དངོས་པོར་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ན། ས་བོན་མ་ཞིག་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པས་ཞིག་པ་འབྲས་ཁུའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་ལས་ཐ་དད་པའི་
 དངོས་པོར་ཁས་སྤངས་པས་ན་ཞིག་པའི་རྩལ་ས་བོན་ཡིན་མིན་ཅུ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་སྒྲ་དགོས་ཏེ། རྩལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་སྐྱབས་བྱས་པ་ནི་དགྲ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་དང་འདྲ་བས་ན་མི་འོས་ཁུར་ཆེན་སྤངས་པར་ཆོད་སྤྱིད་
 པ་མ་འདར་ན་ལེགས་སྒྲུལ་མོ། །ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཐད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ལའོར་བ་སྟོང་བ་ལ། ལའོར་བའི་རྩལ་སྟོང་མི་དགོས་པར་འདོད་ཅིས་པ་འདི་ཅི་ཞིག །ས་བོན་དུང་ནས་མ་སྤྱང་
 བར་ལའོར་བ་ལྟོག་པའི་རྩལ་གིང་རྟེན་པོར་ལུགས་ག་ལ་ཡིན། ཡང་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་གྱིན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས། དེ་མ་རུས་ན་གེས་ཁུའི་གྲངས་བཞིན་རྟོགས་དགོས་པས་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཟེར། འདི་རྣམ་པར་ལུམ་ས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱིད་དུ་དགག་སྐྱབ་ལས་འདས་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྟོན་ཁུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ན། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་གྱུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས། ཆོས་གྱུན་གྱི་དེ་ཉིད་

༡༡། །མཐོང་རྒྱུ་ཏེ། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ནི། །གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
པ་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཆེ་བ་ཙམ་མཐོང་བས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་མཐོང་ག་ལ་རྒྱུ་ཏེ། །ཤུལ་མཐའི་རིམ་པ་སྐྱ་ཆོག་ས་བཞིན་སྟེ། །ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མངོན་རྟོགས་ཀུན་ན་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྐུ་མ་ན། །ཀ་ལེ་བཞིན་བཟང་རིགས་པ་དེ་བརྗོད་ཅིག །ཁོ་ཡིས་སྐྱུ་ས་པ། །ཉན་ཐོས་པས་རགས་པ་རྣམས་མི་བདེན་
པར་ཆ་མེད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་འདིས་དབུ་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་མིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། །རགས་པ་དང་གཟུང་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་དབྱུད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་གོང་མའི་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱ་མས་རྟོགས་ཟིན་ལ་ཕྱི་མས་སྟོང་འདོན་རྒྱ་ཡང་མེད། །སྐྱ་
མས་བཞག་པ་ཕྱི་མས་མི་བཤིག་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱ་མའི་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་གོང་མས་ཐུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། །ཡིན་ན་ནི་རགས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་གོང་འོག་ཁྱུང་མེད་ལ། །མིན་ན་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་

— 21 —

མའི་སྐབས་སུ་རགས་པ་མ་གྲུབ་པར་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དབྱུང་མའི་སྐབས་རྒྱལ་དེ་སྐབས་བྱུང་གོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཉིད་ཐུ་མའི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་
 རིགས་པ་སྐྱེས་པ་གཤམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ད་དགག་ཅི་དགོས། དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་པར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་ན་དེ་དབྱུང་མའི་སྐབས་ནས་བསད་པའི་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
 རྒྱལ་དང་བྱུང་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཕྱོགས་ཆ་བརྟགས་པ་དེས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆ་མེད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན་དབྱུང་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་ལ་དབྱུང་པ་དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེ་གཉིས་
 རིགས་པ་རྒྱལ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་མ་ཤེས་པ་ན་ཆད་རྒྱལ་བདེན་མེད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བ་ལང་ལ་དམིགས་པའི་ཆོད་མས་བ་ལང་ཁེགས་གྱི། རྟོལ་དང་བས་བ་ལང་མི་ཁེགས་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། ཆོས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་པས་འབྲེལ་མེད་གཞན་བདེན་མེད་དུ་མཐོང་ཐབས་མེད་ན། ལུས་སྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སྟགས་ནམ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་གྱི་ཞེ་འདོད་འདི་ལྟ་ན། གྲུབ་
 མཐའ་འོག་མའི་རང་ལམ་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་ལམ་མེད་དེས་སུ་སོང་བས། གྲུབ་མཐའ་དེའི་རང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་ལམ་དེས་ནམ་ཡང་ཐར་བ་མི་ཐོབ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ནི་དེས་མ་ཐོས་

༡༡། །མ་བསམས་མ་མོས་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རང་ལམ་ནས་ཐར་བ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་གྱི་རྩ་ལྟར་ལྟ་བུ་འདི་ཁྱོད་ལ་དགོ་བའི་བསེས་གཉེན་སུ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབས། ཡང་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་གེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཆ་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལྷས་པ། ཆ་མེད་མེད་ན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་ཅི་ཟེར། ཆ་མེད་མེད་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡོད་དེ། ཆ་མེད་མི་སྒྲུབ་ཞིང་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཆ་བཅས་གྱི་རྩོམ་གཞི་ཐུབ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེའི་རྩོམ་གཞི་ཡང་ཆ་བཅས་ལས་འོས་མེད་པས་རྟུལ་ཕྱན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩ་འཇག་གཅིག་གི་རྟུལ་གྱི་གྲངས་ཀྱང་མཐའ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་དགོས་ན། གང་གྱི་ཀྱང་གི་རྟུལ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གྲངས་གྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་རྩེ་རྟུལ་ལ་མང་ལུང་གང་གིས་འཛོག་སྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཤིས་ལ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉེས་ཀ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལྷགས་རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞིག་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ན་བཤད་པ་འདི་སུས་དགག་ནུས་པ་མི་འདུའོ། །དེ་དག་ནི་ཞར་བྱུང་མཚར་སྤྱེད་ཅུ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཆ་མེད་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་རགས་པ་ཆ་བཅས་སུ་བསེལ་བའི་རིགས་པ་དེས་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་ཅིས་མི་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་དབུ་མས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་མི་རྟོགས་པར་མཛུངས་

2000

ཞེས་བསྐྱེས་ན་རྟོགས་པར་ཅིས་སྟུག། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྟོགས་ཕུ་རིགས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྟུན་པས་
འདོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་པ་འདི་རྣམས་མ་ཐའ་ལ་སྒྲ་གད་གྱི་སྒྲུང་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་དང་ནང་གི་སེས་པ་གང་དུ་མ་གྲུབ་པར་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་ཆ་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་སོགས་གྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་གོ་མས་
ན་གོ་མས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་གོ་མས་པས་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མངོན་ནམ་མི་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
སེས་ནས་གོ་མས་ཀྱང་མངོན་ནམ་མི་རྟོགས་པར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་བཞིན་གོ་མས་པར་བྱས་ན། དེ་དང་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་
ཡོད་པས་ན་ཐེག་པ་རང་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་འཐད་པར་སེས་པར་བྱའོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་པས་སྒྱི་མཆན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ། སྒྱི་མཆན་ལ་རང་མཆན་མངོན་ནམ་མཐོང་དུ་མེད་པ་བྱེད་དམ། དཔུ་མ་པ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུངས་ཏེ། སྒྱི་མཆན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆ་ནས་བརྟགས་པ་དང་། རང་མཆན་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྣམས་ཡོད་ལ་བཞིན་པ་ལ། དཔུ་མ་

22

99

༡༩། །ལྟར་གྱི་ཞེས་སྐྱར་བ་ལ་དོན་དང་དྲི་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ལྟོ་དོར་སྐྱར་བའི་ལུས་པའི་དོན་སྒྱི་ནི་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུས་པའི་རང་མཚན་དང་སྐྱར་བ་དྲགས་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དགུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་སྐྱར་གྱིས་ལུས་པ་མེད་ན། རང་ལ་རང་གིས་ཅོ་འདྲི་བར་ཟད་དོ། །འདིར་དོན་སྐྱར་གྱིས་གཉིས་བདག་མེད་དང་། གཟུགས་དགུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་རིལ་པོ་གཅིག་ལུ་རི་རྒྱུ་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པ་གང་ན་མཐོང་། འོག་མ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ན་དགུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་ན་རྩོད་དོན་མེད་ཟེར་བ་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་ལ་སྟགས་པའི་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ན་འོ། །ཡང་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དགུ་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་པས་ནང་ཁྱོད་པ་པོའི་ཐལ་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བདྲགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་བ་གཟུགས་ལ་སྟགས་པར་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་མ་རྒྱུ་ལམ་ལྟར་གཤེས་པས་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་གཤེས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན། དགུ་མས་གྲང་གཟུགས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟགས་སུ་གཤེས་གྲང་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་གོ་ག་ལ་ཆོད། སེམས་ཅམ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པས་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མི་ཐོགས་ལ་མི་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་མ་གཤམ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
དཔུ་མེས་ས་གཉིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་མི་རྩོད་ཀྱང་། རྣམ་གཤམ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིར་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་བརྟགས་ཡོད་དང་། དཔུ་མེས་རྟོག་བརྟགས་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་བརྟགས་ཡོད་མི་འདུ་བ་བདེན་
ཀྱང་། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པས་རྒྱན་སོགས་བརྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ལས་ལམ་རྟོགས་པ་རྒྱན་ལ་འཇོག་པས་ན་དཔུ་མ་པ་ལ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་པར་རྩོད་པ་དོན་མེད་དོ་
ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་ལ་བཞག་མི་རུས་ལ་རྒྱན་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱན་གྱི་རྩོམ་གཞི་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཉིད་མེད་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་ཅེས་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི།
རྒྱན་དང་རགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཅེས་རྩོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་དང་རགས་པ་འདི་པས་ཀྱང་ཀྱན་རྩོམ་དུ་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འདུག་པ། །ལུས་རྒྱ་བཞིན་
དུ་ཀྱན་རྩོམ་དུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པའི་སྒྲིར། འདིས་ཀྱན་རྩོམ་དུ་འདོད་ཀྱང་དཔུ་མའི་ཀྱན་རྩོམ་དང་མི་འདུ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་དོ་ཟེར་ན། རྒྱན་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་ན་ཐུ་བ་སྒྲིད་ཅིག་གིས་མི་

༡༡། །རྟག་པ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་ལ། རགས་པ་རིལ་པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ་མེད་དེ། རྟོག་གྱིས་རྟག་པ་དང་། རགས་པ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པའི་ལུང་པོ་
 དེ་བདག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་གང་ཡང་སྟོན་ཚུལ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟག་བདག་སྟགས་མེད་པར་སྟེན་སྟེན་ཞེས་གྲང་སྒྲུ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་རྟག་བདག་སྟགས་མེད་པར་ནི་སྟེན་གྲང་། བདེན་པ་མེད་པར་མ་སྟེན་
 སྟེན་མ་ན་རྟག་བདག་མེད་གྲང་བདེན་པར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟེན་པའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་དགོས་ན་དེ་སྟེན་ཡིས་བཞག་པའི་གྲུ་མ་ཐའ་ཡིན་སྟེན་སྟེན་གྱི་ལྟ་། །འདི་རྒྱུ་སྟོན་དགས་པའི་གནས་སུ་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བཅད་པའང་དོན་ཡོད་དོ། །
 ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་རྟོག་དང་རགས་པ་ཅུ་བདེན་མེད་སྟེན་གྲང་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ག་ལ་སྟེན་གྱི་རྟོག་དང་རགས་པའི་རྟོག་གཞི་སྟགས་བདེན་པར་འདོད་པས་ན། ཐལ་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་སོ། །འཛིན་པ་
 བདེན་སྟེན་རང་རྟོག་དང་སྟགས་གྱི་ཆོག་སྟེན་བཅད་རྟོག་པོ་ཞི། ལུ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟེན་ཅུ་བདེན་པའི་ལུགས་ཁོང་དུ་མ་རྟོག་པའི་སྟོན་པོ་ལྟག་དོག་ཅན་ཞིག་གིས་སྟེན་པས་སྟེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྟེན་པོ་ཁྱོད་རང་ལ་
 བརྟོག་ཆེས་པ་ཏེ། དབྱེག་གཉིན་གཉིས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ན་དེ་ཅུ་སྟེན་པོ་ཞི་རང་ལྟག་དོག་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེན་པོ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གི་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྟུབ་པ་ལ། ཟླ་བའི་

ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་བཤོད་པའི། དང་པོ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔས། རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པར་འགྱུར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་མིན་པར་མཛོལ་ས་གསུངས་པ་བཤོད་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཁྱོད་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟར་ཞེས་པ་འདིས་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་རགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ཆ་ནི་ཆེ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ན། རྟག་བདག་སོགས་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེས་རར་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་མི་སྤོང་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་འཕགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བས་བློ་གྲོས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་རིགས་སམ་ཞེས་སོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་གསུམ་ན་སྤོང་པའི་ཕ་རྒྱུས་མི་སྤོང་བའང་གནད་དེ་ལ་ཐུག་ཅིང་། རིགས་པ་གསུམ་པ་གསུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་

[illegible]

ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་

ཡང་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་ངར་འཛིན་མི་སྒྲིབ་མ་ཆུང་ས་ཏེ། ཐག་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་མེད་པར་གཤམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་སྒྲོས་བཟུང་བ་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས། ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པོ་
ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་རུས་ཀྱི། འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་མ་ལོག་ཚུན་ཆད་སྒྲོ་བཏགས་དེ་མི་ལྟོག་ན་ཐག་པ་མ་ལོག་པར་དུ་སྒྲུབ་འཛིན་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བསགས་པ་ཅམ་ལ་གཟུགས་
རགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བས་ཀྱང་འདོད་ན། དེ་དབུ་མས་སྒྲུབ་ཅི་ལ་དགོས་སྒྲུམ་ན། ཆོས་བདག་མེད་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་དོར། གཟུགས་རགས་པ་དབུ་བ་རྟོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཁྱེད་ལ་གྲགས་པ་འདི་
ཡང་ཆོས་བདག་མེད་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་རྩོད་པ་དོན་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་
ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་བ་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པས་བྱུང་ལ། མ་རིག་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཡིན་པ་འདི་ཡིན། ཞེས་
ཆེར། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པས་བྱུང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅི་ཡིས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་བོ། །ཁོ་ན་རེ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་

ལྷ་མོ་

༡༡། །འཁོར་ལྟེན་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འཇུག་འགྲེལ་སྟགས་ལས། དངོས་པོ་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ལོག་པས་ལའོར་བ་ལྟོག་པར་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་དྲངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འདྲའི་ལུང་གང་ཡིན་གྱང་མ་རིག་པ་ལྟོག་ན་ལའོར་བ་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་མེད་ན་ལའོར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག །མ་རིག་པས་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་བདགས་པ་ལས་
 རྟེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལའོར་བ་འགྲུབ་པ་གཞན་སྒྱི་ལས་གྲགས་པ་སུས་གྱང་ཁས་ལེན་མོད། དངོས་པོ་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ལུགས་ལ་གང་ཟག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྟེན་འགྲེལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཉོན་སྒྱིབ་གཞན་གྱི་གྱང་སྒྱུད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྱིབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་། མ་
 རིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་སྒྱིར་འཇུག་གྱང་། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཕྱི་བའི་ཉོན་མོངས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟགས་འདི་འདྲའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབས་འདི་
 ཅུམ་དུ་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དུ་ཡོད་ན་འདི་འདྲའི་ལུང་གིས་མ་རིག་ཡིན་ཚད་ལའོར་བའི་རྩ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲུབ། གལ་ཏེ་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྱིབ་ཡིན་ན།

五、

དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་ལ་བར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་སྤྱ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བཀ་ཆགས་དྲང་ནས་མ་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་ལ་སྦྱར་བྱ་ཡོད་མེད་སོགས་མཁས་པའི་དབྱུང་པ་སྤྱ་ཆོགས་བཞེད་
པའི་ལན་ཀྱང་འདེབས་རིགས་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རང་སྟོགས་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཉི་ཁྱིམ་ལས། སྤྱ་རིས་སུས་ཞུས་པ་འཕགས་པ་བཞིས་སྟོང་པར་བསྒྲེམས་ཀྱང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སེམ་རབ་ཉོན་གཅིག་
བསྒྲེམས་པ་དེས་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སེམ་རབ་ཇི་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྟོན་པས། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་ལས་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུང་གི་བདག་མེད་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལན་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། ཞུ་
བ་པོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡ་དང་སྟོན་པས་ལན་གསུངས་རྒྱུ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སོགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་ལས་བྱུང་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཀྱང་གསུངས་མོད། འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་
རིང་གི་གཞི་སེམ་གྱི་མདོ་ཡི་སྐབས་ནས་མྱིད་ཞི་མཉམ་པར་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོན་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སེར་ཕྱིན་བསྒྲེམ་པ་མཆོག་དྲུང་གསུངས། རྫོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པའང་མི་རིགས་སོ། །ཡང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་རིའི་སུ་ལ་སོགས་པས་དྲིས་གིང་འཆད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མི་རྫོགས་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་མིན་པར་བཤལ་བ་སོགས་འཕེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་དུ་མ་ཟད་

༡༡། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མ་ཐོས་པར་སྒྲུབ། །ཐོས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་བྱོད་གྱིས་ལས་ལེན་ནམ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་
མཛད་པ་ལ་ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་རི་སྒྲོང་ཆོས་སྟོན་དང་། སྟོན་གྱི་ལུང་དང་། བདུད་སྟོན་ཅན་ཡང་སང་གའི་བྲི་ལ་བསྐྱེད་ནས་བདུད་གྱི་ལས་སྤྱོད་བའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
འཆད་པ་སྟོན་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙོད་ཅི་ལ་དགོས། ལྷ་འཁོར་གྱི་སྟོན་ཐོས་ལྟུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྟུང་ཞེ་འདོད་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་
འགལ་བར་སེམས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་ཟད་དོ། །ལྟ་སྟེ་སྟོན་ཐེག་དམན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མིན་ན་ཉན་ཐོས་མཆོན་ཉིད་པའི་མཆོན་གཞི་བཟུང་རྒྱ་མི་འདུག་ཟེར་བ་མཆོ་བསམ་རང་གིས་མ་བཟང་བ་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལོ་ལོ་འདུས་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་འདྲ། དག་སྤྱོད་བཟུང་བྲི་ནི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལེན་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པར་གྲོལ་ལོ། །དག་སྤྱོད་མ་དག་བྲི་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་རྒྱུ་པར་
དག་པ་ཐོབ་པོ། །ལྟ་དང་མིའི་སྟེ་པོ་དུ་མས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡོད་ན་ལྟ་སྟེ་ཅུམ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཆོན་གཞི་བཟུང་རྒྱ་མེད་པ་ནི། ལོ་ལོ་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་

2000

གངས་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་གངས་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དུངས་པ། རྒྱལ་བུ་མཚན་ལུན་སྒྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་རིགས་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་སྟོན་པའི་ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་ཚོན་ཀྱང་། སྟོབས་སྟོབས་གྱིས་མི་ཚོན་པའི་དཔེ་བཞིན། ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉན་རང་རྣམས་བསོད་ནམས་གྱི་ཟེལ་གྱིས་ཚོན་ཀྱང་། སྟོས་མི་ཚོན་ལ། ས་བདུན་པར་ནི་སྟོས་ཀྱང་
ཟེལ་གྱིས་གཚོན་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ན་དུང་དོན་མེད་
ཅེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལུང་འདི་ས་དང་པོ་པའི་རྟོགས་པ་ཉན་རང་དང་མཐོང་མཚན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁོ་ནར་དགོངས་ནས་དུངས་པ་ཡིན་ན། ས་བདུན་པར་སྟོས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཚོན་ཞེས་པ་དེ། བདག་མེད་གཉིས་ལས་
ལྷག་པ་ཞིག་རྟོགས་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འང་ཆོག་གི་ཤུགས་གྱིས་གྱུབ་ན། ས་བདུན་པར་བདག་མེད་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་རྟོགས། དེས་ན་འདི་ནི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་རྒྱལ་གྱིས་ཡིན་པར་སྒྲུབས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འགོག་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་བདག་མེད་མདོན་དུ་མ་མཐོང་ན་འཇུག་མི་རུས་ལ། ལུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་ན་བདག་མེད་པ་མི་མཐོང་པའི་རྒྱལ་གོང་གི་རིགས་པའི་གནད་དེ་ལ་ལྷག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་

པ
དཔལ་ཉེར་བཤུར་
ལྷ

༡། |ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚེས་ཀྱན་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚེ་རང་གི་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཐོ་བའི་ཆ་བཅས་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཚེ་ལ་པོ་དང་རྟག་པ་བདེན་མེད་དུ་གཤེས་པ་ལ་ཡང་འདུག་སྟེ། སྒྲིམ་ཀྱན་ཚོགས་དང་མི་ཀྱན་ཚོགས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྲུང་ལ་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་བཤམ་བ་ནི། ཚེས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བཞེད་འདུག་སྟུམ་དུ་བཤམ་བ་ལ། དེ་མི་བཞེད་པར་བྱ་བས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཡིན་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་ན་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ནི་ཉན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཐོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་གཤམ་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་གསུངས་པ་འདི་བྱུང་གིས་ཀྱང་དྲངས་འདུག་པ་འདི་ངས་ཀྱང་བྱུང་ལ་དྲང་བར་འདོད་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱས་པ་དང་། གཤམ་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འདིས་ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཚེས་བདག་མེད་ཡང་དག་

ཐམས་ཅད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

རྩེ་ལྔ་པ་གྲུ་

རྩེ་གསུམ་པ་ཆོད་། དེ་རྩེ་གསུམ་པ་ཆོད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་བས་ལྷན་པར་རྩེ་གསུམ་རྩེ་དང་། རྩེ་བས་རྩེ་དུ་རྩེ་གསུམ་རྩེ་ཡོད་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བདག་མེད་རྩེ་གསུམ་རྩེ་ཆེས་རྩེ་ཆེན་འབྲེལ་ཆེན་མོས་དབྱེད་ན་དེ་ལས་ལྷན་ཞིག་རྩེ་གསུམ་དགོས་
མིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་མེད་རྩེ་གསུམ་པ་དེ་དག་ཡང་ནས་ཡང་རྩེ་གསུམ་ལྷན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་གསལ་ལས། བདག་རྩེ་ཆེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཉེར་ལེན་ལུང་ལྷ་ལ། ལུང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞིག་
གམ་འོན་ཏེ་མེད་ཅེས་དབྱེད་ན། དེ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་ན་བདག་རྩེ་གདགས་པའི་གཞི་བདག་གི་བའང་མི་དམིགས་ཏེ་མིང་རྩེ་ཆོས་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དཔེ་གསུངས་པ་
སྟགས་། འདི་འདྲའི་ལུང་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་ལྷ་ལ་གཟུགས་རང་དང་། ཆོར་བ་སྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲུབ་ཅིག་དང་རྩེ་ལྷན་གྱི་ཆར་ཕྱེ་ན་རིལ་པོ་དང་རྩེ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་གྲུབ་ལ་དེས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྩེ་གསུམ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དུ་འང་བཤད་རུང་ལ། ལུང་ལྷ་ཆ་ལྷ་བའང་མ་དམིགས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་རྩེ་གསུམ་པའི་སྟོན་སྟེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྩེ་གསུམ་རྩེ་ལ་ཡང་བཤད་རུང་སྟེ། གང་ལྟར་གྱུང་
འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བརྟན་ལ། བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མི་སྟོད་དེ། བདག་གི་བ་ནི་བདག་གྲུབ་ནས་དེའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ན། རྩེ་དེས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་ཡང་

ཡ
རྩེ
ཡ
ཡ
ཡ
ཡ

༡༡། མི་འོང་ངོ་། ལུང་སྟགས་ལུ་བའང་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ལྱེད་མེད་པར་རྟོགས། ལྱེད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཅིས་འོང་སྟེ། བདག་མེད་མ་ཆོགས་པར་རྟོགས་ན་ལུང་སྟགས་
ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་དོན་མེད་དེ། ལུང་པ་ཡོད་ཀྱང་། མོ་ག་ཤམ་ལུང་ལུང་པ་ཞེས་སུས་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྱེད་ཀྱིས་མ་དུངས་ཀྱང་རྩ་ཤེས་རབ་ལྱེད་བཙུང་བའི་ཐད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ན། ལེགས་
ལུན་ལ་དགག་པ་བརྟོན་ནས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ནས་འཕྱང་བ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པ་འང་ཡོད་མོད། དེའི་སྐབས་དོན་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་གིས་ལུང་པོ་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་མ་
ཟད་ཀྱི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོན་ནས་འཕྱང་བར་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སེམས་པའི་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཆོད་པའི་སྟོས་བྲལ་ལམ། བདག་མེད་ལུ་མོ་རྟོགས་པ་པོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་མིན་དེ། ལུ་མཆོན། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་དགྲོལ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲོལ་དུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་སྟོམ་པ་རྟོགས་པ་མེད་རྟུལ་བཤད་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཤེས་རུས་པར།
རྟུན་འགྲོལ་སྟགས་སུ་བཤད་པས་འདིར་སྒྲུར་ཡང་མི་བསྒྲུར་ཤོ། །མདོར་ན་ལུང་གང་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་ན་རྟུལ་བའི་གསུངས་ཡང་དུང་དོན་དུ་འགྲོལ་བ་དམ་པ་སྟེ་ཡི་ལུགས་ཡིན་ན། རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པ་

ལག་འབར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

ཉན་རང་ལ་ཚེས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ནན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ཅི་ཞིག་ལྟ། གལ་ཏེ་བླ་བས་གསུངས་པས་སོ་ན་བླ་བའི་གསུངས་ནི་མ་འཁྲུགས་པར་བཤད་ན་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཚེས་བདག་
 མེད་རྫོགས་པའི་དོན་མིན་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་ཟེན་པས་ན་མི་འདོར་རོ་ཟེར་ན་ཅི་དགྱེས་མཛོད་ཅིག །བདག་ཅག་རྣམས་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་ལ་ལུང་སྒྱི་ལའང་གྲགས་ཤིང་། ཟུང་བར་
 སྐལ་ཚབ་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བཀྲལ་བའི་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་དེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱེས་པ་ལས་ལྟག་པར་གཞན་ཡོད་པ་ཁྱེད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་རུ་གཤམ། །ཁོ་ན་རེ། སྐལ་ཚབ་གྱིས་ཀྱང་
 མཛོན་རྫོགས་སྐྱོན་དུ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་ཚེས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་ཚེས་བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལྟ་
 མིན་ཏེ། ཚེས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྗེ་བཞིན་དམིགས་རྒྱས་མི་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཙན་རྫོགས་པའི་ཟུང་བར་ལས་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བཛོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཟུང་མེད་པར་རྫོགས་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཐོག་
 གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིགས་མཐོང་མན་བཤད་པ་དང་རང་ཚེག་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲིན་ཟེར་བ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ན་མ་བརྟགས་འཇིག་

པ
དགས་ཅིང་དགྲི
སྒྲིལ་

༡༩། །རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས། ཅུང་ཟད་བརྟགས་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས། སྟོན་ཏུ་བརྟགས་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཤད་ནས། དེ་དག་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕགས་ལ། རང་ལུགས་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་བཟུང་བར་མཛད་པས་དེ་དག་མི་འགལ་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ན་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པས་གཅིག་དུང་དོན་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
རྒྱུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་ན་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིག་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ནས། ཡང་ཆོག་གཅིག་གིས་གང་གསུངས་ཚད་འབྲས་ལུ་མེད་པར་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་བ་སྟོན་ནས་གྱི་འགལ་བ་མིན་
ན་རང་ཆོག་འགལ་བ་བཅའ་ཀུང་མི་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲའི་འགལ་འདྲ་དངོས་སུ་གསུངས་བཞིན་དེས་དུང་བར་བྱ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་གི་གང་དུང་བལ་བལ་སྒྲུབ་བ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་འདྲ་མ་གཏོགས། གཞན་རྟོག་ལྟ་
སུ་ཞིག་ཆོག་དེས་དུང་ནས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་མང་པོར་བརྗོད་བརྗོད་ནས། དེ་མ་ཐག་དུ་བརྒྱ་ཕྱིན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། རི་རྒྱད་སྒྲུས་པའི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ལྟ་བ་སུ་ཞིག་ཡོད།
དེ་དང་འདྲ་བར་ས་བརྩེའ་སེམས་དཔའི་གསུང་ཡང་འཁྲུགས་པོར་བཤད་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་འགོལ་བ་གྱི་མ་སྒྲུམ་མོ། །རྒྱུད་བྱའི་བདེ་གསེགས་སྒྱིང་པོ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལྟ་གསུངས་པའང་བདེ་

བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་

མ་ཇི་དུ་གློ་

གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བའང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གཞན་སྒྲོང་འདུག་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་མི་སྒྲོའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུང་སྒྲུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཡིན་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། རང་ལྷུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དད་པས་རྟོགས་བྱར་གསུངས་ལ། དད་པའི་སྒྲོན་མ་རྟོག་ནས་རྟོགས་དགོས་
པའི་བྱར་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལོའང་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ་སྒྲོ་ཉན་རང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞིས་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ལུང་སྒྲུ་མ་དགུ་མའི་དགོངས་དོན་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པ་བདེན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་རྟོགས་ལ། དད་པས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
པའི་རྟོག་པ་ཅུམ་ཀྱིས་དགུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རེད་འགོ་ན། གཞན་སྒྲོང་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཆེས་ཐལ་འགྱུར་བར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ལ་སྒྲོང་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲལ་ནས་ལྷུང་བར་གཏད་འོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བས་གིར་དུ་ཆེན་དགོས་སོ་ཞེན། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་གསུངས་

༡། །པའི་ལུང་དང་འགལ་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ཅི་སྒྲིམ་ཟེར། དེ་ལ་འདི་སྒྲིམ་སྟེ། མདོ་གཅིག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུ་འཛི་སེམས་དཔའ་དང་མགོན་པོ་ཀུན་ལུང་ལྟ་བུ་
 དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི། མདོ་ཐ་དད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་གྱང་མི་དགོས་ལ། བན་ཚུན་དགོངས་པ་བསྒྲུ་མས་ནས་མདོ་སྟེ་དགྲུགས་པར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་བདག་ཅག་གིས་སྒྲིལ་
 ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་ནི། དགའ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་གྱང་མ་བཤད་གྱང་རང་སྒྲིམ་གཞུང་གི་དོན་གཞན་དུ་བཤད་ནས་སྒྲིམ་པ་འོ། །ཞེས་དཔལ་ས་སྒྲིའི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུང་གསང་མཐོན་པོས་རིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྒྲོར་ལུང་ཁ་གསལ་དངས་པ་ནི་སྒྲུབ་པཤད་པར་འབྱས་ཀྱི་གཞན་བརྗོད་འོས་མེད་དོ། །ས་
 དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱམས་ཆོས་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལ་མཆོན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་གི་འགྲོས་བཞིན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་མཛད་པ་ཡིན་ན། སྒྱི་འགྲོས་འདྲ་ཡང་
 གནད་ཐུན་མིན་སྤང་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསར་པ་དེ་དགོས་པ་མི་འདུག་པས་བཞག་ན་ལེགས་སྒྲིམ་མོ། །འབྲས་བུའི་སྒྲིམས་ལ་དཔུང་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས། །

五、

[illegible]

20

༡༡། །སྒྲིལ་མཁའ་ལྷོ་ལ་མེད་དག །པལ་ཕྱི་ལ་སྒྲིལ་ལ་མཁའ་ལས་བྱུང་པོ་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དོན་མེད་ངལ་བ་ད་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དོན་ཆེན་ནན་གྱིས་འཇུག་འདོད་ན། །ལུང་གི་གཞུང་ལ་རིགས་པའི་མདའ་སྒྱུར་ཏེ། །མཁའ་
པའི་ཆོགས་གྱི་དབུས་སྒྱུར་དོན་སྟོབས་གྱི། །ཤེ་མོང་དོམས་ལ་ནམ་ཡང་མི་མོས་མེད། །རིགས་པས་གྲུབ་ཀྱང་བསྟོན་འདིང་ངས་མི་བྱེད། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲིལ་ན་ཐོ་བཀ་ལ་སྟེ། །གལ་ཏེ་དམ་སྤྱིས་ཡིད་དུ་གསལ་སྒྱུར་པའི་སེམས། །
དེད་ལ་སྟོགས་བཞིན་རྒྱལ་དབང་གྲོང་ཆེན་པའི། །དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྟོག་གི་ཐོལ་མའི་འདམ་དང་བསྟེ་བྱེད་ན། །མིག་གཅིག་མ་དང་མིག་སྟོང་བསྒྱུར་པས་གྱུར། །ལྟ་བར་བྱེད་ཤིང་བག་ཡོད་བུས་ན་
འོས། །མཁའ་པ་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲིལ་འབད་པ་ཡིས། །འབའ་སམ་བསྒྲིལ་ནས་སྒྱུར་པའི་ཆོག་ཆོགས་ལ། །དོགས་སེལ་དགོས་ཞེས་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་དང། །འགའ་ཡིས་བསྒྲིལ་བྱིར་འདི་ལྟར་བྱིས་པ་དག། །ཞེས་པའང་རྟོག་བཟུང་
དམ་ཆོས་བཟང་པོའི་དོགས་སེལ་དུ། །མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པས་ཉིན་གཉིས་ལ་ཤར་མར་བྱིས་པ་མདྲ་ལོ། །དགོ་ལོགས་འཕེལ། །

204

808